

~~~~~  
ఈ గ్రంథము వలయువాడు :—

ఏ కా ను బ్బా రా వు, గుం టూ రు.

అని వ్రాయవలయును

~~~~~

Printed at the Orient Power Press, Tenali. Quota Card No. G.L.A.

Publisher's Quota Card No. G. S. A.

Pages 1 to 96—Copies 3000 and the rest 4000 copies.

FOREWORD

THIS book "*The New Sangita Vidyadarpanam*" is compiled and edited by Mr. Aka Subba Rao. Some important features of this new work may be mentioned.

The author satisfies the needs of the pandit and the student. It is written in accordance with the new syllabus for the Lower and the Higher Grade students. The Raga Lakshana for each Kriti is given along with the text. The questions at the end are helpful to examination going students. Above all modernity is observed in notation and arrangement.

As an exhaustive work on Indian music popular in South India this book may be said to be the author's life work and the selection of the compositions shows how the public mind is taken away by the best of fine arts.

In conclusion, I may say that the "*New Sangita Vidyadarpanam*" deserves every possible encouragement from the public.

P. SESHADRI SASTRI, B.A., L.T.,
Assistant, Hindu College High School,
GUNTUR.

నీవ విధంబును, మంద్ర మధ్యమస్థాన భేదంబులును, ద్వావింశతి శ్రుతిజాతి
 బును, రాగప్రస్తారంబును, శ్రవ్యతి విశ్వతి భేదములచే గలిగిన డెబ్బదిరెండు
 కర్తలను, ఈ మేళకర్తలవలన బుట్టిన ననేక జన్యరాగంబులును, రాగరూప
 నట్టి న్యాసాంసగ్రహలక్షణంబును, మిశ్రరాగములయొక్క లక్షణంబును,
 రాగములకుగల మూర్ఖులును, తాళవృత్తిత్వత్రియు, ధృవాద సప్తతాళముల
 బును, తాళజాతులును, జాతులచే గలిగిన ముప్పదియైదు తాళంబులును, దశ
 లక్షణంబును, ఇంకా ననేక విషయములజేసి ఇతర గ్రంథాపేక్ష లేకుండునట్లు
 మాగా నిందు చెలుపఁబడి యున్నవి. మఱియు. నీ గ్రంథమనఁగుండు స్వ
 మొదలు తానవర్ణములు, కృతులు మొదలగువాటయొక్క స్వరములయందు
 రములుగల దీర్ఘాక్షరము తరచుగా కొన్నిచోట్ల రెంటికంటె వర్ణమును యక్ష
 గలదగుచుండుటచే నట్టి యక్షరకాలము చెలసిగొనుటకు (1) ఈ గురుకు దీర్ఘ
 లకుఁ బ్రక్క వ్రాయబడియుండును గాన, (2) ఇవి ఎన్నియొండెన నన్ని యక్ష
 కాలమని యెఱుంగునది. మఱియు, లఘుద్రుతిము లేర్పరచిన చోట్లయందు
 తమునకు మధ్యఘాత వచ్చిన యెడల ఘాతకు యెడమవైపున హ్రస్వముగాను,
 దవలయుచోట (3) ఈ గురుకు వ్రాయబడియుండును. ఇట్లెట్టి (పా)యన
 క్తమునకు మధ్య ఘాత వచ్చినప్పుడు దానిని ప , ఇటుల నిలుపుకొనుటకు
 వైపున ఒక యక్షరమును, నిలుపుకొనుటకు మిడివైపున పై నుదహరించిన గు
 వ్రాసియుండును గాన, దానిని దీర్ఘాక్షరముగానే వాడుకొనవలయును పిల్వగీ
 ఘనరాగగీతములు, స్వరజతులు. పదకల్గములు ఆదితాళ తాళ కల్గములు, ఆ
 తానవర్ణములు, శ్రీ త్యాగయ్యగారి కృతులు, శ్రీ పక్షుతులువాడ కృతులు. శ్రీ
 కాన్తులవారి కృతులు, శ్రీ పాన్తయ్యపిళ్ళాగారి కృతి, శ్రీ గిద్దపురివారి
 శ్రీ కుంతలాంబాంకితి కృతి, శ్రీ శేషశయవాంకితి కృతి, శ్రీ భద్రాచల
 దాసుగారి కీర్తన, శ్రీ పట్నం సుబ్రహ్మణ్యంగారి కృతులు, శ్రీ సుబ్బ
 కాన్తులవారి కృతులు, శ్రీ పురంధరదాసువారి కీర్తన రామనాథపురము శ్రీ
 వాస అయ్యంగారి కృతి, శ్రీ లింగరాజుగారి కృతి, శ్రీ ఓగిరాల పిఠాపురవశన
 కృతులు, శ్రీ న్యాయతిరువార్ వారి కృతి, శ్రీ పల్లవి గోపాలయ్యదాసుగారి కృతి
 సీతారామరావుగారి రాగమాలిక కీర్తన, శ్రీ నాగాయణశిష్యయతింబు విచ్చి
 తరంగము రాగమాలికయున్నా, శ్రీ శ్రేణిజ్ఞులు, శ్రీ ఘనం సీనయ్యగారి పద
 శ్రీ జయదేవకవి అష్టపది, శ్రీ భర్తృపురి సుబ్బారావు మొదలగువాల్ల కా
 తైరవిరాగములూ పల్లవియున్నా మొదలగునవి తాళమునకు సరిపడునట్లు లఘుధ
 లేర్పరపఁబడి మంద్ర మధ్య స్థానములకును, కాల పైకాల సంగతులకును, గుణ
 మొదలగునవి వేయఁబడి నులభముగా దలియునటుల వ్రాయఁబడియున్నవి. శ్రీ
 మఖయొక్క మేళకర్తరాగపద్ధతియున్నా, డెబ్బదిరెండు మేళకర్తరాగములకుఁ గంద్ర

1 భస్మాసి	శ్యామసుందరాంగ
2 మాయామాళవగౌళ	శురుసమాన
3 శ్చరవి	ఉపచారము జేసేవా
4 మధ్యమావతి	విశాయకునివలె
5 మోహన	ననుపాలింప
6 కాంభోజి	శ్రీరఘువరప్రమేయ
7 కమాన్	సీతాపతే
8 శంక రాజరణము	మనసు స్వాధీనమైన
9 కేదారం	సమయమిదే
10 బిలహతి	పరిచానమిచ్చితే
11 పంతువరాళి	రఘువర నన్ను
12 కల్్యాణి	ధిరాన వరాలిచ్చి

పాచ్చిక:- విద్యార్థులు ఈ కృతులనుగాని, వీనితో సమానమైన మరి ఏకీర్తన
లనుగాని గాత్రముతో పాడుటగాని లేదా జంత్రము మీద వాయిం
చుట గాని చేయవచ్చును.

2. (ప్రాక్షికలు పరీక్షయందు) ప్రత్యేక పరీక్షలకు తోడు సాధారణముగా స్వర
జ్ఞానమందును, వినిన రాగములను గుర్తించగలుగుట, చూచి పాదగల్లుట,
చెప్పిన క్రొత్తకిర్తనలు వ్రాయగల్గి యుండుటయందునుగూడ పరీక్ష జరప
బడును.

3. ప్రాక్షికల్ పరీక్షయందు విద్యార్థులు తమ ప్రజ్ఞను గాత్రముచే పాడుటవలన
గాని లేక ఈ క్రిందివానిలో ఏదైన నొక జంత్రముపై వాయించుగాని కను
బిజిచవచ్చును.

మీట, గోటునాయిద్యము, ఫిడేలు, బాలకొకిల, కేబువు, నాగస్వరము
(సన్నాయి), గాత్రపాటకులు తాంబూరశ్రుతి సహాయముతో పాడవలయును.

గాత్రపాటకులు స్వయముగా తాంబూరశ్రుతి మీటుకొనుచు పాడ
బచ్చును లేదా అభ్యర్థిగాని మరియొకరిని ఈ పనికై నియమించవచ్చును.

పరీక్ష రెండువిధములుగా నుండును.

(1) సిద్ధాంతభాగముపై రెండుగంటలకాలములో వ్రాయవలసిన ప్రశ్న
కత్తి మీయబడును.

(2) జంతుగాత్రముల శరీక్ష
సిద్ధాంతభాగ్యక్షత్రమునకు
జంతుగాత్రశరీక్షకు

50 మార్కులు

50 ,,

100 మార్కులు

మార్కుల విభజనము: పరీక్షలో ఈ ప్రీర్ణడగుటకు అధమము

రావలసిన మార్కులు ఈ క్రింద చూపబడినవి

అసలు నిర్ణయింపబడినవి

ఈ ప్రీర్ణతకు అధమము రావలసినవి

మొదటితరగతి రెండవతరగతి

సిద్ధాంతము 50 మార్కులు

30 మార్కులు

20 మార్కులు

జంతుగాత్రములు 50 ,,

30 ,,

20 ,,

100 ,,

60 ,,

40 ,,

చదువదగిన గ్రంథములు

(1) స్వరచంజరి (తెలుగు) టి. సింగరాచార్య

(2) గాయక పారిజాతం డిట్రా డిట్రా

(3) సౌత్ ఇండియన్ మ్యూజిక్ సీరీస్ } డి ఇండియన్ మ్యూజిక్
బుక్ I మొ|| III వరకు అంగము } పబ్లిషింగ్ హౌసు,
పి. సాంబమూర్తి } బార్డిటవున్, మద్రాసు

ప్రాక్టికల్ కోర్సు ఇన్ కర్నాటిక్ మ్యూజిక్ } డి ఇండియన్ మ్యూజిక్
(ఆరవము) బుక్ I మొ|| 3 వరకు } పబ్లిషింగ్ హౌస్,

పి. సాంబమూర్తి

బార్డిటవున్, మద్రాసు.

గోల్డెన్ ట్రైజరీ ఆఫ్ ఇన్ డియన్ సాంగ్స్ } డిట్రా
(ఆరవము) పి. సాంబమూర్తి

కీర్తన సాగరం 1 & 2 (ఆరవము) డిట్రా

సంగీత రత్నావళి (ఆరవము) కె. వి. క్రినివాస అయ్యంగారు

త్యాగరాజ కీర్తనములు (తెలుగు - ఆరవము) డిట్రా

సంగీత సుధాంబుధి (తెలుగు) డిట్రా

హైయ్యర్ గ్రేడ్ పరీక్ష

1. ప్రధాన పరిభాషా పదములు, వాటి యర్థము.
2. కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి మ్యూజిక్ బుక్స్ లోను, పి. సాంబమూర్తిగారి 'సౌత్ ఇండియన్ మ్యూజిక్ సిరీస్' లో ననుసరించిన పరిగమన స్వరలక్షణములు.
3. కర్ణాటక రాగమండలి రాగ విభాగములు 72 మేళకర్త రాగములు, 12 చక్రముల పేర్లు, 'కాటపయాది' నూత్రము, దాని ప్రయోగములు.
4. ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన 24 రాగముల లక్షణములు.

1. తోడి	13. కమాన
2. సావరి	14. కాంభోజి
3. చక్రవాకం	15. యదువుల కాంభోజి
4. ధైరవి	16. శంకరాభరణము
5. అనందధైరవి	17. మాంధర్వని
6. ఖరహరప్రియ	18. తేగడ
7. శ్రీరంజని	19. అపాల
8. రీతిగౌళ	20. నాట
9. ముఖరి	21. పూర్వకల్యాణి
10. మారికాంభోజి	22. చన్దుఖ్రక్రియ
11. నాటకురంజి	23. కల్యాణి
12. శేదారగౌళ	24. సారంగ

5. మనోధర్మ సంగీతము — దాని రూపములు రాగ ఆలాపన పెంపొందింపజేయు పద్ధతి; స్వరకల్పన — దశవిధగమకములు.
6. 35 తాళములక్రమము. చాపుతాళము దాని వివిధరకములు. జేతాది, మధ్యాది తాళములు. క్రియ, అంగలయ, గతి, మాత్రలు.
7. గీతాది లక్షణములు: వాని స్వరూపములు, ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన గీతాది సంగీత రచనల సంపూర్ణజ్ఞానము.

1. గీతము	5. రాగమాలిక
2. తానపర్ణము	6. పదము
3. పదపర్ణము	7. చాపలి
4. కృతి	8. తిల్లాన

8. నమరూప సంగీతము, దాని లక్షణములు.

9. కర్ణాటక గాన చరిత్రలు, పోక్రిందనున్న ముఖ్యమైన వాగ్గేయ కావ్యాల జీవిత చరిత్రములు — వారు కర్ణాటక గానమునకు చేసిన యుపకృతి.

1. జయదేవుడు	11. ముత్తుస్వామి దక్షిణాధర
2. పురందరదాసు	12. శ్యామశాస్త్రి
3. రామామాత్యులు	13. ఆరుణాచల కవిరాయార్
4. సోమనాథుడు	14. గోపాలకృష్ణభారతి
5. నారాయణ తీర్థులు	15. స్వాతితిరుణాల్
6. భద్రాచలరామదాసు	16. సుబ్బరాయశాస్త్రి
7. వెంకటాచల	17. వీణకుప్పయ్యర్
8. తేజత్రయ్య	18. మైసూరుసదాశివరావు
9. పైడాల గురుమాస్త్రిశాస్త్రి	19. పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్
10. త్యాగరాజు	20. పల్లవి శేషయ్యర్

10. జంత్ర విభాగములు — తంత్రి సంగీతములు, వాయు పూరకములు, ఘోష వాద్యములు. వీణ, వాయులీనము, తాంబూర, గోటువాయిద్యము వేయిపు వీటి నిర్మాణములను తెలిసికొనుట. ఇందుచేర్చబడిన తింపికో గూడిన జంత్రములను శ్రుతి చేయుగల్గి యుండుట గాత్రస్వవి యొక్కయు, దక్షిణ హిందూ దేశ సమ్మేళన వాయిద్యముల యొక్కయు, హెచ్చుతగ్గు గ్రహములు.

11. సాధారణస్వని, గీతస్వని, ఉన్నతి, తీవ్రమందములు, స్వరభేదములు, స్వభావైకమైన కంపనము, ప్రతిస్వని, సంగీత సంబంధ మైన ఆల్తవలం, గ్రహభేదములు.

12. గ్రామఫోను, రేడియో, సంగీత కచేరీలు జరుపుటకు ప్రసేదములు దు.దవలసిన ముఖ్య లక్షణములు.

జంత్రగాత్రములు (Practical)

1. రెండు తేజత్రయపదములు, గాగమాలిక ఒకటి, రెండు తిల్లానలు, మూడు కాపరీలు ఈ క్రింది కృతులు.

1. తోడి	కద్దన్నవారికి
2. సాశేరి	కంకరిశంకరు
3. చక్రవాకం	ఎటులబ్రోతువో
4. ధైరవి	నీపదములె
5. ఆనందధైరవి	నీమది చల్లగ

6. భరమరప్రియ	ప్రక్కలనిలబడి
7. శ్రీరంజని	మాయబల్క
8. రీతిగౌళ	జనని నిన్ను వివా
9. మాఖా	ఏమనే
10. మాంకాంభోజి	ఎంతరానీ తన కెంత
11. నాటకుగంజి	మనసు విషయపట
12. శేవారిగౌళ	నీలకంఠం
13. శమాన	రామా ఇక
14. కాంభోజి	కొనియాడిన నాపై
15. యదుకుల కాంభోజి	నిను నేనించిన
16. శంకరాభరణము	సహజదళ
17. మాంసధ్వని	వాతాపిఠపతిం
18. బేగద	నాదోపాసన
19. అతాని	ఇలలో ప్రణతాక్షిమాదనము
20. నాట	భజనసేయరాదా
21. పూర్వోల్లాసీ	నిను వివిగ దరి
22. చణ్ముఖకీయ	మౌనేరె దిక్కచరయ్య
23. కల్్యాణి	నిన్ను వివా గతిగానజగాన
24. సారంగ	నీనాద నేగాన

నోటు:—ఆధ్యక్షులు ఈ పై కృతులు గాని వీరితో సమాన ప్రాముఖ్యముగల మరి
 ఏకైకములను గాని గాత్రముచే పాడిగాని, జంత్రిములపై వాయించిగాని
 తమ ప్రజ్ఞను కనుబొమచేయును.

ఆధ్యక్షులు తాము నేర్పకొనిన పూర్వ వాగ్దేయకారకుల రచనలలో అథనుము
 ఆటించి వీరిని గుఱుచు చెప్పగలిగి యుండవలయును.

2. ఈ క్రింద మదనమించిన 12 రాగములను ఆల్పాపన జేయగల్గియుండుట;

(1) తోడి (2) నాటే (3) భైరవి (4) ఆనంద భైరవి (5) మానస (6) శేవారి
 గౌళ (7) శమాన (8) కాంభోజి (9) యదుకుల కాంభోజి (10) శంకరాభరణము
 (11) బేగద (12) కల్్యాణి.

3. (1) అది, రూపకతాళములలో తోడి, భైరవి, కాంభోజి, శంకరాభరణము,
 కల్్యాణి రాగములందు తాము నేర్పిన గీతములను సర్వకల్పన
 సమర్థులగల్గి యుండుట.

(2) నిర్దిష్టములైన 24 రాగములలో ఇచ్చిన కృతిని సరిగ్గా మాది స్వరముతో పాడగల్గిగాని, లేదా వాయింపగల్గిగాని యుండుట.

(3) పాడిన లేదా వాయింపబడిన చరణమునకు స్వరము చెప్పగల్గియుండుట.

(4) ఆలాపించబడిన లేదా వాయింపబడిన రాగములను గుర్తించగల్గియుండుట;

(5) తాము ఇదివరలో వినియుండని కీర్తనలకు తాళములను తెలిసికొనగల్గి యుండుట.

4. జంత్రగాత్రములలో ప్రత్యేక పరీక్షలకుతోడు సామాన్యముగా వినుటయందును, చూచి పాడగల్గుట చెప్పిన క్రొత్తకీర్తనలు వ్రాయగల్గియుండుట యందును ప్రాక్తికలు పరీక్షజరుగును.

ప్రాక్తికలు పరీక్షయందు అభ్యర్థులు గాత్రముచే పాడుటగాని లేదా ఈక్రింది జంత్రములు వాయిచిగాని తమ ప్రజ్ఞను చూపవచ్చును.

బీణ, గోటువాద్యము, వాయలీనము, బాలకోకిల, కేణువు లేక వాగస్వరము గాత్రపాటకులు తాంబూరకృతి సహాయమున పాడవగును.

గాత్రపాటకులు స్వయముగా తంబూరా కృతి మీటుచు పాడవచ్చును. లేదా అభ్యర్థితాని మరియొకరిని ఈ పనికై నియోగించవచ్చును.

పరీక్ష ఈ క్రిందివిధముగా నుండును:—

(1) సిద్ధాంతభాగము, సంగీతచరిత్రపైన మూడుగంటల			
ప్రశ్నపత్రమునకు	...	100	మార్కులు
జంత్రగాత్రముల పరీక్షకు	...	100	,,
	మొత్తము	200	,,

మార్కుల విభజనము:— పరీక్షలో ఈ తీర్మానములకు అధ్యయనము రావలసిన మార్కులు ఈ క్రింద చూపబడినవి.

			ఈ తీర్మానములకు అధ్యయనము రావలసినవి.
సిద్ధాంతము, } అసలు		మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
సంగీతచరిత్ర } 100 మార్కులు	60 మార్కులు	40 మార్కులు	
ప్రాక్తికత్ 100	60	40	,,
	200	120	80

చదువదగిన గ్రంథములు

1. శ్రీమద్భగవద్గీత ప్రవర్తి - మైసూరు } తెలుగు — నుబ్బరామదీక్షితాచార్య
2. చక్రపాణి ముఖ్యము. } కన్నడము.
3. శైరవి
4. ఆనందజ్ఞ

4. సింగరాచారిగారి స్వరమంజరి గాయక
పారిజాతం సంగీతకళానిధి గాయకలోచనం } తెలుగు

3. సంగీత రత్నావళి — ఆరవము . కె. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్

4. గానభాస్కరము — తెలుగు . కె. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్

5. సాత్ ఇండియన్ మ్యూజిక్ సీరీస్
I to IV బుక్స్

6. మేళకర్త, జవ్యరాగముల పద్ధతి

7. క్యాచుకాస్ట్రీ మొదలగు దాక్షి
ణాత్య సంగీత ప్రఖ్యాతపురుషులు

8. వేణువు

ఆంగ్లములో .

పి. సాంబమూర్తి,

ది ఇండియన్ మ్యూజిక్

పబ్లిషింగ్ హౌసు

జార్జిటవును : మద్రాసు.

9. ప్రాక్టికల్ కోర్సులో కర్ణాటక
సంగీతము Books I to III

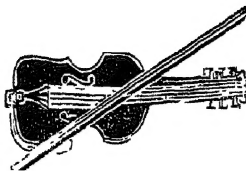
10. గోల్డెన్ ట్రైజరీ ఆఫ్ ఇండియన్ సాంగ్స్

11. కీర్తన సాగరము I to 4

12. త్యాగరాజ హాకాచరిత్రము

తమిళము

కర్త డిటో

శ్రీ వాగ్దేయకారకుల చరిత్రలు

1. శ్రీసయదేవులు:- వీరు ఉత్తరభాగ, తెంగాలురాష్ట్రములో దిందు బిల్వం అనే గ్రామములో జన్మించిరి. 12 వ శతాబ్దమునాటివారు బ్రాహ్మణోత్తములు సంస్కృతభాషలో అపవ్యక్తమైన వాగ్విజ్ఞాన వైభవము గల కవిమీదులు. తండ్రి భోజకేవుడు. తల్లి రామాంబ భార్య పద్మావతి. శిష్యవృత్తురాలు. శేషులు తరాశరాదులు. దిందుబిల్వపు నివాసముడు ఉత్తరభాగమునైన శ్రీ వర్ణనాచార్యుని శిష్యులలో నగ్రశ్రేష్ఠులు. త్వచింతామణి, ప్రసన్నరాఘవనాటకము మొదలైన యనేక గ్రంథములు రచించిన నిపుణులు. ద్వాదశవర్గపహిత మగునట్లు బిలసిల్లడిగీత గోవింద (ఆష్టపది) శృంగార ప్రవాస మైన శ్రీ గాధాకృష్ణ శ్రేణుత్పత్తిను గాంధర్వముగా విరచించిన యద్వితీయులు. ఈ జనుడేవ కవి దుర్గా పంచ మృదవ యదపని వ్రాసిని యున్నట్లు 'స్మృతిశ్లోక' దశం. ముఖిని నుండనం, దీపావదపల్లవ ముకారం' లి అలంపున వచ్చి పుటికి వాయక తాటాకును భాగ్య పద్మావతి చేతికిచ్చి యభ్యంసన స్వావధానము నది శేషుడొనెను. వెంటనే శ్రీమధ పానులు తలంబుకొన్న జయదేవ స్వామి తో వచ్చి పూజించి విడిచి తాటాకును శభరిని ముచ్చుకొని జనుడేవునకు దోచినట్లుగా సాహిత్యమును రచించి పూర్తి చేసి అత ధ్ధానమై. స్వానాతము జయదేవులు భార్యను తాటాకును శభరిని దేవుని యడిగెను. అప్పుడత్యాశ్చర్యముతో "వెన్నదే తాము వచ్చి వ్రాసియుచ్చి జాతి" రని చెప్పి తాటాకు నిచ్చెను పూర్తిగా రచించినవానిని జూచి యానందముతో "ఓపద్మా వతి! నీకేమి సుకృతము చేసితివోక వాని భగవంతుడు నీకుద్యుపమిచ్చె"న పొందుచు నా యదపదియనిమిదవ యడుగున 'జయతు పద్మావతీరము జయదేవకవి భారతి ఫణిత మితిగీతం' అని 1 వ ఆష్టపదిలోను తన నామమునకు ముందును నామ పేరుఁ బెట్టెను. (వీరు కాగ్దేవుల కాలమునాటి వారుగాఁ చెలియుచున్నది) ఈ యద పదులు కీర్తనకు 8 పాదములు చొప్పున 24 కీర్తనలు, నాయకా, నాయకి, ఖలుఁడే పాదబిందుచుండును. సంగీతి కీర్తనలకు ఆష్టమలే ప్రప్రథమముగా నున్నయని యని తెలియుచున్నది. ఈ ఆష్టపదులు ననుసరించి "రామాష్టపది" రామకవియున్నాడు, "శివాష్టపది" చంద్రశేఖరేంద్ర పరివృత్తి కవియు రచించిరి.

2. శ్రీ పురందర విఠలదాసు (కర్ణాటక సంగీత పితామహ):- వీరు 16 వ శతాబ్దములోనివారు. కర్ణాటక బ్రాహ్మణోత్తములు. భార్య వరద్యుతిబాయిమ్మ. మధ్యమతస్సులు తండ్రి వరదప్ప. ధనికులు. కన్నడభాషలో మహాగొప్పకవిగారు. భక్తాగ్రగణ్యులు. వీరు మొదట పూనాపట్టణమున సామంతులై కొటిశ్శరుడుగానుండి శ్రీ పాండురంగవితలుగిమిద భక్త్యాతిశయముపల్ల తన ఆస్తిసంతయు దానధర్మములు

చేసి, సంగీత సాహిత్యములలో మిక్కిలి ప్రజ్ఞగలవారై యొక్కొక్క పనులునుండు వీరు రచించిన కీర్తనములచే శ్రీ పాండురంగ 2తలుని బ్రహ్మతః తేజినవారై యుండిరి. కేదోప పతులను ననులకు బోధించిరి. వీరి యదృశి చరిత్రము లెవరి ప్రయవలవిగావు. సంగీతములో యిప్పటికిన్ని వాడుకలో గల మాయామాళివగాళ రాగములూ ప్రారంభపలకు స్వగణాలను బోధించుట వీరే ప్రారంభించిరి. సంగీతము శేష్యులగుటకు వీలుగా స్వగావళి, ఆలంకార గణ, గీతములు, తాయములు, మూలములు, ప్రబంధములు రచించిరి. వీరి కీర్తనలన్నియు శేషాంత విషయముగా నున్నవి. యిన్ని యిన్ని పని చెప్పటకు సాధ్యముగాకున్నవి. మరియు వీరికి కర్ణాటక సంగీత పితామహ, యని బిరుదు కలదు.

3. శ్రీ తామ్రామాత్యుని (ఆభినవ భరతాచార్యు):— వీరు 16.త శతాబ్దిమహాటివారు. తెలుగు నియోగిబాహుళ్యోత్తములు. తిమ్మాపూతులు తమద్రు 1550 సం॥ రంగా విజయనగరము కేలిన శ్రీ రామదేవరాజు కాలః పై స్వరమేళ కళానిధి యను నొక గ్రంథము వ్రాసియుండి. ఇందు స్వర, వీణ, మేళ రాగములు చప్పింపబడి యుండివి. ఇంక జన్యగాగ 3 దళ గూడ వ్రాసియుండి 20 మేళములు కొన్ని జన్యరాగములు రచించి శత్రువు, మధ్యమ, అధమ రాగవిభాగాలను చేసి యుండిరి. 4 భావనాము వీరికి తుద ప్రమాణము. శాస్త్రశాస్త్రుని 21 ఒక్కటి స్వరముల పద్ధతికిస్వరీశికముగా వీరు 7 మూత్రమేషో, నిరి, వీరిమైన వాల్లు తీగల వీణ వీరకాలము వాటిచేరు. వీరు ఆభినవ భరతాచార్యులను బిరుదును పొందియుండిరి. వీరు సంగీతములోను భాషావిషయములోను అనేక గ్రంథములు రచించిరి.

4. శ్రీ సోమనాథ పండితుడు:— వీరు 15-16 శతాబ్దిముల వాటి వారని తెలియుచున్నది. నివాసస్థలమునోదాపరి శంకరాచార్యునివాడుక. వీరు ఆంధ్రులు, శైలిలింగ స్వీకారులు. ముద్దులనూరిపు తులు. సంగీత సంస్కృతములయందు మహాప్రజ్ఞ గలవారు. శ్రీ గామ మాత్యుని రచన ననుసరించి గీర్వాణభాషయందు 16-9 సం॥ రము రాగవిభోధము, యను లక్షణ గ్రంథమును రచించిరి. ఇందు శ్రీవారి యొక్క కాలము వాటి 23 మేళకర్తలకు వీటినుండి వుట్టిన జన్యరాగములను వ్రాసియుండిరి. 15 వికృతి స్వరముల అధారమును బట్టి 60 మేళములను కేర్పొనిరి. వీరు సోమనాథీయ మను మీమాంస గ్రంథమును గూడ రచించియుండిరి.

5 శ్రీ గీరనారాయణస్వామి:— వీరు 16 వ శతాబ్దిములోని వారు ఆంధ్రరాష్ట్రములోని కృష్ణాజిల్లా వాస్తవ్యులు. ఆంధ్రబ్రాహ్మణోత్తములు. తిక్కన వీల తరంగిణిని 12 స్వరలలో వ్రాసియుండినపండితోత్తములు. వీరి తరంగములు పల్లవి, అనుబంధి, చరణములు కలిగియున్నవి. వీరికి కడుపు నొప్పి వ్యాధి యుండియున్నను

వీరు సంచారాధ్యక్షులు తంజావూరుకిల్లా నాదుక్కావేరి అను గ్రామమునకు వెళ్లియుండి ఆ రోజు నిద్రించగా వైకుంఠేశ్వరుడు కనుపించి రేపు ప్రాతఃకాలమందు నీ యనుష్ఠాన మైన తదుపరి కనబడు వరాహము వెంటబోయి ఆదితంతర్ధానమగుచోట నీ కృష్ణ లీలా తరంగిణిని గానము చేసిన పిమ్మట నీ కడుపు నొప్పి వ్యాధి తగ్గనని చెప్పి అంతర్ధానమైరి. అదే రీతిగ యావరాహము వెంట కళ్లగా అది భూపతి రాజ పట్టణములో వెంకటరమణస్వామి దేవళంబున ఆదృశ్యమయ్యెను. వెంటనే తన తరంగిణిని గానము చేసి శిష్యులకు నేర్పిరి. ఆ గ్రామమునకు వరాహపురి యని నేరు వచ్చెను. వీరి సమాధి ఆ దేవళము దగ్గరగానే యుండియున్నది. శ్రీకృష్ణ జయంతి రోజున భక్తు లందరును శ్రీవారి యొక్క తరంగములు పాడుచు భజనలు చేయుచుండురు. వీరి యొక్క ప్రతిమ అచ్చటనే యిప్పటికిని యుండియున్నది.

6. శ్రీ భద్రాచల రామదాసు:—వీరు 16వ శతాబ్దములోనివారు. వీరు తెనుగు నియోగి బ్రాహ్మణోత్తములు. కంచర్ల కులబద్ధులు. నివాసము నేల కొండపల్లె. లింగనమంత్రీ కుమారులు. తల్లి కామాంబ. సంగీత సాహిత్యముందు గొప్ప ప్రవీణులు. భద్రాచల పర్యవ్రాసమును విని శ్రీరామల నేమించి, భజన పథులై కొన్నాళ్ళు గడచిన పిమ్మట నొక దినంబున భక్తుడగు కచీరుదాసుగారు తన యింటికి వచ్చి, వీరి భక్తికి సంకసించి, శ్రీరామ తారకమంత్ర మాపజేసించి వెడలిపోయెను. తనది రామదాసు (గోపన్న) యీ తారకమంత్రమును జపించుచు నొకనాడు, శ్రీరామచంద్రులు పరీక్షింపమై “నీవు భద్రాచలము తాలూకాతహాశీలుదారువోడు వని” చెప్పి యంతర్ధానమైరి. తరువాతి కొన్నాళ్ళకు భద్రాచల తహాశీలుదారుగా నుండి ఆ రోజులలో నైజాం సర్కారువారి ద్రావ్యమును శ్రీరామ కైంకర్యాధిమ ఖర్చుపెట్టుటచే 12 సంవత్సరములు బండిఖానా విధించబడియుండిరి. బండిఖానా యందు చాలా కష్టబడుచు వీరు భక్తితో రచించి వ్రాసినకీర్తనలు హృదయరంజకము లుగా యుండియున్నవి. వీరి కీర్తనలను అనేకము లిప్పుడు భజనకాలమందు భక్తులు పాడుచుండుదురు. వివరములు వీరు రచించిన చక్రతయందు గనబడును.

7. శ్రీ వెంకటమఖి:—వీరికి వెంకటేశ్వర దీక్షితులను నేరు గలదు. వీరు 17వ శతాబ్దములోనివారు. తండ్రి గోవింద దీక్షితారు. 2.వ కుమారుడు ఆయి యున్నారు. అన్న యగు యజ్ఞ నారాయణ దీక్షితారు యొద్ద ఆరంభమున సంగీతము నభ్యసించి, అటు పిమ్మట ఉత్తర దేశపు పాటకుడగు శ్రీ తానప్పాచార్యుని యొద్ద సంగీత విద్య అభివృద్ధి చేసిరి. ఈ గురువును మనస్సున ధ్యానించి ఆరభి రాగమున “గవధర్వ జనతా ఖ్యుదుర్యారగరవభంజనురా” అనుగీతమునురచించిరి. కీర్తిస్తకము 1600 పద్యాలలో చతుర్థది పర్యవ్రాసక యను గ్రంథమును చోళమండలము నేలియుండిన నిజమరాఘవ భూపాలుని కోర్కెపై రచించిరి. ఇందు పీఠ, శృతి, స్వర, మేళ,

రాగ, ఆలాప, తాన, గీత, ప్రబంధ తాళములను చట్టించి యుండిరి రాగాంగ, తిపాంగ, భాషాంగ, రాగముల లక్షణములను బట్టి స్తోత్రములను వ్రాసి తన గీతములు నుదహరించిరి. ఇయదేవు రచన వసుపరించి త్యాగరాజస్వామిని స్తుతించుచు 21 అష్ట శదులను వ్రాసి తరించి యుండిరి. వీరిని గుఱించి కథ తెన్నియో గతిగియున్నవి.

8. శ్రీ శ్రీత్రజ్ఞులు:— వీరు 17-వ శతాబ్దమునాటివారు. ఆంధ్రబ్రాహ్మణోత్తములు. చిత్తూరుజిల్లా చంద్రగిరి తాలూకా, మువ్వపురి గ్రామకాశరస్తులు. మధుర, తంజావూరు, గోల్కొండ, విజయనగర సంస్థానములందు బహు సత్కార మందిన మహాపురుషులు. తెలుగు పదములను వ్రాసి తరించి గోపాలాని దర్శన మందిన మహాప్రణాత్యుడు. ఘమారు + నేల పదములు వ్రాసి మువ్వ గోపాల యని ముద్రతో కవిచిరని తెలియుచున్నది. అప్పటి రాజుల కోర్కెపై తన పదములను వినిపించు చుండిరి. పదములు రచనలలో అద్వితీయులు. శ్రీ విజయ రాఘవనాయకుని కోర్కెపై శ్రీ విజయరాఘవ పంచరత్నములు రచించి శ్రీవాణికి అంకితము నిచ్చెను. ఇయదేవుడే నారాయణ తీర్థులుగను, వీరు ఆపరనారాయణ తీర్థులుగా నాకాలమున యశస్వినుచుండిరి.

9 శ్రీ పైడాల గురుమూర్తి శాస్త్రి (శేయిగీత):— వీరు తెలుగు మరీనాటి బ్రాహ్మణోత్తములు. తిరునల్వేలిజిల్లా, కయత్తూరు గ్రామకాశరస్తులు. వీరు 18 వ శతాబ్దములోని వారని తెలియుచున్నది. చతుర్భాస్ర పండితోత్తములు. సంగీతములో మహాసమర్థులు. అనేక గీత, ప్రబంధ, కీర్తనలను రచించి తరించిన మహాపురుషులు. వీరు 1000 గీతములను రచించుటచే శేయిగీత, అనిగూడా వీరుడు గలడు. మద్రాసులో చిన్నతనమునండే మఱి చిన్నయూ మొదలియ్యారచే బహు సత్కార మందిన ఘనుడు. వీరు అనేక గీతములనే గాక ప్రబంధములను కృతులను రచించి తమ స్వనామమునకే అంకిత మిచ్చి యుండిరి

10. శ్రీ ముద్దుస్వామి దీక్షితులు:— వీరు 1775-1835 సంఘ ప్రాంతములవారు. సంగీత తిర్తిమూర్తులలో రెండవవారు. తంజావూరు జిల్లాలోని తిరువారురు అనే గ్రామమందు జన్మించిరి. హంసధ్వని రాగమును పట్టించిన రామస్వామి దీక్షితులు వీరికంటె, తల్లి మబ్బుక్కుగారు. వీరు వెంకటసుఖసంతతివాడు వీరికి పదియారు వత్సరములలో గానే శ్రమాంతము, కావ్యబాటకాలంకారము, శబ్దాభ్యయనము, వ్యాకరణము, మరీకొన్ని వ్యాఖ్యానములు, సంగీతమును శేర్చుకొని మాంతిరిక, జ్యోతిష, వైద్యశాస్త్రములలో నభిసమర్థుడై ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. వీరికి వివాహమైన పిమ్మట మణిలి, యను గ్రామములో చిన్నయూ మొదలియ్యారి గారి వద్ద నున్నప్పుడు, వీరి యధ్యక్షవసమున చిదంబరనాథయోగి యనునొక మహా నీర్దుండం వీరున్న గ్రామమునకు వచ్చినప్పుడు, వీరి భక్తికి సంతోషించి, శ్రీవిద్యామహామంత్ర

మునదేకించి తన పెంటనే కాశీశ్రమనకు తీసికొనివెళ్ళెను. వీరు ౫౦గా తీరమున అయిదు సంవత్సరములుండి, కర్ణాటక, హిందూస్థాని సంగీతములందు పాండిత్యము సంపాదించిరి. అటుపిమ్మట కొన్నాళ్ళకు వీరు చిదంబరనాథయోగి, యనుమతిహొని తిరిగి వచ్చుచు తిరుత్తణ్చేరగా అచ్చటను బ్రహ్మజ్యోత్స్వరు సత్యక్షమైకోటిగాపంచ దార గడ్డఁగి అదృశ్యమాయెను. అప్పటినుండిగురుహముద్రితో, నవగ్రహకృతులు నవావర్ణకృతులు పంచలింగస్థల కృతులను వ్రాసి వీరు అపూర్వరాగములలో, తాన వద్దములు, రాగమాలికలక్షణ గీతములు వ్రాసిరి. తమ్ములు చినస్వామి బాలస్వామి దీక్షితులు. మధురకు వెళ్ళి అన్న గారు రచించిన కృతులు గానము చేసి మెప్పువఁసిరి. పిమ్మట చినస్వామి మరణించగా, బాలస్వామి దుఃఖాక్రాంతుడైవేతుయాత్రికువెళ్ళి తిరిగి ఎట్టయపురముచేరి ఆరాజుచే అదఁపబడి వివాహమాడెను. ఈవృత్తాంతమునాఁడు స్వామి విని, తమ్ముఁగొరకు పోయి పె డ్డిమమారుడైయున్న సోదరు మాచిఁపఁతసింది వివాహమైన పిదప తిరిగి తిరువాయూరు వెళ్ళిరి. 1835 సం.లో రాజపుత్రుని వివాహమునకు, ఎట్టయపురము వెళ్ళి కొంతకాలమునకు 18.5.౦1లర అనగా మన్మథ నామ సంవత్సర కులాకృష్ణ చతుర్థినాడు శ్రీపుర శేరి వీరకృతులన్నియుపక్రమ సంస్కృతములో మూడు 400 వ్రాసియుండిరి. అవి నా శేరి వాకముగాయుండును. వీరి కిష్టాలు తిరుక్కడయూరు భారతి, శేపూరునుబ్రహ్మచార్యులవడి కలుతిరువా రూరు అయ్యస్వామి మొదలగువారు.

11. శ్రీ త్యాగరాజయ్య:—వీరు 1759.1847 సం॥ ఆ పాళెంత ములవారు. సంగీత త్రిమూర్తులలో శ్రేష్ఠుడున్నా. కవిశేఖరుడున్నా, గాయక సాగ్యభూషణుడు శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారు తింజావూరు జిల్లాలోని తిరువాయూరు, అనే గ్రామమున జన్మించిరి. వీరు పూర్వీకులు ఆంధ్రభీశమనుండి దక్షిణ దేశమనకు వచ్చి నివాస మేర్పాటు చేయకొనిరి. వీరు ముఁకినాడు త్రిలింగ వైదికి తెలు బ్రాహ్మణోత్తములు. తనతల్లి మాతామహుడగు గిరరాజుకవి. వీరు తాత గారేరు నుబ్బరహయ్య స్వామి. తండ్రిగారిపేరు రామబ్రహ్మస్వామి గారు. తల్లిగారిపేరు కాంతమ్మ. ఇంటి పేరు కాకర్లవారు. భారద్వాజుగ్రామీకులు. 35వ యేట పరిధమభార్య మరణించెను. సంతతి లేదు రెండవ భార్యపేరు పార్వతి. మహా యిల్లారు. పతి భిక్షురాలు. తతి జీవించియుండగనే యీమొగడ కీర్తనలు కేగెను. ఈమెకు ఒక్క కుమార్తెయే. సీతామహాలక్ష్మి యిది పేరున లలదు ఆమెను నుబ్బరామయ్య యను నుజును కీర్చి పెండ్లిచేసెను కొంత పెంకటరక్షణయ్య యనే గురువు గారవద్ద సంగీతము శిష్యుకొని శ్రీ త్యాగయ్యగారు సంస్కృతాంధ్ర, కడకాక్షు, జ్యోతిష, సంగీత శాస్త్రము లలో మిక్కిలి ఘనకవహించిన ఆధ్యులు. వీరు మహాభిక్షులగుటయేగాక శ్రీరామ పాపకలై, తొండి అరుణోట్ల శ్రీరామనామము జపించగ శ్రీరామచంద్రుల సత్యక్ష మందిన మహాసీయలు. వీరితండ్రి గరించిన పిమ్మటకొద్ది యాస్తితోనే జీవితము గడు

పునుండి. శ్రీరామచంద్రుని యనుగ్రహము వలన గలిగిన భానసంక్తుచే శ్రీరాముని పై కీర్తనలు వ్రాయుచుండిరి. వీరు వీణ వాయించువారు. అతిసుధురీ గాత్రము. బ్రాహ్మ పాకమువంటి కవిత్యము. ఒక సవయమున నాదమహద్వయముః శబ్దానిరూపమున వీరి వద్దకు వచ్చి, శ్రీరామచంద్రుని గంగేత గ్రంథమును యిచ్చి కంఠస్థానమైరి. శ్రీశ్యా గయ్యగారు : 400 కృతులు రచించిరి. ఇవిగాక శిష్యునామ సక్తీరసలు, తిత్తవ సంపదాయ కీర్తనలున్నా, మఱయు వీరు పుణ్యక్షేత్రములను సేవించినట్లుడు, అయా దేవతలను గూర్చు కొన్ని కీర్తనలు గూడరచించిరి. ప్రహ్లాద భక్తివిజయము, రాగ రత్నమాలిక, సౌకాంత్యము అను గ్రంథములు గూడ రచించిరి. శ్యాగయ్యగారు తమ మరణకాలము గుర్రెఁగనవారై మఁడుగా నన్యసించి, ది .1.1 47 సం॥ 10, ఆనగా పరాధివ నామ సంవత్సర పుష్య జయళి పంచమి నాడు తమ రక్షి ప, పంచత్సరమున శ్రీమైత్రేయి. వీరి పంచత్సరి వహోత్సవము నతివైభవముతో గ యజ్ఞలండురు తలురాష్ట్రములందు గా ది సత్పాదరు. వాల్మీకి మఃస్వరీ, మఱల రామాయణమును సంగీతమున గా నము నెఱుటకు శ్రీ శ్యాగయ్యగారి రూ.మున యవతరించఁగయు, వాల్మీకి పంచముషి 2460 స్తోత్రములలో రామాయణము రచించియుల శ్రీ శ్యా గయ్యగారు 2,000 కీర్తనలలో రామాయణము రచించియందెరిని తెలియుచున్నది. నీరామహాత్మ్యమున కిమాత్రైత ఒక పుణ్యండు మాత్రము జన్మింతు. అ పిల్లవానికి శ్యాగ జయ దేవి కెట్టి సంగీతములు పెరిగిరిలాక గుడాయెను. వీరి సతీతివారు యపుడు సుధు లేరిని తెలియుచున్నది శ్రీవారికంతే వాసులు (శిష్యులు) వీణకుపప్య్యర్, నుండరభాగవతార్, సభాపతికయ్యర్, నుబ్బయ్యర్ మొదలగు వారు.

12, శ్రీ శ్యామశాస్త్రిలు:—వీరు 1763—1827 సం॥ ఆ శాస్త్రంఠ ములవారు. సంగీత శ్రీమార్తలలో మూడవవారు. వీరు తెంజాపూజిల్లాలో తిరువారురు అనే గ్రామములో 763 సం॥ 10 చితభాను నామ సంవత్సర శువరవి కృత్తికా నక్షత్రమున జన్మించిరి గాత్రము శాస్త్రములు, బోధయిన మూత్రము. కెండ్రి విశ్వనాథ అయ్యర్. ఈ శ్యామశాస్త్రిగారు జన్మించుటకు ముందు తరిదండ్రులు తిరువారురి యందున్న శ్రీ కంచి కామాక్షిదేవి పూజోదచారణలు. వీరి సతతి లేకపోవుటచే శ్రీ కామాక్షిదేవి సత్య తథ కిత్ పూజించుచు పృతివలయొక్క కడటి శనివార మందు శ్రీ వేంకటాచలపతి వీరిలిగా బ్రాహ్మణ సంప్రదించుచుండిరి. ఇట్లు ఒక సంవత్సరము జగరువంద శ్రీ వేంకటాచలపతి ఒక మదు.లి బ్రాహ్మణులకు ఆకలింది శ్యామశాస్త్రిలవారి తల్లితండ్రులతో సంవత్సరములోగా నొక పురుడు కలుగునని దీసింది నుడిపెను. ఆ పృకారమే వీరితల్లి గర్భసతియై నవమాసములు పూర్తయైన పిమ్మట 10 వ మాసములో నిర్దిశికాలమందు శ్యామశాస్త్రిలవారు జనిం చిరి. వీరికి మొదట కెంకట నుబ్రహ్మణ్యుని పేరు పెట్టిరి. గాని నుత్తనకు శ్యామ

కృష్ణ యని పిలుచుచుండిరి. వీరు బాల్యమునందే సంస్కృతాంధ్రభాషల యందలీ పరిగల్గులై మేనమామ నొద్ద కొలదిగ సంగీతవిద్య నభ్యసించి 18వ యేట తెలితెందులతో గూడ తంజావూరు వచ్చిరి. ఒకనాడు కాశీనుండి యాత్యర్థియై వచ్చిన ఆంధ్ర బ్రాహ్మణోత్తమడగు సంగీతస్వామి శ్యామకాస్తులిగారి యింటికివచ్చి భిక్షతైపిలువబడి వచ్చినప్పుడు శ్యామకాస్తులిగారియొక్క భవిష్యత్తును చెప్పటయేగాక, ఆపూర్వరాగ తాళ పరిస్థారకృమములను తెలిపి గంభీర్య గ్రంథముల నిచ్చి తాను వెడలిపోవునప్పుడు శ్యామకాస్తులిగారిని పిలిచి ఓ శ్యామా! సంగీతశాస్త్రమందు గొప్ప పండితుడవైతివి. ఇంకను సంస్థాన గాయకుడగు పచ్చిమిరియం ఆవిష్కరణయ్యగారి సంగీతమును తరుచుగా వినుచుండుము. అని చెప్పి కాశీ వెళ్లెను. ఏకట శ్యామకాస్తులిగారు యటలనే చేసి ఆవిష్కరణయ్యగారి ప్రేమపొంది శ్రీ రామాక్షియొక్క అనుగ్రహము నొందిన శ్యామకాస్తులి మహాపురుషుడగుటచే శ్యామకృష్ణ ముద్రతో అనేక కృతులు, తానవర్ణములు, స్వరజతులు, నవరత్న మాలికలు రచించి మహాగాయకుడని పేరు పొందిరి. వీరు మాంజి, కలగడ, చింతామణి, మొదలగు ఆపూర్వ రాగములను గూడ కల్పించిరి. వీరు మానవస్తుతికి సంతోషించువారు కారు. త్యాగ రాజయ్యగారికి వీరు మిత్రులగుటచే వీరినపురను తమ తమ రచనలను విమర్శించి సో చూచుకొనెడివారు. వీరు ఘనమారు 300 కృతులు రచించిరి. అవి వారి ప్రేమగల దేవిపై సుతీయించునవియై యున్నవి. అవి కదలీ పాకముగా నుండును. ఎక్కువ ప్రచారములో లేవని తెలియుచున్నది. ముందు వీరి భార్య శ్రీపురి పోగను. భార్య గలించి నవెంటనే ఆయన రోజులే నాకు ఆయన గలదని శ్యామకాస్తులిగారు అందరితో చెప్పి ఆ నిర్దిత కాలమందు ఆరవదినమన 1827 సం॥రం వ్యయ సంవత్సర మకర మాస శుక్లదశమి రోజున తమ 63వ సంవత్సరమున శ్రీపురి పోగి. వీరికి పంజాబాశ్రమి నుబ్బరాయశాస్త్రి అను ఇద్దరు కుమారులు గలరు— శ్రీ వారి. అంకేవాసులు, (కుమార్త) నుబ్బరాయశాస్త్రి, ఆలనూరు కృష్ణయ్య దాసరి మొదలగువారు.

18. శ్రీ అరుణావల కవిరాయలు:—వీరు 1711—1778 సం॥

ప్రాంతములవారు. తంజావూరు జిల్లా తిలైయాది గ్రామకాపురస్తులు. సంగీత విద్యా సమర్థులు. తండ్రి నల్లతంబిపిళ్లై. తల్లి వల్లియమ్మ, ఆరవభాషలో పంచలక్షణములు; తెలిసిన షహావిచక్షణులు. కంఠరామాయణమును అర్థపరిసంగముచేయుటయందు వీరు మహా ప్రవీణులు. ఆరవభాషలో కీర్తనములు రచించినవారిలో వీరు పదునెనిమిదవ వారు. వీరు పిన్న వయస్సులోనే, మిక్కిలి విద్య నభ్యసించివివాహముచేసికొన్నతరువాత గూడా ధర్మవరమందువిద్యనభ్యసించిరి, వీరుబంగారము, పెండిన రత్నముచేయు వారగుటచే. వ్యాపారరీత్యా నొకప్పుడు ధర్మవరములో సంగీతముపాడుటచే నచ్చటి మతాధిపతి వీరికి శిఖాజీయను పేరు పెట్టెను. వీరు శ్రీమద్రామాయణకథాసందర్భములనుసరించి ఆయా రసములకు దగిన రాగములతో ఆరవ కాండమునరకు ఆరవకీర్త

సమూహం ఏచించి మదలి మద్దుకృష్ణ మొదలివారి సభలో శ్రీ రామస్వామిదీక్షితులు మొదలైన విద్వాంసులయొద్దట వినిపించి కనకాభిషేకము జేసి కీర్తి బొందిరి. తమ వాత కొంతకాలమునకు వీరు శ్రీరంగము పెళ్ళి అచ్చటి దేవాలయ పూజారి కోరిక ననుసరించి 'ఏన్ పళ్ళికొండీరయ్య' అను కీర్తనమును యింకరామాయణ కీర్తన ములు అనేకము పాడి వారిచే బహుమానములను బడసిరి. వీరికి ధర్మపదిమంది శిష్యులు గలరు.

14, శ్రీ గోపాలకృష్ణభారతి :— వీరు 1811, 1881 సం॥ల ప్రాంత మలవారు. ౪: వ బ్రాహ్మణుడు. తంజావూరుజిల్లా, నారీరుడం గ్రామకాపురస్తులు. తండ్రి రామస్వామి భాంతి శివభక్తుడు, గొప్పవైదికులు. గోపాలకృష్ణ భారతి వేద ములు పఠించి యోగవిద్యభ్యసించి. సంగీత విద్యయందుచుగూడ పండితులు. వీరు రిక్తిరాగ, దేశీయరాగములయందే గాక, కొన్ని యపూర్వ రాగములయందుగూడ శేయకల్పనాచమత్కారములు వెలయు నట్లనేక కీర్తనములు గోపాలకృష్ణ ముద్రతో జెప్పియున్నారు. సంగీత కాలక్షేపములచే దొరకిన ధనమును, దాన ధర్మములకు విని యోగించు చుండెడివారు. నందనార్ చరిత్రమును నాటకముగా వ్రాసి పరిదర్శింపించిరి. కందప్పచెట్టియారు యను ధనవంతుడు, యీ నాటకమును చూచి బహుమతి యిచ్చెను. కను యను ప్రెంచి యుద్యోగి యీ నాటకముముద్రింపించెను. ప్రస్తుతము ఒక్క ప్రతిపాడా లేదని దెలియుచున్నది. జ్ఞానచింధు, జ్ఞానకుమ్మి యను గ్రంథము లను, ఆయర్ పాగైనయనారు చరిత్రము, తిరునీలకాంఠనయనారు చరిత్రము కరై కార్ అమ్మయారుచరిత్రములను సంగీతనాటకములను వ్రాసిరి. మరియొనందిరిందు మొదలైన సంగీతి లక్షణములను పునరుద్ధరించిరి. వీరు బ్రహ్మచర్య వ్రేతములో జెబ్బడియేండ్లవరకు జీవించి, 1881 - వ సంవత్సరము మహాశివరాత్రినాడు శ్రీపురి కిగిరి. వీరి కీర్తనములు దక్షిణాది సంగీత విద్వాంసులు ముఖ్యముగా పాడుచుండుట నేటికిని నివచచ్చును. ఆరవములో కీర్తనలు చేసినవారు : 1. మందరమూర్తి స్వామి (లేవారములును చేసియున్నారు.) 2. తిరుజ్ఞాన సంబంధస్వామి 3. మణిక్యవాచిక స్వామి, మొదలగువారు.

15, శ్రీస్వాతితిరునాల్ (కల శేఖరమహారాజు):— వీరు 1829-1847 సంవత్సరములలో తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు, 16-4-1813 సంవత్సరములో

జననమొందిరి. సంస్కృతము, మలయాళము, అరవము, మరాఠీ, హిందూస్థానీ, తెనుగు, మణిప్రవాళ విద్యలయందు పండితులు. అనేక పదములు, రాగమాలికలు, కీర్తనలు, వర్ణములు, తిల్లానాలు, వీటికి స్వరములు కల్పనచేసి, వద్యనాథ యను ముద్రతో మూడుపందలకు పైగా రచించి యుండినది తెలియచున్నది. విద్యాను అను అడరించేవారు శ్రీ పంతుల్యర భాగవతార్. శ్రీ గోవిందమూర్తి, శ్రీ విడి కేల్ గార్లు వీరి యాస్థానమునందు పండితులుగా యుండినవారు. శ్రీ స్వామీశిరు నార్ (కుల శేఖరమహారాజు) గారు దక్షిణహిందూదేశపు సంస్థానములకు చెందిన రాజకవులలో ఉన్నతవీర మలంకరించెయ్యండి.

16. శ్రీ సుబ్బరాయశాస్త్రి:—వీరు 1803 సం॥ ౪వయ్యలో జనగా దుండుభి నామ సం॥ర సింహామాస శృత్తిక నక్షత్రమున జన్మించిరి. శ్రీశ్యామ శాస్త్రిగారియొక్క పెండవ కుమారులు. సంస్కృతము, తెనుగు, అరవము సం॥త మలయందు గొప్ప పండితులను సంపాదించి యుండిరి. వీరి మొదటి గురువు తిండి గారు. తరువాత శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారు కుమార అను ముద్రతో స్వరక్షులు, స్వరసాహిత్యము, విట్టస్వరములతో క్షతులును రచించి యుండిరి. వీరియొక్క ౬వ నలను శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారు కొనియాడెడివారు. ఫిడేల వాయిద్యము లో మహా ఘనులు. 1862 సం॥రం ద్వితీయ సంవత్సర చాపమాన పృథ్వీశముగోపా ప్రాసాదకా లమున, సంధ్యవాద్విదత్త అనుచు ౨౦౧ వదలి తా నెక రెండు గంటలలో శ్రీపురి కేగడ నని దాపి. జనులందరు గూడిరి. ఉదయర్ వెలాయంరాజుగారు గూడా వచ్చి మీకు ఏమైన కోర్కెలవా యని ప్రశ్నిం.గా (శ్రీ సుబ్బరాయశాస్త్రి) అంబకు నామై సంపూర్ణ కటాక్షము గలిగియుండ నాకు యెమి తెలివయును అని శ్రీనాథు చెప్పిన నిర్మితకాలమునకే శ్రీపురి కేరి మీ కుటుంబమునకు ఆ రాజుగారు చాలా చాలా సహాయముచేసెడివారు వీరియొక్క అంతేవాసులు (శిష్యులు) అన్న స్వామికాశ్రమి, కంచి కాశికాశ్రమి మొదలగువారు.

17. శ్రీ వీణ కుప్పయ్యర్:— వీరు 19వ శతాబ్దమువారుగా తెలియు చున్నది. వీరు సామవేద బ్రాహ్మణోత్తములు. భాగద్వాజస గోత్రీకులు. శ్రీ త్యాగ రాజయ్యగారి ప్రేమశిష్యులు. తండ్రిపేరు సాంబమూర్తిశాస్త్రిగారు. వీరు నారా యణిగోళరాగము సాడులయందు మహాగొప్ప గాయకులు. అందువలన నారాయణ గోళ కుప్పయ్యర్ అను పేరుగూడ గలదు. వీరు ఫిడేల జంక్షముగూడా చాలా గొప్పగా వాయించువారు. సంగీతరత్నావళి, పల్లవి స్వరకల్పవల్లి అను రెండు గ్రంథములు రచించి యుండిరి. వీరికి గాన చక్రవర్తి యను బిరుదుగూడా గలదు. వీరు మహాభక్తులు. కులదైవము రాధా రుక్మిణీసమేత శ్రీ కృష్ణునిపాలస్వామి. అందువలన గోపాలదాస, అను ముద్రతో అనేక కృతులు రచించిరి. మణియ తానెవర్ణములు

గూడా రచించియుండిరి. వీరు కొవ్వూరు సంస్థాన సంగీత విద్వాంసులు. మద్రాసు యందు సంగీతవ్యాప్తి చేసెయుండిరి. వీరికి ముగ్గురు కుమారులు గలరు కృష్ణస్వామి, రామస్వామి, త్యాగయ్యగార్లు. గురువుగారు యింటలేని సమయములో వారి వీణను బ్రహ్మయ్యర్ వాయిచివలయున కోరుచునకు పాత్రులై క్షయింపబడిరి. వీరియొక్క తిండిగారు గొప్ప వైద్యులు వీరికి సా-బకు. (సాంబమాస్త్రి) వాయిచవలె సాంబడు (శివుడు దైవం) వివరణ క్రిందగూడా గలదు.

18. శ్రీ మైసూరు సుదాశివరావు:— వీరు మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణోత్తములు. మైసూరు సంస్థాన ఆస్థాన విద్వాంసులు. వాలాబాబాద్ పెంకటరతుణ భాగవతారుగారి శిష్యులు. అనేక కృతులు, వర్ణములు, తిల్లానాలు సంకలనముతో వ్రాసిరి వీరికృతులలో ఆనేకము స్వరపాహిత్యములను గలిగియుండుటచే మిక్కిలి రంజకములుగా యుండియున్నవి.

19 శ్రీ పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్:— వీరు 1845 1902 సం||ర మల ప్రాంతముల గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ బ్రాహ్మణోత్తములు. సానున్య కవులలో గొప్పవారు. మొట్టమొదట వీరు పెళ్లవూరు శ్రీ వేంకటేశాస్త్రిగారియొద్ద సంగీత విద్య నభ్యసించి పట్టుట మానంబు చాచి శ్రీ వేంకట సుబ్బయ్యర్ గారివద్ద అభివృద్ధి పొంది మొట్టమొదటి గాత్రము రచన చేసెను. ఎక్కువ సాధనపై గాత్రము మొదలుపెట్టెను. నూట ఏమిది శాశ్వతములగా, నూట ఎనిమిది యొమిది అక్షర కాలముల, సింహవందల శాశ్వతమున వలవి గూర్చి పాసిన మహాభువండు తాళ జ్ఞానములో వీరికి సమకాలికులు ఆరోజులలో లేరని తెలియుచున్నది మొదట తిరు వయ్యూరులో నివసించియుండిరి. పిమ్మట కొంతకాలమునకు చెన్నపట్టణము నివాస యేర్పాటు చేసికొని యుండిరి. అందువల్ల కట్నం శ్రీ ము బ్రహ్మయ్యయ్యర్ యరి నామముతో పిలువబడిరి. వీరికి కేవల సంవత్సరములలో వివాహమై యున్నది కృతులు తానవగములు, జాషణీలు, తిల్లానాలు, మొత్తం ఘనము మారు రచించి వ్రాసి యుండిరిని తెలియుచున్నది. భేదరాగము వీరి స్వంతసామ్య. శ్రీ త్యాగరాజయ్య గారి రచన ననుసరించి, వీరు కృతులను వ్రాసి యుండిరి. రాగభావమును విశదీకరించుచూ గానముచేయువారు. వీరియొక్క రచనలు, కేంకలీశ్వర యనుముద్రతో, తెనుగు, అరవము, సంస్కృతములందు రచించి యుండిరి. వీరియొక్క మాఖ్య మైన అలరేపములు (కృతులు) రామనాథ్ శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు, మొదలగువాం.

20. శ్రీ పల్లవి శేషయ్యర్:— వీరు తెలుగు ముఁకినాటి బ్రాహ్మణోత్తములు. శేలంజిల్లా, పెయ్యకరపట్టి గామకాపరములు. లక్షణలక్ష్మ్యవిద్వాంసులు. మహాగొప్ప పల్లవిపాటకులు. శ్రీరామధర్మము, ఎవరును పాడలేనట్లుగా

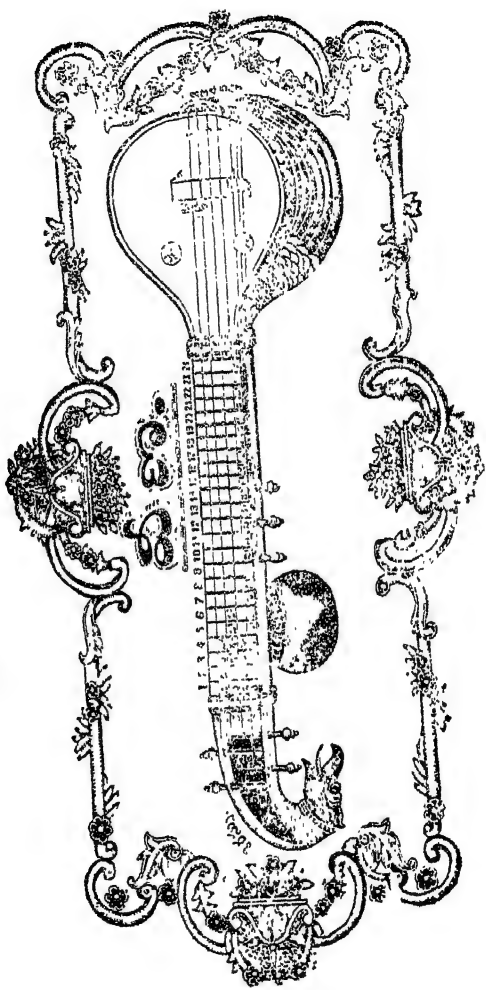
సానేరి రాగమును ఎనిమిది గంటల కాలము పాడి లోగడ సానేరి రాగము పాడిన వారిని నోడించిరి. వీరు శ్రీ త్యాగరాజయ్య గారి శిష్యుడగు సుబ్బయ్యర్ కుమారులు అనేక కృతులు, వర్ణములు, తిల్లానాటక తను స్వంత ముద్రతో రచించిన మేటి.

1. అరవ పదములు రచించిన కవులున్నూ, 2. ఆంధ్ర పదములు రచించిన కవుల వివరము:—1. అరవమున పదములు రచించినవారు: శ్రీవైద్యరత్నకోవిల్, శ్రీ సుబ్బరామయ్యర్, శ్రీ ముక్తుతాండవరు, శ్రీపాపవిసాళ మొదలియార్, శ్రీ ఘనంకృష్ణయ్య, శ్రీ శంకరాభరణం నరసయ్య మొదలగువారు, 2. ఆంధ్రపదములు రచించినవారు: కైలాసపతి ముద్రతో, శ్రీఘటశల్లవినారున్నూ, బొల్లవరము ముద్రతో, శ్రీ బొల్లవరమువారున్నూ, జటశల్లి గోపాలముద్రతో, శ్రీజటపల్లివారున్నూ, శోభనగిరి ముద్రతో, శ్రీ శోభనగిరివారున్నూ, విజయరామ విజయరామ ముద్రతో, శ్రీ ఇనుకొండవారున్నూ, రామాపురముద్రతో, శ్రీశివరామ పురమువారున్నూ, వేణుంగి ముద్రతో, శ్రీ వేణుంగివారున్నూ, మల్లిఖార్జున ముద్రతో, శ్రీ మల్లిఖార్జునకుడు, మువ్వగోపాల ముద్రతో, శ్రీ క్షేత్రజ్ఞులు, వీరందరు 17-వ శతాబ్దములోనివారు. మరియు పై కవులందరు ఆంధ్రదేశమున ప్రసిద్ధిగల్గిన ప్రాముఖ్య హోత్రములై యుండిరి.

తప్పొప్పుల పట్టిక

పేజీ	తండ్రి	తప్పు	ఒప్పు
18	19	అఘుచాను	అఘుచాను
44	18	గా మా ప ధ ని స	గా మా పా ధ ని స
81	1	గ మ రీ	రి గ మ రీ
82	15	మ గా , రి ప	మ గా , , రి ప
85	7	ము ,	ము
	27	రీ త్రి , సా నీ	రీ త్రి సా నీ
95	3	రీ , , సా	రీ , , , సా
113	9	(అచ్చు పరిగా పడలేదు)	ధ సరి - రిగమపధ "సా"
121	17	సా - నిధపా	సా - నిధపా
128	6	గమపధని వ	గమపధని వసా
176	14	ధ ని	ధ ని
206	17		సా రీ స
209	5		ధా , ని
210	14	స రి గ మ	స రి - గ మ
212	6	శ	శక్తి
219	13		స ని ధ ప
223	9		స ని సా
232		(రిని)	(ఒప్పు 232)
232	16		రి పు త్రి య
262	పేజీలోయొన్ని పదాలను సరిగ్గా పాఠ్యముగా రాగిలక్షణము 426 పేజీయందున్నది		
265	11	ధ గా	ధరా
266	16	బంజ	భంజ
289	8		ధ ప రి గా
290	10	శతదృతి	శతదృతి
303	18	ని	ని
305	6	భ్రమని	భ్రమని
311	19	రీ గ రీ సా రీ స	రీ గ రీ సా రీ స
360	4	పక్షులు	పక్షులు
361	11	నిమ్మా	నిమ్మా
384	30		నమగమపధనిస-సనిపధనిపమగరిస
400	24	పంతులరాని	పంతులరాని
448	11	73	72

60

ఓం

శ్రీ రస్తు

కౌత్త

సంగీత విద్యాదర్పణము

1. సంగీతోత్పత్తి

శ్లో॥ ఓంకారంచ పరబ్రహ్మ యావదోంకార సంభవః!
అకాశో కారమాకార ఏతే సంగీత సంభవాః॥

శ్లో॥ అకాశో విష్ణురూపంచ ఉకాశో బ్రహ్మరూపకం
మకాశోభర్త గూఢంచ సర్వమోంకార రూపకం॥

తా॥ ఓంకారమును బ్రహ్మస్వరూపము. ఆ ఓంకారమునందే యావత్తుజగము పుట్టెను. అందులో అకాశ, ఉకార, మకారములనే మూడక్షరములవలన సంగీతము పుట్టెనని భావము. * అందు అకారము విష్ణు స్వరూప మనియు, ఉకారము బ్రహ్మ స్వరూపమనియు, మకారమురుద్రస్వరూప మనియు, ఈ త్రిమూర్తుల స్వరూపమే ఓంకార మని యర్థము.

2. సంగీత విభాగము

శ్లో॥ మార్గ దేశవిభాగేన సంగీతం ద్వివిధం మతమ్
ద్రుహితేనయదుద్విష్టం యదుక్తం భరతేనచ॥

శ్లో॥ తత్తద్దేశీయ మూర్త్యా యత్స్యాగో కానురంజనం
దేశేదేశేనుసంగీతం తద్దేశీత్యభిధీయ్యతే॥

తా॥ సంగీతము మార్గమని, దేశి యని చెండు విషయము. అందు మార్గము అనగా ఈశ్వర ప్రణీతమై భరతమునీ చే, సకటించబడిన సంగీతము మార్గ మనబడును. దేశి అనగా, ఆ యా దేశసంబంధమగు నీతిచే, అయినదేరథు జనులను సంబంధించు సంగీతము దేశి అనబడును.

3. సంగీత శబ్దారము

శ్లో॥ గీతవాదిత్య నృత్యానాం త్రయం సంగీత ముచ్యతే॥

తా॥ గీత, వాద్య, నృత్యముల చేరికయే సంగీత మనబడును.

అన్యశ్చ రాగస్వరశ్చ తాళశ్చ త్రిభిః సంగీత ముచ్యతే॥

తా॥ రాగము, స్వరము, తాళములనే మూటి చేరికయు సంగీత మనబడును.

4. సంగీత ఫలితార్థం

శ్లో॥ త్రివర్గఫలదా స్సర్వే దాన యజ్ఞ జపాదయః
ఏకం సంగీత విజ్ఞానం చతుర్వ్యం ఫలప్రదమ్॥

శ్లో॥ హరీశాదిస్తుతౌ ధర్మో ధనకామకా నృపాదితః
నిష్కామస్తదనుష్ఠానా న్మోక్షమార్పిత్య సంగీతయమ్॥

తా॥ దాన యజ్ఞ జపము లన్నియు, ధర్మార్థ కామము లనే త్రివర్గఫలమునిచ్చును. ఒక్క సంగీత జ్ఞానమువలన ధర్మార్థకామమోక్షములనే చతుర్వ్యఫలము నిచ్చును. హరిహరాదులను స్తోత్రము చేసినందువలన ధర్మమును, మోక్షమును పొందవచ్చును. ధన కామములను గలుగును. ధన కామాపేక్షలేక కేవలము ధర్మవంతుని గురించి సంగీతానుష్ఠానము చేసినయెడల మోక్షమును నిస్సందేహముగ పొందుచున్నాడు.

5. నాదోత్పత్తి

శ్లో॥ ఆత్మావివక్షమాణోయం మనఃప్రేరయతేనమః
నాభిసవహ్నిమాహంతినప్రేరయతి మారుతమ్

శ్లో॥ బ్రహ్మగ్రంథిస్థితోనాదః క్రమాదూర్వ పథేచరణా
నాభిహృత్కంఠమూర్ధాశ్చేష్టాష్టవింశతి సద్వనిః
నాదేఃసూక్ష్మశ్చ పుష్పపుష్పశ్చ కృత్రిమః
ఋతి పంచభిధాఽదైత్యై పంచస్థానస్థితిః క్రమాత్ ॥

తా॥ తనచైత విచారంప డన యా యాత్మమనస్సును ఉద్బోధించును. ఆ మనసు
నాభియందున్న ఆగ్నిని కొట్టును. ఆ యగ్ని వాయువును ప్రేరేపించును. ఆత్మ,
మనస్సు, అగ్ని, వాయువు ఈ నాలుగున్న కారణములై నాదమును బుట్టించును.
బ్రహ్మగ్రంథియందున్న ఆ నాదము ఉద్భిష్టముఖముగా సంచరించుచు క్రిమముగా
నాభి, మృదయము, కంఠము, మూర్ధము, ఆశ్టము, ఓటియందు పుట్టుచున్నది.
♦ ఈ నాదము నాభియందు అతి సూక్ష్మముగను, మృదయమందు సూక్ష్మము
గను, కంఠమునందు పూర్ణముగను, శిరమునందు అపూర్ణముగను, ఆశ్టముందు
కృత్రిమముగను పుట్టుచున్నది.

6. నాదలక్షణము

శ్లో॥ సనాదేన వినాగీతం సనాదేన వినాస్వరః
సనాదేన వినారాగ స్తన్మానా దాత్మకం శ్రయమ్ ॥

శ్లో॥ గీతంనాకత్మకఃపాద్యం నాదంవ్యక్తం ప్రశస్యతే
తద్వయానుగతం సృత్యం నాదాధీన మతి స్త్రయమ్ ॥

శ్లో॥ నాదేనస్వచ్ఛ తేవర్ణః పదంవర్ణాత్ప దాద్వచః
వచసోవ్యవహారోయం నాదాధీన మతొజగత్ ॥

శ్లో॥ నాదోపాసనయాదేవా బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరాః
భవంత్యుపాసితానూనం తస్మాదేతే తదాత్మకాః ॥

తా॥ గీతము, స్వరము, గాగము ఈ మూడున్న నాదమును విడిచివియుండవు గాన
ఇవి నాదార్పణము ♦ గీతము నాకాత్మకము, పాద్యము నాదముయొక్క
వివరణచే ప్రకాశింపబడుచున్నది. సృత్యము గీతపాద్యముల ననుసరించి

యన్నదిగాన, నీ మూడును నాదాధీనము * నాదము వలన అక్షరమును, అక్షరముచే పదమును, పదముచే వాక్యమును, వాక్యముచే అపివ్యవహాసమును. అగుటవలన వీటితో కూడిన యవజ్జగత్తు నాదాధీనము. అట్టి నాదము నుపాసించుటచే బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు ముగ్ధులై ఊపాసంపబడిన వానిగుచున్నారుగాన, ఈ త్రిమూర్తులను నాదాత్మకులు.

7. నాదశబ్దార్థము

శ్లో॥ నకారం ప్రాణనామానం దకారం మనలంవిదుః
జాతః ప్రాణాగ్ని సంయోగాత్తేన నాదోభిధీయతే॥

తా॥ నాద మను రెండుక్షరములలో 'న' అను యక్షరము ప్రాణమని ప్రసిద్ధమై యుండును. 'ద' అను యక్షరము అగ్నిరూపమని చేప్పబడినది. ఈ నకారము చేత ప్రాణాగ్నిలయొక్క సంయోగమువలన 'నాద' అను శబ్దమయ్యెను.

8. నాద విభజన

శ్లో॥ అహతో నాహతచ్ఛేతి ద్వేధానాదోనిగద్యతే
తత్రచానాహతంనాద మేకాగ్రన్య సమానసాః॥

శ్లో॥ గురూపదిష్ట మార్గేణమహంతః పర్యుపాసతే
దశరక్షివిహీనత్వాన్న మనోరంజకోన్మణాం॥

శ్లో॥ తస్మాదాహతనాదస్య శృత్యాద్విద్వారతోఽఖలమ్
క్షేయంవితన్వతే లోకరంజనమ్ భవ భంజనమ్॥

తా॥ నాదము 'అహతము', 'అనాహతము' అని రెండు విధములు. అందులో అనాహత నాదము నిశ్చల మనన్ను గలవానికే సాధ్యము. ఈ అనాహత నాదమును గురువులచే సుపదేశింపబడిన మార్గముచేత ఋషులు లుపాసించుచున్నారు. అది యను రక్షితకోపావుటచే జనులకు మనస్సుతోచము గలుగదు గాన అహత నాదమును శృత్యాది ముఖముగా తెలిసికొనినయెడల జనులకు ఆనందమును, పాపనాశనమును సంపూర్ణముగా చేయుచున్నది.

9. నాదవ్యవహారము

శ్లో॥ వ్యవహారేత్వసాత్రేథా హృదిమంద్రోభిధీయతే
కంఠేమధ్యోమూర్ఖితారో ద్విగుణశ్చోత్తరమ్॥

తా॥ ఈ నాదము హృదయమునందున్నప్పుడు మంద్ర, మనియు. కంఠమందున్నప్పుడు 'మధ్య'మనియు, మూర్ఖమందున్నప్పుడు 'తార'మనియు చెప్పబడును. హృదయ కంఠ మూర్ఖము లను మూడుస్థానములందు నేయే ప్రమాణముగా నుండునో ఆ నాదము ఒకదానికంటె నొకటి ఎక్కువగల దైయుండును. కనుక వీనికే మంద్ర మధ్య తారములని పేరు కలిగియున్నది.

10. శ్రుతి లక్షణము

శ్లో॥ ప్రథమశ్రోతాచ్చబ్ధ శ్రోత్యతే హ్రస్వమాత్రకః
సాశ్రుతిస్సంపరిజ్ఞేయా స్వరావయవలక్షణా॥

శ్లో॥ శ్రుతిభ్యశ్చస్వరాష్టడై రిషభగాంధారమధ్యమాః
పంచమోఽవతశ్చాథ నిపాద ఇతిసప్తతే॥

శ్లో॥ శ్రుతిభ్యస్సుస్వరాస్సర్వే స్వరేభ్యో గ్రామసంభవః
గ్రామేభ్యోజాతయోజాతః జాతిభ్యోరాగసంభవః

తా॥ శ్రుతియనగా శ్రవణమువల్ల ముందుగా నెట్లము వివరించునన్నదో అది పట్టమును మొదలగు స్వరావయవలక్షణముగల హ్రస్వమాత్రక శబ్దవిశేషము శ్రుతియనబడును, అట్టి శ్రుతులవలన పట్టమును, రిషభము, గాంధారము, మధ్యమము, సంపవము దైవతము, నిపాదము లను సప్త స్వరములు కలిగిను. ఈ సప్తస్వరముల వలన గ్రామములును, గ్రామముల వలన జాతులును, జాతుల వలన రాగములును బుట్టుచున్నవి.

11. స్వరోత్పత్తికి ప్రధాన శ్రుతులు

శ్లో॥ దీప్తాయతాచకరుణా మృదుర్మధ్యేతిజాతయః
శ్రుతీనాం పంచతాసాంచ స్వరేష్వేవం వ్యవస్థితః॥

తా|| దీప్త, ఆయన, కరణ, మృదు, మధ్య అని శ్రుతి వీ జాతులు గలవి. ఆ జాతులు 22 భేదంబులై సప్తస్వరములయందు వ్యవస్థితి గలిగియుండును.

12. ద్వావింశతి శ్రుతులు

అసంగా 22 శ్రుతులు

శ్లో|| ఇత్యుత్తత్యుత్తత్యైవ పక్షమధ్యమపంచమాః
ద్వేద్వేసిమాపగాంధారః స్త్రీశ్రీరిషభదైవతాః ||

తా|| పక్షమనునకు నాలుగు శ్రుతులును, పక్షమనునకు మూడు శ్రుతులును, గాంధారమనునకు రెండు శ్రుతులును, మధ్యమమనునకు నాలుగు శ్రుతులును, సంచమమనునకు నాలుగు శ్రుతులును, పైశామిమనునకు మూడు శ్రుతులును, సిమదమనునకు రెండు శ్రుతులును ఇవిద్వయం స్వరము లేడింటికి శ్రుతులు యరువనిరెండునిగి, యుండును.

13. ద్వావింశతి శ్రుతులకు గల పేర్లు

శ్లో|| త్రీవ్రాకుముద్వజీమందా ఛందోవత్ప్రస్తుపక్షగాః
దయావతీ రంజనిచ రతికా ఋషభశ్శితాః ||

శ్లో|| రాద్రీశ్రోధీచగాంధారై వజ్రకాథ ప్రసారిణీ
ప్రీతిశ్చమార్జనిత్యేతాః శృతయోశ మధ్యమాస్థితాః ||

శ్లో|| క్షీతిరక్తాచసందీపి న్యాలాపిన్యపంచమే
మదుతిరోహిణీరమ్యే త్యేతా స్త్రీసస్తుదైవతేః ||

శ్లో|| ఉగ్రాచక్రోధిణీతిద్వే నిమాదేవసతః శ్రుతి
ఇత్యేతా సత్యస్థప్రోక్తా సర్వేషు శ్రుతయోబుధైః ||

తా|| పక్షమనునకు దీప్త, ఆయన, కరణ, మృదు, మధ్య అని ఛందోవత్యను 4 శ్రుతులును, రిషభమనునకు దయావతి, రంజని, రతికయను 3 శ్రుతులును, గాంధారమనునకు రాద్రీశ్రోధయను 2 శ్రుతులును మధ్యమమనునకు వజ్రక, ప్రసారిణి, ప్రీతిమార్జని యను

1 క్రతులును, పంచమమునకు క్షితి, రక్త, సుదీపిని, ఆలాపిని యను 4 క్రతులును
 ధైవతమునకు మదంతి, రోహిణి, రవ్య యను 3 క్రతులును, నిషాదమునకు ఉగ్ర,
 జ్యోతిషి యను 2 క్రతులను కలిగియుండును.

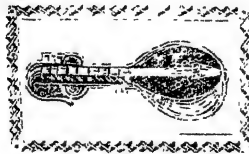
14. శ్రుతిజాతి భేదములు

శ్లో॥ దీప్తాయతామృదుర్మధ్యే వడ్డప్య బూషభేవునః
 సంస్థితాకరుణామధ్యే మృదుర్దాంధార కేవునః॥

శ్లో॥ దీప్తాయతామధ్యమేచ మృదుర్మధ్యేచ సంస్థితే
 మృదుర్మధ్యామతేఖ్నాతా గరుణా పంచమే స్థితాః॥

శ్లో॥ కరుణాచాయతామధ్యాధైవతేనప్తపీవునః
 దీప్తామధ్యేతి తాసాంచ సుతీనాం బూమహేభిదామ్॥

తా॥ వడ్డమమునకు దీప్త, ఆయత, మృదు, మధ్య జాతులయందును, రిషభమునకు
 కరుణ, మధ్య, మృదు జాతులయందును, గాంధారిమునకు దీప్త, ఆయత
 జాతులయందును, మధ్యమునకు దీప్త, ఆయత, మృదు, మధ్యజాతులయందును
 పంచమమునకు మృదు, మధ్య, ఆయత, కరుణ, నిషాదమునకు దీప్త, మధ్య జాతుల
 యందును, క్రతులు కలిగియుండును.

15. ద్వావింశతి శ్రుతిజాతి విమర్శపథకము

సంఖ్య	సప్త స్వరములు	శ్రుతులు	జాతులు
1	”	తీవ్ర	దీప్త
2	”	కుముద్వతి	ఆయత
3	”	మంద	మృదు
4	స	ఘంధోపతి	మధ్య
5	”	దయాపతి	కరుణ
6	”	రంజని	మధ్య
7	రి	రతిక	మృదు
8	”	రాద్రి	దీప్త
9	గ	క్రోధ	ఆయత
10	”	వజ్రక	దీప్త
11	”	ప్రసాదిణి	ఆయత
12	”	ప్రీతి	మృదు
13	మ	మార్జని	మధ్య
14	”	క్షీతి	మృదు
15	”	రక్త	మధ్య
16	”	సందీపిని	ఆయత
17	ప	ఆలాపిని	కరుణ
18	”	మదంతి	కరుణ
19	”	నోహిణి	ఆయత
20	ధ	రమ్య	మధ్య
21	”	ఉగ్ర	దీప్త
22	ని	వ్యోభిణి	మధ్య

16. శ్రుతులయొక్క స్వరస్థానములు

శ్లో॥ ప్రథమాది చతుర్థాంతం షడ్జస్యస్థాన ముచ్యతే
పంచమోన ప్రమాంతంచ రిషభస్యపదంవిదుః॥

శ్లో॥ అష్టమం నవమం చాధ గాంధారస్య నికేతనమ్
మధ్యమస్థాన మాఖ్యాతం దశమాదాత్రయోదశమ్॥

శ్లో॥ చతుర్దశాత్పంచమస్తు శ్రయేనప్రదశా నధి
అష్టాదశాచ్ఛవింశాంతం ధైవతస్థానమిరితమ్
చరమే ద్వే నిషాదస్య స్థానేగాయకసమ్మతే॥

తా॥ ఈ పై సుదహరించిన 22 శ్రుతులలో మొదటినుండి 4 వ శ్రుతి వరకు షడ్జ స్థానము. 5 మొదలు 9 వ శ్రుతి వరకు గాంధారస్థానము. 10 మొదలు 13 వ శ్రుతి వరకు మధ్యమ స్థానము. 14 మొదలు 17 వ శ్రుతివరకు పంచమస్థానము. 18 మొదలు 20 వ శ్రుతివరకు ధైవతస్థానము. 21 మొదలు 22 వ శ్రుతివరకు నిషాదస్థానము.

17. నియతశ్రుతుల నిర్మాణము

శ్లో॥ చతురీనియతాషడ్జైరిషభే సప్తమీశ్రుతిః
నవమీశిల గాంధారే మధ్యమే చత్రయోదశీ॥

శ్లో॥ పంచమే న్యూత్నప్రదశీ వింశీధైవతగోచరా
ద్వావింశీ చ నిషాదస్య శ్రుతయోనియతః శ్రుతిః॥

తా॥ సదరు 22 శ్రుతులలో షడ్జమునకు 4 వ శ్రుతియు, రిషభమునకు 7వ శ్రుతియు, గాంధారమునకు 9 వ శ్రుతియు, మధ్యమమునకు 13 వ శ్రుతియును, పంచమమునకు 17 వ శ్రుతియు, ధైవతమునకు 20 వ శ్రుతియును, నిషాదమునకు 22 వ శ్రుతియును ఇచ్చేర్పడిన శ్రుతులు నియత శ్రుతు లనబడును,

18. శుద్ధవికృత స్వరలక్షణము

శ్లో॥ శుద్ధాశ్చ వికృతాశ్చైతీ ప్రథమం ద్వీవిధాస్వరా
నియత శ్రుతిసంపన్నాః స్వరాశ్శుద్ధాశ్చైతీ స్మృతాః
శ్రుత్యత్రప్రాపకృప్రాస్తు వికృతాః ప్రతిపాదితాః॥

తా॥ స్వరములు శుద్ధములని, వికృతము లని రెండు విధములు. శుద్ధము అనగా, నియతిములయిన శ్రుతులతో కూడుకొన్న స్వరములు శుద్ధము అనబడును. వికృతము అనగా, నియతశ్రుతులకు చెచ్చగానిట్లు చెప్పబడిన స్వరములు వికృతము అనబడును.

19. గ్రామమూర్ఛనలయొక్క లక్షణము

శ్లో॥ గ్రామస్వరసమూహస్య మూర్ఛనాదేస్సమాశ్రయః
షడ్జగ్రామ భవేదాచా మధ్యమగ్రామ ఏవచ
గాంధార గ్రామశ్చ త్యేత ద్ద్రామత్రీయముదాహృతమ్॥

శ్లో॥ షడ్జమధ్యమనామానాం గ్రామో గాయంతి మాసవాః
సతుగాంధార నామానం సలభ్యోదేవయోనిభిః॥

శ్లో॥ గాంధారగ్రామమాచప్త తథా తం నారదో మునిః
ప్రవర్తతే స్వర్గలోకే గ్రామాసానమహితతే॥

శ్లో॥ క్రీమాత్స్వరాణాం సప్తనా మారోహశ్చావరోహణమ్
మూర్ఛనేత్యుచ్యతేగ్రామ ద్వయోతాస్సప్తసప్తచా॥

శ్లో॥ క్రీమాద్ద్రామత్రయేదేవ బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః
హేమంత గ్రీష్మనర్వాసు గాతవ్యాస్తేయదా క్రీమమ్॥

తా॥ స్వర సమూహ మూర్ఛనలతో కలిగి యున్నది గ్రామ మని తెలియచును* అది షడ్జగ్రామ మనియు, మధ్యమ గ్రామమనియు, గాంధార గ్రామమనియు,

గ్రామములు మాడువిధములు గ్గ అందులో పడ్డమధ్యమములనే పేరుగలిగినటు
వంటి గ్రామములును జనుల వాడుకయందు ఉన్నవి. గాంధార
గ్రామమును నా మును అభ్యసించి దేవతలకు ఉపదేశించెను. అందువలన
గాంధార గ్రామము స్వగలోకమునందేగాని భూతలమందు వాడుకలేదు
క్రమముగా సప్త స్వరములయొక్క ఆసోహణ అసరోహణ మూర్ఛన
యనియు, అటువంటి మూర్ఛనలు ఏడుచేర గ్రామమనియు, ఒక్కొక్క
గ్రామమునకు ఏడేసి మూర్ఛనల చొప్పున ఈ పడ్డమధ్యమ గ్రామములకు
14 మూర్ఛనలు కలిగియుండును * క్రమముగా ఈ పడ్డమధ్యమ గాంధార
గ్రామములకు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు ఆది దేవతలు, అవి హేనుత
గీష్మ వర్ష ఋతువులయందు పాడతగినవి.

20. సప్తమూర్ఛనల పేర్లు.

శ్లో॥ పడ్డతూ త్తరమంద్రాదౌ రజనీచోత్తరాయతా
శుద్ధపడ్డమత్సరికృ దశ్వకాంతాహిరుగ్గతా॥

శ్లో॥ మధ్యేమేస్యాత్తు సావీరి హరిజాశ్వాతతః పరమ్
స్యాత్కలోవగతాశుద్ధ మధ్యామార్గేచకౌరవీ
హృష్య కేత్యధతాసాంతు లక్షణంప్రతిపాద్యతే॥

శ్లో॥ చతురాపృథక్ శుద్ధాః కాకలీకలితా స్తథా
సాంతారాశ్చద్వయోపేతా వట్సంచాశదితీరితాః॥

శ్లో॥ సందావిశాలసుముఖీ చిత్రాచిత్రవతీసుఖా
ఆలాపాచేతిగాంధార గ్రామేస్యః సప్తమూర్ఛనాః॥

శ్లో॥ తాశ్చస్వర్గేప్రయోక్తవ్యా విశేషాస్తేనమోదితాః
జ్ఞానస్యమూర్ఛనాశుద్ధ పాడ వౌడవదీరితాః॥

తా॥ పడ్డగ్రామమునకు ఉత్తరమంద్రా, రజనీ ఉత్తరాయత, శుద్ధపడ్డ, మత్సరి
కృష్ణ, అశ్వకాంత, హిరుగ్గత అన ఏడు మూర్ఛనలున్ను, మధ్యమగ్రామమునకు

సావీరి, హరిదాశ్య, కలాపగత, శుద్ధమధ్య, మాగన్, కారవి, హృష్యక, అని ఏడు మూర్చనలున్ను, ఈవడ్డమధ్యమ గ్రామమందలి 14 మూర్చనలున్ను ప్రత్యేకముగా, శుద్ధము, కాకలి, పాంతారము, ద్వయోపేతము అని నాలుగు భేదములు పొందుటవలన 56 మూర్చనలయ్యెను. గాంధార గ్రామమునకు నంద, విశాల, సుముఖీ, చిత్ర, చిత్రవతి, సుఖ, ఆలాప అని ఏడు మూర్చనలు కలిగియున్నవి. అవి స్వగళామండే ఉపయోగపడుటవలన వాటికి మాత్రము విశేషభేదంబు లిందు చెప్పబడలేదు.

21. ఇది వడ్డగ్రామ మండలము. ఇవి మూర్చనల పేర్లు.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
రి	గ	మ	ప	ద	ని	స
గ	మ	ప	ధ	ని	స	రి
మ	ప	ధ	ని	స	రి	గ
ప	ధ	ని	స	రి	గ	మ
ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప
ని	స	రి	గ	మ	ప	ధ

ఇది ఉత్తరమంద్ర అనే మొదటిమూర్చన
ఇది రజని అనే రెండవ "
ఇది ఉత్తరాయత అను మూడవ "
ఇది శుద్ధపద్మ అనే నాల్గవ "
ఇది మత్సరీకృత్తు అనే ఐదవ "
ఇది ఆశ్వక్రాంత అనే ఆఱవ "
ఇది హియగ్ధత అనే ఏడవ "

22. ఇది మధ్యమ గ్రామ మండలము. ఇవి మూర్చనల పేర్లు.

మ	ప	ధ	ని	స	రి	గ
ప	ధ	ని	స	రి	గ	మ
ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప
ని	స	రి	గ	మ	ప	ధ
స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స
గ	మ	ప	ధ	ని	స	రి

ఇది సావీరి అనే మొదటి మూర్చన
ఇది హరిదాశ్య అనే రెండవ "
ఇది కలాపగత అనే మూడవ "
ఇది శుద్ధమధ్య అనే నాల్గవ "
ఇది మార్గ అనే ఐదవ "
ఇది కారవి అనే ఆఱవ "
ఇది హృష్యక అనే ఏడవ "

ఈ ప్రకారముగా మూర్చనలు క్షార్జ్య దేవగత్నాకరమును విశేషించి చెప్పు బడియున్నవి.

23. షడ్జకబార్ధము

శ్లో॥ నాసాకంఠ మురస్తాలు జిహ్వదంతాంశ్చ సంస్మృశమ్
షడ్జస్సంజాయతే యస్మాత్తస్మాత్షడ్జ ఇతిస్మృతః॥
అస్యశ్చ యేతస్వరా స్తుజాయంతే షడ్జ తేరిషభాదయః
తేనషడ్జఇతిప్రోక్తః స్వరోయంస్వ వేదిభిః॥

తా॥ నాసిక, కంఠము, ఉరస్సు, తాలువు, జిహ్వ, దంతములు, అను నీ యారు
స్థానములయందు బుట్టునది గాన షడ్జమనంబడును * మఱియు, రిషభము మొద
లగు ఆరుస్వరములు షడ్జమువలన జనించుటచే షడ్జమనంబడును.

24. స్వరకబార్ధము

శ్లో॥ స్వతోరంజయతి శ్రోత్తుచిత్తం సస్వరఉచ్యతే॥
తా॥ స్వ, స్వకీయముగ రం, రంజించునదిగాన స్వరమని వైష్ణంబడును.

25. సప్తస్వరధ్వని దృష్టాంతములు

శ్లో॥ షడ్జంమయూరోవదతి గావోరిషభభాషిణః
అజావికంతుగాంధారం క్రొంచఃక్వణతి మధ్యమమ్॥

శ్లో॥ పుష్పసాధారణేకాలే పికఃకూజతి పంచమమ్
ధైవతం హేషతేవాజి నిషాదం బృంహతేగజః॥

తా॥ షడ్జస్వరమువలె నెమలి కూయును..

రిషభ స్వరములె వృషభము ధ్వనించును.

గాంధార స్వరమువలె మేక శబ్దించును.

మధ్యమ స్వరమువలె క్రొంచపక్షి పలుకును.

పంచమ స్వరమును వసంతముతువునందు శోకిల కూయును.

ధైవత స్వరమువలె గుఱ్ఱము ధ్వనించును.

నిషాద స్వరమువలె ఏనుగు ఖింకరించును.

26. సప్తస్వరములు నామములు

శ్లో॥ షడ్జఋషభగాంధారం మధ్యమం పంచమస్తథా

ధైవతం నిషాద్ శ్చైవ సప్తస్వర విధియ్యతే ।

తా|| ఈ సప్తస్వరములకు మడ్డమును, రిషభము, గాంధారిము, మధ్యమును, పంచమును, ధైవతము, నిషాదము అని యాగిక నామములు. వీటికి బ్రతిగానమార్పగణ సౌకర్యాన్ని సంజ్ఞలు స, రి, గ, మ, ప, ధ, ని అనునీ ఏడువర్ణములు ఏడు స్వరములుగా నేర్పగచబడినవి. ఈ సప్తస్వరంబులను, ప్రకృతియని, వికృతియని రెండు నామములు బహుపబడినవి. వానిలో మడ్డస్వరమును, పంచము స్వరమును నెప్పటికిఁ బ్రకృతిగా నేచప్పబడినది. తక్కిన రి, గ, మ, ధ, ని అనుఁబయిదు స్వరములును, ప్రకృతి వికృతి భేదంబులు గల్గియుండుటచేపై శైష్విక సప్తస్వరములును పదియాలు భేదంబులగుచున్నవి. వాటివేర్వీరికంద వ్రాయఁబడియున్నవి.

స్వరముల ప్రకృతి వికృతి భేదములు

	ప్రకృతి	వికృతి	వికృతి
స	మడ్డము	లేదు	లేదు
రి	శుద్ధరిషభము	చతుశ్రుతిరిషభము	మట్టుతిరిషభము
గ	శుద్ధగాంధారిము	సాధారణగాంధారిము	అంతర గాంధారిము
మ	శుద్ధమధ్యము	ప్రతిమధ్యము	లేదు
ప	పంచము	లేదు	లేదు
ధ	శుద్ధధైవతిము	చతుశ్రుతి ధైవతము	మట్టుతి ధైవతము
ని	శుద్ధనిషాదము	కైకనిషాదము	కాలినిషాదము

ఈ ప్రకృతి వికృతిచే కలిగిన పదియారు స్వరములును ఆగోహణాపగోహణ గతిగా మూర్ఛనయై అనేక మూర్ఛనలచేత, అనంతైరాగః యని అసంఖ్యేయములుగా అనేక రాగములును కల్పించుచున్నవి. ఈ స్వరములు ఒక పానికింటే నొకటి హెచ్చుచు బోయెనేని ఆగోహణమనియు, తగ్గుచునచ్చెనేని అపగోహణమనియు, జెప్పఁబడును. వీటియందు మడ్డమపంచములును ఆధారముగా శ్రుతిగూర్చుకొని జగ్రత్ గాత్రములయందువాడుకొనవలయును.

27. సాయి ప్రకరణము

అనుభవమందు చతుశ్రుతి రిషభమును, శుద్ధ గాంధారిమును, ఒక స్థానమందే పుట్టుచున్నది: ఈ ప్రకారము పట్టుతి రిషభమునకు, సాధారణ గాంధారిమనియు: చతుశ్రుతి ధైవతిమనకు శుద్ధనిషాద మనియు, పట్టుతి ధైవతిమనకు కైశికనిషాద మనియు, ఒక స్వరాల రెండే సామములు వాడుకయుండున్నవి; గాన ప్రకృతివికృతిచే గలిగిన స్వర సామములు ప్రపంచెందున్ను, సామములు పదియాలున్ను కలిగియున్నవి. వాటి వివర మీ క్రింద వాయబడుచున్నది.

ఉదాహరణము

పద్యములు	స		1
శుద్ధపృథ్వీము	రి		2
చతుశ్రుతి రిషభము	రి	ఈ రెంటికీ	3
శుద్ధగాంధారిము	గ	ధ్వని ఒకటే	
పట్టుతి ధైవతిము	రి	ఈ రెంటికీ	4
సాధారణ గాంధారిము	గ	ధ్వని ఒకటే	
కైశిక గాంధారిము	గ		5
శుద్ధపృథ్వీము	మ		6
ప్రతిమధ్యము	మ		7
పంచమము	ప		8
శుద్ధధైవతిము	ధ		9
చతుశ్రుతి ధైవతిము	ధ	ఈ రెంటికీ	
శుద్ధనిషాదము	ని	ధ్వని ఒకటే	10
పట్టుతి ధైవతిము	ధ	ఈ రెంటికీ	11
కైశిక నిషాదము	ని	ధ్వని ఒకటే	
కైశిక నిషాదము	ని		12
పట్టుతిము	ప		

ఇవి పదియాలు సామములు

ఇవి పదియైదే

ఇట్లు యీ వ్రేచెప్పిన పద్యములు మొదలు ఆరోహణగతిగా మరల పద్యము నందుల ఒక స్థాయియనంగాదు. అదిమంద్రము, మధ్యము, తారము అనిత్రీ విధము

వీటి యన్నిటిలో మంద్రస్థాయి తక్కువ యయినది. మధ్యమస్థాయి మంద్రతారము లను మధ్యమందునది. తారస్థాయి ఈ రెంటికంటే హెచ్చైనది.

28. ఉదాహరణము

మంద్రస్థాయి	మధ్యస్థాయి	తారస్థాయి
స రి గ మ ప ధ ని	స రి గ మ ప ధ ని	స రి గ మ ప ధ ని
.		

ఇందు సత్వత్రసంజ్ఞలగురుతులు, స్వరములను గ్రీంద మండేనేని మంద్ర స్థాయియనియు, స్వరములను మైనుండేనేని తారస్థాయి యనియు, సంజ్ఞ తేకుండేనేని మధ్యస్థాయి యనియు నూహించునది. మరియు, ఈ సత్వత్ర గుణులవలన స్వరా లంకార గీతపదవర్ణకృతులు మొదలగు పాటలయొక్క స్వరములు ఈ స్థాయియందు తోంటున్నవి యని తెలిసికొనవచ్చును.

29. దశవిధ గమకములు

శ్లో॥ ఆరోహ మవరోహంచ ధాలుస్ఫురితకంపితాః

అహతః ప్రత్యాహతశ్చ త్రిపుశ్చాందోశమూర్చనాః॥

1	ఆరోహణము	సరిగమ పధనిస
2	అవరోహణము	సనిధప మగరిస
3	ధాలు	సప, సమ, సగ, సరి, సప
4	స్ఫురితము	ససరిరి గగమమ
5	కంపితము	పాపపపప, ఒక్కస్థానమునందు నిలిచి తంత్రినల్లార్చట
6	అహతము	సరి రిగ గమ
7	ప్రత్యాహతము	సని నిద ధప
8	త్రిపుచ్చము	ససస, రిరిరి, గగగ, మమమ
9	అందోశము	సరిసపాప, రిగరిమామ
10	మూర్చన	సరిగమపధని, రిగమపధనిస

30. వాదిస్వర లక్షణము

శ్లో॥ చతుర్విధ స్వరావాదీ సంవాదీచ వివాద్యపి
అనువాదితతోత్పత్తి ప్రోక్తాదీచ చతుర్విధం॥

తా॥ వాని, సంవాది, వివాని, అనువాది యని స్వరములు నాలుగు విధములు.

ఉదాహరణము

వాదిస్వరము— సరిగమపధనిస . రిగమపధనిస . గమపధనిస . మపధనిస .
పధనిస - ధనిస - నిస - స.

సంవాదిస్వరము— సనిగపచుగరిస . నిధపమగరిస . ధసమగరిస . పమగరిస .
మగరిస - గరిస - రిస - స,

వివాదిస్వరము— సమ్మగరి - సరిగమ - రిప్పమగి - రిగమప - గదపమ,
గమపధ - మన్నిగప - మపధని - పస్పనిధ - పధనిస,

అనువాదిస్వరము— సరిగ - రిగమ - గమప - మపధ - ధనిస.
ఈ నాలుగు విధములున్న స్వరసంచారములతో ముఖ్యములై యున్నవి.

31. సప్తతాళములు

శ్లో॥ ధ్రువోమత్యరూపకత్ప యుంపా త్రిపుటవవచ
అటతాళేక తాళేచ సప్తతాళః ప్రకీర్తితాః॥

తా॥ ధ్రువతాళము, మత్యతాళము, రూపక తాళము, జంపెతాళము, త్రిపుటతాళము
అటతాళము, ఏకతాళము అని తాళములు ఏడు.

32. సప్తతాళములు ఏర్పరచినవారు

శ్లో॥ భరతోదత్తశక్తైవ ఆంజనేయో మఖోభ్రువః॥

తా॥ భరతాచార్యులును, దత్తిశాచార్యులు ఆంజనేయులును కలిసి ధ్రువతాళమును
ఏర్పరచినారు.

శ్లో॥ మత్యతాళస్యకర్తారో మతంగార్జున శోహభాః॥

తా॥ మతంగ మహానునిని, అర్జునుడున్న, శోహాచార్యులునుకలిసిమత్యతాళమును
జేసినారు.

శ్లో॥ అంజనేయః కుంభజోపి యాజ్ఞవల్క్యుస్తు రూపకే॥

తా॥ అంజనేయులున్ను, కుంభజోపి అనగా అగస్త్యులున్ను, యాజ్ఞవల్క్యుడునుకలసి రూపకతాళమును చేసినారు.

శ్లో॥ నందీశో భరతో శౌనః యుంపాయాంచైవ సప్తధా॥

తా॥ నందిశేష్యుడు, భరతాచార్యులు, శౌనకాది మహామునియు కలిసి యుంపె తాళమును జేసినారు.

శ్లో॥ నిశాచరపతిః బ్రహ్మ త్రిపుటే శంఖచాలకః ॥

తా॥ నిశాచరపతి అనగా నావజానురుడున్ను, బ్రహ్మ గంభుడున్ను, శంఖపాలకుడును కలసి త్రిపుటతాళమును జేసినారు.

శ్లో॥ బలిః కామూర దేవేంద్రా అటతాళి సమాన్యవః ॥

తా॥ బలిచక్రవర్తియు, దేవేంద్రుడును, కుమారస్వామియు కలసి అటతాళమును జేసినారు.

శ్లో॥ మహతాంచాపి సర్వేషాం ఏకతాళి సమం విధుః ॥

తా॥ సమస్తమైనవారి అనుమతాల ప్రకారము ఏకతాళమును సమముగ జేప్పినారు.

ఃరి, సప్తతాళముల అంగలక్షణం

శ్లో॥ లఘుచద్రుతద్విలఘుచ ధ్రువతాహంగ మేవచ ॥ 101 ॥

,, లఘుద్రుత లఘుశ్చైవ మత్యతాళే ఇతి స్మృతః ॥ 102 ॥

,, ద్రుతమేకం లఘుర్యేకో రూపకస్య ప్రక్షీర్తితః ॥ 103 ॥

,, లఘుచాను ద్రుతంచైవ ద్రుతోఽర్థం పేతిక్షీర్తితః ॥ 104 ॥

,, లఘుద్రుతద్రుతశ్చైవ త్రిపుట తాళాంగ మేవచా ॥ 105 ॥

,, లఘుద్వంద్వం ద్రుతదద్వం అటతాళాంగ మేవచా ॥ 106 ॥

,, ఏకతాళే లఘుస్మృతః ॥ ... ॥ 107 ॥

తా॥ ధ్రువతాళమునకు ఒక ద్రుతము మాడు లఘువులును, మత్యతాళమునకు రెండు లఘువులు ఒక ద్రుతమును, రూపకతాళమునకు ఒక ద్రుతము ఒక లక్ష్యవును, త్రిపుటతాళమునకు లఘువు అనుద్రుతము ద్రుతమును. త్రిపుటతాళమునకు ఒక

అక్షువు చెందు ద్రుతములును, అటతాళమునకు చెందు లఘువులు, చెందు ద్రుతములును, ఏకతాళమునకు ఒక లఘువును ఈ తీరున భరతాచార్యులు మొదలగువారి వలన నియమించబడినవి.

34. సప్త తాళములకు ఘాతాలు

ఘాత లెనగా చేతితో కొట్టెడు దెబ్బకు పేరు.

శ్లో॥ ధ్రువతాళే చతుర్థాతే మఠికాయా త్రియేమతః

రూప కేతు యంపాయాం త్రయం త్రిపుట యత్రయం

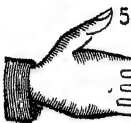
అటతాళేతు చత్వారో ఏకతాళేతుధఖ్ఖరః ॥

తా॥ ధ్రువతాళమునకు ఘాతాలు నాలుగు, మత్యతాళమునకు ఘాతాలు మూడును, రూపకతాళమునకు ఘాతాలు చెందును, యంపెతాళమునకు ఘాతాలు మూడును, త్రిపుటతాళమునకు ఘాతాలు మూడును, అటతాళమునకు ఘాతాలు నాలుగును, ఏకతాళమునకు ఘాత ఒకటియు ఇటుల భరతాచార్యులవలన జెప్పబడినవి. మఠియు పాటలు మొదలగునవి పాడుటయందు తాళమును దురితముగా వేయవలసినపుడు, ఆ య తాళములను ఘాతలచేతనే వేయబడును. ఇదియునుగాక, కంచు మొదలగు లోహతాళములతో వాయించునపుడు ఆ య తాళములను ఘాతలవల్లనే వేయబడును.

35. తాళములయొక్క పడంగములు. 36. తాళమునకుగల జాతులు

పడంగములు పేర్లు	అంగ సంఖ్యలు	అక్షర కాలము	విదుజాతుల పేర్లు	అక్షరములు
అనుద్రుతము	౦	1	చతురశ్రకాతి	4
ద్రుతము	౦	2	త్రిశ్రకాతి	3
లఘువు	1	4	మిశ్రమకాతి	7
గురువు	8	8	ఖండకాతి	5
స్థితిము	1	12	సంకీర్ణకాతి	9
	8			
కాకపాదము	+	16		

తా|| ఈ పదంగములలో అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు అనే ఈ మూడంగములు మాత్రము పై సుదహరించిన సప్తతాళములయందు నుపయుక్తములై యున్నవి. తక్కినవి నూటొక్క తాళములయందు ప్రయోగింపబడి యున్నవి. మరియు ఏ తాళములైనను అనుద్రుతము ఒక అక్షరమును, ద్రుతము రెండక్షరములును, లఘువు నాలుగక్షరములును గలిగియుండును. ఇందులో లఘువు మాత్రము జాతి భేదమగుచున్నది. లఘువును జాతిభేదముగా వేయుటకు చేతి వేళ్ళయొక్క వేళ్ళను దెలిసియుండవలయును గాన, వాటి వేళ్లను క్రింద వ్రాయబ డుచున్నవి.

5- ఈ అంగకలది, అంగుష్ఠ మనే వ్రేలు.

4- ఈ అంగకలది, తర్జిని వ్రేలు.

3- ఈ అంగకలది, మధ్యమ వ్రేలు.

2- ఈ అంగకలది, అనామిక మను వ్రేలు.

1- ఈ అంగకలది, కనిష్ఠక యనే చిటికెన వ్రేలు.

ఈ ఐదు వ్రేళ్ళయందు చతురశ్ర, త్రిశ్ర, మిశ్ర, ఖండ, సంకీర్ణము అనే ఐదు జాతుల లఘువులను, వేసెడి శ్రమ మెటువలెనంటే:—

చతురశ్రజాతిలఘువు వేయవలసినపుడు, తొలుతిఘాతయు, తరువాతిచిటికె వ్రేలును, అటువలెనే అనామిక, మధ్యమ వ్రేలువఱకు నాలుగక్షరములు వేయుట చతురశ్రమజాతి లఘువనంబడును.

త్రిశ్రజాతి లఘువు వేయునపుడు, ఘాత మొదలుకొని అనామిక మను వ్రేలువఱకు మూడక్షరములు నడుపుట త్రిశ్రజాతి లఘువనంబడును.

మిశ్రజాతి లఘువు వేయునపుడు, ఘాత మొదలుకొని అంగుష్ఠమువఱకు బోయి మరల చిటికెన వ్రేలువఱకు ఏడు అక్షరములు వేయుట మిశ్ర జాతిలఘు వనంబడును.

ఖండజాతి లఘువు వేయునపుడు, ఘాత మొదలు తర్జిని వ్రేలువఱకు ఐదు అక్షరములు, వేయుట ఖండజాతి లఘువనంబడును.

సంకీర్ణజాతి లఘువు ఘాత మొదలు అంగుష్ఠమునే వ్రేలువఱకు బోయి, మరల చిటికెన, అనామిక, మధ్యమ వ్రేలువఱకు తొమ్మిది అక్షరములు శ్రమ ముగా వేయుటకు సంకీర్ణజాతి లఘువనంబడును.

ఇందువల్లనే సప్తతాళములు ఐదుజాతులచే ముప్పది ఐదు తాళము లగుచున్నవి. వాటి వివర మీ క్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

ముప్పదియైదు తాళముల విమర్శ పథకము

సప్తతాళముల పేర్లు	అంగ సంఖ్య	చతురశ్ర జాతి	త్రిశ్రజాతి	మిశ్ర జాతి	ఖండ జాతి	సంక్లిష్ట జాతి
ధృవతాళము	1011	14	11	23	17	29
మధ్యతాళము	101	10	8	16	12	20
రూపకతాళము	01	6	5	9	7	11
జంపెతాళము	100	7	6	10	8	12
త్రిపుతాళము	100	8	7	11	9	13
అటతాళము	1100	12	10	18	14	22
ఏకతాళము	1	4	3	7	5	9

37. రాగస్థానముల విమర్శ

ఈ గ్రంథముందుండు స్వగూలంకాగి గీతములమగల రాగములయొక్క పేర్లను లింగ సహవాసిపైనే సుదమానుషుడియున్నవి. ఆయా రాగస్థానములను తెలియుటకై ఈ క్రింద వ్రాయబడియున్న గుణగుణసూక్తి తెలిసికొనవలయును.

శు—అని వ్రాసియుండు గుణులు, శుద్ధమనియు
 చ—అని వ్రాసియుండు గుణులు, చతుశ్రుతియనియు
 ష—అని వ్రాసియుండు గుణులు, షట్స్వృతియనియు
 సా—అని వ్రాసియుండు గుణులు, సాధారణగాంధారమనియు
 అం—అని వ్రాసియుండు గుణులు, అంతరగాంధార మనియు
 ప్ర—అని వ్రాసియుండు గుణులు, ప్రతిమధ్యమనియు
 కై—అని వ్రాసియుండు గుణులు, కైశిక నిషాదమనియు
 కా—అని వ్రాసియుండు గుణులు, కాళి నిషాదమనియు
 సూహించవలెను.

ఉదాహరణము

మాయామాళవగౌళ రాగము

సం. 1	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
	,,	శు	అ	శు	,,	శు	కా	,,	ఇది అవరోహణము

సం 2 మాయామాళవగౌళ—స, శురి, అంగ, శుమ, ప, శుధ, కాని,

ఇట్లు పై నుదహరించిన ప్రకారము రాగములయొక్క ఆయాస్థానములను దెలియుటకై 1 టో నెంబరు పద్ధతిగాను, 2 డో నెంబరు పద్ధతిగాను, స్వరములక్రిందను గాని, ప్రక్కనుగాని, ఏదో అక్షరములు గుఱుతులుగా వ్రాసియుండునో ఆస్వరములను ఆ ఆయా స్థానములని యెఱుంగవలెను.

మఱియు పై నుదహరించిన 1, 2 నెంబర్లుగల మాయామాళవగౌళ రాగము యొక్క స్వరస్థానము తెప్పియనగా, వడ్డమమ, శుద్ధరివభము, అంతరగాంధారము, పంచమము, శుద్ధపైవతము, కాకలి నిషాదము అనునవి. ఇట్లే ఆయా రాగములయొక్క స్వరస్థానములు నివి ఇవి యని గ్రహించవలయును.

వీరి, శ్రుతిజేయు పద్ధతి

జంత్రగాత్రాదులయందు సంగీతము నభ్యసించువారలు ముఖ్యముగా శ్రుతినిజేసి కొనే విధమును దెలిసియుండవలెను. సంగీతమునకు మూలాధారమైనది శ్రుతి. అట్టి శ్రుతిని దెలిసియుండుట సంగీత మవలంబించే ప్రతిమనుజునకు సావశ్యకము. ఇప్పుడు శ్రుతినిగూర్చుకొనే విధము తెలియక, పాడుచున్నవారిని అనేకులను జూచుచునే యున్నారము. మఱియు కొందరు జంత్రములు గలవారున్న శ్రుతినిజేయు విధము దెలియక ఒకరి సహాయమును కోరుట కలదు. అట్టి సహాయులు లేనప్పుడు మిక్కిలి కష్టతరము గాన, శ్రుతిజ్ఞానమును ముఖ్యముగాకలిగియుండవలయును. తంబురయందు గాని ఫీడో యందుగాని శ్రుతిని జేయునప్పుడు తొలుత వడ్డమ తంత్రిని హెచ్చించి నీటవడ్డనుండి తిరదాలకు సమీపమున నుండే మేటవడ్డకు ఒక దారమును పై కెప్పిన మేటవడ్డనుండి కొలిచి, ఆ కొలత చివర చేనితోనైనను గురుతుజేసి ఆ గురుతుమీద చన వ్రేలు ఉంచి మీటినట్లుయిన, అది పంచమ స్వరము యగును. ఆ పాదములొ రెండవతంత్రిని కేర్పినయెడల శ్రుతియౌను. ఆ శ్రుతిని 'సా, పా, హరియాహింశి, పాడుకొనవలెను.

ఇట్లే అత్యర్హమైన ఈ సులభమార్గము విద్యార్థుల కత్యంతోపయుక్తము.

39. ఫిడెల్ వాయిద్య ప్రకరణము

1. ఫిడెల్, వీణ మొదలగు జంత్రవాద్యముల నభ్యసించువారును, గాత్రముల యందు నభ్యసించువారును ఈ గ్రంథముందుందు స్వరావళి మొదలునుండి గీతముల వఱకు సాధకము చేయు విధ మెటువలె ననగా, ఫిడెల్ యందు ప్రథమ కాలముగా స్వరములు వాయించవలసినపుడు, విశేషముగా నొక్కొక్క కమానుగీతకు ఒక్కొక్క స్వరము పలికేలాగునను, అయొక్క కమానులాని రెండవ కాలమున రెండేసి స్వరములు పలికే లాగునను, మూడవ కాలమున కమాను ఒకటికి నాలుగేసి స్వరముల చొప్పునను, నాల్గవ కాలమున కమాను ఒకటికే ఎనిమిదేసి స్వరముల చొప్పునను, ఇవిధమున స్వరావళి, జంటలు, అలంకారములు, గీతములు మొదలగునవి ఫిడెల్ యందు సాధకము చేయవలెను.

2. గాత్రములయందు స్వరావళి మొదలగు సాధకము చేయవలసినపుడు, చేతితో వేసెడు తాళాక్షరమునకు ప్రథమ కాలమున నేటికి ఒక స్వరము చొప్పునను, రెండవ కాలమున నేటికి రెండేసి స్వరముల చొప్పునను, 3 వ కాలమున నేటికి నాలుగేసి స్వరముల చొప్పునను, నాల్గవ కాలమున నేటికి ఎనిమిదేసి స్వరముల చొప్పునను తాళమునకు సరిపఱచుకొని గాత్రములయందు సాధకము చేయవలయును. మఱియును ఫిడెల్ వాయించువానికి కమానుయొక్క నడక చేతనే తాళగతిని దెలియుటకు హేతువగు చున్నది. వీణ మొదలగు నఖివాద్యములవానికి మీటుయొక్క నడకయే తాళగతిని దెలిపును. గాత్రపాటకులకు చేతియొక్క నడకవలననే తాళగతిని దెలియుచున్నది.

ఈ పైజెప్పిన పద్ధతుల ప్రకారము స్వరావళి మొదలగునవి అనులోమ, విలోమ క్రమమున సాధకము జేసినయెడల తాళముయొక్క కాలప్రమాణము దృఢ పడుటకు హేతువగుచున్నది.

40. అనులోమ విలోమ క్రమము

అనులోమ మనగా—ఫిడెల్ యందు ప్రథమ కాలముగా కమాను వేయుచు, ఆకమాను లోనే క్రమముగా 1-2-3-4 కాలముల వఱకు స్వరములను పలికించునది 'అనులోమ' మనంబుదును.

విలోమ మనగా—స్వరములను ప్రథమ కాలముగా నడుపుచు, కమానుచేత 1-2-3-4 కాలములుగా వాయించునది 'విలోమ' మనంబుదును.

మఱియు, గాత్రమునందు నభ్యసించువారలు చేతితో ప్రథమ కాలముగా తాళము వేయుచు నోటితో 1-2-3-4 కాలములు స్వరము పాడుట అనులోమ మనంబుదును. స్వరములను ప్రథమ కాలముగా పాడుచు, చేతితో వేసెడు తాళాక్షరములను 1-2-3-4 కాలములు నడిపించునది విలోమ మనంబుదును. ఇట్లు స్వరము అన్నిటియందును, అనులోమ విలోమ క్రమమున సాధకము చేయవలయును,

సంగీత విద్యాదర్శనము.

వందన శ్లోకము

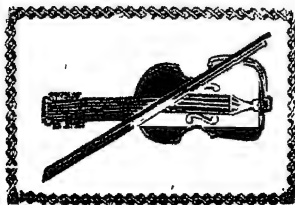
శ్లో॥ చైతన్యం సర్వభూతానాం నిర్వృత్తిర్జగదాత్మనామ్
నాదబ్రహ్మైతవానంద మద్వితీయ ముపాస్మహే॥

సంగీతము నాదప్రధానంబై జంత్రిగాత్రములయందు స్వరవిన్యాసముచే నవ్యక్త మధురమై, శిశు పశు పుణ్యాదులకును బావశ్య దాయకంబై ఐహికా ముష్మిక సుఖ దాయకంబునై యొప్పుచుండు కాత్రము. అట్టి సంగీతకాత్రమును నధ్యసించువారలు తొలుత శ్రుతిగూర్చుకొని పిమ్మట స రి గ మ ప ధ ని స, స ని ద వ మ గ రి స అను నీ స్వరములను ఆరోహణ ఆవరోహణగతిగా, అదితాళము వేసికొని, కాలము దెలిసి హెచ్చుతక్కువలు గానీయక తాళమునకు సరిపరచుకొని, మందరవిశంబముగా ప్రథమకాలమును, పిమ్మట ద్వితీయకాలమును, ఆనంతరము తృతీయకాలమును, తదనంతరము చతుర్థకాలమును, క్రమముగా ఆయా రాగములయొక్క స్వరస్థానములను గురుతెలిసి సాధకము చేయవలెను.

మఱియును, అదితాళము ఒక్క లఘువును, రెండు ద్రుతములను గలది. దీని అంగసంఖ్య 10 0. ఇందు నిలువు గీటుగల గుఱుకు లఘువనియు, రెండు నున్నాలు రెండు ద్రుతము లనియు నెఱుంగవలెను. ఈ అదితాళముయొక్క లఘు ద్రుతములను వేసిడి క్రమ మెటువలెనంటే, తొలుత లఘువును, పిమ్మట రెండు ద్రుతములను వేయవలెను. లఘువు అనగా ఘాత మొదలు మధ్యను వ్రేలు చఱకు నాలుగక్షరములు వేయునది.

ద్రుత మనగా, చెబ్బు ఉసివేయుట. అందు ఉసియినగా, చెబ్బువేసిన చేతిని కుడిచైత్రున వినరుట. ఇట్లే రెండవ ద్రుతమున్ను వేయవలెను. దీని వివర మ్మిక్కింద చాచుచుండున్నది.

2. సరిగతు - సరిగతు - సరిగతు - పథనిస
సనిధప - సనిధప - సనిధప - తుగరిస॥
3. సరిగతు - సరిసరి - సరిగతు - పథనిస
సనిధప - సనిసని - సనిధప - తుగరిస॥
4. సరిగతు - ప్పాసరి - సరిగతు - పథనిస
సనిధప - ప్పాసని - సనిధప - తుగరిస॥
5. సరిగతు - పతుగరి - సరిగతు - పథనిస
సనిధప - తుతుధని - సనిధప - తుగరిస॥
6. సరిగతు - పతుధప - సరిగతు - పథనిస
సనిధప - తుతుగతు - సనిధప - తుగరిస॥
7. సరిగతు - సతుగరి - సరిగతు - పథనిస
సనిధప - సతుధని - సనిధప - తుగరిస॥
8. సరిగతు - ప్పాగతు - ప్పా, - ప్పా,
గతుపధ - నిధపతు - గతుపగ - తుగరిస॥
9. ప్పానిధ - నీధప - ధాపతు - ప్పాపా
గతుపధ - నిధపతు - గతుపగ - తుగరిస॥
10. సరిగతు - పథనిస - క్రిష్ణ - నిధనిస
నినీ - ధపధని - ధాధా - పతుతుధ
పాపా - తుగతుప - మామా - గరిగతు
సనిధప - తుగరిస - సనిధప - తుగరిస॥

2. మోహనరాగము—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	ప	ధ	స	స ధ ప గ రి స
,,	చ	తం	,,	చ	,,	అవరోహణము

1. సా రి గ . ప ధ స . సా ధ ప - గ రి సా ||
2. స రి గ ప - గ ప ధ స . స ధ ప గ . ప గ రి స ||
3. సా రి గ . రి గ ప . గా ప ధ . పా ధ స ||
సా ధ ప - ధా ప గ . పా గ రి . గా రి ప ||
4. స స రి గ . పా ప గ . ధ ధ సా . గ గ పా ||
ప ధ సా . స ధ ధ ప . స ధ ధ ప - ప గ రి స ||
5. స రి గ రి . గ ప గ ప - గ ప ధ స . సా సా
రి స ధ ప . స ధ ప గ . ధ ప గ రి . ప గ రి స
6. స రి గ ప . ధ ప గ రి . స రి గ ప - గ ప ధ స
ప ధ ప గ . రి గ ప ధ . స ధ ప గ . ప గ రి స ||
7. స రి గ రి . గ ప ధ ప - స రి గ ప - గ ప ధ స
స ధ ప ధ - ప గ రి గ - స ధ ప గ - ప గ రి స ||
8. స రి గ రి . గా రి గ - పా , , - పా , ,
గ ప ధ ప - ధ స ధ ప - గ ప ధ ప - గ గ ప స
9. స రి గ రి . గ ప గ రి . స రి గ ప - గ ప ధ స
స ధ ప ధ . ప గ ప ధ . స ధ ప గ - ప గ రి స ||
10. స రి గ రి . గా రి గ . ప గ పా . ధ ప ధా ||
గ ప ధ ప - ధ స ధ ప . గ ప ధ ప - గ గ రి స ||

3. తోడిరాగము—అవితాళాసు

8 అక్షరములు

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ మ గ రి స
శ్చ	శ్చ	శ్చ	శ్చ	శ్చ	శ్చ	శ్చ	శ్చ	అవరోహణము

1. స రి గ మ - ధ ని శ్చ - స ని ధ మ - గ రి శ్చ॥
2. స రి గ మ - గ మ గ మ - గ మ ధ మ - ధ ని శ్చ
స ని ధ మ - ని ధ మ గ - ధ మ గ రి - మ గ రి స॥
3. స రి గ మ - ధ మ గ రి - స రి గ మ - ధ ని శ్చ
స ని ధ మ - గ మ ధ ని - స ని ధ మ - గ రి శ్చ॥
4. స రి గ మ - రి గ మ ధ - గ మ ధ ని - మ ధ ని స
స ని ధ మ - ని ధ మ గ - ధ మ గ రి - మ గ రి స॥
5. స రి గ మ - మ ని ధ మ - స రి గ మ - ధ ని శ్చ
స ని ధ మ - గ రి గ మ - స ని ధ మ - గ రి శ్చ॥
6. స రి గ మ - ధ మ గ మ - స రి గ మ - ధ ని శ్చ
స ని ధ మ - గ మ ధ మ - స ని ధ మ - గ రి శ్చ॥
7. స రి గ మ - ధ గ మ - ధ , , - ధ , ,
గ మ ధ ని - స ని ధ మ - గ మ గ రి - గ రి శ్చ॥
8. స రి గ రి - రి గ మ గ - గ మ ధ మ - ధ ని శ్చ
స ని ధ ని - ని ధ మ ధ - ధ మ గ మ - గ రి శ్చ॥
9. స రి గ మ - ధ మ ని స - స రి గ మ - ధ ని శ్చ
స ని ధ మ - గ మ రి గ - స ని ధ మ - గ రి శ్చ॥
10. స రి గ మ - ధ ని శ్చ - రి స స ని - ని ధ మ
ని ధ మ - మ గ మ - ని ధ మ గ గ - మ గ రి స॥

త్రోత్ర సంగీత విద్యాదర్పణము

4. ధీరశంకరాభరణము - ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	ప	త	ధ	ని	స	ప ని త ధ ప గ రి స
స	రి	గ	ప	త	ధ	ని	స	ఆదితాళము

1. స రి గ ప . ప ధ ని ప , , ప , ,
 ధ ని ప రి . ప ని త ధ ప ని త ధ ప గ రి స॥
2. స రి గ ప . ప ధ ని ప , , ప , ,
 ధ ని ప రి . ప ప ప ప ప రి ప ని ధ ప ప ప
 ధ ని ప రి . ప ని త ధ ప ని త ధ ప గ రి స॥
3. స రి గ ప . ప ధ ని ప , , ప , ,
 ధ ని ప రి . ప రి ప రి ప రి ప ని ధ ప ప ప
 ధ ని ప రి . ప ప రి ప ప రి ప ని ధ ప ప ప
 ధ ని ప రి . ప ని త ధ ప ని త ధ ప గ రి స॥
4. స రి గ ప . ప ధ ని ప , , ప , ,
 ధ ని ప రి . ప ప ప ప ప రి ప ని ధ ప ప ప
 ధ ని ప రి . ప ప ప ప ప రి ప ని ధ ప ప ప
 ధ ని ప రి . ప ప ప ప ప రి ప ని ధ ప ప ప
 ధ ని ప రి . ప ని త ధ ప ని త ధ ప గ రి స॥
5. స రి గ ప . ప ధ ని ప , , ప , ,
 ధ ని ప రి . ప ప ప ప ప ప ప ప ప ని త ధ
 ధ ని ప రి . ప ప ప ప ప రి ప ని ధ ప ప ప
 ధ ని ప రి . ప రి ప రి ప రి ప ని ధ ప ప ప॥

ధ ని స రి - స స రి స - స రి స ని - ధ ప మ ప
ధ ని స రి - స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

6. త రి గ మ - త ధ ని స - శ్శ, , - శ్శ, ,
సరిగరిస - నిసరిసని - ధనిసనిధ
పధనిధప - మపధపపమ - గమపమగ
మ ప ధ ని - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

7. స రి గ మ - ప ధ ని స - శ్శ, , - శ్శ, ,
గరిససని - రిససనిధ - సనినిధప
నిధపపమ - ధపపమగ - మపగమపధ
స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

8. స రి గ మ - ప ధ ని స - శ్శ, , - శ్శ, ,
సస్సరిసని - నిస్సరిసనిధ - దధనిధప
పపపధపమ - మమపమగ - మపగమపధ
స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

9. స రి గ మ - త ధ ని స - శ్శ, , - శ్శ, ,
సరి శ్శరిస - నిసరిసని - ధనిశ్శనిధ
ప ధ ని ధ ప - మ ప ధ ప మ - గ మ ప మ గ
త ప ధ ని - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

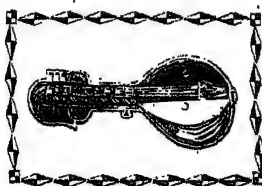
10. స రి గ మ - త ధ ని స - శ్శ, , - శ్శ, ,
శ్శరిగరిస - నిసరిసని - ధనిపనిధ
ప ధ ని ధ ప - మ ప ధ ప మ - గ మ ప మ గ
త ప ధ ని - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

5. మధ్యమావతిరాగము - ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	మ	ప	ని	స	స ని ప మ రి స
స	చ	మ	స	క	స	అవరోహణము

1. సా రి మ - ప ని సా - సా ని ప - మ రి సా||
2. స రి మ ప - మ ప ని స - స ని ప మ - ప మ రి స||
3. స రి మ స - ని ప ని స - స ని ప మ - రి మ రి స||
4. స రి మ రి - మ ప ని ప - స ని ప ని - ప మ రి స||
5. స రి మ - ప మ ని ప - స రి మ ప - మ ప ని స
స ని పా - మ ప రి మ - స ని ప మ - ప మ రి స||
6. స రి మ రి మ - మ ప ని ప స - స ని సా -
ప ని స ని - స రి స ని - ప ని స ని - ప మ రి స||
7. స రి మ ప - ని ప మ రి - స రి మ ప - ని ప ని స
స ని ప మ - రి మ ప ని - స ని ప మ - రి మ రి స||
8. స రి మ రి - రి మ ప మ - మ ప ని ప - ని ని సా
ప ని ప ని - ని ప మ ప - ప మ రి మ - రి రి సా||
9. సా రి మ - ప మ రి స - స రి మ ప - ని ని సా||
సా ని ప - మ ప ని స - స ని ప మ - రి రి సా||
10. స రి మ ప - రి మ ప ని - మ ప ని స - సా సా
ప రి మ రి స ని - ప ని స ని ప మ - రి మ రి స||

జంతువరుసలు

1. మాయామాళవగౌళ—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స్థానిధిపమగతిస
,,	మ	ఆం	మ	,,	మ	కా	,,	ఆవరోహణము

1. స స రి రి - గ గ మ మ - ప ప ద ధ - ని ని స స
 స స ని ని - ద ధ ప ప - మ మ గ గ - రి రి స స ||
2. స స రి రి - గ గ మ మ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
 గ గ మ మ - ప ప ద ధ - మ మ ప ప - ద ధ ని ని
 ప ప ద ధ - ని ని స స - స స ని ని - ద ధ ప ప
 ని ని ద ధ - ప ప మ మ - ద ధ ప ప - మ మ గ గ
 ప ప మ మ - గ గ రి రి - మ మ గ గ - రి రి స స ||
3. స స రి రి - గ గ రి రి - స స రి రి - గ గ మ మ
 రి రి గ గ - మ మ గ గ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
 గ గ మ మ - ప ప మ మ - గ గ మ మ - ప ప ద ధ
 మ మ ప ప - ద ధ ప ప - మ మ ప ప - ద ధ ని ని
 ప ప ద ధ - ని ని ద ధ - ప ప ద ధ - ని ని స స
 స స ని ని - ద ధ ని ని - స స ని ని - ద ధ ప ప
 ని ని ద ధ - ప ప ద ధ - ని ని ద ధ - ప ప మ మ
 ద ధ ప ప - మ మ ప ప - ద ధ ప ప - మ మ గ గ
 ప ప మ మ - గ గ మ మ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
 మ మ గ గ - రి రి గ గ - మ మ గ గ - రి రి స స ||
4. స రి రి గ - స రి రి గ - స స రి రి - గ గ మ మ
 రి గ గ మ - రి గ గ మ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
 గ మ మ ప - గ మ మ ప - గ గ మ మ - ప ప ద ధ

మపపధ - మపపధ - మమపప - దధనిని
 మదధని - మదధని - మపదధ - నినిసస
 సనినిధ - సనినిధ - ససనిని - దధపప
 నిదధప - నిదధప - నినిదధ - పపమమ
 ధపపమ - ధపపమ - దధపప - మమగగ
 పమమగ - పమమగ - పపమమ - గగరిరి
 మగగరి - మగగరి - మమగగ - రిరిసస

2. మోహనరాగము—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	ప	ధ	స	స ధ ప గ రి స
చ	అం	చ	చ	చ	చ	అమోహణము

1. స స రి రి గ - స రి గ - స స రి రి - గ గ ప ప
 రి రి గ గ ప - రి గ ప - రి రి గ గ - ప ప ద ధ
 గ గ ప ప ధ - గ ప ధ - గ గ ప ప - ద ధ స స
 స స ద ధ ప - స ద ప - స స ద ధ - ప ప గ గ
 ద ధ ప ప గ - ధ ప గ - ద ధ ప ప - గ గ రి రి
 ప ప గ గ రి - ప గ రి - ప ప గ గ - రి రి స స

2. ప ప - రి రి గ గ - స స రి రి - గ గ ప ప
 రి రి - గ గ ప ప - రి రి గ గ - ప ప ద ధ
 గ గ - ప ప ద ధ - గ గ స స - ద ధ స స
 ప ప - ద ధ స ప - స స ద ధ - ప ప గ గ
 ద ధ - ప ప గ గ - ద ధ ప ప - గ గ రి రి
 ప ప - గ గ రి రి - ప ప గ గ - రి రి స స

3. స స రి - ప ప రి రి - స స రి రి - గ గ ప ప
 రి రి గ - రి రి గ గ - రి రి గ గ - ప ప ద ధ

గగప - గాపగప - గగపప - దధసస
 ససధ - పాధసధ - ససదధ - పపగగ
 దధప - థాపధప - దధపప - గగరిరి
 పపగ - పాగపగ - పపగగ - రిరిసస॥

4. ససా - రిగసరి - ససరిరి - గగపప
 రిరి - గాపరిగ - రిరిగగ - పపదధ
 గగా - పాధగప - గగపప - దధసస
 ససా - థాపసధ - ససదధ - పపగగ
 దధా - పాగధప - దధపప - గగరిరి
 పసా - గారిపగ - పపగగ - రిరిసస

రి, శుద్ధతోడిరాగము—అదితాళము

రి. అక్షరములు

స	రి	గ	మ	ధ	ని	స	సనిధమగరిస
స	రి	గ	మ	ధ	ని	స	అవతోహణము

1. ససరి - ససరిసరి - ససరిరి - గగమమ
 రిరిగ - రిరిగరిగ - రిరిగగ - మమదధ
 గగమ - గగమగమ - గగమమ - దధనిని
 మమధ - మమధమధ - మమదధ - నినిసస
 ససని - ససనిసని - ససనిని - దధమమ
 నినిధ - నినిధనిధ - నినిదధ - మమగగ
 దధమ - దధమధమ - దధమమ - గగరిరి
 మమగ - మమగమగ - మమగగ - రిరిసస॥

2. స స స	- రి రి రి గ గ	- స స రి రి	- గ గ మ మ
రి రి రి	- గ గ గ మ మ	- రి రి గ గ	- మ మ ద ధ
గ గ గ	- మ మ మ ద ధ	- గ గ మ మ	- ద ధ ని ని
మ మ మ	- ద ధ ధ ని ని	- మ మ ద ధ	- ని ని స స
స స స	- ని ని ని ద ధ	- స స ని ని	- ద ధ మ మ
ని ని ని	- ద ధ ధ మ మ	- ని ని ద ధ	- మ మ గ గ
ద ధ ధ	- మ మ మ గ గ	- ద ధ మ మ	- గ గ రి రి
మ మ మ	- గ గ గ రి రి	- మ మ గ గ	- రి రి స స

3. స స రి గా	- స రి గ	- స స రి రి	- గ గ మ మ
రి రి గ మా	- రి గ మ	- రి రి గ గ	- మ మ ద ధ
గ గ మ ధా	- గ మ ధ	- గ గ మ మ	- ధ ధ ని ని
మ మ ధ ని	- మ ధ ని	- మ మ ద ధ	- ని ని స స
స స ని ధా	- స ని ధ	- స స ని ని	- ద ధ మ మ
ని ని ధ మా	- ని ర మ	- ని ని ద ధ	- మ మ గ గ
ద ధ మ గా	- ధ మ గ	- ద ధ మ మ	- గ గ రి రి
మ మ గ రి	- మ గ రి	- మ మ గ గ	- రి రి స స

4. స సా రి	- సా రి గ	- స స స రి	- గ గ మ మ
రి రి గ	- రి గ మ	- రి రి గ గ	- మ మ ద ధ
గ గా మ	- గా మ ధ	- గ గ మ మ	- ద ధ ని ని
మ మ ధ	- మ ధ ని	- మ మ ద ధ	- ని ని స స
స సా ని	- సా ని ధ	- స స ని ని	- ద ధ మ మ
ని ని ధ	- ని ధ మ	- ని ని ద ధ	- మ మ గ గ
ద ధా మ	- ధా మ గ	- ద ధ మ మ	- గ గ రి రి
మ మ గ	- మ గ రి	- మ మ గ గ	- రి రి స స

4. ధీరశంకరాభరణము—ఆదితాలము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
१.	చ	ఱిం	కు	१,	చ	కా	१,	ఆవసోహజము

- స స రి రి - గా స రి - స స రి రి - గ గ మ మ
రి రి గ గ - మారి గ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
గ గ మ మ - పా గ మ - గ గ మ మ - ప ప ద ధ
మ మ ప ప - ధా మ ప - మ మ ప ప - ద ధ ని ని
ప ప ద ధ - నీ ప ద - ప ప ద ధ - ని ని స స స
స స ని ని - స స ని - స స ని ని - ద ధ ప ప
ని ని ద ధ - పా ని ద - ని ని ద ధ - ప ప మ మ
ద ధ ప ప - మ ధ ప - ద ధ ప ప - మ మ గ గ
ప ప మ మ - గా ప మ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
మ మ గ గ - రీ మ గ - మ మ గ గ - రి రి స స

- స స రి గ - స రి గ రి - స స రి రి - గ గ మ మ
రి రి గ గ - రి గ మ గ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
గ గ మ మ - గ మ ప మ - గ గ మ మ - ప ప ద ధ
మ మ ప ప - మ ప ధ ప - మ మ ప ప - ద ధ ని ని
ప ప ధ ని - ప ధ ని ధ - ప ప ద ధ - ని ని స స స
స స ని ధ - స ని ధ ని - స స ని ని - ద ధ ప ప
ని ని ధ ప - ని ధ ప ధ - ని ని ద ధ - ప ప మ మ
ద ధ ప మ - ధ ప మ ప - ద ధ ప ప - మ మ గ గ

ప ప మ గ - ప మ గ మ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
మ మ గ రి - మ గ రి స - మ మ గ గ - రి రి స స॥

3. ప రి గా - సా ర గ - స స రి రి - గ గ మ మ
రి గ మా - రి గ మ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
గ మ పా - గా మ ప - గ గ మ మ - ప ప ద ధ
మ ప ధా - మా ప ధ - మ మ ప ప - ద ధ ని ని
ప ద నీ - పా ధ ని - ప ప ద ధ - ని ని స స
స ని ధా - సా ని ధ - స స ని ని - ద ని ప ప
ని ద పా - ని ద ప - ని ని ద ధ - ప ప మ మ
ధ ప మా - ధా ప మ - ద ధ ప ప - మ మ గ గ
ప మ గా - పా మ గ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
మ గ రి - మా గ రి - మ మ గ గ - రి రి స స॥

4. స స స స - రి రి రి రి - గ గ గ గ - మ మ మ మ
రి రి రి రి - గ గ గ గ - మ మ మ మ - ప ప ప ప
గ గ గ గ - మ మ మ మ - ప ప ప ప - ద ద ధ ధ
మ మ మ మ - ప ప ప ప - ద ధ ద ధ - ని ని ని ని
ప ప ప ప - ద ద ద ధ - ని ని ని ని - స స స స
స స స స - ని ని ని ని - ద ద ద ధ - ప ప ప ప
ని ని ని ని - ద ద ద ధ - ప ప ప ప - మ మ మ మ
ద ద ద ద - ప ప ప ప - మ మ మ మ - గ గ గ గ
ప ప ప ప - మ మ మ మ - గ గ గ గ - రి రి రి రి
మ మ మ మ - గ గ గ గ - రి రి రి రి - స స స స॥

5. మధ్యమావతిరాగము—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	మ	ప	ని	స	స ని ప మ రి స.
స	రి	మ	ప	ని	స	ఆదితాళము

1. స స ర రి - స స ర రి - స స ర రి - మ మ ప ప
 రి రి మ మ - రి రి మ మ - రి రి మ మ - ప ప ని ని
 మ మ ప ప - మ మ ప ప - మ మ ప ప - ని ని స స
 స స ని ని - స స ని ని - స స ని ని - ప ప మ మ
 ని ని ప ప - ని ని ప ప - ని ని ప ప - మ మ రి రి
 ప ప మ మ - ప ప మ మ - ప ప మ మ - రి రి స స॥

2. స స రి రి - స రి స ర - స స రి రి - మ మ ప ప
 రి రి మ మ - రి రి మ మ - రి రి మ మ - ప ప ని ని
 మ మ ప ప - మ మ ప ప - మ మ ప ప - ని ని స స
 స స ని ని - స స ని ని - స స ని ని - ప ప మ మ
 స ని ప ప - స ని ప ప - స ని ప ప - మ మ రి రి
 ప ప మ మ - ప ప మ మ - ప ప మ మ - రి రి స స॥

3. శా రి స - శా రి స - స స రి రి - మ మ ప ప
 రి రి మ మ - రి రి మ మ - రి రి మ మ - ప ప ని ని
 మ మ ప ప - మ మ ప ప - మ మ ప ప - ని ని స స
 స స ని ని - స స ని ని - స స ని ని - ప ప మ మ
 స ని ప ప - స ని ప ప - స ని ప ప - మ మ రి రి
 ప ప మ మ - ప ప మ మ - ప ప మ మ - రి రి స స॥

4. స రీ	- రి మా రి స	- స స రి రి	- మ మ ప ప
రి మా	- మ పా మ రి	- రి రి మ మ	- ప ప ని ని
మ పా	- ప నీ ప మ	- మ మ ప ప	- ని ని స స
స నీ	- ని పా ని స	- స స ని ని	- ప ప మ మ
ని పా	- ప మా ప ని	- ని ని ప ప	- మ మ రి రి
ప మా	- మ రీ మ ప	- స ప మ మ	- రి రి స స

జంట వరుసలు సమాప్తము

ఈ పై నుదహరించిన స్వరాలవళి మొదటినుండి జంట వరుసలు కడపటివరకును ఆ యా రాగములయొక్క స్వరస్థానములను దెలిసి సాధకము జేసినయెడల, ముందు రాబోవు అనేక రాగములలోనుండెడి గీతములు, వర్ణములు, కృతులు మొదలగువాటిని బహుమతముగా తమకైతామే పాడుకొనుటకు పాతువగుచున్నది. అదెట్లనిన, ఏ రాగములకైనను ముఖ్యముగా, శుద్ధరిషభము - చతుశ్రుతి రిషభము సాధారణ గాంధారము - అంతర గాంధారము - శుద్ధమధ్యమము ప్రతిమధ్యమము - శుద్ధధైవతము - చతుశ్రుతి ధైవతము - కైశిక నిషాదము - కాకలి నిషాదము అను నీ పది స్వరస్థానములను దెలియు నటుల కొన్ని రాగములలో స్వరాలవళివరుసలు జంటలు మొదలగునవి వ్రాయుటయ్యెను. గాన, సంగీత మవలంబించు ప్రతివారును, సదరు రాగస్వరాలవళి మొదలగునవి తప్పక సాధకము చేయవలయును. ఇట్లు అనేకులు త్వరలో వృద్ధిపొందియున్నారు.

మఱియును, స్వరాలవళి మొదలగు వరుసలను మాత్రము యీ పై జెప్పిన స్వరస్థానములను బాగుగా గుర్తెఱిగిన ఉపాధ్యాయులవల్ల నేర్చుకొనవలయును.

అ ల ం కౌ ర ము లు

1. మాయమాళవగౌళ రాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	పరివర్తనము
२	శు	ఆం	శు	२	శు	కా	२	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి ధ్రువతాళము—14 అక్షరములు

1.

I	O	I	I
ప రి గ మ	గ రి	ప రి గ రి	ప రి గ మ
రి గ మ ప	మ గ	రి గ మ గ	రి గ మ ప
గ మ ప గ	ప మ	గ మ ప మ	గ మ ప గ
మ ప గ మ	మ ప	మ ప గ మ	మ ప గ మ
ప గ మ ప	ప గ	ప గ మ ప	ప గ మ ప
మ గ మ ప	మ గ	మ గ మ ప	మ గ మ ప
గ మ ప గ	ప మ	గ మ ప మ	గ మ ప గ
ప మ గ రి	గ మ	ప మ గ మ	ప మ గ రి
రి గ రి ప	రి గ	రి గ రి గ	రి గ రి ప

తిత్తజాతి ధ్రువతాళము—11 అక్షరములు

2.

I	O	I	I
ప రి గ	రి ప	ప రి గ	రి గ మ
రి గ మ	గ రి	రి గ మ	గ మ ప
గ మ ప	మ గ	గ మ ప	మ ప గ
మ ప గ	ప మ	మ ప గ	ప గ మ
ప గ మ	మ ప	ప గ మ	మ ప గ
మ ప గ	ప మ	మ ప గ	ప గ మ
ప గ మ	మ గ	ప గ మ	గ మ ప
గ మ ప	ప మ	గ మ ప	మ ప గ
మ ప గ	గ మ	మ ప గ	ప గ మ

మిశ్రజాతి ధ్రువతాళము—21వ అక్షరములు

3.

I	O	I	I
సరిగమపధని	ధప	సరిగమపధప	సరిగమపధని
రిగమపధనిస	నిధ	రిగమపధనిధ	రిగమపధనిస
సనిధపమగః	గమ	సనిధపమగమ	సనిధపమగరి
నిధపమగరిస	రిగ	నిధపమగరిగ	నిధపమగరిస

భిషజాతి ధ్రువతాళము—17 అక్షరములు

4.

I	O	I	I
సరిగమప	మగ	సరిగమగ	సరిగమప
రిగమపధ	పమ	రిగమపమ	రిగమపధ
గమపధని	ధప	గమపధప	గమపధని
మపధనిస	నిధ	మపధనిధ	మపధనిస
సనిధపమ	పధ	సనిధపధ	సనిధపమ
నిధపమగ	మప	నిధపమప	నిధపమగ
ధపమగరి	గమ	ధపమగమ	ధపమగరి
పమగరిస	రిగ	పమగరిగ	పమగరిస

సంకీర్ణజాతి ధ్రువతాళము—29 అక్షరములు

5.

I	O	I	I
సారిగమపధని	ధప	సారిగమపధప	సారిగమపధని
రిగామపధనిస	నిస	రిగామపధనిధ	రిగామపధనిస
సానిధపమగరి	గమ	సానిధపమగమ	సానిధపమగరి
నీధాపమగరిస	రిగ	నీధాపమగరిగ	నీధాపమగరిస

2. హనుమత్తోడితాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి వ
స	రు	గు	ము	పు	దు	ను	సు	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి మత్యతాళము—10 అక్షరములు

1.

I	O	I
స రి గ రి	స రి	స రి గ మ
రి గ మ గ	రి గ	రి గ మ ప
గ మ ప మ	గ మ	గ మ ప ధ
మ ప ప ధ	మ ప	మ ప ధ ని
ప ధ ని ప	ప ధ	ప ధ ని రి
ని ప రి ని	ని ప	ని ప రి మ
రి ప మ రి	రి ప	రి ప మ గ
మ గ మ మ	మ మ	మ గ మ రి
మ గ రి గ	మ గ	మ గ రి ప

శ్రోత్రజాతి మత్యతాళము—8 అక్షరములు

2.

I	O	I
స రి గ	స రి	స రి గ
రి గ మ	రి గ	రి గ మ
గ మ ప	గ మ	గ మ ప
మ ప ప ధ	మ ప	మ ప ధ
ప ధ ని	ప ధ	ప ధ ని
ని ప స ని	ని ప	ని ప స
స ని ప ధ	స ని	స ని ప
ప ధ ప	ప ధ	ప ధ ప
ధ ప మ	ధ ప	ధ ప మ
మ మ గ	మ మ	మ మ గ
మ గ రి	మ గ	మ గ రి
గ రి ప	గ రి	గ రి ప

మిశ్రజాతి మర్యతాశము—16 అక్షరములు

8.	1	0	1
స రి గ మ ప ధ ప	మ గ	స రి గ మ ప ధ ని	
రి గ మ ప ధ ని ధి	ప మ	రి గ మ ప ధ ని ప	
స ని ధ ప మ గ మ	ప ధ	స ని ధ ప మ గ రి	
ని ధ ప మ గ రి గ	మ ప	ని ధ ప మ గ రి స	

పుండ్రజాతి మర్యతాశము—12 అక్షరములు

1	0	1
స రి గ మ గ	స రి	స రి గ మ ప
రి గ మ ప మ	రి గ	రి గ మ ప ధ
గ మ స ధ ప	గ మ	గ మ ప ధ ని
మ ప ధ ని ధ	మ ప	మ ప ధ ని ప
స ని ధ ప ధ	స ని	స ని ధ ప మ
ని ధ ప మ ప	ని ధ	ని ధ ప మ గ
ధ ప మ గ మ	ధ ప	ధ ప మ గ రి
ప మ గ రి గ	ప మ	ప మ గ రి స

సంకీర్ణజాతి మర్యతాశము—20 అక్షరములు

5.	1	0	1
సా రి గా మ ప మ	గ మ	సా రి గా మ ప ధ	
రి గా మ ప ధ ప	మ ప	రి గా మ ప ధ ని	
గా మ ప ధ ని ధ	ప ధ	గా మ ప ధ ని స	
సా ని ధా ప మ ప	ధ ప	సా ని ధా ప మ గ	
ని ధా ప మ గ మ	ప మ	ని ధా ప మ గ రి	
ధా ప మ గ రి గ	మ గ	ధా ప మ గ రి స	

ధీరశంకరాభరణము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
స	చ	ఆం	కు	స	చ	కా	స	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి రూపకం—6ల

మిశ్రజాతిరూపకం—9ల

0	1	0	1
స రి	స రి గ మ	స రి	స రి గ స రి గ మ
రి గ	రి గ మ ప	రి గ	రి గ మ రి గ మ ప
గ మ	గ మ ప ధ	గ మ	గ మ ప గ మ ప ధ
మ ప	మ ప ధ ని	మ ప	మ ప ధ మ ప ధ ని
ప ధ	ప ధ ని స	ప ధ	ప ధ ని ప ధ ని స
స ని	స ని ధ ప	స ని	స ని ధ స ని ధ ప
ని ధ	ని ధ ప మ	ని ధ	ని ధ ప ని ధ ప మ
ధ ప	ధ ప మ గ	ధ ప	ధ ప మ ధ ప మ గ
ప మ	ప మ గ రి	ప మ	ప మ గ ప మ గ రి
మ గ	మ గ రి స	మ గ	మ గ రి మ గ రి స

రిశ్రజాతి రూపకం—5ల,

ఖండజాతి రూపకం—7ల,

2.

0	1
స రి	స రి గ
రి గ	రి గ మ
గ మ	గ మ ప
మ ప	మ ప ధ
ప ధ	ప ధ ని
ధ ని	ధ ని స
స ని	స ని ధ
ని ధ	ని ధ ప
ధ ప	ధ ప మ
ప మ	ప మ గ
మ గ	మ గ రి
గ రి	గ రి స

4.

0	1
స రి	స రి గ మ ప
రి గ	రి గ మ ప ధ
గ మ	గ మ ప ధ ని
మ ప	మ ప ధ ని స
ప ని	ప ని ధ ప మ
ని ధ	ని ధ ప మ గ
ధ ప	ధ ప మ గ రి
ప మ	ప మ గ రి స

మిశ్రజాతి జంపెతాళము—6 అక్షరములు

2.

I	U	O
సరి గ	రి	గ
రి గ ప	గ	ప గ
గ ప ప	ప	ప ప గ
ప ప ర	ప ర	ప ప ర
ప ర ర	ర	ర ర గ
ర ర ప	ర ప	ర ర ప
ర ప ప	ప	ప ప గ
ప ప గ	గ	గ ర గ
ప గ ర	ర	ర ర ప
గ ర ప	ప	ప ప గ

మిశ్రజాతి జంపెతాళము—10 అక్షరములు

3.

I	U	O
సరి గ సరి సరి	గ	గ
రి గ ప రి గ రి గ	ప	ప గ
గ ప ప గ ప గ ప	ప	ప ప గ
ప ప ర ప ప ప ప	ర	ర ర గ
ప ర ర ప ర ప ర	ర	ర ర ప
ర ర ప ర ర ప ర	ప	ప ప గ
ర ప ప ర ప ర ప	గ	గ ర గ
ప ప గ ప ప ప ప	ర	ర ర ప
ప గ ర ప గ ప గ	ప	ప ప గ

ఖండజాతి జంపెతాళము—8 అక్షరములు.

4.	<div style="text-align: center;">I</div> <p>ప రి గ ప రి రి గ ప రి గ గ ప రి గ ప ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి</p>	<div style="text-align: center;">C</div> <p>గ ప ప ప ప ప ప ప ప ప</p>	<div style="text-align: center;">O</div> <p>భ్య భ భ భ భ భ భ భ భ భ</p>
----	--	---	---

సంక్లిష్టజాతి జంపెతాళము—12 అక్షరములు

5.	<div style="text-align: center;">I</div> <p>ప రి గ ప రి గ ప రి రి గ ప రి గ ప రి గ గ ప రి గ ప రి గ ప ప రి గ ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి గ ప రి ప రి గ ప రి గ ప రి</p>	<div style="text-align: center;">C</div> <p>గ ప ప ప ప ప ప ప ప ప</p>	<div style="text-align: center;">O</div> <p>భ్య భ భ భ భ భ భ భ భ భ</p>
----	--	---	---

5. నటభైరవి రాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
,,	క	భ	మ	,,	మ	కై	,,	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతి త్రిపుటతాళము—8 అక్షరములు

1		○	○
	స రి గ రి	స రి	గ మ
	రి గ మ గ	రి గ	మ ప
	గ మ ప మ	గ మ	ప ధ
	మ ప ధ ప	మ ప	ధ ని
	ప ధ ని ధ	ప ధ	ని స
	స ని ధ ని	స ని	ధ ప
	ని ధ ప ధ	ని ధ	ప మ
	ధ ప మ ప	ధ ప	మ గ
	ప మ గ మ	ప మ	గ రి
	మ గ రి గ	మ గ	రి స॥

ప్రళయజాతి త్రిపుటతాళము—7 అక్షరములు

2.		○	○
	స రి గ	స రి	గ మ
	రి గ మ	రి గ	మ ప
	గ మ ప	గ మ	ప ధ
	మ ప ధ	మ ప	ధ ని
	ప ధ ని	ప ధ	ని స
	స ని ధ	స ని	ధ ప
	ని ధ ప	ని ధ	ప మ
	ధ ప మ	ధ ప	మ గ
	ప మ గ	ప మ	గ రి
	మ గ రి	మ గ	రి స॥

మిశ్రజాతి త్రిపుటతాళము—11 అక్షరములు

3.

I	○	○
స రి గ మ ప మ గ	రి గ	మ ప
రి గ మ ప ధ ప మ	గ మ	ప ధ
గ మ ప ధ ని ధ ప	మ ప	ధ ని
మ ప ధ ని స ని ధ	ప ధ	ని స
స ని ధ ప మ ప ధ	ని ధ	ప మ
ని ధ ప మ గ మ ప	ధ ప	మ గ
ధ ప మ గ రి గ మ	ప మ	గ రి
ప మ గ రి స రి గ	మ గ	రి స॥

ఖండజాతి త్రిపుటతాళము—9 అక్షరములు

4.

I	○	○
స రి గ మ ప	రి గ	మ ప
స ప ధ	గ మ	ప ధ
గ మ ప ధ ని	మ ప	ధ ని
మ ప ధ ని స	ప ధ	ని స
స ని ధ ప మ	ని ధ	ప మ
ని ధ ప మ గ	ధ ప	మ గ
ధ ప మ గ రి	ప మ	గ రి
ప మ గ రి స	మ గ	రి స॥

సంక్షిప్తజాతి త్రిపుట తాళము—13 అక్షరములు

		○	○
5.	సరిగమపమగరిస	రిగ	మప
	రిగమపనిధపమగరి	గమ	పధ
	గమపనిధపమగ	మప	ధని
	మపనిధపమ	పధ	నిస
	సనిధపమపనిస	నిధ	పమ
	నిధపమపనిస	ధప	మగ
	గపమగరిగమపధ	పమ	గరి
	మగరిసరిగమప	మగ	రిస

6 హరికాంభోజి రాగము

స	ర	గ	మ	ప	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
స	ర	గ	మ	ప	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స

చతురశ్రజాతి త్రిపుట తాళము—12 అక్షరములు

			○	○
1.	సరిగమ	సరిగమ	పా	పా
	రిగమప	రిగమప	పా	పా
	గమపధ	గమపధ	ని	ని
	మపధని	మపధని	పా	పా
	సనిధప	సనిధప	పా	పా
	నిధపమ	నిధపమ	గ	గ
	ధపమగ	ధపమగ	రి	రి
	పమగరి	పమగరి	పా	పా

తిశ్రజాతి అటతాళము—10 అక్షరములు

2.

			o	o
స రి గ	స రి గ	మా	మా	
రి గ మ	రి గ మ	పా	పా	
గ మ ప	గ మ ప	ధా	ధా	
మ ప ధ	మ ప ధ	ని	ని	
ప ధ ని	ప ధ ని	సా	సా	
స ని ధ	స ని ధ	పా	పా	
ని ధ మ	ని ధ మ	మా	మా	
ధ మ ప	ధ మ ప	గా	గా	
ప మ గ	ప మ గ	రి	రి	
మ గ రి	మ గ రి	పా	పా	॥

మిశ్రజాతి అటతాళము —18 అక్షరములు

3.

		o	o
స రి గా మ ప	సా రి గా మ ప	ధా	ధా
రి గా మా ప ధ	రి గ మా ప ధ	ని	ని
గ మా పా ధ ని	గా మ పా ధ ని	సా	సా
ప ని ధా ప మ	పా ని ధా ప మ	గా	గా
ని ధా పా మ గ	ని ధ పా మ గ	రి	రి
ధ పా మా గ రి	ధా ప మా గ రి	పా	పా

ఖండజాతి అటతాళము—14 అక్షరములు

4.

		○	○
పరిగా	పారిగా	పూ	పూ
రిగామా	రిగమా	పా	పా
గమాపా	గామపా	ధా	ధా
పపాధా	పాపధా	ని	ని
పధాని	పాధాని	పూ	పూ
పనిధా	పానిధా	పా	పా
నిధాపా	నిధాపా	పూ	పూ
ధపమా	ధాపమా	గా	గా
పమాగా	పామాగా	రి	రి
పగారి	పాగారి	పా	పా

సంకీర్ణజాతి—అటతాళము 22 అక్షరములు

		○	○
పరిగామాపధ	పారిగామాపధ	ని	ని
రిగామాపాధని	రిగమాపాధని	పూ	పూ
సనిధాపాగమ	సానిధాపామగ	రి	రి
నిధాపామాగరి	నిధాపామాగరి	పా	పా

7. చక్రవాకము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
,,	శు	ఆం	శు	,,	చ	త్రే	,,	ఆవగోహణము

చ. ఏకతాళము—4 అ, మి. ఏకతాళము—7 అ.

1.

సరిగమ
రిగమప
గమపధ
మపధని
పధనిస
సనిధప
నిధపమ
ధపమగ
పమగరి
మగరిస॥

తి. ఏకతాళము—3 అ.

2.

సరిగ
రిగమ
గమప
మపధ
పధని
ధనిస
సనిధ
నిధప
ధపమ
పమగ
మగరి
గరిస

3.

సరిగమపధనిస
రిగ మపధనిస
సనిధపమగరి
నిధపమగరిస॥

ఖం. ఏకతాళము—5 అ.

4.

సరిగమప
రిగమపధ
గమపధని
మపధనిస
సనిధపమ
నిధపమగ
ధపమగరి
పమగరిస

సం. ఏకతాళము—9 అ.

5.

సరిగమ ప రిగమప
రిగమపధగమపధ
గమపధని మపధని
మపధనిసపధనిస
సనిధపమనిధపమ
నిధపమగ ధపమగ
ధపమగరిపమగరి
పమగరిసమగరిస॥

రాగ బిట్ట రాగమునకు వచ్చేసి అలంకారముల చొప్పున ఏడు రాగములలో ముప్పదియైదు అలంకారములు సంపూర్ణముగా వ్రాయుటయ్యెను

స్వరస్థానములయొక్క ప్రమాణములు.

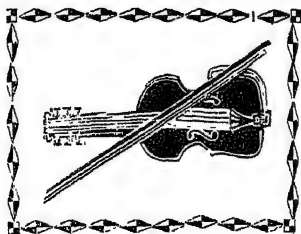
ఓ సంగీతవిద్యార్థులారా !

ఈ గ్రంథముయొక్క రాగస్వరావళి మొదలగునవి సాధకము, చేయుటకు, ఆయా రాగములయొక్క స్వరస్థానములను బాగుగ గుర్తెఱిగిన ఉపాధ్యాయులవల్ల నేర్చుకొనవలయునని జెప్పియుంటిని. అట్టి ఉపాధ్యాయులు తటస్థించని యెడల మీకోర్కెనిష్పలమేకదా? గాన, అట్టి కొరత నినారించబూని, మీకై మీరే ఆయా రాగముల యొక్క స్వరస్థానముల గుర్తెఱిగి సాధకము జేసుకొనులాగున, ఈ క్రిందివాటి ప్రమాణములను ఏర్పఱచియున్నాను.

అది యెట్లనగా,

ఈగ్రంథము యొక్క 22వ, పేజీలో జెప్పబడిన శ్రుతి కొలత ప్రకారము శ్రుతిజేసుకొని. పిమ్మట ఒక కాగితపు పేలికను కత్తిరించి ఆ కాగితముచే ఫిడీలు మెట్టువద్దనుండి వీటవరకు కొలిచి ఆ కొలిచిన కాగితమును మూడుభాగములుగ మడచి అందులో మూడవభాగముగు కాగితమును, దిరిగి ఎనిమిది భాగములుగ మడచి మడతలు తెలియు నట్లు, పెస్సులతో గాని, ఇంకతో గాని, గుఱుతులు జేసికొని సదరు 8 భాగములుగ మడచిన కాగితములో, ఫిడీలు మెట్టువద్దనుండి ఒకటి న్నగ భాగము శుద్ధరిషభమునకును, సదరు మెట్టువద్దనుండే మూడవ భాగము చతుశ్రుతిరిషభము శుద్ధగాంధారమును ఈరెంటికిని, నాల్గవ, భాగము షట్శ్రుతిరిషభము సాధారణ గాన్ధారమును ఈరెంటికిని ఐదవభాగము అంతరగాన్ధారమునకును ఆరవభాగము శుద్ధమధ్యమ మనకును, ఏడవభాగము ప్రతిమధ్యమమునకును ఎనిమిడవభాగము

పంచమమునకును, ఇష్టస్వరమున ఫిడిలు పలక మీద గుఱుతులు వేసికొన వలయును, ఇవి షడ్జమతంత్రమీద పలికేసానములు, ఇచ్చేరితిన శుద్ధ రిషభస్థానమే పంచతంత్రమీద శుద్ధదైవతమును, చతుశ్రుతి రిషభ స్థానమే పంచమ తంత్రమీద చతుశ్రుతిద్వైవతము శుద్ధవిషాదమున రెండును, షట్పుతిరిషభము, సాధారణగానారముగల స్థానమే పంచమ తంత్రమీద షట్పుతిద్వైవతము కై శిశినిపాదమును రెండును అంతరగాన్ధానస్థానమే పంచమతంత్రమీద కాకలి నిపాదమును శుద్ధ మధ్యస్థానమే పంచమతంత్రమీద హెచ్చుషడ్జమమును ప్రతి మధ్యస్థానమే పంచమతంత్రమీద శుద్ధరిషభమును, షడ్జమతంత్ర మీద పంచమస్థానమే పందిమతంత్రమీద హెచ్చు చతుశ్రుతిరిషభ మును, ఇవియే అన్ని రాగములను దెలియందగిన స్వరస్థానములు, ఇట్లు ఆయాకొలత ప్రకారము గుఱుతులు వేసికొని ఆయా రాగము లలో ప్రాయబడియున్న స్వరావళివరుసలు, జంటలు, అలంకారములు మొదలగునవి సాధకము చేయవలయును. సదరు పండ్రిండు స్వర స్థానములను గుర్తెఱిగి పిమ్మట ఏవరాగములలో నుండెడి గీతములు గాని, వర్ణములుగాని, కృతములుగాని, అతిసులభముగా గ్రహించుటకు హేతువగుచున్నది.

ఓం
శ్రీ రస్తు
కొత్త

సంగీత విద్యాదర్పణము

విల్వారిగీతములు

మలహరిరాగము—రూపకతాళము 6 అక్షరములు

స	రి	మ	ప	ధ	స	స	ధ	ప	మ	గ	రి	స
స	రి	మ	ప	ధ	స	స	ధ	ప	మ	గ	రి	స
స	రి	మ	ప	ధ	స	స	ధ	ప	మ	గ	రి	స

- మప-ధససరి | రిస-ధపమప | రిమ-పధమప | ధప-మగ రిస
 శ్రీఞ్చ-గణనధ | సింధు-ఉరివర్ణ | కరు-ణానగర | కరి-పదతన |
 సా-రి మగరి | సరి-గ రి సా | రిమ-పధమప | ధప-మగరిస ||సా||
 లం-గొబిదర | లకు-మికరా | అం-బలనుత | ఆమ-గవినుత ||లం||
 మప-ధససరి | రిస-ధపమప | రిమ-పధమప | ధప-మ గ రి స ||సా||
 సిద్ధ-చలరణ | గణ-సేవితి | సిద్ధి-వినయక | తెవి-నమోనమో ||లం||
 మప-ధససరి | రిస-ధపమప | రిమ-పధమప | ధప-మ గ రి స ||సా||
 సక-లవిద్యల | అది-పుణజిత | సతి-ర్వొబ త్తను | తెవి-నమోనమో ||లం||

మలహరిరాగము—రూపకము 6, అ.

- ధప-మగ రిస | రిమ-పధమప | ధరి-రిసధప | ధప-మగ రిస |
 కుం-దగౌతర | గౌత రిషవర | మం-దిరతియ | మతి-నమకుట |
 సా-గీరీ | ధప-మగరిస | సరి-మాగరి | సరి-గరిసా||
 మం-దారా | కును-మతికర | మక-రందం | పతి-సితువా||
 ధప-మగరిస | రిమ-పధమప | ధరి-రిసధప | ధప-మగరిస |
 హే-మకుటట | సిం-హతిసన | విమ-పతిత్తు | కరు-ణాతికర |
 సా-రీ రీ | ధప-మగరిస | సరి-మాగరి | సరి-గరిసా ||
 మం-దారా | కును-మతికర | మక-రందం | పతి-సితువా||

ధ ప - మ గ రి స । రిమ - పధమప । ధరి - రిసధ ప । ధ ప - మగరిస
 చం - దమఅను । మం - దతకిని । మం - దిరఅను । మతి - నమకుట ।
 సా - రీ రీ । ధ ప - మగరిస । సరి - మాగరి । స రి - గ రి సా॥
 మం - దారా । కుసు - మతికర । మతి - రందం । వతి - సికుచా॥ .

మలహరి రాగము—త్రిపుట తాళము 7 అ 100

3. ధ స స-ధపమప । ద ధప-మమపా । దధస-ధపమప । దధప-మగ రి స ।
 కరయ - నిషరను । వెరుగ-జ అల్లి । వరవ - పదదవ । రంతి - కతిని॥
 సరి రి - సరి సరి । ధధప-మగ రి స । ధపధ-సాధప । ధపస - మ గ రి స॥
 అరియ- కరుణద । శతద-భతగ్యవు । హరిస-మార్పణ । మతిడి- బ్రతికరు॥
 ధసస- ధపమప । దధప-మమపా । దధస-ధపమప । ధ ధప- మగ రి స ।
 శ్రీఇపు-రం దర । వితల-రతియా । చగణ - కమలప । నొడిడి- బ్రతికరు ।
 సరి రి - శరిసరి - ధధప-మగ రి స । ధ పధ-సాధ ప । ధధప మగరిస॥
 అరియ- కరుణద । శతద-భతగ్యవు । హరిస-మార్పణ । మతిడి-బ్రతికరు॥

మలహరి రాగము—త్రిపుట తాళము. 7, అ, 100

4. రిపధ - సాసా । మగ రి-మమపా । సధా । ధ పమప । ద ధ ప - మగరిస ।
 పతిద్య-నాభా । పరమ - పురుషా । పరం - జ్యోతిబిజి । స్వయం- సతతతి ।
 విమగ-వంద్యా । విమల - చరితా । విహం - గ తి అది । రోహ- గాతతియ ।
 పమప-ధసధస । రిసధ -ధసధప । ధ ధప- పాపుమ । రి మమ - పాపా ।
 ఉదధి-నివతస । ఉరగ - శయతన । ఉఉన్న-తోన్నత । మహిష-మా ఆ ।
 ద ధ ప-పాపుమ । రీ మ-మగరి స । సాస్స-దధధప । పాస్స - మగరిస॥8॥
 యమకు- లోత్తమ । యజ్ఞ-రతిక్షక । యజ్ఞ-శిక్షక । రామ-సతితను॥ప॥
 ధసా-ధపమప । దధప-మ గ రి స । ధసా-ధపమప । ద ధప-మ గ రి స ।
 ిభీ-వణపతి । లకతి-నమైనమొ । ఇభా-వ రదతి । యకతి-నమైనమొ ।
 పమ ప-ధసధస । రి సధ-ధస ధ ప । దధప-పాపుమ । రిమమ- పాపా ।
 కుభతి-ప్రదనుమ । నొడ-ధతయను । రెండ్ర-మానొడ । రం జ-నాతి ।
 దధప -పాపుమ । రీ మ-మగరిస । సాస్స-దధధప । పాపు-మగరిస॥8॥
 అభిషి-నావ్యపు । రంద-రతితివి । తాల్ల - భతిల్లర । రామ-నతితను॥ప॥

దేశాక్షి రాగము-త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు 100

స	రి	గ	ప	ధ	స	స	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
స	చ	ఆం	స	తు	స		కై	స	తు				

5. మగరి - మగరిస | సన్నిధ - సారిరి | మగరి - సన్నిధ స | దధప-మగరిగ |
 భయస-మయదేవ | ఉఉని - దేవశ్రీ | వెంక - టాచల | దేవస-నలతిర |
 గ ప ధ - ప ధ ప ధ | స ని ధ - సాసా||
 కై ర శ - మణిదణి | మవల - రేరే ||
 మగరి - మగరిస | సన్నిధ - సారిరి | మగరి - సన్నిధస | దధప - మగరిగ |
 శ్రీఇపు-రందరి | వితల - రాయశ్రీ | వెంక - టాచల | దేవస-నలతిర |
 గ ప ధ - ప ధ ప ధ | స ని ధ - సాసా||
 కై ర శ - మణిదణి | మవల - రేరే||

శుద్ధసావేరి-త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు 100

స	రి	మ	ప	ధ	స	స	ధ	ప	మ	రి	స
స	చ	కు	స	చ	స						

0. రిసురి - రిసధస | సాస్స - ధ పమప | దధస - ధా ధ ప - పమరి-ధధధప |
 అలన - రెవకర | వ్రాన్ని - బొల్లతి | సకల - శాస్త్రపు - రతిణ-ధిఇనం |
 పాప్ప - దధధప | పాప్ప - మపధప | పమరి - సరి సరి - పమప- సరిసరి |
 తాళ - ధిఇనం | తాళ - పరిఘళు | రెవవి - వివివి - వివివి - వివివి |
 పపధ - పపమరి | రిసరి - మామా | ధపధ - సాసా - రిరిస - ధపమప |
 వివి - వివివి | నెవిళు - వాహా | పరిఘ - తం న్నం - జటతి-జాఉటా |
 దధస - ధాధప | పమరి - దధధప | పాప్ప - దధ ధ ప - పాప్ప-మపధప |
 సకల - శాస్త్రపు | రతిణ - ధిఇనం | తాళ - ధిఇనం - తాళ - పరిఘళు |
 పమరి - సరిసరి | పమప - సరి సరి | పపధ - పపమరి - రిసరి-మామా |
 రెవివి - వివివి | వివివి - వివివి | వివివి - వివివి - నెవిళు-వాహా |
 ధ ప ధ - సాసా||
 పరిఘ - తంన్నం||

ఘ న రా గ గీ త ము లు

నాటరాగము—ఆదితాళము 8 అక్షరములు

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ప మ రి స
,,	ప	అం	కు	,,	ప	కా	,,	ఆవరోహణము

1. సస్సనిప - పమగమ | పస్సని - పస్సా | సమమమ - రిగమప |
హరిహర - వినుడుత | ఆమరపు - జితురే | వతిమన - రుడుడుప |
మమరిస - సస్సనిప - ధనిసరి - సస్సరి - సస్సనిప - మమరిస -
ఎఎఎక - దంత - చతుడుడు - య్యజ్ఞశ్రీ - లంబాబ - ధతితరె.
మమమరి - రిసస - నీపమ - పాపా - పస్సని - పనిపమ -
సకలవి - ఇద్యుల - దాయక - రేరే - పతిశం - మకధర -
గమపని - పస్సా - సమమమ - రిగమప - మమరిస - సస్సనిప -
ధిశతను - ధరురే - వతిమన - రుడుడుప - ఎఎఎక - దంత -
ధనిసరి - సస్సక్తి - సస్సనిప - మమరిస ||
చతుడుడు - య్యజ్ఞశ్రీ - లంబాబ - ధరుడురె||

గౌళరాగము—రూపకతాళము 6 ఆ.

స	రి	గ	మ	రి	మ	ప	ని	స	స ని ప మ గ మ రి స
,,	కు	అం	కు	,,	,,	,,	కా	,,	ఆవరోహణము

2. రీ - రిసనిస - రిమ - రీరిస - మరి - పమగమ - రిగమ - రిరిస -
శ్రీ - రతితమ - చం-ంంద్ర - సతి - కెఎత - పురవ - అతిస -
సరి - రిసనిస - నిస-రీరిస - పమప - రిరిస - రిరి - మమగమ -
ముని-జనమతి - నస-మంస-నిఖిలలాబక-పతి-తిలనధు -
రిరి - రిసనిస - రిరి - రిసరిమ - సని - సరిమరి - పమ-రిరిసా
రిష - ఇషిష - కణ - సతిల్యతి-భతి-అతితగ్య - రుడు - డుడుపా||

రీ-మమపా | పప - మగమా | రిరిమ - గామ | రిమరిసా |
 దాశరథే | పుత | రయమే | వతిం | ఛాం | తవ వందే |
 రిమ-రిపపమ | రిసమరి-పమ | రిమ - పనిమప | సరి-మపనిస
 పతి-దకమల | మని-శంంం | కృప-అతిలోఁ | గతి-సఫణితి-
 సా - రిమరమ | పని-స్సనిపమ | రిపమ - రిగమ | రిస-మరిరిస |
 మా-కలఇయ | ముద-మతులం | దెవహి-మెవె | భాఁ-బిబిఁబి |
 సరి-రిసనిస | ముద్ధ-రిరిరిస | రిరిపపమమ | రిమరిసా ||
 స్వతి-ఆతినికా | పతి-లయమం | గురుముడిఉత్త | నతి-అమకం ||

ఆరభిరాగము - త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు

స	రి	మ	ప	ధ	స్	స	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
స	చ	తు	స	చ	స		కా				అం		

స - ప - మమపా | మగరి-సరిమగ | రిరిస-స్థధరిస | రీ - వీసరి |
 రిరె-శ్రీ ఇరా | అతిమ-చంంం | రంం- రంంం | ద్రా - ఆరఘు |
 మగరి-రిససా | పపమ-పాపా | పమప-మగరి | మగరి-సరిసస |
 వంశ-తిలకా | రతిఘజేంద్రా | అతిఅ-అతిఅతి | అతిఅ-అతిఅతి |
 ధగరి-స్థస్థస్థ | ధసా-దధధప | పమప-ధస్థసా | రిసరి - మగరి |
 అతిఅ-అతిఅతిఅతి | శ్రీరజన | పాపిష-కతిరే | సిద్ధి-రిఅతిమ |
 మగరి-మమపమ | పాప - పాపా || పమప - ధస్థస్థి | మగరి - స్థరిసస |
 నొడబ-రంజన | రేరి - ధీరా || రతివ - నితిసుర | అంత - కతిరే ||
 దధరి-స్థస్థస్థ || ధస్థస్థ - దధధప | పమప - ధస్థసా | సాస్థ-దధధప |
 అతిఅ - ఇయ్యి ఇయ్యి | అతిఅ - ఇయ్యి | అతిఅ ఇయ్యి | దీన-జనమం |
 పమప - మగరిస || పాప ||
 దతిర - మతిమవ || రేర ||

శ్రీరాగము—ధ్రువతాళము 14, అ. 1011

స	రి	మ	ప	ని	స	ని	ప	ధ	ని	మ	రి	గ	తి	స
స	చ	కు	కై	కై	కై	కై	చ	చ	సా	సా	సా	సా	సా	సా

4. మమపాపానిప - నినిసాసా । గగిససనిప - మమనిని - సాసా ।

మిథనాక్షిజయ - కళిమాక్షి । కం కటిభి - కటిభి - క్షి తా ।

సీగరిచా - కీచా - ససనిప । పస నిప సని - సనిపని - పసమా ।

అప్రతిభా - ప్రాభా-వౌషిప్తి - మమరమధు - స ఆలం - కళిరా ।

కీమావా - సీస కీ - రగి రిస । కీప్ప మమప - సస పస - రగిరిస ।

రింకారా - కలితా - లలితప । యూర్ధ్వమిత్ర - మమకళి ఇతిభి ।

గగిస - సనిప - నిపపమ రి గరి స । సని పనిపని - రిమమపని - పపమ ।

ఖండ - చండ - దండను-జతిజిలు । మమకళి - లలితప - యతిస ।

కీపమమ - రగి రిస - సాసా । కీర గరిస - నిసగ - కి రి సని ।

కార్తీకేయ-జననిభ - కే రి । కార్తీకేయని - క ఆళి - ద్రుతజి ।

పానీపా - పానిని-సాసా । నిసరి గరిస - సరిసనిప - మ ప ।

వీణానీ - కార్తీక - ఆ జి । కళిరణకర - నఖిఖిరిం - జయి ।

ప నిపామా - ప పమరి - రి గ రి స । రిపమ-రిపమ - రిమమప - పససని ।

మధురాపం - ప్రేమిణి - జిఇకర । అద్వి - తిద్వి - అ ద్వి - వద్వియ

పసనిపసని-పనిసరి - రిగరిస । నిసరి మపని - పపమరి - రి గ రి స ।

అద్వి తిద్వి-అద్వి - వద్వి । అలలిత - అలలిత - అలలిత

సా స సనిప - నిపపమ - రి గ రి స ॥మమ॥

చోక్కినఅధ - సలలిమి - జిఇకర ॥మి॥

కాంభోజి రాగము:—ఆదితాళము 8

స	రి	గ	మ	ప	ధ	స	స	ని	ధ ప మ గ రి స
చ	అం	కు	చ	కై	ఆవరోహణము				

7. సానిప - ధధసా | ధ స రి గ - మగగరి | సరిసస - నినిధప
 మందర - ధఆరే | మొడిత్రము - రఆఆరే | ధఇత్యు - లంతకి |
 చధపమ - గమపా | గపధస - నినిధప - చధపప - మ గ రి స |
 పతివన - ముఉరై - పదశుభ - రెవిఎఖ | మకుటమ - యుఉఉర |
 గపపధ - ధససరి | రిపమగ - రిగరిస | సరిసస - నినిధప
 అతిఅతి - అతిఅతి | అతిఅతి - అతిఅతి | దఇత్యు - లంతగ
 చధపమ - గమపా | గపధస - నినిధప | చధపప - మ గ రి స ||సా||
 పతివన - ముఉరై - పదశుభ - రెవిఎఖ | మకుటమ - యుఉఉర ||మం||

మేచకల్యాణి:—త్రిపుట తాళము :

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
చ	అం	ప్ర	చ	కా	ఆవరోహణము			

8. ససస - నిధనిస | నిధప - ధపమప | గమప - పదధని | ధపమ - పగరిస||
 కమల - జలదళ | విమల - సునయన | కరివ - రదకరు | జంబు - ధేవిఎ |
 ధధధ - గగగా | మపా - మగరిస | రీ - సా,, | గమప - మపధప |
 కరుణ - శరధే | కమా - అతిఅతి | కాం - తా,, | కవిరి - నరకతి |
 ని ధ ప - ధపమప | గపప - పదధని | ధపమ - పగరిస | ధధధ-గగగా |
 సురని - ధేవిదన | వరద - వెలిలతి | సురపు-రొట్టెమ | కరుణ - శరధే |
 మపా - మగరిస | రీ - సా,, || ససస ||
 కమా - అతిఅతి | కాం - తా,, ||కమల||

శుద్ధతోడిరాగము—ధ్రువతాళము 14ల,

1011

స	ర	గ	మ	ధ	ని	స	స ని ధ మ గ రి స
శు	సా	కు	కు	కై			అవరోహణము

- అ. సాన్నిధ్య - ధన్వని - గాగా | గమధమగరి - గారిని - సాసా |
 అ ర ఎ రే - ద శ రధి - రాజా | కల శంబుధి - చంద్రము - రే రే |
 ని స గ రి గ - మగరిస - సాన్నిధ్య | ధారీ రి - గ గ రిగ - రినిసా |
 తాటక అక - గఅర్వివి - భే ద స | గాధేయ - క్రతుపతి - లనురే |
 గామాధా - ధ మగరి - గాగా | మగరిగరిస - నిగరి స - సాన్నిధ్య |
 సామాణా - ప్రతిజ్ఞ - పాదా | కిమలపరితి - అగకణు - రేరెవ |
 ని సరిగా - రిగమ - మగగా | గ రి రీ రీ - గరి సని - సాసా |
 భవతోపదం - దివిభుం - దస ౨౦ | దిశురే - క్షితిజతి - సాధా |
 గ రి గ మ - మధమ - గమ గాగా | మగ రిగరిస - నిగరి స - సాన్నిధ్య ||
 భృగు అ - మతివలె - యవరోహ | కిరిణచణతి - కృపణజ - నా ప న ||
 ధారీ రి - గమగధ - ధాధా | ధాధమగరి - గారిని - సరిగమ |
 అరేరే - దశ రధ - రాజా | భాషణపరి - పాలను - రెవరెవ |
 ధన్వనిగమ - సాన్నిధ్య - సరిగమ | గమ ధామా - గగరిగ - రినిసా |
 పతిభేదం - ఏదని - రవతిస | యతిమోదా - పతిలను - రెవరే |
 గ ససాని - ధాని - గారి స | ని సరిగా - మగరి స - సాన్నిధ్య |
 సేధుంజ - బంధ స - బంధురే | రావణవీ - ద్రతివణు - రే రెవ |
 ప్రియ - గగము - దధ సీసా | నిసని దధా - ధమగమ - గగ రిస |
 పుష్ప - పుష్ప - సాన్నిధ్య | భిషేవిమ - మహిమ - లనురే |
 గరిసన్నిధ్య - గరిగరి - సన్నిధ్య | మగ రిగరిస - నిగరి స - సాన్నిధ్య || సా ||
 ముహితనయ - ముహిత - నయక్రొత్త | రఘునాథయక - జయవర - దాయక || అ ||

స	రి	మ	ప	ధ	స	స	ని	ధ ప మ	గ	రి స
,,	కు	కు	,,	కు	,,	,,	కా	,,	అం	,,

సావేరి రాగము—రూపక తాళము రితక్షరములు 01

10. ధస - రిమమా | మగ - గరిస | గా - రిరిగా | రిరి - సద్దసా |
 జస - కనుతా | కుచ - కుంకుమ | వాం - కితిలాం | చను - రెవరే |
 చధ - పమపా | పు - గరిసరి | పమ - గరిరిమ | గరి - సాసా |
 బలి - హరురే | భగ - వతిహాన | కం - చిఇపురి | నిల - యాఆ |
 రిరి - సానిధ | సరి - మాగరి | మా - పధపమ | పధ - పాపప |
 కరి - రాక్షక | భుజ - పీక్రమ | కా - మితేఫల | దతి - ఆయక |
 రిరి - మమపప | ధప - ధపమా | పధ - సానిధ | నిధ - పధమా |
 కరి - వరదతి | కతి - ల్యుతజా | పెరుం - దేవిమ | నొడి హరురే |
 ధప - మగరిస | రిమ - గరిసా ||ధస||
 కరి - గిరిని ఇ | వతి - ఆనురే ||జస||

అనందభై రవి — ఆదితాళము రి రితక్షరములు 100

స	గ	రి	గ	మ	ప	ధ	ప	ని	స	సనిధపమగరిస
,,	,,	చ	సా	కు	,,	చ	,,	కై	,,	ఆవరోహణము

11. ని ధనిస - సానిస | గరిసని - నిధపమ | పపపధ - నిధపమ |
 కమలను - లోచని | విమలత - టితికిని | మరతిళ - గతిమిని |
 మపపమ - గరిసా | సాన్ధి - సగగమ | గమపమ - గరిసా |
 కరిహర - మతిధ్యే | బింబా - ఆతన స | విధుమం - డలరే |
 పామగ - మాగరి | గార్ని - సాసా | పపమగ - మమగరి |
 చందస - కుంకుమ | సంకలి - తా ఆ | పరిమళ - కతిస్తురి |
 గగరిని - సాసా | సగరిగ - మగమా | మనిధని - ప ధనిస |
 తిలకధ - రేరే | జతితిజ - శతియ్యా | కవకుచ - భునజభు |

గిరిస్థని-ని ధపమ । పపపధ - నిధపమ । మపపమ-గ రిసా
నతితిం-భూఓఓజ । మరతిశ- గతిమిని । కరిహర-మతిశ్లేః ।
సా స్థి-సగ గమ । గమపమ- గరిసా ॥నిధ॥
లింబా-తి అస న । నిఘమం-డలరే ॥కమ॥

మొహనరాగము—రూపకతాళము 6 అక్షరము 01

స	రి	గ	ప	ధ	స్	స ధ ప గ రి స
,,	చ	తిం	,,	చ	,,	అహారోహణము

12. గగ-పాపా । ధప-సాసా । రిస్థ-దధ పా । ధప-గ గరి
వర-వీణా । మృదుపాణి । వన-దుహలో । చను-రతిణి ।
గప-ధస్థధా । ధప-గ గరి । గగ-ధపగా । పగ-గరిసా ।
సుర-చిరబం । భర-వెవిణి । సుర-సుత కా । ల్యతి-అతిణి ।
గగ-గగరిగ । పగ-పాపా । గగ-ధ పధా । ధప-సాసా ।
నిరు-పమశుభ । గుణ-లోలా । నిర-తజయా । ప్రద- కీలా ।
ధగ-రిరిస్థస్థ । ధస్థ దధ ధప । గ ప-ధస్థధప । ధప - గ గ రి స
వర-దతిప్రియ । రంగ-నతియతి । వతిం-శితఫల । దతి - అతియతి ।
సగ-గాగా । గరి- ప గ రి । స రి-స గ రి స ॥గగ॥
సర- నీజా । స న- జ స నీ । జయ-జయజయ ॥వర॥ .

నవరోజు రాగము—రూపకతాళము 6 అ. 01

ఫ	ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప	మ గ రి స ని ధ ప
,,	చ	కా	,,	చ	తిం	కు	,,	అవరోహణము

13. ధని- సరిగా । రిగ-మాగరి । గమ-గారిస । గరి-సనిధా ।
గ రి-ధరమా । మవ-మాధవ హరి-కేశవ । సర-నీజలో ।
సని-ధధపా । ధని-సరిగా । రిగ-మాగరి । గరి-సాసా॥
చన-కరుణా । సరి-ల నిధే । భువ-నావన । కం-సారే॥
మగ-మపమగ । ధప-మపమగ । రిగ-మపమగ । రిగ-మగరిస ।
సురు-చిర గుణ । సుర-మునిగుణ । విను-తచరణ । కలా-మహారణ ।

గరి-సనిధా । సని-ధధపా । ధని-సరిగా । రిగ-మాగరి ।

సరి-సిజలా । చని-క రు జా । పలి-లనిధే । భు వ -నా వ న ।

గరి-సాసా॥ధని॥

కం-సారే ॥గరి॥

బేగడరాగము—త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు. 100

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ధ	స	స ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	కు	,,	చ	కా	,,		అవరోహణము

14. మగమ-పాధప । నిధప-మగమప । ప ధ ప-సనిరిస ।

సరి-స్వాతిది । నతి న-న్నతిలిగె । యతి-కుణిసలి ।

మగరి-సరి ని స । ప ధ ప-నీ ధ ప । మపధ-మా గ రి ।

యతి-నుడుగ్రహదిఇంది-నాన్నము । ఖదలి-మాధుడు ।

గా, -గామప । గరిస-గంగమ । పధ ప-స ని రిస ।

ర్యా, -శ్రీలలి । తేవచ-నంగళు । జనియి-నుడుగెవ ।

మగరి -సరినిస । పధప-సనిధప । మపధ-మాగరి ।

యవళి-నుడుగతివరద-పతిల్లిది । కిముని-వేద్యను ।

గా, -గామప । గరిస-సాసా ॥మగమ॥

శ్రీ, -రాముని । శుభచ-రిత్రం ॥సరి॥

నీలాంబరిరాగము—త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు. 100

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ప	ని	స	స ని ప మ గ రి గ స
,,	గ	అం	కు	,,	చ	,,	కై	,,	అవరోహణము

15. సారి-రిరిసి । సగగ - మాగమ । రి గ రి-మామా ॥ మ గ గ - సాసా ।

జాన-కిదికా । రమణ-తే ఎ ఎ । నమెంబ-ఓ ఓ । నమెంబ-ఓ ఓ ।

ససస-పాపా । ధ పమ-పమగా । మపా-మపమగ । గరిమ-గా సా ।

దనుజ-శిక్షా । పటాంబ-మునిమా । నసా-అతికల్లు । రజజ-తాంధ్రు ।

సాసా-సాసా | స ని ప-పమ మగ | గామ-పథపమ | పమగ-రిమమా |
 గాన-మాఅ | ధువుర్వ్య-లాఙ్గబంప | రామ-చంద్ర | దత్త-శర ధే | -
 గరిమ - గాగన | ససరి - రి స ని | సగ - మామా | గమప - పాపా |
 రత్త - అమన | రిశ - మెవి | తవకృ - పా అం | గురుచి - రంం |
 మగమ. స ని ధ ని | పథప-పమమగ | పమగ - రిమగన | స ని ప-పమమగ |
 జగతి-న్న అ తి ధ | తత్త-తి ఇ ఇ న | భజ - మనిశం | దెవి-భాఙ్గబంప |
 గ రి మ-గాసా | నిసరి -గమగమ | గమప -మపసా | సనిప -పమమగ
 స్వతితి-అమి | అతితి-అతితితి | అతితి - అ తి తి ఇయం-వ ఇ ఇయ |
 పమగ - రిమగన | సనిప - పమగ | గ రి మ-గాసా ||పా||
 ఇఇయ -తిఇ ఇయ | జయతి-శ్రీఇఇఇ | గురుయ-హేతే ||పా||

ధన్యాసిరాగము—ధ్రువతాళము - అ 14. 1011

స	గ	మ	ప	ని	స	స	ధ	పమగ	రి	స
స	సా	కు	స	కై	స	స	కు	స	కు	స

16 పథ నిసా-నిసగా-మగ రిస | నిధస్థనిసా-నిసమగ -గరిసా |
 జయకరుణా-నిం -ంధౌఙ్గ | తవపతిదాం-బుజమతు-లంం |
 గా మా పా - గమ పమ - గరిసా | నిసానిధ - స్థనిస - గరిసా |
 ధ్యానామి - శ్రీఇఇఇ - కంఠా | భాక్తావళి - పతిలన-చణ్ణే |
 గగ మామయ - నినిసస - గగమా | గమాపమప-గమ పగ-మగ రి స |
 ధత్తన్యాసి - రత్తతితి - అతిగం | గతి అతితి-యతితితి-అతితిమి |
 నిధస్థనిసా - గమపమ-గరిసా | పమప - గమప - నిపగమ - గగరిస |
 శ్రుణుతతితి - అతిక్షణ-మభిలం | అతిష్ట-మతిధి - కతిపరి - జాన్యం |
 నిసాగమప - గమా గ - గరిరిస | సానిధస్థని - సగగరి - గరిసా |
 హేఙ్గఙ్గఙ్గఙ్గ - ఙ్గఙ్గఙ్గ - ఙ్గఙ్గఙ్గ | సంంంం - 'పుణ్ణఙ్గఙ్గ - ఙ్గఙ్గఙ్గ |
 సా సాగగ - మాపమ - గమపా | ససానిధస్థ - సానిధ - స్థనిసా |
 అతి అతి - హేఙ్గఙ్గ - ఙ్గఙ్గఙ్గ | రిధాక్షణితి - అతితి - అతిక్షం |

స్థనిగ గా-ని థ ని స-మగరిస । మ గ ప మ ప ని-గ గ-మ మ-ప ప ని ।
 ఆవగొబి-హెఎఎఎ-ఎఎఎఎ । పు ఉ ఉఉఉఉ-ఉఉఉఉ-ఉ ఉర్వం ;
 గమపగరిస-మగమప-ని ని సా । ప ని సా ని స-ప ప సా-ని ని ధ ప ।
 మం०००ద్ర-మఆఆఆ-ఆ ఆ ఆ । ధ్యత ఆ ఆ ర-క లి తం . ० ० ० ० ।
 పామపమగ-మాగగ-రి రి సా । సా ని ధ థ ని-స గ మ ప-మగరిస ।
 గాధఅఅఅ-ఆ అని-తం ० । నా ద భే ఎ ద-భు రి ఇ ఇ-ఇఇఇఇ ।
 పమగ రిసప-మపమగ-గ రి రి స । ని ధ థ ని ని స-గ గ రి స-సరిసా॥
 గురుము ఉఉఉ-ఉఉఉఉ-ఉఉఉ-రైవి । ప్రసిఇఇఇఇ-ఇ ఇ ఇ ఇ-ఇఇథ్థా॥

ముఖారి రాగము—ధ్రువ తాళము 14 అక్షరములు. 1011

స	రి	మ	ప	ధ	ని	ధస	స ని ధ ప మ	గ	రి స
॥	చ	॥	॥	చ	త్తే	॥	॥	సా	॥

17. నిధ సాసా-రిమగరి-మమపా । నిదధాపా - మా గ గ - రి రి సా ।
 వసుదేవా-దేవపతి దే ఎ వీ । నయనానం-దా కం - దళుకే ।
 రిమమపా-నిధపమ-పాపా । నిదాధపా - పామాగ గ రి ।
 స ० ० ० దా-నందను-రేరే । సురానరా - కారా - ధిఇరా
 మాగ గ రీ-నినిధా-సాసా । రిమపనిధధ - పామమ- గ రి సా ।
 నూరిజానా-వసుధా-సింధో । బంధురశశ - కందళు- రెవరే ।
 మమపాపా-నిధపమ-పమగరి । పమాపమా- గరిమా - గ రి సా ।
 గొబసాలా-గొబిబి-పతిలకగి రి ధరా-కరసా - ర ను కే ।
 నినిధసాన-రిస రిస-రిమమప । ప మ ప - నిధస-స ని ధ ప-మ గ రిస ॥నిధ॥
 నత్తిలబోమ్మ-విభునం-० ० దన । బొబిమ్మ- బొబిమ్మ పతి-ఆ-కృ-అనురే॥వను॥

నాటకురంజి—త్రిపుటతాళము 7ల. 100

శ	రి	గ	మ	ధ	ని	ప	ధ	ని	స	స	ని	ధ	మ	గ	స
చ	అం	కు	చ	కై											

18. పాని - ధ ని పా నిధని - సగసా నిధని - సమగస నినిస నినిధమ ।
 రేరే - సురం దిరతి - చరణా అగణి - తగుణా లం - కృతురే ।
 మగమ - నినిధమ నిధని - సగసా నినిస నినిధమ నిధమ - మమగస ॥
 సరసి - జలసన సం - సుతురే అతితి - అతితితి అత్తి - ఇత్తి ॥
 సగస - మగమా నిధమ - నినిధమ నిధని - సాగస సారి - సమగస ।
 సం - గిత్తి సతి - హిత్తిత్తి భరత - వీర్యతి నంద - సహితరే ।
 సరిగ - మమగస సరిస నిధనిస రిగస - మమగస పమగ - మమగస ।
 సరసి - జల సన సరవి - పామణి ముచి - రతిసన సేయం - దేవివి ।
 నిధమ - నినిధమ మమస - మమగస ॥ సాని ॥
 శ్రీతితి - విజయతి । ఎరద - రతితితి ॥ రేరే ॥

బిలహరిరాగము—మత్వతాళము 11 ల. 101

స	రి	గ	ప	ధ	స	స	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
చ	అం		చ				కై			కు			

19. సారి రిగపా - మగ । పా - మగధాధా - మగ । పాధని - పధాపమగ ।
 పాలయనకే - శ్వర వంది - దిబుధాతి - వలి । పాతిరి - జతి అతిత ।
 రి గారి - సరిపల్లిధా । సారిగ - సారిగపా । గగదధా - నిధపా ।
 సమామి - తపచరణం వానితి - ధీరపిమే । గతిసై - ఖ అర్పా ।
 దధమాగగ - మగరిప నిధాని - పాధపమగ సాపా - ధపమగరిస ।
 మహిమానం - తన గతితి - అతి అతుం కృష్ణా - తటవలసికా ।
 రిగ మగగరి - రిసన్దిధ పద్ధసా - రిగసరిసా సాసాన్దిధ - సాన్దిధ ।
 కద శ్రీతితి - ఇతివన మం - దిరజయరే చంద్రక తాతప ।
 సరిగారిగ - పామగ పాపా - ధప పద్ధపా మగారిగా - ధపమగ ।
 తం 00 - 00 స నాతి - గభుతపణా శిరాగరా - అతితితి ।

దాధానిధ-ధనిపా । పా-ధని-పాధపమగ । పాధ స నీ - ధ ని ధ ప ।
 మాఠాధ్యత-అతత । స్పాటిక-దేవిఎపహ । గానసమూ - ఉఉఉద్ర ।
 ధానిధ-పాధపమగ । పధాస్సనిస్సధని -పధ । ప ధనీ -ధనిధపమగ ।
 రా-గ-వీ ఇ ఇఇచి । విరా-అజమత-అన । కి-అ-అతతతతది ।
 ప ధ సా-స్సని ధ-పద । ప స్సనిధని - ప ధ ప మగ । గపపధధస్ - స్సనిధి ।
 నఉఉఉఉఉఉ-కత । మతతతత-అతతతతేవి । స్వని సఉపత-అతన ।
 ప ధ సా-పధాపమగ । స్సనిస్సనిప-ధపమగ । దధనిపధప - మ గ రి స ।
 శ్రుతి-వాతతతయన । నఉదత్తప్రత-నతతద । విలిసితశం - భా ౭ ౭ ౭ ।
 రిగమరిగరి -స్సనిధా । స రిగ మగరి-గ రి రి । ధగారి - స రి స్సనిధా ।
 అతతతతత-అతత । అతతతతత-అతత । ముదం-దే-ఎహి-మేవి ।
 స రి గ రి రి గ - స రి సా॥ సా రి రి॥

గురుమఉఉఉ - ఉఉతే ॥పాలయ॥

మలయమారుతము—రూపకము 6 ఆక్షరములు. 01

ఉమ్మడి శైలి వేంకటస్వామి నాయుడుగారిచే రచింపబడినది.

స	రి	గ	ప	ధ	ని	స	స ధ ప గ రి స
స	కు	తం	చ	కై	స		అవగోహణము

20. సా-ని ధ నీ । ధని-స్ససా । ధని-స్సనిధప । గప-ధనిధా ।
 శ్రీ-లా ౭ లా । శ్రీ-అలా । పె-వితసుర । గణ-లీలా ।
 పగ-పధ నిధ । స్సని-దధపా । గప-ధనిధ ప । గప-గరిసా ।
 కచ-కుచధర । మమ-మతలా । కర-సర ని జ । పరి-పతా ।
 సా-స్సనిధస్స । ధని-సాసా । ధని-సరి గరి । గప-గరిసా ।
 నూ-చృతప్రత । మచ-రీత్రీ । మయ-చిరకుభ । తర-గతత్రీ ।
 గా-పగపా । గప-ధనిదా । పగ-పధనిధ । స్సని-ధధపా ।
 సా-రసలా । చన-ధత్రీ । మర-మతజత । నకి-పుత్ర త్రీ ।
 గప-ధనిధప । గప-గరిసా । రిస-స్సనిధస్స । రి రి -సా॥ సా॥
 గు-తరకుచ । పె-జిథరా । నర-వరమత । కళ్యా-ణి ॥శ్రీ॥

(గీతములు సంగ్రహము)

(శ్రీ) ర సు స్వ ర జ తు లు

1. చక్రవాకము—అదివాళము

16. మేళకణ గాగము. ఉమ్మడితెట్టి పెంకిటస్వామినాయుడు గారిచే
కురి - అంగ - శుమ - స - చగ - కైని. రచింపబడినది.

ఆ. స రి గ మ గ ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ ర స

1 లఘువు	○ ద్రుతిము	○ ద్రుతము
పల్లి మా, గా, రీ - నా సా, ధన్వి మఁ, చీ, స - మాయా, మిదే	రి, సా, - ధా రా, రా, - నా	స్వస్వా, - చి త్రి మా మనో, - హరా పం
1. మాపృథమా గా - మా, గ రీ స రి - మాంచిమాటా - లెం, చిన స్పృ థా -	గా, రి సా స్థి - గాం, వ జే మి -	సా, ని - ధృస్య మా కాం, వ - శి అంగ పం
2. మాపమగరి సరి - గామగరిస నిస - సంచకరదునిలు - వంచికరము లిటు -	రీ సస్థాని సరి - సాంబుజేయనితి -	గా రి స స్థి స రి మా నించున స్థో చు పం
3. మనిధాపమ - పథ పామగ - మగరిస - మది బారికి - యిక తాళక - తెనన -	స్థాని సా ని - ధన్వి మాంబుజల్ప - యిది	రీ, - సా, - మే, - నా, -

ధానిపాని - ధని స రి శ - ని స రి గ -
వేయమాట - వలదు నీవు - న అన్ని క -

4. పాద - ప ధ ని పాప - గామగరి సని -
నీడు - స్మరణగాక - జే రెవరుగను -
గా, మా, - గమ - ప ధ పమ - గ రి స రి -
రా, రా, - స ద యేడ వ ని - ముదమున -

రీ స సాని ధా - ని సారి గా, -
ఇందురావడే - మనందు రా, -
కేస - సాని - నీ ధ - ధాప - పమవధ -
ఏర - తాళ - జాల - లేర - వరనుకు -

5. పా ధ ని పా, - ప ధ ప మ గా, -
జాలము నే, - యక విన రా, -
ధాని పధా, - ధ ని స రి గా, -
నాణరయా, - ప గ త గు రా, -

పధ పా - మ ప మా - గమపమగా, -
చల జే - ల ర తా - శగలె ఎరా, -
ధా, నీ సారి - నీ, సారి గ
యే, రావన్న - దూ, రావాడ -

మా గ - గారి - రీ
వారి - జాత - జే

రీ, సా, - ధని
లే, రా, - మతి
మా గ గారి స రి -
మంద రాంగనిను -

గామ పామ - ప ధ
మంద యాన - నిం
నీ, ధా, - ప మ
మా, రా, - మ స

రి గ స రీ, -
సామిగనా, -
గ మ ప మ పా, -
సమయమిదే, -

గ మ ప మ గ రి స ని -
మరుడైద శ ర ములు -
సా, రీ గా మ -
మా, రా గాదు -

స - సాని - సని సరి మా||
ర - మేమి - ప్రాణవరి||మం||

స రి స ని - ధ ని స రి -
మ రి నిను - పా గ డెద -
గా రి ధ ని స -
పాంద గారి తి ని -

ని ధా ప ధ ని సా -
ద జేయతగు రా -
పధపమ - గ రి స రి మా||
వినిగను - గామమిక||మం||

గ మ గ రి సా, -
మ ది గ స రా, -
ధ ని స ని ధా, -
స రి స తు రా, -

ధ ని స రి సా, -
బ ర పెను రా, -
రీ, గామాప -
మా, రాకార -

పథపమ - గ రి స రి || మా ||
 వేనిగమ - గ ల యర || మం ||

అ. స మ గ మ ప ధ ని స
 అ. స ని ధ ప మ గ రి స

మాపా, దాని || సా ||
 జితా, గీరి || సా ||
 మా, ప ధా, ని || స్థా ||
 పా, క రా, శ్రీ || సా ||
 సమా - గ మ ప ధ ని || స్థా ||
 సదా - నిల ని శివ || సా ||
 ప ధ ప మ పా, ,
 వ్యాదయ కూడా, ,
 ధ ప మ గ - మ స ధ ని || స్థా ||
 భయభవ - మ స శివ || సా ||
 ప్రసిద్ధ ని - ధ ప ధ ని || స్థా ||
 నిరతము - మ దలచి || సా ||

నిధమ - గ మ ప ధ ని -
 విజయ - త్రిపుర హం -

పథనిస - నిధపమ -
 వెంకట - వరదుడ -

2. ఖమాను-ఆదితాళము

మా, , , , , - గా
 వే, , , , , - రా
 మా, ప మా, - గ
 గా, ల్పరా, - కృ
 ధ ప - మాధామగ -
 శి మ - శేవింపుమ -
 ధ ని ధ ప ధా, ,
 మయ ప క నా, ,
 నిసనిస - నిధ పా -
 మనిమర - దయకా -
 పమగ - మా, , -
 సగుహూరు - గీ, , -
 మా, , , , , ప ధ
 రా, , , , , జయ

ప మ గ మ పా, , - పా ధ ని ధా, , -
 సు కు మ అ రా, , - గో రి తి రా, , -

28. మే, జన్మరాగము.

పరి - అంగ - శుమ - ప-చధ - కై ని

1. సా, సా, సా, సా - ధాపా, - మ గా
 సా, , - అంబా - శివా, - య సా
2. సా, సా, సా, సా - స ధా, - ని పా, - ప
 శంభవ, - మమో, - మారా, - ప
3. సా, సా, సా, సా - సా నిధ - ధా ని
 శివే గురు - దైవంబని - యో శే
4. సా, సా, సా, సా - ని స ని ధ ని, , -
 ప ర మ దయా, , - ని ధి ప మ చూ, -
 స స స స-చమ మ మ-పపపప-ధ ధ ధ -
 మహాదేవ - మహాప్రభా-సుందర-న ఆయక -
5. ధ స ని ధ - పమగమపా, , - ప ధ నిధ -
 శిర మ ధు - రపురమునా, , - వరములొ -
 సా, , , , , స ని నిధధప - పమ గ గ
 శ్రీ, , , , , కు ధ కర శశి - మకు టధ

ప ధి ప మ పా సా -
 ప తి కు ని వే తా -
 ని స ధి పా , , -
 స కు ప తి ని , , -
 సా రి సా నిధి మ -
 యస్మి మా స మ సు -
 ధ స మ - గ ర ధ ని || సా ||
 సుతుల - శరణును || సా ||

పా మా గ మా , , ,
 దా బ్ధియం బ్రం , , ,
 సా నిధ - గూ పాధ || సా ||
 భూనిన - మూ కొని || సా ||
 కొన్ని పా మ కొనవలయును.

ని స ని ధ దా ధా -
 పృ త ని త పా లా -
 ధ రి రి - ని సా స -
 నవంబు - బు జేర్చు
 సా రి స - రీ ప ని
 దా స ము - మా న ము
 ధ ని - పధ మా , ,
 గా ను - కుతుల

పా ధ నీ - ధా ప మా
 కోరినా - మా ని పా
 సా రి సా - నీ ధ నీ
 పేయనీ - చొక్కనా -
 అగుచే, ప్రేరికి అయిదు అక్షరములు

రి. ముఖారి—ఆదితాళము

అ. స రి మి ప ని ధ స
 అ. స ని ధ ప మ గ రి స
 ధ ప - మ స మ గ రి
 పయి - నలుగవలదు

ధా - స నిధి పధ || సా ||
 , ర - రినిక మిటి || బా ||

ప స స సా సా - స రి స స నీ -
 వ్రీతజనలాలా - ద్దుతపణిలా -
 సమాను - గపాప - మదాధ - ప ని ని -
 ముదంబు - లరంగ - కదాబ్ధి - ములంధు -
 మానుమ - పా ధ ప - ధా ని ధ - నీ స ని -
 జ్ఞానిము - ధ్యానము - సా నిధి - పానము -
 గమపధనిస - నిరిసా , , - పరి - నిస -
 కనికరమును - పరణం , - బులా - గను -

శి. సా రి సా - నీధనీ - సా నీ ధ పా , , ,
 నా రె సా - రెకునీ - నామమంబ్రం , , ,
 మాగమా - పామపా - ధాపదా - నీ ధ నీ -
 దానుజా - చిన్నికృ - ప్లేఖానికీ - చిత్తనీ -
 పై రిప అంతగల పరణము మాత్రము అందజాతి నక్షక

22. మే. జన్మరాగము
 చరి - సాగ - శుమ - ప - చధ - - కైని
 ప|| సా , , , - ధరిస నిధిప - మాపధ
 బా , , , - లమిక - వలమ - రాపధ

సా , , , - రీ - మాప పధ - మా
 రా , , , - నీ , రావలము - మే

1. రీ, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
అ, - - - పరిమళనాచ - అనాచీ
నీ ధగారి - పరిమళగారిపా - రీగ
యాపరాజు - పరిమళగారిపా - నిట

2. మా, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
లే, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గారి మామ - పరిమళగారిపా - రీగ
లేమ నాచు - పరిమళగారిపా - రీగ

3. నీ, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
భా, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
నీ ధగారి - పరిమళగారిపా - రీగ
లేమ నాచు - పరిమళగారిపా - రీగ

4. గ, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ

రిగి - - - పరిమళగారి - పరిమళ
రిగి - - - పరిమళగారిపా - రీగ
రిగి - - - పరిమళగారిపా - రీగ
రిగి - - - పరిమళగారిపా - రీగ

మా, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
లే, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గారి మామ - పరిమళగారిపా - రీగ
లేమ నాచు - పరిమళగారిపా - రీగ

నీ, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
భా, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
నీ ధగారి - పరిమళగారిపా - రీగ
లేమ నాచు - పరిమళగారిపా - రీగ

గ, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ

నిధ - మానవ -
మధు - బిల్వ -
నిధ - మానవ -
దయ - సురాగ -

గ, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
లే, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గారి మామ - పరిమళగారిపా - రీగ
లేమ నాచు - పరిమళగారిపా - రీగ

నీ, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
భా, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
నీ ధగారి - పరిమళగారిపా - రీగ
లేమ నాచు - పరిమళగారిపా - రీగ

గ, - - - పరిమళగారి - పరిమళ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ
గ, - - - పరిమళగారిపా - రీగ

29. మే. జన్మము.

4. బిలహరిరాగము—అదితాళము

చరి-అంగ-శుమ-ప-చ-ధ-కాని

పా, సా, రి-గాపా - ధా సా నీ ధా -
గా, ర-వేణు - గో పా బాలా -

1. సా, రి గాపా - మా, గసాధా
సా, ర సాబా - నే , రమేమీ

2. సా, రి గా గా గా, , , , రి గ
నందగోపాలా - , , , , నే ఎ

పా, స్ప సాసా - గరిశని - ని ధ పా -
విం దు రా రా - సదమల - మదితో -

3. ప ప పా - రి రి రి - గ ప ప గ గా, , -
ప లు మా - రుసుగా - ర వ ము సనికా, , -

రి స ని ధ సా, , - మ గ రి గ పా, , -
క రి ప ర దా, , - మ రి మ రి నా, , -

4. పా, , - మ గ రి గ - ధా, , - మ గ రి గ -
రా, , - స గ ధర - రా, , - ము ర హర -

అ. స రి గ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

పా ధ ప - మ గ రి స - రా జి త - స అద్దతి -	రిసనిధసా, , సారి జయశిఖలా, , రాఠ
క్రీ , స్స నీ ధా - మా, రు బా ధా -	పా, మగాత్రి సారి కో, గ్యలేరా రాఠ
పా ప్పా - పా ప్పా నెం దు - బో బా	పా, , , , , గ ప లా, , , , , ని ఇ
వ గ ప మ - గ గ రీ - ముదమ ల - ర గ నా -	గ ప మ గ - రిస లగ సారి కాడదుగ - గదియర రాఠ
గ ప మ గ - మ గ రిస - బి ల చి న - బిలు కపు-	రి గ రి స నా, , - స లు గ గు రా, , -
ధ ప ధ రి సా, , - యధర ముగ్రో, , -	స్స ని ధ - ప మ గ రి సారి ల ర క ని - కరముగ రాఠ
పా, , - మ గ రి గ - రా, , - భ ప హర -	పా పా ప్పా, , - రా వే రా, , -

శా, , - రి స ని ధ - శీ, , - రి స ని ధ - ఈ, , - మగు వ-ను- ఈ, , - ల ల న ను -	పా, , - రి స ని ధ - ఈ, , - సా గ సి ని -	పాపాసా, , - చే కొ రా, , -
గారిస - రీ కీ క్రీ, , - రీ స ని - కోరిక - లింపొందా, , - డెందము -	దా దా ద్దా, , - నీ యం దా, , -	పామగ - గాగా జేరెను - నికాజెం
క్రా, , - సరిగధపా, , - రి స రి గ - దా, , - మరుపకురా, , - క ర ముల	పా, , - గరిసని - చే, , - మరిమరి -	ధపమగ-రి సరిగ పారి నినుశర-నికాజెందర రా

28 మేళకర్త హరికాంభోజి జన్మము 5. మోహనరాగము— అదితాశము
చరి—అంగ—శుమ—ప—చధ—కెని

ఓ గా, , , పా - గా రీ రీ, , పా, , , మీ - దాయామీ, , పా, , , సా - , , రీ గా పా యీ, , , మో, , , డి తి గు	పా, , , రి స రా, , , శే తి గా, ధ పా - గ ప చే, మీరా - చల	పాపా - ధాపా - శేలు - కోరా - గా - రి గా రి స రి గా మా - ముమ్మాటికిని సా
1. పా, , , దాధాపా - గారీ భూ, , , మి వెల - నీన గా, ప ధ త - ధ స ధా - ప ధ పా గ రి శీ, మము న - శే ర స - మ్మి న చా న ను	పా, , , గా క్రి, , , క గ ప ధ స ధ ప - స ధ ముద మొద ప గ - స గ	దాపా గారీ రి ప స ప ప గ - ధ ప గ రి - సరి గా ప గు - లిలు ప రి - ఇక సా

2. పాపాధప - గాగాప X - రీగరి
రా రా వ X - తే లా యి పు - డే ల ర
సా ని రీ రి - స రి గా - రి X పాధప
కాలి జెండ్లి - దయపు - పజమాయను
3. ధాపధపగపాపా - X పగిగా
ఇంతి చెజలమేల్పు - తిసడలచా
రీగరీస - రీసభాప - భాసర
పంతెగించి - మంతుకమ్మ - కాంతుని
4. గ X ప గారి - రిగిగిస - రీసభ
మరుణమారి - మరు నిదూరి - సాకెళు
గగ'భప - దధసస - రిరిగిరిసధప
నిరతిమ - కనికర - మునకర మరుదగ

రీగిగి - సా
మామాలను - నీ
గాపధపిసధస
గారవమునలు
గా - ధపధపగా
డం - తిచసులబం
గాపధాస - పా
చేతిదం తి - రా
ససరీస - సరి
విరహమొంది - మరు
ధరిరిసధప - ధస
మరి మరిను - శర

సాపి - సరిధ -
దానిగ - శేజి
పధగపగిసరిగా
కరి - విరిస మొలదుసా
ప X పగి - గరి -
తులబిగువె - తని -
ధ - గాపగిసరిగా
ప - రాకువలదుగసా
గా - రిగపాధప
చే - తినిగాడని
సధపగిసరిసరిగా
బి నెరగుచుకొకసా

65. మేళకర్తరాగము

చరి - ఆంగప్రమ - వ-చధ - కాని

పి|| పా, మగరి - మగారి - గరి - రిరి -
నీ, టుగల - మికారి - సదా-మదం-

1. సారిధిసారి - గారిగామాప -
చొక్కలింగళ-దక్క-మినాక్షి -

66. కళ్యాణి-ఆదిత్యాశము

అ, సరిగమపధనిస
అ, సనిధపమగరిస

నిసా, , , - ధి
బునక, , , - నీ

మాగరి - గారిస -
సాకు-చు - వీక్ర-వ -

ధినిసరిగ - మపధసా||
సమాభిమున - నిలచె ||నీ||

నీ, - సారిగమసా-ప||
శృం- గారమగు ||నీటు||

మధ్య - పామగమ || పామ ||
 లుకర - మూమగుప || నీ టు ||
 ధపామ - గామ || పామ ||
 దలంచి - స్థితి || నీ టు ||
 పా, మ - గమపథ || పామ ||
 సురి, చి - మరిమరి || నీ టు ||
 ప మ గ - పామగధ || పామ ||
 స మయ - మూనన || నీ టు ||

ని స - గ మ రీ - గ
 ల రు - మరు ని చే - చి
 పమా - ప గ రీ గ -
 మలా - డావ టంను -
 మని ధా, ప - మధ
 ప ది నెం, చి - మన
 స నీ ధ ప - ని ధా
 ర మించుట - కి చే

2. రీ గ - సరిగ - పారి - నిసరి - స్థిస - ధ
 ఇందు - పదన - కంద - రదన - అంద - మ
3. గా, మపధ - స్థి, సరిగ - ధావమ
 మా, న పతి - నీ, సరిగ - సాటక
4. మామృమాధపధ - మపామ - గమపధ -
 మాటి మాటికిని - పనోహ - రదనను -
5. పధ పమప - గమప - ధపామ పధ ని ప -
 జడ నువిరు - లిడును - రయా నిధి పనును -

అ. స గ రి గ మ ప ధ ప ని స
 అ. స ని ధ ప మ గ రి స

7. అనందధైరవి — అడితాశము

20 మేళకర జనన్యరాగము.
 చరి-సాగ-తుమ-ప-శుధ-కైని

పా, ప, ప మ - గ మ పా మా - ప మ గ రి
 రా, అ త - తె వీ మే - మఅతగు
 సా, , , , సా, , , స్థి గా రీ -
 వా, , , , చే, , , డు క ను -
 1. పా, పా, పా, పా - నీ నీ సా సా -
 చే, కే, గా - మ గ జ ని -

గా, రి - సా స్థి
 స, పు - ల గ
 ప ధ ప - పా స గ మ || పా ||
 గు ల క - పో డుకొ ని || రా ||
 రీ సా ని సా -
 గ ను గో ని -

పా, సా, సా - సా - నీ ధాపామా - యా, వా, దు - వలద ని -	యా, పా, మా - యా, మా, ట -	గారి గామా పా వి సు మ ని రా
పాపా - ధృపమగ - మామా - ప మగరి - అమా - నినిపగ - లే మా - ఔలువున - రి స - నీ సగరి స - ప మగరి - నిసా - గ న ట - నే మనుకొన - యోదనిక - మనం - బు	గాగా - మగరి స - కేమో - ఘనమగ - రి - మ గా - ప మా - సం - దు నే - మీతో -	నీ సగరి స - మ గ తోచి స నుతు - ర చె ప ధృ ప - పా మ గ మ పా చ క ను - నుంటి గ ద రా
కి, పా ధృ ప మ గ - మామా, , - మాపును శ్రీకరుడగు - తో భా, , - నా ద్రివి స మా గరి స - మ పా మ గరి - ప సా ని న నురిగలుప - ల రా జా క క - న దేబ్బ	గరి - గాగా, , భుడు - నే డా, , ధృ ప - మపామ గ మ - న ట - తీపాయమున -	మ పా మ గరి స ని - చెలింగలచెనట - నీ సగరి గ మ పా దేబ్బ తోడుకొ ని రా

చిత్తి. మేళకర్త
చరి - సాగ - తుమ - ప - తుధ - క్కని
రి. తై రవిరాగము - దాపుతాళము

ప. నీ, , - ౧౧౧౧ || ధా, , - ౧౧౧౧ || పా, , - ధ్ధని || సా, , - ధ్ధని || స ర్గిగ - మ ప మ గ || రి, , - ౧, , - నీ ||
కా, , - ౧౧౧౧ || మా, , - ౧౧౧౧ || తీ, , - ౧౧ - అం || బా, , - అను || ది నము - మరు వ క || కే, , - ౧, , - నీ ||
సారి - గ మ పా || ధ ని స - నీ ధృ ప || మగా, రి స || నీ ||
పాద - ము లే కి || క్కనుచు - నామ్మితి || నిశ్రీ, కంచి || కా ||

1. సారి ని స రి ||, - ని రి స ని ధృ ప || మ్మా, , - ౧౧ ప్పా || ౧౧౧ - ధా, , || ని, , సా, రి || నీ ||
కుందరదనా||, - కు వల య స య || సా, , - ౧౧ తా || ౧౧౧ - రీ, , || ర, , త్రిం, చు || కా ||

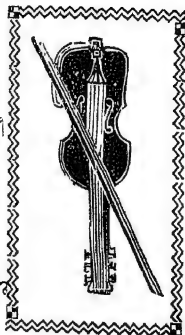
౨. కీక - కి క పా || , - ని గ రి స రీ || , - ని రి స ని ధా || నీ , గా , రి || నీ ||
కంఠ-గ క నీ || , - ర ద చి త్త రా || , - వి ధ వ ద సా || మా , య , మృ || కా ||
౩. గా మ గ రి స రి || నీ స ని స రి X || మా ప్పు గ రి X మ || పా ధ మ గ రి స || నీ స నీ గా || రి గా మా ప గ ||
కుంభ కు న న మ ద || మ త్త గ జ గ మ || ప ద్మ భ వ మా రి || శంభు సు త ప ద || శంక రి నీ || పు నా చిం తల ||
- నీ నీ ధ సా || పా మా గ రి స || నీ ||
కేశే గ దీ || గృ మ్మ యి పు దు || కా ||
౪. మా ప ని ధ మా || ప ధ వ మా గ రి || గా మ పా - గ మ || పా - గ ప మ గ రి || నీ స రీ - ని స ||
భక్త జ న క || ల్బల తి కా క రు || జాల యా - స ద || యా - గి రి త స య || కా ప జే - శ ర ||
- రీ - ని స రి గ మ || పా ధ ని స - పా || స ని ధ వ మ గ రి || నీ ||
జా-గ తు దు గ ద || తా మ స ము - నే || య క వ ర తు స గు || కా ||
౫. పా ధ వ మ గ రి || గా మ పా మ గ || రీ గ మా గ రి || నీ స రి , || గా మ గ రి సా || , - త మ గ రి సా ||
పా త క ముల ను || దీ ర్చి నీ స ద || త్త క్తి సంతత || మీ య జే , || పా వ ని గ దా || , - ము ర వి స దా ||
- ఓహా నీ ధా || ప మా గ రి సా || నీ ||
ప రా శ్రీ లా || స మ్మ వి స మ్మ || కా ||
౬. ధ ప ని ధా - ప మ || గ రీ - గ మ ద ధ || పా , - , మ గ || ప ద మ - గ రి గ మ || గా , , రి గ || మ గ - రి గ - స రి ని ||
క త్తా ప మ - రి జీ || స దా - స త ఫల || దా , - , య క || య గి - క ద భు వి || లా , , , గ రి || గి న - దొ ర - య మ మ ||

హా, - - - గీతం సీధ - ప మ గ రి || స్థ ||
 హే, - - - దము || మొరలి - జ గ వి ని || కా ||

2. నీ రేసరి - నిరీ || నీధ పధ - మ ప || గా రి సరి - నిధపా - మగ || రి సా - నీధని ||
 నీ పవన - నిల || యానురస - ముడ || యాకరవి - ధృత || సువలయా - మడ || దసుజవా - గణ || మృశంధ్రార్థిత ||
 స రి గమపమగ - రీ, - - - నిస || రిగమపా - మప || గ రి గమా - సమ || పధనిసా - ప ధ ||
 కలుచదమానపు - నా, - - - ఆప || రిమితవై - భవ || మాగలనీ - స్మర || గణుదిలా - చల || చిజనా - చల ||
 ని సే రీ గా, - - - మగరీసా - నీ || ధ ప గ రీ, - - - సీనిధపా గ రి || స్థ ||
 కుబహుసం, - - - పదిలనీ - చ్చే || విభుడుమా, - - - క భయమాయ్యనై || కా ||

3. సాగరీ - సరి || సారీ నీధమ || పాధనీ - ధని || సా, - - - గీ రి || సే రీ సీధ ప || మ గా మ గ రి స ||
 త్యామక్రీ - వ్యస || పలోదరీ శివ || శంకరీ - సర || మే, - - - శ్వరి || మారిహ రాదల || తు నీ మహిమలు ||
 నిసా, - - - రి గమపా - గ మ || గా, రీ, - - - సభిసా, - - - గమపా, - - - ధా, - - - నీ ||
 గణిం, - - - పతరమా - నుతు || జ, మ్రా, - - - అభిమా, - - - సములే, - - - ధా, - - - నా ||
 , - - - సా, - - - రీ, - - - గామసా, - - - రీగ రీ, - - - సా రీ నీధ ప || మ గా రీ గ రి || స్థ ||
 , - - - వై, - - - జే, - - - పరా, - - - పీపరా, - - - కలనే, - - - బ్రోవజ్యుపు || డు శ్రీ ధైర వి || కా ||

స్వరజతులు సమాప్తము

పదపర్వము

(1) శంకరాభరణము—రూపకము

29. మేళకర్తరాగము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

చరి - అంగ - కుమ - ప చధ - కాని,

ఆ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ వనజాక్షిరో వాని సరసకు రమ్మనే । అ॥ ఘనుడైన అమర

సింహాద్రిని వరతనయ్యడొ శ్రీ ప్రతాపసింహాద్రిని॥

ము, రీ, రీ, రి గ మ ప సా । పా మ గ రి స, స రి గ మ ప, రి గామపధ ।

వే, వే, గమై ఇటురా । రా ద యనుచు । వి రాళి గొని । విరాసక ని ।

గమాపధని । మపాధ నిస । నీ, గ్గరి - నీ త్ర సా । నీ, స్ప నీ । పా, ధ నీ ।

కరానలిల । చినాగరిమ । యాలరా - సామిగా । యంతనీ - వే, డెదా ।

సా, ధపామా - పా, మ । గా రీ - గా, రి సా స్థి॥

జా, ల మికా - నే, య । త గు - నా, యిపుడు ॥ వనజా॥

చ॥ మామాగరి । పమగ - సరిగ । గా - రి గమా - మగగరి । పమగ - సరిగ॥

రా ఆవై । మనని - డెలిపి । నా - ఆఆఆ - పఆఆఆ । డెటుల - బలిక॥

మా - పధనిధ - ధపమగ । పమగ సరిగ । గా-రిగమా-మగగరి । పమగ-సరిగ॥

రా - ఆఆఆఆ - ఆఆవై । మనని డెలిపి । నా-ఆఆఆ-పఆఆఆ । డెటుల-బలిక॥

1. పా పా మ గ । రి స రీ - రి గ । మ - రి గ స - రి గ॥

ఈ గూ రు ని । వెత నే. సయి । ప - త ర మ - విను ॥ రా॥

2. మ గ రి స - పమగరి-ధ ప మ గ । స్థనిధప - మగ । రి-స్థి, సరిగ॥

దురుమగ - ఆర । విరి శ ర ములు । నిరతము - గురి । యగ-నా, తరమ ॥ రా॥

3. పా, ధ పమ । మా, ప మ గ । గా, మ రి గ । పా, రి గ మ । పమధ ప -

ఈ, మలయ । మా, రు త ము । డా, యుది । వే, శ మ ము । చిలుకలు -

స్థని । స్థప - పధనిస । పా మ గ రి స । ధ్వాని సరిగ॥

క ల । క ల - మ ను చును । కూ య గ వి ని । తా శ వ శ మ ॥ రా॥

4. సా, ని ధ । ప మ గ రి గ మ । పా,, - సా । రి గ మ - ప ధ ని ।

ఎ,, ల నె । ఇటు లచలము । నా,, - పై । డెలుపు - మ న వె ।

సా,రి-సా,రిసా । నీ, స్థ - రీ, రీ, సా,నీ । ధ్వాని - సా,స్థా నీ ధా ।

యేమి - నేరామూ శే । జే నీ - నా వ ను చు । నింత - పంతా ముసా ।

పా,గ - మా పా దా నీ । సా రీ సా - నీ సా నీ । ధాన్వీధా - పాధాపా ।

దిం చి - న ట్లా యేను । యింకానా - వైదాయా । వ చ్చిన - న్నె లీ తే ।

మా ప్పామా - గా మా గా । రీ గా రీ - సా రీ గా ॥

ప చ్చా వి - ల్కా డుయే । ట్లాచ్చు నే. వెలి య ॥ రా॥

శ్రీ రస్తు తానపరములు

1. నట—అదిలాకము

ఃరి, మేళకర్త జన్యరాగము.

మరి - అంగ - తుమ - ప-షధ - కాని.

అ. సరి గ మ ప ధ ని స.
అ. స ని ప మ రి స.

పల్లవి సామి నిన్నే గోరినాను - చాలా దయబాధర
అనుపల్లవి ధూమి నెలయు శ్రీ వెంకటేశ||
చరణము|| పామర జన పావన

లఘువు	○ ద్రుతము	○ ద్రుతము
ప సా ౧ - ౧, స ని నీ - ప మ గ మ - ప ని సా ౧ - ౧ మి ఇ ఈ. ని ఇ ఇ ఇ - నై ఎ సా స ని ప - ప వ మ - గ మ రి - స రీ సా - చాల అల - ర అ అ - య అ అ - జా ఊ ఊ -	ప మ - ని ప మ ప మ రి - ఎ ఎ - గొ ఓ ఓ ఓ ఓ రి - గ మ ప ని పా - స ని గడ అ అ అ అ - ర అ	స రి గ మ - సా ధ ని న అ అ అ - అ అ స ప మ రి స - గ మ ప ని స అ అ అ అ - స అ అ అ సా
అ స ని ప - ని ప మ - ప మ గ - మ రి స - రి స గ మ ధు ఉ ఉ - మి ఇ ఇ - నై ఎ ఎ - ల అ అ - యు ఉ ఉ ఉ	రి స - ని స గ మ - ప మ ఉ ఉ - శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ	పా ౧ - ౧, ౧, ౧ ఈ ౧ - ౧, ౧, ౧

ని శ్చ ర్చి ని - శ్చ ని పా - పమగమ - ప ని శ్చరి -
కై ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఏ - ఎ ఏ - అ అ అ అ -

ము॥ { పా, ర్చి శ్చ ని - పనిపమప - గమపని -
పసా - శ్చ ర్చి - ర్చిమా - పమమరీప - ర్చిరి

చ॥ పా, ప మ - గమపామ - ప మ మ రి -
పా, అ అ - మ అ అ అ - ర అ అ అ -

1. పా, - - - - - మా, - - - - - రీ, -

2. పా, - - - - - ప్పమ - గమపమ - గమమరి
పసాశ్చని - పని పాప్ప మప - గమపని -

3. పాపా - మపగమ - పా, - - - - -
పాప్ప - మారి స - పామ - నీ త - పా
ప - పామ - గమపని - పరిశని - పరిశప

4. పామ - పామగమ - పామ - గామరిస -
పాప్పిగామ - గమపామ - గామపా -

మాప్ప - మాప్పమగ గామ - గామరిస -
పరిశని - పరిశసా - పనిపమ - పనిప

రిసా - శ్చ ని ప - ని ప
కై ఏ - ఎ ఏ - అ అ

ప సాశ్చ ని - ప ని ప
, శ్చ శ్చ ని - ప ని ప

పా, - - - - - ని ని
పా, - - - - - స అ

పా, - - - - - శ్చ

పా, - - - - - రి ప -
పరిశని - పని

మామ - ర్చి ప రి
ని - ర్చి శ్చ - మా ర్చి
, ప ని ప పా - ప రి

ర్చి స - ర్చి ప ప ని -
పా ర్చి సా ర్చి స ని

పామ - నీ ప - పా
పా - పరి ప ని - పరి

, ప మ ప - గ మ ప ని
, అ అ అ - అ అ అ అ॥

, ప్ప మప - గ మ పని -
పమ - గమపాధని ॥ సామి॥

ప - ప ప మ - గ మ పని॥
అ - ప అ అ - ప అ అ స॥

పా, - - - - - గా మ ॥ పా॥

పమ - ని ప - గ మ పని
, పమ - గ మ పని ॥ పా॥

ర్చి - - - - - పా, - - - - -
ర్చి - - - - - పా ని - ని
పా - - - - - రి గ మ ప ని ॥ పా॥

పా ని - పా రి ప ని -
పా ని - పా ని పమ -

ని - ర్చి స - పా ని ప -
పా - మ గ మ ప ని ॥ పా॥

15. మేళకర జన్యరాగము 2. గౌళ—ఆదితాళము తి. స రి గ మ రి మ ప ని స
 శురి-అంగ-శుమ-ప-శుభ-తాని తి. స ని ప మ గ మ రి స

ప|| వెలియి కోరి వచ్చియన్పుని - నిర్భయ నాడు భాగ్యము ||
 అ|| నలలేత గుణ శ్రీలోక - సరస శ్రీ వేణుగోపాల ||
 ప|| ఎంచుమాడ నీ సరిగాదురా ||

ప|| రీ గా మా - రి స ని స రీ - రి రి స - స
 చే లీ మీ - కొ ఒ ఒ ఒ రీ - ప అ అ - చ్చి

రీసా - ని స రి స - రి మ మ రి - ప మ ని ప -
 చ్చిత్తా - మ ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ - స - అ అ అ -

అ|| ప మ ని ప - ప మ గ మ - రి రి మ మ పా, - ప
 స అ ల అ - లి ఇ ఇ ఇ - త త అ అ గూ, - ణ

రి మ రి మ ప ని - ప స ని రి స - మ రి స - ని
 స అ ర అ స ల - అ అ అ శ్రీ ఇ - ఇ ఇ ఇ - ఇ

ము. { రి రి స ని స - రి గ మ - రి ప మ - ని ప మ
 రి మ - రి ప - మ మ ని - ప ప స - ని రి స - స

ని ప - ని స రి మ - రి ప
 ఇ ఇ - యు ఉ ఉ ఉ - న్న అ

ప మ గ మ - రి గ మ - రి
 అ అ అ దు - భ అ అ అ -

ప మ - ని ని ప - స ని స
 అ అ - శ్రీ ఇ ఇ - లా ఒ ఒ

స - రి స స - ని ని ప ప
 ఇ - పే ఎ - ణ ఉ ఉ ఉ

గ మ - రి ప రి - ని ప రి -
 ని ప మ - పా మ గ

ప మ గ మా - రి రి స
 అ అ అ అ - రి ఇ ఇ ||

రి స - ని స రీ సా ||
 అ అ - అ అ గ్గ మూ ||

ని - ప మ మా - రి గ మ -
 ఒ - ఒ ఒ ఒ - ల అ అ -

మ - ప మ రి గ మ రి స
 ఉ - గా ప ప అ అ అ ||

స రి మ రి - ప మ గ మ -
 మా, - రీ స ని స || వె ||

శ్రా సంగీత విద్యావర్షణము

చా॥ స్వని - నినిప - ప మ గ మ రి స - స్వీ - ఎ ఎం - చి ఇ ఇ - చు ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - చి -	సాగీ - రి మ గ మ - సాగీ - గ అ అ అ - १, మా, १ - రీ	రి ప మ - గ మ రి రి స - అ అ అ - దు ఉ ర అ అ - १, సా - మానీ ఎం॥
1. స్వీ - १, १, సా, १, १, రీ	చరి - ప మ ని ప - స్వని	రి స్వస్వని - పనిపరి ఎం॥
2. స్వీ, ప రి స - స్వని, రీ, १ - రి స స్వని - స రీ	స్వ స్వ స్వ స్వ స్వ స్వ స్వ - స్వ సా ని - ప సా మ -	రి స - చు రి పరి మ - రి స్వ - రి మ పని ఎం॥
3. పనిప మ - స మ గ మ - రి స రి - రి స స్వని - నినిప మ - స్వని మ పని స - పని స - రి	ప మ ప ని - మ ప రి మ - స్వ రి మ స రి - ని స రి	ప రి స్వ - రి గ మా - ని రి స ప రి - ని మ రి ఎం॥
4. సా, రి స స్వని - రి మ - రి మ పా - చు పని మ ప - రి మ ప - పని స పని - ప మ ని -	రీ, రీ, - రి చు ప రి మ ప ని - రి చు ప స్వ రి - ప ని సా - ప ని	రి ప మ ని - ప స్వ ని స ని స - మ ప ని స రీ స్వ - రి స - ని ప రి ఎం॥
5. రీ, १, १, స్వని ప మ రి స - మ రి స - ని స రి స ని ప మ - రి గ మ రి స స్వని - స్వ రి మ - ని స రి - ప ని స - మ ప ని - రి మ ప - ని		

29. మే, జన్మరాగము
చరి - అంగ - శుమ - ప - చధ - కాని
అ, స రి మ ప ధ స
అ, స ని ధ ప మ గ రి స

పా॥ సరసిజ మాళిగో నీకు సరి యెవ్వరే ॥
అ॥ పరమాత్ముడైత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యుడే నీపై కురుణగాని చాలా భరవశుడైయుండగ ॥
చా॥ నళిమాత్మ నిస్సంతో ॥

రిపమగరీ - సరిసా, ని - ధూధా
సార అనీ - ఇ ఇ బా, అ - మూడో

ధపామగరి - సరీసనిధ - ససరిరి-
సరీ ఇ ఇ ఇ - యడోకాక - ఈకాక -

అ|| దధపా - మపమగరి - మగరిరిస-
పతిరా - మతి అతి అతి - త్తుకా - ఈకాక -

రిపమగరిరి - దధపపా - సనిదధప
బ్రెంంంంం - మ్మంంం - బ్బుకాక -

దధససరీ - సరిమగరి - రీసనిధ -
మతితితితి - రుకాక - లూకాక -

రిపమగరి - మగరీరి - పధరి - పధ
పతిరతితి - పతితితితి - తుకాక - దఇ

మగరిరి - పపమగరిరి - దధపపామ
మగరిరి - రీమమప - సనిధరి - సరి
మగరిరి ససా - ధరీ - సమా - రిసా -
మగరిరి సరిస - ధరీరిరిమ -

పా - మపధససరి
భీ - రూపపపప -

మగరిరి - ససధరి
ఈకాక - ఈకాక -

ధసధరీరి - సా
డ ఇ ఇ ధస - త్రి

మపమగరిరిమప
కైఎఎఎఎ - ని ఇ

ధాపమప - ధరిరి
కోపపని - సతితి

స - రిమపధసధప
ఇ - యుకాక - ఈకాక -

మగరిరి - సనిధ
మగరిరి - ధప - రిపమ
మదధప - ధసా - స
పధసా - దధసా -

ధా స స రిమగరి ||
నీ ఇ ఇ ఇ - తుకాక -

రీ - సా - ||
రీ - స - ||

రిరిమగరి - మమప -
ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - తుకాక -

ధస - ధససా -
ఇ ఇ - ఇ ఇ త్రి -

ధసస - పదధ - మప -
తితితి - తితితి - తితి -

మగరిసా - ధసరి ||
డతితితి - గతితి ||

స - స సరి - సరిమా
గరి - మపసా -
నిధ - ధరీరి - సరి
మగరిసా - ధసరి ||

కీసా - ధా,, ధా ధా పా,, -
హా,, - హా,, ధీ హా హా,, -

1. కీసా - ధా,, - పా,, - మా
ధా, స - హా, రి - హా, గ - కీసా

2. పనిజ ధవప - మగరిస రిపమగరిస -
మపధ ప్పనిధ - రిరిస - మగరి - రిసస

3. కీ,, -,, - రిపనిధపప - మగరిస -
రిమపదాధ-మపధసాస - ధ కీ రి -
స స రి కీ - మగరి - మగరికిస - సా
సాస - రిమపదాధ - కీరిసాస - ద

4. పా,, -,, - మపమగరి - ససధరి
మ పా మగరి - పకిమమ ప - రిమమప
మగరి రిరిస - ససరిపనిధ - కీసాధ

5. దధధపప - మగరి - మగరి - సనిధ -
మపదధపప - మగరిస - రిమమపపధ -

మ ప ధ స స - ద ధ ప
ని ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ

గా, రి, - సా -
, నిధా - పా, మ -

స ని ధ - రి రి స - మ గ
ధరిసాస - ధధ

రీ,, -,, - మగ
ససరి-సాసరి -
రి స ని ధ - ధా ప ప
ధపమగరిస - మ గ

సా,, -,, - స ప
దధపమప - ధసస -
ప - పామగరిపా -

రిరిస - మగరి - పప
సరిమగరి-పమ - ద

మ ప మ గ రి - మ ప ధ ||
సా ఎ ని ని 0 - తొ ఒ ఓ ||

,, - రి మా ప ధా
గాకీ, - మ ప ధ ||స||

రి - పమప - ధా,, -
పప - మగరి - మ ప ధ ||స||

రి - పమప - స నిధ -
ధకీరి - ససరిధ -
మ - పధకీరి - పధ
రికీ - ససరిధ ||స||

రిరిమగరి - మపధ
ధససరిరి - సగరి -
నిధాస - రిమపధ ||స||

మగరి - మగరిసరి -
ధపమప - ధసనిధ

దధససరి - సససరిధ - రిససరిధ -	రిసరి మగరి - సరి	మగరి - సరిసరిధ -
రిసరి - సరిధ - సరిదధప - మపద - మప	ధసధప - మగరి - స	నిధ - రిసరి - మపద స
23. మే, జన్మరాగము	4. శ్రీరాగము - ఆదితాళము	అ. స రి మ ప ని స
చరి - సాగ - తుమ - ప - చధ - కైని		అ. సనిపధనిపమరిగరిస

ప|| సామినిన్నే కోరియున్నాను - చలమునేయ మేరగాదుర||
అ|| భూమివెలయు శ్రీగర్భ పురినివాస పశుచరీశ ||
చ|| కామకోటి నుందరా నన్నేలుకోర ||

ప సా , ప మ రి - గ రి స నీ - ధ ని స రి ని -	సా , సా - ని స	రి గ రి స - రి మ ప ని
సా , మి ఇ ఇ - ని ఇ ఇ న్నే - కొ ఒ ఒ ఒ ఒ -	రి , ఈ - యుఉ	ఉఉఉఉ - నిత్త అ స
ప మా ని - ప ని ప మ - రి గా రి - ని సరిగ -	రి సా ని - ధ ని స రి -	గ రి స - రి మ ప ని
చ అ త - ల అ త త - సె ఏ య - మె ఎ ఎ -	ఎ ఏ ర - గ అ త్త అ -	అమాఉ - ఉఉ ఉర సా
అ నీ నీ నీ - స ని ప మా - రి గ రి స రి -	సా సా సా - మ రి -	ప మ - ని ప - స ని - మ ప -
మాఉఉ - మి ఇ ఇ ఈ - వె ఎ ఎ అ త -	యూఉఉ - శ్రీ ఇ -	గ అ - ర్భ అ - పుఉ - రి ఇ -
ని స రి సా రి - స స ని సా ని - ప ని స రి -	స నీ - ప ధ ని ప మ	రి గా రి - ని స రి మ
ని ఇ ఇ ఈ ఇ - న అ స అ త - అ త త త -	ప అ - శుఉ ఉ ప అ	తి ఈ ఇ - ఇ ఇ ఇ శ

మ॥ { పాపమరిరి - గరిరిస - సస్తిస్తిప్త - నిన్ది
పరునిప - సస్తిస్తి - గరిరిస - పనిసరి -

చ॥ స్థాస్థాస్థా - సస్తిపపమ - రిగరిసరి -
కా ఆతి - మలకాబిడి - టి ఇతి సుం -

1. స్థా : - , క్రి నీ పా - మా రీ -

2. నీ నీ నీ - సస్తిపపమ - రిగరిస - స్థి

3. మామామా - పనిమప - రిగరిగరి -
పనిసరి - గరిగరి రిరిసని - పనిస్థా -

4. నీ పమరిగరిస - స్థిప్తమపస్తిసరి -
క్రి సరి - పమరిస - స్థిసరి - మపనిప -

5. స్థాస్థాస్థా - పనిస్థి - పనిమప - రిగ
స్థి - పనిమప - రిగరి - సరిస్థా
పనిగ - నిసరి - పనిస - మపని - రిమప - స
క్రిస్థి - పనిమప - నిమాప - రిగరిస -

పా - సస్తిస్థి - స్థి
గరిగరి - నిమాప -

పాపాపా - స్థి
పాపా - స

గార్హి - పా - పా

స్థి - సస్తిపమ - స్థి

పాపాపాస్థి -
క్రి నీ పమ - రిగ

స్థి సరి - గరిరిస -
స్థి సరి - నిస్థిప -

రిగరిసా - స్థి
సస్తిప - నిస్థిసరి -
రిమ - నిస్థిపని -
రి స్థి - పనిసరి -

రిగరిస - రిమపని -
రిగరి - రిమపని ॥ కా ॥

రిగరిస - రిమపని ॥
స్థిపని - క్రిపని ॥

క్రి మా పా నీ ॥ కా ॥

సరి - నిస్థిపని ॥ కా ॥

రిగరిస - రిమపని -
రిస - నిస్థిపని ॥ కా ॥

స్థిసరి - మరిగరి -
నిపమ - రిమపని ॥ కా ॥

రిగరిస - రిమపని -
సరియ - రిమపని -
పనిగరి - క్రిపని ॥
నిస్థిపని - రిమపని ॥ కా ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

కురి. అంక-కుమ-ప-కుధ-కాని.

౧. మాయమాళవ గౌళరాగము ఆదితాళము

అ. సరిగమపధనిన,
 చి. సునిరపమగరిన.

గాన శారహస్యసిద్ధి పర్వశ్రీబ్రహ్మశ్రీ
బెందుకూరి శివరామకృష్ణగారి వీరయశస్సుండు
కామంతపాణి రాఘవేంద్రాచార్యులు గారిచే
రచించినవఁబడినది.

ప॥ సరసాగి నీవై పరలుకొన్నదిరా మేర గాడర నీకుసామి॥
అ॥ మరనిగన్న శ్రీ వెంకటేశా! సుందరాంగా! దయ నేలుకొరొ॥
చ॥ కృపజూడుము యాశేర ॥

[illegible][illegible]

అ॥ నినిదపను - ద ప మ గ - ప మ గ రి ప ని. త
మలలలల - రు ఠ ని ఇ ఇ - గ లలల ప

[illegible]

మూ॥ హా , , , రిప్పని - స ని ద - నిదపద
సిరిగి - నిపురి - దనిపు - పదనిసరిగిరి

క్ర.	నామము	తేదీ	సంఖ్య
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

12 10 8 6 4 2

[illegible][illegible]

పాము - గమపదవి
రూలు - కొబ్బరి

၁၆၁၆-၁၆၁၇ ခုနှစ်

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

రఘు - గమపదని ||శ్లో||
బిబిబి - ర ఆత్మల ||శ్లో||

రి - స రి గ మ ప ధ ని
నిధప - గ మ ప ధ ని॥

అ॥ ధనిపధ - మపరిమ - రిపమరి - గగరిప
పతితితి - తులతి - తులతి - ఇతితి
పధపసనిసరిసరిసరిసరిసరిసరి
పతితితి - తులతి - తులతి - ఇతితి

మ॥ మరిగరి - నిరిగరి - ధపధని
ధపధనిసరి - సరిగరి - సరిగరి

స॥ సాపాప - ధప - మపధపదాధరి
సాపాప - మప - తుత - తుత - తుత
1. పాప - ధప - పాపాధరి

2. పాపధపపమపా - పమరిగరిసరి

3. ధపధ - మప - రిమప సరిమపమరిగరి
సరిమపధ మపధనిస - పధనిసరి

4. ధనిససాపధపమరిగరిగరిని
ధనిసరిసససససససససససస
ధపమరి - గరిసా - రిమపరిమపధ
సాపాపరిసససససససససస

మమరిపపమమ
యతతతతతత
సా, సా, ధని
సా, సా, లతి

సరిసమరిపమ
ధపసససససస

నీ నీరాసా
మూతూతూతూ
గా, రి, సా

రిపధిససా

సరినిసససససస
గరిసరిసరిసరిసరి

సా, సా, సససససస
గా, రి, రిపధిస
సా, సససససససస
నీసససససస

పపపపపపపప
తతతతతతతత
సససససససస
తతతతతతతత

పధపపపధనిసా
పధపపపధనిసరి

గాగరిసరిమ॥ సా॥
సాతతతతతతతత
సరి, సా॥ సా॥

, ధిసా రిమ॥ సా॥

సధినిసరి - రిపపధ
సధినిసరిపధనిసరిసా॥

సధినిసరిపధ
రిపపమపా, ,
ధనిసరిసరిసరి
సరిమసరిసా॥ సా॥

29. మేళకర్తరాగము.

చరి-అంగ-శుభ-ప-చధ-కావి

7. శంకరాభరణము-పదితాళము

ప|| సామి నిశ్చే కోరి - చాలా మరులు కొన్నదిరా ||

అ|| తామసము నేయక - దయబాడరా గోపాలా ||

చ|| నీరబామ్మీ నీపై ||

ప|| సా... - ని సేధ నిసా - మపగామా

సా... - అ అ అ అ మి - ఇ ఇ నీ ఈ

సా సేధ పమ - సా పమ గరి - స రి గ స -

చాల అ అ అ - మారు ఉ ఉ ఉ - బు ఉ ఉ ఉ -

అ|| సాదధపమ - ధ సామ - గ ప గామ రి -

తా అ అ అ అ - అ మా అ - స ల ల ల అ అ -

మ గే రి-సే సే రి-సే ని ధ ప - ధ ని సే రి - సా

ద అ అ-య అ అ-బా ఉ ఉ ఉ - ద అ అ అ - రా

మ { సేరినిసే - ధ నిసే - పధ నిసే ధ పమ పధ -

రిగేమగే - రిగేరిసేని - పధ నిసే-సా -

చ|| సా ధ ని సే - సే ని ధ - ప మ గ రి - గా మా

నీ ఇ ఇ ఇ - ర అ అ - బ అ అ అ - ల ల

శ్రోత్ర సంగీత విద్యాదర్శనము

(7)

అ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

సేరి - సే ని ధ ప ధ ని ||

బి బి - బి బి బి బి ఇ ||

గ - రిగమ - సాధని || సే ||

అ - ది ఇ ఇ - రాత్రి || సా ||

ధ ని - సే ని సా || రిగ

అ అ - అ అ కా || అ అ

స మ గ మ - సా ధ ని ||

ప అ అ అ - లా అ అ ||

స రి గ మ - ప ధ ని సే -

స రి గ మ ప ధ ని || సా ||

ధ ప - మ గ మ - రి గ మ ||

ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ - ని ఇ ఇ ||

1. పా, మా, పా, - గా మా - రీ X	సా, - రీ, శ్రీ	, - సారీగామ సి
2. ప దా ప మ - గమపామగమ - రిగారి	స నిగ్గ ని - ప ద్ద ని స	రీ - పిసారిగమ సి
3. మాధవమగ - మాధగమ - రిగసాని -	సమగరిసని - ద్ద ని	స రి X మ పా - గ మ
పదని - పదనిసరి - సంగరీ - సనిధని -	సా రి నిగ్గ పా - ధ	మగరిస - రిగామ సి
4. పామపమ - రిగసా - గమరిసని - ప	ద్దాని - స రి స శ్రీ -	సరిగమపా - ధ ప
సానిగీస - మగరిగసాని - పదని	సా - సా ని ధ పా -	మగరిసా - రిగమ సి

29 మేళకర్త జన్యరాగము రి. హంసద్వని—ఆదితాళము త. స రి X వ ని స
చరి-అంగ-శుభ-ప-పద్ద-కాని త. స ని ప X రి స

ప|| జలజాక్షి నిన్నెడబాసి - చాలా మరులుకొన్నదిరా ||
అ|| చెలియనేల రావడేమిరా - చెలువుడైన శ్రీ వెంకటేశ ||
చ|| నీ పాటి జూరనేగాన ||

ప గా రీ సా, , - ని స రి X - రి రి స ని	స రి స స ని స - ని స	రి - పా ప్తి సా రి
జల జా, , - శ్రీ ఇ ఇ ఇ - ని ఇ ఇ ఇ -	పై ని ఎ ఎ ఎ, - డ త	తి - పా చి క్తే ఇ
గ రి స - ని స రి - ద్ద ని స రి X - ప X ని సా -	స ని స క్తీ - స ని ప -	ప గా రీ సా రి -
చ త త - ల త త - మ త త త త త - రు ఉ ఉ లా -	కా జు బి బి - స్తు త త -	తి ద్ది ఈ రా తి
అ ప X రి ని స - రి గా - రి రి స ని స -	ని స రి గా స - X రి -	గ పా ని సా, , -
పై ఎ ఎ లి ఇ ఇ - యా త - పై ఎ ల త త -	ర త త వా త - పై ఎ -	ఎ ప మి రా, , -

0	0
12	12
20	20
12	12
1	1
20	20
12	12
0	0
0	0

ప - ని న ర కా, - న
ర క ప ని న, రి
ప ని న ర క రి - ని రి
, ని, ప న ర రి ని రి || జల ||

13	9
14	12
15	9
16	10
17	11
18	12
19	13
20	14

॥५॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥५॥

॥५॥ २-४०३-२०३

		52	
	18	X	18
X	18	18	
18	18		
18	18		
18	1		
18	18		
18	X		
18	1		
18	18		

1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12
13	13
14	14
15	15
16	16
17	17
18	18
19	19
20	20
21	21
22	22
23	23
24	24
25	25
26	26
27	27
28	28
29	29
30	30
31	31
32	32
33	33
34	34
35	35
36	36
37	37
38	38
39	39
40	40
41	41
42	42
43	43
44	44
45	45
46	46
47	47
48	48
49	49
50	50

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

உருக்கியுள்ள

४० - ४० X ४० ५० ४०
 ५० - ५० - ५० ५० -
 ६० - ६० - ६० ६० -
 ७० - ७० - ७० ७० -

9	9
2	9
9	9
X	9
.	.
,	.
K	b

५२
५३
५४
५५

8
12
20
18
1
20
0
X
1
2

0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

12 20 25 28 32

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

K X - B H - B H - B H - B H - B H -
X B H - B H - B H - B H - B H -
B H - B H - B H - B H - B H -

[illegible]

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

[illegible]

4. $\frac{1}{2} \times 99 = 99$, $\frac{1}{2} \times 99 = 99$ - 8 10 8 X
 $\frac{1}{2} \times 99 = 99$, $\frac{1}{2} \times 99 = 99$ - 8 10 8 X

[illegible]

16 మేళకర రాగము

శురి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కె

9. చక్రవాక్తము—ఆదిత్యాశ్రమము.

၁၂	၁၂
၆	၁၀
၁၄	၁၄
၁၆	၁၆
၁၈	၁၈
၂၀	၂၀
၂၂	၂၂
၂၄	၂၄

ఉమ్మడికైట్టి పెంకటస్వామి నాయుగారిచే రచింపబడినది.

పం॥ సరసుడ నిన్నె కోరిచాలా మరులుకొన్నదిరా॥

అ॥ ధరలో వెలయు శ్రీ శాకపేళా - దయయుంచి నేలుకోరా॥

॥ रा. रा. नै. ॥

[illegible]

2	2
2	3
12	23
12	23
12	22
1	1
1	1
12	23

సంవిధసముఖముగగ

[illegible][illegible][illegible][illegible]

ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର ଗୁଣାବଳୀ

=	=
৯	৩
২	৩
৮	৮
,	,
১২	৬
১২	৬
১২	৬
২	১২

1. పా, మా, గా - రీ, సా, థీ	ధా, థీ, సా -	కీ, గా మ ప ని రా
2. ధ ప మ గ రి స - ప మ గ రి స - మ గ రి స ని	ధ ని స రి గ - రి గ మ	గ మ ప - గ మ ప ధ ని రా
3. నీ ధా - ని ధ ప మ - తాపా - డపమగ - మ గ మ ప - ధ ని స ని - రీసా - నిధపమ -	మా మ్మ మ - గ రి స ని - ప ధ ని స - రి స ని ధ -	ప రి గ మ పా, - ప మ ప ధ - నీ ధ ప రా
4. సా, - ని స రి స - నీ సా - నీ ధా - ప మ పా - మ్మ మ గ మ - ప ధ ని ధ - ధ ని స ని - ని స స ని - ధ ని ధ ప - మ గ రి స - రీ, స	ధ ని సా, ని ధ - రీ, సా ని - ధ ని - , ని - ధ ని సా, -	ప మ గ రి - స ని సా - సా, - స రి స - రి గ మ - గ మ ప ధ ని రా

16. పే. జన్మ రా. లు 10. మలయమారుతము - భక్తితాళము

శురి-అంగ- తుమ-ప-చ-కై-ని

ఈమృడితైత్తి వెంకటస్వామి స్వామ్యు గాన చేరచింపబడినది. ప|| మలయమారుతముచే - మది ర్ముఖుమనెరా || 'అ|| ఇల శ్రీ గుంటూరి పురీశ - ఇధిరాజవరద రార చ|| మరుడు నాపై నెడలెర ||

ప గా రీ సా, ని - ధా, థీ సా, - మా లాయా, అ - మా అ రూ, -	స రి గ రి - రి గ రి స - త అ అ అ - అ అ అ అ -	ని రి స ని - ధ ని స రి ముతకాక - చె ఎ ఎ
గ రి స ని - ధ ని స రి - గా ప ధ - ని ధ ప - మ అ అ అ - ది ఇ ఇ ఇ - ర్ములతి - ఇతాకా -	గా ప ధ - ని ధ ప - మా అ అ - చె ఎ ఎ -	గ ప గ రి - స ని స రి గా ఎ ఎ ఎ - ర అ అ అ మా
అ ని ని ధ ధ - పా ప గ - గ ప ధ ని ధా, - ఇ ఇ ఇ ఇ - లా శ్రీ ఇ - గుతాకం టూ, -	గ ప ధ ని - ప ని ధ ప - రి ఇ ఇ ఇ - పుతాకా -	గ ప ధ ని సా, - రి ఇ ఇ ఇ కా, -

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

కా రి సు - నిర్దుశ్చహా - సునిశ్చ రి ని -
 వ ర - యాక్షయాహ - అ ము హా తుర -
 స్యక్షే గం పి స ని రు - హా రు ని - స ని రు ప -
 ని రంతరము నిను - స సుప్తి - స తా ప గ -

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

1. 1.
 2. 2.
 3. 3.
 4. 4.
 5. 5.
 6. 6.
 7. 7.
 8. 8.
 9. 9.
 10. 10.
 11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

୧୫	୧୫
୧୪	୧୪
୧୩	୧୩
୧୨	୧୨
୧୧	୧୧
୧୦	୧୦
୯	୯
୮	୮
୭	୭
୬	୬
୫	୫
୪	୪
୩	୩
୨	୨
୧	୧

१२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

ఉ. పా. స. ని ని ధ - ధ ప X - X రి రి స
కా. రి క మలు - శు క మధు - క ర మలు

1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10

[illegible]

13	7
2	10
1	1
2	2
2	2
1	1
2	2
2	2
10	10

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

క, ధి, ని, ని

၁၂	၁၃
၁၄	၁၅
၁၆	၁၇
၁၈	၁၉
၂၀	၂၁
၂၂	၂၃
၂၄	၂၅
၂၆	၂၇
၂၈	၂၉
၃၀	၃၁
၃၂	၃၃
၃၄	၃၅
၃၆	၃၇
၃၈	၃၉
၄၀	၄၁
၄၂	၄၃
၄၄	၄၅
၄၆	၄၇
၄၈	၄၉
၅၀	၅၁
၅၂	၅၃
၅၄	၅၅
၅၆	၅၇
၅၈	၅၉
၆၀	၆၁
၆၂	၆၃
၆၄	၆၅
၆၆	၆၇
၆၈	၆၉
၇၀	၇၁
၇၂	၇၃
၇၄	၇၅
၇၆	၇၇
၇၈	၇၉
၈၀	၈၁
၈၂	၈၃
၈၄	၈၅
၈၆	၈၇
၈၈	၈၉
၉၀	၉၁
၉၂	၉၃
၉၄	၉၅
၉၆	၉၇
၉၈	၉၉
၁၀၀	၁၀၁

1	1/2
2	1/2
3	1/2
4	1/2
5	1/2
6	1/2
7	1/2
8	1/2
9	1/2
10	1/2
11	1/2
12	1/2
13	1/2
14	1/2
15	1/2
16	1/2
17	1/2
18	1/2
19	1/2
20	1/2
21	1/2
22	1/2
23	1/2
24	1/2
25	1/2
26	1/2
27	1/2
28	1/2
29	1/2
30	1/2
31	1/2
32	1/2
33	1/2
34	1/2
35	1/2
36	1/2
37	1/2
38	1/2
39	1/2
40	1/2
41	1/2
42	1/2
43	1/2
44	1/2
45	1/2
46	1/2
47	1/2
48	1/2
49	1/2
50	1/2
51	1/2
52	1/2
53	1/2
54	1/2
55	1/2
56	1/2
57	1/2
58	1/2
59	1/2
60	1/2
61	1/2
62	1/2
63	1/2
64	1/2
65	1/2
66	1/2
67	1/2
68	1/2
69	1/2
70	1/2
71	1/2
72	1/2
73	1/2
74	1/2
75	1/2
76	1/2
77	1/2
78	1/2
79	1/2
80	1/2
81	1/2
82	1/2
83	1/2
84	1/2
85	1/2
86	1/2
87	1/2
88	1/2
89	1/2
90	1/2
91	1/2
92	1/2
93	1/2
94	1/2
95	1/2
96	1/2
97	1/2
98	1/2
99	1/2
100	1/2

၁၂၁ - ၁၂၂
 ၁၂၃ - ၁၂၄

11	11
8	8
12	12
8	8
X	X
.	.
12	12
12	12
12	12
12	12

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10

=	=
२	४
६	९
१०	१३
१५	१८

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

1	1
12	12
13	13
14	14
15	15
16	16
17	17
18	18
19	19
20	20
21	21
22	22
23	23
24	24
25	25
26	26
27	27
28	28
29	29
30	30
31	31
32	32
33	33
34	34
35	35
36	36
37	37
38	38
39	39
40	40
41	41
42	42
43	43
44	44
45	45
46	46
47	47
48	48
49	49
50	50
51	51
52	52
53	53
54	54
55	55
56	56
57	57
58	58
59	59
60	60
61	61
62	62
63	63
64	64
65	65
66	66
67	67
68	68
69	69
70	70
71	71
72	72
73	73
74	74
75	75
76	76
77	77
78	78
79	79
80	80
81	81
82	82
83	83
84	84
85	85
86	86
87	87
88	88
89	89
90	90
91	91
92	92
93	93
94	94
95	95
96	96
97	97
98	98
99	99
100	100

ప మాధవుడా - ధస్ధమ దధసాగ్రీ
మారుకుడా - అత్తత్త రిఇతాకి	ధస్ధధమా - గమ
కొడిడిర్యా - జత్త	గరిస - రిగ - సరిగ
అత్తత్త - మఉ - రత్తత్త
1. మా , , , , , ధామాధాసా	ధామా - , , , గా	గీ సా , గీ గ మరు
2. మధస్ధధామ - ధమగరిగ - మగరిస	ధ సా - రి గ మ ధ స	స్ధమ గ రి - సరిగ మరు
3. ధస్ధధమ - గరిగమ - ధమగరిగ - సరిస	రి గ మ ధ స - రి గ రి	స్ధమ గ రి - సరిగ మరు
4. సా , - సాస్ - రిగసగ్రీ - రిసధమధ
రి గ మ ధాస్ - గమగ్రీ - గరిస - స్ధధ	సా , - స్ధ ధ రి స ధ
రి సా - దమధ - స్ధధ	, స్ధ ధా మ - గరిస
, మగరి - సారిగ మరు

15. మేళకర్త బస్వరాగము 12 సావేరి ఆదితాళము
శురి-అంగ-శుమ ప-శుధ-కాసి
అ. స రి మ. ప ధ స
అ, స ని ధ వ మ గ రి స

ప|| సరసుడా నిన్నే కోరి - చాలా మరుబొన్నదిరా||
అ|| గరిని వెలయు శ్రీ శృంగేళైకా కరుణించ ఇదే సమయము ||
ప|| దానిపై నెవరున ఈ వేళ ||

ప సా రి గా - రి గ రి , - రి గ రి రి
సారానూ - ఉఉడా , - ని ఇ ఇ ఇ	సా - స రిసన్నిధా -
ఈ - న్నై ఎ ఎ ఎ ఏ -	గ రి రి గ - రి స ని ధ
కొడిడి - రి ఇ ఇ ఇ
సరి పమగరిస - ద ధ మ గ రి వ - ధ స రి
చత్తత్తత్తత్త - మ అ త రుఉఉ - లుఉఉ	మ ప ధ - రి సా - మ ప
ఉ ఉ ఉ - కొ ఓ - న్నత్త
రి స ని - ధ ని ధ ప ధ -
శ్రీ ఇ ఇ - వెంక త -	ధ ని ధ మ - గ రి స ధ
అత్తత్తత్త - ది ఇ ఇ ర
ప మ ప ధ - సా , -
త్తై ఎ ఎ ఎ - కా , -
అ దధప - మపధ - రిమపధమా - గ రి స రి -
గిఇఇ - రి ఇఇ - నిఇఇఇవే - ల ఆయుఉ -		

, గ రి స - సా ని ధృ ||
 , మ తి తి - రూ ము తి ||
 ధృ స రి మ హా , - ధ
 మ హ - ధ ని ధా , -
 స ధ స రి - స రి రీ -
 వి ధ - స మ గ రి స ధృ || హ ||
 , ధ - స ని ధ ప మ ప ||
 , తా - ఎ వ తి తి తి ||
 , ని ధా హ మ || దా ||
 మ హ - మ ని ధ ప మ || దా ||
 ని ధృ స - ధృ స రి మ ప
 ధ - స రి స ని ధ ప మ || దా ||
 ధ ప - వి ధ ప మ ప ధ -
 రి స ని ధా - హా ద -
 స - రి స రి రి స ని ధ -
 మ గ రి సా - రి మ ప || దా ||

ప ధ స రి - స రి రీ - రి స ని ధ - ధ మ
 క తి తి - రూ ము తి - తి తి తి - స తి
 సా రి గ - రి స రీ - స గ రి స - ని ధృ ప ధ -
 ధ ప మ - రీ మ ప ధ - స రి స - మ ప ధ - స రి
 ని ధ ప మ - స ని ధ హా ధ - రి స ని ధ -
 ధ స రి స ని ధ - ధ స ని ధ - ప మ గ రి స -
 చా ధా , - మ ప ధ సా - ని ధ ప మ - గ రి స ధృ -
 దా , - ని ధృ తి - తి తి తి - స తి తి తి -
 1. దా , - హా , ధా - హా మ గా రీ -
 2. ధా ని - ప ధ ప మ ప - ధ ని ధ మ - గ రి స ధృ -
 3. ధ ని ధ మ గ రి - ని ధ మ గ రి స - ధ మ గ రి
 ధ - మ ప ధ స ని ధ - రి స ని ధ - ప ధ స రి -
 4. సా , - రి స ని ధ ప మ - గ రి స ధృ
 స ని ధ హా ధ - ని ధ ప మ హా ప - ధ మ గ రి -
 మ గ రి సా , - ధృ స రి మ హా ప - రి మ ప ధ -
 రి సా ని ధ ప - ధ హా మ గ రి - మ ప ధ స -

కి వ శ్రుతకర్త రాగము

శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

13. త్రోడి—పరిచితము

అ, స రి గ మ ప ధ ని స

అ, స రి గ మ ప ధ ని స

ప|| వీర నాదై నిత పాక కాయ - మేర గాచుని నాసామి ||

అ|| మరునిగన్న శ్రీ వెంకటేశ సుకుమార న క్షయజ్ఞోగ సమప ||

ప|| దానిమాటలు విని ఇంత నాహసమేలన ||

ప|| సా, స, ని ధ - ప ధ ని - ని ధ ప - మ గ మ ని -
న, ర అ అ - స అ అ - ప ఇ ఇ - ని ఇ ఇంత -

స రి గ రి స ని - ధ ని స ని ధ ప - మ గ మ ని
మొవలర అ అ - గ అ అ దు ఉ ఉ - గ అ అ అ

అ|| ని ధ ధ ని - ధ ప మ - గ మ ని ధ మ-గరిస-మ
మ అ అ అ - రు ఉ ఉ - ని ఇ గ అ అ-న్న అ అ-శ్రీ

ధ ని - స రి గ రి - స గ రి సా ని - ని ధ ని స -
మ అ అ అ అ - స అ అ శ్చే వ - లు ఉ ఉ ఉ ఉ -

మూ { స రి స ని - ధ ని సా ని ధ - ని ధ ప మ - గ మ
ధ ని ధ గ రి - రి మ్రగరి - స ని ధ ప - ధ ని స -

ప|| ధా, ని - రి స స ని - ని ధ ప - గా రి స రి -
దా, ని - మ అ అ అ - ట అ అ - వీ ఇ ని ఇ -

స మ ప - గ మ ప ధ ని ||
ప అ అ - య అ అ అ ||

ధ ప మ - గ మ ప ధ ని || సా ||
ప అ అ - మి ఇ ఇ ఇ ఇ || స ||

ధ ని స ని సా - ధ ప
మొవల కా - మ మ

ధ ప మ - గ మ ధ ని -
ప అ అ - మ ఉ ఉ ఉ ఉ -

ని స - ని రి సా, -
ని - గ రి ని ధ మ ధ ని || స ||

ని సా - వీ ధ ప మ ||
మొసా - మొల ర ||

1. గామా గరి - నిరిసా - ధనిసరి - నిరి
ధానిధపమ - గమధపా - గారిసరి -	, రి - రిగమధా - ని
సారిగమప - సరి	ధామ - గామా ని దా
2. ధనిధమగమ - నిధమగరిస - ధమగరి
ధని - సరిని - ధనిసరిగరిని - ధనిధమ	స - గరిని - ధనిరిని -	గమా - నిధమగమ దా
3. పధనిసాని - ధనిసరిద - రిసరిధ -
నిధమగరిస - ధమగరిస - రిగమధని -	పామగామనిధ -
రిసానిధప - సరి	ధనిసరిగమ - ధమ
గరిస - నిసరిగమ దా
4. సా, ని - ధనిసా, ని - సా, నిధప -
రినిధమగరి - నిధమగరిని - ధమగరి	ధనిధా, పధ
ని - ధనిసరిగమధ -	పధనిస - ధా, -
, ధపమగామని దా
5. సరిగరిని - ధనిగరిని - ధనిధధ
గమగరిని - ధనిగరినిధమ - గమగరి	, మ - గమనిధామ -
ససా - ససానిధ	నిధప - గామధని -
సరిగమ - ధమధని -
గమధమధని - సరి
మగరి - నిసరిగమ దా
<p>రి, మే. హనుమత్తోడి జన్మము
తురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కై ని</p>		
14 ధన్యాపేరాగము - ప్రత్యాము		
<p>పె పనబాక్షి నిశ్చే కోరి - పలచియప్పదిగా సామి
అ మనసు జారిస - మా చక్కని త్యాగేళ
చు నీ సాపేదమహా </p>		
ప ధాపా - గాకిసా - సనిసనిగా -
పస - బాఅతి - అలలలక్షి -
దధపమ - గమపధమప - గగమగరిస
చఅతితి - లతితితితితి - చిఇఇయఉఉ	వాగమ - ధప - సరి
నిఇఇపైపైఎ - కోపి
నిసరిధప - నినిస
పు అతితితి - సఇఇ	ధప - నిధపమగప
బ. స - రిచిఇఇఇఇ
సరిసరిసధసగమ
ఓ అతితి అలలమి ప

అ॥ స ని ధ ప - ని ధ ప ప మ - గ మ ప ధ ధ మ ప
మ త త త త - స త త త త - మ ఉ ఉ జ త త త
ని స గ - మ స మ గ ర స - స ని ధ ప మ
మ త త త - త త స త త త - కృ త త త త త

మ॥ ధ ప మ గ ర స ప - ధ రి ని స - గ -
ప ని ధ ప - మ గ ర స ని ధ ప - మ గ రి ని -

చ॥ నీ, సా, ప ధ ప - స ని స - ప ధ మ ప
నీ, సా త త త - త త త - త త త త త

1. నీ, ధా, పా, - గా రి సా రి

2. నీ ధ ప - ప మ గా రి స - గా మ ప - నీ

3. స స ప మ ప - స రి ని గ రి - స మ - స ప - మ ని
ని ధ ప - గ రి స మ గ రి స - ని స రి - ప ని స

4. సా, రి స ని ధ ప - గ మ ప ని ధ
స గ - స రి రి - ని స స - ప ని ని -

20 వ మేళక ర

చరి-సాగ-సుమ-ప-సుధ-కై ని

15. తై రవిగాము-అదితాళము

ప॥ పనిత నిన్నేకోరి, పలచియున్నదిరా
అ॥ ఘనుడొ మాచక్కని-చేదపురిశ॥
చ॥ మానితగుణసాంద్ర॥

స ని ధ ప - ని ని సా -
ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ స -
ప - ని ధ ప మ గ ప మ -
త - గ ఎ ఎ శ త త త -

నీ ధ ప - గ మ ప మ
, ని ధ ప - గ గా మ ॥ ప ॥

ప - స ని స - ప ధ మ ప
త - ర ఉ ఉ - ర త త త త

, నీ సా - గ మ ప ॥ నీ ॥
రి స - గా మ ప ధ ప ॥ నీ ॥
మ గ మ ప ని ని - స రి
స మ గ రి స - ని ధ ప ॥ నీ ॥

ధ ప మ గ మ ప ని ని -
సా, రి స ని ధ ప ॥ నీ ॥

స రి గ మ ప ధ ని స
స ని ధ ప మ గ రి స

స రి - ప మ మ గ రి స ||
ఓ ఓ - ఓ ఓ రి ఇ ఇ ||

ధ ప - మ ప మ గ రి స ||
ఇ ఇ - ఇ ఇ గ అ అ ||

గ మ ప ధ - నీ -
అ అ అ అ - అ అ -

మ - ధ ప ప - మ గ రి స ||
ఇ - ఇ అ అ - అ అ అ ||

గ సా మ - ని ధ ప ధ
మ ని ధ ప - మ గ రి స || మా ||

, - గ మ ప - మ గ రి స ||
, - ప అ అ - అ అ అ ||

, నీ సా రి ని -
, - నీ సా నీ గ || మా ||

, - రి గా మా -
, - మ ని ధ - మ గ రి స || మా ||

రి గ మ గ - మా గ రి -
గ సా - ప మ గ రి స || మా ||

రి స - కీ ధ - గ రి ని
ఇ ఇ - సే ఎ - ఓ ఓ ఓ

ని ని ధ ప మ - ప స ని
సే అ అ అ అ - ఇ ఇ ఇ

గ గ రి - గ మ ప గ రి -
అ అ అ - అ అ అ అ అ -

ని స రి ని ధ ప - మ ప
పు ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - రి ఇ

స రి గా - రి గ మా -
గ రి సా - ని ధ సా -

రి, గ - ప గ మా
గూ, ని అ అ సాం

ని సాం - ప -
గా, రి, సా

రి - నీ సా రి
గ రి ని - ప రి గ గ

గ గ రి ని ప -
సా ని గా రి గ -

పి|| రి మా - - గ రి గ గ గి - స స రి రి - గ గ
మా నీ - త అ అ అ - ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ

గ గ రి గ - మ ప ధ - ధ ప మ గ - మ గ రి స
ప అ అ అ - అ అ - ని ఇ ఇ ఇ - య ఉ ఉ ఉ

అ|| ని ని ధ - ధ ప ప మ గ - మ ప మ గ - రి స ని స -
ప అ అ - స ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ప అ -

ని స గ గ రి - ని స రి గి ధ ప - ప మ ప ధ -
క - అ అ అ అ - అ అ అ ని ఇ ఇ - ప ఎ ప -

మ || గా రి స - రి స నీ ధ ప - ధ ని సా రి ని -
మ గ రి - ప మ ప ప - ని ధ స - స ని ధ ప - రి స

పి|| మాం - - ని ని ని ధ ప మ - మ గ రి స -
మాం - - ని ని ఇ ఇ ఇ ఇ - త అ అ అ -

1. సాం - - సాం - - రి, రి గా మా -
రి - - - - - రి, రి గా మా -

2. నీ ని - ధా సాం - - ధా ని సా
మ గా రి స - ని సాం - - ధ ని స రి

3. గాం - - మ గ - గ మ గ గ - మా మా -
గ మ సా గ రి - గ మ మా గ రి గ -

4. నీ, - - - - - ధ ధ ని ని ధ - - ని ధ ప ధ మ -
పా మ గ రి ప ని ధ ప ధ - మ ప ధ ని ప -	పా, - - - - - మ ప
మ ప ధ ని పా - గ రి	ని ధ ప ప - మ గ ప మ -
గ మ పా - ని ప రి గ మా॥
5. పా, పా, - - - - - ని ప రి ని ధ - ప ధ మ ప -
పా - మ గ రి పా - ప మ గ రి పా - ని ధ మ -	గా, రి గ మ ప
గ రి ప ని ధ ప - మ	ధ - మ ని ధ ప - మ గ రి
గ రి గ - మ పా, - ధ
మ గ రి గా - మ ని ధ ప ప ధా - ని ప రి - ని ప
ప ధ ని ప రి గ - రి గ మ ప ప ధ ని - ప రి గ రి	గ రి - ని గ రి ప రి
ప - పా రి ని ధ ప - ప	ని ప ని రి - పా, -
, ధ మ గ రి - రి గ మా॥

20. మే. సర త్తై రవి జన్మము

సరి. సాగ - శును - ప - చధ - శై ని
16. ఆనందత్తై రవిరాగమా - ఆదితాళము

గ్రంథకర్తచే
సమమార్పబడినది.

(గ ఈ గుర్తు అంతర గాంధారము)
పా॥ కోరి నేమింపరే - కోర్కె వీడేర్పు ॥
అ॥ మారిమార్పిచ్చమైన - ఆనందత్తై రవిని॥
చా॥ జగదంతా - ననుబోవకే॥

పా॥ నీ పా - గా, - - - - - మ ప గ మ - పా - - -
కోట - ఓ, - - - - - రి ఇ ఇ ఇ - ఈ - - -	ప ద ప - ప మ గ - మ ప
పె ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ - విం
గ మ ప ధా ప - మ ప
లి ఇ ఇ ఈ ఇ - డె ఎ	మ గ రి - మ గ గ రి స -
ంంం - ప అ అ రె ఎ -
, ప మ మ గ గ రి స ॥నీ॥
, ఎ ఎ ర్పు ఉ ఉ ఉ ఉ ॥కో॥
అ॥ ప ధ ప ప మ గ - మ ప మ మ గ రి - గ - మ పా
మా అ రి ఇ ఇ - మా అ రి అ అ - ర్పి ఇ ఈ	మా, , , , - ధ ప
త , , , , - మై ఇ	మ గ రి - స ని ప గ మ -
ఇ ఇ ఇ - స అ అ అ అ

చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స
తతితితితి - సంక్షా - దతితితితితి
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స
సంగరి - నిసంగరి - మంగరి - స
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

నిసంగరి - సంగరి - మంగరి
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరి
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరి
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరి

, నిధవ - మంగరి - సంగరి
, నిధవ - నిధవ - సంగరి
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరి
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరి

1. పా, మా, గా - రి, సా, నీ

2. చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

3. చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

4. పా, మా, గా - రి, సా, నీ
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స
చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

ని, సా, నీ

చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

గా, రి, సా, నీ

చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

చుభవస్థాని - సంగరి - మంగరిగరి - స

28. వ, మే. జన్మరాగము

చరి - అంగ - శుమ - వ - చధ - కై ని

ప॥ తరుణి నిస్తుపాసి - తాళలేదురా ॥
అ॥ ధరణి వెలసిన శ్రీత్యాగేశ జగధీశ ॥
ప॥ సరసకురార్తా ॥

ప॥ పాదాపా - రినిధధ - ధసరిగ - మమ

తారూణీ - ఇణిణి - ని ఇణి - ఇణి

ధసరిమగ - సరిగమపధ - మగపధ -

తెలుకలతల - శలలలలల - రెఎఎ -

అ॥ నినిదధపమ - పనిధపాధమా - గమ

ధలతలతలతల - రలతలతల - లల - లల

మమగ - సరిగ - ధసరి - మగపధ -

తలతల - గెఎ - ఎఎ - శలల - జలల -

మ॥ నిపధసాస - సధసరిరి - ధరిరి

సరిగసాస - రిమగసా - రిమగస -

మగరిసాస - నినిధపాధ - మపగా -

రిగమగిగ - సరిగసారి - నిధపధ -

మ॥ సాసా - నినిధా - మపధధ - నినిధ -

సారా - సలల - తలతల - తలతల -

17. కాంభోజి - ఆదితాళము

అ. సరిగమపధస
అ. సనిధసమగరిస

గగ - రిగి - మగ

నక - ఉక - బల

రిసానిధప - ధప

ఎఎఎ - ఎదు

పధని - పనిధ - మగ

బబ - వెఎ - లల

సరిగ - సానిధప -

గలల - తలతల -

ధసధరిస - ధగ

రిమగమాప - సరి

మపధనినిధ - పని

రిసాసాప - స

మపనిధపధ - మా

కుక - ఉక - రా

రిగ - సరిధధస ॥
అల - తలతల ఇణి ॥

, మగరి - రిసానిపా ॥

, ఉక - ఉక - రాతా ॥

పస - ధధస ॥ రిగ

నిణి - సతి ॥ ఇణి

నిధప - మగరిసని ॥

ధిణి - శలతలతల ॥

, గరిగ - సరిధధ

సమగమపా ॥

ధపధ - మగపధస -

ధపమగ - రిసానితా ॥

ప - గామాపాధ ॥

అ - రాతలతల ॥

గా మా పాధ || సా ||
 X - సరి X మ పాధ || సా ||
 మ ప సరి ధ - సరి X || సా ||
 ధ - మా ప - మ X మ ప -
 రసా - రి X - మ ప ధ || సా ||
 ధ మ ధ - మ X పాధ -
 ని ధ - ప ధ పా - ధ
 గ మ ప ధ - సా ని ధ -
 ధ స - రి X ప ధ || సా ||

అ. సరి X మ ధ ని ప ధ గ న
 అ. న ని ధ మ గ న

ని స ని - ధ ని స రి X ||
 ని స ని - ప ధ ధ య్య ||
 గ స ని - ధ ని సరి X || మా గ ||
 ధ ధ ధ - య ల త త || వా ల ||

రి, సా - రి
 రి స ని పా ధ స రి
 మ ధ ప మా - ప ని ప
 పా - మ మ ప
 సా ని ధ పా - మ X
 సా - స ని
 ప ధ ని ని ధ - మ ప
 ప ధ స - గ ప ధ స - రి
 ప ప సరి సా - గ ప

28. మే. జన్మ రాగము
 చరి-తింగ-శుమ-ప-చధ-కై ని
 18. నాటకురంజి—ఆదితాళము
 ప|| చలశేఖర జేనేవయ్య - చక్కని మారంగయ్య ||
 ప|| కలకాలము నీ పాదములే గతి యని నమ్మియుండగ ||
 ప|| నమ్మ ప్రవ నీక భారమా ||

సా - స ని ధ
 పా - స ని ధ ని ధ - ధా స
 చాలా - మే - పి - పి - లా ఆ
 మ X స రి గ మ - ని ధ మ - గ మ ని ధ - ప ధ ని -
 చ ల త త త త - కై త త - ని ధ మ త - అ త త -

సా ११ - ११ - రీగమగస - నిరీసనిధ -
అ ११ - ११ - ప్రాత పతిక - పలుప సుధ -	సీ ११ - ११ - పధ
లా ११ - ११ - తర	ని సనిధ - మపగరి
గ కనుయో - సగినమ
సా ११ - ११ - నిధనిపనిధ - నిశరిగ
సా ११ - ११ - డయగలనిస - పొగడను	మా ११ - ११ - రిగ
సా ११ - ११ - తర	మపమ - గమనిధని -
మగున - నీరితెలయ
సా రీసనిధ - నీసధనిప - ధాపమ -
రంగపురి - వీలినపతి - నాగల -	గామప - గమనీ
రంగని - కోమయం	ధ - మనిధని - పధని -
డ - తెలిసికె - రియక -
సీ రీగమగస - నిరీసని - పధని -
సడచినబలు - నడతల - నమది - తలుప -	సధప - గమప - గరి
పలదు - పలదు - శర	స - నిధని - సరిగమ
ణు - శరణు - మురహరి కన్య

28. మే, హరికాంభోజి జన్మము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

19. మోహనరాగము-అదితాళము

ప|| నిన్న కోరియున్నారా - నిఖిలలోక నాయక
అ|| నన్న పాలింప సమయ మిదె - నా మీద కృపకాడర ||
ప|| నన్నతాంగా - శ్రీనివాసా||

ప గా గా రీ ११ - స స రి రి - గ గ రి రి
నిన్న కో ११ - రి ఇ ఇ ఇ - యుతోడు
క ప గ గ రి స - రి గ రి రి స ధ - స రి గ రి
ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - భి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ల అ అ అ | స రి గ రి - స రి స ధ
స అ అ అ - మతోడు
గ ప గ - ప ధ ప - ధ స
లాది - క అ అ - స అ | స రి గ ప - గ రి స రి
ర అ అ అ - అ అ అ అ
ధాప - గ ధ ప గ రి
అ అ - య అ అ క అ నీ |
|--|--|--|

అ॥ గా గా పా,, - గ గ ప ప - ద ద పా
సాన్నా పా,, - లింంం - ప అ అ

గ గ ప ప ద ప - ద స రి స - స రి స - స రి స
స అ అ అ అ అ - మి ఇ ఇ - ద అ అ - కృ ఊ ప

ము॥ గా రి గ - రి స రి - స రి స గ - రి గ స రి
గ స ద ద ప ప స రి - రి గ - సా రి - దా

చ॥ గా గా గా,, - రి గ ప గ పా పా
సాన్నా తాం,, - గ అ అ అ అ శ్రీ

1. గా,, - రి సా - రి,, - ధా,,
2. గా గ - రి గ రి - స రి గా గ - ప ప ప ప రి
3. పా ద ద పా గ రి - సా రి గ - రి స రి
4. సా రి గ రి - స రి స - ధ స రి ప - గ రి స రి
స రి గ రి గ రి - ద స రి స రి స - ప ద స రి

28 వ. మే, హరికాంభోజి జన్మము 20
చరి - అంగ - శుమ - ప - చధ - కై ని

ప॥ చలమేల జేసేవు ఇది మేరగాదు ॥
అ॥ బలజనాధ నిశ్చే శోరివచ్చినాను ॥
న॥ జాలమేల జేసేవు ॥

ద స రి ద ద - ప గ ప ప
స అ మ అ - అ అ అ అ

ద స - రి సా ద ప ద
అ అ - జా ఊ ఊ ఊ ఊ

ప ప - స రి గ రి గ ప
స పా ద - స రి గ స

గ గ ప ప పా - గ ద
ని ఇ ఇ ఇ ఊ - ఇ ఇ

రి ధా - సా,,
గా గ గ ప ప గ రి
సా రి గ - పా పా
సా,, - స ప
స ద గ ప ప ప ప ప

ఖమాను—అదితాశము

ద - గ ద ప - గ రి స రి
అ - మి ఇ ఇ - డ ప ప ప -

స దా ప - గ రి స రి
ద అ అ - ర అ అ అ -

గ ప దా - పా,,
, ద పా - గ రి స రి ॥ని॥

ధ ప - గ ప గ రి స రి ॥
ఇ ఇ - న అ అ అ స అ ॥సా॥

కి,, గా రి ॥సా॥
గా గ - స ప ప గ రి ॥సా॥

స సా - ధ సా గ రి ॥సా॥
రి గ గ - ప ప ప ప

రి స ప ప - గ రి స రి ॥సా॥
అ. స మ గ మ ప ప ప ప ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

॥ సా నీ ధా , - ని స ని - ధ ధ మా , -
 చాల మే , - ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ లా , -
 సా ని రీ స ని - ధ ని స ని ధ వ - మ గ మ ని
 తా ది ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ మె ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ
 అ॥ ధ ని ధ ప మ - ప ధ ప మ గ మా - సా - సా
 జతలలలల - లలలలలల - సా
 ని ని ధ ని స - రీ గ స - మ గ రీ స - ని ధ ని రీ
 సా ఎ ఎ ఎ - తా రీ రీ - ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ
 ము॥ { సా - స ని ధ ప ధ - ని స ని - ధ ప మ గ
 స ని ధ ప మ ని - ధ ప మ గ ధ - ప మ గ రి స
 వ॥ దా , - , - ని ధ ని స ని ధ - ప మ గ మ -
 తా , - , - లలలలలల - మె ఎ ఎ ఎ -
 1. ధా , - , - సీ పా , - ధా
 2. ధా , ని స ని - ప మ గా మ ని ధ ని ప ధ
 2. ని ని ధ ధ ని - ప ధ - మ మ ప - గ గ మ - రీ గ
 ని ని ధ - స స ని - రీ స స - ని ని ధ ప ధ - ని
 4. సీ , - , - ని స ని - ధ ప మ గ - మ ని
 మా , - , - మ గ మ ప మ - ధ ప ధ ని స -
 ని రీ - స ని ధ ప ధ - ని స ని ధ ప మ గ -
 ని సా - ని స రీ - ప మ గా - రీ స ని ధ ని -

మ గ మ - ని ధ ని ప ధ -
 కై ఎ - సా ఎ ఎ ఎ -
 ధా, ధ ప మ - ధ ప
 రా, గ తల - లల
 మా - ని ధ ని - ప ధ ప
 ధా - లలల - లల
 సా ని ధ - ప గ సీ
 సా తల - లల
 మా - ని ధ ని ప ధ -
 మ గ మ - ప ధ ని - గ స
 పా , - , - సీ ని
 లా , - , - కై ఎ
 , - మా , - పా
 రి స ని ధ ని ప ధ -
 మ మ మ - ధ ప - ని ని
 స ని - ధ ని ధ - ప ధ ప
 ధా , - , - ధ ని
 ని ధ ని ధ ప - ని ధ ప
 ని ధా - ధ ప మ - ధ ప
 సీ రీ స - ని ప - ప ధ

మ ప మ - గ మ ప ధ ని
 ఎ ఎ ఎ - పు తల తల
 , - ప మ గ మా ,
 , - లలల - దూ ,
 మ గ మ - ధ ని సా -
 ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ పై
 గ ప మ - గ మ ప ధ ని
 ఇ ఇ ఇ - ని లలల
 మ మ - గ మ ప ధ ని
 స గ ని - ప మ ప ధ ని
 ధ ప మ - గ మ ప ధ ని
 ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ పై
 , - మా ,
 ని రి స ని ధ ప ప ని
 ధ ప మ - మ మ గ మ
 మ ప మ - గ మ ప ధ ని
 ధ ప - ప ధ ప మ - ప ధ
 గ ప మ ప ధ ని రి స
 సా - మ ని ధా - ధ
 ని ధా ప - మ గ మ ని

28 వ, మే. ఉత్సవము

చరి - అంగ - మును - ప - చధ - శ్రుతి

చ|| కరుణింప

అ|| పరుల శేషలేన నా - పాతి శ్రీ వేణుగోపాలదేవ

చ|| కృపజాదుము - యీశేశ ||

చ|| సామా - నా - గా - గీ - గ - రి - సా,,

కారూ - జీ - ఈ - ఈ - ఇ - పా,,

పమగమ - రిగరిసా - రిగమ - పమ - ధధ -

శతతి అతి - అతిఅరూ - ఉఉఉ - ఉఉ - ఇతి -

అ|| ధని - ధధపప - ధపమ - గమ - రి

పతి - ఆరుఉల - అతిఅతి - వెఎ - డఅ - అ

ధనిస్సరీ - రీనిస్సరీ - గామరీ - గ్గరీస్స

పతిఅరీ - ఇతై ఇఇ - వేఎలు - ఉఉ - ఉ

ము|| పా,, - పమగమా,, - రిగమ - పమగమ -

{ సాధనిస్స - నిస్సరీ - గ్గమ - రీగ్గరీస్స -

చ|| దాదా,, - నీ,, - నిస్సధా - ధని

కృపా,, - బా,, - ఉఉఉ - ఉఉ - ఉఉ

21. కమానరాగము - ఆదితాళము

చ|| కరుణింప యిది మంచి - కరుణము సామి ||

అ|| పరుల శేషలేన నా - పాతి శ్రీ వేణుగోపాలదేవ

చ|| కృపజాదుము - యీశేశ ||

నిస్సరి - గ్గరిస్స - నిస్స

యిఇఇ - ఇఇఇ - ఇఇ

నినిస్సపా,, - రిగ

అతిఅతి మూ,, - సతి

గమ - పనిస్సరి - గమ

రెఎ - ఎనుఉఉ - ఉఉ

రీనీస్స - దానిధ -

గాఓప - అతి

రీ,, - గ్గరిస్స - నిస్స

స్సరీ - నిస్సాస్సపద

పా,, -,, ధప

మూ,, -,, ఇఇ

అ. సరిగమపమధనిస

అ. సనిధపమగమరిగరిస

ధస్సస్స - ధధని - సరి

మంం - చిఇఇ - ఇఇ

మ - ధపపమ - గమరి ||

అ - అతిఅతిమి ఇఇ|| కా||

పమ - ధద - నినిసా

ఉఉ - ఉఉఉ - ఉఉ

పధపపమ - గమరి ||

అరెఎఎ - పతిఅతి ||

రిగమ - పధనిసా

మసా - నిస్సరిగమ || కా||

మ - గమ - రిగమపమ ||

ఇ - వెఎ - శతిఅతి|| కృ

1. పాపము - మాపాపము -
2. బాపము - గమకీ - గమక - నిసరిగమ -
3. పద - మప - గమ - రిగమ - గమ - గమ - రిగ -
4. నీ, సరి - సరిగమ - నిసరిగమ - నిగ -

28. మే. జన్మరాగము
చరి - ఆంగ - శుమ - ప - చధ - క్క వి.

22. కేదారగౌళరాగము-ఆదిపాళము

ప. సావిత్రబాడ - మంచి నయము - శేగార ||
అ. భువివైలయ - శ్రీమదా పుణివాసా శ్రీత్యాగేశ్వర ||
ప. నీసాటిదొర శేగాన

[illegible]

29 వ, మే. జన్మరాగము 29. విశహారిరాగము--అదితాశము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాపి

అ. స రి గ ప ధ స

ప|| ఇంతపాక్షనేయ - ఇది కేయకాదుగానామి ||

అ|| పంతమేలగా నాటో - కేయగోపాలరా - ఈ కేత ||

ప|| విశ్వ కారియన్నామరా

ప|| సా, సరిధ - పధని - పధప - మగరి
ఈ, ఇఇం - తతత - పాతత - తతతత

రీ సగ రీ స - ని స ని ధ ప ధ - మగ ప ధ -
ఈది ఇ ఇ ఇ - మె ఎ ఎ ఎ - ర త త త త

అ|| ద ధ ప ధ మ గ - ధ సా మ గ రి - రి స ని ధ -
ప ం ం త త - మె ఏ ల త త - ర త త త త

మమగగగ - స రి గ సా - స ని ధ సా
త త త త - త త త త - త త త త త

మ|| సా, - స ని ధ ప ధ - రీ స ని ధ ప మ - గ ధ
స రి గ సా - రి గ సా మ గ - ధ సా -
రీ స ని ధా, గ రి స ని ధ - స రి గ -
రీ స ని ధ ప - ధ సా మ గ రి - గ ప ధ రీ

స రి గ - స ని ధ - సా
త త - త త త - స

రీ సా ని ధ ప - ధ ప
గ త త త త - త ప

స ధ స - మ గ ప - సా
స త త - తా పి - శే

, మ గ రి సా - రీ స
, ర త త త - పె ని

సా, మ గ రి - స రి
స ని ధ - రీ స ని స
స రి గ - మ గ స రి -
సా - ని ధ సా - మ గ

రి గ - స రి గ ప ధ ||
ఎ ఎ - ఎ ఏయ త త ||

, మ గ రి - మ గ ప ధ || స ||
, ర త త - స త త మి || ఇం ||

రి గ ప ధ - స రి గ -
తాతతత - గా ల కు -

ని ధ ప ధ - మ గ ప ధ ||
ఎ ఎ ఎ - త త త త ||

గ స - మ గ రి స ని ధ -
ధ ని ధ - మ గ ప ధ -
రి గ స రీ స ని ధ -
రి సా - రి గ ప ధ రీ || ఇం ||

- చ|| నీ,, - సరిధనిపా,, - ధవమX
నీ,, - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ,, - టా ట ట ట
సా, పా,, - ధనిపా,, - మXరిXపా,,
రిసరిధపా,, - పధమXరిరిXపా
కె. పానిపధని-పధపా,, - మXరిసరిX
రిసరిధ-పధపా,, - పధపమ-Xరిపా,,
4. పా,, - ధరిసరిధప-మXరిX-
సపా,, - ధనిపమX-పరిXమ-రిXమ-
మXరిపా,, - పరిXపా-మXపధపా,, -
రిరినిధా-రినిధ-పామX-పపధని-
6. పాధరి-పా,, పధపమపా,,
రిసరిధ-పా,, - పమXరిధా,, -
సరిసపా-పపపా,, - ధనిపా,, - మXరి-
పా,, - పా,, - రి,, గా,,
- రిస-రిXరిసరిధ-
ట ట - రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ -
మా, గా, రి-
రిధసరిXపారి
సరిధరిపా,, - Xరి
సరిధ-పధపా,,
పా,, - ధప
రిXపరి-ధXరిప
పధసక్రీగ-సరి
పపానిధపపా-
రిXపరి,, -
సరిధపరి,, -
రిXధా-మXరిప-
పసరిస-నిధపా,, -
- రిXపరిX-పాధ||
యత-తతతతత||
సా, రిXపధ||
Xప-సరిXపధ||
పమX-ధపా,, -
మXరి-ధమXపధ||
మXరిప-రిXపధ-
మXధప-సరిధప-
గప-గరినిధా-
మX-రి, Xపధ||
సరిధ-పా,, -
నిధ-పధపా,, -
రిధ-రిపా,, -
మXరిప-రిXపధ||

29 వ పే. జన్మము

చరి-అంగ-కుమ-వ-చ-ధ-కాని

24. ఆరాణరాగము—ఆదితాళము

అ. సరి మ వ ని స

అ. స ని ధా ప మ గా రి స

ప|| సలతహా యా పురుల సెట్టలార్యనే

అ|| చాలనేవేదిన శ్రీవేణుగోపాలని లేవ

చ|| నీపాదములే నమ్మితి

ప|| సా నీసా , - ని రీ స ని స ని ప ధా

సేలా తా , - అ త అ త అ త అ తా

సా ని రీ స ని - ప ధ ని స ని ప - ధా ప మ

సే ఎ ఎ ఎ - ట్ట ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - లో ఓ ఓ

అ|| పా ధ ధ ప మ - ధ ప మ ప మ - గ గ మ ప మ

పా అ త అ త - ల త అ త అ త - సా ఎ ఎ ఎ

మ గ మ ప మ - ధా ప - స ని రీ స ని - ప ధ ని

ఇ ఇ ఇ, ఇ ఇ - తే ఎ - ట్ట ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - గో ఓ ఓ

మ|| సా , - స ని ప ప ధ ని - స స ని ప - ధా ప మ

స ని - ప ధ ని స ని ప-ధ ప మ ప మ-గ గ

చ|| సా , , , - ధ ని స స ని ప - ధా ప మ

నీ , , , - ప అ అ ద అ అ - మూ ఉ ఉ

త్రా క్ర

సంగీత విద్యాక్షరపాఠము

మ ప మ - ధా ప ధ ని
ల అ అ - మూ ఉ ఉ ల

, - ప మ గ మ ప ధ ని
, - ఉ ఉ సా ఎ ఎ ఎ

ప - ధా ప మ సా - మ
ఎ - డీ ఇ ఇ సా - క్రి

ధ ప మ - గ మ ప ధ ని||
ని ఇ ఇ - తె ఎ ఎ తె || సా||

మ ప మ ధా ప ధ ని
ప మ - ప ధా ప ధ ని || సా||

మ ప మ - గ మ ప ధ ని||
౦౦౦ - మ్మి ఇ ఇ తి ని || సా||

ప ధ ప - మ ప ప గా
ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ మా

ధ ప - మ ప మ గ మా
ఓ ఓ - ఓ ఓ ఓ ఓ రూ

ధా , - ప ధ ని స ని
తే , - ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ

స ని ప ధా , - ప మ
ప అ త లూ , - ఉ ఉ

ధ ప - మ ధ ప మ - గా
మ గ - మ ప మ ప ధా

పా , , , - ధ ప
తే , , , - పం

1. సా, నీ, ధా, పా, మాపా
మా, కా, మా
సా, మగమ - పను
గగమగమ - పనుప
ని - సససనినిప - ధధ
ధా, , , - పను
ససని - రిరససని
మపా - సమగగమ
సనిపధపమ - పమ
2. సా, - సనిరిసని - ధా, పమ - ధపమ
గా, , , - మగమపమ - ధధపధని
ససా - సనిరిసని - పధాధపమ - ధప
పవమ - ధధప - సనిరిరససనినిపధ
3. ససనిని - ససనిపమ - ధధపమ - ధప
పవమ - ధధప - సనిరిరససనినిపధ
4. సా, , , - సనిరిస - నిసనిరిసని
గా, , , - మగమపమ - ధధపధని
ససా - సనిరిసని - పధాధపమ - ధప
పవమధాప - ససనిరి - ససనిరిసని

29 ప మే. జన్యరాగము

చరి - అంగ - శుమ - ప - చధ - కాని

25 దేవగాంధారి—అదితాశ్రమ

గంధకర్తచే

సమకూర్చ బిడినది.

ప|| పావనమత ! పాడెదనిను - డేస ! దేవగాంధారి

అ|| శ్రీచనితాముఖ ప్రభువరీ - నేనకజనప్రియ శౌరీ !

స|| బ్రోవజే గుంటూరినిలయ

ప|| ధాపామా, మగరిమపా,

పాపాపా, నుఉఉఉతా,

పమాగరిస - గరిసనిధ - సరిమప

కేసీఎఎ - పలతతత - డఎవల

మపధని - సనిధా

పలతత - డెదా

ధాపమ - పధనిస

గాంధారినిలయ

పమగరిసరిమ

నిఇఇఈనుఉతా

నిధాప - మగరిమ

రిఈఇ - ఇఇనిఇ

, , పా, ధాని||నీ||

ధా, - పమపధని||నీ||

ధధప - పమపధని

పపమగమ - పధని||నీ||

ధప - మధపమపమ

ధధపప - మపధని

పమగమపమధా

గమధప - సనిరిని||నీ||

ప. సరిగరిమపధనిస

ల. సనిధపమగరిస

15. ప మే. జన్యరాగము 20. వసంత - అదితాశము
శురి-ల-గ-శుమ-ప-శుధ-కాని అ. స గ మ ధ ని స
అ. స ని ధ మ గ రి స

ప|| నిన్ను కోరి యున్నార - నెనయంచి - నన్నేలుకోర||
అ|| పన్నగళయనుడా శ్రీ పార్థసారథిదేవ||
చ|| నూనకరుని బారి కోర్కెలే||

ప గామాధా - ని ని ధ ని సా -	ధ ధ మ - - - - -
నీ న్నా కో - ఓ ఓ ఓ ఓ -	అతితి - - - - -
రి స ని - ధా ని స రి - స ని స గ - మ ధ ధ ని -	ధ మ గ - - - - -
నావి - నాతిరుం - చి ఇ ఇ ఇ - స తితితి -	ఓ ఓ ఓ - - - - -
అ ధా, ధ మ ధ - ని ని ధ ధ మ - గ మ గ రి స -	గ మ - - - - -
సా, స్స తితి - గ తితితితి - శ తితితితి -	ఉ ఉ - - - - -
స గ మ గ రి స - స స గ రి స ని - ధ మ ధ ని -	ని ధా - - - - -
ప తితితితితి - గ తితితితితి - స తితితితి -	ఇ ఇ - - - - -
చు రి స ని ధ ధ ని స - ధ ధ ని స రి - ని స గ గ మ -	గ ని ధ - - - - -
మ గ రి సా - ధ మ గ రి - ని ధ మ గ - స ని రి	మ గ - - - - -
చు సా, రి స ని - ధ ని ధ ధ మ - గ మ గ - రి రి	ధ ధ మ - - - - -
నూ, స తితి - శ తితిరు ఉ ఉ - చి ఇ ఇ - ఇ ఇ	ఓ ఓ ఓ - - - - -

1. సా, నీ ధా - మా, గారి -	సా, నీ, ధా -	నీసా - గ మ ధ ధ ని నూ
2. సా ని ధ మ గ - ధా మ గ రి - సా ని ధ ని	స రి స - గా మ ధా -	మ గ ని ధా - మ ధ ని నూ
3. ధా, నీ స - ధ ని స - ధ ని ధ మ గ - మ ని	ధా, మా గ - మ ధ	మ - గ మ గ - రి రి స ని
ధా, నీ స - ధ ని స తి స - ని స గ గ మ -	ధా, మా గ - ని ధ	మ - స ని ధ మ - ధ ధ నీ నూ
4. సా, - , ని స రి నీ ధ - మ గారి -	సా, - - - గ రి -	స నీ ధ - మ ధ ధ ని -
స నీ ధ - మ గా మ - ధ మా గ - తి సా ని -	ధ నీ స - రి నీ స -	మ గా మ - ధా, - -
స రి స - మ గ మ - ధ మ గ ని ధ - గ మ ధ ని	మ గ మ ధా మ - గ మ	ధ ధ - ని ని ధ మ గ రి -
మ గ రి స - గ మ ధ మ - గ మ ధ ని - స గ మ గ -	రి సా ని - ధ ని ధ - మ	, - గ రి స - గ మ ధ ని నూ

ఈ, మే, రాగము
చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చ-ధ-కాని
అ, స రి గ మ ప ధ ని స
అ, స ని ధ ప మ గ రి స

27. కళ్యాణి—అదితాశము

ప|| వసవాక్షిలో యీవిరహమార్చనే - వాసుదేవునితోడిలేశ||
అ|| వినవే నాగపురమున వెలయు సౌందర్యరాజని||
ప|| నిలుపరాని మోహమాయె||

ప స సా స ని ధ - రిసని - ని ర ద ప మ - గ మ	ప ధ ని ధా - రి స ని -	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని
ప సా జ అ అ - క్షి ఇ ఇ - రొ ఒ ఒ ఒ ఒ - ఇ ఇ	వి ఇ ఇ రా - మా అ అ -	మొ ఒ ఒ -
స రి గ రి స - ని స రి స ని - రి స ని - ధ ని ధ	నీ - - - స స ని	ధ ప
ప అ అ అ అ - ను ఉ ఉ ఉ ఉ - పె ఎ - పు ఉ ఉ	నీ - - - స స మో ఒ	డి ఇ ఇ - తె ఎ ఎ

ప గా - మ ని ధ ని ప -
 ఊ నా - అ త త త త -
 ధ ప మ - గ మ ప ధ ని
 అ త త - జ ఉ ఉ ఉ ని
 ప - ని ధ - రి స ని ధ ని -
 మ గ రి - గ మ ప ధ ని ప నా
 ధ ని ప - ధ ని ధ రి స
 మా త త - మ త త త త
 గా మా పా ధా || నీ ||
 సా రి గా మ ప ధ || నీ ||
 ప మ ప మ - గ మ ప ధ -
 గ మ ప ధా - ని ని గ శ్చ || నీ ||
 ధ ప మ - గా మ ప ధ -
 ప ధ - ప ని ధా -
 మ - గా మా పా ధ || నీ ||

స రి గ మా , - గ మ
 పు ఉ ఉ రా , - మ ఉ
 ధ గ రి స ని ధ - ప ని
 ర్య త త త త త - ర త
 స రి స పా మ - ధా
 గ రి సా - ని ధ పా -
 సా - - - - - మ ప
 నీ - - - - - మేల
 రి - నీ సా రి -
 సా రి నీ ప ధ ధ -
 పా , - ధ ని ధ ప ధ -
 ధ నీ - - - - - ప ని ధ ప మ -
 సా - - - - - స ని
 స నీ ధ ప మ - గ మ
 ధ స ని ధ - ప ని ధ ప

అ|| పా మ - గ ని ధా - గ ధ పా మ - గ రి స ని
 నీ ఇ - ఇ ఇ నా - అ త త త - స త గ త
 ధ ని స కీ - స రి గ - స రి గ రి - స ని ధ ని -
 పె ఎ లా - య ఉ ఉ - పా ఉ ఉ - ధ త త త -
 మ { స కీ - ని స ని - ధ నీ - స ని ధ ప మ గ రి -
 ధ గ రి స రి - నీ స - ధా ని - ప ధ ని స -
 చ|| నీ - - - - - స ధ - స ని ధ ప మ - గ మా -
 నీ - - - - - లు ఉ - ఉ ఉ ప త త - ర త -
 1. పా , మా గా రీ - ధా మా గా -
 2. పా ధ పా మ గ మ - పా మ గా రి స ని -
 3. నీ - - - - - స రి - ని స ని . ధ ని ధ ప మ -
 ని స ని గ రి స రి - ని సా రి - స రి ని స -
 4. రీ - - - - - ధ గ రి స ని ప - ధ ని స రి -
 మా ప ధ ని - పా ధ ని స - రీ స ని - ధ ని
 ధ ని స రి - రి గ మ - గ రి స ని - రి స ని -

22 వ మే. జన్మరాగము
చరి-సాగ-శుమ -ప-చధ-కైని

23. ముఖారి—అదితాశము

ప|| ఏర సామై నింత కోపమేలర - ఎవ్వరి బోధప విన్నావుర||
అ|| కీరుడైన శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య- రార నన్నేలుకోర యీశ||
చ|| నీరజాక్ష సామై దయయంచరా||

ప|| సా-స్ప నిధ - ప నిధ పమ - గ రిమప -
ఏ, ర తితి - న ఆ ప ఇ ఇ ఇ - ని ఇం త -

స్ నిధ పామ - ధ పమ గారి - మ గ రి స -
ఎ ఎ వ్యాతి - ర ఇ ఇ బోపి - ధ ఆ అ తి -

అ పా ధ పమ గారి - స రిమ - గారి స ని -
కీరుతూతూడై ఇ - న తితి - శ్రీ ఇ ఇ ఇ -

శ్రీ, మ స గ - స్ రి గ - సా నిధ - మ ప ధ -
రా, ర తితి - న తితి - న్నే ఎ - లు తూత -

ము|| స్ నిధ పమ - ధ పామ గ రి - మ గ రి ప -
స్ రిమ సా స్ రి గ - సా నిధ ప - మ ప ధ -

చ|| నీ, ధా - స్ నిధ పామ - గ రి ప మ -
నీ, రా - జ అ ఙ్గాతి - న తితి తి -

నిధ పమామ - ప మ
కొబిపి పా తి - మె ఎ

నిధ స రి స - ప మ
న తితి పీ ఇ - న్నే తి

ధ స రిమా గ - రి మ
మ తూతూతం - మ్మాతి

సా, నీ ధ - మ ప
కో, రాతి - ఇ ఇ

ధ పా - రి మ గ రి - ప
స్ రి గ - సా నిధ ప -

పా, - - - ప మ
కై, - - - ప తి

అ. స రి మ ప ధ నిధ స
అ. స నిధ పమ గ రి స

గ రి స - రి మ ప నిధ ||
ఎ ఎ ఎ ల తి ర తితి ||

గారి - స రి మ ప ధ || ప్ప ||
తితి - మ్మ తూ గ తితి || ఎ ||

ప నీ ధ - మ ప ధ స్
తితి తి - ఙ్గాతి తితి

ధ - మా గ - రి మ ప ధ ||
ఇ - న్నే ఎ - శ తితి తితి ||

, మ నిధ ప - మ ప ధ -
మ గ రి - రి మ ప ధ || ఏర ||

గ రి స - రి మ ప ధ ||
, మ తితి - యుంచుతర ||

1. నీ, ధా, హా - మా, గా, రీ -

2. ని భ త మా X - రి మ ప ధా ని - ధ స ని ధ -

3. ప ధ మ ప - మ X రి స - రి మ గ - రి స ని ధ -

4. ధ సా మ X రి - స రీ ప్ప మ X - రి స ని ధ -
స రీ మ గా రీ - స రీ స ని ధ ప - మ ప ధ -

29 వ మే. జన్మ రాగము

చరి - అంగ - శుమ - ప - చధ - కాని

ప|| ఇంత చలముజేసిచే - ఏమనితాళదురా

అ|| అంతరంగుడని మోవి అనవచ్చితే నాలో - పంజమలరా శ్రీ జేయిగోపాలదాస పరిపాలా ||

చ|| పగవారి బోధనవిని ||

ప|| ధ ప మా - X రి సా - రి ని ధ ధ ప - సా

ఇ ఇ ఇం - ర అ తి - చ అ తి అ తి - లా

సా మ - ధా ప - స ని ధ ప - స ని ధ ని సా -

ఏ - మా తి - ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ తా -

అ|| సా ధ ధ ప - ని ని ధ - మ ప ధ ని ధ ప - మా

అంంంం - ర తి అ - రంంం గు ఉ - ఊ

సా, నీ, ధా -

రీ సా - స రీ స ని ధ -

స రి మ X రి - ని ధ ప -

ప ధా - స రి X సా -

స సా - ని ధ పా మ -

29. బేగడ - ఆదితాళము

సా, - రీ మ ప ధ ||నీ||

ప మా X - రి మ ప ధ ||నీ||

స ని ధ - రీ స రీ స ||నీ||

రి ప మ X - రి మ ప ధ -

X రీ స - రి మ ప ధ ||నీ||

అ. స X రి X మ ప ధ ని ధ ప స

అ. స ని ధ ప మ X రి స

మా మా - X రి X మ ||

నీ ధా - తె ఎ ఎ ||

మా గా రి - X మ ప ||ధప||

మా ఊ ఉ - ర అ అ ||ఇం||

మ ప - ప ధ మా, -

ఇ ఇ - ముడి నీ, -

ప థా ధ ప మ - మ పా ప మ X - రి X మ ప -
అ ల స అ త - ప ల అ త - చ్చి ఇ ఇ -	ప థా ప - స ని ధ ప -
ఇ ఈ ఇ - తె ఎ ఎ -	స ని ధ ని - సా , , -
స అ త త - తో , , -
ధ ని స రీ స - గ రి గ మ - గ మ రీ - ప మ
పం ం తా త - మె ఎ ఎ - ఎ ఎ లా - అ త	రీ , - రి స స - ధ ధ
రా , - అ త త - రి ఇ	ప - సా ని - ధ ని స రి
ఇ - తే ఎ - మె త త త -
రి సా ని ధ ప - ధ మా గారి - గ మ ప ధ -
గొట్ట ప త ల - ల అ రా స - ప త త త -	స సా - ప ధ ప - ని
రి ఈ - ఇ ఇ ఇ - సా	ధ ప మ X రి - గ మ ప
అ త త త త - ల త త
ధా ప మా - గ ప మ గ రీ - గా మ ప ధ -
ని రీ స - గ రి - ప మా ప గ రి - గ మ ప ధ
గ రి సా , - గ రి గ మ ప మ - గ మ ప ధ ప
మ మా గ రి స - ని నీ ధ ప మ - గ రీ స -	మ గా రి స ని - రి స
స - నీ ధ ప - మ గ రి
సా ని - రీ స - రి ని
స సా రి ని ధ - ధ ప	, రి ని ధ - ప ధ ప స -
X మ ప ధ - సా , - మ
ధ ప - - స ని రి స - గ రి
, మ X - రి X మ ప ఇ
చ పా మా , , సా , , , , మ ప థా -
పా గా , , వా , , , , రి ఇ ఈ -	ప ధ నీ - ధ ని ధ ప -
బొబ్బ పీ - ధ అ త త -	మ ప X మ రి - X మా
స అ త త త - ని
1. సా , మా ధ మా గ రీ - సా ని థా	పా , - సా ని రీ	స - గా రీ గా మ ప X
2. ప మ ధ సా మ గ రి - స ని రి సా రి ని ధ
ధ మా గ రి ప - గ రి గ మ ప మ - ధ ప స ని	ప ధ స - సా ని రి ప
రి సా ని - ప ధ స -	X రి X మ - సా (మ ప)
ధ ప మ గా - రి X మ ప X

3. మగమధ - మధ ప మ గ రి - గ మ ప - స ప
స మ గ రి - ప మ గ ధ ప - స నిధ రిస - మగ

4. నీ - , , ధ ప ధ మా ప - గ రి గ మ
నీ ధ పా మ - ప ధ పా మ గా రి - ప మ
రి స మ గా మ గ రి - ప మా ప - ధ ధ మ గ -
గ రి స మా గ రి స - స నీ ధ ధ ప - స ని

6గవ-మే, జన్మరాగము

చరి - అంగ - వ్రమ - ప - చధ - కాని

సారంగ-అదితాశము

మ గ రి - ప మ గ రి - స
రి - స రి ని రి స - ప ధ

పా , - మ ప ధ - మ ధ
గా రి - పా ని ధ ధ -
మ ప మ - ప ధ ప - పా
రి స - ని ధ ప - పా

ని ధ ప రి - స ని గ రి -
మ ధ ప - గ మ రి గ మ గ

ప మ గ రి - గ మ ప ధ -
స ని గ రి - గా , -
ని ధా ప - స ని రి స -
మ గ రి - స గ రి గ మ గ

త. స రి గ మ ప ధ ని స
ల, స ని ధ ప మ గ రి స

ప|| ఇంత చూడినేయ - నీకిది మేరగాదు సామి ||

అ|| ఛాంత జేరినను కావ - శంత మేల శ్రీత్యాగేశ ||

న|| పగదాని బోధన విని ||

చ|| పా , స ని ధ ప మ - ధ ప మ - రి గ మ రిస -
ఈ రంత అతి అతి - అ మేల - ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ -

స గ రి స ని - రి ని ధ ప మ రి - గ మ ప ధ ని -
ని ఇ ఇ ఇ ఇ - కి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - డి ఇ ఇ ఇ ఇ -

రి రి స - పా మ - ధ ధ
డి ఇ ఇ - ఈ ఇ - సె ఎ

స ధా ప మ రి - గ మ
ఇ మే ఎ ర - గ అ

ప మ రి - గ మ ప ధ ని ||
ఎ ఎ ఎ - యత త త త ||

రి స రి - గ మ ప ధ ని || స -
అ అ డ - స అ అ అ ని || ఇ ||

అ॥ సరి పదమహ - ధనిధపమహ - రీగమ -	పధాప - మపధని -	మపధని - సా, -
శాపపపప - పపపపప - శేప -	రిశాప - పపపప -	కలతిల - నా, -
సరిస - రిరిస - గరిసని - సధానిసరి -	సానిధాపమా -	రిగామా - పధని॥
పపప - పపప - పపపపప - పపపపప -	శ్రీ ఇత్యాది -	అగే - శతిల॥
ము॥ సరిస - ధనిపధ - నిధపమ - పరిగమ -	పరిగ - మరిస - పమ	ధ - రిగమ - పాధని -
సరిస - నిరిసని - సధాప - మపధని	సరిసధా, - పప	మరి - గమపధని॥ ఇ॥
శా॥ పాపా - , , ధప - పధపప - పనుగమ -	పాధని - సాసని -	ధపపమ - రిగమ॥
పాగా - , , పప - పపప - ని ఇ ఇ ఇ -	బోపప - ధానితి -	తివి ఇని - శా ఇ ఇ॥
1. పా, మారి - గామరిస,	రి, సా, - పమ	ధపామ - రిగమ॥ ప॥
2. పధాప - మపమరి - గమప - రిగమప -	మధాప - మపధని -	సధాప - మరిగమ॥ ప॥
3. ధపధమ - పరిగమ - పరిగమ - రిగమ -	రిసప - పపమధప -	నిధపమరి - గమప -
4. పరిగమప - గామపధ - మపాధని -	సాస - సాప - సని	ధపామ - రిగమ॥ ప॥

22 ప, మే జన్మము
చరి - సాగ - శుమ - ప - చధ - కై ని

31. కానదరాగము—ఆదితాళము

అ, గరిసరిగమవమధానిస
అ, సనిసధపమగమరిస

ప|| నిన్నే కోరియున్నదిరా సెలత ఈవేళ ||
అ|| సన్నుతాంగ మా చక్కని సామి వేణుగోపాలదేవ ||
చ|| కానదారె ననుచు మోహమున ||

ప|| పామాగా,, - గాగమరీ,,
నీ ఈన్నే,, - కొబిరి,,
పమగామరి - గరిస - నిసరిగగమమ
సైలనీ ఎ - లలల - తతతతతతత
అ|| పధనిధప - మపధప - మవమగామరి
సతతతతన్ను - ఉఉఉఉ - తతతతతత
ధనిసరి - సరిసా,, - గపరిసనిసరి
సతతత - తతమి,, - తెఎణుఉఉఉ
మా|| పమగా - గమరిసరి - సనిస - ధనిస
వనితగా - నమునువని - తసర - సతను
ధనిస - నిసరి - సరిసామరి - సరిసరి
వనిత - నిపుడు - విడనాడుట - యుచితమ
శ్లో|| ధా,,,, - పధనిధప - మధపమప
కా,,,, - సతతతత - తతతతత

సనిసరిసరి - నిస
యుఉఉఉఉఉ - త
ధధనిధపమ - ధస
ఇఇఇఇఇఇ - ప
గరిస - మగమధధ
గలల - మలలల
సా, నిరిస - నిస
గో, పతత - లత
నిసని - రిసరిగమ
వనితి - ముఖరుచిని
ధా, నీధపధ
వా, దేలసఖి
గా, మరిస - నిస
యే, ననుచు - ముది

త్ర సంగీత విద్యాదర్శనము

ధనిస - నిసరిసరి
రిఇఇ - రతలతత
మ - గమరిస - నిసరి
ఎ - ఎఎఎ - శతత||సి||
నినిసరిసా,,
లతక్కలనీ,,
ధపమ - గమరిసరి
అతత - తెఎపతల||సి||
గమధధనినిసా
గనిసరనుడయా
పపమ - గమరిసరి
కలయ - సమయమిది
రిగా - మపమగమ
మహా - ముఉఉసత||కా||

1. ధా, పా, మా, , గా, , మా
కా, మా, నీ, , గ, , ప్ప

2. ధా ని ధ ప మ పా - ధ ప మ ప గా మ రి
గా న ప మ గ, పై - తె ల య మ న క - గ ని

3. ప ధ ప మ గ - ప మ గ మ రి - గ రి గ రి గ ని
ప ర మ ప ని - ప ర య మ ని - మ ది ర ల వి తి

గ మ ప ధ ని - ప ధ ని ని స - ని స రి గ ప రి
ప క ల మ మ - మ ర వి తి ని - ని ప ర వి ప మ

4. పా, ని రి స ని స ధ ప మ - గ మ రి ప ని
పి, ప్ప పై ప మ గ ల ని - కొ ని ప ప ర

ప రి స నీ - ని స ని ధా - నీ ధ ప ధ ప
పై ని పే - పై ప గ రా - న మ్మ పి ప మ

ప మ గా, - నీ ధ ప మ గా, మ ప మ
మ పై నీ, - య ని క మ మ న్ గ ప ని

గా గ ప రి స - ని ని స ధ ప మ - గ మ రి
పై పై ప మ - నా పై ప ప మ - ప మ - ప మ

రి, పా, - రి
ప, ప్ప, - నీ

ప రి ని స - ధా ని స
క ర మ ప - గూ టి స

ప ధ ని - ప ని రి ప ని
ప ర మ - న య మ ని ప

ప రి స ని స - ధ ప మ
ప రి ప కు ల - న డు మ

పా, ని ప ధ ని స
పా, గ్గ టి య క డు

మ ప మ - గా మ రి ప
ప ల మ - బూ ప ని క

ప ధా ని ధ ని - ప ధ
క రం బు ల ప - గు ల

పా - స పా ధ ప మ
గా - పిం క పై ప మ

(కృత సంకీర్త విశ్వాకర్మము)

ప - గా, , మా
ప - పా, , మా

రి గా - మ ప మ గ మ
క తా - ని ధి యి ప ట కా

ప రి గ మ - ప రి గ మ
క మ బ డి - ప ర ప గ

గ మ రి - ని స రి గ మ
మ ల క - ప అ యి ప ట కా

రి గ మ - గ మ ప ధ ని
ప రు ల - ప ప మ ల ను

ని స గ గ మా, ధ
త తి క గ జా, ల

ప మ ప ధ ని - ని స రి
ప మ య మ ని - య గ ప

గ మ రి - ని స రి గ మ
ప గ, సు - డి క న యి ప కా

29. ధీరశంకరాభరణ జ. 4. బేగదరాగము చరి. అంగ-కుమ-ప-చద-కాని. అ. సరిగమపదసీధపస. అ. సనిధపమగరిస-
ని ధ ప మా గ రి గ - ధ మా గ రి స ని ధ | ప సా - ని రి స - గ రి | ప మ - ధ ప - స ని రి స -
గ రి గ మ గ మ క్షీ - స ని రి స రి ని ధ | మ మా గ రి స - సా | మ గ గ రి రి స ని || ప ||
28. మే. హరికాంభోజ జ. 5. కొంభోజిరాగము చరి. అంగ-కుమ-ప-చద-కాని. అ. సరిగమపదస. అ. సనిధపమగరిస.
చ || పా ధా సా , - స ని ధా ధ ని పా | మ ప ధ ని ని ధ - ప ని | ద ధ ప ప - మ గ మా
పా దా సా , - రొ ఓ క్ష బ బ బా | మ ఉ ఉ ల అ అ - నె ఎ | న అ మ్మి ఇ - తి ఇ నీ || పాద ||
28. మే. హరికాం. జ 5. యదుకులకాంభోజిరాగము చరి. అంగ-కుమ-ప-చద-కాని. అ. సరిగమపదస. అ. సనిధపమగరిస
1. పా, మా, గా , రీ గా రీ | సా, - పా, ధా | , సా, రీ మ || పద ||
29. మే. ధీరశంకరాభరణ జ. 7. బిలహరిరాగము చరి. అంగ-కుమ-ప-చద-కాని. అ. సరిగమపదస. అ. సనిధపమగరిస
2. ప ధ ప మ గ రి గా - ధ ప మ గ రి స ని ధ | ప ధ స రి - గ ప మ గ | రి స రి గ పా , - ప
మ గ క్షీ , - గ ప ధ సా - రి గ ప ధ సా | స రి గ ప ధ స - ధ స | రి గ - మా మ గ రి గ || పద ||
28. మే. హరికాంభోజి జన్యము 8. మోహనరాగము చరి. అంగ-కుమ-ప-చద-కాని. అ. సరిగమపదస. అ. సనిధపమగరిస
3. పా ధ ప - గ రి గా - ధ ప గ రి - గ ప గ రి | సా గ రి - స రి సా | రి ని ధ స - రి గ ప ధ
స ధ ప గ రి స - ధ ప గ రి స - రి గ ప ధ స | రి గ రి స రి స - ధ స | ధ ప గ రి - స రి గ || పద ||
22. మే. ఖరహర్షియ జ. 9. శ్రీరాగము చరి. పాగ-కుమ-ప-చద-కాని. అ. సరిమపనిస. అ. సనిధపనిసమగరిస
4. పా , - ప మ రి గా , గ రి స - ని స గ రి | సా , , - స ని పా | , ని - సా - రీ మ
ప మ రి గ రి స - ని స రి మ ప - స రి మ ప ని | రి సా - రి మ ప ని స
ప ని స క్షీ రి - ని స రి సా గ - రి స ని స | గ రి గ సా - రి - రి స
ని గ - గ రి స - ని క్షీ రి స ని - ప ధ ని ప

ఈ క్రింది వ్రాయబడిన తానపద్యములు ఖండబాతి అటతాళముగలవి. ఈ తాళమునకు రెండు లక్షువులు, రెండు ద్రవతములు గలవు. ఈ పద్యములు పాడుటలో ముందుగా రెండు లక్షువులను పాడుకొని పిమ్మట రెండు ద్రవతములను పాడుకొనవలెను.

158

20 వ, మేళక రరాగము

చరి - సాగ - శుమ - ప - శుధ - కై ని

1. దై రవి - అటతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప|| విభోజి నిశ్చేకోరి మరులుకొన్నదిరా ||

అ|| సరసుడా దక్షిణద్వారకస్వామి శ్రీరాజగోపాలదేవా ||

చ|| చిరునవ్వు మోమున ||

శ్రీ సంగీతవిద్యాకర్పణము

లక్ష్యపు.	లక్ష్యపు.	○ ద్రవ త ము	○ ద్రవ త ము
ప సా , రి ని హ్లా ని సా రీ , - గ - స రీ -
అ , అ అ అ వి రి బో , - బ బ ఓ -
స రి గ గ రీ , - గగగ - మపధమ - పగరిస -
బ బ బ బ బి , - నిఇఇఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇఇఇఇ -
సగరిస - సనిధ్యధ్య సద్ధ్యధ్య-నిధ్యధ్య - ధ్యధ్యధ్య -
రిఇఇఇ - ఇఇఇఇ మతిరుఉ - లుఉఉఉ - ఉఉఉఉ -
సద్ధ్యధ్య - రిగమవ - మగరిగ - మనిపధ్య - మగరిస -
కొబబబ - బబబబ - సఅదిఇ - ఇఇఇఇ - ఇఇఇఇ -	ని స మ గ రి స - ని స
శ్చై వ వ వ వ - కొబ	రి గ - స రి ని ని ధ్యధ్య -
బ బ - బ బ బ బ బ బ -	రీ , - స ని ద ప
అ , - అ అ అ అ

శా, , , , - ॥ మామా - ధ ప ధ మ ప గ మా
ప్తి రూ - స త త త త త

పా, , , - పా, , , - మ ప ని ని ధ ప మ గ - మ ని ధ ప -
తా, , , - తా, , , - మ ప ని ని ధ ప మ గ - మ ని ధ ప -

ధ ని ధ ప - మ గ రి గ ॥
అలలల - అలలల ॥ చీర ॥

1. గా, రీ స - స్థి, ధౌ ప మ, - ప ధౌ ని స -
ని రీ - ని స రి గ మా - ని ని ధ ప - ని ధ ప మ -
గ రి స - ని సా రి గ ॥ చీర ॥

2. ని ని ధ - ధా ని ని ధ ప మ, - ని ధ ప మ, - ధ ప మ
గ రీ - గా మ ప ధ - మ ప ధ - ప ధ ని - ధ ని స రి స -
ని ధౌ ని - స గ రి గ ॥ చీర ॥

3. సా రి - స రి గా - రీ, , - స్థి స రి - ని స రీ -

పా, రి - స్థి ని ధ - గా, రీ స - స్థి ధౌ ని

మ గ రి గ - మ ప ధ - మ
పి పి పి - పి పి పి - మ

(మప)

మ ప మ - మా గ రి గ
ని ని ప ధౌ - మ మా -

(ధ)

ని గ రీ - ని ధ ప ధ -
మ పా మ - గ రి స రి -

పా, , - ధౌ ని స రి -

గర్భ గతి - భిద్రసాస - మ గా రి - పమా -	గ తి - గా మ ప ధ -	మ ప గ మ - పా , ,
రిగామ - పధపమ - నినిధాని - దధపపామ -		
భిస - నిగ - రిమ గప-మధ-పనిధని - పధపమ-గరి		
గమపమ - పధనిస - నిప్సనిగరగ - నిప్సనిగరగ -	ని రి స ని - ధ ప ధ మ -	ప ధ ని ని స - ని ని
ససరిగగ - మగగర - మగరస - నిగరస - నిర		
ప్సనిధప - ధనిసరి - మమపమ - దధనిని - సగరని	ధ - రి స ని - ధ ని	ధ ధ ని - ధ ధ మ - మా
గ రి స - సా రి గ పీఠ		
రి వ, మేళక ర్తరాగము	2. తోడి-అటతాళము	అ. స రి గ మ ప ధ ని స
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కై ని	అ. స ని ని ధ ప మ గ రి స	
ప కనకాంగి నీపాటమిలోరి - కాపియన్నదిరా		
అ ధనధుడైన శ్రీకుళశేంద్రుని తనయుడైన - శరభోడి మహారాజేంద్రా		
చ మనవ రమ్మనెరా		
ప , , , , గామా - ధా , , - నీ , ,		
కానా - కా , , - అ , ,		
సా , , - సా , , - నిసనీధ - ధనిధపమగ	మా , - గ మ ధ ధా	ప - మ ధ ని ధా - సా
గి , , - ఈ , , - నిజఇతాది - ఇదేదేవని	ప - ఎ ఎ ప తి	ప - ఇ ఇ ఇ మి - ఈ

విధప - గారిసరి || దధపపమ - X పమగా, - రి
ఇఇఇ - ఓఓఓఓ || కలలలల - లలలల, - ల

సస్సస్, - నిసరి - ధగా X మా - ధధనిని - రిరి
అతిపి, - ఇఇఇ - యుఊఊఊ - ఉఉఉఉ - ఉఉ

అ|| మా, - పమగరి స|| సనిధపమ - X మ ద ధ ని - మగ
రా, - లలలలలల || ధలసలల - మఉ - ఉఉ - ఉఉ

పమ - దధమగరిస - మగమసారి - ని స దధపమ -
ఇఇ - ఇఇఇసలల - క్రిఇఇఇఇ - కుఉ - కలలల -

రిసస - నినిధపమ || X మపధ - ని స రి - ధనిసరి
ఇఇఇ - ఇఇఇఇఇ || రలసల - యుఉఉ - దఇఇఇ

రి - దధగగరిగ - మగరిరి - గరిరి - రిరిసని -
ఇ - సలలలలలల - కలరల - బొబబ - జఇఇఇ -

సస్సస్, - ని స రి ||

ఎండ్రా, - అలల || గా, మప - X మదదాధ - గ -

మపామగరి - మగరిసా - గరిస - ధా, ని - ధని
మగరిసరిగమ - ధగరిమ గనిధా - గమధ

సస - ని ని ధ ప - పమ
ఉఉ - ఉఉ - ఉఉ - ఉఉ

సనీని - ధ రి స ని -
కె ఏ ఎ - ఎండ్రా -

గ రి స ని - ధ ని సా
మలలల - మాలరా

స రి - ని స ధ గ రి

X రి స రి - X మ ప X
ఉఉఉఉ - స ల ల రి

ధ ప ధ ని సా, - రి
ఉఉఉఉ - ఉనీ, - ఇ

, - ని ధ ప గా, - రి
, - అలలల, - ఎ

X మ ప మ గా - ని ధ

శని - ధధనిస - ధనిరి - సారిస - ధనిధ - గ	రి - స ని ధా - మ గ - గ	రి - స ని ధా - మ గ ర
సనిధా, ని స రి ౩		
చ , , , , , మామా - గా , రి - రీ సా -		
మామా - వా , అ - అ అ -		
మాగామా , - మ మగ - రి రి గ రి స - గరి	స ని - రి స ని ధా ని -	ధ గ రి గా - గ మ
రంంం , - మృతతత - తతనెవి - ఎవి	ఎవి - రతతలల -	తి తతతల - లతి
ధధమ - గ రి స రి గ		
తతత - త తతత మగు		
1. రీ సా - స్రి , - , , , - రీ సా - సాన్తి	రి - స్రి రీ సా	, , స్రి - ధా , ని
ధా , - , , స్రి - సా , - ధా , - , , స్రి సా		
సా , - రీ గా - మగు		
2. సా రి రి - స ని ధా , - ని స రి గ - స నిధా	స్రి ని స - ధ పి	ధమ - గ మా గ రి స -
, - రి నిధ - గరిగిగా , - మామధధని - ధని		
ని ధా - ధ ని స రి గ మగు		
3. గ మా ని ధా ధ - గమధమాగ - రిగమాగరి - సరి	గ ధా ని - ధ గ రి ని	, ధ - ధ మా గ - ని ధ
గ - సారి ని స - ధన్గరిగా - ధనిసరి - గమ		
మ గ రి - ని సా రి గ మగు		

4. ధా ని - ప శ ని - ప ధ నీ నిధ - ప ధ నిస - నీ నీ
ని ధ - రిససనిధ - గంగ సంగనిస - ధ నీ - రి
ధసనిధప - గమపమగరిస - రిమగమ - గ మ
ధధని - ధనినిస - ధనిసరి - సరిగంగమ-గంగని-
గ రి స - ధ ని స రి గ మను	సరిస - ని ని ర ధ ప -
పరిగంగరిస - ధ ని స	ప మ గ మ - ధా , - ని
ని ధ - గంగనిధ మ
28 వ, మే, జన్మరగము
చరి-తింగ-మమ-ప-చధ-శై ని	తి. స రి గ మ ప ధ స
తి. స ని ధ ప మ గ రి స	
ప సరిసిజనాథా నిన్ను సన్నుతి జేసేనురా - చాలాకృపయుంచుట కిది సమయమురా
అ నిరతము నీపాదమే గతియని యున్నారా - నిజమనియెంచి నామనవి శ్లోరా
చ సూర్యభామ సకల లోకాభిరామ		
చ మ - మ మా గా - సా , ని - పాధా
సా రా - నీ , ఇ - జా ఆ
సా , - సా , - స రి గ రి - రి గ రిస - నిసస -
సా , - రి , - ధ ఆ ఆ ఆ - ఆ ఆ ని ఇ ఇ - న్ను ఉ ఉ -
రి స ని - ప ధ స రి గ మమగగ - రినిసని-పధస-
నుఉ ఉ - ర ఆ ఆ ఆ ఆ ప ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ	మ గ ప ధ స - ప ధ స
స ఆ ఆ ఆ ఆ - న్ను ఉ ఉ	రి గ - స రి గ - మ గ గ
తి ఇ - జె ఎ ఎ - స ఎ ఎ

నుగ ముత్య - సరిసమముగ - స స స ధ ప మ గ - స స స ని
కృతకత - పతితయతుకుం - ముతకుటతితి - కితితితి	ధ ప - ప ధ - రి స - ని ధ -
ఇ ఇ - ఇ ఇ - ఇ స - య త	ధ ప మ గ - - గ రి సా - -
మ త త త - య త త త -
అ రి స ని - పధసరి నినిరా - పమధ ప - మగమ -
మతకు - రతితతి నినిరా - తతిమతకు - ని ఇ త -	మ ప మ - ప ధ ప - ధ స
యతితి - ని ఇ ఇ - య త	ని - రి స ని - సా ధా -
త - త త త - సా త త -
తా : - సా : - పపధధ - నీ నిధ - ధప - ప మ గ -
సా : - త : - ద త త త - మెనిఎ - గ త - తి ఇ ఇ -		
సా : - సా : నిధసస - రిరిగగ - మమగ - గ -
తా : - త : ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - జ త త - మ		
రిరిస - సనిధపమ - పధసరిగసానిధ - మ ప ధ
తతత - ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఎనిఎని - పి ఇ ఇ - స త త	పా - మ గ రి సా - రి
మా - త త త త సా - త	స ని ధ - ధ ప మ గ - గ -
వి ఇ ఇ - ఇ గ ఇ ఇ - ఇ
రి స ని - త ధ స రి గ గా, మ - గ గ రి సా, - రి
కాటా - ర త త త త త రంగు - విలుదుజగం - ము		
గ - సరిసనిధ - పధసా స - పధస రి రి - ధ సరి
త - సరిపతిత - తిగుతు ము - పరిలయు ము - రవము	గా గ - స రి గ రి
నము - య ర ముగ	రి - ధ స రి సా స - స
మై - ప ద రి య సై - మ
గ రి పి - పధత రి గ మ గ రి స - ప మ గ రి స - త ప
గ త నీటు - మ రి ప త తిగునటర - తిగునటర - కట		

పా, మ X రి - స రి
తే, ద స ర - స ర

రి సా ని ధ - ధ ప మ
వి కా తి త - భి ఇ ఇ

, , - రీ, , గా
, , - మా, , తే

సా, ని ధ - మ ప ధ
తా, ప మ - ని తు ప

మ X ప ధ తి త - ప ధ
లి తి తి తి త - లా బి

, , - ధా, , సా
, , - ర, , గ

మ X ని ధ ప ప ని ధ - రి స రి - మ స రి గ - స రి - ధ రి
శట. యి తు త. చెటు త. పరి స రి - మ రు స రి గా - ప రి

పారి - ప ధ స రి X ||
సంబు - చె ర చ మర || సారా ||

ప || , , , , || సా, , ప ని ధ - ప మ X -
|| సా, , ర్మ తి త - భ ఉ ఉ ఉ -

సా, , - సా, , - ప ధ స రి గా - స రి X మ పా -
మా, , - తి, , - స తి తి త - క తి తి త -

X రి స - మ X మ ప ధ ||
ర తి త - మ తి తి త || సార్య ||

1. సా, , , , - ని, , ధా - సా, , , , - ధా
రా, , , , - ని, , టి - తే, , , , - గ

మా గా రీ గా సా, , సా నీ - సా
ట త ర మ సా, , ర మ స - మ

, , - మా సా ధా ||
, , - రాయి క || సార్య ||

చీ ॥ ११ - రీ గ రి - రి గ రి రీ శ - ని ధ ప ధ -
వీ ॥ ११ - రాయితలు - తె ర పు లేక - దు రి త ము -					
సా ॥ ११ - సా - ప ధ స రి గ సా - రి గ మ ప గ
వీ ॥ ११ - రా - వి ర ము గ మ ధా - ర శ ము గ ధ					
ధాన - రి గ మ ప ధ॥
వీయ - త గ న ట ర॥సార్వ॥					
శి. మా ॥ ११ - ప ధ మా - ప ధ ని ధ మా - ప స ని ధ
మా ॥ ११ - యలమా - రికియభిమా - సమాసత					
మా - ధ మా స - గ మా పా ॥ ११ - ని ధ ప మ గ రి
మా - ర మా ర - మ లా మా ॥ ११ - స ము వ్రు మ రెయ					
మగమ - రగన - ప మ ప - గ మ గ - ని ధ ని - ప ధ ప - స ని
మతని - కిఖన - రిగద - పలన - మ గ న వ - వ లె మ - శిని					
ధ - రిపగరిపని ధ - ప ధ సరి - గ మ గ సా - ని ధ - మ
లి - తెగువిటునులప - పలదుర - సమిసదాసర - ప					
గ మా - మ ధ స రి గ॥
గ రా - ప్ప ర జ స క॥సార్వ॥					

ని ధ మా గ సా - ప
ర మ మా వ్రు మ ల - ప

ధ సా - రి గ మ - రి గ -
త మా - వి న మ - వి న -

రి గ మ ప - ని ధ స రి
య ప త ర - ప ర గ న

१ - రి గ మ ప ధ - సా
१ - ర లా ప త గ - కి

గ సా - రి ప ని సా
ను మా - తనిని పం

ప ధ స - గ ప ధ స - స
ల ని స - న ల ని తె - మ

4. సా ॥ - రి గ్ రి స - నిధపా-మగసాని - పుధ
తా ॥ - పముమరి - వి ప రీ - తముమజేసా. గ ద

సా ॥ - సా ॥ - ప్పాధ్య-ధాధ్య - సా రి స -
రా ॥ - నీ ॥ - పాదయ-గంబుల-యాన ర -

సరిస ని-ధ ప మప-ధ స్త నిద-పమగరి - సరిగరి -
సరిగరి-మనుగొని-యెదనెన - రువమర - కురునిము-

స రి స ని-పుధ్య-పుధ్య-స రి స-సరిగ-రిగమ-గ మ
సముహళి - మురహార-పురహార-ధరజ-రురుని-యార

స రిగమత ధ - మగతధ సని - పధసరిగరి - గేమ
గడిగడియత - తదబిహమను - పదకమృబుడి-ర్బుడి

గ్ రి - స్త నిధప - మగపధస్తరి - గేమగేసా ॥ -
యక - మురలిద - వినిబెదరుమ- వనితలుహో ॥

స రి గ మ - గ మ ప ధ ॥

శి ంచికాగ - లి ం ప మెరిసార్ప॥

గ్ గ రి - గా మ గ -
వింమక - తే దు గ -

ప - మ ప ధ - స్త ని రి స
గ - వి ధ ని - వి రి శ ర

ప స్త ని ధ - ప మ గ రి
యించినను - బ లి కి రి

మా ప మ - సా ధ రి
దా య ని - తే ద ని

ని ధ - ప ధ సా ॥ -
ములు - ర ప ము త -

సా ॥ - ప ధ స రి -
గా ॥ - యించికురు -

29 వ. మేళకర్త రాగము

4. శంకరాభరణము—అటతాళము

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

అ, స రి గ మ ప ధ ని స
అ, స ని ధ ప మ గ రి స

ప|| చలమేల జేసేపురా సరసకురాసామి||

అ|| బలబాఘుడైన చక్కని సరసిజనాభజేవా||

చ|| పాపజాతిమారుడు||

ప|| : : : || సా నీ - పా , మగాకీ

|| చాలా , మే , ఎ వు

సా : : ధర్మి : : స రి గ రి - రి గ రి రి

లా : : అలజే , - సెఎఎ - ఎఎఎ

నీ ప - ధ నిపధని || రినిపధనిప - ధమప గమరి-

రాతి - అలలలల || సలలలలల - రలల అలల-

గసా - రిస నిధని - స స రి గ గ-మమపపధని-

సల - అలలలల-కుకుకుకు-రలలలల-

అ|| సా -రిగమపధని || సాసా : : - మమగమ -

ధ - ఇఇఇఇఇ || జాలా : : - అలలల -

పా : : సా : : - ధధనిధ - మపధప - గమపమ-

క్షా : : - ఊ : : - ధధఇఇ - ఇ ఇఇఇ - సలలల-

నీ , - స రి గ సా -
ప , - ఎ ఎ ఎ -

సరిసా , ని - ధ ని
సలల , అ - లల

స ని రి స రి - గ గ
పల అల అల - క్కా

స రి గ మ ప - ధ నిప
పుకుల అల - అలల

సా , - మ ప మ గ రి
అ , - మి ఇ ఇ ఇ ఇ

మ ప - మ ప ధ ని - సరి
అ అ - అ అ అ - అ

సా, - ధనిపధని || సా, నీ - సా, కీ - రి - ప్త - నీ -
వి, - ఇదియిది || సారా - నీ - ప్త - ఇ - ఇ - ప్త -

సా, సా - కీ - రి - ప్త - నీ - సా, ప్త - ధని -
తా - అ - ఆ - సా, ప్త - అ - అ - అ - అ - అ -

సా, ప - మహాధని || సా, నిధిప - పా, మ - గ - మ
అ - అ - అ - అ - అ - అ - సా, ప - మహా -

సా, మ - గ - రి - ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప -
నీ, సా, ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప -

సా, ప - గ - మహాధని || సా, ప - రి - ప - రి - ప -
ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప -

సా, ని - ధని - ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప -
మా, ని - ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప -

ని - ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప -
ని - ప - రి - ప - రి - ప - రి - ప -

సా, - - - - - || సా, - - - - - ప - మ - గ - రి - గ - మ
|| సా, - - - - - అ - అ - అ - అ - అ -

రి - సా, ప - మ - ధ - ప
ధ - అ - అ - అ - అ - అ -

సా, - - - - - ప - రి - ప
సా, - - - - - ప - రి - ప

ధ - ని - మ - ప - ధ - ని - గ - మ
ధ - ని - క - ప - ని - మా -

స - రి - ప - రి - ప -
స - రి - ప - రి - ప -

స - రి - ప - రి - ప -
స - రి - ప - రి - ప -

ప - ధ - ని - గ - మ - ప - ధ -
మ - ని - ప - మ - ని - మా -

గా,, - మగగరి - సారిగ - రిరిససి - ద్దపపపి -
 తా,, - అలలలల - త్రిత్ర - ఇఇఇఇ - ఇఇఇఇ -
 నిధ - పమగరిగమ ||
 తాత - తాతతాతతాత || పా ||

1. పా,, -,, మూగారి - సానీ,, - సా
 ఇం,, -,, మవిలు - ధరిం,, - చి
 రిసానీసా - ధా,, నీ - పార్ధానీ
 పుడుమరి - పం,, చ - శరము -
 ,, - రీగామా ||
 ,, - గనురా || పా ||

2. గా, మగరి - సగరిస - చి - పరి - పరి - పరి - పరి - పరి -
 ఖా, మగురు - ముమయగము - లుగులించి - విశి
 ధా,, - - ధనిసరిసా,, - - రిగిగా,, - - మగమ -
 మూ,, - - విడువకాదో,, - - వెలవిజో,, - - నెటుల -
 సని - సరిగామ ||
 ముడ - యజ్ఞోదధు || పా ||

3. పా, ధపమపా,, - మగమపా,, - - గరిసనిధ
 పా - పలిపా,, - - రమధుపా,, - - శులలిడశ్చ

సమామగరి - సప
 మలలలల - రుత

సారిసీ,, -
 లిటునెం,, -

ధపామగరి - పమ
 సహింతుసని - చెలి

, పమగ - ససారి
 , తాత - సుతాత

సారిగా
 సారివి

గరి - మగరిస - గరి
 బలి - తవిసర - సర

, - ని ధ మ పా , - ధ
 , - లిటు క పా , - య

దా , ని - గా , రి -
 పాండు - జే , ని -

పా మ గ రి స - ని
 రా త గ దు ర - పం

పా , - స ని ధ పా
 పా , - డెవై లి పా

ని రీ - గా మా -
 రాత్రి - నీ త్రో -

ప ధ ని స ని ధ - ప ధ
 యిది స మయము - ప ధ

పా , - ధని స రి స పా , - మ ప ధ పా , - నిధని
 పా , - రహిత మైస పా , - య నుచుపా , - టలను

ని స పా , - రి గ మ ||
 మ గుపా , - టి గ ను || పా ||

1. సా, సాప్త - పశాప్త = ధ ని స ని ధ - పమగమ -
 ని , సాటి - వికాల - నయను గాన - స సుపగ -

ధా , - మారీ - గమగ రి సా - పా సా సా
 జెం , - జేనూ - సరస ముగా - యిందీ నా -

సా ని రీ స సా - రి గ మ గ రి సా - రి గ రి స ని -
 పంద మొందగా - చురునికదనం - టున ను వ ద -

రిని స ధ నిధని - స రి గ మ గ రి - సరసా నిధ -
 లికపెనగానవలె - న ని క ల ప ర - పడు చున్నది

, స రి గ మ ప ధ ని ||
 , తమువ ల దు వి ను || పా ||

68 వ, మేళకర్తరాగము

పరి - అంగ - ప్రమ - ప - చధ - కాని

ప|| వనకాక్షి నిశ్చేతరి - పలవి పచ్చియున్నదిరా||

అ|| మనవిజానిగన్న చక్కని శ్రీమాకహారి రంగసామి||

చ|| చిరవప్య మోమున||

క|| సాని - ధని సరిగ || పామాగా, రి, రీ, -

అ - అలలలలల || వానానా, అల, -

గమపగ - రిసనిధ - రిససారి - ధగరి - గపమరి -

క్షిప్తిఇతి - ఇతిఇతి - నిఇతిఇ - ఇతిఇ - ఇతిఇతి -

రిసని - ధని సరిగ || ధపమ - రిగమపధప - మనిధ

ఇతిఇ - ఇతిఇ ఇతి || పలల - అలలలలల - అలల

ని పమ - గమపధని - సనినిధప - నిధపమగ - ధమ

అవితి - ఇతిఇతి - పలలలల - చితిఇతిఇ - యుత

అ|| రి, - ధని సరిగ || మననిధప - మపధపమనుగ -

రా, - అలలల అల || మలనలల - నితిఇ ఇతిఇతి -

నిధ - గమ పగరిస - నిధమగరి - పమగరి సనిరి -

కాత - త - త గి ఇతిగ - అలలలల - సన్ని అలల అ -

అ. సరిగమపధనిస

అ. సనిధపమగరిస

క్రాంత సంగీతవిద్యాదర్శనము

153

గమపధప - మనిధ	ని - పామగ - ధమగ	మగరిసని - ధరిస
శ్చాపనిప - ఎ	ఎ - లోపి - రి ఇ ఇ	తాత - తాత - సన్ని అ ని
గరిసని - ధగరి - ప	తాత - తాత - తాత - తాత	పమ - గమపధధని
ధనిసరి - నిసరిగ	అలల - నితిఇ ఇతి ఇ	

ప ద ని స్త - ధ ని పా || నిధస్ నిస్త - ధ ని స్త రీ స్త గ రీ
శ్రీ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ గా || మ అ అ అ అ - క అ అ అ అ - అ అ

మ గ రీ స్త - ని ధ ని స్త - గ రీ స్త - స్త ని - నిధస్ - గ గ ధ ధ
స్త్ర ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ - రి ఇ ఇ - ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ - రంంం

రి స ని - ధ్ధ ని స రి ||

ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ || మా, - గ ప మ పా ధ - గ మ ప

ని ధ ప - ని ధా - ప మ ధ మ గ రీ - ప మ గ రి స ని - ధ్ధ
ని ధ ప మ - గ మ ప ధ ని పా - ధ ప ని ధ - స్త ని రీ - ధ గ

రీ - మ గ రీ స్త ని - ధ రీ స్త ని ధ - స్త ని ధ ప - ని ధ ప ధ
రి స ని - ధ్ధ ని స రి గ || వ స ||

చా|| ౧౧౧, ౧౧౨ || స్త ని ధ ప - గా, రి - గ మ ప ధ
చి ఇ రు ఉ - స, స్త్ర - ఉ ఉ ఉ ఉ

పా, - గ మ ప ధ ప మ ప ధ ధ ని ని - స్త ని ని ధ ప -
ఉ ఉ, - ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - ము బి బి బి బి - బి బి బి బి -

ధ ప మ - గ మ ప ధ ని ||

అ అ అ - అ అ అ అ అ || చి ||

1. రీ ౧, ౧ - స్త ౧౧౧ - రీ స్త ని - ధా

ని ని - స్త స్త రీ ని ధ -
ంం - గ స్త - అ అ అ -

రి ని - ధ్ధ గ రి - ప మ గ

మ ప గా, - రి రి స

మ ప ధ ని స్త - ధ ని
మ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ

ధ ధ మ గ - ని ధ మ గ
అ అ అ అ - అ అ మ ఇ

మ - రి గ ని ధా స్త ని

స్తా, స్త - ని ధ మ గ

స్త - స్త ని స్త - స్త ని
ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ - అ అ

(స్త ని)

నీ పా॥ - మాధామా గారీ - ॥ శ్రీ
మాధానీ ॥చ॥	సూరీ గా - సా	రీ గామా - గా
2. ధాపమత - గమాప - గధమగరి - పమాగరిస్సి -
చరిగపమగరి - స్థిరీరి - భగరి - పమామగ - నిధ -
, నిధనీ - పధని ॥చ॥	ధ స రీ నిధ - ధ నిధ	మ గ - ధ మ గ రి ప - ప
3. మనిధమత - గపమపా , - మగ - ధమగరిస వ్విరి
, రి - ధస్థిసరీరి - ధపమగరి - నిధపమ - గమవ -
గ నిధ - గమపధని ॥చ॥	ధ ధ ని ని ప - ధ స రీ	ప ని - ధ రీ నిధ ప మ -
4. ధానిధమగ - ధమగరీ - మగరిస్థా - గరి - మ
గ - నిధ - గమపధని - పధమగధ - గమపనిధ - స్థని
న్వి స రి - గమపధని ॥చ॥	ప - ధ ని రీ నిధ మ - ధ	మ గ రి - ని రి ని ప - ధ
5. పమాగా - గ రి రి - రీ - నిసరీ - నిధపమగరి
పా , - ధగరి - ధ రీ రి - ధ రీ రి - ధగరిపమ -
గమరీ - గమపధ - గామపధని - పాధమప - ధ
నిస - ధగరిధ - గరిమగరిస - గ రీ ప - ని ప రీ
మా - గమాపధని ॥చ॥	మా ప గ రి ని ధ - గ	మ ప ధ ని సా , రీ -
ధ మ గ - రీ ని ప ధ

20 వ. మే. జన్మరంగము
చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కై ని

రీ. రీతిగోళ—అటబాళము

అ. స గ రి గ మ ని ధ మ ప ని స
అ. స ని ధ మ ప ధ మ గ రి స

చ || పవనాత్మా నిశ్చేత్తోప శనటపీర్వి ప్రబోవవయాన్య

అ || మననిజానిగన్మ చక్ర-ని మా శేయిగోపాల యా శేళ

చ || అన్నిటికి నీశేదక్ర-ని

చ || సా, - ని గ రి గ మ || పామా - గారీసా :-

అ, - అల అల అల || వానా - జూలత్మా :-

నిసగరిపదస్థిని - నిధనిస్థిని - సగాగమా -

నిధిఇఇఇఇఇ - నెప్పిప్పిప్పి - ఎ వ వ వ -

గరిపస్థి - సగగమ || పాదధమ- గమప - పమగరి

సలలల- అలలల || శే ఎ ఎ ఎ - సలల - టలలల

గమ - గమనినిధధ - ని ని ధ మా, - గమగసా, -

అల - దిఇఇఇఇ - ర్వి ఇ ఇ ప్రో, - ఒఒఒవా,

అ || గా - పమగరిగమ || సానిధని - దధనినిధమ - గ

యా - అలలలలల || మానలల - నీఇఇఇఇ - జా

మ ధ ప మ-గ రి గ మ - ధపామగరి-పమాగరిస -

ఉ ఉ ఉ ఉ-ఉఉఉ ఉ-ఉనీ ఇఇఇ-గం ౦౦౦-

గ మ ప ధ ప మ - గ మ
ఎ ఎ ఎ ట ప - ఒ ఒ

ప - ప మ మ గ రి - ప మ
ఒ - రి ధ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ

ని స ని - స గ రి గ మ -
అల అల - ప ఇ ఇ ఇ ఇ -

ప ధ మ ప - గ మ గ రి
ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ

ని సా - ని గ రి గ మ -
౦౦ - స అల అల అ -

మ ని ని ధ మ - గ మ ని
స అల అల అ - గ అ అ

శీ స ని సా ॥ ని స గ గ మ - గ మ గ గ సాగ
అ అ అ నీ ॥ మ అ అ అ అ - అ ఎ ఎ ఎ ఎ

రిస - ని ని సగరిస - నిసని ని ధమ-గమగ రిమ-
ఎ- ణుఉఉఉఉఉ-గొబిబిబి-పఅఅఅఅఅ-

గ రి ని స - స గ గ మ ॥
శ అ అ అ - అ అ అ అ ॥ పాధధమగమ-మమగరి

గమా - ధధమగమా - మ గ రి రి - గాగరిస-ని స
గరిస - గగమగ మ - నిధమనీనిస-నిససాగ -

రిగమసాగరిస - సనిసగరిస - నినిసా ॥ స
స - నీ స గ గా మ ॥ చ ॥

చ ॥ १११ - १११ - సా ॥ ని ధ నీ - ని ధ మా -
१११ - १११ - అం ॥ ని ఇ ధ - అ ఇ ధ -

మగమప - పమగరి - గమపమగరి - గాగరిసని-
శి ఇ ఇ ఇ - ఇఇఇఇ - ని ఇఇఇఇ - మేమేమే

గ మ ప మ - గ రి స ని ॥
ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ

ని ధ మ - ని ని స సా
ల అ అ - అ అ అ ధ

ని ని స - ని గ రి గ మ -
ని ధ మా ॥ మ గ రి

ప ధ స స మా ॥ -
స - నీ ధా మ గ -

ప మ - గ గ మా ॥ - ప
అ - అ అ ని - - ఇ

1. మా, మా, గా రీ - గా రీ సా, - సా
నీ, సా, నీ, నీ సా, నీ గా రీ
సా గా రీ నీ అ	గా, మా, - దా	ధా మా గా రీ -
2. ని, ని, ని, ని - సా, సా - సమా, సా, సా - సా
ని, ని - సా, సా - ని, ని - సమా, సా - సా
సా ని, సా - సా, ని అ	గా మా ని ధ సా - నీ	ని, ని - సమా, సా - సా
3. స, స, స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
సా స, స - సా, సా అ	మా - ని, ని - ని, ని - ని	సా, సా - సా - సా - సా
4. స, స, స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
సా స, స - సా, సా అ	మా - సా, సా - సా, సా - సా	సా, సా - సా - సా - సా
5. స, స, స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
సా స, స - సా, సా అ	మా - సా, సా - సా, సా - సా	సా, సా - సా - సా - సా
6. స, స, స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
సా స, స - సా, సా అ	మా - సా, సా - సా, సా - సా	సా, సా - సా - సా - సా
7. స, స, స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
సా స, స - సా, సా అ	మా - సా, సా - సా, సా - సా	సా, సా - సా - సా - సా
8. స, స, స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
సా స, స - సా, సా అ	మా - సా, సా - సా, సా - సా	సా, సా - సా - సా - సా
9. స, స, స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
సా స, స - సా, సా అ	మా - సా, సా - సా, సా - సా	సా, సా - సా - సా - సా
10. స, స, స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
స, స - సా, సా - సా, సా - సా, సా - సా
సా స, స - సా, సా అ	మా - సా, సా - సా, సా - సా	సా, సా - సా - సా - సా

తానవరములు సమాప్తము.

కృతులు పాడవలసిన పద్ధతులు

1. **కృతులు కొన్ని చొక్కముగాను, కొన్ని మధ్యమకాలముగాను పాడుట వాడుకయందున్నవి. అందు చొక్కముగ పాడవలసిన కృతులను ప్రతికి నాబుగత్తురముల చొప్పునను, మధ్యమకాలముగా పాడవలసిన కృతులను, ప్రతికి రెండత్తురముల చొప్పున, స్వరతరచి తాళమునకు సరిపడునట్లు లక్ష్య దృఢము లేర్పరచి, వ్రాయబడుచున్న మఱియూ, రూపకతాళ కృతులకు ప్రతి ఆ వృత్తముయొక్క చివర (1) ఈ బ్రాహ్మణ్యలోనున్న రెండు నిబంధనలు గల గుఱుకు చేసియుండును. ఇట్లే మిగతా కృతుల చాపుతాళమునకు చేసియుండును.**
2. ఈ కృతులు పాడునపుడు, మొదటి యెత్తుగడకాలమునకుంటే, పై కాలమునకుంటి వచ్చినచోట దానికింద (—) ఈ బ్రాహ్మణ్యలోనున్న అక్షరాలుగల గురుకు చేసియుండునుగాన, అట్టిగురుకులుగల తావున మొదటియెత్తుగడ కాలమునకు రెట్టింపు కాలము పాడుకొనవలెనని యెఱుంగునది.
3. దక్షిణపట్టవలసిన స్వరముపైని (.....) ఈ బ్రాహ్మణ్యలోనున్న గుఱుకు చేసియుండునుగాన అట్టిగుఱుకుగల స్వరముననుసరించి దాని పైస్వరమును అనుస్వరముగా తగిలేటట్లు ఊగించిపాడవలెను.
4. కృతులయొక్క మొదటి యెత్తుగడలోనే (1) ఈ బ్రాహ్మణ్యలోనుండు గురుకులు ఎన్నియుంటే నన్ని యత్తురముల కాలము తాళముయొక్క మొదటి పూతలోనే విడిచి పాడుకొనవలెను.
5. మఱియూ, తాళముయొక్క మొదటి పూతకు పూర్వమే కృతిని పాడవలసినపుడు (స.) ఈ బ్రాహ్మణ్యలో నుండు నట్లు మొదటి స్వరముపై పేర్కొనబడిన నిబంధనలను వ్రాయబడియుండునుగాన, అట్టి గుఱుకుగల కృతులను తాళమునకు పూర్వమే యెత్తుగడ, కాలముని యెఱుంగవలెను.
6. మొదట ఏగుఱుకులను లేక వ్రాయబడియున్న కృతులకు తాళమునకు సమముగానే యెత్తుకొని పాడుకొనవలెను.

—* కృతులు *

చరి-అంగ-శును-ప-చధ-క ని.

 శ్రీత్యాగరాజయ్య గారి కృతి

1. హంసధ్వని—అదితాళము.

అఱో. స రి గ ప ని స
అప. స ని ప గ రి స

ప|| శ్రీ రఘుకులమంద బుట్టి నీవు నీతను జేకొన్న రామచంద్ర! ||శ్రీ||

అ|| ఆరామమంద మునుల కోరిక లీడేరఁ జేయబూనుకొన్న రామ! ||శ్రీ||

చ|| పర రత్న పీఠమంద మజ్జనము పుడమిమరులచే గొకొన్న రామ!

పరమభక్తులను పాలనమానేయు, సాకేతవాస! త్యాగరాజమఠ! ||శ్రీ||

రాగలక్షణము:— ఇది 2లి వ మేళకర్త, ధీరశంకరాభరణావస్థము. ఈపాంగరాగము, జౌడవజౌడపరాగము. మధ్యమైవకములు, వర్ణములు. అంతరగాంధార నిసాధములు, రాగస్థాయాస్వరములు, బాటుస్వరప్రయోగములు రాగరంజకములు. అన్ని వేళలయందు పాడదగినది. ఈ రాగము రామస్వామిదీక్షితులుగారిచే నిర్మింపబడినదని తెలియుచున్నది.

ప్రేలిక రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.

ప|| ॥ - పని సా - స ని ప గ

॥ - శ్రీఇతా - ర ఆ ఘ

గా, గా, - ప ని స రి - స ని ప గ

నీ ఇ పు ఈ - శ్రీ ఇ ఇ ఇ - ర ఆ ఘ

రీ స - స

కుల - మం

రీ, రి స స - స ని

కూ, ఈల ఆ - మం

ని - గా రి

దు - బు ట్టి

పా - స ని గా రీ

దు - బు ఈ ఈ ట్టి

గా, గా, - పని పరీ - గ - పని పర
ని ఇ పుత - శ్రీ ఇ ఇ ఇ - ర అ అ అ పుత
గా, గా, - గా పాని
నీ ఇ పుత - నీ తను
గా, పా, - ప గ గా - పని పాని
పంద్రాత - నీ ఇ ఈ - త అ అ ను

అ|| ౧౧ - పని పా - పాని
౧౧ - అ అ అ - రామ
రీ, - పరీ - రీ పని పాని
కా అ - ల ఇ - దే ఎ ప ర

శ|| ౧౧ - గ గ - పా గ
౧౧ - వ ర - ర త్తు
గ గ గ గ గ - పని పా - ప గ ర
ప అ అ అ ముత - పు ద ము - ముద ల

రీ, రి స స - పని
పా, తు అ - మం
పా, - పరీ
పే ఎ - కొడ
ని పరీ - పరీ
పా ఎ ప - కొడ

రీ, రీ - గ - గ
మం దూ - మును
పా, రీ, - పరీ
కే ఎ య అ - ముత

నీ, పా, - పరీ
నీ ఇ త అ - మం
రీ, పా, - పని
పా ఎ ప - గ ఇ

పా - పని గా రీ
మ - ముత తు ప్పి

పని - పాని
మృత - రామ

పని - పాని | పగ పా - పని
మృత - రామ | పుద్రా - శ్రీ ఇ

రీ - పరీ గ - పరీ
లా - కొడ కొడ రి ఇ

పని - పాని | పగ పా - పని
మత - కొన్న | ర అ మా - శ్రీ ఇ

పని - పా గ
మత - మాజ్జ

పా - పని గా రీ | గా, పా,
ఈ - కొడ కొడ న్ని | రా, మా,

పరమ భక్త్యులను పాలనమునెయ్య, సాక్షరవాస | త్యాగరాజునక | (అను పల్లవివలె పాడుకొనెడి)

శుభి - అంగ - శుభ
ప - శుభ - శాని

2. సౌరాష్ట్రరాగము - ఆదితాళము

ఆ. సరిగ మువధనిస
అ. సనిథాపమగరిస

(శ్రీ గణపతి స్తోత్రము) శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి.

ప॥ శ్రీ గణపతిని నమింపఁ, శిరమానవులారా ! ॥ శ్రీ గణ॥

అ॥ వాగాధిపాదీను పూజల చేకొని తాగ నటించును వెడలిన ॥ శ్రీ గణ॥

చ॥ పసన నారిశేఖాది జంబూ-ఫలము లాగించి, ఘనతిరంబుగడ మహిమై పడమఱు ఘల్లుఘల్లుని నుంచి, అనయము శూరిచరణ యుగములను హృద-యంబుజమున నుంచి, వివయమునను త్యాగరాజ వినుతుండు వివిధగతుల నిత్ర శంగునుని వెడలిన ॥ శ్రీ గణ॥

లక్షణము:— 15 వ మేళకర్తయగు మాయా మాళవగాళ రాగజన్యముగా పూర్వము చెప్పియున్నారు. సంపూర్ణ రాగము రక్షిరాగము భాసాంగరాగము పడపా అనుప్రయోగములలో శుద్ధపైవకమును పడనిదపా - సనిదనీద అను ప్రయోగములలో దనీద అనుతావులలో కైశికి నిసాదము పలుకును. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది. పడప అనుప్రయోగములలో తప్ప ఎక్కడగా చతుశ్రుతి దైవత సంబంధముగా వచ్చుచున్నందున 17 వ మేళకర్త మూర్త్యకాంత రాగజన్యముగా చెప్పబడి శాస్త్రయముగా వ్రోచుచున్నది.

తా ప్రతి సాల్ల తక్షరముల చొప్పున పాడుకొన వలయును.

ప॥ ,, ధాని - ససా - నిసాని తా దాని పా , ,, మవవ - పథప । మా మగపమ రి ,,

క్రిత - గణ - పతితి నీతితి తి । ఇతిపిపి - వింత । రా అతితితి తిపి

ప్రతి రెండు అక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.

పక్ష గా X - రీ రి స ని
వా అ - తా పి గ ణ

గా ప - గా రి స ని
వా అ - తా పి గ ణ

గా ప గా ప గా గా,, - రీ X రి రీ X రీ,, - స రి స ని
వా అ అ అ అ అ,, - తా అ అ అ అ అ,, - గ అ అ అ

X ప గ X గ రీ - రి X రి రి సా - స రి స ని
వ అ అ అ అ - త అ అ అ అ పి - గ అ అ అ

గా స రి X పా - రి, రి - స రి స ని
వా అ అ అ అ - తా అ పి - గ అ అ అ

X ప ని - స X రి - X రి స ని
వ అ అ - త అ పి - గ అ అ అ

X ప ని స రీ - స ని ప గ రీ - స రి స ని
వ అ అ అ అ - త అ అ అ పి - గ అ అ అ

శ్రోత సంగీత విద్యాదర్శనము

1	రీ - స ని స రి
శే - మా 0000	స రీ - ని
ప తి - థ
2	డిటూ
డిటూ	డిటూ
డిటూ
3	రీ X రి రీ - స ని స రి
శే ఎ పి - మా 0000	స రీ - ని
ప తి - థ
4	డిటూ
డిటూ	డిటూ
డిటూ
5	డిటూ
డిటూ	డిటూ
డిటూ
6	డిటూ
డిటూ	డిటూ
డిటూ
7	రీ X రి రీ - స ని స రి
శే ఎ పి - మా 0000	స రీ - ని
ప తి - థ

తగనిస - రేగపగ్గరిసనిత - గరిసని
 పతతత - తతతతతతతత - గతతత

రీ - సనిసగరి - సరిసని
 తత - తతతత - గతతత

, రీగ - పానీ
 , వార - జాశ్యం

అగ్గపా - గారి - పా
 భుజి - జాది - సం

నీస - రీసనిపా
 భూత - భూతితకా

గాపగానిపా - ససస - నీరీసా
 వీతరాగణం - విసత - మోగణం

పూరిగా - రీరి - రిసపా
 పురా - మంభ - సం

గపాగరి - నిస
 ప్రభావతం - రీసా

పరి - ని
 సరి - భ

డిటా
 డిటా

సనిపా - గ
 సతిరా - ప్ర

రిసనిస
 సుపిత్త

పగారి
 ప్రపంచ

రీనిపానిగప
 వీశ్యకా - రణం

సనిపా - సని
 భూత - ముని

నిస - రీ
 పీణ - మ

రీగరి - సనిసరి
 సేవప - మాంం

డిటా
 డిటా

రీ - సనిసరి - గగ
 దం - శ్రీత్యత్య - వాత

రిగపా
 చరణం

సరిపా
 భరణం

గారిఫ్ఫరిసరి - గగ
 వీశ్యకా - రణం - వాత

గరి,
 పరాతి

గ - సరి
 భగ - గతం

నిరిరి - రిరిరిరి - రిరిరిరి	పా - స ని పా	, - X రీ
మూరతి - రి ఇ ఇ ఇ ఇ - ప్రతిమతి	పా - స ని పా	అ - స్థిరం
గా, గ పా - ప గ గా - రీ	పా పా	ని - రి సా
మూ, మాలా - ధ అ అ - రా	తేత్రా	అ - స్థిరం
ప స ని స - రీ గా	రి పా - X	, - ని పా
ప ర అ రి - చత్వా	రి పా - X	అ - స్థిరం
ప స స ని ని - ప ని గ ప	, గా రీ	స రి పా
ప్రణ ప అ అ - స్వరణ ప	అ ప క్ర	దండం
స రీ గ రీ - ని స	రి - పా ని	పా ని
ని రం త రం - నిట	ల - చంద్ర	ఖండం
ప రి స ని - ప ని పా - గ రి ప ని	స గా రి	స రి పా
ని ఇ ఇ అ - ప అ అ - మ క ర ని	ద్యతేజు	దండం
స గా రి - స ని ప - రి రి స ని పా రీ	రి గ ప గ - ని పా	ని స రీ - స ని పా
క రాంబు - జ హ శ - ని ఇ ఇ అ పూరం	కలు ప ని - దూరం	భుతా - ర అ రం
ప గా రి - స రి స ని - పా ని స - రీ రీ	స ని రి స ని స పా	X రి స ని - స ని స రి గా X
అ తా వి - స రు స హ - తోక్త - నింబం	మాంస అ ధ్వని భూ	పై భ మోచ - రం భం హ అ

శీవ, మేళకర్త 4. వనస్పతిరాగము—రూపకతాళము అ. స. రి. గ. మ. ప. ధ. ని. స.
శు. రి. శు. గ. శు. మ. ప. చ. ధ. కై. ని. [శ్రీత్యాగరాజయ్యగారి కృతి] అ. స. ని. ధ. ప. మ. గ. రి. స.

ప|| పరియాచకమా మాట ని పడుగురితోఁ బొగడినది ||ప||

అ|| వెఱపున, నవమానంబున - వెసనంబున నేఁగొరి, శరణాగతరక్షక ! నిను - సంతితమన శరణనగ ||ప||

చ|| ఒకమునిపై ద్రావది, ద్వా - రకనిలయా ! శరణనగ, ఒకమాటకు వినిచులుఁడు - ఓన్వేతక శరణనగ, సకలశక్తిగ!
ప్రహేళుఁడు - జాలిచేళరణనగ, హితకరుడై ప్రోవితిచే, త్యాగిరాజనిమాట ||ప||

లక్షణము :— ఇది, 4 వ మేళకర్త కుడ కర్మాటక రాగము ఇది సంపుష్కరాగముగ నుండినను, ఇందు సర్వస్వర
గమక పరీక్షలు కానేరవు. ఇందుగల శుద్ధగాఢారమును శుద్ధముగ నే పలికించవలయును. సరిగఁ జూచి తావులలో బుచ్చు
మునకు కొంచెము దీర్ఘముగనిచ్చి, సరిగఁ జూచి పలికించినచో నీరాగపు కళ చక్కగా వెల్లివియును. అవశోహణమునందు,
చుగరి అను తావులలో శుద్ధ గాఢారమును, పరించి మూరి అని పలుకుట సార్వప్రదాయముగ నున్నది. తక్కిన ప్రయో
గములను సర్వసాధారణముగ, గమక పరీక్షలతో నుపయోగింపవచ్చును. ఈ రాగము సంక సాధారణ గాఢారము నుప
యోగించినచో రాగ కళకు బోతుగ మార్పు గలుగును. ఎల్లప్పుడును పాడ భగినది.

ప|| , - ప. మ. గా, రి - స. రి | సా, - స. ని. ధా. క్తి | , - ప. మ. గా, రి - స. రి | రి స సా - రి స ని ధ క్తి
; - ప. రి యాతతి - చ. క | మాత - చ. అతిటా | అ - ప. రి యా - లత - చ. క | మ. అ - మ. అతిటా
; - ప. మ. గా, రి - స. రి | రి స సా - రి స ని ధ క్తి | , - స. రి గ. మా - ధ. ప. మ. గా - గ. మ. ప. మ. - గ. రి | గ. మ. - ప. మ.
; - ప. రి యాతతి - చ. అ. క. అ | మ. అ - చ. అతిటా | అ. ప. మ. గ. రి లో, బొగ. గ. అడి - స. అతిట - చిద | ఇద - ప. రి ||

అ॥ పథామ పా - గమ । పథ నీ స్రస్ । పథ ని సా - స్ర నిసా । నిధ ని స్ర - ని స్ర రి స్ర శ్రీ
అ - వెల పున - నవ । మతి సంఖన । అ వెననం - బుడన । నె ఎ ఎ గొ బి బి రి
ప - స్ర స్ర స్ర స్ర స్ర । నిధ ని స్ర నిధ - పథ మా । పథ నీ ధనిసా - నిధ పమ । గమ పథ నిధ స్ర - నిధ పమ । గమ - పమ॥
ఇ - శ రణలల । గత ర అలల త్త క - ని ఇయ్య । సం ర లత - ముడనల । కలరల - బలతల - నలలల । గత - పరి॥

అ॥ పథా - పథా పథ । పథ నీ - నిధ ప - పథ నిధ - పథ మా - పథ నీ - నిధ ధా । పథ - పథ ప మ - గా
ప - బి క - మనితై ఇ ద్రాతా - పలని ఇ - ధ్య అలల । ర త క - ని ఇలా - యలల । శర - బాల న ల - గా
ప - గమ గా రిప । రిసర్పి ధీ - స స సా రి సరి - గమ పాపా । ధ - ధని - రి స్ర నిధ పా
ప - బి క మాటక । ని ఇ ధీ క - చ బుడు । బి ర్య - లె వీ రా । శ - రత - బాల న ల గా
ప - పథ - పా, మ - మగమా । పథ నీ - ధనిసా - నిస । ధనిసా స్ర - నిస నిధ పా । ధని సా స్ర శ్రీ
అ - సక - లె ఎ - శ్యలరా । ప్రలల - ప్థాల - మడు । బలలలి ఇ - ధె వీ ఎ వీ । శర బానలగా
స్ర రి గమ - గ - రి - రి స్ర । స్ర నిధ ని - పథ నీ - పథ మా । పథ నిధ - ధనిసా - నిధ పమ । గమ పథ - ని స్ర రి స్ర -
పా - ఇరల - కరు - డపై । బ్రా బి బి - వి ఇ త - రి ఇ నీ । ర్య అలల - గలరా - బాతాత - ని ఇ ఇ ఇ - మలలల -
నిధ ప మ । గమ - పమ॥
అలలల । అల - పరి॥

గి. మేళకర్త రి. హనుమత్తోడిరాగము—అదితాశము ల సరి గ మ వ ధ స స
తురి-సా-గ-తు-మ-ప-కు-ధ-కై-ని [శ్రీ త్యాగ-జయ్య గారి కృతి] ప. స నిధ ప మ గ రి స

ప॥ ధేనినదల మరచివివో? ఓ రామరామ! ॥ జేసి॥
అ॥ ఆనకొన్నట్టి న-స్థలయింతుటకు, మను ॥ జేసి॥

చ॥ (1) అలసియైన భక్తులనుచు, నాఁడు పాలుమాలక రవి బాలుని చెలిమియై ॥ శేషి॥

(2) భావతత్పర విధిచఱచి కొరకాది - శేషుడగు తమ్మునిఁ బోషించుచురాజు ॥ శేషి॥

(3) రామ ! శ్రీ త్యాగరాజ ప్రేమాపతార ! నీతా - భావమాటలు దెల్పి, భ్రమాంజనేయులు మును ॥ శేషి॥

లక్షణము:—ఇది రిప, మానుమతోడి మేళకర్త రాగము. రాగాంగము సప్తగ్రహంబున గమక, పరిక, రక్తగాము, ప్రార్థము విద్వాంసులు యీ రాగమును శుద్ధ కర్నాటరాగమని చెప్పియున్నారు. అయినను యిందు యుపయోగింపబడు హిందూస్థానరాగ మూర్ఖలవలన జౌళిరాగమనియే చెప్పబడినదై యున్నది.) అశోహణ, అపరోహణములయందు సాధారణ గాంధార శుద్ధమధ్యమశుద్ధదైవతముల ప్రయోగముల వలననే విశేషముగ రక్తి కల్గియుచున్నది. గరిక అనుప్రయోగములలో చతుశ్చక్రితి, రిపభములును, మగను అను ప్రయోగమునందు అంతరి గాంధారములును వాడుచున్నారు. ఈవాడుక కాస్త్రసమ్మతము కానేరదని కొందరభిప్రాయము. మధ్యాహ్నము మూడుగంటలు మొదలు ఆరుగంటలవరకు పాడవగినది. ద ప మ గా నిగరిగా- భ గ రి గా- ద ని కి ని ద మొదలైన పరియోగములు రక్తి గల్గించును.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల మోపున నాడుకొనవలెను.

చౌ పా, ద ని - ధపమగా - గమాగ - రి స - సా రి రి స ని | ధ్ధిసా,, పా |, ధ పమా ప - ప మ గ మ ॥ 1

చే ఎ ఎ ఎ - సి ఇష సా - అతత - దెల్ల - మా ర అతత | చిత్తో పేట |, ర అతత - ర అతత ॥

పా, ద ని - ధపమ-చమాగా-పమగరి - రిస - సా, రి - గ రి స ని | ధ్ధిసా,, రిగమపా |, ధపమాప-పమగమ॥ 2

చే ఎ ఎ ఎ - సి ఇష-స అత-అతత-దెల్ల - మా అత - ర అతత | చిత్తో పేట. బి. పే. 2. ర అతత-ర అతత ॥

చదని సాని - ధపమ - గమ - నిద మ గరిస-గరిసని | ధ్ధిసా,, ని - సరిగమపధిసి | దా-దనిసనిదా-పధనిధ-ధపమ॥ 3

చె ఎ ఎ ఎ - సి ఇష - సల - అదెల్ల మత-ర అతత | చిత్తో పేట - బి. పే. బి. పే. 2. ర అతత-ర అతత-ర అతత ॥

శ|| గా, గారి - సరిగమపా - దపమాపా - పమగా - రిస, పిన్నిచ్చిపా, - ధోషమాప - పమగ, సరి
రాలమాత - శ్రీఇచ్చిత - త్విత్తలగా - రిలత - అజిత్రే ఎ-ఎమాల - అలతాని - సేఇచ్చ ఇతి

గా, మా, ద నిధ - నిసా - దనిసరిసనిసాసాసరిస - నీ సరిసని - నాని, నిద - సా ని న - దపాప - నాదా||
భాలమాతమలతి - టలూ - దెవలలల్లుకాళీ ఇచ్చిచ్చ - మాంజుల - నెవలల - గూతతాని - లుడోక - మూను || శ్రీ||

1.2 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనేది, (విట్టస్వరముపాడి పుని పాడవలెను.)

రి వ, మేళకర్త గ. షోడిరాగము—ఆదితాళము అ, స రి గ మ ప ధ ని స
మరి-సాగ-శుమ - ప - శుధ-కైని [శ్రీత్యాగరాజయ్యగారి కృతి] అ, స ని ధ స మ గ రి స

రాగలక్షణము:—ర వ- కృతియందున్నది.

ప|| లోటిసదులు ధనుష్కీటిలోనుండగ దేటికిరిగద వేరి స, నునిస ! ||కో||

అ|| నూటిగ, క్యాచునుండరమార్చిని మాటిమాటికి జూచును పోరాజాలకు ||కో||

చ|| గంగనూత్రురలునను జనియించెను; రంగనిలగని కావేరిరాజిత్రెను; పొంగుచు శ్రీరఘునాథుని ప్రేమతోబొగడు

త్యాగరాజునవి విసవే ||కో||

ప్రతి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనేది.

శు. 11. ,వా, ద - ని ప్ప స - ధ ని
 , కా ప టి - న దు లా - ధ ను
 , - ను నీ ధ మా - గ రి స రి
 అ - నీ ప టి క - తి రి గ ద

2. పనులు - పూర్తి - రిఫరెన్స్
 అతి - తక్కువ - పని
 3. - పని - పనులు - పనులు
 4. - పని - పనులు - పనులు

౧. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౨. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౩. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౪. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౫. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౬. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౭. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౮. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౯. పాపము - పాపమును పుట్టించును
 ౧౦. పాపము - పాపమును పుట్టించును

అ. 1. , - ధా, ప ధా - సా ధ ని ధా, ని ధ ప
 , - మా తా టి X - క్యా అ త త త మ త
 2. , సా, ని ధా - ధ ని సా రం - ని ధ ధా
 ధ - మా తా టి X - క్యా అ త త త - అ త మా
 , - ధ ని - స రం రం - రం
 ధ - మా టి - మా త త టి - కి ధ

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

పాఠశాల - పాఠశాల
 పాఠశాల - పాఠశాల
 పాఠశాల - పాఠశాల
 పాఠశాల - పాఠశాల

[illegible]

సం.	తే.	సం.	తే.	సం.	తే.
౧	౧	౨	౨	౩	౩
౪	౪	౫	౫	౬	౬
౭	౭	౮	౮	౯	౯
౧౦	౧౦	౧౧	౧౧	౧౨	౧౨
౧౩	౧౩	౧౪	౧౪	౧౫	౧౫
౧౬	౧౬	౧౭	౧౭	౧౮	౧౮
౧౯	౧౯	౨౦	౨౦	౨౧	౨౧
౨౨	౨౨	౨౩	౨౩	౨౪	౨౪
౨౫	౨౫	౨౬	౨౬	౨౭	౨౭
౨౮	౨౮	౨౯	౨౯	౩౦	౩౦
౩౧	౩౧	౩౨	౩౨	౩౩	౩౩
౩౪	౩౪	౩౫	౩౫	౩౬	౩౬
౩౭	౩౭	౩౮	౩౮	౩౯	౩౯
౪౦	౪౦	౪౧	౪౧	౪౨	౪౨
౪౩	౪౩	౪౪	౪౪	౪౫	౪౫
౪౬	౪౬	౪౭	౪౭	౪౮	౪౮
౪౯	౪౯	౫౦	౫౦	౫౧	౫౧
౫౨	౫౨	౫౩	౫౩	౫౪	౫౪
౫౫	౫౫	౫౬	౫౬	౫౭	౫౭
౫౮	౫౮	౫౯	౫౯	౬౦	౬౦
౬౧	౬౧	౬౨	౬౨	౬౩	౬౩
౬౪	౬౪	౬౫	౬౫	౬౬	౬౬
౬౭	౬౭	౬౮	౬౮	౬౯	౬౯
౭౦	౭౦	౭౧	౭౧	౭౨	౭౨
౭౩	౭౩	౭౪	౭౪	౭౫	౭౫
౭౬	౭౬	౭౭	౭౭	౭౮	౭౮
౭౯	౭౯	౮౦	౮౦	౮౧	౮౧
౮౨	౮౨	౮౩	౮౩	౮౪	౮౪
౮౫	౮౫	౮౬	౮౬	౮౭	౮౭
౮౮	౮౮	౮౯	౮౯	౯౦	౯౦
౯౧	౯౧	౯౨	౯౨	౯౩	౯౩
౯౪	౯౪	౯౫	౯౫	౯౬	౯౬
౯౭	౯౭	౯౮	౯౮	౯౯	౯౯
౧౦౦	౧౦౦	౧౦౧	౧౦౧	౧౦౨	౧౦౨
౧౦౩	౧౦౩	౧౦౪	౧౦౪	౧౦౫	౧౦౫
౧౦౬	౧౦౬	౧౦౭	౧౦౭	౧౦౮	౧౦౮
౧౦౯	౧౦౯	౧౧౦	౧౧౦	౧౧౧	౧౧౧
౧౧౨	౧౧౨	౧౧౩	౧౧౩	౧౧౪	౧౧౪
౧౧౫	౧౧౫	౧౧౬	౧౧౬	౧౧౭	౧౧౭
౧౧౮	౧౧౮	౧౧౯	౧౧౯	౧౨౦	౧౨౦
౧౨౧	౧౨౧	౧౨౨	౧౨౨	౧౨౩	౧౨౩
౧౨౪	౧౨౪	౧౨౫	౧౨౫	౧౨౬	౧౨౬
౧౨౭	౧౨౭	౧౨౮	౧౨౮	౧౨౯	౧౨౯
౧౩౦	౧౩౦	౧౩౧	౧౩౧	౧౩౨	౧౩౨
౧౩౩	౧౩౩	౧౩౪	౧౩౪	౧౩౫	౧౩౫
౧౩౬	౧౩౬	౧౩౭	౧౩౭	౧౩౮	౧౩౮
౧౩౯	౧౩౯	౧౪౦	౧౪౦	౧౪౧	౧౪౧
౧౪౨	౧౪౨	౧౪౩	౧౪౩	౧౪౪	౧౪౪
౧౪౫	౧౪౫	౧౪౬	౧౪౬	౧౪౭	౧౪౭
౧౪౮	౧౪౮	౧౪౯	౧౪౯	౧౫౦	౧౫౦
౧౫౧	౧౫౧	౧౫౨	౧౫౨	౧౫౩	౧౫౩
౧౫౪	౧౫౪	౧౫౫	౧౫౫	౧౫౬	౧౫౬
౧౫౭	౧౫౭	౧౫౮	౧౫౮	౧౫౯	౧౫౯
౧౬౦	౧౬౦	౧౬౧	౧౬౧	౧౬౨	౧౬౨
౧౬౩	౧౬౩	౧౬౪	౧౬౪	౧౬౫	౧౬౫
౧౬౬	౧౬౬	౧౬౭	౧౬౭	౧౬౮	౧౬౮
౧౬౯	౧౬౯	౧౬౯	౧		

[illegible]

శుభధప - మ గ మా
యము ౦౦౦ - డి అ గ
ని స గ రి స - స్వనిధపమ॥పా॥
జిమ అ న అ - న అ ప అ అ గా॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

అ చు ధా ప - మా ప - ప మ గా
; గం గ - మా పు - రం
; - స రీ గ రీ - స ని ధ ని సా
; - రం గ ని - గ - ఆ ని ఇ తా	; - సు నీ ధ పా
ం - బు న ను జ
అ - స రీ గ మా
అ - పె వ రి రా	ప మ గా , రి సా
నింంంంంంం
ప ధ నీ , ధ పా
జి ఇ ధ యై నూ
పాంగుడు శ్రీ రఘునాథుని ప్రేమతో బాగుడు త్యాగరాజు మనవి వివరించె శ్లో (అనువల్లవివరింపాడుకొనేది.)
శుని-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శై ని 7. తోడిరాగము—ఆదిత్యాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
లక్షణము:—రవ కృతియంచున్నది. శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి ఆ. స ని ధ ప మ గ రి స	ప ఏమని మాటాడితివో? రామ! యెవరిమనసు రేచి విధిమో తెలిసి ఏమని
అ మామ; మూలంబు లనుబాలు, దలిదండ్రులు, భామలు, పరిజనులు స్వవశమాట శేమని
చ రాజులు, మునులు, సురాసురులు, వరడి గాగ్రిజులు, మరీకూరులు, శరదధివరాజులు లోబడి నదూవను, త్యాగ
రాజు వినుట! నయభయముగ ముద్దుగ; ఏమని	
చ స - సా , రి సా - ని స రి స - స ని ధా
; - ఎ ని మ నీ - మ ఆ ఆ ఆ - ట ఆ ఆ
ధ ని - సా, రిగ - రిసా - సా, రిగ రిసనీ - స నిధప
మల - ఏనిఎని-మనీ - మా ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ - ట ఆ ఆ ఆ
ధని - నిసా-రిసా-స గ రిగ రిసనిస - ధనిసనిస ధ ప
మల-ఎ ఏమని - మ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ - ట ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ	ధా నీ స స ని సా
డి టి వోమి టి
ధా నీ - ధ ని స స ని
డి టి - వోమి టి
ధా , ని స స ని - స ని ధ ని
డి ఇ ఇ టి ఇ - వోమి టి	; ; ; - స ని ధ ప
మిమిమి - ర ఆ ఆ ఆ
సా , - స ని ధ ప
మిమి - ర ఆ ఆ ఆ
సా , స ని ధ ప మ గ రి స రిగ
మిమిర ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ

మధధని - సరేసని - దనిశ్రేణీ, ధపమ - గరిసని
 మతతత - ఏవరిణి - మత-నతతసుత-యోవివి
 అ|| , - స, స, స - రేసమ - సరేస - సరేస
 , - మా, మమా - తతరుత - తతనూ
 , - నిసారేస - నీరేసనిధప - ధానీ
 తత-ధతమలూ - పాతరిణిణి - జానూ

అ|| , స, నిధా - నిసరేస - రేస - నిధ
 , , రాతజాలూ - ముతసుత - లుత - సుత
 , , శ్రీగమా - పధనిస - రిసేసని
 ఇణి - గ్రతజాలూ - సుతతేణి - ముతతత
 కీ - స, స, స - రేసమ - సరేస
 త - రాతజాలూ - లూపి - బితి
 , - నిసారేస - నిరిసనిధప - ధానీ
 తత - రతజి - సుతతతత - నాయా

సరిగమ - పాదని
 విణధత - మూపి
 , - నిసారేస
 తత-జాలతనీ
 స - సనిధపమా
 లూ - స్పతవతకా

నీస, నిధప
 ఊరాలసురుత
 ధానిస - రేస
 తరులూ - శనీ
 , - నిసారేస
 ఇణి - నడూపమా
 ససనిధపమా
 భూయతముతగా

సరేస - సనిధపధనిసా||
 తపిణి - నిణిణి||
 నిసనిధనీసా
 పంపం దులూ
 పదధని - నిసరేసనిధా
 ముతతత - బితితతతతి
 సాధని - సా||
 తత - శే||

మధధప - పమా
 లుతపత - రతనీ
 నిధనీ - సరిగరి
 ధతరా - నిణిణి
 నిసనిధ - నీసా
 త్యతత - తగా
 పదధని - సరేస - రేసనిధ
 ముతతత - గుతతత - గతతత
 సాధని - సా||
 తత - నీ||

8-వ మేళకర శ్రుతి, సాగ-సమ-ప-శుభ-కై ని 8. పోడిరాగము--మిశ్రదాపుతాళము ల. సరిగమపధనిస ప! ఎందుదాగి నాడో శ్రీరఘురాముడెందుదాగి నాడో, యీదశర - డెన్నాడు దయవచ్చునో ఓ మనస ॥ ఎందు॥ అ! ఎందుకీ చలము మిశ్రసామనని - మనవటివలె భక్తులపోషించుటకు ॥ ఎందు॥

చ! అలనాడు కనక కిశ్కపురిందారు - చలముడేసి సుతుని సకలభా - ధలఁబెట్టెన మదిని తాళని - శృంగుండైన ప్రహ్లాదుకొరకుం కలుములా - పలనండఁ లేదా యారీని నేం ॥ డెం॥ (2) ముననాని వాహుగాహన తనయందు మద - మునరవిదాని జాలగొట్టటఁజూచి మనకుతాళజాలలేక ప్రేమ - మునఁబాలనము సేయఁదాళ తరువుమరుంగన నిల్వఁగలేదా యారీని నేం ॥ డెండు॥

(3) పోలికన్న ములనాఁడుచేసిన - దుచ్చుర్యములనఁగనుజేయనాటు శ - తులనుబట్టి పొడి నేయనదియఁగాక - యలనుజంపల విరహిత నిజభక్తజ - సులకు త్యాగరాజును రక్షింపనేం ॥ డెండు॥ రాగలక్షణము:—నీచ కృతియందున్నది.

- చ॥ १ - సరిగ సా సా, స ని ని - ధా ని సా, १ - १ - ధ ని సరి - సా రీ ॥
 १ - ఎందుదా, అ, గి ఇ ఇ - నా ల డో, १ - १ - శ్రీ ఇ, రఘూ. ర ల
 సా, ని - స గ - రీ సా సా, స్వ - ధా ని స ని రి - స ని ధ స్వ - ధా, ధ ని స సా - సా సా ॥
 ఆ, ము - డెం - యాదా ల, గి, - నా అ అ అ అ - అ అ డో, ఓ, ఓ, శ్రీ ఇ, రఘూ - రా ల
 రీ, ని - సా - రీ - రి స సా సా, స ని ధ - ధా ని స - ని స రి - డిటా - డిటా
 అ, ము - డెం - యా - డ అ అ, అ, గి ఇ ఇ - నా అ అ - అ అ అ, డిటా - డిటా
 రీ, ని - స రి గా - గ రి రీ రి సా - ధ ని సరి - స ని ధ ని, నిధా, १ - १ - గా - రి స రీ
 అ, ము - డెం - యా - దా అ అ, అ గి - నా అ అ అ - అ అ అ, డో, ఓ, १ - యా ఇ ఇ, డశ - రా అ అ
 గరిసని - రిగమాపమ మాగామగ గా సా, రి స ని - ధ ని సా రి స - నీ సరి సా, రి - ధ ని స - ధా ని సరి - సరి - సరిగరి - సరిగరి
 ముతాళా - డెం యా తాళా దా అ అ అ, అ, గి ఇ ఇ - స అ అ అ అ - అ అ అ అ, అ - అ అ అ అ, అ - డో, ఓ, ఓ, ఇ ఇ, ధ స రా అ అ అ అ - అ అ అ అ, అ

చిగ్గారినీ - రీ | నిధా - నీనీ | రిగిగారీ | మగామామా
 దానిదమగా | గామగరిరీ, గరిస - ధామగ | నీద - గ్గరిరీ
 గ్గరిస - నిదధా | నిధమ - గమళని | గ్గరిని - దమగరి, నిధమగరిసరి, ని - ఎందూ ||
 చ|| , మగమాచా | ధన్ధని - ధనిసా | నిసా - నిసరిస - నిదమ | మదదమ - గారి
 , ఆలనాడు | కసకత - కతత | కృప్త - నింంం - నింంం | దాతతతతత - ఆద
 సని - గరి - గారీరినీ - సనిరిసధా | ధనిధ - నీసరి | గ్గరిసరిని
 తత - చల - ముజ్జే | నీత - మతతతత | నితత - సతత | కలనాత
 గరి - మగగిసా | సా, రిని - సాసని | ధనినీ - నిధధా | ధనీ - నీ - సా
 ధల - సావనీ | గా, తత - మదిత | నితత - తాతత | తల - సా - నీ
 , సరిగామా | దనిద - నీసా , , దనిసా - సని | సనిదా - సనిసా
 , , శృణున | ప్రతత - హాదు , , తారత - కం | బతము - తాదన్
 , , మదనిసరిస | సనిధా - ధానీ | సా , , సని | ధమ - ధసమ - గరి
 , , పలనుంం | దతత - లేనీ | దా , , తత | రితత - తిత్త - విత్త
 సరిసని - దనిసరిగ్గరి - రిససని | సనిదా - నిస - నిసగ్గి | సా , , సని | ధమ - ధపమ - మగగరి
 సావ - పలనుంం - నింంం | దతత - లేనీ - ఎవనీ | దా , , తత | రిత్త - తిత్త - నిత్త
 రిసనిసగ్గి , గసా ||
 సావ - తాయా , తదా ||

రి మేళకర్త
 తురి-సా-గు-మ-ప-శుధ-కైని
 చ|| పెడలెన తోడందసాణి అనుజ సామిత్రిని గూడె || పెడ || అ|| పుడమిల-జనుతెల్ల పాగడ పూజితుడై మునితోగూడి|| పె||

9. తోడిరాగము - రూపకవ్యాళము
 తురి-సా-గు-మ-ప-శుధ-కైని
 చ|| పెడలెన తోడందసాణి అనుజ సామిత్రిని గూడె || పెడ || అ|| పుడమిల-జనుతెల్ల పాగడ పూజితుడై మునితోగూడి|| పె||

చ॥ శిరిమన శొండియ బాఁగ యెరమున పల్కములు మెరయ కరమున శరదాపమలను ఘనముగ మెరయ నురుచిర వాద్యములు మ్రోయ నురులెలను ముత్తినీయా వర త్యాగరాజమక్షదం వసుధభాగ మొల్లదీర్ప ॥వె॥

రాగలక్షణము:— రీ వ శ్చత్రియం దున్నది.

ప॥ , న రి గ రి సా - ని ధ్ధ ని స స స

, ॥ నె డత న కో - డం డ సా అ ణి

, ని ॥ స రీ గ రీ ప ని గ రి - స ని ధ్ధా, ని స స స

ఇ యి ॥ నెడాతనాకో పి బి २ - ఒ పి డం డ ప అ ణి

, ని ॥ స రీ గ రీ సా గ రి సా గ రి - స ని ధ్ధ ని స స స

ఇ యి ॥ నెడాతనాకో పి బి ఒ బి २ - ఒ పి డం డ ప అ ణి

, ని ॥ స రి ప మ గ రి ప ని గ రి - స ని ధ్ధా, ని స స స

ఇ యి ॥ నెడతెనిని సుతకోపి - ఒ పి డం, డ ప అ ణి

, ని ॥ సా ధ్ధ ప ప మ గా రి ప ని గ రి స - ని ధ్ధ ని స స స

ఇ యి ॥ నె డత అ త రే ను కోపి ఒ పి - ఒ డం డ అ సా ణి

, ని ॥ మ గ మా పా ధ - సా ధ్ధ ప ప మ మా ప మ గ రి

ఇ యి ॥ అ న బా సా మి - త్రి ఇ ఇ ఇ ని గూతాతాతా

ప ని ॥ మ గ సా పా ధ - ధ ని సా ధ్ధ ప ప మ గ

ఇ యి ॥ అ న బా సా మి - త్రి ఇ నీ ను తాతాతా

రిస | తగ్గ తాసాధ - ధనిసానిధిమగ్గరి | సన్ది || సరి
 ఇఇ | తమకాసామి - రిఇనీగుణకతడిఇ | ఇఇ || పెడ
 అ || , | పధానిధాపమధాధనిసని | సా , , ధని - సా , రీసనిధినిధి
 , | పుమమిలాజస - తేల్లపాగడ | రీ , , ఇఇ - ఈ , ఇఇ ఇఇఇ
 పమ | పధానిసధపమ - ధాధనిసని | సా , , ధని - సా , రీసనిధినిధి
 ఇఇ | పుడామిఇలాజస - తేల్లపాగడ | రీ , , ఇఇ - ఈ , ఇఇ ఇఇఇ
 పమ | పధరీసనిధినిధపమ - ధాధనిసస
 ఇఇ | పుడవిఇలాజస - తేల్లపాగడ
 సని | గ్గరిసానిధిపధా - ధనిసానిధిమగ్గరి | సన్ది || సరి
 పుత | తతగీగుణకతడి - మునిగోగుణకతడి ఇఇ || పెడ
 స || , | పధపపధపధ - మపమాపమమగ్గమప
 , | రమునగ్గరి - డియుజాతతితితిగ్గ
 , | పధానిధాపధపధ - మపమాపమమగ్గమప
 తి | రామునగ్గరి - డియుజాతతితితిగ్గ
 , | పధమమమా - మపధపపమగ్గరిగ్గరిసా
 తి | యురము సహ - రి తమతలుత మునిగోయా

1. ధ స మ మమమ - మా ధ ప ప మ గ రి గా , గ మ ప ప ధ ప ధ మ - హా , , , , ,
 ఆ , క ర మ స క ర - ఛా ప మ తు తు అ నూ , , , , ,
 , ప ధా ని ధా పా - మ ప ధా ని సా స , , ధ ని సా స ని - ధ ని స రి స ని ధ ని ధ
 నూ రూ చి రా వా - ఆ ద్యమూ లా మోయ , ఆ నూ రు తే ల్ల న - మ్మ తి ని సె ఎ ఎ య త
 ప మ , ధ ధ సా రి స - స ని ధ ప ధా ధ ని స స , స ని గ సా స ని ధ ప ధా -
 త త , ప ర త్యా ల గ - ర త త అ వా ను తు ప మ , ప త ను తు ధా ధ త అ త త రా -
 ని స ని ధ ప మ ని ధ ప మ గ రి గా స ని గ స ని
 హె ఎ ఎ ల త త ని ఇ ఇ ఇ గ్గు త , అ త || హె హె ||

రిక్తమేళకర్త
 శురి - సాగ - శుమ - ప - శుధ - కై ని 10. త్రోడిరాగము - త్రిశ్రజాతిత్రిపుటాశము ఆ. సరిగ నుపధనిగ
 అ. సనిధపమగరిన

రాగలక్షణము: ప - కృతియందున్నది.
 ప|| ఎండకు దంతు రాదు రా శ్రీరామచంద్ర ని || కం||
 అ|| సంజడి యని మా - చిరితో యిందులేవో నీ || కం||
 - శ|| త్రిని భవనీరధయారడి సైరింప - శీరకభయమైందంక పంకజపుత్ర - నీరవిధసల్లాడగ బాదిజూచి - నీరదాభశరీర
 నిరుపమ శూరని || కం||
 2. సారకు మర్కివయల సాగర మపభవించు - వారివైరిని నేయ శీరకమేను - శ్రీరామ సగమలూ నిట్టి ననుజూచి -
 నీరజభవనయన నిర్మలప ఘననీ || కం||
 3. భాగేల యిది సమయమేగాడు జేసిన - నీ వగతిపలుక వయ్య శ్రీరామనీ - వేగాని దరిలేదురా దీనకరణ్య - త్యాగ
 రాజవిసుర తారకచరితనీ || కం||
 1.2 చరణము వలె సామంతాశవలయును.

,, - దని సాసా - సరి సాసానిదపదా,, , దని సాసానిదప
అతి - మెని గాదూ, జెప్పి పిని ఇనా, అతిని ఇశగ అతి ఇ

పామగరి సగరి సని ధానీ, సా,, , సరి, గామదానీ -
బాల శిశుక క అతి అతివా, య్యా ఆ ఆ ఇ, రామశంరా -

సనిధప - ధని సాసానిధప, ధప మగరి సగరి సని ధానీ, సా,, , సరి, గామదానీ -
ని ఇ ఇ ఇ - చెప్పి గాని ఇ ఇ ఇ, ద అతి ఇ ఇ ఇ తెప్పి పిదూ, రా అతి అతి ఇ ఇ, రా శరా జ్యా -

సనిధప - పధనీ సస, సాసరి సరి సపధ, నీ, ధప మగరి మ మ ధనిని, సనిధప || సని||
అతి అతి - త్యతి గారతి, జా అతి అతి వినుకతి అ, రాతిక అతి చెప్పి ఎ ర ఇ ఇ ఇ, త్రి ఎ ఆ - || కెం||

8వ మేళకర 11. త్రోడి రాగము - ఆదితాళము

మరి - సాX - శుము - ప - శుధ - కెని [శ్రీ త్యాగరాజయ్య గారి కృతి]
ప|| కర్ణసువారికి కర్ణకుర్ణని కుంఠలనిదూ - కెర్ణల ముటలు శిడబర్ణమానా || కర్ణ||
అ|| అద్వంతు చెక్కి - క్కెలో మధ్ద గారు ముజూడ - బుడిక లిసక్తిమా - యుద్ధరావ జేమిరాశి || కర్ణ||
చ|| నిర్దుర నిరాకరంబి - మధ్ద గాఁ కంబుర బుట్టి - శుధ్ద ముచే నుసనుచే నుస్సరి ముక్తా - పద్మతప్పక భజయిం చే భక్త
పాలనము నేయ - కర్ణయాకాలినీకే త్యాగరాజస్వని కీర్తనం||
రాగలక్షణము: - ర. చ కృతియందున్నది (శ్రీలింగ రెండక్షరముల నొప్పన పాడుకొనెను.)

1. శ||, మని ధాపా, మాగా,, , రి సరి || గరిX - సరి సని - సా,, , సని సని, సా సా
; కర్ణసువారికి, క అద్వంతు క అద్వ - అతిని - ము,, అతి అతి, నిదూ
2. , మనీదా - ధని సా,, , నిధప మ: X - రి సరి || గరిX - సరి సని సని సా, ని సని, సా సా
; కర్ణసు - పతి అతి, రి ఇతి ఇ - కర్ణయాక - క అద్వ - అని ఇ ము ట్టి, అతి అతి, నిదూ

(ర), మన దా - ధనిసరి || గమగరిసరి | ధమగరి - సరి || ధా - దమగరి - సా - సరిసా | నిధన్తి | సాసా
, రిద్దను - సలలల, రిద్దనిద్ద | కలలల - స్తుతి || క - ద్దలలల - ని - మొదటి, అల | నిడు
, రిసరి - గా - మా | ధనధా | నిసరిసా || సానిద - నినిసా | పదనిధ | వా - పమగా
, పెదల - మా | టలలు | సెప్పవీ || ద్దలల - బలధి | మూడతక | కు - నిల
, గిసరిగా - మపదస | పదనిద - దనిసరి | నిదనిస - సనిసరి || డిల్లో || గమగరి
, పెద్దలలా - మాలతి | కులతి - లుకాక | సెప్పవీ - ఎప్ప - ఎప్ప | డిల్లో || లతి కరు ||
అ ||, నిదాపామా | మపమ | పమగమ ||, పపా - దనిసరి | దనిదప | ధనిసా
, అద్దంపుచె |, క్కిద్దళ్ళ | తొబబ ||, ముద్దా - గలలరు | మొదటి | కూడ
, నిసా - నిద - పదనిస | రిగరిస - నిదపమ | పమగమ ||, దపా - దనిసరి | ధనిదప | దనిసరిధప
, అద్దం - పుత - చెప్పవీ | ఎప్పిద్ద - ఇద్దళ్ళ | తొబబ ||, ముద్ద - గలలరు | మొదటి | కూడ
దని - దపద - నినిసరి | గ - గరిస | నినిసా || రిస - సరి - సనిధి | సానిధ | పద - పమగా | గ - మని ||
అల - బుద్దిద్ద - గలలల్లి | ఇ - నలల | డ్దిద్దా || యొద్దల - గాలతిప | గేమి | రా - అలల | అల - కద్ద ||
చా ||, దదాదాపా ||, మాప | పమగమ ||, సుదాపామా |, మగమ | పమగా
, నిద్దరని |, రాక | రింబిద్ద ||, ముద్దగాకం |, బూడర | బలట్టి
, దదాదా నిసరిస |, నిదాప | పమగా ||, గమా - దనిసరిరా |, దపమ | పమగా
, నిద్దర - నిద్దద్ద |, ఇరాక | రింబీ ||, ముద్ద - గాలతాం |, బుడర | బలట్టి
, రిసరి - గామా | పదనీ - దప | దమగా || రిసరిగామా | పదపమ | పాసా
, కుకద్ద - మెన | మలల - నతి | కుకచే || కుకస్వరమా | తొబబ | కు
పద్ద తప్పక భజయించు - భక్తుల - పాలనమునాయు : తద్దయాళాలివి, నీవేత్యాగరాజ సముఖ |

(అనుపల్లవి పత్ర పాడుతున్నది)

రి-వ మేళక ర. హనుమత్తోడి.

12. ధన్యానిగాగము-రూపకతాళము అ. స గ మ ప ని సు జన్యము. శురి-స-గ-శుమ్-ప-శుమ్-కై ని శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారిశ్రుతి అ. సనిధవమగరిప ప శ్యామసుందరాంగ సకల శక్తియు రీతేర శ్యా అ తామపరహింసాసాంద్ర ధరమవలయు రామచంద్ర శ్యా చ ద్దుదదనుజ సుదవిదార - శివజన హృదయవిహార అప్రపంచము నీతేర ఇలను త్యాగరాజావేర శ్యాము రాగలక్షణముః-రివ మేళక ర హనుమత్తోడి జన్యరాగము. ఇంద సాధారణగాంధార్యశైలినిసాదములు రాగచ్యాయలు రాత్రి మూ-మంగలలు (అనగా ప్రాతఃకాలనందు) మొదలు ఆరుగంటలవరకు పాడదగినది. ఇది భాషాంగ, రక్తి, ఉపాంగరాగము. జౌడవసంప్రార్థరాగము. సగామమగరిస-పనిసానిధవమగరిస-నిసగామగరిప మొదలగు ప్రయోగములు రక్తిని కల్పించును.

- చ॥ (1) ధా ప - గా మ ॥ పా పా ధ ప ధ మ ॥ (2) ధా ప - గా మ ॥ ప ని ప - సా ని ధ ప మ ॥
 శ్యామ - మంద ॥ రాంగలలా ॥ శ్యామ - మంద ॥ రి అం - గాలలా అ
 (3) ధా ప - గా మ ॥ ప ని సా - ప ని సా రీ స - ని ధ ప మ ॥ (4) ప ని ద - ప ద ప - డిటా
 శ్యామ - మంద ॥ రం - - - - - గ అల అ ॥ శ్యామ - మంద , డిటా
 (5) ప ని ద - ప ద ప ॥ పా ప - గ మ ప ॥ ప ని సా రీ స - ని స కీ సా - గ రి స - రి ని సా - నిదపమ ॥ ధాప ॥
 శ్యామ, మంద ॥ రాంగ - స కల ॥ శ అల అ అ - క్షియూనీ ॥ వె ఎ ఎ - ఎ ఎ ఏ - గల అ అ శ్యామ ॥
 అ॥ (1) , స గ స గ స గ స గ - స గ స గ - స గ స గ స గ ॥ ప ని స రీ స సా ॥ ప ని స రీ స స ని - ని ధ ప మ ప మ ॥
 , తాలాన స రహి ॥ త - గుళాణ - సాంద్ర ॥ శీ - ధృ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥
 (2) డిటా ॥ డిటా ॥ స గ రీ స సా - స రీ సీ సీ సా - స ని ని ద ప మ ॥ ధాప ॥
 డిటా ॥ డిటా ॥ ధ అర అ ను - వెలయు ॥ రామ - చంంద్ర అల శ్యామ ॥
 చ॥ , ప ప ప ప మ ॥ ప ని ని - స ని ధ ప మ ॥ , మా ప మ - గ రి స గ మ - సా ప ॥

దుదదనుజ సుదవి - ద అల అ రి ॥ , శి ప అ - జనమౌద్రయవి - హార ॥
 , స గ స గ స గ స గ - స రీ స స - స రి సీ సీ సా - ప - ప ని ని ధ ప మ ॥ ధా ప ॥
 ఇ ద్దుదద - ముని ఇ తు - వేల ర ॥ ఇ ఇ ల అ మ - త్యామలగ ॥ రాజ - వే ఎ ఎ ర అ ॥ శ్యామ ॥

13. అసావేరిరాగము—ప్రదితాళము
తురి-సాగ-శుమ-ప-శుభ-త్తే ని [శ్రీత్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

అ. స ర మ ప ధ స
అ. స నిధపమగరిస

ప|| రాగా మా యింటిదాతా రామ యింటిర సుతుమాగ మొక్కే-రా రామ ||రా||

అ|| రా ర దళరిధకుమార నన్నేలుకో-రా తాళలేరా రామ ||రా||

చ|| (1) కోరిన కోర్కెలు-కోససాగకే-నీరజనయనీ-దానిగనిశే-సా-రితి

గాని-సాధుజనాపన-సారివెదలి-సామిశేదైస||రా|| (2) ప్రాద్దనలేది-

పుణ్యముతోటి బుద్ధులుచెప్పి-బ్రోతువుగాని-ముద్దు గారునీ-మోమును

జూచుచు-చద్రనిలిచి-వారము పూజించె||రా||

(3) దిక్కు-నేననుచు దెలూని నన్నుబ్రోవ గ్రక్కు-నరావు కరుణను

నీచే జక్క-యొప్ప దెల్ల మరచితివో-శ్రీత్యాగరాజ నీభాగ్యమరామ ||రా||

రాగలక్షణము:-రివ మే. హనుమత్తోడి జన్మరాగము జౌడవ సంపూర్ణ, తాపాంగరత్తి, రాగము కుద్ద బుద్ధుల సాధారణ గాంధార కుద్దపవితములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. అశోహణమందు గాంధార నిషేధములు వర్తింపదగినవి, గమకబరితరాగము యొల్లకృష్ణుడును పాడదగినది.

[ప్రతితి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకోవలె.]

ప||, - సా సా ప మ గా గ రి సా రి
; - రా రా మ అ ఆ ఇ ఇ ఇంటి
రి మ-పా పా ప మ గా గ రి సా రి
అమ-రా రా మ అ ఆ ఇ ఇ ఇంటి
రి మ - ప ద సా ప మ గా గ రి సా రి
అమ- ర అ రా మ అ ఆ ఇ ఇ ఇంటి

గా, రి రి
ద అ అ ఆ
ప మ గ రి రి
ద అ అ ఆ
ప మ గ రి రి
ద అ అ ఆ ఆ

సా, స
తా అ ర
సా, స
తా అ ర
సా, స
తా అ ర

శురి-అంగ-శుమ-చ-శుధ-కాని-15. మాయామూలవగౌరవము-రూపకతాళము. సరిగమపదనిస
రాగలక్షణము: 14. చ కృతిలో నున్నది శ్రీరంజాపుర పాశ్చాత్యశిల్పగానకృతి అ. సనిధపమగరిస

ప|| మాయాతీత స్వరూపిణీ ననుబ్రావతే మహాతిపురమందరీ - శంకరి || మాయా-
అ|| మాయామూలవగౌరవేశమన మహిమగల దొర లర్చించు ఈశ్వరీ || మాయా||
చ|| కాయబాని వైకి ప్రాణకాంత బృహదీశ్వరి కృపసేయవలెను శ్రీగురు గుహస్వామికినే దానుడైతి || మాయా||

ప|| సా, రి - గా - మా | సా - మ - మ - గ - మా | సా, - - - - - ప - మ - గ - రి - స - ని
మా - అ - తి - యా - తి | త - స్వ - ర - ఉ - డ - పి | దీ - ఈ - న - ను | బ్రో - బ - ప - అ - వె - ఎ - ఎ

సా, రి - గా, - గా - మా | సా - ప - మ - గ - మా | సా, - - - - - ని - ధ - ప - మ - గ - రి - స - ని
మా - అ - తి - యా - అ - తి | త - స్వ - ర - ఉ - డ - పి | దీ - ఈ - న - ను | బ్రో - వ - అ - అ - వె - ఎ - ఎ

సా రి స సా - రి - గ - రి - గా - మ - గ - గా | మా - ప - మ - మా - మా - ప - మ - గా - మా
మా - అ - తి - యా - అ - తి | తి - ఇ - ఇ - ఈ | తా - అ - అ - అ - స్వ - ర - ఉ - డ - పి

సా, - - - - - ద - ని - స - ని | స - ని - సా - ని - ధ - ప - మ - గ - రి - స - ని | ని - స - ని - ధా - ధ - ని - ధ - ప - మా | గ - మ - ప - మ - ప - మ - గా |
దీ - ఈ - న - అ - న - అ - బ్రో - బ - ప - అ - అ - వె - ఎ - ఎ | మ - అ - హా - అ - తి - ఇ - పు - డ - రి | ను - 0000 - - - - - ర - అ - రి |

రి - స - ప - రి - గ - మ - ప - ధ | ని - స - ని - ధ - ప - మ - గ - మ - గ - రి - స - ని || సా, - రి ||
ఈ - ఇ - శ - 0000 - 0000 - 0000 - క - అ - అ - అ - రి - ఇ - ఇ - ఇ || మాయా ||

అ! సా - సా, ధ - య - ప - ప మ గా రి స : స రి గ మ పా : ధ ని సా ని ధ సా
మా - యాలల - మత తి అ : శ ప - గౌత డో డో రి : డె అ శ ము ని : అ తి అ తి అ
ధ ని స - ని ధ - ధ ని ధ - ప మ ప : గ మ ప ధ ప మ : గ మ గ రి సా || సా, రి ||
మ పి - మ - గ ల డొ : ర ల త - ర్పిం మ : ఈ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ : శ్మ త రి ఇ ఈ || మా అల ||
చా మా గ రి స - మా గ రి - సా ని : స రి గ మ - ప మ - గ మ ప ధ ని స
తాయ జా ని - పై రి కి - ప్రాణ : కాంత త - బ్రహ - ది ఇ శ్మ రి క్ష ప
రి ని స - ధ ని ప - ధ మ ప గ మ ని : ధ ప - మ ధ ప మ - గ మ గ - రి స ని || సా, రి ||
సెయ - వ లె ను - శి ఇ గు రు గు మా : స ల - మి కె స - ద త ను - శ్మ ఇ తి || మా అల ||

తురి-అంగ-తుమ-ప-కుధ-తాని, 16. సావేరిరాగము. త్రిశ్ర-లఘుపు తి. స రి మ ప ధ స
అ స ని ధ ప మ గ రి స

శ్రీ శ్యామశాస్త్రుర్దగారి శృతి
ప|| శంకరి! శంకరునందరిమః శీ! ఆఖలాండేశ్వరి! కాంధీ! సరసిభవనందీతే! గౌరీ! శ్రీ || శంకరి ||
అ|| సంకటపరిణి! రిభవిదాని! కళ్యాణి! సదానతఫలదాయకి! వారనాయకి! త్రిబిజ్జవని! || శంకరి ||
చ|| శ్యామకృష్ణసోధరి! శ్యామలేసవనందరి! సామగానలాల! బాల! సదాత్తిభంజని! శీల! || శంకరి ||

లక్షణము :—ఇది భాషాంగరాగము. మౌడవసంభ్రాంతరక్తిరాగము. 15-వ మేళకర్త మాయమాళవగౌరరాగమునందు
పుట్టినది. అంతరగాంధార తుడదైవములు రాగ ద్వాపయలు. అంతరగాంధారకా రి సాదములు యొక శృతి తక్కు-పగనే
తక్కు-సగాని కళలు చక్క-గ మురింపవని పెద్దలు అక్షణగీతములయందు, సాధారణగాంధారి శ్మక నిసాధములనే యుపయో
గించుటలు తెలియుచున్నది సరిగ అను ప్రయోగమునందు కాకిలిసాదము, సరిమగ అన ప్రయోగమునందు అంతరగాంధా
రము పలుకును. ఇతర సమయములందెల్ల తాంసామా తక్కు-పగనే పలుకును. ఈ విషయము పెద్దల అనుభవముచేత తెలుసు
కొనవలయును. సరిగ-గానిగరి. రిమపధమాగరి-పదనిధపమగరి. మొదలైన ప్రయోగములు గ క్షి గల్గించును. సాయంత్రము
6 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటలవరకు పాడదగినది.

(1)

పా నిధ స రిమా పధమ పధ స పధా మపధ పా నిధ పా నిధ
శంక రిశంక పదమ పద్రమ పా ఇపా ఇపా ఇపా క్కలరి
పా స దా గ రిస నిదమ గ రిస పమ గా రిస రి

(2)

కాంధ పి సరసి జభవ పంది థేనా ఉ రి పా ఇ
ప నిధా సా రిమా పా దమ పా ద స దా ప పా ని రి ప మసాదా
శంక రిశంక రి అచ ర దమ పి , అభి లంకె ఎ ఎ శ్శరి
స రిస దా గ రిస నిధమ గ రిస దా పమ ప మ గ రి రి స రి నిధ స

(1)

కాంధ పి సరసి జభవ పంది థేనా ఉ రి ఇపా పా అంక శంక
అ పా నిధ పధ పధా మపధ గ్రేపా దపధ స విధ పధా పా
పంక పా మా రి ణీ రి ఇపు విదా రి ణీ ఇ క అల్ప అట పి

(2)

ధ సా రి గ్రేస నిద ప ద సా నిధమ పధమ గ రి స
పదా స తధ ప అదా యకీహా ని నా యకీతి జ గ ఆ ని స ని
సా ని ధ ప ద ని సా ద మ ప ద రి గ్రేస నిద మదా ప నిదా పి సా
పంక పా మా రి ణీ ఇ రిపు విదా రి ఇ ఇ ఇ ణీ క అ అల్పా పి ణీ
ద సా రి గ్రేస నిద ప ద సా నిధమ పదా ప ప మ గ రి స గ్రేస
పదా స తధ ప అదా యకీహా ర నా యకీత్ర జ అ గ అ ప ని శంక

పా నిధ స రిమా పధమ పధ స పధా మపధ పా నిధ పా నిధ
కాంధ పి సరసి జభవ పంది థేనా ఉ రి పా ఇ
ప నిధా సా రిమా పా దమ పా ద స దా ప పా ని రి ప మసాదా
శంక రిశంక రి అచ ర దమ పి , అభి లంకె ఎ ఎ శ్శరి
స రిస దా గ రిస నిధమ గ రిస దా పమ ప మ గ రి రి స రి నిధ స
కాంధ పి సరసి జభవ పంది థేనా ఉ రి ఇపా పా అంక శంక
అ పా నిధ పధ పధా మపధ గ్రేపా దపధ స విధ పధా పా
పంక పా మా రి ణీ రి ఇపు విదా రి ణీ ఇ క అల్ప అట పి
ధ సా రి గ్రేస నిద ప ద సా నిధమ పధమ గ రి స
పదా స తధ ప అదా యకీహా ని నా యకీతి జ గ ఆ ని స ని
సా ని ధ ప ద ని సా ద మ ప ద రి గ్రేస నిద మదా ప నిదా పి సా
పంక పా మా రి ణీ ఇ రిపు విదా రి ఇ ఇ ఇ ణీ క అ అల్పా పి ణీ
ద సా రి గ్రేస నిద ప ద సా నిధమ పదా ప ప మ గ రి స గ్రేస
పదా స తధ ప అదా యకీహా ర నా యకీత్ర జ అ గ అ ప ని శంక

పా నిధ స రిమా పధమ పధ స పధా మపధ పా నిధ పా నిధ
కాంధ పి సరసి జభవ పంది థేనా ఉ రి పా ఇ
ప నిధా సా రిమా పా దమ పా ద స దా ప పా ని రి ప మసాదా
శంక రిశంక రి అచ ర దమ పి , అభి లంకె ఎ ఎ శ్శరి
స రిస దా గ రిస నిధమ గ రిస దా పమ ప మ గ రి రి స రి నిధ స
కాంధ పి సరసి జభవ పంది థేనా ఉ రి ఇపా పా అంక శంక
అ పా నిధ పధ పధా మపధ గ్రేపా దపధ స విధ పధా పా
పంక పా మా రి ణీ రి ఇపు విదా రి ణీ ఇ క అల్ప అట పి
ధ సా రి గ్రేస నిద ప ద సా నిధమ పధమ గ రి స
పదా స తధ ప అదా యకీహా ని నా యకీతి జ గ ఆ ని స ని
సా ని ధ ప ద ని సా ద మ ప ద రి గ్రేస నిద మదా ప నిదా పి సా
పంక పా మా రి ణీ ఇ రిపు విదా రి ఇ ఇ ఇ ణీ క అ అల్పా పి ణీ
ద సా రి గ్రేస నిద ప ద సా నిధమ పదా ప ప మ గ రి స గ్రేస
పదా స తధ ప అదా యకీహా ర నా యకీత్ర జ అ గ అ ప ని శంక

శురి-అంక-శును-వ-శుధ-కాని 17. సాహెరిరాగము—అదిహళము
[రాగలక్షణము:- 10 వ కృతియందున్నది. శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

స|| రామబాణ త్రాణశౌర్య - మేమని పొగడుదురా ఓమనస|| రామ||

అ|| భామకాసంబడు రావణమూల - బలములకేట గూలజేయు||రామ||

చ|| కమ్మండబడలిస శేళిమరలిపు - తెమ్మని వక్కర పంచియియ్యంగ గవి - శాన్మనుమను యింద్రారిపల్ల - సమయ
మృని లేవగా; సప్రతిహో నిలబడి కోపంద ప్రజాన్యోమ్యుల శకులఁజేసి తా - నెమ్మదిగలతోడును బాసెమరానిజ
మైన త్యాగరాజ మతమున శ్రీ ||రామ|| ప్రతికి నాల్గురుమల నొప్పన పాడుకొనలయును.]

ప|| - గ రి గ రి సా - సా, రి స నిధా - రి ప రి

రా అ అ అ మ - బా అ అ అ అ అ అ అ

భవమా - గ రి గ రి సా - స ప రి స - స నిధా - రి ప రి

అ అ అ - గా అ అ అ మ గా అ అ అ - అ అ అ - అ అ అ

పదపమ - గ గ రి రి స సా - స రి గ రి స నిధా - రి ప రి

అ అ అ అ - రా శ శ శ అ మా - బా అ అ అ అ అ అ అ - అ శ శ

ధ ప ప మ - డిటో

అ అ అ - డిటో

డిటో - డిటో

డిటో - డిటో

స - ప దా రి సా - గ రి సా - ని ద ప ద

అ - మె వ మ ని - సా పి గ - డుకుడుకు

గ రి - గ రి స రి - ప మ గ రి సా - స నిధా - రి సా

స అ - రా అ అ అ - అ అ అ అ మ - బా అ అ - అ అ

అ. స రి మ వ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

సా , , , పా (1)

కౌకుకుకుకుర్య

ప ధ సా , - సా

కౌకుకు , - ర్య

ప ధ సా , - ని ద

కౌకుకు , - గ్య అ

ప ధ సా గ రి స ని ని ద

కౌకుకుకుకుకుర్య అ

సా దా ధ ప ప మ ధ ప ధ

కౌకుకుకుకుకుర్య

స ని ధా - ని ధ ధ మ

పి పి పి - మ అ ప అ

ప ధ ధ ప మ - ధ ప ధ

కౌకుకుకుకుకు - కుకుర్య

స - పథాక్రీడా - గీర్తనా - నిధిపథ
 తతః - మునుని - బాబు - దురుడు
 అ || స - దాధా - సాపాథపపామ - దధా
 భామ - కాతలతన - పడు
 పమ - దాధాపాధప - భుపమపామ - దధా
 తత - భామ - కాత - తలతన - పడు
 పమ - డిటో
 తత - డిటో
 కీ - రీసారీసా - రసరీసనిధిపమ - సాధా
 త - బలమల - నెవెవెవె - వల్ల
 గరి - డిటో
 తత - డిటో
 చ || నిధినిప - భుపథమ - దధపథ - దనిధ
 తతముడు - బడలి - తేవెర - మరరిపు
 మరిపమధప - దాధపమగారి - రిస
 నెవెమమమ - ధాదాతరి బల్ల - సమ
 సరిగరిసా - భపపమ - సానిధిప
 సతమృతి - నిలబడి - తోదండపు
 సరీగీ - రీసరీగీ - సానిధా
 నెవెమది - గల - తోడును - జాతెనురా

సా , రీసా - రీస
 రాలతత - బి
 , పథానిధా
 శుభా - తపము
 , పథానిధా
 శుభా - తపము
 డిటో
 డిటో
 రీసరీ - భపథా
 గూతత - తత
 సరీసరీ - మపథప - త
 గూతత - తత - త
 సానిధ - పమగరి
 తేమృని - తతేంద్ర
 ధాసరి - సా , మ
 యమృని - నెవె
 ధరీసా - నిధ - పని
 జ్యాతమ - పమ - త
 ధరీసానిధ - కీ
 నిజమైధన - తాస్య

నిదధానిధిధు | గరిగరి
 నిదిశీమల - నిధి
 సా , , , , నిధ
 మూతత - త - త
 సా , , , , నిధ
 మూతత - త - త
 పాధస - నిధి
 కేవె - తత
 మమప - నిధి
 నెవె - తత
 సారిమప - పథ
 పంచనిధిగ - గరి
 భమగారి , సా
 తత - తత
 ధమ - పథససా
 మల - కేవెనితా
 స - సనిధామా - భమగరి | గరి
 గ - రాలతత - మరీమగరి | శీ - రాల

శురి-అంగ-శును-వ-శుధ-కాని 18 నాదహమక్రియాగమక-అదితాశము అ. స రి గ రి మ ప ధ నీ
అ. ని ధ ప మ గ రి స నీ

[శ్రీ త్యాగరాజమ్య గారి కృతి]

ప॥ కరుణాచలధీ - దాశరథీ కమనీయానన కుగుణనిధే॥ కరు॥
చ॥ 1) నీమయమేగా యలనునిశ్చేమని శే దూపదును॥ కరు॥ (2) నిజదామల యమభవ ముకటి - నిమః జెలియని
జనకుత ముకటి॥ కరు॥ (3) వలమమ గామమునేయుచే నిమడలమమఁ హస్తపాగోట్టుదుచే॥ కరు॥ (4) ముక్తతయ
లొప్పగింతుచే - ప్రకృతిని జెలిసి యేగింతుచే॥ కరు॥ (5) మనసారంగఁ గూజింతుచే నిను - మాటిమాటికి యొజిం
తుచే॥ కరు॥ (6) నిను కనులను కన శీగుదుచే పవ - నిధులన్నిన స్వస్తులు కాచే॥ కరు॥ (7) తమలూ ముసగును
నుండుచే తారకరూపుని కందుచే॥ కరు॥ (8) పన్నిటయని పలుకుదుచే - నీవే తానని కులుకుదుచే॥ కరు॥ (9) భాగ
వత ప్రవేశదహిత - భావుక త్యాగరాజమత॥ కరు॥

లక్షణము:— 15వ మే. మాయామాళవగౌళిచిహ్నము గరుక ఒగీకా తపాంగ రక్తిరాగము. శుద్ధయునుభ శుద్ధమధ్యమ శుద్ధ
దవతములు రాగస్వామి సర్వములు, స రి గ రి స నీ - రి మ గ మ - ప ధ నీ - ని ధా ప మా - గ రి స ని మొదలైనవి
రాగజలములు సామంకాలనుండ పాడదగినవి.

[వ్రేలికి రెండుతురముల చొప్పున పాడుకొనేది]

ప॥ స రి గ రి - గ మ పా
కరుణాల - జల శ్రీ
రి గ మ ప - ప ధ నీ దధ
కమని య - యాలల సన
స రి గ రి గా - గ మ ప మ పా
కలరుణా - జలాలల శ్రీ

ప ధ ప మ	గ మ ప మ గా
ద త శ ర	శ్రే ప ప ప
మ ప మ గ	గ మ గ రి - స రి నీ
మగుణని	శ్రే ప ప ప - ప ప ప
ప ధ నీ ధ - ధ ప ప మ	గ మ ప మ గా
ద త త ల - శ త ర ప	దీ య య శ

అ, , , , - పాధా - నీ , ధా
మన్మ - ధాంధ	పాధ నిధ ప - ధా
కా - ర - తత - మ	శీసా , , నీ
మన్మ ఇత
సా , పా , - దానీ - ధనిస్సనిధప
తీ ఇలాబి - మన్మ - ధాంంధత	ధానిస్సనిధ - ధా
కా - ర - తత - మ	నీస్సరిగ్గ - స
మన్మ ఇత
నిదనీ , , - స్సరిగ్గ - సనిధాపా
తీ ఇలాబి - మతరి ఇమతల రీ	గాపా , , రీ
మా రీ , , - మ	గా - ప - దనిద - పా
నీ - లాబిబి - స
గ రీ సా , గాగా
బుత్తేవి జన్మ	పధనీ , , - ధని
మతనీ ఇత - తల	సని - ధా , , పా
మన్మ - తై ఇత
సా , , , , - నీధాపా , , ధా
తన మై ఇత	నిధనీ , , - సరి
తాతేవి - తా - త	సా - రిగ్గ పాగా
ర - తం - మన్మ
గాపా , , - గాపాగా , , - రిస
మనీ ఇత - తనలాబి - సా	ధనిస్సనిధప - ధా
త తర్క - తల - మ	నీసా , , నీ
బుత్తేవి
సా , పా , - పాధానీ , , ధా
మొంచీ ఇ - సెనుమాతద	ధానిస్సనిధ - దా
తర్క - తల - మ	నీ - సరిగారిస
బుత్తేవినిధ

నిధిని, -	డిల్	ని - స రి గా రీ
జెఎన్సీ ఇచ్చి -	డిల్	లు - జె ఎ వ్ నీ
సా, సా, - స రి గ రి - స ని ధా పా	ప గ ప, , రి	గా - ప ద ని ద పా
జెఎన్సీ ఇచ్చి - సులసా - ముచ్చి టి స	పాతి ప అతి ము	ను - జె 0 0 0 0 0
ప గ గ రి సా గాగా		
మ 0 0 0 0 0 జన్మ		

తురి-అంగ-శును-ప-చధ-కాని 23. ధైర్యము-ఆదిత్యము లా, స రి గ మ ప ధ ని స
[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి] అ. స ధ ప మ గ రి స

ప|| మరియద గాదయ - మనుపవదేమయ ||ను||
అ|| సరివారిలో నను పాకఁజేయఁబెల్ల, హరిహార! నీవంటి కరుణానిధికి ||న||
చ|| తనవాద లనవులను తారతమ్యము మునూఁపునుండైన దాశరథిఁ గలనని కీర్తిగఁగా నినుబాదునేరని నను బ్రోవ
కుండెడిదిగి ధనదసఖుఁడగు శ్రీ త్యాగరాజ పూజిత! ||ను||
అక్షరము:—17వ మేళకర్త సూర్యకాంతము జన్మరాగము. దోయభాషాంగరాగము. ఆలోహణము సంపూర్ణము.
అవలోహణానుండు నిసాదవర్జ్యము. కుడలుచు కుడమధ్యమ కాకలినిపాదములు రాగచ్చాయా స్వరములు. ఎల్లప్పుడును
పాదబగినది. [వేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాదుకొనవలెను.]

ప , , - గ మ గా రి	సా - ప ధ ని	ని - స రి సా
, , - మ రి యాద	గా - అతి అ	ల - ద అయా
రి స రి - గ మ గా రి	రి స సా - ప స	ధా - ని స రి స
అతి అ - మ రి యాద	గ అతి అ - అతి	అ - అతి ద ల

రీ, - గ మ న మ - గా రి
యా త - త త రి ఇ - యా ద

రీ, - గ మ గ మ రీ రీ
యా త - మ రి య త త త దా

రీ, - గ మ ద ధా
యా త - మ న మ న మ

రీ, గ మ దా ధ
యా త మ న మ న మ

అ|| , , - స స - స స ధా సా
,, , - స రి - వ త త రి

సా స - స రి స రి - స స ధా సా
యా త - స త రి ఇ - వ త త రి

, , - స రి సా రి
యా త - యా త - యా త

మా, - మ మ ద ధా
త త - మ రి మా రి

స రి రి రి స - స
గ త త త త త - త

గ మ ప మ - మ గ రి
గ త త త - త త త

ధా, రి - సా
సా - సా - సా

ప ధ ని ధ - ధ మ ప మ
సా - సా - సా

సా - స రి ధా
సా - సా - సా

రీ - సా రి స
సా - సా - సా

సా - ధ ని సా
సా - యా త తా

సా, స రి
సా - సా

ధా - రి స ధి స రి స
త - త త త త త త

, - మ మ గ మ న మ
త - ధ త త త త త త

సా, మ గ
సా - మ త

సా, - రి స రి, - గ మ||
సా - మ త యా త - మ రి||

, - సా
సా - సా

స - రి స
సా - సా

, - ధ సా
త - యా త తా

సా - ధ స స మ
తా - తా - తా

గా - మనముగ | రీ , - గము ||
 శో - తి ఇ ఇ ఇ | శోయ - ము రి ||
 మ హా ద
 త్త - ల త
 ప - ము
 త్త - మూత్
 రి గా రి
 త ర త
 వి - ధా గ త
 ఇ - తా త
 , - రి - గా
 వి - ర గ
 , - గ హ
 ఎ - డి ర
 గా హ
 ప్రీ ఇ హ
 మ మ గ మ | రీ , - గము ||
 మ్రి త్త లి ఇ | తాల - ము రి ||

శో - మ గ ప మ
 రీ - తి ఇ ఇ ఇ
 గా , మూ , - గ
 ల త త త - మ్రి
 మ గ రి - గా , - రి
 మ్రి త త ల , - మ
 గా , ర
 దా త త
 దా , - గ
 తి ఇ - తి
 , - గ రి - గా
 తా - ఎ - గ
 గా , వి గా
 మ్రి త త
 గా వి - గా
 మ్రి త - గా
 గా , ,
 తా త త

మూ , - గ గ హ మ
 శో - తి ఇ ఇ త
 , , , - మ మ మ గ రి గ రి
 , , , - త గ ప త త త
 ప మూ - గా , మ దా గ
 మ్రి త - తా త త త
 రీ గ - మ మ - మ గ రి గా
 మూత్ - మ గ - మ్రి త త
 గా , - గ మ హ మ
 తా వి - త త గ రి
 శో , - మ మ గా రి
 తా త - వి గా మ్రి త
 , , , - గ రి గ రి గ
 ఇ ఇ ఇ - ప మ్రి తా త
 , , , - మ మ గా
 ఇ ఇ ఇ - గ ప గ హ
 శర మ - గా త మ
 ఇ ఇ ఇ - తా గా

24. తైరవిరాగము—అదితాళము

చరి-సాగ-శుభ-ప-శుభ-కైని

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి శ్లో]

ప|| శ్రీ రఘువర నుబలాలు - సరసిజల్లోచన విశోచనాభ || శ్రీ ||

అ|| తిరానతేని పరాకులేటికి - విరావ నను బ్రోవగరాదా వాదా || శ్రీ ||

ప|| (1) కమలాశీతప - కమలాశీతపర - మమతదెలిసి నమ మన్నించరాదా - || శ్రీ ||

(2) కనికరమున నను - కనికరమున నిది పవపున ఒకమనవిని బల్కురాదా - || శ్రీ ||

(3) ఆగమముల అవనిజలాల - తగమ తెలుసుకో త్యాగరాజ నుత || శ్రీ ||

లక్షణము:—ఇది, 20_వ మేళకర్త సంపూర్ణరాగము, భాషాంగరాగము సప్తస్వరమును గమక వక్రీకరము, ఆలో మాణామండ చతుశ్చక్తి రిచభ సాధారణగాంధారి శుద్ధమధ్యమచక్ర శుక్తి ప్రవత్ కైకిక నిషాదములున్నూ, అవలోమాణామండ శుద్ధధైనిశమాన్నూ కొన్ని సమయములందు చతుశ్చక్తి ధ్రువశ్చయను రాగచ్ఛాయలు, (సంగమకాలముందు) అనిగా ఉదయం అరు గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు పొడదగినది. సాయంకాలముందు పావగినదని కొందరి అభిప్రాయము.

[వేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.]

ప ప ద నీ - ని ధ ప ప - మ ప	ప మ గా - మ	పా - ప మ
శ్రీ ఇత - ర ఘ వ ర - ను గు	ణ త త - ల	యా - రా మ
నీ ద ని స ని - ద ప - మ ప	ప మ మ గ గా - మ	పా - ప ద ప మ
శ్రీ ర ఆ ఘణ - వ రి - ను గు	ణ త త త త - ల	యా - ర త మ త
నీ - ద ని ఛ ర్రి స - ని ద పా - మ ప ద ప	ప మ గ మా గ - మ	పా - ని ధ ప మ
శ్రీ - ర అఘాతా - ఊ ప రా - ను శ గు శ	ణ త త త త - ల	యా - ర త మ త

అ. స రి గ మ ప స ని గ
అ. స ని ధ ప మ గ రి గ

చరి-పాగ-శుభ-ప-శుభ-కైని 27. తైరిరాగము—ఆదితాళము అ. సరిగమపధనిగ రాగలక్షణము: 24వ కృతియందున్నది. [శ్రీ శివశయనాంకకళ్యణి] అ. సరిగమపధనిగ

చరి ఇక సమా ప్రోవణన్న నిను విడువను రామ నిక్కాముగాను బల్కెద మనూహరమా ఇక
అరి పగవారివతి నన్ను యించి పూచినన్ సగడుచేయుట నీకు న్యాయమా రామ ఇక
చ|| భవసాగరమండు మునగి శేదనల జక్కి భవనమందునే తిని బ్రతిగ జెందితి - నాయేవగాలోచగ యీ ధరలోకున నశ్శేలగావడితి శ్రీ శివశయన ఇక

త్రై శంగీత విద్యార్థము

[వేల్లి నాల్గైరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును]

చ , , , - స ని గ రీ - గ రి గ మ పా - దా , ని	మపను భవను గా - రీ , గ సా 1
, , , - ఇ క సమా-ప్రబాబి బా - కూ , ఈ	వలల అ - అ అ - నూ , ఈ ఈ
సరిగిస ని - సన్నిగ - రిగ్గిగమపా - మ ప ద నిసా	మపభవమగా - రీ , గ సా 2
రలలలమల-ఇకసనూ-ప్రబాబి నలల - కంంసాని	వలలలలలల - నూ , ఈ ఈ
రిగ్గిగిసని-గిరిసనిగార్గి-రిగ్గిమప-పమగరి- మపదప- మపదని	మపభవమగా రీ , - రి 3
రలలలమల-ఇకసనూ-ప్రబాబి-వలలలలల-ఈఈ	వలలలలలల నూ , - ర
- న పల్లవి -	
సా , - రి ని సా గా , గ రి స - రీ మపభవ-మగా	దా , ని సా స ని గ ప
మా , - నిక్కా-మాగా , నకఈ - బల్కెని ఎనివి	ల , అ అ నొ బి నూ అ

మగరి - రిఫ్ఫిసా - గా, గరిస - రీమవదపమగా
రతిల - నిక్సామా - గా, నుతీత - బత్ కవిఎఎఎద	డిల్లో
డిల్లో	ధని సరిగ్ మగ్ రి - సరిగ్ రి -
నుతీత అనోబి - బి - మాతలల -
అ , , - మవసాసేసా - నీరీ సేనిదా - ప - ద
, , - పగవారిసా - తే ఏమి ఏ ఏ - న
సా , - నిగ్ రి సా - నీరీ సేనిదా - పదమా
నన్ - సగ్ దు సే - యూతీటల - నీ ద్దమా	మా - పా , ధనీ ధా
నూ - ఏ , ఎ ఏ - పీ
,, - ధని సరిగ్ పని ధా పా
,, - స్యలతల అలల ల యా	సరిగ్ పని ధన మగ్ రి - సన్
అలలలల రితి మతలల ఇక
ధా , రి సా నీ సా
మా , తీతీ ధా పీ
మమ ధపమగ్ రి - రి , గ ,
నుతీతలలలల అల - రా , తి ,
ప మగ్ రి సన్ సన్
నుతీతలలల ఇక
,, - నీ ధ ధ ప
,, - సే ద న ల
పా - సా సే ని ధా రి
నా - కెం ని ధా తీ
ధని సే ని క్రి సా
ధల ర తీతానా
అ , , - పదపా , - పా పాపపమా - మా - పని సే
, , - భససా , - గా రా అలల - మందగ తీత
పదమ - పదపమా - మవదపమగా - క్రిగి - రిస
బిఇక్కి - భువనమం - దుతీత తీత తీత - సే ఎ - రిఇ
సా , - సాసా - సని సరి - సేనిద - పాదని దపాద
నా , - ఏ పగ - తీ - బి - చత - తగా - అలలల అ	నీ , - ప ధ మపా
కీ , - మని ఇ గీ
నీ సా , రి మా
రీ గీ , బ్ర పీ
మా - పా , ధనీ ధా
ల - తీ , ఇ తీ తా	

ని నీ - ని ని || ధ ని పా - నీ దా ప ద పా || , మ ను ను - ప ద || నీ ప ని దా పా
 , ఎ కాం.ం త || ము తా స - కా ఆ న అ క || , యే ర్ప డి - యు తా || స్వా తల ద ని
 , ధ ని సా, రి గ రి || ని స రి - రి స ని ధ ప || య ద ని సా - రి స ని ధ ప || మ ప ప స - రి ధ ప సు.గ రి స ని స రి | గ మ ||
 , శ్రీ ఇ కా,ం త || ప అ రు - రె ఎ ఏ ల్ల స || శ్రీ ఇ ఈ రు - త్యా తల అ గా || ర త త ల - జ అ త ల - శ్చి ఇ త ల || అ తా త - డ ||

చరి-సాగ-శుమ-వ-శుధ-శ్చ ని 27. ధై రవిరాగము - ఆదితా శము అ. సదగ మపధనిస
 లక్షణము 24వ కృతియందున్నది శ్రీ పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్య గ ర కృతి] అ. స నిధి ప మ గ రి గ

ప || నీ పాదములె గతియని నమ్మితి - నీరజాక్షి పరాశక్తి || నీపా ||
 అ || శ్రీ సంతన నీ కృత్యుని రాణి - శ్రీ రజన పాలిని ధర్మ సంతనని || నీపా ||
 ప || (1.) కామిత ఫలదాయకీ కౌమారి కామదహనుని మనోమోహి శంకరి ఓ, మహాకారి
 సనాతని ఓంకారి సదని భవాని పామజ వరగమనీ శుక భాషిణి సకలలలోక జనని
 పాపవహని పామరామగ మదవిధంజని పరాత్పరి పాపని శంకరీ || నీపా ||
 (2) ఈ లేదు లోక మలకు నీవారమైన దైవంబుని శేవిను కోరి కొలిచిని, నా మనవిల విచారి మలను దీర్చుము రిద్ది
 పారాపాతకగు దుష్టపమాజ మసార ఘోరకలుమకరమను సంతార కానవమున తిగి మిగుల తౌగుమారులాయ నా మనసు
 నీవరణి || నీపా || (3) నాదు విష్ణుపంబులను విని నన్నాదరించి శతతల్లెను దీర్చుగానా శేషు నీ బిడ్డను గాదా - యిది నీ రితుతా
 నాడవిగోడిని మానిని కూలిని - నాగ శేణి సుకుమారి నునానిని - అది శుంక శేక్యరుని సహోదర ఆఖలాండేశ్వర త్రిపురసందరి
 || నీపా ||

[వేలిక నాల్గ్లరముల చొప్పున చాచుకొనవలెన.]
 ప || , - - - - - రీ సా , , - ధ ని రి స - నిధి ప ద ని ధ ని ప - ధ మ పా | , , , - - - - - త మ ప ధ
 , , - - - - - నీ పా , , - ర అ మ తా - రె ఎ ఎ | గ త త ఇ - య త నీ | , , , - - - - - ప అ మ్మి ఇ

పా మ గ ర స - రి గ మా - గ రి - మ గ రి స । ని స రి - గ మ ప - ప ద । ధ పా మ - ప మ ప - ధ ని స
 పా మ జ వ ర - గ మ నీ - శుక - భ తి డి । స క ల - లా టి క - జ స । నీ శు డ - ప తి ప - ద మా ని
 ధ ప ధ - ని - స రి గ రి - గ రి ప స రి - ని ద - ని స - రి పా - సా । ని ధ పా మ ప ద । ని స - రి పా
 ప అ మ - ర - అ త సు ర - మ ద వి ఖ ం - జ ని । ప అ రా, త్వ రీ - చా । ప తి నీ - శం క తా; రి ష - నీ పా శ

చరి-పాగ-శుమ-ప-శుధ-కై ని 28. అనందభైరవిరాగము-ఆదిత్రాళము
 జ. సగరిగమపధపనిస
 ఆ. రనిధపమగరిస

[శ్రీ శ్యామశాస్త్రులవారి కృతి]

ప॥ హిమాచలతనయ బ్రోమటా కిన్ది - మంచి సమయము రానే అంభా హిమా॥
 అ॥ కుమారజవనీ సమాన మెవరిలను - మానవతి శ్రీ బృహన్నాయకి దేవి హిమా॥
 చ॥ సదోజమాభి బిరావ నీవు - వరాల్లాసగును నిను వేడితి - పురారిహారి మరేంద్రమత పురాణి పగములు మేలనే
 తక్కి ॥ హిమా॥ (1) శిమామాంసగమా - తామసమా - బ్రోవదిక్కి-వయరు - నిక్క-ముగను - మూయిబ్రహ్మహిమానిము
 భరమా చలమా - వినుమా దయతోను ॥ హిమా॥ (2) సదానంద వరదాయకి - నిజదాసుడను - శ్యామకృష్ణహాసరి
 గారా మొర విసరాదా - కురితేవిధాని - శ్రీ బృహన్నాయకి దేవి ॥ హిమా॥
 లక్షణము : - ఇది 20వ మే. నత్యైరవి జన్మము. శిపాంగర క్తి గాగము పాడవ, పక్ర, సంపూర్ణంగాము గూర్ధారణ
 గూర్ధార కైకి సపా గులు రాగధాయాస్వరములు. ఈ రాగమందు, కైకి నిపాధము పాడుకనుడు యంటాయున్నది.
 పనిధని - పధని ప - సు ప్రియోగనులు పాడుకయందు యున్నవి. అన్ని శకలందు పాడదగినది.

[మేలికి నాల్గవరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.]

ప॥ స గ రి గ - మ ప ధ పా - , , , రా పా న గ	సా - , , , గ రి ని
హిమాచల - తనయబ్రో - కిన్ది - మంచి షి డ - సాచితయామా	రా - అలలవైఅంబ
డిటా	సా - , , గ మ ప మ గ రి స ని
డిటా	రా - అలలవై ఎ ఎ అంబ అ

స గా రి X - మ ప ధ పా - , , , దా పాను X
హిమాచల - త స య్యోహో - బిడిమ చూటా కి ఇ	గా. మా. పు. మ. గ. - గా. ప. మ. గా రీ సా. - ధి. గా. - రి. X. మ. ప. మ. గ. రి. ప. ధి. గా.
దీ. హం. వి. ఇ. ధి. - సా. మ. ల. యా. మా.
అ! పా నిర్దిష్టమ ప ని స స - స మా గ రి రి స ని -
భూ. మ. పా. ర. జ న నీ ని - స మా స మెవరి ల -	మా , ప మ - ప మ X రి ప ధి
శ్రీ ఇ. బృహ - స అ. య. కి దే వి
పా నినితమ పనిసస - రిగ హంపమ గాకీ సనిసస
మా మలతర జానిధి - సలమామలతనా మెవరిల	మా , - ప. మ. - ప. మ. గ. రి. ప. ధి. స. గా.
శ్రీ ఇ. బృహ. న. అ. య. కి. దే. వి. హ.
చ క పా , - ద ధ ప మ గ మా , , గా మ
స రోపి - జ అ ము భి రి రా , , గా అ	X మా , , గా మ
భి రా అల నా అ
పపాధనిధానిపాధ - పతుగమా , , పాపమగా
సరోపిడిపి బిడిజ - ముభిభిరామల నాని ఇపు	ప. మ. ధ. ప. మ. - ప. మ. గ. రి. ప. ని
మ. ల. ని. ధి. ని. సు - మె. వి. వి. డి. తి
స సా , , స - గ రి - X మ పా , క ని స
పు రా , , రి - హరి - సు ఉతేం , ద్రను త	ధ ని హ , - మ. గ. రి. ప. ధి. స. గా.
భ అ మె. వి - ల. ల. స. రి. వి. హి. మా.

ఉమా - హం. స. గ. మా - తా. మ. స. మా - బ్రో. ప. ది. శ్చ. వర్ణయ - ని. క్క. ము. గ. మా. మా - యి. పు. ధి. భి. మా. స. మా - భరమా - చలమా -
వినుమా - దయతోప || హి. మా. || స. జా - నం. ద. ప. దా - య. కి ని. జ. దా. సు. ద. మా - శ్చ. పు. మ. - కృ. ప. సో. ద. రి. గ. దా - మె. రి. వి. స. రా. దా.
దురితవిరాగిని - శ్రీ. బృ. హ. మా. య. కి. దే. వి. || హి. మా. || (చరణమువలె పాడుకొనవలెను)

చరి-సాగ-శును-వ-శుధ-కై ని 29, ఆనందద్వైరవిరాగము-ఆదితాళము ఆ. సగరిగ మపధవనిస
లక్షణము:- 23 వ కృతిమందున్నది [తిరుమనాల్వై శ్రీ కుంతలాంబాంజిక కృతి] ఆ సుధపమగరిస

ప|| నీచది చల్లగ నన్ను బ్రోచుట - కేమమ్మ శంకరీ ||నీమ||

ఆ|| పోను శేఖరిని రాజిపైన - సుగంధి కుంతలాంబ మాయమ్మ ||నీమ||

చ|| తల్లిదండ్రు గురుబ్రహ్మ నీచాదభక్తియొక్క యల్లమున నిను మగువక భజించెద - ఓంకారి

శ్రీ తిర్మొరసుందరి ||నీమ||

[వేలికి రెండక్షరములు చొప్పున పాడుకొనవలయును]

ప|| ప మ పా ద ప గా

ని ఇ ఈ మ ది చా

ప మ పా - చా పా ద ప ప మ గా

ని ఇ ఈ - మా దీ న అ అ అ అ

ప మ పా - పా పా - సారీ స ని ద

ని ఇ ఈ - మా దీ - చా అ అ అ అ

ప మ పా - సా స ని - సా గ రి

ని ఇ ఈ - మా ది ఇ - చా అ అ

ప మ పా - పా సా సరీ సరీ సరీ స

ని ఇ ఈ - మా దీ న అ అ అ అ అ అ

1 మ ప మ గ - రి గ మా

లై అ గ అ - న అ న్ను ఉ

2 మ ప మ గ - రి గ మా

లై గ అ అ - ప అ న్ను ఉ

3 మ ప ప మ గా రి గ మా

లై అ గ అ - న అ న్ను ఉ ఉ

4 డిటా

లై అ గ అ - న అ న్ను ఉ ఉ

5 డిటా

లై అ గ అ - న అ న్ను ఉ ఉ

ప మ గ రి సా - రి రి రి స రి ,
క వి వి వి - మంంంం మృ

అ సా ప - సా స స స
సా మ - శ్రీ భ రు ని
ప మ ప మ గ గ మా - పా ప ప స
మూ గంంంధి - మంంంలం

శ్రీ ప ద ప సా స ప స - ని ద స మ గ రి స ని
ప ద ని పా ద మ ప - గ మ గ ద ప మ గ రి
స్థి స మ గ రి గ మ ప మ గ మ గ రి గ మ
స గ రి సా మ గ మ గ రి స - గ రి స ని ద

శ్రీ సా ప ని ప ని ప సా ద ప మా
క ర్ణి దంంం శ్రీ గు ఊరూ
ప మ గ రి సా రి స రి స స్థి
ఎ వి వి వి ల్ల భుమ ని
సా ని ప మా - ప స స స స
యూ ఊర్ల - మూక ని ని మ

సా ద ని ద ని సా ప మ గా మా - గ మ ప మ
క.ంంంంంం క త త రి - శ్రీ ఇ ఇ ఇ

రి ప మ మ - ధ ప మ మ
కంంంం - కంంంక

ని స రి స ని ధ సా
ర త త త త త త
ని ధ సా - ధ ప ప మ
ంంం - మ త త త

సా , మ గ రి గ మ
ప గ రి గా మ ప మ
గ మ ప సా ని స గ
ప - రి స ని ధ ప-ధ ప

ప మా , మ మా
ప మ , ప మా
సా పా - ప మ గ రి
సా దా - ధ త త త
ని స రి స రి సా
మ త మ ఊర్ల

గా - గ మ సా మా
ఈ - శ్రీ ఇ పూ రా

గ రి గ గ మా , ప మ
త త త రి , ని ఇ

ప ని ధ ప - మ గ మా
ప ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ గా
గ రి - స గ మా మా || ప మ
త - యంం మృ || ని ఇ

ప ధ మ ప గ రి గ మ
గ రి గ గ మా ,
రి స రి స ని ,
మ గ రి - స గ రి గ మ || ని ఇ

ప మ గ రి గ మా
ని ఇ ఇ ఈ ప ని
గా గా మా
క్రి యు శ్రీ
రి స ని ధ సా ధ ప
ధ త త త త త పై ద

ధ ప మ గ రి గ మా , ప మ ||
శుంంంంం ద రి , ని ఇ ||

చరి-సాగ-కుమ-చ-శుభ-కై ని

30. ఆయంతశ్రీరాగము-ఆదితాళము

అ, సగమధనిస
అ, సనిధమపమగస

[ప్రత్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

చ|| మరుగేలర P ఓరాధువ ! || చరు||

చ|| మరుగేల P చరాచరరూప ! పరాత్పర ! సూర్యసుధాకరలావన ! || చరు||

చ|| అన్ని నీవమమ సంపరంగమనఁ దిన్నగపెదకి - తెలుసుకొంటి నయ్యఁ నిన్నెగాని - మనినిన్నెన్ను - నాలశోరుల,

నన్నుబ్రోవు - మయ్యా, త్యా - గరాజుత ! || చరు||

లక్షణము: 20 ప మేళకర్తయగు సత్తైరవి రాగజన్యము ఔడమడవ ఐక్యరాగము, ఋచభవ్యము సాహారణ గాంధార శుద్ధ మైత్రమణి గాగచ్చాయా స్వరములు. ఎల్లస్థాన సాహగనది.

ప్రేలికి రెండేత్తురముల చొప్పున సాడుకొనవలెను.

చ|| 11 - ద మ పా మ
111 - మ రు గే ల
11 - మ పా మ
111 - మ రు గే ల
11 - ద మ పా ద ప మ
111 - మ రు గే ఎ ఎ ఎ ల
11 - ద మ పా ద స పా ద ప మ
111 - మ రు గే ఎ ఎ ఎ ల ఎ ల

గా, సా, ని
రా, ల, ఓ
గ మ గ స ని
గ ల ల త ఓ
డిటో
డిటో
డిటో
డిటో

స గా మ | రా,
ఓ రా ధ | నా,
స గా గ మ | ద ని స ని ధ ని
ఓ రా ధుత | ప త త త త త
స గా గ మ | ధ ని స ని ధ ని
ఓ రా ధుత | ప త త త త త
డిటో | ధ ని సా || ధ మ
డిటో | ప త త త || మ న

అ , , , - ద ద దా మ	ధా, ధా, ధ	ని సా ని ధ ని సా,,
, , , - మ రు గ ల	పా, రా, చ	ర రూ ప ప ల రా,,
డిటా	X మ ధ ని స ని ధ	మ ధ ని స ని సా,, సా,,
డిటా	చ త ర ల త త చ	ర రు త త ప పా,, రా,,
, , , - మ గ ప గ గ	స గ సా స ని	ని స గ గ స ని ద ని స ని ద మ
, , , - త్త త ర మార్ధ్య	మ త ధా క త	ర తా బి బి చ త స త అ త అ
చ , , , - ప ప పా ప	మ ప మా చ X	ప గా X స X సా,,
, , , - అన్ని న ప	మ త మా త ల	త రం X మ త నా,,
, , , - ద ని సా ని	స గా మ X	X గా X ప X మా,,
, , , - తి న్న గా వె	ద కీ తె లు	మ తాంతి స అయ్యా,,

నిశ్చయగాని-మదినిశ్చయ - బాలనోరులా - నన్ను బోధించుచు తాన్య-గరాజునకు || మరు|| అనుపల్లవివలె పాడుట నేది.

చరి-సాగ-శురు-ప-శుధ-కై ని 31. అమృతవాహినీరాగము-ఆదితాళము ఆ. సరిమవధనిస
 ప|| శ్రీరామపాదమా! నీకృప - జాబు నే; చిత్తమునకురావీ || శ్రీ||
 అ|| వాణిజ్యవ ధనక సందన చాసవా శ్రీనారదాదులెల్ల పూజించె || శ్రీ||
 చ|| దానిని శిలయై తాపముతాళక ధారగకన్నీరు గాల్చుగ, కూర! అహల్యనుజాచి బ్రోచితిని యూరీతిధన్యుసేయవే,
 తాన్యగరాజగేయ! మా || శ్రీ||

లక్షణము:==20వ పేజీకర్తయగు నరభక్త విరాగజన్యము. పాదవరాగము, ఆలోహణను దు గాంధారమునూ, అవ
 లోహణనుండు ౨౦వ పుమునూ వర్జ్యములు. శుభ, మధ్యము, కైశికీ నిపాధములు రాగచ్చాయా స్వరములు ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

[వేర్వేరి రౌడక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును]

చ॥ పథనీ - దామా - సా, ధమా
క్రి ఇతః - రామ - సా అదమా
 పథనిసా - నిధమ - సా, ధమా
క్రి ఇతః - ర అమ - సా అదమా
 పథనీ - ధమ - గరి - మగగరి
చ ఇతః - స - సత - ర అతః
 పనినిధ - ధమ - గరి - మగగరి
చ ఇతః - త్తమ - సత - ర అతః
 అ॥ పథానిసా - ధనిసనిసా
 , పతరిత - ధ అతః
 రీ, మసారీ - సాసని - సారీ
 దా, సవాశ్రీ - సారత - దా
 చ॥ పథనీ - ధమ - ధమ - మగగి
 క అతః - రని - శల - సై ఇతః
 , - ని సారి - రీ - రిసరి
 , - ధ అరగ - క - ని ఇతః
 , - పథాని - సా - ధనిసనిస
 , - తుతార - త - మా అతః

కారిస
 నీకృప
 మగగారిస
 ని ఇతః
 సా,
 ప
 సా,
 ప
 , - సరీ - రీ
 అ - సత - స
 రీ, మగరి - సనిధ
 సా, స - ల్ల అతః
 , - ధనిధమా
 ఇ - ర అపమా
 సరిమగ
 ర అతః
 సరిమా
 సాతః

రీ, మమా
 జాతః
 రీ మమ
 జాతః
 రిగమప - ధనిసరి
 ని అతః - అతః
 సరిమప - ధనిధమ - పథ
 పి మప - పి మప
 రీగరి
 సందన
 పథనిధ - పథమా - పథ
 శ్రుతః - జం - ప
 మగగమ - రిస
 ని అతః - రి
 రీ సా
 సాతః
 రీ, సరి
 సాతః

రి, మ, రి సా - రి ని స - స రి
రి, తి - ధ న్య - తై వ ఏ వ - య త

చరి - సా - తర - ను - వ - తర - తై ని

చ|| మోక్షము గలదా? భువిలో జీవన్ముక్తులు గానివారలకు || మోక్ష||
అ|| సాక్షాత్కార నీ సద్భక్తి - గంగీతభాస విహీనులకు || మోక్ష||
చ|| ప్రాణానల సంయోగము వల్ల ప్రణవసావము సప్తస్వరములై బురగ వీణావాదన లోబుడై శివ మనోవిధ
మెలుంగరు, త్యాగరాజమిత || మోక్ష||

లక్షణము:- 22 వ మేళకర్త ఖరహరప్రియ జన్యరాగము. 20 వ మేళమునందు జన్యమని శౌండటి నుతము. అవరోహణ
మానందు ఋచభ పంచమములు వర్జ్యములు. శుద్ధమధ్యమ శైకినీ సావములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు ఎల్లస్వరకు సాడదగినది.

[వేలి నాల్గవరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.]

ప|| స రి క సా రీ గా మా

స మొట్టొక్కమూగాలా దా

క స - స రి క సా రీ గా మా క మా

అతా - మొట్టొక్కమూ గాలాద అ అ

క స - స రి క సా రీ గా మా రీ , క

అన్ - మొట్టొక్కమూగాలా దా అ, త

స ప భ నీ

భువిలో

స ప భ నీ స ని నీ

భువిలో ఒ ఒ ఒ

మా ప భ ప భ ని స ని

ఆ భువిలో ఒ ఒ ఒ ఒ

స ని ధ మ మ క

జి ఇ ఇ ఇ ప అ

ని ధ ధ మ మ క మ క

జి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ప అ

ని ధ ని ధ మా మ క

జి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ప అ

॥ - ని సా రీ, గ రీ గ రీ పరిగరే
॥ - వి ధృజా, ప త త అదానలల
॥ - మ ప మ ప దా నీ దా ని ని సా
॥ - వి ధ త మెరుగానూ త్యతిగా

డిటా
డిటా

చరి-సాగ-శుమ-ప-శుద్ధ-కై ని

సా, గ స గ సా
అ, లా డ లు డా
॥ ధా ని ప ని ధ మా
॥ రా ప త త అ బా

డిటా
డిటా

రిరి, రీతిగాళ్-మిచ్చెప్పాళము

[శ్రీ సుబ్బరాయశాస్త్రిగారి కృతి

॥ జననీ నిన్నువినా-త్రిలోక దిక్ప-పరమృ జగములోనగాన త్రిలోక ॥జననీ॥
అ॥ చునీజ మానస సమ్మాదిని-కినవే నామనవిని-కిని ననుభోవుము ॥జననీ॥

చ॥ (1) పరదాయకి గాదా-ఒకనిచ్చోప-నరుద దయరాదా-నెఱునమ్మిన నాతోనువాదా-సరనీజధప మానూనత

పాద ॥జననీ॥ (2) కరుణానిధినీవు జగ మెవచ్చు కరుణతో ననుభోవు-గిరిరాజనుమరి వైశాపు! పరితాపముల

నెల్ల పరిహరించేవు ॥జననీ॥ (3) పవజాయతినేత్ర! తమారజననీ! కామితదాత్రీ! ఘనసాపలతాలవత్రి! సస

కాదిమని జనకన్నుతపాత్ర ॥జననీ॥

రాగలక్షణము:- 20వ-మేళకర్త సరభైరవిజన్యము. చక్రసంప్రాదర్శణము. సాధారణగాంధార-కుద మధ్యమ కైశినిపా
తములు. రాగచ్ఛాయాస్వరములు సాయంకాలము పాదదగిడిది. నినిప-నిపనిసా-నిపనిసా-నిసగమా - గమనిధనిప-పని
నిసా-మొదలగనవి రాగరంజకములు

ప॥ నిధీ సా - ధీ | గ రీ సా , , స రీ సా - ధీ | ధ సీ - ధీ - నిధి మృ (1)

జ స నీ . నీ, న్నువి నా, , అ త త త - త్రీ | లా డ - ఒ ఒ క

నిధీ సా - స ధి | గ రీ - గ రి గ రి | సా , , - ధీ | ధ సీ - నిధి మృ (2)

జ ప నీ - ని ణి | న్నువి-ప త త త | ఆ , , - త్రీ | లా డ - ఒ ఒ క

స ని ని ద ధ మ మా
శి ఇ ప త మ అ న్నా

॥ ధ ని ధ మ గ మ | గ స
॥ వి ణ సు త త ఆ | అ త

గ మ ధ ని ప్సనిధమాగస||సరీ
విణసుత త అ త | అ ల | మో డ

అ, సనిధమగమపమగరిసా

డిట్రో
డిట్రో
డిట్రో
డిట్రో
సా - ని ద స ని ధా
మ - ద ఎ లి ఇ ని
మా - ధ ని - సా ని ద ని స ని ధా || మగ ||
ని - తా - 0 - 0 గ - సా ల ల ల || మస ||
ని - సా ని
ఎ - గా ని
సా - ని ద మా గా
ని - గా త ల ని
స - స గ స
స - గా త ని
ధ మ - దా ని | ధ మా || మగ ||
0 - 0 - దా మ్య ద యా || మస ||
స ని - ధ ని ధా మా
ర త - వై ఇ ఈ స
స - మ గ గా మా | ద మా -
మ - గా త ల ద | య త ల -
గ రా జ వి జ త (అను కుల విజత)

డిట్రో
డిట్రో
డిట్రో
డిట్రో
మ గ మా - ధ ని
మ త ల - ర మ
సా - మ గ
కా త - మ ర
ని ద దా - ధ
ని ఇ ఈ - వై
ని ద దా - ధ ని
ని ఇ ఈ - వై
డిట్రో
డిట్రో
ధ ని సా - స ని
త ల ల - స 0
ని ద ధా - ధ ని
గ త ల - దొ ప
ధ సా - ని
స ని - గా
క ర మా వి జ త ని

ని ద ధా - డిట్రో
కా పి - డిట్రో
కా ని ని ధా - డిట్రో
కా పి పి - డిట్రో
స ని ని ద ధా - డిట్రో
కా పి పి - డిట్రో
ని స ని ని ద ధా - మ గ సా - స ని ధా ని
కా పి పి - మ త ల - మ త ల ల
అ || 1 || - ని ద ని ధా ని
2 || - ఇ స మ లా ప్త
స ని సా - డిట్రో
కే ఎ వ - డిట్రో
మ గ మా - డిట్రో
కే ఎ వ - డిట్రో
మ గ మా - మ గ సా ని ని
కే ఎ వ - క స ర మ
అ || 3 || - మ గ మా - ధా ని
4 || - మ మ మ మ - కే మ
గ మా - మ గ సా - ని ని
కా త - చ స మ - కే ని
కే క ర మా ని ని కే క సా

శ్రీ సంగమ-వచన-పద్య-శ్రీ
[శ్రీ తాత్పర్యముగారి కృతి.]

శ్రీ. ఖరహర ప్రయోగము—అదితాళము అ, సరిగమపధనిస
అ, సరిగమపధనిస

ప|| కదలివడచి మౌనమైన రయోద్యమగరము గానరే సడ||
అ|| పుడచినవలె కళామృతై వెలంగు - పుడచినవలె తామనిం గూడియాడ ||నడ||
చ|| అట్టికన్నులం గూర్చి తెరచి మౌనము - బట్టి పలికేపదాదులై; పుటచావులేని తావులెరియక - బొగడవలె
తాత్పర్యముగారి కృతి|| రాగలక్షణము :—ఇది 22వ శ్లోకార్థ కర్వస్వరగమకవర్ణిరక్తి సంపూర్ణరాగము,
అక్షాభాసములందు సాధారణ గాంధారవత్సరి ధైవతములు, అవతాభాసములందు కైశికీ నిషాద శుద్ధమధ్యమములు
రాగ స్వరములగుండు స్వరములు. అన్ని శ్లోకములందు పాడదగినది, [శ్రీలిలి నాల్గివరముల భాష్యన పాడుకొన
వలయును.]

ప 1 - ని స రి - రి గ మ మా - హ , ,
1 - నడచీ - న అ డ చీ - జాతాశ్చ
రి స - ని స రి - రి గ - రి గ మ మా - సాధా సధనిస
అ అ - నడచీ - న అ - డ అ ల చీ - జాతాశ్చాతాతా
గరిస - పరిస - పరి - రి గ - రి గ మ - గరి
అ అ అ - న అ గ - అ ర మ - గా - ల - అ అ అ - న అ అ
రి స - పరి స ని - స రి - రి గ మ - రి మ గా - గరి
అ అ - న అ గ అ అ - ర మ - గా - అ అ - అ అ అ - న అ అ
రి స - రి స ని - స రి - రి గ మ - పరి స రి - పరి స - మ గ రి
అ అ - గా - గ అ - ర మ - గ అ అ అ - అ అ అ అ - అ అ అ అ
గరిస - రి స ని - స రి - గ రి గ మ - పరి స రి - రి స ని స మ గ రి
అ అ అ అ - న గ అ అ - ర మ - గ అ అ అ - అ అ అ అ - అ అ అ అ | మా ప మ మా - గా గా
చే ఎ ఎ ఏ - డ ర
నీ - ని ధ ధ ప మా
క్షా - చే ఎ ఎ ఏ డ
సా , , , ప ధ
శ ఎ ఎ ఎ అ అ
సా , , , సా
శ ఎ ఎ ఎ అ
సా , , , గ రి స ని
శ ఎ ఎ ఎ అ అ అ
సా , , , రి
శ ఎ ఎ ఎ అ | మా ప మ మా - గా - రి గా - రి గ మ గ
యోబిబిబిబి, ధ్యాత - అ అ అ అ
గ మ ప ధ ప మ గా - రి గా - రి గ మ గ
ర - అ అ అ యోబిబి - ధ్యాత అ అ అ
ని ధ ప మ గ రి - మ గ గ రి
యోబిబిబి ధ్యత - అ అ అ అ
ని ధ ప మ గ రి - మ గ గ రి
యోబిబిబి ధ్యత - అ అ అ అ
ధ ప - రి సా ని ధ ప - ధ ని సా - ని ధ ప మ
అ అ - అ యోబిబిబి - బిబిబి - ధ్యత అ అ అ
రి స ని ధ ప - స ని సా , - ని
అ అ అ అ అ అ - అ అ అ అ - ని |
|---|--|--|

అ॥ ॥ - నిధిపా - మ X గా - ప మ X రి స ని	సా, రీ, - X రి	మ గా రి - స రి గ మ
॥ - పుడమి - మ ఉ త - స అ హ అ అ అ	యూ, డై, - ఇ ఇ	చె వ - ల - ల - ల - ల
పద - నిధిపా - మ X గా - X మ పద - ప మ X రి - సాన్తి	సా, రీ, - X రి	రి X మ ప - ధ ని సా - ధ ని స రి
గాని - పుడమి - స ఉ త - స అ అ అ - అ అ అ అ - హ అ	యూ, డై, - ఇ ఇ	చె వ ల - స ఉ డై - ఉ ఉ ఉ ఉ
గరిసా - నినిధిపా - సా - నిధి ప మ గ మ పద - ప మ గ రి సాన్తి	సా, రీ, రి X మ ప	ధ ని స రి సా, ॥ ధ ని స రి
ఉ ఉ ఉ ఉ - పు ఉ ఉ మి - మ - రి అ అ అ స అ అ అ - అ అ అ అ హ అ	యూ, డై, చె వ వ వ	ల - ల - ల - ల - ల - ల - ల - ల
గరిసా - రిగరిస - సాన్తిసా - నిధి - నిసనిస - సాధ మ	పా, ॥ - రి X మ ప - ధ ని ధ	నిధి ప మ గా - గ రి - మ X రి రి స - ని
వే వ వ - పు ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ రూ - ఉ ని - అ అ అ అ - సాన్తి అ అ	రా అ అ - మ ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ	ని ఇ ఇ ఇ సూ - డి ఇ ఉ - య ల ల ల ॥
చ॥ ॥ - పా పా - ప మ గా రి - ప మ గా	రి - ని ధి పా మ గ	మా ప మ - మ X గా - గా రి
॥ - అ పై - క అ మ్మ లా - గ ఉ ఉ ఉ	ర్చి - తె వ ర చి ఇ	సూ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ - త్రా మ
॥ - సాన్తి నిధి - శ్రీ సా సా - X రి గా	గా మా - X మ పా	మా ప మ - మ X గా, రి స -
ఉ ఉ ఉ - ప ప్రి ఇ - చె కి లి - చె వ వ	పా అ - ధ అ అ	మా ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ తె, ఇ ఇ -

పుట్టుచావులేని తావు దానియక - పొగడెదరు త్యాగరాజునినుకుని ॥నడచి॥ (అను పల్లవివలెసాడి పల్లవిపాకుతుడేది)

చరి - సాగ - శుమ - ప - చధ - తె ని కిరి. భిరహారప్రియ - రూపకతాళము అ. సుగమవధనిస

అక్షణము:- కిర - ప కృత్తియందున్నది. [శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

చ॥ రామ ! నీసమాన మెవరు ? - రఘువంశాధ్యక్షులక ! ॥రామ॥

అ॥ భూమా మరునంపుములక ! ధర్మల పంజరపు చిలుక ॥ రామ॥

పు॥ పలుకు పలుకులక శ్రీ - లాలకుమారిలాడె కులుకులమారి త్యాగరాజుల విధాన ! మృదు - మృధాచ ! ॥రామ॥

శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము

శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము

శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము

శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము

శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము
శ్రీ సంగీత విద్యారంభము

[illegible]

22వ - మేళకర్త, 37. శరహర్ ప్రయ రాగము - త్రిపుటాళము
[శ్రీ త్యాగరాజయ్య గారి కృతి.]
పని - శార - శును - ప - చ - క - కై ని
అ. సరిగనుపధనిన
అ. సనిధవనుగలన

పా. పక్కల నిలబడి - గొలిచిపో ముచ్చట పొగ దలపరాదా || పక్క ||
అ. ముగ్ధుల రాముని శరణాగతుల - నువది నీకన్న సౌమిత్తి రాముని కిది || పక్క ||
పా. పసుపునే పడన నువన నువనమున్నారా - పసుపున నామకర్తన నేమునున్నారా
యదానానారా - నెవరనిది తొలగరాజానిలో రాముని కిది || పక్క ||

రాగలక్షణము:— కెరవ - కృతియందున్నది.
 మ|| - - పని - నిద్రా | సాసని - సనిద - నిద్రప|| మసా-పని నిద్రాదనిసేసీ పని - దానిదపాద - పమమా
 ,, - - పత్తా - లతల | నలుఉడ - బలల - డివి|| ఇ క్ష-పత్తాతి ఆనిగ్లాతిల - పాలలలల - డివి ఈ
 మా - - పధనినిద్రా | సా, పమ - గాగరికి || సా, రిగారిగమా | పదనిద్రపమా - మగరి
 ఈ - గాలిచేప్పని | మూ, ప్పల - పాలల || పా, లలగలల | కెప్పప్పల - రలల
 రీ, గసా - నిసరిగమపధని | సరిగరిస - సారిసేసీపని - దానిదపమా || సా - పని
 దా, అల - లలతితితితితితి | అలలలల - లతితితితితి - లతితితితితి - పత్తా
 అ|| - - నిసరికి | సా, రిసా - రిసేసా | నిసేసా రిసేసా నిసేసేసా నిద్రపా,
 ,, - - మూత్తా | రా, అల - యూని ఇ ఈ | ఈగెప్పరూమెమ్మి | మూత్తాతితితిగలతితితితితితి |

రీగామాపమమగరి	3
కాలాలాలాలిలిఇళి	
నిదపమ - గరిగమసా	
అండుసె - మనసలసా	
సారీగరిరీసా	1
లాలాలాలి	
రిగమగ - గరిరీస	2
అలాల - అలాల	
జిటో	3
జిటో	
రిగరిసరిరీ	4
గినినినినిని	
నిధపమ - గరిగమ	1
వింతుడు - ప్రణవల	
పదనిద - మవధప - గరిగమ	2
నింంం - ముతాణి - ప్రణవల	
జిటో	3
జిటో	
నిదాసా	
త్యములోపి	

సనిదా - మవమా	
మతాణి - భాలప	
ని, నిదపమా	
నాలిలాలాలి	
సా, ,	
రాలి	
సా, ,	
రాలి,	
సాపదనిస	
రాలాలాలి	
రిరిరిరి	
విధమరి	
దనినిధసాపమ	
సలాలరసా	
జిటో	
జిటో	
రిగమపదనిసా	
సలాలాలాలి	
, , పదనిరిస	
తాళాలాలిలిఇళి	

సాదనిసని - రిరిసనిదసాసా	
సాదాలాలాలి 2000 దాలి	
సా, సా, రిగమా, మా, వద	
సాసాలాలివిధమోపనిఇజన	
సాదనిదనిసాసా - సాసని	
సాదనిఇదిత - సుస్యలి	
నిదనినిసాసా - రీరిని	
సాదనిఇదిత - సుస్యలి	
సాదనినిసాసా - రీరిని	
సాదనిఇదిత - సుస్యలి	
సాదనినిసాసా - సాసని	
సాదనిఇదిత - సుస్యలి	
సాసనినినిదపదా	
సాధువరులాలాలి	
జిటో	
జిటో	
జిటో	
జిటో	
సా - నిదానిదా - దా, , నిధని	
సా - లయశ్రీ - బాలాలిదామా	

అపధప - సాస - రిరిసాస - ధరిసిధప : పధసి - ధపమరి - గారిస ||

దనుజ - వైరి - యధరాముని | దయగల్గిన | యతః ని ఇవి ఇ - ఈ న అ ||

డిటో డిటో | ధరిసరి - ని - ధప - మపధప - ధపమరి - గారిస | రిమ ||

డిటో డిటో | దయత - గ - ల్గిన | యతః ని ఇవి ఇ - ఈ న అ | కను ||

చలిపపప - దధపా | మపధపమరి - గ - రిస | రిపమరి - రిగిసా | రిమపధసి ధప

తనువొక - పోబుడు | మతన అసాదు - క - తోబు | తగిలిన - శేషిపద | మొదల ఆహ్వానితి

పధప - సాస - రిరిసాస | ధరిసరి - పరిస - దాసా | మపధపమరి - గారిస || రిమ ||

జనుల - శేషు | వా ఆరికి | ఇతయత - మతః సేషి | త్యతగతయత - జనుత || కను ||

చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-క్తుని. 40. పుద్గలంగాగ్రాగము-త్రిదివ్రాశము. అ. గరిమ స ధ సా

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి] ప్రతికి రాచక్షరముల నొప్పున పాడువశేది. అ. సధపమరి గరిస

ప || తొలి శేషేన పూజాఫలము తెలిసెను; నాపాల్గి దైవమా || తొలి || అ || పూజిధముల శేషలవి కరిగగ ఇలు

కక నీపటు శే నిటు రాగ | తొలి || చ || సువారలలో చాళిశేనపు; ఉదరచోషకులన పూయవవేసి; వారి

వాస రహిత పురముశ్చేసి; దరిజాపకుండుట, త్యాగరాజాశ్చిత || తొలి ||

రాగలక్షణము :— 22 వ శ్లోక ర్థయగు ఖరహర ప్రియరాగజన్యము. మేడవ పక్ర పాదప రాగము, ఋషభగాంధార

ములు, రాగచ్చాయాస్వరములు, ఇంద నిపాదమన్ను ఆహారములందు గాంధారము వర్ణములు

మా రిగరిస - రిగరిస ధ - గరిసరిస ధ - మొదలగు ప్రయోగములు రాగ రంజకములు.

రిగరిస - మా రిగరిస - రిగరిస - అను మధ్యమ, ఋషభగాంధార, ప్రయోగములవల్ల

ఈ రాగము రక్షింపగుచున్నది. మూడు శ్లోకలయందు పాదగణన.

అ , రిమ సా దా ప	మ పధా - ధపమా	రి గ రి రి స సా
, - తొలి శేషేన	పు తః - జ అ	ధా లా మతః తో

చరి-సాగ-తుమ-వ-చ-ధ-తై ని
ప్రత్యాగజ్ఞానాదికృతి

41. దుద్రప్రియరాగము-రూపకతాళము

అ. స రి గ మ ని స
అ. స ని ప మ గ రి స

ప|| లాచణ్యరాను! కను - లారజాడకే; అతి ||లావణ్య||

అ|| క్రీవనితా నిభ్రమద - కీకర ! పదానంద ||లావణ్య||

చ|| నీమవసు నీసాగను - నీదినును పేరేరాను; తామసగుణ దైత్యహారణ త్యాగరాజ పూజిత ||లావణ్య||

లక్షణము:— బిదివ మేళకర్త ఖరహారప్రియజన్య రాగము. భాషాంగ సంపూర్ణము ఇంద్రుడైన వజ్రము చంద్రుడగు హేమ చక్రియరాగము. ఆటోహాటా ఆపటోహాటామలలా ఇంట నిసాదమున దీగ నిసాధ గాంధారములుగా గనిపించియుండుట వేద విశేష రంజకములు గలిగించు నిసాద మధ్యమ గాంధార ఋషభములు శీవస్వర స్వాస్వరములు ఎల్లప్పుడు పాడవగలవి.

ప|| సా ని పా మ || గా గ గ రి సా || , ని స గా గ || మా , , మ ని ||

లా అ వా బాబ్బ|| రాము క అ అ మా || ఉ ల ర జూ డ || రే , , అ రి ||

ని ప్త ని పా మ || రి గ మ గ గా గ రి రి స || , ని స గా గ || మా , , మ ని ||

ల అ ల వా బాబ్బ|| ర అ అ మూక అ అ ను || ఉ ల ర జూ డ || రే , , అ రి ||

ప్త ని ప్త రి స ని పా మ || రి గ మ గ గా గ రి రి స || , ని స గా గ || మా , , మ ని ||

ల అ అ అ అ అ వా బాబ్బ|| ర అ అ అ మూక అ అ ను || ఉ ల ర జూ డ || రే , , అ రి ||

ప్త ని ప్త రి ప్త ని - ప ని ప ని సా || ప్త ని ప ని ప - మ గ గ రి సా || డిటో - డిటో ||

ల అ అ అ అ అ - ప అ అ అ అ బాబ్బ|| ర అ అ అ మూ - క అ అ అ మా || డిటో - డిటో ||

అ|| , గ గ సా గ || , రి రి ప్త ని ని || సా , , || మ ప ని ప్త రి సా రి ప్త రి ప్త -

|| శి ప నీ త || అతిర్థ మమద || రి , , || ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ -

॥ अथ श्रुत्वा तं ब्रह्मविद्ब्रह्मात्मनोऽपि ॥
॥ नृणां भवति सर्वज्ञः सर्वशक्तिश्च सर्वधाम ॥
॥ सर्वभूतेश्वर इत्येकमेव नाम तस्य वै ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

- - - - - నిర్మలము || భువి వడుగారీ || రమపథము || గాఢము || రిరిసరి, || గరిపసరి ||
 - - - - - శ్రుతి || ధర్మ || భువి రథము || భువి రథము || భువి రథము || భువి రథము ||

- వనితామాను || నిస్సదాపసు || వనితామాను || పునఃపునఃపునఃపునః ||

- విజయాలంకరణ || కళాశీలము || ఇతివిజయాలంకరణము ||

[illegible]

$\frac{=}{=} \quad =$

పాదములు - వ - చ - ద్ద - శాస 48. పాపి రాగము - ఆదితాళము అ. సరిగానురివమవద్దనిస
 పాదములు - పురందర విజయవారి కీర్తన లక్షణము: - 48 వ శ్లోకము నవ్వది అ. కని ధ వ మగరిస

- ప|| జగద్దోహరిణ అడిగిదశోదా ||జగ||
 అ|| జగద్దోహరిణా మగమంద చ్చరియత అగడితగణ సడిగిదశోదా ||జగ||
 ప|| (1) నిగుమ్మశిలగదా అగడిత మహిమనగు మహిశక్తి సడిగిదశోదా ||జగ||
 (2) అహోరజీయనా మహాశో మహాయనా ఆప్రమేయనా అడిగిదశోదా ||జగ||
 (3) పరమ పురూషనా పరవానుదేవనా పురందర విఠాలనా అడిగిదశోదా ||జగ||

[పరిశీ నాలు అక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.]

పా , , - స స - స ప్ప - స - సా , ని సా
, , - జ గ - హో ఓ ఓ - దా ఆ ర జా	, , - రి గ రి స స
అ అ అ - అ డి కి ద శే	ని స రి గ రి , ,
శో బ ఓ బ దా , ,
రి గ గ రి - స స - స ప్ప - స - సా , రి సా
అ అ అ అ - జ గ - హో ఓ ఓ - దా ఆ ర జా	డిటో
డిటో	ని స - ని స రి గ రి , ,
శో బ - ఓ బ ఓ బ దా అ అ
రి మ గ రి - స ని రి స - స ని ని ద్ద ప్ప రి స సా , రి సా
అ అ అ అ - జ గ అ - హో బ ఓ ఓ ద్దా అ అ అ ర జా	, , - స రి రి మ గ రి - స స ని స - ని స రి గ రి , ,
అ అ అ - అ అ డి డి కి కి - ద శే శో బ - ఓ బ ఓ బ దా అ అ	రి మ క రి - ప స ని ని - ప స ని ని పా - గ రి
శో బ ఓ బ - ఓ బ ఓ బ ఓ - దా అ
ని స రి మ ప ద ని ద - ప స ని ద - ప మ గ రి
శో బ ఓ బ ఓ బ ఓ బ - ఓ బ ఓ బ - దా అ అ
డిటో
డిటో
డిటో
డిటో	డిటో
డిటో
డిటో
డిటో	

సూ - ని స రి స - స ని ని ధ ధా - నీ సా, గ రి సా
అ - జ అ గ అ - జోబిబి - ఓ ధౌత ర అణా
అ, ని ని పీ, నీ నీ, ద ని
స, జ గ ధోబిబి ధౌత ర ణా
రి మవని - నిని - నినినినీ - నినిసనిసా, పనిసక్తీసా -
అలలల - జగ - జోబిబిబి - ఓబిబి ధౌత ర అణా అల
సా, - స ప ప పా - ని ప ని ప ని ప - ప స స ని
అ అ - అ గ గీ తా - గుతాణ అ అ - స అ అ అ
జా (1) , , , - ని ని ని ని - ని ని నీ స ని - ని ప ప ని సా, -
నిగుమకే - కి ఇ లా ఉ డి - క అ అ అ
సా, - త పా, పా పా పా స - ని స ని ద
అ అ - మ గ ఉ మా ఆ ణీ క్య - స అ అ అ
(2) (1. చ. స్వరమువల) అణోరణీయగా !
అప్రమేయగా !
(3) , , , - త ప ప పా - పా పా, మ పా
అ అ - ప రి మ పూ - రూ ణో తీ వ నా
స, - త ప ప పా - పనిసా - రిమపనిసా - రిసనిద
అ అ - పురందరా - విషకా - తాలల - ల అ అ అ నా - అ అ అ అ
రీ, - స స గ గా - గా, స గ ప మా గా, రిగరిసనిస - ని స రి గ - రీ, ,
అ అ - పురందరా - అ తి వి త ల నా - అ అ అ డి కి ధౌత గోపి - పి పి పి - దా అ అ | , , , , , , , ,
అ అ అ అ - అ అ అ అ
సా సా, ద ని - ద సా
త రీ ఇ ఇ యు - త తా
సా రి మ ప ని, ధ సా
త రీ ఇ ఇ యు తా
ని స ని స గ రీ, , రి గ గ రి స స
గోపి పి పి దా అ అ - అ అ అ అ
సా, త ని ద సా
అ త మ సా మ నా
ని స ని స రి గ రీ, ,
గోపి పి పి పి దా అ అ
మహాయనా
గోదా
రీ - మ గ గ మ తు - గ గీ
త - ఎ ఎ ఎ ఎ - వ నా
ని స ని స రి గ రీ, ,
గోపి పి పి పి దా అ అ
రి మ గ రి స స
అ అ అ అ - జగ ! |
|--|---|

శ్రీరాగము - చందళ - కైరి
[ప్రభురాజకావ్యముగా రిక్కరి]

44. శ్రీరాగము - రూపకతాళము.

అ. సరిమపనిస
అ. సనివధనివమరిగారిస

ఓ॥ వనజానన వినుతా ! నతపరదాయకే శ్రీ లలిత ! ॥ వన !

అ॥ కనకాద్రిని చానీని ! వన్న కటాక్షింపు, కామాక్షి ! ॥ వన॥

చ॥ కళాధరణ ! కళాధరిని సకలాగమ సన్నతా ! కలుషార్తి భయభంజని ! ఇలతాపల నీవతానే కలదాని శ్రీలలితాంబిక ! ॥ వన॥ (2) వరాభసలువ రాదిక్రమ కరావిన విన్నవిశా ! పయలెప్పరు ననుబ్రవోమట కరదా ? కరణాకరి ! దైక్రికరి ! నిశ్చే నెఱనమ్మితి ॥ వన॥ (3) సనాదలచితి దాసులకును దాసుడ కంకరి ! మదనాంసతి ! కుమారిని ముద సంగమిత

రాగలక్షణము : 2. వి. చ మేళకర్త ఖరహరప్రియరాగజన్యము. ముడవ, వక్రసంహార, రాగాంగ ఘనరాగము, అశోహూణ ముండ గాంధార మైవతులు వర్ణములు. దీగ ఋషభ సాధారణ గాంధార వతుశ్రుతి దైవతములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. మైవతి గాంధారములు తొడ్డి ప్రయోగములు గలవి. (వధనివ) ప్రయోగ మింద వరుమగా యుపయోగించరు. సమస్త మంగళ విధిము.

చ॥ రిరిగారిస ! సరి - సని ప్పా - వు ప్ప ! నిని పా ! రిసని స ! రీ ప మ రీ - గ రి సా
వన చా సన ! విను - త అ త - న త ! వ ర దా - య అ కి ఇ ! శ్రీ ఇ ఇ త - ల లి తా

2. రిరి - రియనువ - రిగ రి స ! ని స రీ - సా రి సని ప్ప - వు ప్ప - నిని సా - రి మ పా ! ప ని పా - ప మ రీ - గారి ప
వన - ఇలలిత - స అ స త ! వి ఇ నా - తా అ తలత - న త - వ ర దా - య అ కీ ! శ్రీ ఇ త - ల అ రీ - తాలత

కె. రి - ట్టవకు - రి X రి స . బై నర్ - శా - రి స ని పు - పు - బై స రి ము - హన్ - రి స - కృష్ణ-సేపకు-రిXరిస
చన-జలలాల - స త గ ల . వి ఇమా - కా - త త త త త - స త . స శ రి వ - ద ళ ల - యకి | ప్రభా. లాలివి-త-అల

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

॥ १ ॥ = निष्कैंकर । नांरं निंनि = नांरु म्नांरु नांरु
 ॥ २ ॥ = अरुनांरु । अरुनांरु = अरुनांरु

[illegible]

మొ॥ రీ ౩-99 1999 = రి ప | ప మ రి క ర న్న, పు - ని ని | శా 1999 1999 - ధై ౨ | ౬ X రి ప - ధై వ ర - ధై - ని - ని - ని

శ్రీనివాస రి హనుమతుః | నినిశా - ని పుగరేప - సుధాపా - కూశా - నినిశా - పరివహిత - దుగం - పుషా

சென்னை - மதுரை நகராட்சி ஒன்றியம்

స సా ని న వి వ చు - ప ని ప ని - ప రి | రి క రీ - ప రి సా - ని స సా - మోచును - EX రి ప || ౧౭||
కూ సా బ్ధః యతి తత - భంంం - జని | ఇ లలా - ప లసి | ప రాన్ గ ల దా - శ్రీ లలి - కాంచిన || ౧౮||

2, 3, చరణములను చరణమువలె పాడుకొనవలయును.

పాపము - పాపము - పాపము 48. దేవామృతవర్షణిరాగము - ఆదితాళము ఆ. సరిగమనిధుని
అ. సరిగమమగరిగ

చలి ఎవరని నిర్ణయించేదిరా ని - స్వప్నారాధించేదిరా? సరసర ! || ఎచ||
అ|| శివుడెవో? మాధవుడెవో? - కమల భవుడెవో? పరబ్రహ్మమనో || నెవ||
చలి శివమంత్రమునకు మా జీవము, మా - భవమంత్రమునకు రాజీవము, యాచివరిమఁ తెలిసిన భుమలకు మ్రొక్కెద-
నితరణగుణ! శ్రీత్యాగరాజనిజత ! || నెవ||

అక్షణము:—22వ మేళకర్తామరప్రియజన్యము. ఈ పాంగరాగము. చక్రపాదప సంతూర్ణము. కుర్త మధ్యమ శ్రుతి
నిపాదములు రాగచ్యాంత్య స్వరములు. గమక పరిక రక్తి రాగము. నిధక స. నిధధ పమా. మనిదనీ. దపమగమా. నిధపమనిధా. కానీ
దనిసా - ధరీసీ - మాపమ. మనిదా - మగమ మొదలగునవి రాగరంజితములు. ఎల్లప్పుడు పాదదగినది.

[ప్రతిని నాల్గు అక్షరముల నొక్కస పాడుకొనవలయును.]

చలి - ని ధా ని సా - నీ , ధ ప మ గ	మాపానిధ - ధ ప ధ ని సా నీ	సా , , , , దా , ని
- ఎ చా ర నీ - నీ , ర్న అ అ అ	అ యిం - 0 0 యె ఎ వ ది	రా , , , , నీ , ఇ
సా - ని ధా ని సా - రిగరీససా నీ ధపమగ	మాపానిధ - ధ ప ధ ని సా నీ	జిట్రో
ఈ - నా వా ర నీ - ని ఇతా ఇ ఇ ఈ ఈర్న అ అ అ	అ యిం - 0 0 యె ఎ వ ది	జిట్రో
సా - నిధానిసా - రిగమగగ రిరిస నీ ద ప మ గ	మా పా ని ధ ధ ప ధ ని సా నీ సా దా , ని స ని సా	
ఈ - నావరనీ - ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఈర్న అ అ అ	అ యి 0 0 0 0 యె ఎ వ ది రా నీ , ఇ ఇ ఇ ఈ	

అర్హునికొకటి - తపోశదా - దనినాదని దనిసా - ని స రీ సా , ని దా - దాద సాదరమాదనిసని నికరకు ని
 తలతల - విహారదా - సుతాతా శిష్యులు - ఇత్యత్య, గ రా - బాఅశిష్యులతలతల నిశ్చయి ని

చరి-సాగ-తమ-వ-చ-ధ-కై ని 48. ముఖారిరాగము - రూపకతాళము
 ఆ. సరిమవనిధన
 అ. సనిధవమగరిన

ప|| ఎంతనినే వర్ణింతును శబరే భాగ్య || మె||
 అ|| దాంతలు వర్ణింతులు జగ - మంత నింజియంచగ || మె||
 ప|| కనులార నేనించి - కన్యని ధలముల నొనగి తరులై పులకపిపచ బా - ద ముగములకు మె||
 సముఖంబునచ - బునరావృత్తి రహితపదమును బొందిర త్యాగదా - జనుతురాలి పుణ్యమును || పు||

రాగలక్షణము: - ఇది 22 వ మేళకర్త ఖరహర్షియ జన్యము, భాషాంగ, రక్తి, రాగము పక్ర మాదవ సంఖ్యార
 రాగము. ఆగోహణమందగు గాంధారము వర్జ్యము. చతుశ్రతీ రిషధ తుదమధ్యకు కైశిక నిషాదములు కీవర్జ్యములు. అగో
 హణమందగు చతుశ్రతి దైవతమునూ, అనగోహణమందగు తుదదైవతమునూ సాహారణ గాంధారములును గాగచ్చాదు స్వర
 పాలు. (పంగమ కాలమందగు అనగా పుడయంగి గంటలు వరకు వాడకగనది. (ఈ రాగము 2) వ మేళ
 కర్త సత్తేరని జన్యమనికొందగు ధైర్యమన్నాదు.)

ప|| దుగరీ - మాసా - నిధాప - || మశధప - పమగా - రీసా - ||
 ఎంంం - తానీ - నెన్ప - || ఎఎఎఎ - ఎఎఎ - కాఅ -

రీ - - మామా - సాదా - || సా - - మపమగరిస
 రిం - - తూమా - తాబా - || రి - - - ధతలతగ్యుల||

మగగీ - ప మ పా - - ప ని ధ ప - - మ ప ధ పా - - ప మ గా - - రీ సా ||
ఎం - - త ఆ నీ - సా ఎ ఎ - - ఎ ఎ ఎ - - ఎ ఎ ఎ - - నా అ -

రి ధ రీ - మా పా - ధా సా || ప రీ మా గ రీ - సా ని ధ ప మ ||
రిం - - తూ నూ - తా నూ || రి ష తా ఇ ఇ - భా అ త గ్య త

ప ధ ప రీ - మా గ రీ - ప ని ధ ప || మ ప ధ పా - ప మ గా - రీ సా ||
మెం - - తా ని ష - సా ఎ ఎ - - ఎ ఎ ఎ - - ఎ ఎ ఎ - - నా అ ||

రీ , - మా మా - నీ ధా || పా , - పా , పా , || మగ ||
రిం , - తూ నూ - తా నూ || రీ , - ధా , తా , || ఎం త ||

అ || సా , నీ దా - సా సా - || రీ , రీ రీ - రీ గ రీ ||
దాం , తా లూ - వా రా - || తాం , తా లూ - వా అ గ

రి ప గ రీ పా - ప ని ధా పా || మ ప ధ ప - ప మ గ రి - రి ప రి మ || మగ ||
మం - - తా - నిం - - డి || ముం - - రిం - - డ అ గ అ || ఎం త ||

పా , - మ ప - ప మ గా - రీ సా || రి మ - పా నీ దా సా ||
, - క న - ల త ఆ - త రా || సా ఎ - విం - - పీ ||

, - రి మా ప దా - నీ దా || సా నీ - నీ దా సా , ||
, - కం మృ నీ - సా లా || మూలా - నో సా గీ

చినిదాపా - మాపా - పమగారీ - ॥ సరిపమగరి - గ్గి, గ్గపా ॥

అతిమాపా - పాపా - లలతా - ॥ రిఇంలల - పా, అల

సద్ధిధా - సారి - మాపా - ॥ పద్ధస్సని - నిధధాపా ॥

దలయూ - గామా - లాకు - ॥ ముడిడి - పిడి ట్టి - ॥

నీ - నిధాధాపా - ॥ మపద్ధప - పమగరి - మాపా -

ఈవా - కూలాపాత్తి - ॥ సతిమూత - ఇంల - బూనా -

రిచపానీ, నిధధా ॥ సా - సానీధాధాపా ॥ { మనుబొందిన - త్యాగరాజ - నకురాలి -

పునరా - ల - పృతిడి ॥ త్తి - రావీతాపాదా ॥ { పుణ్యమును (అనుపల్లవివలె పాడుకునేది)

చరి - సాగ - తును - ప - చద్ధ - కెని. 47. ముఖారిరాగము - అదితాళము. ఆ. సరిమపనిధ స

[శ్రీ సుబ్బరాయశాస్త్రిగారి కృతి] [వేలిగి నాల్గరమల చొప్పున పాడుకునేది.] అ. సనిధపమగరిస

పివీమనిశే - నీ - సుపామదలెలుపుదుసమ్మి ॥ 1 ॥ అ॥ సామజగామిని - సారసలాపని ॥ ఏమని ॥

చ॥ హాహాయ - సురముని పరులకు నీకు చరణ మహిమ పొగడుకుతమా - నరదమ శేమ పాపరదకు జేవి -

పరకాంచి పురాలయ వానీని - శ్రీ పరదేవత నీదుకుమారుడనమ్మా ॥ ఏమని ॥ రాగలక్షణము - 48 కృతీయండున్నది.

చ॥ ॥ - నీధ - సరీ - మపమపగా - గరిరీమ - పని - నీనిదధా - స్సనీ - దాపా - మగరి

వీ - మని - నెవవివ - ఎవవినిధి - ఇఇ - మహిఇ ఈమదే - లుపు - దుఉన

గపరిసద్ధిధా - సరీ - మపమపగా - గరిరీప - పనినిదధా, రీ - స్సగరి - రిస్సనీదాపా - దస్సరీ - ప్పవిధప - మగరిస - నీధ ॥

అన్య - ఎవవివ - మని - నెవవివ - ఎవవినిధి - ఇఇమతపా, మ - దెవవినిధి - మతా - దుఉతా - నలలతా - మతా - ఏవి ॥

అ॥ ॥ - నీ, దధా - పామపమపదా - పా, , , , మా - గరీ - పమా - ధప -

సా, మజ - గా - అలమిని - రి, , , ఈ - ఇఈ - ఇఈ - ఇఇ ॥

, ను - నీ , ద ధా - పా మ ప మ ప దా | పా , , , ధా | సా , , , స ని ధ ప - మ గ రి స
 అ - సా , ను జ - గా అ అ అ మి నీ | రీ , , , , ఈ , , , ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ
 రి కు ప ధ - నీ , ద ధా - పా మ ప మ ప దా | సరీ రీ - రీ సరీ - ధా సా - మ ప ధ ప | పా - ప మ మ - గ రి స - రి మ
 ఇ ఇ ఇ ఇ - సా , మ జ - గా అ అ అ మి నీ | రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఈ ఈ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ
 ప ధ - డి ట్లో | సా - సా రీ స సా - ని ద | సా ప మ - సా మ గ || రి స - నీ ధ ||
 ఇ ఇ - డి ట్లో | సా - అ అ అ అ - ర స | లో ఒ ప - నీ ఇ ఇ || ఇ ఇ - ఏ ఏ ||
 శ|| - ని ధా - స సీ - ధ ప మా , గ రీ | , , , ని ధా స రీ | ప మ మ గ రి - గ రి రి
 , - హ - రి - హ - మ - ను తా ర , ము నీ | , , , ప రు ల కు | ని ఇ ఇ ఇ ఇ - ము తా -
 సా , - రి మ ప నీ దా - సా రీ స సీ - ధ ప - ద మ - మ మా - ప దా | పా , సా , మ
 తో , - ప ర ర జ మ క్షి - మా అ అ అ - పా ఒ | గ అ - తు ట - త ర | మా , , అ , అ
 గ రి స - డి ట్లో | డి ట్లో | సా , , , ని ద
 అ అ అ - డి ట్లో | డి ట్లో | మా , , , అ అ
 పా , - మ ద ప దా - సా ప ద సా రీ , , , స రీ గ రీ | మా - మ గ రీ స - ని ద
 అ అ - స రు ద ను - శే సు తో తో పా , , , మ రు ద ను | శే - వి ఇ ఇ ఇ - ప ర
 రీ రీ - రీ రీ స స - సా ని ధ - మా ప ద | సా ని ద సా ప - మ | ద ప ప మ - గా రి స
 కాంబి - పు రా ల య - వా సి ని - శ్రీ ప ర | శే ప త నీ మ - తు | మా అ రు ద - స మ్మ అ
 వి || రీ , , , రీ గ రి స ని ధ - ప ధ | సా , సా - ప రి | గ - సా ని ధ - పా మ
 రా , , , , శే మ ప ద ప వి ను - మి క , నీ , తు - స రి | గ - దా ప మ - గా స
 ప ధా - స రి మ - ప దా స ని ద - ప మ ప ద | స రీ గ సా ని ధ ప | ధ - పా మ గా రీ || , స - నీ ధ ||
 ప దా - ష్ట ము అ - స దా వి ను తి - క లి వీ శ్రే , క త జ నా రి మా ర | గా - నీ కె గా త || అర్చి - ఏ ఏ ||

శ్రీరాగ-కురు-వ-చ-ధ-క-ని 48. శ్రీరంజనిరాగము - ఆదితాళము
 ప్రతిక సాల్పత్రముల చో! పాడుకొనెడి
 చ! మాదిబల్క-కున్నావేమిరా - మా మసూరమణి ||మా||
 అ! బారబోర భజన జేసితిరా సా కేళసదన ||మా||

చ! మారభారమందన సా హృద - యారవిందమందన శాలకాన దారికెలనీ సంకెనిల్లివట్టి త్యాగరాజునది ||మా||
 రాగలక్షణము: 22 రి - కేరి! ఖరహృద్రవ్యము, పాదప వక్తరాగము, పంచమము వర్జ్యము. చతుశ్చరి
 ఋషభ, చతుశ్చరి ధైవతములు, రాగచ్చాయా స్వరములు. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది. మ రి క రి స - రి క మ రి క స -
 మ రి క రి స - మొదలగు ప్రయోగములు రాగ రంజకములు. ఆవరోహణమందన, స ని ధ మ రి స అస ప్రయోగము
 యీ రాగమునకు పెంకటచుట్టచే జెప్పబడియున్నది. నాడుకయంద యీ ప్రయోగము సాధారణముగ గవలడుచున్నది.

ప! మా, క - రి క మా క - క రీ రి స గ రి	సా, , , , - స ని	ధ - ని సా, - స రి క	(1)
మా, ర - ఐ అ ల్కాత - కున్నా వె ఎ ఎమి	రా, , , , - మతి	అ - మనో, - ర మణి	
మా, క - రి క మ గ మ - క రీ - రి క గ రి	సా, , , , - సా	, - ని స గ రి - స రి క	(2)
మా, ర - ఐ అల్కాత - కున్నా వె ఎ ఎమి	రా, , , , - మా	అ - మనో పిడి - ర మణి	
మ గ గా రి - గా మా, - ర సీ - దారిద ద మ	మా, , , , - మా	, - క రి క రి - స రి క	(3)
మతి అర - ఐ ల్కాత - కున్నా వె ఎ ఎమి	రా, , , , - మా	అ - మనో పిడి - ర మణి	
మ గ గా రి - గా మా, - ర సీ - ధ ని స ని ధ ని	దా, , , , - దా, ని	స - ని సా, - ని ద ని స ని ద	(4)
మతి అర - ఐ ల్కాత - కున్నా వె ఎ ఎమి	రా, , , , - మా, అ	అ - మనో, - ర అ మతి అతి	
	సా, , , , - సా	ని - రి సా, ని ద ని స ని ద	(5)
	రా, , , , - మా	అ - మనో, ర అ మతి అతి	

డిట్రో
 డిట్రో

చరి-సాగ-కుమ-చ-చ-చ-కై ని

[త్ర త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

ప|| మనసు నిల్చి కైలేకబోలే - చదుర ఘంటావిరుల పూతేమి జేయును || మన||

అ|| ఘనదురద్రుతుడై తా మునిగితే - కాశేరి సంధాకిని యెటు బ్రోచును || మన||

ప|| సోమిడతన్కి సోగనుగాండ్ర కోరితే - సోమయాజి స్వర్గారదౌనా - కామక్రోధదు తనం బొనర్చితే - గాచిరక్షిం

చున త్యాగరాజ సత || మన||

లక్షణము:- 22-వ శ్లోక ౪ ఖరహరప్రియ రాగజన్యము. కౌడన, బొడవరాగము పంచమనిసావములు పరికములు,

శుద్ధమధ్యమ చతుశ్రుతి ద్వైవతములు రాగభాయా చ్చరములు ఎల్లప్పుడు పొడదగినది.

[వరికి తెండత్తురమల చొప్పున పాడుకొనవలయును.]

జ|| స ధ మ - మ X రి - రి X మా

మ వ ను - ని ఇ ల్చు - క త ప

మ రి మా - ధా మా - ద ధ సా - ధ స

మ ధు ర - ఘంటా - విరు ల - పు త

అ|| X మ ధ స - ధ స - రి స

ఘనదుత - తుత - ర్మతు

గేర - స రి సా రీ - రి సా స ధా

క ల - ప ఎ వ రి - మ ం ద అ

జ|| మా మ మ X రి X - మ ధ

సోమి.దంఁమృ - సా X

రి X మా గా - X రి రి సా - చ ధ సా

సోమి.ప మ - య అ ల అ చ.స్వల ల

50. అభోగిరాగము - అదితాళము

చదుర ఘంటావిరుల పూతేమి జేయును || మన||

అ|| ఘనదురద్రుతుడై తా మునిగితే - కాశేరి సంధాకిని యెటు బ్రోచును || మన||

ప|| సోమిడతన్కి సోగనుగాండ్ర కోరితే - సోమయాజి స్వర్గారదౌనా - కామక్రోధదు తనం బొనర్చితే - గాచిరక్షిం

చున త్యాగరాజ సత || మన||

లక్షణము:- 22-వ శ్లోక ౪ ఖరహరప్రియ రాగజన్యము. కౌడన, బొడవరాగము పంచమనిసావములు పరికములు,

శుద్ధమధ్యమ చతుశ్రుతి ద్వైవతములు రాగభాయా చ్చరములు ఎల్లప్పుడు పొడదగినది.

[వరికి తెండత్తురమల చొప్పున పాడుకొనవలయును.]

X - X రి - రి స

కీ - తె ఎ క

రి - రి క రి

జ - వీ వ మి

స ధ మా - X మ

తై ఇ తా - త అ

ధ స - రి క

కి ని - యెటు

మ - ద స ధ

ను - X ం ద

రి X మ X - X రి రి స -

ర్మ అ త అ - ద్దుత తుత -

స ధ సా - రి X మా

బొమి.ప - తె ఎ వ

స రి క రి - స ధ మ ధ || స ధ

జ ఎ ఎ ఎ. య త మ త || మన||

ధ స - రి క రీ

మ ని.గి ఇ తే

రి - స ధ మ ధ || స ధ

బ్రో.మ త న త || మన||

మా.కు X రి

కో - రి ఇ తే

రి X మా

దౌ త నా

[illegible]

చో॥ శాశ్వతానందాభిషేకము - కలకాలమీ భవశాశనమున - కామినీమణిపై పరశ్చి - కాంక్షలుడుగఁగోక మరి -
 సోమరివలలు బహు దుర్మా - మామలజక్ష్మి - సోలనిన నిను కామరిపు సతీయణి యెటు - గామసు రాఘపునివలెను॥వి॥
 రిరి - రిరికి - ప మ రీ - రీ రీ సా , రిరి - రిరి రి మ ప ని , ప మ రీ - రీ రీ సా ,

విడ - చినుభం॥ ప అ శే - మనసా ఆ॥ విడ - చినుభం॥ ప అ శే - మనసా ఆ
 రిరి - రిరి రి మ ప ని , ప ని ప మ - రీ రీ సా సా॥ రి మ - పా ని ప - ప ని స - ప ని ప మ రీ సా
 విడ - చి సాభం॥ ప అ శే - మనసా దు॥ ర్విష - యా దు ల , పై ౨ ఈ - ముడి ఒ మోము
 రి మ - ప ని ప రి సా - ప ని ప మ - మ రి సా॥ రి మ - ప ని ప రి , మ రీ ప ని - ప ని ప ని - ప మ రి ప
 ర్విష - యలదుల , పై - ముడి ఒ - మోలము॥ ర్విష - యలదుల , పై ఇ ఇ ఇ - ముడి ఒ - మోలము
 రి మ - ప ని ప రి , మ రీ ప రి - ని ప ప మ - రి మ రి ప॥ రి రి
 ర్విష - యలదుల , పై ఇ ఇ ము - ఒ మోల - అముడు॥ విడ॥

అ॥ ప ప - ని ప రీ , ప రీ మ రీ - రీ రీ - సా సా॥ ప ప - ని ప రీ , ప రీ ప మ - రీ రీ - సా సా
 అ డ - వి ఛ రిం॥ ముడుడు - మృగ - స మ॥ అ డ - వి ఛ రిం॥ ముడుడు - మృగ - స మ
 రీ రీ - సా సా - ప ని సా , ప ని ప మ - ని ప మ రి - మ రి ప॥ రీ రీ - సా సా - ప ని ప రి - ప ని ప మ - రి మ రి ప
 ప డ - త లల - పై ఇ ఈ - కలమల - తలమల॥ ప డ - త లల - పై ఇ ఇ ఇ , గలలల - తలమల - రి మ రి ప
 రీ రీ - సా సా - రి మ ప ని , ప రీ ప రి - ప ని ప మ - రి మ రి ప॥ రి రి
 ప డ - త లల - పై ఇ ఇ ఇ , గలలల - తలమల - రి మ రి ప॥

చో॥ పా - ప సా ప మ ప ని - ప మ రీ - రీ మ రి॥ ప మ రి - రీ మ రి - మ రి ప స , ని ప రి ప రి
 కా - మమోమా॥ లా ఒ ఒ - భ ఆ మ - ల క ల॥ క అ ఆ - ల మ ఇ - ఇ ఇ భ వ , క అ ఆ - ప అ నతిమన
 మరిస్తా - సారము - పాపము , ప ని సా - ప ని ప - ని ప మ॥ ప ని సా - సా సా సా మా - మ ప ని ప - ప మ రీ - రి ప రీ
 కలలల - మిని ఇ - ఈ మణి , పై ఇ ఈ - సలపల - అలత్తి ఇ॥ కాం - క్షలు డు గ - క్షలు డు - రలక - మలరి

నినిపప - మలి ప ను - రీచా - గ్రిచన - గ్రిచన - పాపని - చ్చమత్ - ధనివని - సానికు - మనిచ - మమరిన || 88 ||
 పాపమని - చంబులు హు - దుస్సా - హ్మ - సానినిను || కామరి - పునలిగ - మణిమలు || కామను - రాఘవు నివలెను || నికా ||
 చురి - అంగ - శును - వ - శుభ - కై ని. 54. చారుకేళి - అదితాకము. అ. స రి గ మ ప ధ ని న.

అట్టి త్యాగరాజయ్యగారి కృతి.] ప్రతి రుద్రక్షరమాలాపూర్వ పాదమనేది. అ. స ని ధ వ మ గ రి రి. ఈ అడపాడి గలదా రూపయ్య మాట || లాడ || అ! తోడనేడ నీ జేయదు నడక కైవో గూడేనీ, పాదమ బట్టిన మాట || లాడ || చ! చదవలన్ని జదివి శంకరాంకకోదృపుతాగ నంధపుడం మొకి-జేసితివి గాకను, త్యాగరాజు యాడిన మాట || లాడ ||

రాచిత్తణము :— 26-వ మేళన గ్రంథము. సర్వస్వర గమకవరికర క్షిరాక్షమ. ఎల్లప్పుడూ పాడదగినది.

[illegible][illegible]

మ - చోళానిధానిసా
మ - చోళానిధానిసా
సరి - సరిసరిసరిసరిసరి
సరి - సరిసరిసరిసరిసరి
మ - చోళానిధానిసా
మ - చోళానిధానిసా
మ - చోళానిధానిసా
మ - చోళానిధానిసా

స మా గీ
యమానుసా
స నిధ ప మ
మూతూ బిట్టి
గ సారి
వి శంక
మ గ రి
ం భ వుడు

మ గ గ రి సా
దృష్టా అ త క్తి
ప ధ నీ , ధ ప ను || పాద ||
న అ త అ మ అ ట || అద ||
మ గ గ రి సా
ర 0 0 0 0
మ గ గ రి సా
మ గ గ రి సా

విదలు రమ్మని బల్లె-జేసితిగాకను త్యాగరాజు యాదీనమాటలాడె|| (అను పల్లవిరలె పాడుకొనేది.)
27 వ మేళకర, సరసాంగి జన్యం పర. పల్లినకాంతిరాగము:—అదితాళము అ. సగముపనిగు
చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-తాని. [శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]
చీ మనవి యాలకింపరాదలే - మర్మమెల్ల దెల్పెదనే మనసా || మనవి ||
అ|| ఘనంజన రామచంద్రుని - కరుణాంతరంగము దెలిసిన సా || మనవి ||
చ|| కర్మకాండ సంతాకృష్ణ లెఖన - గమానపాదులై గానిక జెందగఁ గని మానవ అపతాకుడై - కనిపించినాడే
యలదే త్యాగరాజు || మనవి ||

రాగలక్షణము:— ఇది 27 వ మేళకర సరిసాంగి జన్యరాగము. చక్రపాదపరాగము అలోహజాతుండు ఋష
భము చక్రము. దైవతము పర్వతము. అంతరంగాంధార భద్రమధ్యమములు, రాగభాయాస్వరములు ఎల్లప్పుడు పాడదగినవి.
ప్రతికరి రంధ్రముల పొవ్వన పాడుకునేది

చ|| , , , - గ రి మ గ - రీ ప
, , , - మ న వి ఇ - యాల

గా - రి
క 0 - ప

మా , - గ రి
రా , - ద అ

మా, - గ రి మా గ - మ గ రీ సా
 శ్రీ, - మ స వి ష - యత అ ల
 పా, - గ మ మా - మ గ గ రి సా
 శ్రీ, - మ స వి - యత అ త ల
 నీ, - ర మ మ గ గా రీ
 శ్రీ, - మ గృతై వ ప్త
 నీ, - ర మ మా - మ గ రి సా
 సాత - మ స వీ - యత అ త ల
 అ, - - ప ని సా ని
 - - - - -
 మ గ గా - గ రీ మా - మ గ గా గా
 ని ష ష - క అ రు - తాంత ల
 ప, - - - - -
 - - - - -
 మా, - - - - -
 ప త - గ హ స - చాత అ రు
 నీ, - - - - -
 గా, - - - - -
 మ గ గా - రీ మ మ గ గా రీ
 దై ష ష - క మ వీ - - - - -

డిటూ
 డిటూ
 గ రి గా - రి
 కిం - - - - -
 రి స సా - గ రి
 దా వ - - - - -
 గా, రి
 కిం ప
 ప ని నీ - గ
 రాత మా - చ
 గ రీ శ్రీ - మ
 రం - - - - -
 ప మ మా - గ రి
 మ త తా - కృత
 రి స సా - గ రి
 దై ష ష - గాత
 సా రీ స సా - గ
 సాత అ త - చ
 రీ, రీ, - ని స
 నా, దే, - స త

మా, - గ రి
 రా, - ద త
 మా, - మ ప
 రా, - ద త
 మా, - మ ప
 శ్రీ, - మ ప
 మా, - గ రి హా,
 రా, - ద త శ్రీ వ
 రీ మా మ
 - - - - -
 గ రి - సా రీ సా ప్త ని సా || గ రి ||
 ముదా - వీ ని ష | స త నా || మ స ||
 మా - ని ప
 ప్త శ్రీ - త త
 ని సా - మ ప
 రీ శ్రీ - ర త
 రీ మా మ
 ప తా రు
 నీ - హా మ | మ గ గ రి || గ రి ||
 దే - తా గ గాత అ తా || మ స ||

[illegible]

శుభ, దనీ, ధా - నిదధశ - దా
 , నెరతవై - శతతత - త
 మా - నిదానిపా - నుదపమ - గరిప
 త - కనకర - లతదత - తతత
 దప - ధనీ, సా - ససస - స
 బి - పురతద్యా - రమాన - వ
 సరీగా - సమగరీ - గరీసా - సనీరీస
 నలరా - త్యతత - తతత - తతత

సనినిద - ధానిదపాధప
 యతనత - తలతత - త
 పద - నీసస - సని
 యన - పృమ - గోబ
 రీగమగ - గరీసా
 గతత - తతత
 రీగరీసా - సనిదప||దని||
 మా - తతతత - తతత

చరి-అం - శుమ-వ-చ-త-ని.

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

ప|| ఒకమాట - యొకబాణము - ఒకపట్నీప్రభుండే మనస ||ఒక|| ల|| ఒకవిద్యుగలవాండే ఒకనాడును మరువకలే ||ఒక||
 చ|| నీరజీవప్రభుము గొప్పర - పుష్యాభ్యుదయసంగళి - ధరఁబరిగే జేవుండే - త్యాగరాజ విఘ్నేంద్రే ||ఒక||
 శి రాగలక్షణము : రీ.వ.వ.కృతానున్నది.

చ|| పదధానిధ | ధని - సునిసి - ధప | గమపధ - ధపమా | పధని - సునిధపమా
 ఒకమాట | యొక - బతత - బకపత - త్పిఇత | వరుండే - మతనతనా
 నిధసా - ధానిద | పధపధనీధప | మగ - మపధని - సా | సునిరీసనిధ - నిసనిధపమ
 బిటా - మాట | యొకతతబాణము | ఒక - తతతత - త్పి | వలతుకాడే - మతనతత
 అ|| ధనిసనిధప | ధనిసనిసా | ధని - ధనిసనిధప | ధని - ధనిసరీ - సా
 ఒకచిఇత్రము | గలవతతడే | ఒక - చిఇఇఇత్రము | గల - వతతత - డే
 ధని - ధనిసని - ధని | సరీసనిసరీసా | ధనిసరి - రీగమా - గరీ : సరీ-గరీసా - నిధపమ
 ఒక - చిఇఇఇ - త్రము | గలవతతతతే | ఒకకత - నతత - తును | తును - వతత - వేఎఎ

57. హరిహరగీతిరాగము - రూపకము.

త. సరిగ మువధనిర
 త. సనిధప మగరిర
 అ. సనిధప మరువకలే ||ఒక||

అ. సరిగ మువధనిర
 త. సనిధప మరువకలే ||ఒక||
 అ. సనిధప మరువకలే ||ఒక||

అ॥ १ - మనీ దనీ - సాదా, నిసనిసా	११ - సరిససా	మగగరిసా, రిసా
२ - మనానినీ - బాల, అతిసా	११ - మనినిదా	ల ० ० ० ०, మనూ
३ - మగరిసా - నిసనిసనిదాదా, నిసా	११ - నీదపా	పమగారిగమప ధనిసనీ॥
४ - మమపున - నైవపిగాతాతాతా, తాతా	११ - పాలగా	చతితితాతాతాతాతాతా
५ - పాపమపా - १ పదనీదపా	११ - పమపపమమ	మగమ - రిగమపా
६ - సార్వవిమా - १ తతితిసనూ	११ - స ० ० ० రి ౮ ఆ	శ్చి ० ० ० ० ౦ ౦ పనూ
७ - మపామగా - రిగపగగరిసా	११ - పమగమ	పా, మగమపా, మపా
८ - గఆర్వమా - ఎవపిఎవలా	११ - గఆమపా	తా, ఎవ్మతాతా, ఎవ
నిర్వికారగుణనిర్మల కరవృత - పద్మత త్యాగరాజ హృదయ - గనా॥ అనుబ్రవితల సామకుశేసే,	११ - గఆమపా	
చరి-అంగ-శుభ-వ-చద-కెని. రిరి. హరికౌంధికిరాగము - త్రిరాశము		అ. సరిగమపధనిస.
[శ్రీ త్యాగరాజయ్య గారి కృతి]		అ. సరిపమగరిస.
ప॥ ఎంతరాని తన కాంతబోని - చుంత వికవజాల శ్రీరామా ॥ ఎంత॥		
అ॥ అంతకారి నీ కాంతజేరి హను - మంతుడై కొలువలేదా ॥ ఎంత॥		
ప॥ (1) శేషుడు శివుని - భూషణుల కృత - శేషుడై కొలువలేదా ॥ ఎంత॥ (2) నీషుడు సూరి - ౨ షుడు		
గొప్ప - నీషుడు హితుడు కాలేదా ॥ ఎంత॥ (౩) పరవగ నీకై - సురగణానిదా - సురలే గొల్లగ		
లేదా ॥ ఎంత॥ (4) అనూకమన నీ గణమూ శ్రీ - త్యాగరాజా బా - దగలేదా ॥ ఎంత॥		
రాగలక్షణము: - రి6. ప కృతిలోనున్నది.		
ప॥ దా, నిసా - సానిసని, నిదా, నిదపమ - పదనీదా - నిసా, १ దనిసనినీనిదా		
ఏం, తరా - ఆనిఇతిఇతిసా, అతితితి - ౮ ఆ, అనిఇతిఇతితా		
నిదపమ - పదనీ దానిసనిససా - १ దరిసాససా - సరినినిదదా, దా, పదాపదనిస, १ దనిసనిదదప		

శ్రీ త్యాగరాజయ్య గారి కృతి - త్యాగరాజా బా - దగలేదా ॥ ఎంత॥

శా ౧౧౧ - గ మ పాద	శా ౧౧౧ - మ X మ -	1
౧౧౧ - మ తి జాన	ప్రి - త తి ప్రి -	
పా - - నా పాద	మ పాద -	2
గా - - మా జాన	ప్రి పాద -	
మదనీ - మదనీనిద - మతదన - దని -	మ పాద -	3
గ తి తి - మతితత - తతతత - నతి -	ప్రి పాద -	
మదనీనిదనీ - మదనీ - మదనీని	మ పాద -	4
గ తి తి - మతి - మతి - మతి -	ప్రి పాద -	
మదనీ - మదనీని -	మ పాద -	
గ తి తి - మమా రాజా -	ప్రి పాద -	
అ ౧౧౧ - మతదా - సని పాదా -	మదాదనమ - X మ, X మపాద X మ	
౧౧౧ - రతి జా - రతి ల జా -	తితా ఇతిఇ - నిఇ, ఇతితాఇ, మతి	
సరి గామ గీ - గీ పా - సని నిద - పద	గా - గా గ	
వి ఇ మాతా తా - రాజా - నితి తి - రి ఇ	జీ - నా త	
శా ౧౧౧ నిద పాద -	నిధిధన - మగరిప X మపాద X మ	
౧౧౧ తాన శ్చే ని -	జిఇతితా తిఇతిఇ ఇతియితా తా నతి	
పా - - మపదపద -	ధా పా - పాధ నిద ని	
యా - రతి ర ముని -	రా తా - మా త తి ని	
	పధ పధ పా	
	క శాయం ౦ ౦	

నీ, దా, - మ, క, ధ, స, రి
 యుండ్లి, - ద, ఆ, స, పు, ని
 యో, ప, - ద, ని, పా, మ, గ, -
 యో, క, - క, రు, మూ, ఊ, ల, -
 పా, , - నీ, ద, పా, మ, -
 యో, , - పా, ని, మూ, ట, -
 నీ, , దా, , - ని, ద, పా, మ, -
 కం, టా, , - ప, ధి, యం, చ, -
 నీ, , దా, , - మా, - ప, ద, స, రి, -
 ం, డి, , - శ్రీ, - స, ఆ, య, క, -
 రి, స, ని, ద, పా, - ధ, స, స, రి, - రి, స, నీ, దా, -
 ఎ, ఎ, గ, ఆ, ల్లా, - య, అ, - అ, ఎ, ప, దా, -

చరి - అంగ - తుమ - ప - చధ - కై ని

రాగలక్షణము:—60 వ కృత్యమునందున్నది.

ప|| ఎవరిమాట విన్నావో రాతో - ఇందులోలా భరిభరి ||ఎవరి||

అ|| అవనిలో నాలోయ పోరుషేయ మంది చో ద్యామెరుగ లేనయ్య ||ఎవరి||

చ|| భక్తపరాధినుడనుమ పరమభాగ వతులచే వింటి.వ్యక్తమృతై పలికి నామాచ్చట-యొ క్తమనకొంటి - శక్తి కలమహా

దేవుడు నీవని సంకోచముతో యుంటి-స క్తవిత్తుడొ-త్యాగరాజముక సత్యసంఘం దనకొంటి ఇలలో ||ఎవరి||

[వేరికి నాల్గక్షరముల నొప్పన సాదుకొనవలయును.]

ధ, స, ధ, స, రి, సా, -
 కం, ట, ఆ, త, శై, -
 గ, మా, రి, - స, రి, గ, మ
 ను, ఊ, డా, - ఊ, డా, ఊ, డిం
 మ, గ, మా, - గ, మ
 ల, ఆ, కూ, - కొ, డ
 గ, మా, - గ, మ
 క, యే, - ఎ, ఎ
 స, రి, సా, -
 యశమా, -
 ప, ద, స, - రి, స
 త్యక, గ, - ర, ఆ

కి కొంట్లోటిగాము - తదితాళము అ, సరిగ మవధన

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

అ, సనిధపమగరిన

స, స, ని, నీ, - ధ
 చ, ని, ఇ, తా, - లు
 రి, - రి, గా, రి
 డి, - ఇ, తా, ఇ
 ప, - మ, ప, దా, పా, -
 ప, - గి, ం, తా, ం, చీ, -
 పా, - ప, ద, సా, నీ
 ఏ, - యం, ం, ం
 స, రి, గ, రి, సా, - ధ, స
 ని, ఇ, ఇ, ఇ, శై, - ఎ, ఎ
 ని, ద, - ప, ప, మ, , గ, మ, ప, ||గమ||
 జ, అ, - త, రి, ఇ, , ప, అ, ల, ||నల||

కలి,, - పా, మా, గ మా-పా,, - పా-దశ
,, - వ, వా, రి గ - అ,, - టా-విణ	డా,, - ధ ని ధ ప
రా,, - నొ బి బి	మమ పమ - ని ని ద ప మ 1
ర అ అ అ - అ అ అ అ అ 1
డి ట్రా
డి ట్రా
డి ట్రా
డి ట్రా	డి ట్రా
డి ట్రా
డి ట్రా
డి ట్రా	మమధర్ - సా ని ద 1 ప మ 2
ర అ అ అ - అ నొ బి 1 బి
,, - పా, మా, గ మా-పా-మమదా-పా, ధ సా-
,, - ఎ, వా, రి మా-అ - ట అ అ అ-కు, ఇ ఈ	ధ స రి గ - మ గ రి గ
మృ అ అ అ - అ అ అ అ	మగమమ-పమపద-ధ పధ స-స ని ని ధ
ర అ అ అ - అ అ అ అ - అ అ అ అ - నొ బి
,, ని ద ద ప-పమా-మగరి-గరిపా - సప్తగర్ధ
,, - యిందరశి-తె ఎ వ-ఎ ఎ వ-ఎ ఎ వ - ఎ ఎ ఎ	సా,, - సా - ప రి
వా,, - ఓ - బి	గమ సదర్ప సేదా 1 పమ
బి బి భ అ రి ఇ భా శి 1 ఇ ఇ
డి ట్రా
డి ట్రా	సరిగమపదసరి-గమగరి-రిమగరి
నొ బి బి బి బి బి బి - బి బి బి బి - బి బి బి బి	సా పదర్ప సీ-దా 1 పమ 1 పా 1
ఓ - భ అ రి ఇ క్క భా 1 రి ఇ 1 ప
అలి,, - సా, పా, ధ - సా, ద సా,, స రి సా, రి
,, - అ, పా, ని - తా, బి ఓ,, బి బా, అ	గా - స రి గ రి-గ మ గ రి సా-
అ - టె ఎ ఎ-య అ అ అ అ	సా ప ద రి స - సీ దా పా
పా-తా-తారు - తే వి యా
మగ - పదసరిమగరిసా - ప ని రి ప సీ దా
అ అ - మం ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - చొ బి బి బి బి	సా మా - పా, ద సా - ని ని
ఓ - టా, అ అ - మ ఎ	దా-పమ గమపద-స ని ని ద 1 ధ ప పమ
దా-గ అ తె ఎ ఎ-ప అ అ అ-య్య అ అ అ

చరిత్రము-వచన-కృతి 62. కాంధోజిరాగము-అదితాళము అ. స రి గ మ ప ధ స
[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి] ప్రతిపదిక విద్యావర్ణనము అ. స రి గ మ ప ధ స

శ్రీరఘువరా ప్రమేయ మామవ || శ్రీ|| అ|| శ్రీరఘువలజలనిధి సోమ - శ్రీ గ్రామపాలయ || శ్రీ||
చ|| (1) సారసహితలాల్ల భృంగ - సంగీతలా|| శ్రీ|| (2) విగ్రహసమశక్త్యర్థ స్వరలగాని - మాన్యునోలనిత సారద
మొత || శ్రీ|| (3) శ్రీభాగ్యర మలాదిత - శ్రీ భాగవతమిత సుమగద || శ్రీ|| (4) సీతాసాధ త్యాగరాజ - మతా
నిలమతాప్త మగుజాభరణ || శ్రీ|| రాగలక్షణము:- 00 వ కృతియం దున్నది.

మా - ని ద ధ స మా	, గ మా ప గా	(1)
ప్ర - మెని ఎ ఎ య	, మ అ మ ప	
ప ద స ని - ద ప మా	ప మ - గ మా ని దా	(2)
ప్రతిమె ఎ - ఎ ఎ య	అ త - మో మ ప	
సా - ధ ని స ప మా	ప మ - గా, మ ప ద	(3)
ప్ర - మెని ఎ ఎ య	అ త - మా, మ ప త	
సా, రి	, గా మ - గ మా ప ధ శ్రీ	
మాశ్రు	, రా మ - హ అ ల య శ్రీ	
మా, గి మ	పా ద ప - గ మ ప ద శ్రీ	
గా, స రి	గీ ధ త - లా మ ప ల శ్రీ	
గా మ పా, రి గ	మ పా - రి గ మ ప ద శ్రీ	
మాన్యునోలనిత	త మా - ర ద వి మ త శ్రీ	
మా - పా - గ మ	ప - స ప రి - గ మ ప ద శ్రీ	
శ్రీ - భా - గ ప	త - వి మ త - సుమగద శ్రీ	

చ|| సా రి స - ని ధ ప - మ ప దా
శ్రీ ఇ ఇ - ర ఘ ప - ర అ త
సా ప ద - సా రి స - నీ దా పా - మ ప దా
శ్రీ ఇ ఇ - త ఇ ఇ - ర ఘ ప - ర అ త
సా ప ద సా రి స నీ - దా పా - మ ప ద రి
శ్రీ ఇ ఇ త ఇ ఇ ఇ ర - ఘ ప - ర అ త
అ|| ప మ పా - ని ద ద ప - మ గ రి స ప ధ
శ్రీ ఇ త - ర ఘ మ ల - జ ల ని ధ సా
చ|| (1) దా - నీ ద ప - మ ప ద నీ ద - ప ద
సా - అ ర స - హిత లాల్ల - భృం
(2) ద నీ ద - ప - ద నీ ద ప - మ ప ద సా మ
వి తాప - స - త తే శ్చ ర - స్వర లగాని
(3) సా, సా, ప ద ప పా ద - నీ ధ ప
శ్రీ, భా, స్మరకులాది - ది ఇ ప

చరి-అంగ-శుభ-స-చ-ధ-శైరి

64. భుమాసురాగము-ఆదితాళము

అ, సమగమచధనిస

[శ్రీ-త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

చ॥ వీతాపతే నామపనుశ - నిష్ఠాంతమని యున్నామర ॥వీ॥ అ॥ పాతాళ్యజాడలపైంత శే - చరించిన నీ పలుకలెల్ల ॥వీ॥

చ॥ ప్రేమజాపీ నాపై పెద్దపనమజేసి నీ మహిమలెల్ల నిండారఁజూపి - యామహి నీధయఁమీటికన్నమాట రామచంద్ర

త్యాగరాజ వినుత ॥ వీతా ॥

రాగలక్షణము:—28-ప మే. హరిశాంభోజి జన్మము. కేళీయ భూమంగ మేడచ రాగము అగోదూరి, అచనోదూరి మూలయందు శుద్ధమధ్యమ శుశుక్ల్యతి హైవత శ్లోకి నిమేదములు రాగచ్చాయా స్వరములు అన్ని శేళలయందు పాడదగింపి.

[శ్రవణి రెండక్షరముల హృద్వన పాడుకొనవలయును]

చ॥ ౧౧ - మా గా మ
 ౧౧ - వీ తా ప
 ౧౧ - ద త మా మ గ గా మ
 ౧౧ - నీ టి ఈ రి అ అ ప
 ౧౧ - డిటా
 ౧౧ - డ ప మా మ గ గా మ
 ౧౧ - నీ టి ఈ త అ అ ప
 ౧౧ - ద ప మా మ గ మా ప
 ౧౧ - నీ టి ఈ త అ అ ప
 ౧౧ - మా గా రి
 ౧౧ - వీ దాం క

పా, ప
 తే, న
 పా, ప
 తే, న
 పా మ ని ద ని
 తే న అ మ అ
 పా మ ని ద ని
 తే న అ మ అ
 పా ని ద ప
 తే న ప ప
 పా పా
 పా ని

ని ద ని ద | పా,
 అ మ న ను | నా,
 డిటా
 డిటా
 ప ద ని | ద ప మా
 న ను టి | న అ అ
 ప ప ని ద మా | ప ద ని ద ప
 న అ అ అ మా | ప అ అ అ అ
 మ గ రి స గ మ ప మ | నీ, ద ప మ
 న అ అ మ న అ మ | నా, అ అ అ
 ప మ గా | మ పా
 యు టా న్నా | ను రా

౧౧ - మోగాతగరిసా
 ౧౨ - నీతాంతమతని
 ౧౩ - వదనీదనిసాని
 ౧౪ - వతాతతతతత
 ౧౫ - వదనీదనిసాని
 ౧౬ - వతాతతతతత
 ౧౭ - వదనీదనిసాని
 ౧౮ - వతాతతతతత
 ౧౯ - వదనీదనిసాని
 ౨౦ - వతాతతతతత
 ౨౧ - వదనీదనిసాని
 ౨౨ - వతాతతతతత
 ౨౩ - వదనీదనిసాని
 ౨౪ - వతాతతతతత
 ౨౫ - వదనీదనిసాని
 ౨౬ - వతాతతతతత
 ౨౭ - వదనీదనిసాని
 ౨౮ - వతాతతతతత
 ౨౯ - వదనీదనిసాని
 ౩౦ - వతాతతతతత

౩౧ - వదనీదనిసాని
 ౩౨ - వతాతతతతత
 ౩౩ - వదనీదనిసాని
 ౩౪ - వతాతతతతత
 ౩౫ - వదనీదనిసాని
 ౩౬ - వతాతతతతత
 ౩౭ - వదనీదనిసాని
 ౩౮ - వతాతతతతత
 ౩౯ - వదనీదనిసాని
 ౪౦ - వతాతతతతత
 ౪౧ - వదనీదనిసాని
 ౪౨ - వతాతతతతత
 ౪౩ - వదనీదనిసాని
 ౪౪ - వతాతతతతత
 ౪౫ - వదనీదనిసాని
 ౪౬ - వతాతతతతత
 ౪౭ - వదనీదనిసాని
 ౪౮ - వతాతతతతత
 ౪౯ - వదనీదనిసాని
 ౫౦ - వతాతతతతత

౫౧ - వదనీదనిసాని
 ౫౨ - వతాతతతతత
 ౫౩ - వదనీదనిసాని
 ౫౪ - వతాతతతతత
 ౫౫ - వదనీదనిసాని
 ౫౬ - వతాతతతతత
 ౫౭ - వదనీదనిసాని
 ౫౮ - వతాతతతతత
 ౫౯ - వదనీదనిసాని
 ౬౦ - వతాతతతతత
 ౬౧ - వదనీదనిసాని
 ౬౨ - వతాతతతతత
 ౬౩ - వదనీదనిసాని
 ౬౪ - వతాతతతతత
 ౬౫ - వదనీదనిసాని
 ౬౬ - వతాతతతతత
 ౬౭ - వదనీదనిసాని
 ౬౮ - వతాతతతతత
 ౬౯ - వదనీదనిసాని
 ౭౦ - వతాతతతతత

యావత్తీనీ బాహు - మేటికన్నమాట - రాతవంద - త్యాగరాజవిభవ || నీతా || (అనుఃప్రవాసజ సామగ్రానవతెను.)
 చరి-అంగ-మమ-ప-దధ-క్షని, రేర. ఖమానురాగము - అవిహారము అ. నమగ్నమి ప మ గ రి న
 తాగలక్షణము:- రేర-చ కృతియందున్నది. [శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి] అ. ననిధి ప మ గ రి న

పరిమళన శీనన | నుగులు భూవణ | రాను || నుజు ||
 అ|| భుజగ భూవణ | ర్విత - బుధజనావనా | త్రిజవంధిత దృక్పదంధన | దశతరంగమా | రాను || నుజు ||
 శ్చ! చారుశ్చేద | శ్రీకళిత | శ్రీరచ్యుత | తారకనాను | నుచిత్ర | దశరథపుత్ర | తారకాశివాన | గర్భపాప |
 తారయ, రమవర | నిగ్మల ! త్యాగరాజశిష్యుత || నుజు ||

భరి-అంగ-శుభ-ప-చ-ధ-శై-ని గరి యదుకుల కాంభోజి రాగము, బాపుతాళము అ. స రి మ ప ధ స
[శ్రీ మద్భురాయ కామ్యులకారి కృతి] (శీత ఎరుకల కాంభోజి రాగ మందరు.) అ. స రి ధ ప మ గ రి స

ఈ నిమ సేవిందిన జనలకు నిఁక యీ జనన బాధలు గలవే? నిను||
అశ్రీ కనకాంగి శ్రీ రుక్మిణీ హృదయాబ్ధి దినమణే! పార్థసారథి స్వామి! నిను||
ఈ భవసాగర తారక మై యున్నది నీ. పదసారస యుగ్మము; భువి మానవలోకులకు భుక్తి యుక్తి ప్రదము! నీ పదము! భవ
సన్నతి! నీదు నామ భజన సదా చేయుచున్న;- కవి జానవన లోల నీసరి- గలవాశేల్యుని భుజిత పద! నిను||

రాగలక్షణము:- 28వ శ్లోకార్థ హరి కాంభోజి జన్యము జౌడవ సంపూర్ణ రాగము. ఆరోహణమందు, భుద్దమధ్యమ
చతుశ్రుతి పైవరమాలును, అవరోహణమందు, శైశ్వినిసాధ, అంకరగాంధార, చతుశ్రుతియుచ, భములున్నూ రాగహృదయ
స్వరములు. గమక ఒరికరాగము. ఎల్లస్వరమును పాడదగినది. సరిమా - గమపధా - పధసపా - గరిగపా - మొదలగునవి
రాగరంజకములు. ఆరోహణమందు, గాంధార నిసాదములు పరితమములు,

చ|| రి స రీ - రి ప మా | సా , ధ ప మా | పా ద ని ధా - ధ ప మ | మ గ రి - గ రి సా
ని ఇనూ - సాపి | ని ం చి ఇ న | జ సు ఉ ఉ - ల అ కు ఉ | ని క అ - యా ఇ ఈ
స ని నీ - ధా స ధ | సా , - సా , రి గ రి సా | రి ప - ప మ గా మ గ రి | సా రి గ రి - సా , , రి స రి ||
జ అనా - సా అ అ | బా అ . ధా , అలు ఉ ఉ | గ ల అ - వె ఎ ఏ ఎ ఏ ఏ ఏ ఏ ఏ - ఏ , , ని ఇ నూ ||
అ మ గ గా - సా దా - స ని ధా - స ధ ధ రి | సా , స ని ధా | ని ధ సా - ప ధ సా
క అ న - కాంగి | క్రి ఇ ఈ - రు ఉ క్కి ఇ | డి ఇ హృ ఉ ద | య అ అ - అ అ బ్ధ
మ పా - దా రి ద | సా , - స ధ ప మ | పా ద స - ద ప సా మా | మ గ రి - మ గ గ రి
ని స - మ జే ఎ ఏ ఏ , - పా అ ర్ధ అ | సా అ అ - ర అ ర్ధ ఈ | స్వాతితి - అ తిమి ఇ
చి | సా , , రి , మా - సా నీ | ధా , , , సా | పా , - మ గ రి గ
రా , , , రా , , నీ - న్దు స | దా , , , కో | ఓ , - రి తి వి ను

డిటో | డిటో | ధా, - పానిధ | క - నిధ - ప - మ X రి
 డిటో | డిటో | దా, - లోరితి | ని - మన - వి - వినుము
 సారి - స - రిమా | ప - మన - దాపధ | రిసా - , మవ | దపా - , మ X రి || రిస రి ||
 సార - స - దకా | క్ష - శర - దాగత | జహ - , వన | కృపా - , నిధి ని || నిషమా ||
 పోససా - దపధా | ధపా - పాదపమా | పధస - ధపపమ | మ X రి - X రిసా
 భప - సతత | X ర - తాతత | రక్షత - మెయ్తత | స్పదిత - నిఇత
 పనిధా - ధారిస | సారిగాప - రిరిత | పమగా - మ X రి | సా, - , , , ,
 పతిదా - సాతత | రతప - యగృత | ముతత - తతత | తో, - , , , ,
 , మ X - రి X రి | రి X - స - సారి | రపమా - మ X మా | పవమ - పదపా
 , భుత - విఇత | మతత - స ప | లాటప - పిటప | కులత - మతత
 మ X మా - మగామ | పామ - పదపా | దా, - నిదపా | మగా - మ X రిసా
 భుతత - క్తి - ముతత | క్తి - ప్రతత | మా, - నిఇత | ప - ముతత
 , మ X - గా, , X రి | సారి | రపమా - మ X మా | పమపదా, - రాసా
 , భత - దా, , సతత | స్పతి | నిఇత - ఇఇద | పతతత , - తమ
 , మన - దపదా | సా, - సాసారిస | సనీ, - దా | నిదా - దపమ
 , భజ - సతత | త - త సాతత | దాత, - చే | యుత - మత స్పతి
 , మన - ధారిస | సా, - సనిధరి | సారి - సనిధా | నిదపా - పదపామా
 , కవి - జనత | త , - తతనత | లాట - పిటప | నిఇత - సతత
 పదా - గరిసా | సనిదా - పాపమ | సాదస - దపమ | మ X రి - మ X రి || రిస రి ||
 X త - దాతత | ఎనిస - ముతత | మాతత - రతత | కతత - పతత || నిఇమా ||

రి7. యమకులకాంభోజీరాగము—(ఖంధచాపు) లేక మిశ్రయుంపెతాళము.

చరిత్ర-అంగ-శుభ-స-చ-ధ-కై ని

శ్రీ రాగ రాజయ్యగారి కృతి]

చ॥ శ్రీరామ రఘురామ శృంగార రామయ - చింతింపరా శ్రీ మనసా ॥ శ్రీ॥

చ॥ తరుణ దిక్కులు ముడు డెట్లు గోసల్యములు - తపమేమిజే - తో తెలియ - కాసల్య తపమేమిజేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

చ॥ (1) దశరథుడు శ్రీరామ రాగయచి లిల్లమును - త-మేమి జేసినో తెలియ-దశరథుడు తపమేమి జేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

(2) తనివార పరివర్తనయే శామిత్రియను - తపమేమి జేసినో తెలియ - సామిత్రి తపమేమి జేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

(3) తనవెంట చనబూచి యుప్పొంగ కొకడు మును-తపమేమిజేసినో తెలియ - శివకుడు తపమేమి జేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

(4) తాపంబిగి రూపవలియాట కాహల్య - తపమేమి జేసినో తెలియ - ఆహల్య తపమేమి జేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

(5) ధర్మాత్మ చరణంబు సోక శివుచాపంబు తపమేమి జేసినో తెలియ - అ-చాపంబు తపమేమి జేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

(6) తన తియ నొసగి కనులా-క - బసనుండు-తపమేమి జేసినో తెలియ - అ-బసనుండు తపమేమి జేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

(7) కమారింబు కరక కరుణను బట్టి బాసకీ తపమేమి జేసినో తెలియ - బాసకీ తపమేమి జేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

(8) త్యాగరాజా పయచి పొగడ నాడదమాని-తపమేమి జేసినో తెలియ - అ - మాన తపమేమి జేసినో తెలియ ॥ శ్రీ॥

రాగలక్షణము:—గిరి వ-కృత్తియందున్నది— [వల్లవిడలె - అనునల్లివి చరణములు పొదుకునేది].

చ॥, స సా స రి మ సా ప, ప మ చ ద దా పా | ద ప స మ గ రి - ప మ గ రి ॥

, శ్రీరామ | రఘురామ | శృంగారాళ ఆర | రా ఆ ఆ ఆ మ ఆ - య ఆ స ఇ ॥

గ స - స రి - సా స రి మ సా ద ప ప మ | మ ప రా ని ద - స ప | సా ద ప మా - గా గ రి - రి ను ॥

ఇ ఇ - శ్రీ ఇ - రా మ | గఘు రా ఆ ఆ అ మ | ఆ శృం గాల త - అ ర | రా ఆ ఆ ఆ - మ - య ఆ - ని ఇ ॥

గ స - స రి మా మ | డి టో , ఇ డ - డ ద ద ప పా | సా రి ప దా - పా మ గ రి మ ॥

ఇ ఇ - శ్రీ ఇ - రా మ | డి టో , శృం - గా ఆ ఆ ఆ అ ర | రా ఆ ఆ ఆ ఆ - మ య ఆ ని ఇ ॥

గ స - రి గ రి ని - సా ని ప | గ స ని ద - స రి స రి | రి మ ప ద - సా ద ప | మ గ రి - రి గా, సా ॥

ఇ ఇ - చింతిం - చ - రా ఆ ఆ ఆ ఆ - డ ప ప డ డ | మ ఆ స ఆ - సా ఆ ఆ ఆ - అ ఆ ఆ ఆ - అ ఆ ఆ ఆ ఆ

రి గ ప - స రి గ సా - సా స ధ - స ధ రి స
ఉ ఉ ఉ - స అ ర సా - దా శ అ - ని అ య అ
అ || , , , ధా ప ధా - స స ధ ధ సా - ప ధ స ధ
, , , దాంతు నీ - తై ఇ ఇ ఇ సా - తె ఎ ఎ ఎ
శ || , , , ధా ప ధా - ప మ మ గ రి - గ రి
, , , దా ర సా. తు ఉ ఉ ఉ ఉ - ధ సా
, , , సా రి మా - పా ధా ధా - ప ధ స ధ
, , , సా రె తు - జ ప త - ప ల అ అ

(చరణమువలె 2.3.4 చరణములు పాడుదునేది)

చరి-అంగ-శ్రుమ-ప-చధ-కై ని

70. సురటరాగము... లదితాళము,

శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి.

[శ్రీలిక్కి నాల్గక్షరముల వొడ్డున పాడుతున్నది]

ప|| గీతారము సంగీతానందము - నీతావున జూడరా ఓననసా|| గీ|| అ|| నీతాపతి చరణాబ్రము నిడుకొన్న చాతాళ్ళుజానికి
బాగ్గెలగుర గీ|| ప|| హరిహర భాస్కర కాలాది కర్మములను మరముల మగ్నమాల నెఱింగిన మోవివర
రూపుడు - మారకూయ వినుతుడు, వరత్యాగరాజ - వరదుడు నుభారా ||గీ||

రాగలక్షణము :—28 వ శ్లోకర్థ, హరికాభోజి రాగజన్యము జౌడపకర్ణి సంపూర్ణరాగమా, దేశీయ భాషాంగ
రాగము. ఆలోహణమునంద, పనిధినిసా ఆను ప్రయోగముగలదు. మధ్యమ నివాద ఋషభములు రాగచ్ఛాయా స్వర
ములు ఋషభమధ్యమ నివాదములు దీర్ఘముగా విచ్చిన రాగచ్ఛాయలు నప్పించును. ఆలోహణమందు గాంధార. రై వత్
ములు పర్వములు. ఎల్లప్పుడు పాడవగినది.

సా-ధప-మగరిగమగ|| రిగప|| సా
అ-అ-అఅఅఅఅ|| అఅఅ|| కాం
ధాపా ప మగా మగరి - రిగమగ||
త్తై ఈ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ ఈ - చఅఅఅ||
రి గ ప|| సా||
అ అ అ|| కాం||
గా రి - స రి గా - రి రి
గ అ - అ అ అ - బైనా
ధాపాపమగా - మగరి - రిగమగ||
గ అ అ అ అ - బైఇఈ-నఅఅఅ||
రి గ ప|| సా||
అ అ అ|| కాం||

న - ని సా నీ - ని ద ని ధ ని - ని సా	న - ని సా ని ధ సా	ప మ రీ కి - మా పా ని ధ ప మ 1
అ - వ అ తా - త్వుల జాత ని - ఇ ని	త బ ల గ ఆ ళ	త వ వీ తా - మా రా ఆ ల ప మ 2
ఇ - స రీ త పా - ప ద ని ద సా - మ గ రీ	న మా - మా ను	మా మా - ప మ రీ
న - మా రీ మారా - భ అ బ అ ఆ - పు బ్రహ్మ	అ కా అ లా గి	క ఆ ఆ - గృత మా
న - వ సా స పా - స ని రీ స - ని ధ సా	స ని సా - రీ	ర మా ప మ - పా పా 3
త - ల మా మ తా - మా ఆ ల ల - మ ఆ ఆ	ఆ గృత మా - గా తే	రి ల ల - గి నా 4
మరి పరి మార్త మ - మార హయ విమరు డి	త త్త్వ రాజ నా మారే సు గా గా	(సావల ని వర పా మ క వేది)
చరి - ఆం గ - తు మ - వ - చ ధ - కై ని	త ద న కు మా సా ల గ మ - రా క మ	ఆ సరి మ ధ ని గ ప ద
[69] సుబ్రహ్మణ్యయ్య గారి శ్లోక	[శ్రీ లలితా సుందరము గా - ల సుందర పద]	ఆ సుందర సు గ సే న
అ - రి ఘ వం శ సు ధాంబుధి చంద్ర - శ్రీ రామ	రాజ నా జ్యేష్ఠ రి ఘ	
అ - ల ఘ సే ఘ మాయ త్ శ్రీ క రా - అ మ రే శ మృతేంద్ర	భ రంబ గ న్నాధి ప - ధ	
చ భృగు నందన గ గృభంజ నా - బృందార క	బృంద హేతి క ద నా - పి గ మ	నీ మ దా స నా - ని నా త్త శేంక శ్లేష్మ ద 5
రాగ లక్షణ ము - డి రి - వ మేళ క ర్త మ - రి గాంధోజి నిర్వృణా	భా స - గి గా	న కు కు ని యు చ ధ మ - భృ మృత రి
విషాద ము ల గా గి చ్చా మా స్య గంక్ష లు తో ని	తా వు ల ల - కా క లి ని సావ మ	న ని - ప - త్ర గా గ మ
చౌర్య గ్రంథ లు లయం మ గ న - బ క శేవ	ఇ ని సు బ్రహ్మణ్య య్య గారి శ్లోక మ	త ద సా మృత మృత మ
చ 1 - స రి మా మ	మ గ రీ - ప రి	ప ని సా
న - ర ఘ వం శ	సుత దాం - దా	
సా - స రి క ద మ మా	మ గ రీ - స రి	స ప - ని ని సా
శ్రీ ఇ - ర ఘ వం శ	సుత దాం - ల గ మ	ధ ఇ - త రి ధ
సా - రి మ ధా ని	గ పా - ధ	ప ని సా
శ్రీ ఇ - ర మ రా జ	అ ఆ - త	ప ని ప శ్య

మృగ - పమగరి - రిమధాని	గపాసని	గప - నిధపమ - గప
రత - తతతత - రమరాజ	రతతె	ఎ - ఎ - ఎ - శ్వత
మగ - మమగరి - డిటా	గపాగరి	సని - రసని - సని, గప పమగరి సరి
తత - రతతత - డిటా	రతతె	ఎ - ఎ - ఎ - శ్వత, తతత రఘు
అ ౧౧౧ - గపసాస	సా, రి	సని గ
౧౧౧ - తఘమేఘ	మూలరు	భక్తి
పా, - గపసాస	సా, రిససా - రి	మ - స - గ - రి - రి - స
రాతి - తఘమేఘ	మాతతత - రు	త - త్రిపుణి ఇతి
సనినిదధప - గపసాస	డిటా	మ - సా - రి
రతతతతతత - తఘమేఘ	డిటా	త - స - ర
సా, - సరిసనిధాని -	మధా - ని	గపా - సని, గప - స - మగరి సరి
రాతి - తతతత - శశ -	మృగం - ద్ర	గరా - జత గ - త - స - త - త
మ ౧౧౧, సారియగారిసరి	మమధాధనిగా	గపసాసనిధప
మగపమగరి - సరిమమధనిగప	తససరిమమగ	గరిససనిధి రఘు
మ ౧౧౧ - తపసాప	మమూ, రి - రి	మగారి
౧౧౧ - భృగుసంద	సతతతత - గ	గృభంజ
పా, మూగారి	ససా - స	సరిమగరి, సా,
పాతి బృంహర	కబ్బి - ద	పాతి కతదత నాతి
నిగమాంత వాసము దావనా - నిరజాత్ శంకేశ్వర రఘు (అను పల్లవివలె బాడుకొనవలయును)		

72. భూమి-ప-చక్ర-కై వి
చరి-తింగ-శూన-ప-చక్ర-కై వి
[శ్రీ శూన-ప-చక్ర-కై వి
చరి-తింగ-శూన-ప-చక్ర-కై వి]

ప॥ రామా ఇక నన్ను బోవరాదా దయలేచా శ్రీరామ ॥రామా॥

[illegible]

భా|| ఆరు శత్రువులను బట్టి హతముచేసి పూర్వార్థ - పూర్వనాపదులు ౩, ౧౦, ౧౧ శత్రునితో సౌరములను మన్నించి - నీకే కావలెను గాని శత్రువులవారు శ్రీ వెంకటేశా క్షిర || రాము ||

రాగలక్షణము:- ఇది రెడ్డి వ శ్లోకార్థ హరికాంభోజి జన్మరాగము. దోడు ఘామంగ రాగము (అనగా దేశస్వరాగము) బ్రహ్మచారిగానము. అక్షరములందు ధనుస్వరము, చతుశ్చరి ధనుస్వరములు. సహాహారములందు మధుస్వరి, విమలములు రాగములకు స్వరములు. పిన్నేలయందు పాదగణితము.

[illegible][illegible]

నిశ - నిధిపా - పాధాపామా | ధానిశ - నిసరే | మాప్రమాసా - గామసే - కీగరీసా |
 జాత - తిలమా - పంపంబు | జేనీతి - విశకత | తాతతత - తాతత - పాలలరూ |
 కమధప - నిధిపమ - గమరిప | నిస - రీరీ ||

లతనుత - పవప - తతనుత | తాతరా - ||

చ || ధాప - కమపాధపమా | మగరి - గమపాపా | రిగమ - పధసీహ | సాపహ - గా - రీగరీసా |
 తర - తలతలతత్రా | పులన - బతతత్త | హతను - జిపిపి | పూతతతే - త్యాత - ప్లితతా |
 నినిని - నిసగ్ధాపా | పుధ - సీస | రిగ - మపధపమా | గగనమరిరప | సాపహ - గధ |
 పూహర - పతతతా | మలన - పోహ | గొట్టి - సెపిపి | జేనీతతతత్రా | కేనియ - లను |
 క్తనిధా - నిసరీసా | పనిధిసా - పనిధాపా | పమగ - నీస | రిగమా - గేనిసా - కీగరీసా |
 మం - ప్లింపి | నితతత - తతతత - గాని | జేపి - తపి - రూతతత |
 సా - నిసా - కమధా | ధనిసరీసా - నిసాపా - కమధప - నిధిపమ - గమరిప | నిస - రీరీ ||
 న్నా - తతరూ - తతతా | జేంకా - జేంపి | తతతత - తతతత - తతతత - తతతత - తతతత - తతతత ||

చరి - తంగ - కుమ - ప - చధ - తని 7కి మోహనరాగము — అదితాళము 2, సరిగపధస
 లా. సధపగరిస

[శ్రీతాగరాజయ్యగారి కృతి]

చ || నన్న పాలిప నడచి వచ్చితివో నాప్రాణవాధ || నన్ను ||
 అ || వనజయన హామను చూచుకేరీ - కనమని నెనరున మనమరుగ్ము - తెలిసి || నన్ను ||
 చ || కురపతి నీలమణిని భ్రతమవుతో - నురమాన ముత్తపు సరుల పయముతో కరమన శరణోదండ - కాంతిలో - ధరుణి
 తనయతో తాగరాజాన్విత || నన్ను ||

స ధ ప రి - రీ గ ప గా
త ఆ నుతా - పూతాతా
గా - పా ధ ప పా - రీ, స
యా - మూతాతా - తో, బి
ఆను పల్లవిపల పాడుటవేది
ఆ, స రి మ ప ని స
ఆ, సనిధప మగరిస

రి - ధ పా గ రీ
ఆ - మ చే ని భా
రి - ప ధా ప రి
పూ - ప ప ల పే
ధరమన - ధరశి - తివో - ధరశి - తివో
చరి-అంగ-కుమ-ప-చధ-కై ని 71. కేదారగౌళరాగము-అదితాళము

శ్రీ రామనాథపురము శ్రీనివాసయ్యంగారి కృతి
శా|| సరగున పాలింప సమయమూరా నీకు - సరియెవ్వరున్నారూ సరసిజితేత || సరగున||
అ|| పరగుణ శేషాద్రివరద వెంకి శేక్కర - వనజ సుధపవత పరము లాసరి పను || సరగున||
చ|| శరధృతిత్రాజిత గజరాజు - మురిలిడగా పను గహింపలేదా - అతివెతజెందిన పరమభక్తుడగు - ప్రహ్లాదుని ఊనువే
త్రోవలేదా - మన్మథ జనకమహాద్దమనకు నిశేతన - మహానీయ శ్రీనివాస నీకు - సత్యధలను విని నిను వేడితిని -
మనసు కరగ నీవు నాడు సుకటముల దీర్చి || సరగున||

రాగలక్షణము:- ఇది 2రి ప శేర్కర్త. మౌళికాంభోజి జన్యము. ఉపాంగ జౌడవ సంపూర్ణరక్తి రాగము. అభోహూణి
మందు గాంధారృపతములు పగములు. మూడు శేకలయందు పాడదగినది. రిమభ మన్యమ గాంధారవాలి రాగచ్ఛాయా

శా|| - మపాధపా - మ గ గ రి రీ - మగరి
|| - సరాగునా - ప ఆ అలలిం - 0 000
తొ-స రా గు నా - ప ఆ అ అ అలలలిం-0000
రీ - మపాధ పా - మపనిస్త- రిగరిస్త-నిదధప-మగరి
తొ- సరాగు నా - ప ఆ అ అ అలలలిం-అలలలిం-లిం000

రి స ని ధ ప - నిసరిమాగ 1
ర 1 ఆ అ అ - నిఇనుతాతా
రి స ని ధ పా - నిసరిమాగ 2
ర ఆ అ అ అ - నిఇనుతాతా
సారిసన్పిదా పా - నిసరిగారి
రాఅలలలల అ - నిఇనుతాతా

కి, - రివమగ సారి - మాపా, ని - సరిసా
జీ, - సరిరెడరావ్వ - సు - సా, అ - రుడరా

అ|| - ససాససా - పా - ని - సరి
- పరాసరా - శే - చలద్రీ

దమ - మసాససా - ని - సరిసా, నిదపా -
అతి - పసాజసం - భా - పలకల, సుడతా -

చి|| - మా, పనిద - పాద - మపసుగరి -
పరిమాగ - రిమగరిగ - సరిమప - ని

ధవ - మాగ - రిమప - నిధావ - మపనిస
సరిమాగరి - మగరి - గరిస - రిసని

చ|| రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి -
శతపతి - పూజిత - గ - జరితల - లలజూ - ముగరి - సా

పదపామగ - రిరిరి - పరమ - పూజిత - గ -
జరితల - రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి -
మగ - రిరిరి - మపస - నిధావ - నిధావ -
సరిధ - రిరిరి - మపస - నిధావ - నిధావ -
మపస - రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి -
మపస - రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి - రిరిరి -

చరణము చివర చిట్టవర్సరం పాడుకొనవలెను.

:- సరిసా నిధావ -
:- సరిరానిధావ -

:- రిరిసా మాగరి -
:- పాగరితలదశం

:- పనిధావ -
:- పరామల -

మగరి - సానిధావ -
దావ - దపసుగరి

రిరిసా నిధావ -
ధవమపనిస - రిరిస

సరిగ - సరిస -
లిదగ - సరిస -

సరి - మప - మపమగ -
మప - రిరి - మపమగ -
మప - రిరి - మపమగ -
మప - రిరి - మపమగ -
మప - రిరి - మపమగ -
మప - రిరి - మపమగ -

మపనిసరిగరి - సానిధావ - ధపావ
సానిధావ - సానిధావ -
||X-రిగ||మపా
||అ-అతి||సరా

సానిధావ - సానిధావ -
సానిధావ - సానిధావ -

ధవమ - గరిరి -
సరిగ - రిరి -

మపనిస - రిరి -
సరిమప - రిరి -

మపనిస - రిరి -
సరిమప - రిరి -

సరిగ - రిరి - రిరి -
సరిగ - రిరి - రిరి -

సరిగ - రిరి - రిరి -
సరిగ - రిరి - రిరి -

సరిగ - రిరి - రిరి -
సరిగ - రిరి - రిరి -

సరిగ - రిరి - రిరి -
సరిగ - రిరి - రిరి -

సరిగ - రిరి - రిరి -
సరిగ - రిరి - రిరి -

శ్రీమదాంజనేయశాస్త్రి

75. కేదారగౌళరాగము - రూపతతాశము

၁၂၆၅

[६९] ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

రాగలక్షణము:- 74.వ కృత్యం దున్నది

[illegible][illegible][illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
 श्रीकृष्णार्चनम् ॥
 कृष्णं श्यामाङ्गं वन्दे
 कृष्णं चतुर्भुजम् ।
 कृष्णं गोविन्दम् वन्दे
 कृष्णं मधुसूदनम् ॥

శ్రీరీరిపపమగరిగ్గినిసరిసాసనిర్దుప
అక్షయమాఉపఖండకాశేపరితీర్వావిత్త
నిసరిరిమగసరినిదపమగాగారిమగస
రాభిముఖంపంచముఖంరఅక్షితభక్తప్రముఖం
మమాగసరిమపమసామపనిదపనిసానిసగ్గి
సక్షతేపశతేఖరంనామరుఉపనిచిత్రకరం

ని సా రి రి మ గ రి సా - స - ని ని - ని ధ స - పా మ ప మ గ రి సా
దక్ష క ర - మి య శ్చ రం - కే దా ర - గా ఉ శ - ప్రి య క రంం
రి ప మ గా - రి య ర మ సా - మా ప ప ని ధ స - ని ని సా

దక్షిణ కా - శి ప ఇ పు రం - దం డి త కా మ అ - త్రి పు రం
ని సా - గ రి స - సా ని ధ ప - స సా వి ధ స - మ గ రి మ ప ని - స ని ధ ||
ద తా - ద్ధ ర సా - రం పా రం - ద యా క రం - క మ ల క రం - ని య ల ||

పరి-అంగ-మేను-ప-వద్ధ-కై ని. 78. నీవాంబరిరాగము - ఆదితాళము

ఆ సరిగమువనిన

అ. సనిపధనిపమగరిగస

[శ్రీ లింగ రాజుగారి కృతి]

ప|| శృంగారలహరీ - ఆశ్రితజనకుభక్షరి ||శృం||

అ|| సంగీత బ్రహ్మసంపద మధ మధ్యమ మధ మధ్యకరి - మంగ
ళాంగి మదనా మనోహర మామవ ||శృం|| యీ పదవ శ్చ శ్చరంగిత మృగమదతిలకే విభుధావళి నామక మదనవైది
మంబన సమదితపులక - మృదులగాసరనీకే దృతకారిక సవయమే హృదయకైరవ చంద్రిక ||శృం||

(2) తరణతరణి కిరణాగుణ మృదుచరణై బంధూకగమాయణై శరణచరణభరణా
దృతనిజకరుణై సరస నుగుణభరణై ఖలవారిణై గరితమాజ బగదాదియ కారుణై ||శృం||

(3) అంగవారి హృదయాంగ మదరహానీకే ఆభిరాగమసన్నతే భృంగవితు కరుణారస
భరణీకే ఉతుంగజస్వలలికే నురనేనికే లింగగాజ వదనాంబుజప్రాణికే ||శృం||

రాగలక్షణము:- ఇది 29వ మే, ధీరశంకరాధురణ జన్మము, భామంగరాగము, వక్ర మారవ, వక్రసంపూర్ణ, రక్త
రాగము, వక్ర దైవతము. ఈ రాగమునకు మధ్యమము మిగుల రంజనము గలిగియు జీవస్వరము మందరస్వాయి నిమిషము
క్రింద సంచరింపులు లక్ష్యముల గనబడలేవు. అవసోహణముచే మృదతము పర్జితము. (మధ్యాహ్నకాలమందు) అనగా
పగలు 9 గంటలు ముదలవఱని 12 గంటల వరకు పాడదగినది. 29వ మేదేశ ర్త యని కొందరి భావము. [వేలిక నాల్గవర

ముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.]

ప|| సా 11 - స ని స ని సా - ప మ గ రి

శ్చరి, 11 - గ అ అ అ రా - అ అ అ మా

గా; మ పా మా - పా

రీ; ఇ ఈ ఈ - ఆ

సనిప - మ - గమపని

క్రితక - ప - శుభకరి

నీ సరిస సాసాసా
 శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ
 గామప.మా.గా.రిగ.మప. మగరిగ
 ఈ ఇ ఇ ఇ ఈ ఈ
 స ని ప మ - X మ ప ని సా ||
 సం టు జ - పూజ జత || శృం ||

నీ సరిస సాసాసా
 శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ఈ
 స ని ప మ - ని ప ని
 నిం X రా - జ ప చ

సా స స - స స ప ని సా - ప ని సా స స స
 శృం X జ - పు న ల లి తే - ను ర నే వి తే
 డి ట్
 డి ట్
 సా స స - స స - ప ని సా - ప ని సా సరిస స
 శృం X జ - పు న - ల లి తే - ను ర నే వి తే

ప్రతిపరణము చివర చిహ్నము పాడుకొనవలయును. 1-2 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనవలయును.

అ. నరిగమపపనిస
 అ. సనిపపమగరిగ

77. శం.రాధరణరాగము-ఆదితాళము

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

[ప్రత్యాగరాయణగారి శృతి]

ఇది ఎదుట నిలచితే నడు సామేమి బోవుం || ఎదు ||
 అ || నుడుటి ప్రాంతం గాని మట్టుగొరను - నాతరమా తెలిసి మోసబోతునా || ఎదు ||
 చ || తరానదారికిని పరాకునాయెడ నురాము జేసితె సురాసురిలు సుత్తురాయింబుడు-యూహగామిభవమేలగా భక్తతాగ
 రాగలక్షణము:- ఇ : 20. వ మేళకర్త రాగము, సంవాద్య రాగము రాగాంగరాగము. సప్తస్వరగమక పరికర క్తి రాగము.
 తరుశృతి రివళ శృద్ధుడుధ్యయ పంచమ కాకిలి విషాదములు రాగచూరములు. అగోహరాగమందు రివభృదవతములను
 జాగ్రత్త పట్టవలెను. ఈ రాగము సకల రాగములకును శ్రేష్ఠమైన రాగమని యోచ్యులు యోచ్యులు పైకల పెప్పియందుకు చేత నీ రాగము
 పడు, వద్దము గ్రహంకనాస్యములుగా నున్న పుటికిని అన్ని స్వరములను రంజనములు గలిగియు పీనిలా ముఖ్యమైన సినాద
 గాంధార మధ్యమ పంచమములు జీవస్వరములై యున్నవి. సంగల 12 గం. ము. సాయంత్రము కి Xం చరికు సాడదగది.

[శరణి 4 అక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది]

పా స స - పా సా - సీ సా - సా, న - X మ ప మ మ X రి రి
 చది ఎటా నీ - లా-నీ తే - సా సరిస సాసా
 సా స స - ప ని సా - ప ని సా సరిస సాసా
 సా స స - ప ని సా - ప ని సా సరిస సాసా
 సా స స - ప ని సా - ప ని సా సరిస సాసా

కలి, పా - ముగమా | పా - ముధధని | ప్రకీసా - సని | ధపామగా - రిసరిగ
 , ఆ - త్తుతయ | లిం - గతవిధి | భోపి, ఓ - స్వత | యంంం - భోపిపి
 మ - పామగమా | పా - ముధధని | సా - రిసని - ధపాస్సని | ధపా, మ - గమపయ - గరిసరి
 ఓ - ఆత్తుతయ | లం - గతవిధి | భో, పిపి - ఓపి స్వత | యంంం - భోపిపి - పిపిపి
 గమ - పమరీసని | సా - రిగమప | మగరీ - సా - పా | మగరి - సారిగ
 పిపి - అభిలాండ | కో, - టివిధి | ప్రతిభో - ఓ - పా | అహివి - శంభాపి
 మ - పమ - రీసని | సాని - సరిగమ - జాపా | మగరీసా - ధప, మగరి - సరిగ | మ-పా ||
 ఓ - అభి - లాండ | కోప - టివిధి - చుధి | భోపిపి - పాత, అహివి - శంభా | ఓ - ఆ ||

అలి, సా - దధపా | ముధపమగా - మాపా | సనిదపపా - మప | ధని - సనిసా
 : ఆ - త్తుతయ | స్వతయతా - తాపా | అమతాత - ప్రతి | తాత - పాతాత
 , నిస - రీగేమ - గరి | సనిరీ - సనిపా - ధాని | సా, రిసని - ధప - రిగ | మధప - మగరీసా
 అలల - రూతా - ధతి | పృతా - వాత - ఆత | పా, అత - అత | గన్ తాత - మపిపి
 సారి - రిసని | సారి - గమగరి - సాని | సాదపమప - గమరిగ | సాద - మపగమ
 ధత్తు - రివిత్తుణ | దత్తు - తతరత - మర | లాతాత్తుణ - విధివి | లత్తు - అతాత
 పమప - ధ - నిసరి | సనిపా - ధనిసా - ప - మగమ | పాస్సద - పా - మపగరి | గమ - సా ||
 లతత్తు - ణ - విహారి | చలలత్తు - మతాధా - ఆ | భాతాత్తు - ణ - గురుక | పాతాత్తు - పి - త్తుతాత | అల - ల ||

కలి, గమపా - మగ | మపా - పామా | పాదనిధా - పాపమ | ధపమ - గామా
 , విదరీ - పతి | అస - ముల | సాలతి - యికతి | అసహ - త
 , గమధప - పమ | మగరి - రిసని | సా, గరిసని | సా, రిగ
 , భాతాత - తాత | అనీతి - ఇతిశతి | భ - అతాత | వి, హితి

మనసా - పనుగా - మగరి - గాసా - నిపా - ధనిసా - మగరి - గమసా
 , మదన - జతత - సకత - ఆత - విత - వివా - మతత - విద
 పమగమా , , పా , - నిధని - ధని - సనిపా - పాపమగా - గరిగా
 మాతాయ , , కా , - అతత - తత - తత - తత - తత - తత - తత
 , మధపా - పమ - మగరి - గాసా - సాని - సరిగ - పా , - ధనిసా
 , సదయా - గుడి - గుడి - మాత - తత - తత - తత - తత - తత
 సా , - నిసా - రి - రి - సని - సని - రి - రి - సని - సని - సని
 సా , - భుజనా , - తత - తత - తత - తత - తత - తత - తత
 సరి - గరి - సా - గరి - సరి - సరి - సరి - సరి - సరి

మృద - యలవి - ధా - ఆ - ఆ - తుం - యు - సరి - సరి - సరి - సరి - సరి
 మా - ప - ధనిసా - సరి - సరి - సరి - సరి - సరి - సరి - సరి - సరి
 ప్రాం - కత - గరి - గరి - గరి - గరి - గరి - గరి - గరి - గరి
 సదా - పమగరి - గరి - గరి - గరి - గరి - గరి - గరి - గరి
 సదా - తత - తత - తత - తత - తత - తత - తత - తత
 పసా - సా - సా - సా - సా - సా - సా - సా - సా
 పదా - సయ - సయ - సయ - సయ - సయ - సయ - సయ - సయ

చరి - అంగ - తమ - చ - చ - కాని 79. శంకరాచార్యము. ఆదితాశము. ఆ. సరిగ - సరిగ - సరిగ
 [శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారిపత్రి.] రాగలక్షణము: 77-వ కృత్యమునున్నది. ఆ. సరిగ - సరిగ - సరిగ
 ప|| ప్రాణసాధ - విరాస - ప్రోవతే | ప్రా|| ఆ|| పాణసాధ - విరాస - ప్రోవతే | ప్రా|| ఆ|| పాణసాధ - విరాస - ప్రోవతే | ప్రా||
 య|| పాణసాధ - విరాస - ప్రోవతే | ప్రా|| ఆ|| పాణసాధ - విరాస - ప్రోవతే | ప్రా|| ఆ|| పాణసాధ - విరాస - ప్రోవతే | ప్రా||

అ. సరిగ మవధనిస
అ. సనిధవమగరిస

చరి-అంగ-మను-ప-స-స-కాని, 89. శంకరాభరణము-త్రిపురతాళము

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

రాగ-అశ్వానామ:--7వ-కృతిగా-సంస్థాని.

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

పాదములు:--మొదటి పాదము:--శ్రీమద్రామాయణము

గరి - పరీ గా । మ పా - ప మ గా రీ । ప ని రి ప ని స - ధా నీ । హా , - ॥ ॥
 ఇ ఇ - గ తా గా । త ము - యి ఇ తా గా । యె ఎ ఎ ఎ ఎ - వీ వీ । లా , - ॥ ॥

॥ ॥ పా మ పా । ప ధా నీ , ని । హా , రీ హా । నీ రీ ప ని స - ని ధ నీ
 ఆ ఆ - రా జారా । జై వీ కా , ని । రం , జ న । ని రు ఊ ఊ - ప ఆ మ

॥ ॥ ని స రీ హా । స ని ధా - మ ప ధ ని । హా , - స ని ధా హా । మ హా - హా - గ మ ప మ । మ గ గ రి । మ గ ॥
 ఆ ఆ రి ఆ జా నా । ద ఆ నా - త్త ఆ గ ఆ । రా , - జ ఆ ఆ వీ । న ఊ - తా - ఆ ఆ ఆ ఆ । ఆ ఆ ఆ ఆ । మ ని ॥

(చరణము పతా, ప - చరణము పాడుతున్నది)

చరి-అంగ-శుభ-ప-చ-తాని 81. శంకరాభరణరాగము-ఆదితాళము

[శ్రీ-శ్యామకామ్యుడ వారి కృతి] రాగలక్షణము:—77-వ శ్లోకమున్నది. ఆ. సరిగమపధనిస

పరి సరోజదళశ్రీ వామగిరి పుత్రీ నీ పదాంబుజములే సదా నమ్మనా నమ్మ కుభమిమ్మా శ్రీమినాక్షమ్మ ॥ ॥ ॥
 అ॥ సరాగునేయక పరచాయకి నీవలె పైవచు లోకములొ గలదా పురాణి కురి పాణి మధకర శ్రీ సదా శివునకు రాణి॥ సగో॥

చ॥ క్షారి పచ్చిన వారి శల్లమ లోల్చి- లాసగే తిరుదుగదా అంబ యతిభారమా నమ్మ బ్రోవకల్లి కృపాల వాల శేతశబ్దాలను
 ॥ సగో॥ 2. ఇందమభిర - జీంచుమని నిన్నెంతో శ్రీ శ్రీ - తాంటిని . నాయందు జాగలనమ్మ - మఱియదగాదు. దయావతి
 నీవు ॥ సగో॥ 3. సామగాన విస్తరిని-సంబాధిని-కృష్ణమ-కృష్ణ మేమతా-కుకళ్యామలాదేవి నీ జే . తిరితి కామ -
 కామ్యుడ - కావజే నమ్మ ॥ సగో॥ [ప్రతి శాల్మగమల చోప్పున పాడుతున్నది.]

కళ ప హా ని - ద ని హా , ప ధ హా - మ గ - మా హా , , , మ ప ప ద ని పా , , , మ ప గ మ - ధ ప
 ప తో జ - ద శ శ్రీ ఎ త్రి ఇ హా మ - గ రి - ప త్రి ఇ ఇ ఇ ఇ నీ ఇ ఇ ఇ

మతమగరి - గారిసా , - మగరి - గమధప - రీ సా , , , హా హా , , , ప మ గ రి
 పతలపదా-నమ్మి సాల - నలమ్మ - కుతభల - మి మో ఇ నా - క్ష ఆ మ్య ఆ

నీ హాసాగ్రయంబుల కవలకవర - మనిభావత మూర్త - వాసవా ద్యభిల సంరవర - విరలలు క. హాసీత - వలహాసయిత
మఖాంబులమే - యక్షత చరణాంబులమే - సంసార భృత్యులమే - కల మంత్రాక్షర గుప్తాశ్రీ॥
రాగలక్షణము - 29 వ - శైశవ ౬ ధీర శంకరాభరణ రాగజన్యము. జ్ఞానవ, సంపూర్ణ, ఉపాంగ భవరాగము.
మధ్యమ మైవతిమలు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. ఆలోచనామండ, గాంధార గమకములున్న, పధ నిధ స - సరి
గరిమ - అను పత్ర ప్రయోగములను కూడా జరింప వలెను. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.
పా - మపమగ - రసగీ - సరిపధి - ధారిప - గీ - రి - సరిమ , , , , ,
శ్రీ - సలరతి - అస్వ, తి - సత ముట - ఓ ముత - తే - వ - వరదేవ - ఎవఎవ
పా - మ - మపమగరిసగీ - సరిగీగరి - సద్గరిసగీ - గీ - గధ - పా - మ - మగరిసరిమ
శ్రీ - స - రతి అతిస్వ, తి - స - సమోహి - ఓ ఓ ముత - తే - వ - ర - దేవ - తె - ఎవఎవ
పా - మ - పధప - మగరి - డిటో - డిటో - డిటో - డిటో
శ్రీ - సలరతి - అతిస్వ, తి - డిటో - డిటో - డిటో - డిటో
ఇది గీ సరి - మగ - గీ - పమగరి - మపదగీసా - గధపమగరిమ॥సా॥
శ్రీపతి - గాత - గీ - పతిగురు - గుహావినుతే - విధియువతే॥శ్రీ॥
అసగీధా - ధసారి - రిమ - మగరిస - రిరిరిమ - మగగీ - రిమపధపా
పాప - సతిత్ర - యవి - పతిగీత - వరమని - భుతముత - వై
ధాససాగీ - గీమగగీ - సగీసా - సనిధా - గధపా - మపధప - మగరిసగీ - సరి
వాసవాద్య - భిలతి - స - రజార - పతిర - విభి - రతిజా - బితిహాత - కితిభిభి - ర
సాసద్గ - రి - గీ - మగరి - పా - మప - గధపా - గగీసా - గీమగగీసా - నిధి - సనిధ
హాసయిత - మఖాంబులమే, ఆద్యత - చరణాం - బుదమే - సంసార భృత్యాపహేవ - సకల
ధా - పమగరి - సరిమ॥సా॥
మం - త్రాక్షర - గుప్తాశ్రీ॥

చరి-అంగ-శుభ-ప-చ-కాని. ౪౪. ఆరభిరాగము--జంపెతాళము. ఆ. సరిమవధన
 [చీగినాసమధాకర శ్రీఘోరాల శిగరాళువశర్మగారికృతి] రాగలక్షణము: ఐ-ఐ కృతిలామస్మి ఆ. సనిధవమగరిన
 ప|| కలవారి సమృద్ధి - కలకజైదగనేల - కామితార్థము-లాసన - కల్పవల్లివి సేతుడగ అంబ ||కల||
 అ|| కలకాలమతిభూగ - కర్మబద్ధతై జగతి - కలవి గల్లుటనదు - కరుణాశలమని తెలియక - కలింగకమెరుగని-మానవు
 లాడెడి మాటలు విని కరుణమాలి - కఠినోక్తులు ఘనమని - సన్నులయ బలిక బుణ - పక్షిభువి బ్రతికడి సిరి ||కల||
 చ|| సత్యమని భ్రమని కడు - సీమలైముడిసేరు - సత్యమగనలేక మద-మత్తుల సన్నాడేరు - నిత్యానిత్య విశేష శేర్పరలు
 గాకమరి - భృత్యుడగు సామ్రాజ్య - బూని వంచన జేసెడి లాభము ||కల||

ప|| పాదసదాపా - పమపా; , మగ | గిరిస || గిసాసధరా , - రిపమగ | రిస | గిరిమ ||
 కలతివా - రి ఇ నం | మృచ్చ మది ఇ || కలతి అతిం - ద ఆ గ ఆ | న ప | ఏ ల త ||
 పాదసదాపా - మాపామపదప | మగ | గిరి | గిసాసధరా , - రిపమగ | రిస | గిరిమ ||
 కలతి వా ఆరి - నం | మృచ్చ మది || కలతి అతిం - ద ఆ గ ఆ | న ప | ఏ ల త ||
 పాదసదా - పామగ - రిపమప | మదప | మాగి , || సద్గిరిసరీమగ - రిదాపా | పమ | పాదగి ||
 కలతి వా - ఆరి ఇ = నం | మృచ్చ ఇ || మ ఆ ది తి || కలతి అతిం - ద ఆ గ | న ప | ఏ ల త ||
 రిపసదగ - పమగగిరి | సరి | సా || సద్గిరి - రిమగి - దాపా | పమ | పాదా ||
 కలతి అతి - అతిరిపనం | మృచ్చ మది || కలతి అతిం - ద ఆ గ | న ప | ఏ ల త ||
 పాదసదా , - పధసా , - సాసా | సా | సాసా || సగరిస - దాపా , పమవతి | మగ | పమత | పా ||
 కలతి అతి - మి ఇ తా ఆ - ర్థ మ | లా | స గ || కలతి అతిం - ద ఆ గ | న ప | ఏ ల త ||
 అ || , - పమదాపాదా - సాసద | సా , , సా , , - గిరిగి , - మగరిస | గి | గిరి ||
 , - కలకా | ఆ ల - మతి ఇ | సూక్తి కు ర || , - కర్మబద్ధతై ఇ | గ త ||

జ - కు - దాపాదా - ధపపస | కీ | రిమసా - మగరీ - సాపస | సా | సాసా |
 ॥ కల - కల - మాలిని | పూ | కల - గృతల - ధృతై | జ | గతి |
 కీసాసాసా ॥ పదరీస | దా | దాపా | పదరీస - పమదప | మగ | రిసరి మ |
 కలిమిగల్ - గుతల | నీ | ఈదు | కలరుత - కలసల - మాలిని | తె | లియక |
 పమగరి పసస - సార్ధస | రీ | రిమగ | రిసరిమదాప - దపమ | పద | దరీద |
 కలినింగిర - ముగని - మానపు | లా | డేడిమల | టలవిని - కరుమాని - కణ్ణావి | క్షు | పునిమాని |
 ధపమస - ప మగరి - ధపమమ | మగ | రిసరి మ | పాపస ||
 సరిల - యలలిత - టులవిదీపువి | బతి | కడిసీరి | గలల |
 ॥ - దాపాపాపా - మాసా | మా | మగరిస | రిమ - సాదసదాపా - మాసామధప | మగ | రిసరి ||
 ॥ - నిర్వమని - భ్రమ | నీ | కలరుత | కుత - నిర్వమని - భ్రమలకల | నీ | కలదు ||
 రిసధ - సార్ధ ॥ మపమగ | రిస | రీ | ॥ - రీమాసా - ధపదాదా | దా | పాపమ ||
 నిర్వ - మలైతి - ముగరితి | నే | ప | పరు | ॥ - పర్వము - గసలేన్ | క | మదతి ||
 తదరీస - దాపాపా - మాసామధప | మగ | రిసరి | ॥ - దాదధపమసా - దాదా | సా | సా ||
 మలతి - ముతై - న్నలలతి | డే | ప | పరు | ॥ - నిర్వమని - త్యవి | త | పక ||
 దాసా - కీరీ | ॥ మగ | రిసరి | ॥ - దాదధపమసాదా | సా | సా ||
 సే పర్వరుణా | కతి | మాలిని | ॥ - నిర్వమని - త్యవి | త | పక ||
 దాసా - కీరీ - కీమపా | మగ | రిపరి | ॥ - రీసాసా - సధరీస | దా | పాపగ ||
 శే పర్వరుణ - కలతి | కతి | మాలిని | ॥ - భక్త్యదగు - రలతి | సు | పులితి ||
 పదరీస - దాపా ॥ - పమధప | మగ | రిసరిమ | సాధస ||
 ముతైత - నిప ॥ - సజేప | నాడి | తానిభిము || కలతి ||

చరి-అంగ-శుభ-వ-చ-ని. 84. ఒకపరిరాగము. మిశ్రజాతి. అ. సరిగవధస. అ. సనిధపనుగరిస.

[శ్రీ పట్నం ను బహుత్వయ్యగారికృతి]

ప|| పరిదానమిచ్చితే - పాలితుకము || ప|| ముఖ్యమ శ్రీపతి నామై నీకు - కరుణ గల్గె యెన్న - కారణ శృణ్వయ్య || ప|| ప|| గొక్కమిచ్చుటకునే - క్కంటిచెలిగాను చక్కని ఇలిని - యొసగ జనక - రాజాను

గాను మిక్కిలి వైషమ్యమర్పింపజేయుదాన - అక్కటికమూల్య - అనివంకలేక నీకు || ప|| రాగము: - ఇది 2గ ప మే, స్థిరశంకరాధ్యులు జన్మము. గమక, సరిక, దేశీయ, రత్తి, భాషాంగ రాగము. ఒకదవ సంపూర్ణగాగము. చతుశ్చతి, నివధవతుశ్చతి, దైవత, కాకలి నివధములు గాగనాయ ప్పయ్యులు. మరయు ఆలా మాటయందు కైశిక నివధ... నీ రాగచానూ ప్పయ్యు రిగ: మగా - పరిగా - దవ పా - కుగ వ - ను గ - ద పా - రి పనిదా - మువలెనే ప్రయోగములు గాగనింజక... ద ని ప మ గ - ప ని ద ప మ గ - క ని ద గ పా - ప ని ద ప మ గ - రి ని ద ముదలగు ప్రయోగములు అయ్యును. కైశిక నివధమే పాతుచున్నది. (సంగమ కాలముందు) అసగా ఉదయం రి గంటలు ముదలు రి గంటలవరకు పాదదశనిగ.

1. పామా - మ గ గ పా - పా - పా - పనినిధ 2. ప - రాతిత - మ - మి - చ్చి - తే పి 3. ప మ మ గ - మ గ గ పా - పరిగరి - పనినిధ 4. పరి - రాతిత - మిచ్చి - తే పి 5. పామా - గాదు - రిగరిసా - పరిగరి - పనినిధ 6. పరి - రాతిత - చిత్తి - తే పి 7. పామా - గరిమగరి - ధ పా - పనినిధ 8. పరి - రాతిత - మిచ్చి - తే పి	సా 11 రీ 11 గా - పమగా - 1 గరి 1 సారి గ పా 11 లిం 11 మ - తే పి 11 ముడి 1 పి పి పరిగా - రిగపమగధ - పా 11 ప మ 1 మ గ గ రి పాతిత - లింంంంంం - తే 11 ముడి 1 పి పి పరిగ - పాపరిగరిసని - పధపధ 1 ధ ప 1 మ గ గ రి పాతిత - లింంంంంంం - తే పి 11 ముడి 1 పి పి పా 11 పనిధప - ధనిరా 11 ధ ప 1 మ గ గ రి పా 11 లింంం - తుడి - తే 11 ముడి 1 పి పి

శ్రీ. పాఠా. గ ర క మ గ ర - ద థ పా - స ని | ప మ గ
 క ర - దాతతతతత - మి ఇ ఈ - చ్చి ఇ | తే ఎ ఏ
 రి. పాఠా - గ ర క మ గ ర - ధ థ పా - స ని | ప మ గ
 క ర - దాతతతతత - మి ఇ ఈ - చ్చి ఇ | తే ఎ ఏ
 7. పాథరే-పాఠరే-పాఠరే-పాఠరే - మ గ గ ర - స ని | ప మ గ
 ప రి ఇ-దాతతతతతత - మి ఇ ఇ ఇ - చ్చి | తే ఎ ఏ
 అ|| పాపా - మ గ గ గ - ధ థ పా - మ గ | గ ర సా
 క ర - మ అప్రేత - చ త త - శ్రి ఇ | ఇ ఇ ఈ
 1. పథస రే-గే-మగే-మ - గ రే సా - గ రే | స ని ధా
 క అరుణ-గ-అతతత - ల్ల అ ర - యు ఈ | ఈ ఈ న్న
 2. డిటో | డిటో | డిటో |
 3. డిటో | డిటో | డిటో |
 4. పా మ గ ర స ర గ స రి - సా ని ధ - పా | ధ స ర గ
 పాథస రే - ప మ గ ర - సా రే స - ని ధ | ప థ స ర
 చ్చి సా || గే గా పా - ధ ధ పా - ప మ | గ ర సా
 1. గామిక్క-మి ఈ - చ్చు ఈ - కు ఈ | సా వ
 2. స ర గ - ర గ క మ గా - క ధ పా - మ గ | ప ధ సా
 గామిక్ - క్క-అమి ఇ ఈ - చ్చు ఈ - కు ఈ | సా వ

రగత - ధ - స రే-గే-స - ధ రే స ని - ధ ప | మ గ ర గ
 పతత - అ - లింంకు ఈ - తే ఎ ఏ - మిం | డి డి డి
 ర గ క ప - స రే-గే-స - ధ రే గే - స ని | ధ ప ధ రే
 పాతతత - లింం కు ఈ - తే ఎ ఏ - మిం | డి డి డి
 సా , , రీ , , గా - ప మ గ ర - రీ , , గ సా || పా మ
 పా , , లిం , , కు - తే ఎ ఏ - మిం | డి డి డి
 ప రి గా - ర గ ప మ గ - ధ ధ పా - మ గ | ప ధ సా
 పతతి - సాతతతత - సై ఇ ఈ - సీ ఇ | ఇ ఇ ఈ
 గ రే గ - స రే - స ని - ధ ని ప - ధ రే స ని | ధ ప | మ గ ర గ
 తాతతరత - లిం - మిం - మతతత | య్యత | అతత
 గ రే స ని - స ని ధ ప ధ రే - సా ని ధ | ప - మ | గ ర గ
 తాతతత - ర అ లిం మిం - చ్చ మత | య్య - అతత
 గ రే స ని రే స ని ధ - స ని ధ త - ని ధ - ప మ | ప మ గ ర
 తాతతత - ర అ లిం - మిం - మత | అత | య్యత
 ప మ గ ధ పా - మ గ ర గ ర గ క ప ధ | స ని | ధ రే సా
 గ రే స ని ధ - రే స ని ధ - ప ధ పా | మ గ | ర స ర గ || ప ర
 ప రి గా - గ రి ప ని ధ - స ని ధా | సా | , , సా
 ము ఈ ఈ - కంం డి - చ్చె ఎ లి | గా | , , ను
 స ని ని ధ - ప మ మ గ రి - ప ని ని ధ | సా | , , సా
 ము ఈ ఈ - క్క-ంం డి - చ్చె ఎ లి | గా | , , ను

దా,, నిధపదనిధ - ఖచధప - మఖః ఖపా
 ద్ధసరిఖపా - మఖః - ధధపా - మఖః ఖరిపా
 ఖపా, ఖపా, ఖపా - రూపప-ఖపా - గాతా, అపా
 సరిపా - ఖపా - ధధపా - మఖః - ధధపా
 మపా - ఖపా - ధధపా - మఖః - ధధపా
 మపా - ఖపా - ధధపా - మఖః - ధధపా

అర్కపాతములు గల అది వెంకటేశ నీకు (అను పల్లవివలె పాడుకొన వలెను)
 ల, సగరిఖ మపధసీధపస
 ల, సనిధపమఖరి

శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

ప|| నాదోపాసన చేసే శంకర - నారాయణవిధులు వెలసిరి క్షీ. మనసా || నాదో||
 అ|| శోదోదయం చేదాతీకులు - విశ్వమెల్ల నిండియండేవాడలు|| నాదో||
 ప|| మ|| తాత్పర్యం యంత్రం, తాత్పర్యం మహా - మంత్రము లెన్నో గలవాంతులు -
 తంత్రీలయన్నిరగాన విశాదాలు - త్యాగరాజవంద్యలు స్వతంత్రములు || నాదో||
 రాగలక్షణము :- ఇది 29 వ - మేళము. ధీరశంకరాధరణ జన్యము. భాషాంగ, వక్రసంపూర్ణ ర్వికారము,
 తుద మధ్యము, కాకలి నిపాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. మధ్యము నిపాదములు తొన్ని తావులలో సమయాచితము
 గను, అల్పముగాను, అధికముగాను పలుకును. సాయంత్రము 6 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటలవరకు పాడదగినది.

ప్రతి స్వాక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.]

ప|| - మా - మగా - మాపా, దపా
 ప|| - నా, దోపా - పాపా, సస
 ప|| - దపా, మగా - గాగమపా, దపా
 ప|| - తాతా, దోపా - పాతాతా, సస
 ప|| - పా, నిదర - మగరి - సనిధప
 ప|| - నా, రాతా - యతా - విధధతా

ప|| పమమా, మగా
 ప|| నాతా, దోపా
 ప|| గా, మర - మరద
 ప|| క్షే, పా - సపా
 ప|| సా, సస
 ప|| నా - సల

ప|| మపా, ద - పా, ద
 ప|| పాతా, స - సా, త
 ప|| సా, దనిని - దపా
 ప|| క. 0 0 0 - కర
 ప|| గస-ఖరి మపదనీ, దపమ-మా
 ప|| నిరి-క్షీ. మపతాతా, అతాతా-నా

చేసి, - మారి మా పద - ని పని ని ప మ పా - స - స మ పా స స - సా రే ప ని ధ కి, సా,
 - ర అ జా కు అ - క అ శ అ అ బి | ఇ గ అ జా మ ర - పా ప అ ల అ అ రా శ
 , ని స రే మ రే - రే స ని స - ని స రే సా, సా, ని స రే ప ని - ప రే ప ని ప ని ప మ ప ని || ప ని సా ||
 అగ జ ర అ అ జా - ర అ అ - త్త అ చ కా | త్యా అ గ అ అ అ ర చ - క అ అ ని ఇ ని శా క అ || అ అ సా ||

1, 2, 3, చరణములను పరణమువలె పాడవలెనని.

చరి-అంగ-తుమ-ప-చధ-కాని 88. పూర్వచంద్రిక రాగము. అదితాళము. అ, సనిగమపధపన
 అ, సనిపధపమగమరిన

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

చ || పలుక నేమి న్నాడెవమా రామ ! - పరులు నశ్యుని న్యాయమా గామ ! || 98 ||
 అ || అలుగ పారణమేమిరా రామ ! ని - వాడించి నట్లు లాడిన సాత్రో || 99 ||
 చ || కలిగెదగడలు భక్తి నొసగి గక్షించిరి - తక్కినవారలు యెంతో పీడించిరి - కెరిన్ యూరకుండే దాన్సా న్నుదా -

దేవాదిదేవ త్యాగరాజనితో || 98 ||

రాగలక్షణము :- ఇది 29 వ శ్లోక పల్లవి, కీర శంక రా భజన జన్య రాగము పల్లవి పాదము, పాటించునట్లు చతుశ్శ్రుతి, ఋషభ,
 చతుశ్శ్రుతి పైవకములు, రాగచ్ఛాయా స్వరములు. కొన్ని తాళములలో కైకీ నిమన (మరొక) గూడ పాడబడును. ఎల్ల
 చతుడు పాడబడినది.

శ్రీ రి ర మా - రి - క స స స ని పా
 వ లు క - శ - ఎ మి న అ అ
 మ మ మా - మ మ రి - స స స ని పా
 ప లు క - క ఎ ప - మి ఇ న అ
 , ప క మా - రి రి స ని పా
 అ ప రు లు - న వేది ఇ త

క రి స - 4
 మ - రి ల ప
 రి - స స
 మా - ర అ మా
 రి - రి రి మా || దివ మా ||
 మా - రి అ మా || పలుక ||

శ్రీ పుత్ర మా - పుత్ర మా రీ
 శ్రీ పుత్ర మా - ర ఆణ ఆమే
 పుత్ర ని రీ సా - పుత్ర మా
 పా ది ఇ యోచి - న ఆ ఆ ఆమే
 పుత్ర మా పా - పుత్ర మా - రీ
 ర ఆమే యోచి - పుత్ర మా - రీ
 , రీ గ మా - పుత్ర ని - పుత్ర -
 య - రీ - న - ప ఆ ఆ ఆ - ర లు -

గ మ ప మ రీ , మ
 ఏ ఏ ఏ మ రా ఆ ఆ
 ప నీ , పా
 ల ఆ ఆ ఆ
 గ మ ప మ - ర - ప
 నా ఒ ప ఆ - గ - ర
 ప మ గ మ - ర ప
 ప ం ం - యోహం

ప సా ని - పా
 ర ఆ మ - నీ
 పుత్ర మా - గ మ రి ప || రీ పమా ||
 దీ య న ఆ - న ఆ తో య || పలుక ||
 రి గ మ ప
 క్షిం చి రి
 రి గ మ ప
 నీ ం ని రి

తెలసి యూరకుండే దన్నాళ్ళురా - దేవాదిదేవ త్యాగ రాజులతో || పంక || అనుపల్లవివలె పాడుతున్నది.

పురి-అంగ-సౌమ-ప-చంద-తాని 88. దేవగాంధారిరాగము-ఆదితాళము ఆ. సరిగరిమవధనిగు

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి] | శ్రీ లక్ష్మీ నాట్యక్షరముల చొ|| పాడుతున్నది |

ప|| క్షీరపాగర శయన | నను - చింతలు బెల్లవలెనా? గామ! || క్షీర||

అ|| వారణరాజా నీ బ్రోవను మేగ మె వచ్చినది విన్నానురా; రామ! || క్షీర||

ప|| నాకీడుజీరి తీరిల్చినది - నాడేవిన్నానురా; భీరుండౌ రామదాసుని బంధము - దీర్చినది విన్నానురా; నీలవాణ్ణి
 నీరధిరాజీన నీక్తి ర్ని విన్నానురా; తారకనామ! త్యాగరాజునత! - దయతో నేమికోర; రామ! || క్షీర||

రాగలక్షణము:- 29వ మేళకర్త ధీర శంకరాధర రాగజన్యము. దేశీయ, భాషాంగ, వక్ర సంపూర్ణ రాగము. ఋషభ మధ్యమ మైవతములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. ఆశోహణమందు గాంధారినిమిదములు తొగ్గి ప్రయోగములందు మాత్రము పలుకుచున్నందున, మౌడవ సంపూర్ణముగాన, ఆతా, సరిమపధన - ఆవ. సరిధపమగరిప. అని తొందరి యభిప్రాయము, సారిమ-దధాస-అను ప్రయోగములు విశేషముగ కన్పడుచున్నవి. దనిధప అను ప్రయోగములలో కైశి నిమిదము పలుకును. సనిదా అను తావున నిమిదమును, రిమాగరి- అను తావులలో రిగమాగరి అను గాంధారిమను అను స్వరములు గా పాడవలెను. వచాసనిద-నిసనిదా-రిసనిదా-పదనిసరీ తెందులగు ప్రయోగములు రాగంజకములు. మూడువేళల పాడదగినది.

[illegible]

శ్లోకములు:—20. చ తేనోకల్యణానాం ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యం జ్యేష్ఠవనప్రకంఠాగ్రము. మధ్యమనివాదమునా రాగచ్ఛాయాస్ఫురణములు. ఆరోహణానుంధ గాంధారమే నన్నా, ఆహారోహానుంధ మైత్రమునూ పుష్కములు. సరిరిసా- వనితస - గమపని - సమగరి - సనివపామ - సరిగాస - మొదలగు ప్రయోగాములు రాగరంజకములు. రాత్రి 9 గం- మొదలు 12 గంటలు రాత్రి వరకు పాడగినది.

- క॥ (1) నిధు సన్నిసా ॥ గతి చీవసా ॥ (2) సన్నిప్తాసా - సన్నిమాగ ॥ గరి - రీ, స - సా సమయమిదే ॥ నమ్రోహిజ క ॥ సలమయ - మిదదేవీ ॥ నను - శో, ఓ వ (3) సన్నిప్తాసా - సాపనివమ ॥ గమగరి - సరివసా ॥ గమపాని ॥ తనివమ - గమగరి - సరివ సలమయ - మిదదేవీ ॥ నమ్రోహిజ క ॥ బాలమేల ॥ తతతత - శాతత - సాలల (4) సన్నిప్తాసా - సాపనిసని ॥ పమగరి - సరి : సా - సమగమపని - సమగరీసా ॥ సరిసనిసా - పమగరి - సనిని ॥ సలమయ - మిదదేవీ ॥ నమ్రోహిజ క ॥ జలతలత - మేలమేల ॥ తలతలత - జలతలత ॥ సని అ॥ సప - సమగరిసా ॥ నీసని - సాపనిసా ॥ సనినీసా ॥ సా : १११ ॥

కమల - నాలతతాభ ॥ శ్రీఇతా - ఈరమణా ॥ రిఇతాతా ॥ ఈ १११ ॥ సా १११ ॥ తనిసరిసని - నీవ ॥ పమపని - సా - గారి ॥ గరిస - సరిసా - సా ఈ १११ ॥ ఇఇఇఇఇఇ - ఈఇ ॥ ఇఇఇఇఇ - ఈఇ ॥ ఇఇఇఇ - ఇఇఇఇ - సనివ - పమగరిసా ॥ సనిసాసరిసని - సాపాని ॥ గరి - సరిసని ॥ సనిసని - సా కమల - నాలతతాభ ॥ శ్రీఇతా - ఇఇఇఇ - రతమతాతా ॥ తమణా - సలమి - సా తాతా - తా వినిని - సమగరిగరి ॥ సా, పమ - గరిగరి ॥ నిప్తాసా - సమగరిగరి ॥ గామపని - సాపని - సనిసని - సనిసని - పమగమపని - ॥ సాపని - పమగమపని - १११ ॥ సా, 222 ॥ సా - 222 ॥ కమపని - మపమగా ॥ గరిగరి - సరిగరిసా ॥ నిసన్నిసా - పసన్నిసా ॥ పాని - పమగరిసని - సా కమపని - సాపనిసని ॥ గాలతలవి - రాలతలతా ॥ చిప్పి - సన్నిగతా , గమ - పమగరిసా - సా ॥ సాపనిసని - పసాపని ॥ గరి - సరిసని ॥ పరిపమ - 222 ॥ సనిసా - పరి - సాతతాభ ॥ సా ॥ ర-నిసని - యతమతా ॥ పమగరి - సాపని - విత్తత - సాపని - కమ

శుని-సాగ-ప్రమ-వ-శుధ-కాని 92. శుభ పంతువరాళిరాగము-ఆదితాళము ఆ, సరిగమపధనిస
[శ్రీ త్యాగరాజమృగారికపీఠి] (ప్రతిక రెండక్షరముల నొప్పన పాదకులేది) ఆ, సరిగమపధనిస

ప|| వాడేవాడైవము; మనస ||వా|| ఆదితాళముల ఆచలదార్యముగఁ గీర్తిగలిగెన ||వా||
చ|| (1) దండీరక్కముల మదమజాచను యా - ఖండలాది ముక్కలకు పూ - మండల సుజనులఁ బొందుతో - దండ
పాచియున్నముతో వెలసిన ||వా|| (2) దారిఁదెలియలేని యజ్జాలముభవ - వీరధిదాటి మోక్షమందుటకు నీరజాధిధరుఁ
దుపదేశించెడి తారక నామముతోను వెలసిన ||వా|| (3) ధాతృవిమకుండైవ త్యాగరాజుగనీ - చేపూజ లంచె బాసుగ
ప్రద్యోత నాన్వయమునను జనించి నీతాపతియును మేలుగలిగిన ||వా||

అక్షరము:—శుని వ - మేరేర్ప రాగము సంతూర్ణ సర్వస్వర గమక వరీక ర క్తిరాగము ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

శుని సా స ని ధా పా	ప మ గ రి	గ మ ప ధ ని	గ మ ప ధ ని
వాడైఎన్ రా	దై ఇ వము	మ స స ఆ ఆ	మ స స ఆ ఆ
సా రీ - స ని ధా - ప ధ ని ఖ పా -	ప మ గా రి గ -	మ ప ధ ప - మ ప ధ ని	మ ప ధ ప - మ ప ధ ని
వా ఆ - డైఎన్ - ర ఆ అ అ ఆ -	దై ఇ య వము -	మ అ ని ఆ - స అ అ ఆ	మ ప ధ ని
స ని ధ ని - స రి రి - స ని ధ ని - స ని ధ ప -	స ని ని ధ - ప మ గా -	మ ప ధ ని	మ స స ఆ
ప అ అ అ - డైఎన్ ర ఆ అ అ - అ అ అ అ -	దై ఇ ఇ ఇ - ప అ మూ -	మ స స ఆ	ని ధ ప ధ - రి స ని ధ ప మ
అ , - గా ; మ ధా - నీ రి స -	, - స రి స -	ని ధ ప ధ - రి స ని ధ ప మ	సు ఉ ఉ ఉ - మ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ
, - ఆ , డి నా - మూట లు -	ఉ - రి స -	స ని రి స - ని ధ ని	స ఉ ఉ ఉ - స ఉ ఉ ఉ
, - ధా , ప ధా - స ని ధా , రి సా	, - ని రి స సా -	ని ధ రి స - ని ధ ని	ప మ గా మ ప ధ ని సా
ఉ - అ అ డి నా - మ అ అ అ అ అ అ	ఉ - రె అ ప్ప దా -	ప మ గా మ ప ధ ని సా	గ అ నీ గి ఇ స అ సా
, - రి , సా , స ని ధా వ మ	గ - ప మ గ రి గా		
ఉ - ఆ అ పం ద్ర అ అ ర్క మ	గ - రి ఇ ఇ ఇ రి		

చా|| - - - - - త మ ప - - - - - ధ క ధ ని స
 , - - - - - ధ అ త్త - - - - - వి స త్త య
 త ధ ని ధ ప మ - - - - - గ మ ప
 ప వి పు ష - - - - - లం
 రా ధ - - - - - ని ని ప ప
 ధోత - - - - - నా అ న్నయ
 , - - - - - పా ధా ని ప ప
 ధ - - - - - నీ తా ప తి య

తురి-అంగ-ప్రమ-ప-తుధ-రాని 93. క్రామపర్వనిరాగము—రూపకతాళము. ఆ. సరి: సుపధనిస. అ. సనిధపమగనిస.

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]
 చ|| అన్న! రామధర్మయంతో - గొప్పరా; మా||య|| అ|| ప్రస్తుటలను దీక్షింపి - తెప్పపలెను గామ; మా||య||
 చ. (1) లక్ష్మీదేవి పలమనా? లక్ష్మీబుద్ధిల నొంచునా? నూత్నబుద్ధిల భేరుడు జూచిమాచి సొలమనా? మా
 ||యప్ప|| (2) శబరయోగిని నన్ననా? వంద్రధరుడు మెన్ననా? అలసయ్యం ప్రభుడుద్రవకుచల కదవినిన్ననా? మా
 మా||యప్ప|| కవివారధి దాటునా? కలికాటగటునా? అవరాధి త్యాగరాజానందము మెన్ననా? మా||యప్ప||
 రాగలక్షణము:—చిట్టప మే. సంపూర్ణ. పద్మనభగమరి పరికర క్తిరాగాంగగానము. గాంధార ధృవత, మధ్యమ
 కంచకములు, రాగచ్యాయాస్వరములు. మధ్యాన్నికాలమంద అనగా పగలు 9 గంటలు మొదలు 12 గంటల వరకు పాడ
 బగినది.
 చ|| - - - - - స స - - - - - స ని ద ప - - - - - ప మ ధ ప త మ - - - - - గ మ గ ర సా , ని - - - - - స రి గ గా , రి గ మ - - - - - ప మ గ మా - - - - - ప
 , - - - - - అన్న - - - - - రా అత త్త య - - - - - ఎంంంతో , ఓ - - - - - గొప్ప రి అ అత త - - - - - అ అత త - - - - - మ
 ధ ని - - - - - స రి గ రి - - - - - స నిధిరకు - - - - - గ రిసా , ని - - - - - పరిగ - - - - - గ మ , పధేధ - - - - - ప మ గ రి - - - - - గ మ పధ
 అ అ - - - - - అలన్న - - - - - ర అత త - - - - - క్తి అత త - - - - - క్తి ఎంంంతో , ఓ - - - - - గొప్ప రా - - - - - అత త - - - - - అత త త - - - - - మ అత త త

పాద - నీ సప్త నిధ ని - సప్త సప్త || సప్త నిధి సా - నిధ ని || సప్త ని - ధ ప మ
 సప్త - తిం - మత || శ్రీ ఇ యతః - రాతమ || చం - ద్రు - దల చ || కప - మని స
 పాద నిధ ని - సప్త నిధ ని || సా - నిధ మ || గ గ రి - గ మ పథ || నిధ ని ||
 క న్న పి న్ను || చారి ఇ శేడు || తా న్న - సె ఎ మ || సల మ - మ స సత || ఏ ఏ న్న ||

పా మ ప ప ప || ప ప ధ - ధ ధ మ || పా ధ ని స || నీ ద - పా మ
 రా మ చిలు క || పోత - పెం చి || ప్రేమ మాట || లాడ - శే రై
 , గా మా ధ నిధా మా || గ మ ధ నిధ మ - గ రి స ||, మ గ రి - గ మ పా మా || పా , , ,
 , రా మా ర త ల మా || రాత ల త మ త - య న్న మ ||, రి మ డే - యు పి క గ || తే , , ,
 పా ద నిధ ని || నీ ని సా స ||, ని రి సా స || స నిధా ని - ధ ప గ
 ప్రేమ మిద ర || భాత్రా ద్రి ||, ధా మ్నై స || రాత ల మ - విధు ధ
 పా ధ - నీ స || రి నిధ ని స || సా నిధ ప మ || గ గ రి - గ సు ప గ || ని స ని ||
 కా మ - తార్ద || సల మ లిచ్చి || శై వ తల్యత || ముసగ - త ఎ దాల || ఏ ఏ న్న ||

శ్రుతి-లంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని 98. పూర్వక్లాంటి-యిద్రువు
 త. సరిగ మపధనిధస
 ల. సనిధపమగరిస

[9] శ్యామకాశ్మీగారి కృతి] ఈ రాగముననే గమక క్రియ యుండుట
 త|| నిమ్నా విరాగ మరి చిక్క-వరున్నారు నిఖిలలోక బవనీ నన్న ప్రోముటకు || నిమ్నా ||
 త|| కన్య గ తాచులైన కంచి వీరాంబువతి మనోహరి శ్రీ కామాక్షి! || నిమ్నా ||
 త|| (1) పరమలొభులకు పొగడి పొగడి యంత | పామరుడై తిరిగి తిరిగి కసారి - స్థిరములక సతిచలుడైతి నా చింత వీర్చి
 తగ్గే ప్రోముటకు || నిమ్నా || (2) ఇలలొ నీవలె గలదా | నీ మహిమ - యెంతెని యూచింద యుద్ధరి శరమమ్మ పలుక
 పశయా! అని శేషమిశ్రేణ - పతికపావని నన్న ప్రోముటకు || నిమ్నా || (3) తామసం లిటుల నేయరాదికను - తల్లి నామెయ
 బిరుదాని దయశేదాని కామితార్థలదాయకీ నీశగదాని శ్యామకృష్ణవహోదరి ప్రోముటకు || నిమ్నా ||

రాగలక్షణము :- ఇది రీతివ-మేగమనప్రవణ్యము. తిపాంగ రాగము. ప్రత్యసంప్రార్థనై చికియరాగము అనినై
 శ్రోతలయందు పొడవగునది. ఈ రాగమునకు గాంధారము మిగుల రంజనము గలించు చేపగునము.

ప ని ని ధా ప సా , , సా ప రీ | గ ఓ గా మా | గా మా గ రి స ,
 ని ఇమ్మ వి నా , , గా మ రి | ది ఈ త్క-ప , రూ ఊన్న ఆ రు |
 డిటో , , గా రి గా | గా రీ గ మా , , పా , ప మ
 డిటో , , గా మ రి | ది త్క-ప రు , , న్నా , ఆ రు
 పా మా స దా | పా మా గ రీ | గా - పా , మా | గా మా - మ గ రి || స ని ధా ||
 ని ఖి ల లా , ఓ తా జ న | నీ - స , న్న | ప్రో ఓ - మట కు || ని ఇమ్మ ||
 అ | గా మా ప ధా , , ధ రి ప్ప నీ | ధ ని ధా ప ధా | పా సా , సా
 ప న్న గ ధా , , ప అణుడై | స అ కం చి | వీ తాంబ్రన్యము
 ధా కీ ప్ప నీ , , ని ద ప మా , ప మ - ధ ప మ - గా | మ గ - గ రి సా || స ని ధా ||
 ప తి మ నో , , మా అ త రి | జీ ఇ - క్రి ఇ ఇ - తా | అ త - మ అ త్తి || ని ఇమ్మ ||

పా పా ప పా , , ధా ప ధా | పా మా ప ధా | పా మా గ రి
 ప ర మ లో , , ధు ల ను | పా గ డి పా | గ డి యంబ
 పా మా గ రీ , , సా రి గా | రి - రి గ మ గ రి | మ గ గ రీ పా
 పా మ రు డై , , తి రి గ | తి - రి ఇ గి తెప్పి ఎప్పి స ఆ రి
 గా మా ప ధా , , ధ రి ప్ప నీ | ధ ని ధా ప ధా | పా సా రి సా
 ని ర మ లే , , క అ స తి | ప త పా అ లా | డై ఈ తి నా
 , , ధ రి ప్ప ధా , , సా ని ధా , , ని ధా ప మ | గా మా మ గ రి || స ని ధా ||
 , , చిం త డీ , , ర్పి ఇ తె , , గ తే వ వీ | ప్రో ఓ మట కు || ని ఇమ్మ ||

21-వీ. చరణములు. చరణమునలె పాడుకునేది.

చరి-సాగ-ప్రమ-వ-కుధ-కెని 98. వల్లుబుప్రియరాగము - ఆదితాళము ఆ. సరిగమపధనిస
 [శ్రీ శుబ్రహ్మణ్యయ్యకారి కృతి] (వేలికి రెండక్షరముల చొ॥ పాడుతున్నది.)
 ప॥ మరిచేర దిక్క-వరయ్య రామ - మాటిమాటికిని దెలుపవలెనా॥మరి॥
 ఆ. దగదాపులేని శాఖాబిడ్డి - పయచేసి బ్రోచే దొంగ వీవుగదా॥మరి॥
 ధ, నిన్నుచాల సమీయన్నవాడనుచు - నీకీ రియెంతో పొగడుచుండగా పన్నుతాంగ శ్రీవేంకటేశ నీవు - వన్ను
 బ్రోవకయెందుట స్వామ్యయమాన॥మరి॥

రాగలక్షణము :— రీరి, వ మే. రాగము సంపూర్ణ సర్వస్వర గమక ఒకీక రక్తి రాగము. ఇంద్రుడు వర్షవరము తొంపెను
 శ్రీవముగానే పలుకును. ప్రతి మధ్యమమును పంచము పంచంధముగానే పాడుట రాగయొక్క ము యొల్లపప్పుడు పాడదగినది.

ప॥ , , , - ప ద పా ను	పా , - ప	మ ని ధ ని
, , , - మ రి శే ర	ది , - కై-
డిటో	ప ర ఇయ్య
డిటో
దా ద - డిటో	డిటో	డిటో
రా మ - డిటో	పా , - ప	మ ని ధ ని
ప ద ని స ని - ప ద పా ను	ది , - కై-	ప ర ఇయ్య
ర ఆ అ అమా - మ రి శే ర	ప ద ని ద ని - ప ద	ని స - రీ గ - సా రి
సా , - రి ని - డిటో	ది ఇ ఇ ఇ ఊ - కై-ని	ప అ - ర అయ్యా అ
రా అ - అమా - డిటో	ప ద ని ద ని - ప ద	ని స - రీ గ - రి సా - ని స
నీ , - ద శ ను - ప ద ని ద పా ను	ది ఇ ఊ ఇ ఊ - కై-ని	ప అ - గ అ అ అ -య్య అ
రా అ - మ అ అ - మ అ రి ఇ శే ర	రి , సా , - సా	గ రి గా - ప మ ప ద , ప ద స ని క ॥ప॥
రీ గ రి సా రి స ని ద - పా మా పా ద ప ప మ గా	రి ఇ ని , - ద	బా రి ప - ప అ అ ని స అ అ అ అ ॥చ॥
రా అ అ అ అ ప అ - మా టి మా అ అ అ అ అ టి		

శ్రీ సంగీత విద్యాక్షరపాదము

శ్రీ, , , - పదనీప
 , , , - దరిదాపు
 నీ, - దపమ - పదనీప
 దీ, - ర్మి, - దరిదాపు
 శ్రీ, శ్రీ, - పదనీప - గంగరి
 దీ, - ర్మి, - దరిదాపు - శ్రీ, శ్రీ
 శ్రీ, , , - రిగమాప
 , , , - నిన్నుచాల
 గరి, - సని, - నిన్నుచాల
 సుతమ - నిన్నుచాల - శ్రీ, శ్రీ
 పన్నుతాంగ శ్రీ శంకరేశ్వరీ - నన్ను ప్రోదకయందుట స్వామయమాన ||మరి|| (అనుపల్లవివలె పాడుట నేది.)
 చరి - పాగ - ప్రమ - ప - శుభ - తాని 97. నింహేద్రమధ్యమరాగము - మిత్రగతితాళము ల. సరిగమపధనిస
 [శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]
 ప|| నీదు చరణములే గలియని - శరత నమ్మినవాడనురా ! ఓరామ ! ||నీదు||
 అ|| నీద నేదాంత విడితుండని - శలయ శ్రీ సర్వేశ రామా ! ||నీదు||
 శ|| పాశకర్మ కుండరా - యిందు వాధ పడనే చాలరా ! రాకు! యేపగిదివైనట్లే బాణో త్యాగరాజమత ||నీదు||
 లక్షణము: 57 వ - మేళకర్త రాగము. మనరాగము రాగాంగరాగము. సంకీర్ణ రక్తి రాగము, ఎల్లస్వరమున్న
 పాదదగియున్నది.
 శ|| నీద - పదనిని | నా , , , రిప | నీద - పదనిని | నా , , , నిప | శ్రీ
 శీదు - చరణము | లే ఎ - ఎరచు | నీదు - చరణము | లే ఎ ఎ - ర అమా

గంగీ - పరి
 అ - అ - అ - అ
 గా - గంగీ - పరి
 అ - అ - అ - అ
 దపాద | నిపంగీ - పరి
 రనిపు | శలద అలల ||మ||
 మా - పాద పమా
 న్ను సా అ అ
 గమా - పమా | పదా పా,
 గమా - మం | దల గా
 (అనుపల్లవివలె పాడుట నేది.)
 అ, సనిధపమగరిస

[illegible]

శ. శరీరమున దునిన

జి. పద్మవతుల రిశు

98. కల్పాణిరాగము — అదితాశము

[உதிர்த்து உபயோகப்படுத்தி]

|| ॐ ||

[illegible]

(1) భండాలు వరకూ క్రీస్తుదాపురమాన గొల్లన్న పిల్లను మీ నుండి దూరమండగా, దీనివల్లా రక్షణి ! త్రిపుర అందగతుల! నిరసించుచున్నాము !

[illegible]

(2) కర్ణాటక దినపత్రిక యొక్క సభ్యులకు కర్ణాటక ప్రభుత్వం నుండి ప్రత్యేక అనుమతి లేకుండాగా యంపడగ, ముఖ్యమంత్రి అనుమతి లేకుండాగా ప్రచురించడం వంటివి చేయకూడదు.

శ్రీ ॥ పదు పాదక

మృత్యులకాటకము

అ॥ సా॥ ని॥ ప॥ రి॥ ప॥ - గ॥ రి॥
మ॥ ద॥ - గ॥ మ॥ న॥ - ని॥ ఇ॥
ప॥ ని॥ ధా॥ నీ॥ - రి॥ ని॥ రి॥ ప॥ రి॥ - ప॥ మ॥ సా॥
మ॥ ం॥ ద॥ - - గ॥ అ॥ మ॥ అ॥ న॥ - ని॥ ఇ॥ థా॥
గ॥ రి॥ ప॥ ని॥ - ధ॥ ని॥ ధ॥ ని॥ పా॥
మ॥ ం॥ ద॥ టి॥ - పు॥ శా॥ ఠా॥ శా॥

చో॥ శు॥ మ॥ సా॥, ప॥ మ॥ గా॥ మ॥
క॥ లి॥ లో॥, ప॥ డి॥ థా॥ న॥
స॥ వి॥ స॥ రి॥ - గా॥ మ॥ ప॥
గ॥ లి॥ గి॥ న॥ - తా॥ పు॥ న॥
గ॥ మ॥ ప॥ ప॥ - ధ॥ ని॥ - ప॥ ప॥
స॥ లి॥ తి॥ త॥ - గు॥ లా॥ - క॥ రు॥
స॥ వి॥ ధా॥ వి॥ స॥ - ని॥ స॥ రి॥ గ॥ మ॥
ప॥ తా॥ అ॥ తా॥ టి॥ - యో॥ వ॥ ఎ॥ వ్య॥
ని॥ ధ॥ మ॥ - గ॥ రి॥ స॥ - ధ॥ మ॥
అ॥ లి॥ నీ॥ - ప॥ అ॥ థి॥ - స॥
గా॥ మ॥ ప॥ ధ॥ ప॥ - ధ॥ ని॥
మ॥ యో॥ చె॥ ం॥ మ॥ - న॥ అ॥

ప॥ మ॥ గా॥ - మ॥ ప॥ ధా॥
ప॥ ప॥ కు॥ - మ॥ అ॥ నా॥

సా॥ ని॥ త॥ - ని॥ ప॥
క॥ టా॥ తా॥ - అ॥ త్త॥
రి॥ ప॥ ని॥ ప॥
క॥ టా॥ తా॥ త్త॥
ప॥ ధ॥ - ప॥ మ॥ గా॥
ధ॥ ల॥ - మ॥ డి॥ కు॥

ని॥ ధ॥ ప॥ మ॥ - గ॥ రి॥
గ॥ తా॥ త్త॥ కి॥
మ॥ ప॥ ధ॥ ని॥
పా॥ గ॥ తా॥ మ॥
సా॥ - ప॥ ని॥ ధా॥
ధా॥ - ప॥ అ॥ తి॥
గ॥ మ॥ ప॥ ధ॥
ర॥ అ॥ తి॥ తి॥
గ॥ రి॥ - సా॥
మ॥ త్త॥ - నా॥
ప॥ ని॥ - సా॥
తా॥ మ॥ ని॥ - యో॥

, - ప॥ ధ॥ ని॥ సా॥,
అ॥ - త్రి॥ పు॥ రి॥ సు॥ ॥

ని॥ ప॥ ధ॥ ని॥
మ॥ హి॥ మ॥ యో॥
ని॥ ప॥ ధ॥ ని॥
బి॥ ల॥ యో॥ డి॥
మ॥ - ప॥ ధ॥ ని॥ సా॥,
ప॥ - త్రి॥ పు॥ రి॥ సు॥ ॥

ప॥ ధ॥ ప॥ మ॥ - గ॥ రి॥
యో॥ తా॥ ని॥ ఇ॥ - ప॥ ధ॥
నీ॥ ప॥ ని॥ ధా॥ - సా॥
నా॥ అ॥ తి॥ - మృ॥ తి॥
ప॥ మ॥ గా॥ - రి॥
గ॥ తా॥ రి॥ - నీ॥
ని॥ ధ॥ ప॥ మ॥ - గ॥ రి॥ సా॥
అ॥ తి॥ తి॥ తి॥ - మృ॥ తి॥ తి॥
ని॥ ప॥ రి॥ ప॥
మృ॥ తా॥ మ॥ తా॥
ప॥ ప॥ రి॥ ప॥
తా॥ గ॥ మ॥ రి॥

శుభస్సనిరీష-స-గ-రీ
కలకలమని-మరు
ధ-గ-రీ-స-ని-ధా-రీ-సా
గోలామ-కు-త-దో-క్ర-వా

మ-గ-రీ-స-ని
స-తుల-వ-అ
స-ధ-స-ధ-ప
ర-పు-మ-త

ధ-ని-సా-
రు-స-గా
మ-ప-ధ-ని-సా-||
ద్దు-త్రిపుర-||ను||

శుభ-అంగ-ప్రము-వ-చ-ధ-కాని. 99. కల్పాద్యైరాగము-అదితాశము ఆ. న రి గ మ ప ధ ని స
[శ్రీ సుబ్బరాయకాశ్రిగారి కృతి] [శేరికే రంభక్షరముల చొ॥ పాడువాడి] ఆ. న ని ధ ప మ గ రి స.
ప॥ నినువినా గతిగాన జగాన - వనయహాక్షి ధర్మనందనీ కామనందని ||నిను||
జ॥ వినుతపాలివి నీవనుచు నేవిని సదా నిన్నే శరణంటిని మనవిని వినుచుని నిను నేడ్కొంటిని వనయహాభవ దనుజరిపు-
వినుతకపద ||నిను|| చ॥ పదపంకజమలై సమ్మతి ఆపదలెల్లను దీర్తువని మదిలోదలచి నిన్ను గొలిచితి మరాళగమన
రావె పురారిసతి - ఇలలోపల కరుణానిధి నీవలెగలవా పరదా - నకకలహ సలజలదా - సంకత వినుత కుమా
రని కట్టెమానివి నీచేగదా ||నిన్ను|| రాగలక్షణము:— 98వ.కృతియందున్నది.

శుగ మ క థా , ని ధ , పా మ - ప మ | గా - గ రి || గ మ ప థా , స ని | ధ శ మ - ప మ | గా - మ రి
వి ను వి నా , గ తి | గా న - జ అ | గా - అ న || ని ను వి నా , గ తి | గా అ న - జ అ | గా - అ న
గ మ ప థా రీ - స ని | ధ ప మ - గ | ధ మ గ రి || రి ని - గా | నీ స ని ద ప - మ గ | ప మ గా రి స
ని ను వి నా అ - గ తి | గా అ న - జ | గా అ తి న || ప న రు - హాక్షి - ధ | ర్మల అ తి అ - సం | వ అ అ ర్గ అ
పా రి గ రీ , - ధ రీ స ని | ధ ప - పా , మ గ రి || గ మ ||
నీ ఇ ఇ తా , - కా అ మ నం |ం - వా , అ గ్గ ని ఇ || ని ను ||

అ॥: ధ ని ధ పా , ని ధ | ప - ప మ ధ | ప మ - గ మ || పా , , , , ధ ని | థా , , , , మ శ - ధ ని
వి. ను శ పా , రి ని | వి - నీ ఇ వ | ను మ - అం || పా , , , , అ తి | అ తి - అ తి

డిట్రో
డిట్రో

॥ పామప - ధాధని । నీసని । ధపధరీ
॥ బాఅఅ - అఅఅ । అఅఅ । అఅఅ

ధీనిధ - పధరీ - నిధ । ప - సారీసనిధపా । పమగరిగమపధ - ధపధా । నీ - సని । ధనిసస
 వినుత - పఅఅ - లినివి - నిఇఇ ఇఇత । నమశ్చివినిసదా - అఅని । స్నే - శర । ఇంటిని
 నిధససరీ - సారీగ - రీస - సని । ధపధనిధరీనిధపధ - రీని । ధపమ - ద । మగరిస
 మసవినివిను - మానిఇ । నిను - శెచి । జ్ఞాంటిని । వసరుమాభవ - దను । జరితు - వి । నుతపధ
 చ్చినిధమగరి - ధమగరి - మగా । , రిసరి సా , నిగ్గని - సరి । గమపధ । పా ,
 నిరతముత - నినుమ । ది - లోతే । ఎదలచి ॥ కోరితిని - నిజముగవర । దాఅ
 మగరిసా - సరిగ । మపా - ద । నిసరీసరి , నిదప - దపామ । గరిసగ్గ , నిసరిగముగ
 సనిరదా - మరుదు । గసా - దు । రి తమాది య్యుక్తి - దిభూర । మనిమతా । అశనికలిసి
 యోపదపా , , - సనిధపపా । మగరి - గరి సరిసా , , - గరి । గామపధ । ధా , ,
 . పదపం , , - కజముతెన । మృచ్చతి - అఅపదతే , , - అను । దీర్తుప । నీ ఈ
 నిదసని - రీరీసరీగ - రీసని । ధపధనిధరీనిధ - పమగద । పమ - పగ , రి - సరి
 మదిలాఒ - ఒనదల । చి - ని ఇయ్యు గొలిచితి ॥ మరాత - గమనరా । అకె - పురా , రి - సతి
 ఇలలోపల కరుణానిధి నీవతగలదా - వరదా - సతకలసాలజలదా - సంతత విమతమాయని కభిమానిని
 నీశగదా ॥ నిను ॥ (అను శల్లనివతె పాడుకనేని)

చరి-అంగ-ప్రచు-వ-చధ-శాని. 100. కళ్యాణిరాగము - ఆదితాళము అ. సరిగమపధనిస

[శ్రీ శల్లని గాపాలయ్యగారి కృతి] (రాగలక్షణము:- 92 వ కృతిలోనున్నది)

ప ॥ నీదు చరణపంకజసుత గతియని - శిలసమ్మియున్న నను (ప్రోవపయ్యు) అలదా ॥ నిను ॥
 అ ॥ అది కారిణీ పురాణీ అఖిలాండజనని - అనక గీర్వాణీ - నాదనిందు కళ్యాణీతమను వాసందవల్లి నతజన కల్పవల్లినిదు ॥

ప్రతి సంకీర్త విద్యార్థులకు

అట్టి చాలా రాజేశ్వరి తిరుగు మహాకాళి మధుకరవేణి - ఈ జగన్ నీదు సరివేల్పుత శేషంతుఁగానసమ్మా - ఓజగజ్జ
 ననీ - మనోస్థితి - ఓంకారరూపిణి - కల్యాణి - శేషరిల్లుచును - కలయ నీమూర్తిని - చివరినమును - మదిని దలఁచి
 : గాలించి || నీదు ||

[ప్రతికి రండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.]

శ|| దనిసాని - ధపమగా | నిధపమ | గరిసని || సరిరిస సా, సరిరి | గానిద - సా | మగరిస||
 నీ ఇ శ్చదు - చరణపం | కజములె | గతియని || నెరసంం, మ్మియన్న | నన్నుత - బ్రో, ఒవ-వతి||
 సారిగరి, , గమధని | రీ - నిధపమ | రీ-సా || దనిసాని||
 మ్మి, అతల, , అతలత | ఆ - అంంం | బా-ఆ || నీ ఇ శ్చదు||
 అ|| పనిసాని - ధాపపమ | పమాద, , - గమ || పాద - నిసస - సరిగరి | నిదపాదా , , నీస||
 అతలది - కాతరణి | పురాణి | ఈ - అశ్చ || లాండ - జనని - అతలత | నతరగి | ఇర్వాణి||
 సానిరిస - గరి, , సాని - ధపధని || సానిదపమ - రీని | దపమ - గ | మపధని || దనిసాని||
 నాద టిందు-కళా | అతీత - మగువతి || నందవతి || సత | జనక - ఆ | ల్మ-వతి || ని ఇ శ్చదు||
 చ|| పాపపమప | పా - దనిధపమా - మాపమ - గరి || రీ సా రీ గరి గమ | పపతమ | గగరిరి ||
 రాజరాజేవ శ్చ, రి - త్రి ఇ పుతర | తై ఇ ఇ - రవి || ముమాకాళిమధు | కర-కెన్ | ఎఎటి ||
 గామపామగా | మపపగ | , గరి || రిని - రీరి - దమ | గరిసరి | రీ సా ||
 ఈ జగాననీ | దుసరితె | ఎల్లుల || వేఎ - నెందు | గాత | అననతి | మ్మాల ||

ఓజగజ్జననీ - మనోస్థితి - ఓంకారరూపిణి - కల్యాణి - శేషరిల్లుచును, కలయ నీ మూర్తిని - చివరినమును.
 మదిని దలచి గాలించి, (అను పల్లవివలె పాడుకునేది).

చరి-అంక-ప్రమ-ప-చధ-కాని

101. కల్పాణీరాగము-వాపుతాళము

అ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

రాగఅక్షరము:- 98 ప కృతిలో నున్నది

చ|| నిధి చాల సుఖమా గాచుని సన్నిధిసేవ సుఖమా నిజమాగ బల్య- మనస || నిధి ||
అ|| దధి సవనీశ్వరములు రుచియో దాశరథి ధ్యాన భజన సుధారసము రుచియో || నిధి ||
చ|| దమళమను గంగాస్నానము సుఖమా కర్తవ్యమర్చిచయతర-ప స్నానము సుఖమా - మనలేబంధనయత సరస్వతి సుఖమా
సుమతి త్యాగరాజనుతుని కీర్తన సుఖమా || నిధి ||

చ|| ౧ - స ని - దా ప మ
౨ - ని ధి - చా అ త
సా ౨, ౨ - గ మ
మా అ త - ర అ
ని - స ని దా - పా మ గ
౦ - ని ష్ ఠి - చా అ త
స రీ సా - గ మ
మ అ త - ర అ
స - ని ధ పా - గ ద
౦ - ని ధి పా - ఎ
కా ౨, ౨ - రి స
మా ౨, ౨ - ని జ
అ|| ౧ - స స సా స ని దా
౨ - ద ధి గా ప అ త

గ రీ - స ని ధి ని
అ త - సు షా అ త
ప సా - గ మ ప ద
ము ని - స ౦ ౦
మ గ రీ - స ని ధి ని
అ త త - సు షా అ త
ప సా - మ ప ద ని
ము ని - స ౦ ౦
మ గ రి - స ని గ రి
ప అ త - సు షా అ త
ని ధ - ని ధ ప - మ ప | ధ ని || స ని గి
ముగ - బ లా ప - మ స | ప అ || ని ధి ||
ప ధ ని - ధా ప మ గా
ని ష్ ఠి - తా శ్రీ ధా ప

మ ప ద సీ - ని
 ఇ - ర ములుతో - రు
 ని - ష - స - సా - ష ని రా
 పి - ద ధి - రా వ అ తి
 , - మ ప - రా , - ని
 ఇ - ర ము - లుతో - రు
 ని - ష - ని - ప ద ని రి
 పి - ద ధి - న అ వ తి
 , - గ మ ప దా - ని
 ఇ - ర ములుతో - రు
 గ శీ - శీ - సా
 శరా - ధి - భా
 సా , - ని ర ప మ
 భా తి - ర ప మ లు

మ , - ని ర - ప మ గా
 , - ద మ - శ అ మ
 , - ని ప రీ గా
 తి - స్పృ త స ము
 , - మ ప ని ద సా
 తి - శ అ ర్ధ మ

సా , , , - ర ధ
 దో బి బి - బి బి
 మ సా - ప మ గా
 ని శా - ర అ క్షి
 సా , - ష ని ప ద
 దో బి - బి బి బి బి
 ష ని రా సా ప మ గా
 ని ఇ శా తా క్షి ఇ శా
 సా , సా - ష ని
 దో బి బి - ర అ
 ని రా - ప ద ని రి
 త స - భ జ స ము
 సా ప మ గా - గ మ ప ద . ని || ష ని ||
 రు ద్దో బి బి - మ స ప అ . తి || ని రి ||

మ గ రీ సా - ష ని భా
 మ త స గం - గ త అ
 గ మ - ప మ సా
 ముఖా - మ త అ
 ప ద సీ - ష ని ర ప
 మ త తో - ర్ధ మ అ

ః - పాపామగ
అ - మాపాస్మత్
ః - సస్ససాస్సనిధా
అ - మమతతం
ః - మమతతదని
అ - సరమతతియ
గ - రీ - రీగరీస
మతి - త్తతిగతి
స్సనీ - తతమా
నికీ - ర్తతనా

రి రీ - నిదపమగరిసా
సమ - సుతాభ అ అమా
పదనీ - తా పమగా
ధ అనా - యూత అ అ
స్సనీ సా - నీ
సుఖామా - ను
సా - స్సనిదని
రా అ - జ అ నుకు
పమగా - గ మ పద - ని స్సని
సుతాభా - మ అ అ అ నిధి

చరి-అంగ-ప్రమ-వ-చధ-కాని.

[శ్రీ శ్యామకాన్తులవారి కృతి]

ప|| బిరాస పరాతిచ్చి బోవును నిను నెరవమ్మితి ||బిరాస||
చ|| తామసంబునయక నీవు - కరదానిధిగావా - పరామభిమిళ విను సహజమాభి ||బిరా||
(2) కామితార్థాయక దేవి - నభకల్పక లలితాపురాణీధరప బీ శివునిరాణిగద ||బిరా||
(3) శ్యామకృష్ణసోదరి గారి - పరమేశ్వరి గరితా - తనాదరక్షణలు సలిసి తే వినను ||బిరా||

ప|| రీస - రీరీ || గామ - పాపామ || పమగా ర స ||
బిరాస - పరా|| బిచ్చి - బ్రోపిపుము || విను సర అ || సంమ్మితి
డిటో డిటో
డిటో డిటో
|| ని ఇ తా - ను తా తా - సె ర || డిటో||

102. కల్పాణిరాగము-రూప్వర్రాశము

రాగలక్షణము:—గిరిస-కృతియంపన్నది.
ప|| బిరాస పరాతిచ్చి ||బిరాస||

చ|| తామసంబునయక నీవు - కరదానిధిగావా - పరామభిమిళ విను సహజమాభి ||బిరా||
(2) కామితార్థాయక దేవి - నభకల్పక లలితాపురాణీధరప బీ శివునిరాణిగద ||బిరా||
(3) శ్యామకృష్ణసోదరి గారి - పరమేశ్వరి గరితా - తనాదరక్షణలు సలిసి తే వినను ||బిరా||

ప|| రీస - రీరీ || గామ - పాపామ || పమగా ర స ||
బిరాస - పరా|| బిచ్చి - బ్రోపిపుము || విను సర అ || సంమ్మితి
డిటో డిటో
డిటో డిటో
|| ని ఇ తా - ను తా తా - సె ర || డిటో||

డిట్రో || డిట్రో || డా, ని సా - ని ద పా మ, డిట్రో || రిన్ || (చ)
 డిట్రో || డిట్రో || ని, ఇ ను - నే ఎ రా అ, డిట్రో || దిరా ||
 అ || స సా - స ని స || స ని ద - దా, రి సా || సా, ద ని స ని దా || గ మ ద ని ద మ - ప మ గ రి సా || రిన్ ||
 పు రా - అ అరి || మన్మ - మా, రిన్ || శ్రీ, క అ అ అ అ || మ అ అ అ అ అ - డి ఇ ఈ ఇ ఇ ది రా ||
 పు స ని ద పా మ || గ ప మ ప ప || ద ద దా ని ప || ద ని స ని సా ||
 తా అ మ స య || నే య క నీ పు || క ద తా ని ధి || గా అ అ అ వా ||
 సా రి గ శ్రీ || స ని ద ద సీ || డా ప - ద ప మ || గ ద మ గ రి స || రిన్ ||
 సా ర అ అ || మ ఖ మి క శే || ఏ ల - వి ఇ ను || స రొ బ జ న - ఖ || ది రా ||

(ఇది చరణములు చరణమువలె పాడుతున్నది.)

చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని 103. సారంగ రాగము-—యువేశ్వరము. అ. సరిగజపధనిస
 అ. సరిగజపమరిగమరిగ

[శ్రీ రామాయణగారి కృతి]

చ || నీ నాదనే గాన - నిఖిలతాళ నిదాన - నిమిష మార్గగలనా || నీ ||
 అ || జేవాది జేవ భూజేవ పరపక్షరా - జీవాక్ష సాధుజవ జీవన సనాతన || నీ ||
 చ || సత్యంబు నిత్యంబు - సమరమున కౌగ్యంబు - ఆకర్షిత సంహృద మదరిమిత సలము నిత్యోత్సవంబు గల - నీకు నిజ
 దాసుడను తద్యంబు బంధు - శ్రీ - త్యాగరాజార్చిత || నీ || రాగలక్షణము :- రు. మేళకర్త మేవ క లాడ్చి జన్యము.
 జరియు 23వ - మేళమూలైన ప్రతి మధ్యమ, కుర్త మధ్యమ, కర్తలయందు జన్యమని చెప్పబడె యు క్రమని తోచు
 మున్నది. వక్ర సంపూర్ణ రై రాగము. సతుకృతి యువభ, వతుకృతి దైవత, అంతర గాంధారములున్న తాళయ
 మధ్యమ మున్నా రాగచాపుయ సర్వములు. పమరిగమరిస - సమరీస - మరిస - గమరిస - గమరి - అను ప్రయోగము
 లతో, కుర్త మధ్యమమే రాగచాపుయ సర్వముగ బలుకును. ప మ రీ - రి గ మ రి స - స ధా వ మ - మ ప ధ ని ప
 ముదలగు ప్రయోగములు, రాగరంజకములు. ఈ రాగము మందర స్థాయి నిమేషముననుండి తారస్థాయి, గాంధారము వరకు
 మాత్రమే విస్తరింప బోయినది తోచుచున్నది. ఇగల 9 గంటలు మొదలు 12 గంటల వరకు పాడ
 దగినది. మరియు ఎల్లప్పుడును పాడదగినది కొందరి మతము.

రాగలక్షణములు :- (1) 98. వ కృతి (2) 7. వ. వ కృతి (3) 5. వ కృతి (4) 60. వ కృతి (5) 89. వ కృతి (6) 24. వ కృతి (7) 79. వ కృతి యుద్ధుచ్చివి. (8) ధా వాల రాగము :- 2. శైశవ కృ మనవ త్కృ రాగజన్మము. తీ పాంగ కృ ద్రవ ర క్త రాగము. పద్యము సూరదలు వర్ణములు పాటకాలము పాదజగినది. క్రికి 9ల సాధారణ గాంధారమును లంతర గాంధారముగా ఈ కాలమున బుడచున్నారు. సాధారణ గాంధారముతో పాడుట సాధ్యమే కాదును.

శుని-అంగ-ప్రశం-ప. భద్ర-కాని 1. కల్పానీరాగము—రూపకైత్యము. ౯. సరిగమనభరిస.

2025. 10. 20

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

12
62
X
14
18
X
12
12
-

(2) శంకరాభరణము - రూ॥ వా॥

అ. సుబ్బామహారాజు

४३-४५-४६-४७-४८-४९

[illegible]

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
శంఖ - రతాతాత - భారతాత - తాపిపిడి ||

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

8. మేళకర్త

శుని-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శాని

(1) తోడిరాగము - రూ || తా ||

అ. సరిగమపధని
అ. సనిధవమగరిగ

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

28. మేళకర్త జన్యము

శుని-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శాని

(4) కాంభోజీరాగము - రూ || తా ||

అ. సరిగమపధని
అ. సనిధవమగరిగ

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||
సా, సా - స నిధానా - మనిపమగా - మగమపధని ||

నిధిపా - భవముగ - పాదా | స ని ప ధ - సా , సా , , త ధ - స రీ సా - మ గ గ రీ | స ధ రీ ప - ధా పాదా , ,
క అ ర - కం ర - కు ని | ర అ అ అ - అ అ అ అ అ , , కం - ధో బిన్ - జ అ అ అ | ధి ఇ ప అ - కు ఠా లా తు
ధ ధ గ రీ పా - స - రీ స ని - ధ పా | ప ధా మ గా - మ గా పాదా ||

కం ర - తో బిన్ - తా ని | య అ తు తు - తు తు తా ర ||
తా || సా , , ని ధా పా ధా పా , , మ గా మ గా | తా , , మ గా , , సా రీ గా మ గా , పాదా | సా , రీ గ మ గ రీ - స నిధిప

ధా రీ స నిధిపముగ ముపద | స రీ స సా ని - ధ నిధిపా మ : గ ధ మ గ రీ స నిధిపముగ ముపద ని ||

(రీ) నాయక రాగము - రూ || తా ||

అ. సరిగ ముపదపసా

అ. సనీధవమరిగారిస

మరి-సాగ-శుమ-ప-చ-చ-కైని

గా - రిమపా , , ధా పా | ధ రీ సా - ధ స ధ స - ధా పా | ధ రీ సా - ధా , స రీ స - ధా పా
ది ఇ త్కా వ ప వ్య రు | ని ఇ త్కా - త వ ప - గ ద | , , ది ఇ త్కా వ ప వ్య రు | ని ఇ త్కా - త వ ప - గ ద
మ ప దా పా - మ ప ద ప ద | మ రీ మ గా - రి మ రీ సా | , , రీ రీ - రి మ రీ ప | రీ , సా , , ధ రీ స రి
ది ఇ త్కా స ని ద - యా అ అ అ అ | త ల రీ త్కా - త ల మ్మ - వ - తో బిన్ - వ - త్రి ఇ ఇ ఇ ఇ
ధ స ధ స - ధా పా - మ ప ధ స | ధ ప మ రి - గా , , రీ సా ||

మం ర - గ త - స అ అ అ | అ అ అ అ - అ అ అ అ తి ||
తా || తు ద ప సా - క ధ ప స - మ ధ ప మ రి - రి స రి మ ప ద - : ప ప మ రి గ రి స రి మ ప ద |

నిధిపముపదప స నిధిప | స రీ స సా ని ధ నిధిపా మ | గ ధ మ గ రీ స నిధిపముగ ముపద ని ||

(రీ) తైదవిరాగము - రూ పత తాళము

అ. సరిగ ముపదస

అ. సనిధవమగరిస

కరి. ముతక ర

చరి-సాగ-శుమ-ప-చ-చ-కైని

గా రి సా , , రీ సా , , సా రీ - రీ స నిధిపా , , ధ ని సా , , రీ - రీ గ రి | సా - సా రీ - సా - రీ స ని - ధ పా
గా రి సా , , రీ సా , , సా రీ - రీ స నిధిపా , , మ ధ తై ఇ ఇ ప - తో బిన్ - అ - ధం జ - సీ ఇ ఇ ఇ - యం బ

గా రి సా , , రీ సా , , సా రీ - రీ స నిధిపా , , మ ధ తై ఇ ఇ ప - తో బిన్ - అ - ధం జ - సీ ఇ ఇ ఇ - యం బ

8. మేళకరజన్యము

శుభి-పాగ-శుభ-ప-శుభ-కై-ని

(8) భూపాలరాగము—రూ॥ తా॥

అ. సరిగపధన.
అ. సభవగరిన.

“ గా - పా , ధా , పా , ధా - వదధపసా , , గాపాదా - వదస్సధ , గగధప - గపగరిసా , ,
“ సాంధ్యా-భూతితితి | పాలతితి - పుతితితి | పి , , వర్వత - రతితితి | జతితితి - మతితితితితితి

“ సాదా - సరిగపా , , సా , , ధాపాధా | వదగగరిసా - రిస్సద - సా | ధపగరిసా - రిగాపదా
“ సాంధ్యా-కపిన్వ, రిపిపిపి - రాతితితి - వతితితిసా - నితితితితా | రతితితిమా - పతితితి

సా , సధప - గధపగరిరి | సా , పిరి - గపగధపద |
సధపగధపగపగపగపగ ... భూపాలను.

గరిగరిగపగధపగగరిగ ... మోహన.
మధపగనిస్సనిధపమగరిగ ... తైరవి.

రిమధపగనినిధపమగరిగరి ... నాయగి.
పరిగపధపగనిధపధప ... కాంభోజి.

ధిగగనిస్సరిధమగరిప ... వోజి.
పమగరిపనిపరిగమరిగ ... శంకరాభ-బను.

పమధపమగరిగమపధపి ... కల్పజి.
పరిస్ససానిధపిధపామ | గధపగరిపరిగమపధపి

శ్రీ సంగీత విద్యావర్ణనము

త ర జ్జ ము (రాగమాలిక)

చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కై ని
అక్షణము:- 24 ప క్కరియం దున్నది.

భైరవిరాగము—రూపకతాళము
[క్రిసారాయణతిక్కయతిండ్ర విరచితము]

అ. సరిగ ముపధనిస
అ. సనిధపమగరిత

ప|| జయజయ గొతులతాల ! - జయ సకలాగమతాల !
దయయా మంగాపాల ! - దీనం పాలయబాల ! || జయ ||

అ || దేవమయా చరితమిదం - దీనధియా ఆపరాధం - శ్రీ పనుధాధిప కృపయా - శేవలమిహాధూనుహి ||జయ||

చ|| తుష్కతాపకదేహీ - ఈళ జగంతినిగేహీ - విజ్ఞాశిక్షితమోహే - నదాంతా గమగేహీ ||

2. జగదండణోటితనో - జగదుదరాంకరసుతనో - అగణిత సంజాతమనో - అపమితాశ్రితభేదనో ||జయ||

3. వితరను యాశ్వరకరుతాం - విభుటయ మోహావరణం - సతతం మే ధవళరణం. సాధయసంస్పృతి తరణం ||జయ||

4. ఇతివిధి నాపరిగతం - శృతిపవ సా హరివరతం - యతిసారాయణాకథితం - యమకుల భూచణ ముదితం ||జయ||

త|| 1 - ద ని సా సా పా , ని : ని సా రి స ని ధా పా || 1 -

1 - జ య జ య గో , ఓ ! మాలాబాల ఆ ఆ లా ||అ||

1 - స ని సా రి , సా 1 -

అ|| - జయ జయ , గో 1 -

1 - స ని సా రీ కీ గ రి !

1 - జ య జ య గోపి !

1 - జ య జ య గోపి !

శ్రీ గంగా విజృంభణము

4

பெரிய

[illegible]

தேவநாபுரி

19 - మధ్య జిల్లా గా 2, 2, 2, 2, 1

כ

[illegible]

五、六、七、八、九、十、十一、十二、十三、十四、十五、十六、十七、十八、十九、二十、二十一、二十二、二十三、二十四、二十五、二十六、二十七、二十八、二十九、三十、三十一、三十二、三十三、三十四、三十五、三十六、三十七、三十八、三十九、四十、四十一、四十二、四十三、四十四、四十五、四十六、四十七、四十八、四十九、五十、五十一、五十二、五十三、五十四、五十五、五十六、五十七、五十八、五十九、六十、六十一、六十二、六十三、六十四、六十五、六十六、六十七、六十八、六十九、七十、七十一、七十二、七十三、七十四、七十五、七十六、七十七、七十八、七十九、八十、八十一、八十二、八十三、八十四、八十五、八十六、八十七、八十八、八十九、九十、九十一、九十二、九十三、九十四、九十五、九十六、九十七、九十八、九十九、一百。

3

ದೊಡ್ಡ

— २४४ —

ದೊಡ್ಡ

ಪ್ರತಿ - ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ.

4

1/2
 1/3
 1/4
 1/5
 1/6
 1/7
 1/8
 1/9
 1/10
 1/11
 1/12
 1/13
 1/14
 1/15
 1/16
 1/17
 1/18
 1/19
 1/20
 1/21
 1/22
 1/23
 1/24
 1/25
 1/26
 1/27
 1/28
 1/29
 1/30
 1/31
 1/32
 1/33
 1/34
 1/35
 1/36
 1/37
 1/38
 1/39
 1/40
 1/41
 1/42
 1/43
 1/44
 1/45
 1/46
 1/47
 1/48
 1/49
 1/50
 1/51
 1/52
 1/53
 1/54
 1/55
 1/56
 1/57
 1/58
 1/59
 1/60
 1/61
 1/62
 1/63
 1/64
 1/65
 1/66
 1/67
 1/68
 1/69
 1/70
 1/71
 1/72
 1/73
 1/74
 1/75
 1/76
 1/77
 1/78
 1/79
 1/80
 1/81
 1/82
 1/83
 1/84
 1/85
 1/86
 1/87
 1/88
 1/89
 1/90
 1/91
 1/92
 1/93
 1/94
 1/95
 1/96
 1/97
 1/98
 1/99
 1/100
 1/101
 1/102
 1/103
 1/104
 1/105
 1/106
 1/107
 1/108
 1/109
 1/110
 1/111
 1/112
 1/113
 1/114
 1/115
 1/116
 1/117
 1/118
 1/119
 1/120
 1/121
 1/122
 1/123
 1/124
 1/125
 1/126
 1/127
 1/128
 1/129
 1/130
 1/131
 1/132
 1/133
 1/134
 1/135
 1/136
 1/137
 1/138
 1/139
 1/140
 1/141
 1/142
 1/143
 1/144
 1/145
 1/146
 1/147
 1/148
 1/149
 1/150
 1/151
 1/152
 1/153
 1/154
 1/155
 1/156
 1/157
 1/158
 1/159
 1/160
 1/161
 1/162
 1/163
 1/164
 1/165
 1/166
 1/167
 1/168
 1/169
 1/170
 1/171
 1/172
 1/173
 1/174
 1/175
 1/176
 1/177
 1/178
 1/179
 1/180
 1/181
 1/182
 1/183
 1/184
 1/185
 1/186
 1/187
 1/188
 1/189
 1/190
 1/191
 1/192
 1/193
 1/194
 1/195
 1/196
 1/197
 1/198
 1/199
 1/200
 1/201
 1/202
 1/203
 1/204
 1/205
 1/206
 1/207
 1/208
 1/209
 1/210
 1/211
 1/212
 1/213
 1/214
 1/215
 1/216
 1/217
 1/218
 1/219
 1/220
 1/221
 1/222
 1/223
 1/224
 1/225
 1/226
 1/227
 1/228
 1/229
 1/230
 1/231
 1/232
 1/233
 1/234
 1/235
 1/236
 1/237
 1/238
 1/239
 1/240
 1/241
 1/242
 1/243
 1/244
 1/245
 1/246
 1/247
 1/248
 1/249
 1/250
 1/251
 1/252
 1/253
 1/254
 1/255
 1/256
 1/257
 1/258
 1/259
 1/260
 1/261
 1/262
 1/263
 1/264
 1/265
 1/266
 1/267
 1/268
 1/269
 1/270
 1/271
 1/272
 1/273
 1/274
 1/275
 1/276
 1/277
 1/278
 1/279
 1/280
 1/281
 1/282
 1/283
 1/284
 1/285
 1/286
 1/287
 1/288
 1/289
 1/290
 1/291
 1/292
 1/293
 1/294
 1/295
 1/296
 1/297
 1/298
 1/299
 1/300
 1/301
 1/302
 1/303
 1/304
 1/305
 1/306
 1/307
 1/308
 1/309
 1/310
 1/311
 1/312
 1/313
 1/314
 1/315
 1/316
 1/317
 1/318
 1/319
 1/320
 1/321
 1/322
 1/323
 1/324
 1/325
 1/326
 1/327
 1/328
 1/329
 1/330
 1/331
 1/332
 1/333
 1/334
 1/335
 1/336
 1/337
 1/338
 1/339
 1/340
 1/341
 1/342
 1/343
 1/344
 1/345
 1/346
 1/347
 1/348
 1/349
 1/350
 1/351
 1/352
 1/353
 1/354
 1/355
 1/356
 1/357
 1/358
 1/359
 1/360
 1/361
 1/362
 1/363
 1/364
 1/365
 1/366
 1/367
 1/368
 1/369
 1/370
 1/371
 1/372
 1/373
 1/374
 1/375
 1/376
 1/377
 1/378
 1/379
 1/380
 1/381
 1/382
 1/383
 1/384
 1/385
 1/386
 1/387
 1/388
 1/389
 1/390
 1/391
 1/392
 1/393
 1/394
 1/395
 1/396
 1/397
 1/398
 1/399
 1/400
 1/401
 1/402
 1/403
 1/404
 1/405
 1/406
 1/407
 1/408
 1/409
 1/410
 1/411
 1/412
 1/413
 1/414
 1/415
 1/416
 1/417
 1/418
 1/419
 1/420
 1/421

[illegible][illegible][illegible][illegible]

శ్రీమద్భగవద్గీతా, పాదము, అక్షరములు

一 二 三 四 五 六 七 八 九 十 十一 十二 十三 十四 十五 十六 十七 十八 十九 二十 二十一 二十二 二十三 二十四 二十五 二十六 二十七 二十八 二十九 三十 三十一 三十二 三十三 三十四 三十五 三十六 三十七 三十八 三十九 四十 四十一 四十二 四十三 四十四 四十五 四十六 四十七 四十八 四十九 五十 五十一 五十二 五十三 五十四 五十五 五十六 五十七 五十八 五十九 六十 六十一 六十二 六十三 六十四 六十五 六十六 六十七 六十八 六十九 七十 七十一 七十二 七十三 七十四 七十五 七十六 七十七 七十八 七十九 八十 八十一 八十二 八十三 八十四 八十五 八十六 八十七 八十八 八十九 九十 九十一 九十二 九十三 九十四 九十五 九十六 九十七 九十八 九十九 一百

[illegible][illegible][illegible]

చ॥ క్షీరగంధసేరి - నిశచధ । మేఘమనిధశ-మనమగరిన । నిసరిగపరి-నిశచధనిస । రిగమపధశ-మనధనిస ।
 క్షధనిసశ్రీధనిసేరిసా , నిశసేరిసా - గమగంధసరి । సా , రీస - నీ , ధాప । సా , రీస - గరిస - మనధ । ఇయ॥

చరి-అంగ-శుమ-ప-చ-ధ-కైని 2. అరాజారాగము ఆ. సరిమపనిపసనిస
 అక్షరముః-రి. వ కృతియందున్నది బి. సనిధాపమపగారిన

చ॥ నీపానిసానిదా , పనిపా-నీసేరిస - దద । పమ-పాశప-మపగా , రీమా-పనిప-నిపధ
 ఈకా-శ్రేవీపతా , పలకా-గేఎఎ-పాపి ఎఎ-ఈశ అ-బలగ , తిని-రిఈ-పాపి
 పా - సాసా-గేసా , సేరిస - నిసేరా - నినిసా , సేరిసా-సనిదా । పనిపా-నిసేరి-దధపన॥
 వీ - వీతా అఈఈ-క్షీధతల-మొఒకీ - పాపి , పాపిదాంంత । గమ-అ-గేఎఎ-పాపి
 చ॥ పాదధప - మధప - మపమ । సా , రిస - నిసేరిమపని । పా,సాని - సేరిస - నిసేరి । ధా,నిసేరి-సేరిసేరిసా ।
 సేరిసాసేరి - నిసేరిసేరి । సేరిస - దనిద - నిసేరి । సా,రీస - నీ,ధాప । సా,రీస-గరిస-మనధ । ఇయ॥

చరి-అంగ-శుమ-ప-చ-ధ-కైని 3. కాటోజీరాగము ఆ సరిగమపధస
 అక్షరముః-రి 60 వ కృతియందున్నది ఆ సనిదపమగరిన

2. , , - ధసధస - నీనదా । దా , దాదా - నినిదా । పాదా - పాదాసా , సేనిదా - పదధ - మనమా ।
 , , - గగదం - ంద । కో , కోత - నొఒకీ । బగ - దుదరాం , తలర - ముతలత - నొఒకీ ।
 , , - మగపాదాసేరి - రీమగగగగ - రీసేరిసా । రీసేరిసా - ధరీస - సేరిసా - పధరీస - సేరిస ।
 , , - అగజీధసంల - బాలత - మలనొకీ । అలపరిమి - తలత - క్రుత - కైఎఎ - నొఒకీ ।
 చ॥ పధస - ధసధస - నిధపధ । మధపా - పధపమ - గమగరి । పరిగసారి - ధసధిపధ । సరిగమపధ-మగపధసా ।
 పధసరి - గమగరి - పరిగరి । గరిసధప - మగపధసేరి । సా , రీస - గరిస-మనధ । ఇయ॥

చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చ-ధ-కాని

అక్షణము:- 98వ - కృతియందున్నది.

4. కల్యాణిరాగము

ఆ. సరిగమపధనిస
అ. సనిధపమగరిస

శ్రీ. గాగాపామపా,, | ధధపా - నిధా - నిసరీ | సరీనీ - నిసధా - ధపమ | గా,, ధధపమ - గపమరి |
నితరమపా,, | శ్వతర - కళయ - జాంం | విధియ - లుతయ - ముడిది | హే,, పతిరతి - జంంం |
,, సరీగ - గరీసా | నిసరీ - సరిధా - నీసా | సరీనీ - నిసధా - ధపమ | గామృతి |
,, పతిరతి - ముడిది | భావ - శతర - జంం | సతతి - గళయ - సంంం | పతిరతి - తతిరతి - జంంం |

చి|| గా, మృత - గధమ - గరిసరీ, గృతస - రివరిసనిధ | ధా, మృత - గా, మృతప | ధా, మృత - గరిసరీసా||
ధనిసరీ - గమగరి - నిగరి | నిగరి - ధమధనిసరీ | సా, రీస - నీధాప | గా, రీస - గరిగ - మపధ ||జయ||

చరి-అంగ-శుభ-ప-చ-ధ-కైని

రాగఅక్షణము:- 70వ - కృతియందున్నది.

5. మురటరాగము

ఆ. సరిగమపనిస.
అ. సనిధపంగపమరిస.

4. ,, రిమపాగీసా,, | నీదా - నిసరిదపా,, | ,, రిమపాదా - నిసరిధ | పధమ - మగరియ - రీసా |
,, ఇతివిధిసా,, | పరి - గవిధియం,, | ,, శ్వతిరద - సతతిరద - మతిరతి - తంం |
,, సరిసరిసరిసా,, | నీదా - నిసరిధ - పా,, | సరిసరిసరి - నిసరిధాస | నిదపా - రిమరియ - కమపాది
,, యతిసాతిరరా,, | యతి - కవిధి - తం,, యతిరతిరతి - లతిరతిరతి - ముడిది - తంం |

చి|| సా, స్పరిధ - నిసరినిధప | మపమవిధని - పధపమరీ | మమరిసనిధ - రియ - మపమ | నిదని - పదప - మపనిసా |
సరిస - నిసరి - తనిసరిసరి | సా, నిదప - మపమరిసరి | సా, రీస - నీధాప | గా, రీస - గరిగ - మపధ ||జయ||

పదములు

శ్చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కై ని । అనందభై రవిరాగము-తిశ్రజాతి త్రిపుటాళము అనగరిగ మువభవనిగ
అక్షణము:- 28 వ కృతియందనునది. [శ్రీ శ్రీ చక్రాలవారి విరచితము] అ, ననిధవముగరిన

చ॥ మంచిది నము శేడే మహారాజాగా రమ్యునకే ॥

అ॥ పొంది జాచుటేల పొలతిగా గోపాలునికి ॥

చ॥ శుదతిలో అల వానిసౌమ్యే గాదా యీ మేను - పదరితి ఏమానో పడుచుకనమందల -
నిదయుని విడనాడ నమామహానటే యీ - కొడువ వద్దనవె అ కొమ్మ పేర క్తన ॥ మంచికి

శి. ఇందు వచ్చుటకు శేద మెంచుకల యీకేళ - ఇందువదనరా వాని ఇట్లుగాడటవె -
అందున్న ముందరివలె యుండగలై శేగానా - ఎందుకీ వట్టిదూర ఎవరు దంపిచేర ॥ మంచికి

శి. మునుపటివలె నాతో ముచ్చట లాడవచ్చిచే - మననీయక శేను మాట్లాడితివా -
వనకాక్షి గా సాలుదావాడై యా చెలిని గూడ - కనకు యివ్వమైతె కగదని చెప్పదనా ॥ మంచి॥

[వేలికి రంధక్షరముల చొప్పున సాదుకొనవలయును]

చ॥ १, १, १ - స గ రి - స ని ప్పి - १, १, १ స
१, १, १ - మంం - చి ఇ ఈ - ఇ ఇ ది ఇ
గ రి స - డిటా
ఎ ఎ ఎ - డిటా

స గ రి గా - - గ మ పా - మా, १, १
స ఆ అ ముక్క - స ఎ ఏ ఏ - డే ఎ ఎ
డిటా - క మ గ రి
డిటా - డె ఎ ఎ ఎ

సా, రి గా,, గాడుత | గరి + పది
రా, అ అ,, శే ఎవి | ఎవి శెన
సా,,,, స ప్తి శ్
రా,,,, అ అ అ
సా, రి గా,, గాడుత | గరి + తన
రా, అ అ,, శే ఎవి | ఎవి శెన

రి, గ మా,, గ రి
శే, ఎ వీ,, ర ను
,, ని స ప రి
,, కొర పమా
రి, గ మా,, గ రి
శి, ఇ ఈ,, యెట్ల

సతి - పరి సా,, - రి గా గపమనగా
ఎవి - (శిశుత్తై,, - ద్ద పూడంంంపే
పది,, - పది సా -,, సా ప్తి స ది
,, - పది గా వా -,, అ ప్తియ తమా
సి - పది సా స ప - రి గా గ మా గా
అ - శిశు ఇ వా ర్పు స - శే తా త లు పూ

వడుగు కాని | పెరసరియకు రాసీపు మాటిమాటికి నోరు | మూయకుతా | శివనీ అనుపలవినత పాడుకు నేది.
2, 3, 4 వరణములు, చరణము సర్వరమువలె పాడుకు నేది.

మరి-అంగ-కుమ-ప-శుభ-కాని

[ప్రతిని నాల్గక్షరముల నొప్పన పాడుకొనవలెను.]

రాగలక్షణము:- 1 ర-ప మేళకర్త మాయామాళ వగోళ జన్యరాగము. పాడవరాగము, అలోహామనందు, శగమధని అనా తాడవ ప్రయోగమే విశేషముగ గనబడుచున్నది. సరిగమ అని కొందఱ అనుకము. ఈరాగమందు, పంచనము నువయోగింక వలయునని మఱికొందర నుకము. అంగర గాంధార, కాళిని పాదములును, చతుశ్చక్రి ప్రవతమును రాగ ద్వాయా సర్వనూలం. ఈ రాగమునకు అక్షణ ప్రకారముగ కుండవలసిన శుద్ధ దైవతము, మధుకు అను ప్రయోగ బాసందీ మోతము గనబడుచున్నది. తుదితర ప్రవతములు చతుశ్చక్రి ప్రవతముత. మంద్ర స్థాయి పైవతము కొన్ని-కొద్ది సంవరింకతయవచ్చును. ఎల్లప్పుడు పాడవగినది.

మాగ-గుధమ గరిసా
తానాలశల అదిరి
రి సా - సగ రి ప్తి ని
దిత్తోం- ర న న త న

పది సా,, స రి ని - దా సి, ద మా
ధీ,, ఈంం - తాం, ది రి
అ! ననపన - పసపస - సరీసాని - హాగగ
శివనిత - తదనిత - తారానిత - నాది రి

1. తిల్లాన. వసంత-అదిరి
అ. సరిగమధనిస
అ. సనిధమగరిన

క రి గా
వృత్తిగా
పథనీ
, తీగా
గంపిని
రా, నిను
గ మపదన
మయమార

వదనము
వచి,
పనుగము
మలమూ,
పగమ
కలెక్క
మనుగా, మ
రా, , ప

అష్టపది

అష్టపదిని దశామగమ
మదతిని కుతగి
మగమగరినది
మరతలేకది
పనిదదనీ
పదయదనీ
పనిదపమగమ
పరనుదర, మృగ

ట, న రి గ ప ధ న
అ. న ధ ప గ రి న

మోహనరాగము - అదితాశము

- శ్రీ కయదేవకవి విరచితము
పది మించి ఛాటువచనం - చాళోక శివదేశికం - సరికతి మాతాశవంజాల సేమనికలి
కయన మను యాకమ్ - ముగ్ధి మధుజనం - అనుగతమను, రరాధే ||
2. మనఃపన పున భారతి - దిర మంధరచరణవిహారం - మాధుర్యకతి మంజీర - ముత్యహివిధిహి
మనఃపనికారం - ముగ్ధి మధుజనం, అను గతిమనుచరగాధే ||
3. కృష్ణారస లీలాకరం తిదితీ సన మామన విధురభారావం కుమకురారావన కాళనవందిని
వీరివికలే ధిభావమ్, ముగ్ధి మధుజనం అనుగ మనభగాధే ||
4. అలకలకలే పలయః కలేలా కిల లజా కేతుమలం శ్రీరణునివరభోయ కలాతిగతిం ప్రతి
మాంచ కళంకం, ముగ్ధి మధుజనం, అనుగతమనుచరగాధే ||
5. ముగ్ధి మనంగతరంగ చలా తనాచితి మామర రంభం మృత్యునానార చారి, విమలబలహార,
మామంకుమంభం, ముగ్ధి మధుజనం అనుగతమను చరిరాధే ||

ప్రతి సంవత్సర విద్యార్జనము

6. అధికత మధుల సభిలియం, తనవత్తురపి రతిరణసంజ్ఞంవదీ! రణిరళనారవ,
 తిండిమ మధిసర సరసమలజ్ఞం ముగ్ధ! మధుమధనం అనుగతమను సరరాధే! ||
7. స్మరళరమధుగనభన, సభిమవలంబ్య కరేణ సలిలంవల వలయకన్యణి తైరవభోళయ, హరి
 మనీ, నిగజకీలం, ముగ్ధ! మధుమధనం అనుగతమను సరరాధే!
8. శ్రీజయదేవ భణిత మధుగీకృతహార, ముదానీతహామం - హరివిహిత - మనసా - మధితిష్ఠ
 కు-కంఠకటీమవిరామం. ముగ్ధ! మధుమధనం అనుగతమనుసరరాధే!

[ప్రతి రంధక్షరముల హృచ్చన పాడుకొనవలయును.]

సరిగా	సరిగా
రచనం	రచనం
గాగరిరిస	గాగరిరిస
తంంంం	తంంంం
సాసస	సాసస
నీమని	నీమని
గవ - గరిసరి సర్	గవ - గరిసరి సర్
తం - తంంంం	తం - తంంంం
భవగవ - గరిసరి	భవగవ - గరిసరి
నం - నంంంం	నం - నంంంం
దపగవ - గరిసరి సర్	దపగవ - గరిసరి సర్
అతతత - ధనిని	అతతత - ధనిని

(2 మొదలు 8 వరకు మొదటి పదమువలె పాడుకొనవలయును.)

జా ప ఘ

చరి-అం-X-తరు-చ-చ-ధ-కై ని 1. కాంభోజిరాగము — ఆదితాళము అ. సరిగమపధస
రాగలక్షణము:—ఘ-చ కృతియంచున్నది. అ. సనిధపమగరిస

- ఇ! నిను నమ్మిసారా - నీరజయనా -
అ! నన్ను విడనాడ న్యాయమా - నాసామి
ఇ! 1. కమ్మని మోనిచ్చి గాగియ్యజేరా - నమ్మినదానరా నాసామి యీశ్వర ||నిను||
2. ఎంత కడినను పంకమా నాపైని - సంతరింబు నిన్నే చింతించుచున్నార ||నిను||
3. మరునిబారికి కీర్త్యజాలని - మర్మ మెల్ల తెలిసె - శ్రీధర్మ పురనివాస ||నిను||
[వేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుటోనకలయును.

కలి , , , - ప ద సా ని
 , , , - ని ను నమ్మి
పూ , దామ - పాదా - సరిగరసని -
యాతనాల - ని ను -నలలలమ్మి-
అ! పూ , భామ - ధ స - రి గ రి
యల నా అ - నన్ను - విడ అ
బానిదకను - దాసా - రిగమప - మగ
సామియలు - నదాని - వియలు - దఅ

కలవివరాలే 1, 2, 3 వరములు పాడుటకేది.

ధా , పా , - మా	ధ స ప మ గ - మా
నాలరా అ - ని	ర అ జ అ అ - స
ధా , ని పా - మా	ధ ప - ప మ గ - మా
నాలతరా - ని	ర అ - జ అ అ - స
సరి గా - సా	రి గ రి సా - రి ప ని
న అ దా - నాని	యల అ మా - స అ అ
రి , పా , - ప ని	పరిసా - ధసా భానిధపమ గధర
నాలదాల - న్యల	యల అ మా - స అ సా మియలు నిను

పరిపాగ-కుమ-వ-కుధ-కై ని 2. అనందతైరవిరాగము-అదితాళము

అ. సగరిగమవదవనిన
అ, సనిధపమగరిన

తల్లి పాదసాగ-తాళ చతుశ్చక్ర-పాద విమల కృష్ణా! మధుః
అగ్గి మోచితి శోభ - త-క-విచ్చద - పట్టకు శౌంధ - గట్టిగాను కృష్ణా! మధుః
అగ్గి శౌంధ-శౌంధ - శా-ప-చదపా-దప - రాజమార్గినిది కృష్ణా! కృష్ణా!
ప్రజవశితం నమ చేపవర్తిక - విమలమి నా చేయి కృష్ణా! కృష్ణా! మధుః

[అక్షరము:-28 పక్కరీయం దున్నది]

తల్లి १ - మధాపామ - తమగరి - పరిశ్రీ
మధురాత - నతగత - రిఇలా
११ - ముద్ర - మాగారి పసా - గమ
కాతిరి - విద్యుత్తుతయ - కృత
१ - మధా-మా-పదపా - తమగరి-పరి-రిపచని
మధు-రా-చా-త - నతగత-రిఇలా
११ - మధ-తమ - గారి పసా - గమ
కాతిరి - ముత్తుతయ - కృత
అగ్గి ११ - సగరి - శా-ప - పరిపరిచన
కాలకటి - శౌ-ప - శ-అను-య
११ - గమతరా - శా-ప - పాదనిరా-ని
తలపట్ట - శౌం - నూతయతయ

[ప్రతి కావ్యక్షరముల చొప్పున పాదుతున్నా]

గా మా - మా మా
అ మ్మ - లో మా
పా १ - १ १
అ అ - అ అ
గా మా - మా మా
అ మ్మ - లో న
పాదప-మగరి-పాద మధుః
కృష్ణలల-లలలలలల
గా १ - మా మా
వ అ - పై చా
మగరిప నిమగ్న మధుః
గాలలలల-కృష్ణలలలలలల

111-చ త - చ ప ని ద ప - చ ధ మా
కొ స రి - కొ ప్త స త రి - నా అ త్తొ

112-ప గ రే ప - , , ప - ని ద ప
రా అ జ మా - అ త ర్గ - మి ఇ ద్రి

113-చ రే ప - ప ని రే ప ని - ధ ప
ప్ర జ ప ని - త అ లు త్త - స మా

114-గ ప ప ప - ప , , ప ని ప గ రే ప ని ధ
వి ను ది దు - నా అ పై ఇ త్త ఇ ఇ ఇ ఇ

ఇది-మొక్క ర్థ పోరికాంధోజ జ్యోతుః. యి. శ్రహనరాగము - చాప్తాశము.

చరి-అంగ-మమ-ప-చ-కైవి. [తెల్లకుల పెంక మేళన పగానే విలకమా] అ. సగ్గే ధమగ మరిగరిగ.

పరి రా రా మా యింజికి రయమాన గా పాలా - బాలుడవని నిన్ను చాలాగా మార్చి కిరా రా

అది ఎంతవరకు పంకమేలరా నా పై దత్తరక్ష నాకు నె క్కవేర గా కిరా రా

అది (1) చాప్త పుష్పలు ఇదిగో - కొల్లగ యొ రయి - పల్లవ ర్థ - పెల్లవే మమనంజే - కల్లవే మకరారా కల్ల -

కాధరిగార - కలకేతకు గ ముల రి పరికాపదగాని కిరా రా (2) అత్తా న రి న్నాని - కి కి పి పి నా -

అత్తా గార న్నాని - కి కి పి పి నా - చిత్తా ము నిల్పే దు ప్తాన్వితా - నినుబాద - పుంకజ ముఖాన్వితా పంకజ

నిల్పే త్త - వింకమేలరా పెంక మేళవరద శ్లేషే కిరా రా (అనుపల్లవిని పాడుకొని)

చాగలక్షణము: 72వ-కృతియందున్నది.

అది, పా-చ రి గా రి రి, - రి రి, రి క - చ ప మా, గ మా - రి రి గ రి

, రా-ని అ అ మా, ఇం - జికి, ఇ రయ - ముత నా, గొ ప్త - పాలా

. చ రి - పా - చ రి గా రి రి గా - గ రి రి, రి గ మా - చ ద రి - ధ గ మా

అ - రా - రి అ మా, ఇం - జికి, ఇ రి అయా - ముత త్త - న అ అ

పా , , - పా పా
లా అ అ - ధ మా

, , ని ప రే ప - ని ద పా,
అకర్మికి ప్త - అ అ అ అ

ప మ మ గ రి - గ మా
అ అ త్త త్త - రి క

పదపద గ - ప గ మ, పా, మ పా
ప్త అ అ అ - అ అ అ | అ | మ పా

అ. సరిగ మా ప మధనిగ

అ. సగ్గే ధమగ మరిగరిగ.

కిరా రా

పెల్లవే మమనంజే - కల్లవే మకరారా కల్ల -

అత్తా న రి న్నాని - కి కి పి పి నా -

నినుబాద - పుంకజ ముఖాన్వితా పంకజ

(1)

(2)

గమ - ప మ గ మ రి గ రి | స ని ని స - రి గ రి సా | స ని ధా - ప మ ధా
సా - ప మ అ అ లా అ అ | అ అ అ అ - లా అ అ అ | ప అ స - స ఇ నా
స - రి గ మ స ధ | ప మ గ, మ - రి రి గ రి | స ని సా ||

అ - ప అ - అ అ అ గ అ | స రి గ రి | స ని సా || రా ||

అ | ప ధ - ప మ ధా | స - రి సా | ని స - రి సా | స ని ధా - రా ని ధ సా

, ఎ ల - ప అ సా | స - రి సా | ప - తా మే | అ అ రా - నా అ అ పై

, స రి - సా స ని ధా | ధ ధా - రా ని ధ సా | రి గ - మా ప మ మా | రి గ - రి రి గ రి | స ని - సా ||

ఇ ధ ర - రి ర అ అ : శ్చ కా - నా అ అ దూ | చెం - తా అ అ కూ | ఇ ధ - రా గ అ అ | అ అ - రా ||

(అనుపల్లవి స్వరమువలె చరణములు పాడుతున్నది)

చరి-సాగ-సం-మ-వ-చ-ధ-తై ని కాపీరాగము—అదితాశము ఆ. సరిగా మరిపముపదనిస
శ్రీ బలించుద్ర పటోపాధ్యాయగారిచే రచింపబడినది; రాష్ట్రగీత అ. సనిధపముగరిస
ఈ వంద మారకు - వంద మారకు || వందే || అ || సుజలాం సుఫలాం వలయజ శీతలాం సస్యశ్యామలాం మారకు || వందే ||
చ || (1) ఈ భక్త్యాత్మన్మి పులిక యామి నీం పుల్లకు సమిత్తదమదల శోభిష్ట సుహాసినీం సుమధుర భాషిణీం సుఖదాం
వరదాం మారకు || వందే || (2) తింశతోటి కంఠ కలకల నిసాదకరాశి ద్విత్తింశతోటి భుజైర్ధృత ఖర కరపాశి
శోశి మా కుమి అబలే? బహుబల ధారిణీం సమామి తారిణీం రిభుదల వారిణీం మారకు || వందే || (3) కుమి విశ్వా
కుమి ధర్మ, కుమి వ్యాధి, కుమి మర్మ త్యం హి ప్రాణాః శరీరే బాహుకే కుమి మా శక్తి హృదయే కుమి మా భక్తి
శోమర యా శ్రతిమాగడి మందిరే || వందే || (4) త్యం హి దుర్గాదశప్రహరణ ధారిణీ కమలా కమలదల విహ
రిణీ వాణీ విద్యాద్యాయినీ సమామి త్యాం సమామి కమలాం ఆకులాం ఆకులాం సుజలాం సుఫలాం మారకు || వందే ||
మారకు || శ్యామలాం సరళాం సునీతాం భూషితాం ధరణీం భరణీం మారకు || వందే ||
రాగలక్షణము :- 48 పచ్చియం ఉన్నది. శ్రేణి రంద్రక్షరణల నొప్పన పాడుతున్నది.

అసా - ని ప మ - రీ ధి । సా , - రి , మ - రి మ ప ని । ప - ని ప మ - రీ ధి । సా , , సా , , ॥
 ప - రా ఎ - మా త । రం - మ , త - రం - ॥ ప - రా ఎ - మా త । రం - ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 అ॥ మ మ మ - ప ప పా । మ ప ని ని । సా , ని సా , , పా పా - కీ ప్త । సా , , ప , , ని ప మ ॥ ప ప ॥
 మ ప లా - సు ప లాం । మ లయ జ । శి , త లాం । , ప స్య - శ్యా మ । లాం - మ । , త రం ॥ ప ప ॥
 చి , మ మా - సా నీ । మ ప ని ని । సా , ని సా , , మ ప ని ప రీ - ప ని । ప ని - సా , ని - సా , ,
 , కు భ్ర - శ్యా త్పా , పు ల కీ త । యా , మి నీం । పు ల్ల కు ణ మి త - ద్ర మ । ప ల - యో భి - నీం , ॥
 ప కీ - ప కీ - ప ని । ప ని - సా , ని సా , , మ ప కీ , , - ప ని । సా , - ప , , ని ప మ ॥ ప ప ॥
 సు హా - నీ సీం - సు మ । ప ర - భా । పి నీం ॥ సు ఖ దాం - ప ర । దాం - మ , త రం ॥ ప ప ॥

శ్లో ౨౦౦ 4 - పరణమణుల పరణమహపతి పాడుకొన నలయును. (మిగిలినది అనుపల్లవి వలె)

—: పం గ ల ము :-

చరి-అంగ-కుమ-ప-కుద్ధ-కాని.

[శ్రీ శ్యాంరాజయ్యగారి విరచితము]

(అనుభవమున, చంద్ర-కైని లు చాడబడు మున్నవి.) శ్రీశక్తి శాల్మక్షరముల వా॥ పాడుకు నేది.

[రాగలక్షణము:- 2 వ - కృతియం మున్నది.]

శ్రీ సి సామ రూపమలకు - నిర్వృ జయ మంగళము ॥సి॥

అ॥ పశమాన సుతుడు పట్టు- పాదార విందములకు ॥రీ॥

శ్రీ పంకజాక్షి నలకొన్న - యంగ యుగమునకు ॥సి॥ (2) సలివారి గేరు చిరు - సర్వగల మోమునకు ॥సి॥ (3) నవమూర్తా

భోగములు - నదీయంచే యుగమునకు ॥సి॥ (4) ప్రహలాదా శారదాది - భక్తులు పొంగడు మండే ॥సి॥ (5) రాజీవ నయన

త్యాగ- రాజ వినుతమైన ॥సి॥

సౌరాష్ట్ర రాగము. ఆదిత్యాళము

అ. సరిగమపధనిస

అ. సనిధపమగరిస

6	సత్యం -	...	...
7	విద్య	...	...
8	విద్య	...	...
9	విద్య	...	...
10	విద్య	...	...
11	విద్య	...	...
12	విద్య	...	...
13	విద్య	...	...
14	విద్య	...	...
15	విద్య	...	...
16	విద్య	...	...
17	విద్య	...	...
18	విద్య	...	...
19	విద్య	...	...
20	విద్య	...	...
21	విద్య	...	...
22	విద్య	...	...
23	విద్య	...	...
24	విద్య	...	...

4. శమాగరిత - మనిధుడధ - మమగరి - గమధని - సరిసనిధ - నిసరిగరి - స .
రినిధు - ధని - మనిధిస - నిధ - సరి . సరి - సనిధుధమచిధనిస - నిధి
5. పా - మగరిత - పాధనిసనిస - నీ - ధమగారిచనిధి - మగారిచ - .
రిగమమగ - మపానిధని - సనిధు - మ - చద్ధమగమగారిచని - సరి .
6. గ - రిమ - గరిత - ధని - ధని - పధని - ప . నిధ - మధుత - మగారిచని - సమగరి .
7. గమపా - ధుధునిధ - మనిధా . ధ - ధమమమగరి - గమగరిత - నిస .
8. , , నిసగరిత - నిధ - చద్ధనిధామ - మగమగరిచని - సరిగ - రిగమ - శధ .
9. మచిధనిస - నీధ - నిసరిగరి - సరి . , - సనిధు ధుధమచిధనిస - సనిధుత .
10. , - మగగరిత - మగరి - గమ . గధుత - పమపగా మగరి - గమపని
11. , - నినిసా - సరిగ - రిగమగరి - మగ . , గరిత నిధ నిధి - సనిధ - సానిధ .
12. పమగరిత ||

రెండవ ప్రస్థరములు 128 అక్షరములు

1. , , , , , నిధుధ - మమగరి - రిగమ - మమగరి - సరిగ - సరి - నిసనిధ .
2. , - నిసరి - గమ - రిగ - మగ - రిగమమ - , ధమనిధుత - మచిధమగరి - గమచిధ .
3. , - మచిధనిస - చద్ధని - సనిధ - నిధని - స . రిగరిత - నిధ - నిసనిధుత - ధనిసరి .
4. , - నిధనిస - నిసరిగరి - రిగరి - స . గరి - సనిధిసరి - సనిధుత - ధ .

ఇటులనే అభ్యసించిన యెడల స్మరప్రస్తార జ్ఞానము కలుగును.

ఇందుని యెడల చూడగాను మధ్యకాలముగను, తదుపరి పై కాలముగాను పైని పాదసలయము.

రాగ ప్రకరణము

రాగ శబ్దార్థము

శ్లో॥ యోమంద్యని విశేషస్తుర్యకవర్ణ విభూషిణః ।
రంజితోజన బిత్తానాం స రాగః కథితోహస్తః ।

తా॥ రాగమనగా, స్వరవర్ణములచే అలంకరింపఁబడి, జనుల చిత్తమును ఆనందింప చేయునట్టి ధ్వని విశేషము రాగమనఁబడును.

శ్లో॥ స్థానూరోహ్యవరోహిత సంఛారిత్వధ లక్షణమ్ ।
స్థిత్యాస్థిత్యాప్రయోగః స్థాదేకై కస్యస్వరస్వతుః ।

శ్లో॥ స్థాయీవర్ణస్థనిష్ఠేతుః పరావస్వరనామకౌ ।
ఏతత్సమ్మిత్రణాద్వర్ణస్థసంచారీ పరికీర్తితః ।

తా॥ రాగము స్థాయి, అరోహి, ఆవరోహి, సంచారి, యని నామకరణములు. అందు ఒక్కొక్క స్వరమును నిశంబముగా నిశించి నిలిచి పాడుట స్థాయీయనఁబడును. స్వరములు సరిగనువధవిధముని క్రమముగా హెచ్చుట అరోహీయనఁబడును. సరిధవనుగరిగ యని క్రమముగా తగ్గుట ఆవరోహీయనఁబడును. ఈ మూటి యొక్క చేరిక సంచారి యనఁబడును.

శ్లో॥ పాదపాదప సుపూర్ణ భేదాద్రాగ స్తిథామరః ।
కొడవః పంచభిః ప్రోక్త స్వరైః పద్భిస్తుపాదపః
సుపూర్ణసప్తభిః క్షేయ ఏవం రాగస్త్రి నానుతాః॥

తా|| రాగములు - సాదవము, జౌడవము, సంపూర్ణము అని యాడుచిథములు.
అందు జౌడవము విదుస్వరములును, సాదవము ఆరుస్వరములును, సంపూర్ణము శుద్ధ
స్వరములును, గలిగియుండును.

ఉదాహరణము

ఆరోహణము.

అవరోహణము.

సంపూర్ణము ...

స రి గ మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ గ రి స ||

సాదవము ...

స రి గ మ ప ధ స - స ధ ప మ గ రి స ||

జౌడవము ...

స రి గ మ ప ప - స ప మ గ రి స ||

ఈ సంపూర్ణ సాదవ జౌడవములలో సంపూర్ణము ఒక్క భేదమును, సాదవము
అయి భేదములును, జౌడవము పదిహేను భేదములును గలిగి ఇరువదిరెండు భేదములు
అయ్యెను. వాటి మూర్ఖనాప్రస్తార మీ క్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

— మూర్ఖనాప్రస్తారము —

అవగా, జన్యరాగ ప్రస్తారము

ఆరోహణము.

అవరోహణము.

సంపూర్ణము ...

1. స రి గ మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ గ రి స ||

ఈయొక్క టిన్ని సంపూర్ణభేదము.

సాదవములు ...

1. స రి గ మ ప ధ స - ప ధ ప మ గ రి స ||

”

2. స రి గ మ ప ని స - స ని ప మ గ రి స ||

”

3. స రి గ మ ధ ని స - స ని ధ మ గ రి స ||

”

4. స రి గ మ ధ ని స - స ని ధ ప మ గ రి స ||

”

5. స రి మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ రి స ||

”

6. స రి మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ గ రి స ||

ఈ రిన్ను సాదవ భేదములు.

జౌడవములు

1. స రి గ మ ప ప - ప ప మ గ రి స ||

”

2. స రి గ మ ధ ప - ప ధ మ గ రి స ||

”

3. స రి గ మ ని స - స ని మ గ రి స ||

”

4. స రి గ ప ధ స - ప ధ ప మ గ రి స ||

5.	స రి గ ప ని స - స ని ప గ రి స
6.	స రి గ ధ ని స - వ ని ధ గ రి స
7.	స రి మ ప ధ స - స ధ ప మ రి స
8.	స రి మ ప ని స - స ని ప మ రి స
9.	స రి మ ధ ని స - స ని ధ మ రి స
10.	స రి ప ధ ని స - స ని ధ ప రి స
11.	స గ మ ప ధ స - స ధ ప మ గ స
12.	స గ మ ప ని స - స ని ప మ గ స
13.	స గ మ ధ ని స - స ని ధ మ గ స
14.	స గ ప ధ ని స - స ని ధ ప గ స
15.	స మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ స

ఈ 15న్ను ఔడవభేదములు

ఈ పై నుదహరింపబడిన సంపూర్ణ, సాదవఔడవములచే గలిగిన 22 భేదములు లకు అవరోహణములు 22 లో సంపూర్ణ అవరోహణమును ఒక్కొక్క మాటును, సాదవ అవరోహణములు 6-లో ఒక్కొక్కదానిని ఒక్కొక్కమాటును, ఔడవ అవరోహణములు 15 లో ఒక్కొక్కదానిని ఒక్కొక్కమాటును గృహిండుటచే 484 భేదములగును. అవి ఎట్లవగా :

సంపూర్ణ అవరోహణము ఒక్కదానిని	...	22
సాదవ అవరోహణముల ఆటింటిచే	...	132
ఔడవ అవరోహణముల పదిహేనింటిచే	...	330

మొత్తము 484

ఈ 484 జన్యరాగములు వివర మీశ్రీంధ వ్రాయబడుచున్నవి.
సంపూర్ణ సంపూర్ణభేదము 1 = అనగా, ఆరోహణమందును అవరోహణమందును సంపూర్ణస్వరముగా నుండునది.

సంపూర్ణ సాదవ భేదములు 6 = అనగా ఈ ఆటింటికిని అవరోహణమందును సంపూర్ణముగానుండి అవరోహణములో ఒక్కొక్క స్వరము వర్ణముచేయు భేదము ఐండినది.

సంపూర్ణ ఔడవ భేదములు 15 = అనగా, ఈ పదిహేనింటికిని ఆరోహణము నందు సంపూర్ణముగానుండి అవరోహణములూ చెండ్లెని స్వరములు వర్ణములు చేయు భేదములుండునవి.

షాడవ సంపూర్ణ భేదములు 6 = అనగా, ఈ అఱింటికిని ఆరోహణములూ ఒక్కొక్క స్వరము వర్ణములై అవరోహణము నందు సంపూర్ణముగా నుండునవి.

ఔడవ సంపూర్ణ భేదములు 15 = అనగా, ఈ పదిహేనింటికిని ఆరోహణము నందు చెండ్లెని స్వరములు వర్ణములై అవరోహణమునందు సంపూర్ణముగా నుండునవి.

షాడవ షాడవ భేదములు 36 = అనగా, ఒక్కొక్క షాడవ ఆరోహణమునకు అఱింటిని షాడవ అవరోహణములను జేర్చుటచే ఆరార్థ 36 భేదంబులగును.

షాడవ ఔడవ భేదములు 90 = అనగా, ఒక్కొక్క షాడవ ఆరోహణమునకు పదిహేనింటి ఔడవ అవరోహణములను జేర్చుటచే ఆరుపదిహేను 90 భేదంబు లగును.

ఔడవ షాడవ భేదములు 90 = అనగా, ఒక్కొక్క ఔడవ ఆరోహణమునకు అఱింటిని షాడవ అవరోహణములను జేర్చుటచే పదిహేనార్థ 90 భేదంబులగును.

ఔడవ ఔడవ భేదములు 225 = అనగా, ఒక్కొక్క ఔడవ అవరోహణమునకు పదిహేనింటి ఔడవ అవరోహణములను జేర్చుటచే పదిహేను పదిహేనులు 225 భేదంబులగును.

ఇట్లు ఒక్కొక్క మేళకర్త రాగముయొక్క ఆరోహణ అవరోహణము నందు సప్తస్వరములను సంపూర్ణముగా వ్రాసి, దాని క్రింద సడదు భేదముల క్రమా రము క్రమసింధుగా నేర్పడునది జన్యరాగము లనబడును. అట్టి జన్యరాగములు మేళకర్తరాగ మొక్కింటికి 434 వాద్యుల 72 మేళకర్తలకును, 848 జన్యరాగ ఘటా త్తయైనవి. అది నీటనిన ?

శుద్ధవికృతి భేదములచే గలిగిన		
సంపూర్ణ సంపూర్ణ మేళకర్తలు	...	72
సంపూర్ణ షాడవ రాగములు	...	432
సంపూర్ణ ఔడవ రాగములు	...	1080
షాడవ సంపూర్ణ రాగములు	...	432
షాడవ షాడవ రాగములు	...	2592
షాడవ ఔడవ రాగములు	...	6480
ఔడవ సంపూర్ణ రాగములు	...	1080
ఔడవ షాడవ రాగములు	...	6480
ఔడవ ఔడవ రాగములు	...	16200
	మొత్తము	34848

ఈ 34848 రాగములుగాక వక్రరాగములు అనేకములు గలవు.

మూర్ఖనాప్రసారము సంపూర్ణము

రాగ భేదములు

శ్లో॥ శుద్ధశ్చాయా లగోమిత్ర ఇత్యేతైక మపిత్రిధా ।

శాస్త్రోక్త నియమాద్య చ్చాయయా మిత్రణాదపి ॥

తా॥ పై సుదహరించిన సంపూర్ణ షాడవ ఔడవ రాగములనునవి, శుద్ధము, ఛాయాలగము, మిత్రము అని ఒక్కొక్కటి మూడువిధములు గా నున్నవి. శాస్త్ర మందు చెప్పబడిన నియమప్రకారము వాడునట్టి రాగములు శుద్ధము లనబడును. అవ్యరూపాచార్యులతో గలిగిన రాగములు చాయాలగ మనబడును. ఈ శుద్ధశ్చాయా లగములతో చేసిన రాగములు మిత్రము లనబడును.

శుద్ధరాగముల కుదాహరణము:—దేవగియ, కళ్యాణి, హరికాంభోజి, సాహరి, భౌండి, గుండగియ, వరాళి, ముఖారి, మొదలగునవి.

ఛాయాలగముల కుదాహరణము:—దేశి, కరంజి, భల్లారి, చిలహరి, జాలి, రానుగియ, అహారి మొదలగునవి.

పితృమల కుతూహలము—

మేఘరంజి, మలహరి, మందారి, ఘోరరి.
ఘంటారవము, గోళ, సాశి, అరిత
చెందలగునవి.

మఱియు, ఈ రాగములకు రాగాంగ, ఉపాంగ, క్రియాంగ దేశాంగములని నాలుగు భేదములు లభింప. ఈ దేశాంగమునే భాషాంగమనియు వాడుదురు. రాగాంగ మనగా, సంస్కృతమునైన మేళకర్త రాగములకు పేరు. ఉపాంగమనగా, బౌద్ధపాద వాది భేదములచే బుట్టిన రాగములు. క్రియాంగమనగా, రాగస్వరములను వ్రేకము చేయగా బుట్టినవి. దేశాంగమనగా, రెండేసి రాగములను గలుపుటవలన బుట్టురాగ ములు. ఆయా రాగములకు న్యాసాంత గ్రహస్వరములు గలవు. పట్టుపలన రాగ స్వరూపము చక్కగా నెరుపడుచున్నది.

న్యాసాంత గ్రహస్వర లక్షణము

శ్లో॥ గీతానా సాపితోయస్తు సగ్రహస్వర ఉచ్యతే ।
న్యాసస్వరస్తు విజ్ఞేయో యస్తగీతి సమాపకః ।
బహుళోయః ప్రయోగేషు సోయమంత స్వరోమతః ॥

తా॥ రాగము వారంభించు నపుడేమి, మధ్య మధ్య సంగతి వారంభించు నపుడేమి, ఆస్వరములలోనే నిలుపబడనది. గ్రహస్వరమనఁబడును. ఒక్కొక్కరాగ మును అలాపించునపుడు సంగతి విస్మయముయొక్క చివర స్వరమనిన నిలుపుట న్యాస స్వరమనఁబడును. ఆయా రాగములలో సంగతిజేసి పాడునప్పుడు ప్రయో గములందు విస్తారమై మాటిమాటికి ఉపయోగింపబడి రక్తియిచ్చునట్టి స్వరము అంత స్వరమనఁబడును. ఇట్లు ఆయా రాగములయొక్క రూపమేర్పడుటకు న్యాసాంత గ్రహస్వరములు ఈ యీ రాగములకు నివి యివి యని ప్రాచీనులు కొన్ని రాగము లకు నిర్ణయించి యున్నారు.

—* రాగరసములు *

శ్లో॥ సాయంగేయో రసేవీరే శంగాతే చేతకీర్తితం ।
సంగ్రామే వీరతారూపం లాలయంస్తుకీర్తనం ।

గానేషదవరాగాణాం గదితం పూర్వసూరిభిః ॥

వ్యాధినాశే శత్రునాశే భయశోక వినాశనే

కౌడవాస్తు ప్రగతవ్యా గ్రహశాస్త్ర్యర్థకర్మణి ॥

తా! సంప్రార్థరాగములు. వీర, శృంగార, కరుణ, హాస్యరస ప్రతిపాదకములు, షడవరాగములు యుద్ధములందు వీరరస ప్రధానమగునట్లు ఉపయోగింపవలయు ననియు, కౌడవరాగములు శత్రు, వ్యాధి, భయ, శోక వినాశమందును, గ్రహశాంతి ప్రయోజనముగల కర్మలయందును, ఉపయుక్తములని జెప్పబడియె. అనగా, రసయుక్తములయిన రాగములనుబట్టి పదకేర్తనలు మొదలగునవి చేయవలె ననియు, పదకేర్తనలు మొదలగు పాటయొక్క భావార్థములనుబట్టి రాగములను ఉపయోగింప వలెననియు నెఱుంగునది,

శుద్ధ సుధ్యమరాగముల చక్రములు.

1. చక్రము			
రి	గ	ధ	ని
శు శు	శు	శు	శు
శు శు	శు	శు	కై
శు శు	శు	శు	కా
శు శు	చ	కై	
శు శు	చ	కా	
శు శు	ప	కా	

2. చక్రము,	శురి - సా, గ
3. చక్రము,	శురి - అం, గ
4. చక్రము,	చరి - సా, గ
5. చక్రము,	చరి - అం, గ
6. చక్రము	మరి - అం, గ

ఈ మొదటి చక్రమందువలెనే దైవత నిషాదములు మాత్రము ప్రతిచక్రము కుమారులు అణుభేదంబులగుచుండును. ఇట్లే ప్రతిసుధ్యమ రాగముల మాహించునది.

1. చక్రము	స రి గ మ ప థ ని
1 కనకాంగి	,, కు కు కు ,, కు కు
2 రత్నాంగి	,, కు కు కు ,, కు క్ష
3 గానమూర్తి	,, కు కు కు ,, కు క్ష
4 వనస్పతి	,, కు కు కు ,, చ క్ష
5 మానవతి	,, కు కు కు ,, చ క్ష
6 తానరూపి	,, కు కు కు ,, చ క్ష
2. చక్రము	స రి గ మ ప థ ని
7 సేనాపతి	,, కు సా కు ,, కు కు
8 హనుమత్తోడి	,, కు సా కు ,, కు క్ష
9 భేనుక	,, కు సా కు ,, కు క్ష
10 నాటకప్రియ	,, కు సా కు ,, చ క్ష
11 శోకిలప్రియ	,, కు సా కు ,, కు క్ష
12 రూపవతి	,, కు సా కు ,, చ క్ష
3. చక్రము	స రి గ మ ప థ ని
13 గాయకప్రియ	,, కు తం కు ,, కు కు
14 వసుభాధరణము	,, కు తం కు ,, కు క్ష
15 మాయామాళవగౌళి	,, కు తం కు ,, కు క్ష
16 చక్రవాకము	,, కు తం కు ,, చ క్ష
17 మూర్త్యకాంతము	,, కు తం కు ,, చ క్ష
18 హాటకాంబరి	,, కు తం కు ,, చ క్ష
4. చక్రము	స రి గ మ ప థ ని
19 ఘంకారధ్వని	,, చ సా కు ,, కు కు
20 సతతైరవి	,, చ సా కు ,, కు క్ష
21 కీరవాణి	,, చ సా కు ,, కు క్ష
22 ఖరహర్షప్రియ	,, చ సా కు ,, చ క్ష
23 గౌడిమమౌహరి	,, చ సా కు ,, చ క్ష
24 వరుణాప్రియ	,, చ సా కు ,, చ క్ష

గానేషాదవరాగాణాం గదితం పూర్వసూరిభిః ॥

వ్యాధినాశే శత్రునాశే భయశోక వినాశనే

బౌడవాస్తు ప్రగతవ్యా గ్రహశాస్త్రార్థకర్మణి ॥

తా! సంపూర్ణరాగములు. వీర, శృంగార, కరుణ, హాస్యరస ప్రతిపాదకములు, షాడవరాగములు యుద్ధములందు వీరరస ప్రధానముగునట్లు ఉపయోగింపవలయు ననియు, బౌడవరాగములు శత్రు, వ్యాధి, భయ, శోక వినాశమందును, గ్రహకాంతి ప్రయోజనముగల కర్మలయందును, ఉపయుక్తములని జెప్పబడియె. అనగా, తనయుక్తములయిన రాగములనుబట్టి పదకీర్తనలు మొదలగునవి చేయవలె ననియు, పదకీర్తనలు మొదలగు వాట్లయొక్క భావార్థములనుబట్టి రాగములను ఉపయోగింప వలెననియు నెఱుంగవది,

శుద్ధ సుధ్యమరాగముల చక్రములు.

1. చక్రము			
రి	గ	ధ	ని
శు శు	శు	శు	శు
శు శు	శు	శు	కై
శు శు	శు	శు	కా
శు శు	చ	కై	
శు శు	చ	కా	
శు శు	ష	కా	

2. చక్రము,	శురి - సా, గ
3. చక్రము,	శురి - అం, గ
4. చక్రము,	చరి - సా, గ
5. చక్రము,	చరి - అం, గ
6. చక్రము	షరి - అం, గ

ఈ మొదటి చక్రమందువలెనే దైవత నిషాదములు మూత్రము ప్రతిచక్రము శుక్లము ఆణుభేదములగుచుండును. ఇట్లే ప్రతిసుధ్యమ రాగముల మూపొందునది.

1. చక్రము	స రి గ మ ప థ ని
1 కనకాంగి	,, శు శు శు ,, శు శు
2 రత్నాంగి	,, శు శు శు ,, శు శ్ర
3 గానమూర్తి	,, శు శు శు ,, శు శా
4 వనస్పతి	,, శు శు శు ,, చ శ్ర
5 మానవతి	,, శు శు శు ,, చ శా
6 తానరూపి	,, శు శు శు ,, ప శా
2. చక్రము	స రి గ మ ప థ ని
7 సేనాపతి	,, శు సా శు ,, శు శు
8 హనుమంతోడి	,, శు సా శు ,, శు శ్ర
9 భేనుక	,, శు సా శు ,, శు శా
10 నాటకప్రియ	,, శు సా శు ,, చ శ్ర
11 శోకిల్పప్రియ	,, శు సా శు ,, శు శా
12 రూపవతి	,, శు సా శు ,, ప శా
3. చక్రము	స రి గ మ ప థ ని
13 గాయకప్రియ	,, శు ఆం శు ,, శు శు
14 పటశాభరణము	,, శు ఆం శు ,, శు శ్ర
15 మాయామాళవగౌళి	,, శు ఆం శు ,, శు శా
16 చక్రవాకము	,, శు ఆం శు ,, చ శ్ర
17 సూర్యకాంతము	,, శు ఆం శు ,, చ శా
18 హేటకాంబరి	,, శు ఆం శు ,, ప శా
4. చక్రము	స రి గ మ ప థ ని
19 యుగారధ్వని	,, చ సా శు ,, శు శు
20 నతతైరజి	,, చ సా శు ,, శు శ్ర
21 కీరవాణి	,, చ సా శు ,, శు శా
22 భరహరప్రియ	,, చ సా శు ,, చ శ్ర
23 గౌరీమమోహిని	,, చ సా శు ,, చ శా
24 నరుణప్రియ	,, చ సా శు ,, ప శా

5. చక్రము	స రి గ మ ప ధ ని
25 మారరంజని	,, చ లం కు ,, కు కు
26 చారుశి	,, చ లం కు ,, కు శ్చ
27 సరసాంగి	,, చ లం కు ,, కు శ్చ
28 మారికాంభోజి	,, చ లం కు ,, చ శ్చ
29 ధీరశంకరాధరణము	,, చ లం కు ,, చ శ్చ
30 నాగానందిని	,, చ లం కు ,, చ శ్చ
6. చక్రము	స రి గ మ ప ధ ని
31 యాగప్రియ	,, మ లం కు ,, కు కు
32 రాగవర్ణి	,, మ లం కు ,, కు శ్చ
33 గంగయభూషణి	,, మ లం కు ,, కు శ్చ
34 నాగధీశ్వరి	,, మ లం కు ,, చ శ్చ
35 కూలిని	,, మ లం కు ,, చ శ్చ
36 చలనాట	,, మ లం కు ,, చ శ్చ
7. చక్రము	స రి గ మ ప ధ ని
37 సాలగము	,, కు కు ప్ర ,, కు కు
38 జలార్ద్రవము	,, కు కు ప్ర ,, కు శ్చ
39 రఘాలవరాళి	,, కు కు ప్ర ,, కు శ్చ
40 నవనీల	,, కు కు ప్ర ,, చ శ్చ
41 పూవని	,, కు కు ప్ర ,, చ శ్చ
42 రఘుప్రియ	,, కు కు ప్ర ,, చ శ్చ
8. చక్రము	స రి గ మ ప ధ ని
43 గవాంభోధి	,, కు నా ప్ర ,, కు కు
44 భవప్రియ	,, కు నా ప్ర ,, కు శ్చ
45 కుభవంకువరాళి	,, కు నా ప్ర ,, కు శ్చ
46 చుడ్చిధమర్జి	,, కు నా ప్ర ,, చ శ్చ
47 మువరాంగి	,, కు నా ప్ర ,, చ శ్చ
48 దివ్యమణి	,, కు నా ప్ర ,, చ శ్చ

9. చక్రము		స రి గ మ ప ధ ని
49 ధవళాంబరి	,, శు తం ప్ర ,, శు శు	
50 నామనాయకీ	,, శు తం ప్ర ,, శు శ్ర	
51 కామధర్మని	,, శు తం ప్ర ,, శు తా	
52 రామప్రియ	,, శు తం ప్ర ,, చ శ్ర	
53 గమనశ్రవ	,, శు తం ప్ర ,, చ తా	
54 విశ్వంబరి	,, శు తం ప్ర ,, మ తా	
10. చక్రము		స రి గ మ ప ధ ని
55 శ్యామలాంగి	,, చ శా త్ర ,, శు శు	
56 చన్దుఖప్రియ	,, చ శా త్ర ,, శు శ్ర	
57 సింహాద్రిమధ్యమ	,, చ శా త్ర ,, శు తా	
58 హేమవతి	,, చ శా త్ర ,, చ శ్ర	
59 ధర్మవతి	,, చ శా త్ర ,, చ తా	
60 సీతాపతి	,, చ శా త్ర ,, చ తా	
11. చక్రము		స రి గ మ ప ధ ని
61 కాంతాయణి	,, చ తం ప్ర ,, శు శు	
62 రిషభప్రియ	,, చ తం ప్ర ,, శు శ్ర	
63 అశాంగీ	,, చ తం ప్ర ,, శు తా	
64 వాచస్పతి	,, చ తం ప్ర ,, చ శ్ర	
65 మేఘల్యాణి	,, చ తం ప్ర ,, చ తా	
66 చిత్రాంబరి	,, చ తం ప్ర ,, మ తా	
12. చక్రము		స రి గ మ ప ధ ని
67 మచర్మిత్రము	,, మ తం ప్ర ,, శు శు	
68 జ్యోతిస్వరూపిణి	,, మ తం ప్ర ,, శు శ్ర	
69 ధాతువర్ధని	,, మ తం ప్ర ,, శు తా	
70 సానికాభావణి	,, మ తం ప్ర ,, చ శ్ర	
71 శోనలము	,, మ తం ప్ర ,, చ తా	
72 రసికప్రియ	,, మ తం ప్ర ,, మ తా	

ఈ దెబ్బదిరెండు మేళకర్తరాగముల పేర్లయొక్క మొదటి రెండు వర్ణములను కాదినవ, టాదినవ, పాదినవ, యాద్యవ్రమను వాటియందు సదరు మేళకర్తల పేర్లయొక్క మొదటి యక్షరసంఖ్యను (ఏకస్థానమునను అనగా; మొట్టమొదట వ్రాయునట్టి సంఖ్యను ఏకస్థానమని ఎరుంగునది.) రెండవ యక్షర సంఖ్యను (దశస్థానమందును అనగా, మొదట వ్రాయబడిన సంఖ్యకు ఎడమవైపున మరియొక సంఖ్యనుంచుట దశస్థానమని నెఱుంగునది.) ఇటుల వ్రాసి చూడగా అది ఎన్నవ సంఖ్య మేళకర్త యైనదిన్ని తేటబడును అట్లనిన ?

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ఝ, ఇది కాదినవము. అనగా, క మొదలు ఝ, వరకు 9 సంఖ్యలని యెఱుంగునది. ట త డ ఢ ణ త థ ద ధ క ఇది టాదినవము. ప ఫ బ భ మ, ఇది పాదినవము. య ర ల వ శ ష స హ, ఇది యాద్యవ్రమము. మేళకర్తల పేర్లయందు నకారము కూన్పార్పకము. ఈసంకేతింబునఁ జూచినది. ఉదాహరణము. కనకాంగి. ఈ రాగముయొక్క మొదటి రెండక్షరములలో కకారము కాదినవంబున మొదటిదిగా న, ఆ ఒకటిని ఏకస్థానంబున నుంచి రెండవ యక్షరమగు నకారము కూన్పమగుటచే దశస్థానంబునను సంఖ్యలేడు గాన ఇది మొదటి మేళకర్తరాగమని చెప్పవలయును చలనాట. ఈ రాగమందలి మొదటి రెండక్షరములలో చకారము కాదినవంబున నెఱుపవది గాన ఏకస్థానమందు రిను అకారము యాద్యవ్రమమందు మూడవది గాన దశస్థానమందు రను వ్రాసి తిరివ రాగమని చెప్పవలయును ఇటుల అన్నిటియందు నూహించవలెను.

ఇతీయ ఈక్రిందవ్రాయబడినమేళకర్తల పేర్లకుగల సంయుక్తక్షరముయొక్క రెండవ యక్షరము నందే గణించవలెను. సూర్యకాంతము, వణ్మృఖప్రియ, వడ్విధమార్గిణి, ధర్మవతి, సింహేంద్రమధ్యమము. ఈ రాగములయందు మాత్రము సంయుక్తక్షరము యొక్క రెండవ యక్షరమునందే గణింప వలెనని యెఱుంగునది.

అది ఎట్లునగా? సూర్యకాంతరాగము ఎన్నవమేళకర్తయని గణించునప్పుడు సూర్య అను రెండక్షరములలో మొదటి సకారము యాద్యవ్రమమందు ఏడవదిగా నెంచి, ర్య అను రెండవ అక్షరముయొక్క రకారమునందుగల క్యావడియైన యకాశమునందు సంయుక్తక్షరముగా న ఈ యకారము యాద్యవ్రమమందు మొదటిదిగా నెంచి సూర్యకాంతము రాగము 17 వ మేళకర్తయని చెలయవతెను.

ఇట్లే వణ్మృఖప్రియ, వడ్విధమార్గిణి, ధర్మవతి, సింహేంద్రమధ్యమ ఈ రాగములకు మాత్రము రెండవయక్షరమందుండు సంయుక్తక్షరమునే గణింపవలెను.

72-మేళకర్తల స్వరస్థానములను దెలిపేది పథకము

| | | | | | | రిష
భము. | గానా
రము | మధ్య
మము. |
|---------|--------|-------|--------|--------|---------|-------------|-------------|--------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | శు | శు | శు |
| కన | రత్నం | గాన | పనస్సు | మాన | లాన | | | |
| 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | శు | షా | శు |
| నేనా | హను | ధేనుక | నాటక | తోకల | రూప | | | |
| 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | శు | అం | శు |
| గాయ | మను | మాయా | చక్ర | సూర్య | హట | | | |
| 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | చ | షా | శు |
| యుం | నాథే | కేరవా | శిరహ | గాయ | మయ | | | |
| 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | చ | అం | శు |
| మార | చారు | నర | హరి | కీరం | నాగా | | | |
| 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | భ | అం | శు |
| యాగ | రాగన | గాంగే | వాగ | శూని | వలవా | | | |
| 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | శు | శు | ప్ర |
| సాల | బలూ | యుల | నవవి | వావవి | రఘుప్రి | | | |
| 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | శు | షా | ప్ర |
| గవాం | బన | శుభపం | వద్దిగ | సువర్ణ | దెవ్య | | | |
| 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | శు | అం | ప్ర |
| ధన | వాను | కాను | రాను | గమన | విశ్వం | | | |
| 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | చ | షా | ప్ర |
| శ్యాను | వేణు | సింహ | హేమ | ధర్మ | బలి | | | |
| 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | చ | అం | ప్ర |
| కాం | రిషభ | అతాం | వాచ | మేచక | చిత్ర | | | |
| 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | భ | అం | ప్ర |
| సుచరి | శ్లోతి | ధాతువ | నాసి | తోసల | రసిక | | | |
| ధైవతము | శు | శు | శు | చ | చ | ష | | |
| నిషాదము | శు | కే | కా | కే | కా | కా | | |

ఈ పథకమునందు ఉదహరింపబడియున్న జెబ్బది రెండు మేళకర్తరాగముఁ యొక్క స్వరస్థానములను దెలిసికొనెడిమార్గ మెటువలెనంటే ఇందు మొదటి గదిలో 1 టా సంఖ్యల కనకాంగి రాగము యొక్క స్వరస్థానములను దెలియవలసి నపుడు సదరు రాగమునకు తుడిదిక్కునయుండు రిషభగాంధార మధ్యమమును బాని క్రిందిదిక్కునయుండు దైవతసిమిదములను జూచినట్లయిన ఆ రాగముయొక్క స్వర స్థానములు స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. ఇట్లే అన్నిటియుండు మాహింనునది.

శుద్ధమధ్యమ జన్యరాగములు

1. కనకాంగి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

కనకాంగి	...	సరిగమపధనిధస - సనిధమగరిగరిస
కీర్తిప్రియ	...	సరిమపధస - సనిధమగరిస
శుద్ధమఖారి	...	సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస
వాగీశ్వరి	...	సరిగమపధస - సధపమగరిస
మూర్తాంగి	...	సరిగమపనిస - సనిధమగరిస
మోహనమల్లారు	...	సరిగమధనిధస - సధనిధపమగరిస
భోగ-చింతామణి	...	సరిపమపధనిస - సధపమగరిగరిస
భద్రప్రియ	...	సరిగమపధనిస - సధపధమగరిస
తపోల్లాసిని	...	సమరిగమపధనిస - సధపగరిస

2. రత్నాంగి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-శుని.

శనదుర్వి	...	సరిమపధనిస - సనిధమగరిస
రివిఖాంగి	...	సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
శ్రుశ్చనసంత	...	సరిగపమధనిస - సధనిపమగరిస
క్రీమణి	...	సరిగపధస - సనిధపగరిస
మనంతభూపాలము	...	సరిగపధనిస - సనిధపమధమగరిస
భోగగాంధారి	...	సమరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస

ఘంటాశబ్దము	...	పరిగమపనిస - సనిధపమగరిస
జయసింధు	...	పరిగమపస - సనిధపమగరిస
చపలమమోహరి	...	పరిగమధనిస - సనిధపమగరిస
జీవరంజని	...	పరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస

3. గావమూర్తి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

సామవరాళి	...	సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
సురటిమల్లారు	...	సరిమపనిస - సనిధపమగరిస
భిన్నతంచమము	...	సగమపధనిస - సనిధపమగరిస
గిరికర్ణిక	...	సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
అలికతోడి	...	సరిగమపస - సనిధపమగరిస
సారంగలలిత	...	సరిగమరిమపనిస - సనిధపమరిస
చాయాగౌళ	...	సరిగరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
మంగళగౌరి	...	సమపధనిస - సనిధపమగరిస

4. వనస్పతి—శురి-శుగ-శుమ-ప-చధ-కైని

కల్లాటశురటి	...	పరిగమపధస - సనిధపమరిస
భానుమతి	...	సరిగరిమపస - సనిధపమగరిస
రసావళి	...	సరిమపధనిస - సనిధపమరిస
సురభూషణి	...	సరిగమపస - సనిధపమరిస
లీలారంజని		సమరిగమపస - సనిధపమగరిస
శ్వేతాంబరి	...	సరిగమపమధనిస - సనిధపమగరిస
వీరవిక్రమము	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
సుగాతి	...	సమపధనిస - సనిధపమగరిస

5. మావవతి—శురి శుగ-శుమ-ప-చధ-కాని

మనోరంజని	...	సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
మీనలావన	...	సరిగమపధనిపస - సనిధపమగరిస
మంగళచేళిక	...	సరిగమపనిధస - సనిధపమగరిస
జయసావేరి	...	సమరిగమపధని - సనిధపమగరిస
భౌర్యోన్నత	...	సరిగమపమపస - సనిధపమగరిస

ఘనశ్యామలా	...	సగమపథస - సనిధపమగరిస
పూర్వనిధు	...	సరిగమతసనిస - సధతమధమగరిస
మంగళ భూషణి	...	పథపనిసరిగమత - మగరిసనిధప

6. తానరూపి—శురి-శుగ-శుమ-ప-పథ-కాని

తమకీర్తి	...	సరిమతనిస - సనిధనిపమగమరిస
తిల్లకత కాళిని	...	సరిగమతధనిస - సనిపమగరిస
శృంగారిణి	...	సరిగమతస - సనిధతమగరిస
దేశ్యనారాయణి	...	సరిగమతనిస - సనిధనిపమరిస
సింధుమావలి	...	సరిగమతధనిపనిస - సనిపమరిస
ఛాయానారాయణి	...	సమపథనిస - సనిధనిపమగరిస
దేశ్యసురటి	...	సమరిగమతధని - మమగరిసనిస
గౌళమాళవి	...	సరిగమతధనిపనిస - సపథనిపమగరిస
శ్రీమాళవి	...	సరిగమపనిధనిపస - సపమగరిస

7. సేనాపతి—శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

సేనాగ్రణి	...	సరిగరిమదనిస - సనిధపమగరిస
సింధుగౌరి	...	సగరిగమతస - సధపమగరిస
మైధవగౌళి	...	సరిగమపధనిస - సనిధమగమరిస
ఈశగౌళి	...	సమగమపధనిస - సధపధమగరిస
ఛాయాగౌరి	...	సరిమగమతనిధనిస - సనిధపమగమరిస
భోగి	...	సగమతధనిధస - సనిధపమగస
చింతామణి	...	సరిగమపమతధనిస - సధనిపమగరిస
భానుగౌళి	...	ధసరిగమతధని - ధపమగరిసనిధప
చాయామాళవి	...	సగరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస
గౌళపండ్రిక	...	సరిమపధస - సనిధపగరిస

8. మానుమత్తోడి—శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

తోడి (కుద్ధ)	...	సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
ధ్వజాక్షి	...	సగమతనిస - సనిధపమగరిస
మత్తోడి	...	సరిగమతధనిస - సనిధనిధపమగరిస

భూపాలము	...	సరిగపధన - సభపగరిన
కుద్ధమారున	...	సగమపధన - సభపమగరిన
పున్నాగ వరాళి	...	సరిగమపధని - నిధపమగరిన
నాగవరాళి	...	నిసగరిగమపధ - పమగరిన
ఆహారి	...	సరిసగమపధనిన - పనిధాతమగరిన
అసావేరి	...	వరిమపధన - వనితపథమపరిగరిన
ఛాయాబాళి	...	వరిగామపమధనిన - సనిపథమగారిస
కుద్ధసామంతము	...	ధపరిమపధ - ధపమగరిన
ఇందువారంగనాట	...	సరిగమపధనిస - సభపమగరిన
దేశకలంగాళ	...	సరిగమపధనిస - సభపమగరిన
కుద్ధసేమంతి	...	సరిగమపధన - సభపమగరిన
నాదనాళి	...	సరిగమపనిస - సనిధపమగరిన
చంద్రకాంతము	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిన
భానుచంద్రిక	...	సమధనిస - సనిధమగన
చంద్రికాగౌళ	...	సరిగమపధన - సభపమగరిన
కళాసావేరి	...	సరిగపనిస - సనిధపమగరిన
హిమాంబి	...	సరిగమపధనిధన - సరిపథమగరిన

9. ధేనుక—శురి-సాగ-శుమ-ప-శున-కాని.

దేశ్యఆంధాళి	...	సరిగమపనిధన - సభపమగరిన
ధైర్యయభి	...	సరిగమపధన - సనిపమపరిగరిన
దేశికరూప్రి	...	సమరిగమపనిస - సనిపథమగరిన
భిన్నవడ్డమము	...	సరిగరిపమపనిస - సభపమగరిన
శోకవరావళి	...	సగమనిధ - పమగరిన
అలితశ్రీకంఠి	...	సరిగమపధనిస - వనిధపమధమగరిన
టక్క	...	సగమపమధనిస - సనిధపమగరిన
సింధుచింతామణి	...	సరిమగమపధన - వధపమగరిన
పూర్వతరణ	...	సమగమధనిస - సనిధపమగరిన
గౌరిబంగాళ	...	ధపరిమపధని - ధపమగరిసనిధన
మాతృకోన్	...	సగమధనిస - సనిధమగన
మోహననాట	...	సగామపధపమధనిస - సనిపథపమగన

10. నాటకప్రియ—శురి-సాగ-శుమ-వ-చధ-కై ని.

నటాభరణము	...	సరిగమపధపనిస - పనిధపమగరిస
నిరంజని	...	సరిగమపథస - పనిధపమగరిస
దీపరము	...	సరిగమపధనిస - పనిధనిపమగరిస
మాగధశ్రీ	...	సరిగమపధస - పనిపగస
పూర్వరామక్రియ	...	సరిగమపనిధనిస - పనిపధమగరిస
కన్నడసౌక్యము	...	సరిగమపధపధనిస - పనిధపమగస
వసంతకన్నడ	...	సరిగమపని - ధమపగరిసని
సింధుతైరవి	...	మపధనిధసరిగమ - గరిసనిధపమగమ
హిందోళజేరిక	...	సమరిగమపధనిస - సపనిధమగరిస
పారంగళా	...	సమగమపధనిధస - పనిధపమగరిస

11. కోకిలప్రియ—శురి-సాగ-శుమ-వ-చధ-కాని.

కోకిలారవము	...	సరిగరిమపధనిస - పనిధపమగరిస
కామరి	...	సరిగమపధస - పనిధపమగరిస
వర్ధని	...	సగమపమపధనిస - పనిపధపమగస
మారువదేరిక	...	సగమపధపనిస - పనిధపమగరిస
ఛాయామైంధవి	...	పరిగమపధపనిస - పధనిపమగరిస
సింధుక్రియ	...	సరిగమపమధనిస - పధపమగరిస
కుడ్డమంజరి	...	సగమపమధనిస - పనిపధపమగరిస
వసంత నారాయణి	...	పరిగమపధ - పనిధపమగరిస
కుడ్డలలిత	...	సపమధనిస - పనిపధపమగరిస

12. రూపవతి—శురి-సాగ-శుమ-వ-చధ-కాని

రావ్యసగము	...	పమపధనిస - పధనిపమగరిస
లేఖావతి	...	పరిగమపనిధస - పనిధపమగరిస
బోగపరాధి	...	సరిగమపనిస - పనిపమగరిస
సామకరంజి	...	పగపధనిస - పనిధనిపమగరిస
హిందుతైరవి	...	సరిగమపధ - పనిపధనిపమగరిస
హిందోళసవంతము	...	పమరిగమపనిస - పనిపమరిస
హిందోళల్యాణి	...	సమగమపధనిస - పనిపధనిపమగరిస

భానుగోరి	...	సమపథనిస . సపనిపమగస
భూర్వస్వరావళి	...	సగమపథనిస . సపనిపమగస

13. గాయకప్రియ - తురి-అంగ-తుమ-వ-తుధ-తుని

గీతప్రియ	...	సరిగమపథనిస . సథపమగరిస
కుంతల కాంభోజి	...	సరిగమపథనిస . సరిధపమగరిస
పౌజ్జజ్జి	...	సరిగమపథనిస . సరిథపమగరిస
సామనారాయణి	...	సరిమపథనిస . సపథనిపమరిస
దేవముఖారి	...	సరిమపథనిస . సరిధపమరిస
కళ్యాణకేసరి	...	సరిగపథనిస . సధపమగరిస
నవరసచంద్రిక	...	సరిగపథనిస . సధపమగరిస
కలకంఠి	...	సరిమపథనిస . సనిధపమరిస
కలగడ	...	సరిగపథనిస . సనిధపమగరిస
జానామాలి	...	సమగమపథనిస . పథనిధపమగస
మతపరాలి	...	సమపథనిస . సరిధపమస

14. వశుభాధరణము - తురి-అంగ-తుమ-వ-తుధ-కై ని

వసంతభైరవి	...	సరిగమపథనిస . సరిధమపమగరిస
వసంతముఖారి	...	సరిగమపథనిస . సనిధపమగరిస
రాగజనంతము	...	సరిమపథనిస . సనిధమగరిస
సోమరాగము	...	సరిమపథనిస . సరిధమగరిస
హంసకాంభోజి	...	సరిగమపథనిస . సనిధపమరిస
సుధాకాంభోజి	...	సరిగపథనిస . సరిపమగరిస
శ్యామచింతామణి	...	సరిమపథనిస . సరిథపమగరిస

15. మాయామాలవగౌళ - తురి-అంగ-తుమ-వ-తుధ-కాని

మలహరి	...	సరిమపథనిస . సధపమగరిస
కుద్ధమలహరి	...	సరిగపథనిస . సధపమగరిస
మారుత కన్నడ	...	సరిమపథనిస . సరిపమగరిస
మారువ	...	సరిమపథనిస . సనిధమపమగరిస
మార్గజ్యోతిక	...	సరిగపథనిస . సధమపగరిస

మంగళశ్రవణ	...	సమగమపమధనిస - సనిధపమగరిస
సాశరి	...	సరిమపధస - సనిధపమగరిస
గౌళ	...	పరిగమరిమపనిస - సనిపమగమరిస
జ్యోగౌళ		సరిసపధనిస - సనిధపసరిస
భాయాగౌళ	...	సరిమగమపనిస - సనిధపమగరిస
జగన్మోహిని	...	పగమపనిస - సనిపమగరిస
జాళి	...	సరిగపధనిధస - సనిధపగరిస
నాదనానుక్రియ	...	సరిగరిమపధనీ - నిధపమగరిసనీ
సాధంగనాట	...	సరిమపధస - సనిసధపమగరిస
మేచజాళి	...	సరిగపధస - సనిధపమగరిస
రేగుప్తి	...	సరిగపధస - సధపగరిస
జ్యోరేగుప్తి	...	సరిగరిమపధనిస - సధనిధపమగస
గుమ్మ కాంభోజి	...	సరిగపధనిధస - సనిధపమగరిస
గౌరి	...	సరిమపనిస - సనిధపమగరిస
లలితగౌరి	...	సరిగమపధనిస - పధపగరిస
లలితపంచమము	...	సరిగమధనిస - సనిధమపమగరిస
విలాను	...	సరిగపధస - సధపమరిస
పాడి	...	సరిమపనిస - సనిపధపమరిస
శుద్ధక్రియ	...	సరిపమపధస - సధపమగరిస
మేఘరింజి	...	సరిగమనిస - సనిమగరిస
పూర్వపంచమము	...	సరిగమపధ - ధపమగరిస
మరసిధను	...	సమగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
మనసిందు	...	సమగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
సింధురామక్రియ	...	సగమపధనిస - సనిపధపమగరిస
గౌళిపంతు	...	సరిగరిమపధపనిస - సనిధపమగరిస
సౌరాష్ట్రము	...	సరిగమపధనిస - సనిధాపమగరిస
భూర్జరి	...	సరిగమపధనిస - సధనిపమగరిస
అర్జుణశ్రవణ	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
గుండక్రియ	...	సరిమపనిస - సనిపధపమగరిస

పరజా	...	సగమపధనిస - సనిధపమగారివ
మార్గదేశిక	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరివ
పూర్వ	...	పరిగమపధనిస - సనిధపమగరివ
కన్నదబంధగాళ	...	పరిమగమపధనిస - సధపమగరివ
వసంత	...	సగమపధనిస - సనిధపమగరివ
వసంతప్రియ	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరివ
సాళంగసాళి	...	సరిమపధనిస - సధపమగరివ

16. చక్రవాకము—శురి-అంగ-శుమ-వ-చధ-కైవి

చిన్మయి	...	పరిగామపధనిస - వనిధనిపమగారివ
కళాపతి	...	పరిమపధనిస - సధపమగరివ
మిండుమాలిని	...	సగరిమపధనిసనివ - సనిధపమగరివ
మలయమారుతము	...	సరిగపధనిస - సనిధపమగరివ
జేగవాహిని	...	సరిగమపధనిధని - సనిధపమగరివ
భుజంగిణి	...	పరిసమగమనిధనిస - సనిధపమగరివ
మంతల	...	పరిగమపధనిస - సధనిపమగమరివ
శుద్ధశ్యామల	...	సగపధనిస - సనిధపమగరివ
వసంతలీల	...	సరిగపధనిస - సనిధపమగరివ
చంద్రకెరణి	...	సగమపమధనిస - సనిధనిపమగమరివ
వీణాధరి	...	సరిగపధనిస - సనిధపమగరివ
రుద్రప్రపంచము	...	పగమనిధని - సనిధపమగరివ
సభోమార్గిణి	...	పగమపధనిస - సభాపమగరివ
గణితనినోదిని	...	పగమపనివ - సనిధపమగరివ
శివానంది	...	పమగిమపధని - ధపమగరివనివ
శక్తికళాశి	...	పరిగమపధనిస - సనిధపమగరివ
భక్తప్రియ	...	పగమపధనిస - సనిధపమరిమగవ

17. సూర్యకాంతము—శురి-అంగ-శుమ-వ-చధ-కాని

సుప్రసీతము	...	సరిమపధనిస - సనిధపమగమరివ
అలిక	...	పరిగమపధనిస - సనిధపమగరివ
తైలవము	...	పరిగమపధనిస - పధపమగరివ
విశ్వభరణిణి	...	సరిగమపధని - సనిధపమగరివ

నాగచూడామణి	...	సగమపధనిస - సనిధపమగరిస
వేనామణి	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
సామకన్నడ	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమరిస
పానుంతమల్లారు	...	సగమపనిస - సనిపధమగరిస

18. హాటకాంబరి—శురి-అంగ-శుమ-ప-పధ-శాని

హీతభాషిణి	...	సరిగమపనిధనిస - సనిపమగరిస
శుద్ధమాళవి	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
సింహాశయా	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
దివ్యగాంధారము	...	సమరిపధనిస - సధనిపమగరిస
కల్లాలము	...	సమధనిస - సనిధనిపమగరిస
శుద్ధకన్నడ	...	సమపధనిస - సనిపమగరిస
మాంసనటని	...	సగమపస - సపమగరిస
భూపాలితరంగిణి	...	సరిమపనిస - సనిధనిపమగరిస
భానుచూడామణి	...	సరిగమపస - సనిధనిపమగరిస
నాగతరంగిణి	...	సరిగమపనిస - సనిపధనిపమగరిస

19. ఝంకారధ్వని—పరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

ఝంకారధ్రమరి	...	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
ఝంకారి	...	సరిగమపధస - సధపమగరిస
పూర్ణలలిత	...	సరిగమపస - సనిధపమగరిస
చిత్తరంజని	...	సరిగరిగమపధ - నిధపమగరిస
ప్రభాతరంగిణి	...	సమరిగమపస - సనిధపమగరిస
అమృతతరంగిణి	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
దేశ్యభేగద	...	సగమపస - సనిధపమగరిస
ఛాయసింధు	...	సరిమపధస - సధపమగరిస
పూర్వసాళవి	...	సగమధనిస - సనిధపమరిస
పూర్ణలలిత	...	సరిగమపస - సనిధపమగరిస

20. సతభైరవి—చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శైని

శైరవి	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
పూర్వశైరవి	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస

అనంతవైరవి	—	సగరిగమపధపనిస - పనిధపమగరిస
రితిగాళ	—	సగరిగమనిధనిస - పనిధమగమమగరిసా
జయంత్రీ	—	సగమధనిస - పనిధమపమగస
అభేరి	—	సగమపనిస - పనిధపమగరిస
కమలాతరంగిణి	—	సరిగమపధనిస - పనిధపమరిస
నారాయణదేశాక్షి	—	సరిసగమపధపనిస - పనిధపమగరిస
నీలవేణి	—	సరిగమపధనిధస - సధపమగరిస
హిందోళము	—	సమగమధనిస - పనిధమగస
కన్నడ	—	సగమపధస - పనిధమగస
దేవక్రియ	—	సరిగమనిధని - పధమగరిసని
ఇందుభుంటారవము	—	సగమపధపని - ధపమగరిసని
కోకిలవరాలి	—	సరిగరిమపధనిధస - పధనిధపమరిగరిస
వసంతవరాలి	—	సరిమపధస - పనిధపగరిస
మాంజి	—	సగరిగమనిధనిస - పనిధపమగరిస
నాగగాంధారి	—	సరిగమపధని - నిధపమగరిస
భువనగాంధారి	—	సరిమపనిస - పనిధపమగస
మార్గహిందోళము	—	సరిగమపధనిస - పనిధపమగస
శుద్ధదేశి	—	సరిమపధనిస - పనిధపమగరిస
శుద్ధసాళవి	—	పగమపనిస - పనిపమరిస
కవళవసంతము	—	పగమపనిధస - పనిధపమగరిస
పూర్ణవడ్డము	—	సరిగమపనిస - పనిధమగరిస
సారంగకాఫి	—	సరిమపధని - పనిధమగరిస
అమృతవాహిని	—	సరిగమపధనిధపస - పనిధపమగరిస
జింగ్ల	—	పగమపధనిధస - పనిధపమధమగస
హిందోళవసంతము	—	పగమపని - ధపమగరిసని
చాపభుంటారవము	—	పమపనిధనిధస - పనిధపమగస
కోపికావసంతము	—	

21. కీరవాణి—చరి-సాగ-శుమ-ప-శుభ-కాని

కీరజాపరి	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
శులభాపరి	...	సరిగమపనిస - శధపమగరిస
కల్యాణపవంతము	...	పగమధనిస - సనిధపమగరిస
జయశ్రీ	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
పంజీవిని	...	సరిగమపనిస - సనిధనిపమగరిస
మాధవి	...	సమగమపధనిస - సనిధపమగరిస
గగనభూపాలము	...	సమగమపధనిస - సనిధమగరిస
కర్ణాటక దేవగాంధారి...	...	నిసగమపా - ధాపమగరిసని
నాగదీపకము	...	సరిగమపస - సనిధమగస
హంసవంచమము	...	సగమపనిధనిస - సనిధమగరిస
సామంతసారవి	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
సారసవాహిని	...	సరిగరిమధనిస - సధపమరిగరిస

22. ఖరహరప్రియ—చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ కైని

ఉదయరవిచంద్రిక	...	పగమపనిస - సనిపమగస
కానడ	...	సరిగమపమధానిస - సనిపమపధనిధపమ
కన్నడగౌళ	...	సరిగమపనిస - సనిధపమగస
కాళి	...	సరిగమరిపమపధనిస - సనిధపమగరిస
శ్రీరాగము	...	సరిమపనిస - సనిపధనిపమరిగరిస
శ్రీరంజని	...	సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
ముఖారి	...	సరిమపధనిధస - సనిధపమగరిస
తపముఖారి	...	సరిగపధస - సనిధపమగరిస
పూర్వముఖారి	...	సమగమపధనిధస - సనిపమగరిస
దర్పార	...	సరిమపధనిస - సనిధపమరిగరిస
హస్తేని	...	సరిగమపనిధమపనిధనిస - సనిధపమగరిస
మధ్యమా నతి	...	సరిమపనిస - సనిపమరిస
శాయలి	...	సరిగమపధపసా - సనిధపమరిగారిస
బింబాపనసారంగ	...	సరిమపనిస - సనిపమగరిస
శ్రీకృష్ణి	...	సరిగమనిస - సనిపమగరిస

నిధని	...	నిధనిపరిగమపధని - ధపమగరిపనిధని
కుద్ధపహ్యాసి	...	సగమపనిపత - సనిపమగరి
కుద్ధపంగాళ	...	సరిమపదస - సధపమరిగరి
కుద్ధపైరని	...	సగమనిధస - సనిధమగరి
మంజరి	...	సగరిగమపనిధని - సనిధపమగరి
దేవరంజని	...	సగరిమపధని - సధపమగరి
మారుపధప్యాసి	...	సగమపధాధపని - సనిధపమధమగరి
మణిరంగు	...	సరిమగమపని - సనిపమగరి
జయంతసేన	...	సగమపధసా - సనిధపమగసా
మాళవశ్రీ	...	సగమపనిధనిపధని - సనిధపమగ
అభోగి	...	సరిగమధస - సధమగరి
పాళగపైరని	...	సరిమపధస - సనిధపమగరి
జయనారాయణి	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరి
కళానిధి	...	సరిగమపమధని - సనిధపమగరి
పంచమరాగము	...	సనిధపని - సనిధపమగరి
మనోహరి 1	...	సరిగమపధస - సధపమగరి
కుద్ధమనోహరి	...	సరిగమపదస - సనిపమగరి
దేవమనోహరి	...	సరిమపధని - సనిధనిపమగరి
లలితమనోహరి	...	సగమపధని - సనిపమగరి
కనకవరాలి	...	సరిమపని - సనిధనిపమగరి
సిద్ధసేన	...	సగరిగమపధస - సనిధమపమగరి
మల్లారు	...	సరిమగమపధస - సధపమగరి
మంజుమారి	...	మరిమపధసా - సనిపధపమగరి
పూర్ణకళానిధి	...	సగమపధని - సధపమగరి
కుద్ధకేశవలి	...	సరిమపని - సనిధనిపమగరి
సారమతి 1	...	సరిగమపధని - సనిధమగరి
బాలశంధిక	...	సగమపధని - సనిధమగరి
వజ్రకాంతి	...	సగమపని - సనిధపమగరి
పుష్పలలిక 1	...	సరిగమపని - సనిపమగరి
బోహన్యకవర్ణిణి ;	...	సరిగమనిధని - సనిధపమగరి

23. గారీమనోహరి—చరి-సాగ-శ్రుమ-వ-చధ-కాని

సింహేశ్చైరివి	—	సగమపధన . సనిధమగరిస
వేశావరి	—	సరిగమపధన . సనిధపమగరిస
సామసాళవి	—	సరిగమపన . సనిధపమగరిస
నాగధూపాలము	—	సరిగమనిస . సనిమగరిస
మాంసదీపకము	—	సరిగమధన . సనిధపమగరిస
నాగపంచమము	—	సధమపనిస . సధమగరిస
కోకిలదీపకము	—	సగమధనిస . సనిధమగరిస
సాలవిబిం గాళ	—	సరిమపధన . సనిధపమగరిస

24. వసుణవ్రియ—చరి-సాగ-శ్రుమ-వ-పధ-కాని

వీరపవంతిము	—	సరిగమపన . సనిధపమగరిస
గాళపంచమము	—	సరిమపనిస . సనిపమగరిస
భానుదీపకము	—	సరిగమపధనిస . సనిపమరిస
మాంసధూపాలము	—	సరిగమపన . సనిధనిపమగరిస
మాంసధూపణి	—	సగమధనిస . సనిపగరిస
సోమదీపకము	—	సగపధనిస . సనిపమగరిస
గంధర్వనారాయణి	—	సమపధనిస . సనిధనిపమస
సింహేశ్చకాసి	—	సరిమపధనిస . సనిధనిపమగరిస

25. మారరంజని—చరి-అంగ-శ్రుమ-వ-శ్రుధ-శ్రుని

దేశముఖారి	—	సరిగమపధనిధన . సధనిధపమగరిస
రమ్యపంచమము	—	సరిగమపధనిస . సధమగరిస
శరమ్మరి	—	సరిగమపధనిధన . సనిధపమగరిస
భానురూపము	—	సమగమపధన . సధపమగరిస
కల్లాలపాతేరి	—	సరిమపధన . సనిధపమగరిస
మాంసగాంధారి	—	సరిగమపన . సనిధపధమగరిస
దేవసాళగము	—	సగపధనిస . సపనిధపమగరిస
దేవసాళపవంతము	—	సరిగమపధనిస . సధపమగరిస

26. చారుకేశి—చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ - కైని

తరంగిణి	...	సరిమగరిమపధనిధస - సనిధపమగరిస
సోమప్రతాపము	...	సపమధనిస - సనిధపమగరిస
కోకిలప్రతాపము	...	సగమపమధనిస - సనిపమగరిస
కన్యకపంచమము	...	సరిగమపనిప - పనిధనిపమగరిస
సింహేశ్వరాళి	...	పరిగమపమధనిస - పధపమగమరిప
గంధర్వమనోహరి	...	పరిమతప - సనిధమగరిస
చిత్రస్వరూపి	...	పరిగమపధనిస - సనిధపమగమరిస
శుక్రత్యోతి		పరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
హిందోళపవంతము	...	సగమపధనిధస - సనిధపమధమగరిస

27. గురసాంగి—చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

సరసానన	—	పరిగమధనిస - సనిధమగరిస
సురసేన	—	పరిమపధప - సనిధపమగరిస
సోమముఖి	—	సగమపధనిస - సనిధపమగరిస
కమలామనోహరి	—	సగమపనిస - సనిధపమగరిస
మానాభరణి	—	పరిగపమధనిస - సనిధపమగరిస
పద్మరాగము	—	పరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
దివ్యపంచమము	—	పరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
భోగలీల	—	సమగమపధనిస - సనిధపగరిస
సింహవాహిని	—	సగమపధనిస - సనిధపమగరిస
మణిమయ	—	సనిసరిగమతధ - పమగరిపనిస
హరిప్రియ	—	పరిగమతప - సనిధపమగరిస
జలజకాసిని	—	సగమపనిస - సనిధపమరిస
శుమనుప్రియ	...	సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస
మంజుల	...	పపనిసరిగమత - మగతపనిధప
నయనరంజని	...	పరిగమపధపనిస - సనిపనిధమగరిస
శిన్నగాంధారి	...	పరిగమపధని - ధతమగమరిస
నాదవిసోదిన	...	సరిగమపమధనిస - సనిసధతమగరిస
నళినకాంతి	...	సగరిమపనిస - పదితమగరిస

28. హరికాంభోజి—చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

కాంభోజి	...	పరిగమపధస - సనిధపమగరిస
పూర్ణకాంభోజి	—	పరిగమపధస - పధపమగరిస

శివకాంధోజి	...	సరిగమనిన - సనిధమగరిన
యదుతిలకాంధోజి	...	సరిమపధన - సనిధపమగరిన
శేదారగౌళ	...	సరిమపనిన - సనిధపమగరిన
కుంతలవరాళి	...	సమపధనిధన - సనిధపమన
కాపిసారాయణి	...	సరిమపధనిన - సనిధపమగరిన
హితప్రియ	...	సరిగమధనిన - సనిధనిపమరిమగన
మౌమాన	...	సరిగపధన - సధపగరిన
బలమాంస	...	సరిమపధన - సనిధపమరిమగన
సారాయణి	...	సరిమపధన - సనిధపమరిన
జింఘూటి	...	ధరిగమపధని - ధపమగరిసనిధపధన
శమాన	...	సరిగమపమధనిన - సనిధపమగమరిగరిన
నరస్వతిమనోహరి	...	సరిగమధన - సధనిపమగరిన
ఈశమనోహరి	...	సరిగమపధనిన - సనిధపమరిమగరిన
ఛాయాతరంగిణి	...	సరిమగమపనిన - సనిధపమగరిన
అమాభరణము	...	సరిగమపధని - సనిపమరిగమరిన
సారాయణిగౌళ	...	సరిమపనిధనిన - సనిధపమగరిగరిన
మాళవి	...	సరిగమపనిమధనిన - సనిధనిపమగమరిన
ప్రతాపవరాళి	...	సరిమపన - సధపమగరిన
నటనాథాయణి	...	సరిగమధనిధన - సనిధపమగమరిన
కృష్ణ	...	సరిమపధన - సధపమగరిన
మరత్తైరవి	...	సరిపమపధనిన - సనిధపమన
స్వరావళి	...	పమగమపనిధనిన - సనిధపమగరిన
రాగస్వరావళి	...	సగమపధన - సధపమగన
మరటి	...	సరిమపనిన - సనిధపమగమమరిన
మాయాతరంగిణి	...	సరిమగమనిన - సనిధపమగరిన
నాటకరంజి	...	సరిగమధనిపధనిన - సనిధమగన
ప్రతాపనాట	...	సరిగమధపధనిన - సనిధపమగన
మరతి	...	సరిగమధనిన - సనిధనిపమగన

కడసమకూహము	...	సరిమధనిగపన - సనిధపమగరిన
కమాలు	...	సమగమపధనిన - సనిధపమగరిన
సింధుకన్నడ	...	సమగమరిగమపధనిన - సనిధపమగరిన
నవరసకన్నడ	...	సగమపన - సనిధమగరిన
బేకాక్షి	...	సరిగపధన - సనిధపమగరిన
బంగాళ	...	సరిగమపమరిపన - సనిధమగరిన
కోకిలధ్వని	...	సరిగమధనిధన - సనిధనిపమగరిన
బహుదారి	...	సగమధపధనిన - సనిధమగరిన
రాగశంఖరము	...	సరిమపధనిధన - సనిధమరిన
ద్విజావంతి	...	సరిమగమపధనిన - సనిధపమగరిన
అపధారి	...	సరిమపనిన - సనిధమరిగామరిన
రవిచంద్రిక	...	సరిగమధనిధన - సనిధమగరిన
రత్నాకారి	...	సగమపనిధనిన - సనిధపమరిన
అందోళిక	...	సరిమపనిన - సనిధమరిన

29. ధీరశంక రాధరణము-చరి-అం-తుమ-హృదయ-కాని

శంకరాధరణము	...	సరిగమపధనిన - సనిధపమగరిన
మరంజి	...	సనిధరిగమపధ - ధపమగరిసనిన
కేచార	...	సమగమపధనిన - సనిధమగమగరిన
బ్యాగు	...	సగమపనిధనిన - సనిధపమగరిన
హంసధ్వని	...	సరిగపనిన - సనిధగరిన
గరుడధ్వని	...	సరిగమపధనిన - సధపగరిన
నాగధ్వని	...	సరిసమగమపధనిన - సనిధనిపమగరిన
దేవగాంధారి	...	సరిగరిమపధనిన - సనిధపమగరిన
లిలహారి	...	సరిగపధన - సనిధపమగరిన
అకాణి	...	సరిమపధనిన - సనిధపమగరిన
అరభి	...	సరిమపధన - సనిధపమగరిన
వసంతా	...	పధనిసరిగమప - సగరిసనిధప
కన్నడ	...	గరిసరిగమపమధనిన - సనిధపమపమగరిన
బేగడ	...	సగరిగమపధనిధన - సనిధపమగరిన
కుద్దసావేరి	...	సరిమపధన - సధపమరిన
ప్రొద్దచంద్రిక	...	సరిగమపధపన - సనిధపమగమరిన
బసరంజని	...	సరిగమపధపనిన - సధపమరిన

నీలాంబరి	—	సరిగమపనిస . సనిపధనిపమగరిప
అపారినాట	—	సమగమతధనిస . సనిపధనిపమగరిప
కోలామాలము	—	సపమగమపధనిస . సనితధమగరిస
సింధురాగము	—	సరిగరిమపస . సనిధతనిధమగరిస
మాహురి	—	సరిగరిమపని . ధపమగరిస
శుద్ధపసంత	—	సరిగమపనిస . సధనిపమగరిస
ధీరమతి	—	సగరిగమపమనిధస . పనితధసపమగరిస
పూర్వగౌళ	—	సరిమగరిమపనిధనిస . సనిధపమగరిస
గౌడమల్లారు	—	సరిమపధస . సనిధమగరిస
వివర్ధని	—	సరిమపస . సనిధపమగరిస
సింధుమందారి	—	సరిగమ . స . సనిధపగమధపమరిస
శంభుకీటు	—	సగరిమపనిస . సనిపనిమగరిస
జాలావు	—	పనిసరిగమప . మగరిపనిపని
మాండే	—	సరిమగమపధనిస . సనిధపమగరిస

30. నాగానందివి—చరి—అంగ—శుమ—ప—మధ—కాని

ప్రతాపకోకిలము	—	సపమపధనిస . సనిపమగరిస
నిర్మలాంగి	—	సరిమతధస . సనిధనిపమగరిస
సింహేశసావేరి	—	సమగమపధనిస . సనిధనిపమగరిస
సోమభూపాలము	—	సరిమపమధస . సధనితమగరిస
అలితగంధర్వము	—	సరిగమపధనిస . సనితగరిస
హంపగంధర్వము	—	సరిగమపస . సనిదనిపమరిస
సామంతము	—	సరిగమతధనిస . సనిధనిపమగరిస

31. యాగప్రియ—చరి—అంగ—శుమ—ప—శుధ—శుని

కలహంస	—	సరిమతధనిధస . సనిధపమరిస
నాగగంధర్వము	—	సరిమపధనిస . సధనిపమరిస
గంధర్వకన్నడ	—	సరిగపధస . సనితపమగరిస
హింజోళకన్నడ	—	సగమధనిస . సనిపధమగరిస
శ్రీలాలనంగాళా	—	సరిమపనిధస . సనిపధమగరిస
కానిని	—	సరిగమతధస . సనిధపమగరిస

32. రాగవర్ధని—మరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-తైని

రాగమాదామణి	...	సరిగమపస - సనిధమరిగస
బంగ్లా ధైరిని	...	సగమపమధస - సనిధపమగమరిస
సామంతసింగ్లా	...	సరిగమపధనిస - సనిపధనిపమగమరిస
హిందోళ్ళకాసీ	...	సరిగమపమపస - సనిధపమగప
హిందోళ్ళదర్బారు	...	సగమపస - సనిధపమరిస
హిందోళ్ళపాఠంగ	...	సరిగమపసనిస - సనిధపనిధమగమరిస

33. గాంగేయభామణి—మరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-తాని

గంగాశరంగిణి	—	సరిగమపస - సనిధపసగమరిస
శుద్ధజింగ	—	సగపమధనిస - సనిపమగప
హిందోళ్ళసాతరి	—	సగమపమధనిస - సనిపధమరిస
హిందోళ్ళనాయకి	—	సమగమపస - సనిధపమగమరిస
గీతమూర్తి	—	సరిగమపధనిస - సనిధపమగప
కన్నదదర్బారు	—	సరిగమపధపస - సనిధపమరిస

34. వాగధీశ్వరి—మరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-తైని

ఛాయాశాలి	—	సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస
మేచనీలాంబరి	—	సగమపధనిస - సనిపమరిస
శుద్ధభుంటాణము	—	సగమపధస - సనిధపమరిస
భానుమంజరి	—	సరిగమపనిస - సనిపమరిగరిస
భానుదీపరము	—	సమరిగమపస - సధపమగమరిస
కారబాళ్ళదణము	—	సమగమపధనిస - సనిధమపమరిస
మేచగాంధారి	—	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస

35. శూలిని—మరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-తాని

శుద్ధనీలాంబరి	—	సమరిగమపస - సనిధపమగప
శేఖరిరాగము	—	సరిగమపధనిస - సధనిపమరిగప
గాననాధి	—	సమరిగమపధనిస - సధనిపమరిస
సోంపకుంటాణియ	—	సరిగమపధనిస - సనిపమగమరిస

మారుతకన్నడ	...	వరిగమపధనిస - సనిపమరిస
మేఠసారాయణ	...	వరిగమపధన - సధనిపమరిస

36. చలనాట—మరి-అంగ-శుము-ప-మధ-శాని

నాట	...	వరిగమపధనిస - వనిపమరిస
గంభీరనాట	...	వరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
కృతిరంజని	...	వరిగమపధనిస - సపమగస
చిదానంది	...	వరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస
నాగనీలాంబరి	...	సమగమపధనిస - సనిధపమగస
మంజా	...	వరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస

ప్రతిమధ్యమజన్యరాగములు

37. సౌలగము—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

సింధునాట	...	సరిగమనిధనిస - సనిధమగరిస
అలితమారువ	...	సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస
సాళవి	...	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
శోగసావేరి	...	సరిమపధని - ధపమగరిస
శోగవరాళి	...	సరిగమపనిధనిస - సనిపధమగరిస
ఆలూపి	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస

38. జాలార్జవము—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

జగజ్జ్యోహనము	...	సరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
హంసభోగి	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
రవిప్రభావరి	...	సరిగమధస - సధపమగరిస
శోగరసాళి	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
మహాచాళిరజయ	...	సరిగమపనిధస - సధనిపమగరిస
శ్రావణి	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిమగరిగ

39. ధూలపరాధి—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

పరాధి	...	సరిగమపథనిస - పనిధపమగరిస
పటపతకావలి	...	పరిమపథనిస - పనిపమగరిస
సాగభోగి	...	సరిగమపథని - ధపమగరిసనిస
హంపనీలాంబరి	...	సరిగమపథనిస - పనిపథమగరిస
మామపథనిగాళ	...	సపమపథనిస - పనిధపమగరిస
భూపాలపంచమము	...	సరిగమపథనిస - పపథమగరిస
కోకిలపంచమము	...	పథనిసరిగరి - పనిధపథనిస
అమృతవర్షిణి	...	సరిగమపథనిపస - పనిపథమగరిస

40. నవనీతము—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-చధ-కై ని

నభోమణి	...	సరిగరిమపస - పనిధపమగరిస
నిమిషప్రియ	...	సరిగమపనిధస - పనిపమగరిస
సాగతకావలి	...	సరిగమధస - పనిధమగరిస
సూక్ష్మనీలాంబరి	...	సరిగమపథస - పనిధపమగరిస
పోమఘంటాణము	...	సరిగమనిధనిస - పనిపథమగరిస
నవరస కుంతలి	...	సమపథనిస - పనిధపథమగరిస
మధుప్రియరాగము	...	సరిగమనిస - పనిధమగరిస
నింధుసాటమరంజి	...	సరిగమధనిధస - పనిధపమగరిస

41. పావని—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

ప్రభావతి	...	సరిమపథనిస - పనిధమపమగరిస
క్యామనీలాంబరి	...	సరిగమపథనిస - పథనిధమగరిస
పటపతకము	...	సరిగమధనిస - పనిమగరిస
సంప్రద్యోతి	...	సరిగమపథస - పథపమగరిస
కుద్దగిర్వాణి	...	సరిగమపథనిస - పథపమగరిస
కోకిలస్వరావలి	...	సరిగమపథనిస - పథమగరిస
నీతాంబరి	...	సరిగరిమపథనిస - పనిధపమగరిస

42. రఘుప్రియ—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

గంధర్వము	...	మపథనిసరిగ - రిపనిపమపథనిస
రిపథకావలి	...	సరిగమపథనిస - పనిపథమగరిస
అరిపతకపథము	...	సరిగమపథనిస - పనిధనిపమగరిస

ఇందుగీర్వాణి	...	సరిగమపని - పనిపథనిపమగరిస
మాంపకేళావళి	...	సరిగమపథపనిస - పనిపమగరిస
మేచసాతేరి	...	సరిమపనిస - పనిపమగరిస
అనందభోగి	...	సరిగమపనిధని - భపమగరిపనిప
మారువలతిక	...	పథనిసరిగమప - పమగరిసనిప

43. గ వాంభోది—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

విజయభూషావళి	...	సరిగమమపస - పనిధపమగరిస
కోకిలదీపరము	...	సరిగమనిధస - పనిధమగరిస
మేచకాంభోజి	...	సరిగమధనిస - ధనిపథమగరిస
కోకిలగీర్వాణి	...	సరిగమపథస - పనిమగరిస
మారువగౌళ	...	సరిగపమధనిస - పనిధపమగరిస
సామవ్యరావళి	...	సరిగమపనిధస - సధపథమగరిస
కలివసంతము	...	పగమపథనిస - పనిపమగరిస

44. భవప్రియ—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని

కన్నడతీపతము	...	సరిగమధనిస - పనిధపథమపరిస
భవాని	...	సరిగమధనిస - పనిధమగరిస
సామంతవేళావళి	...	సరిగమధపథస - సధనిపమగరిస
సారంగమారువ	...	సరిగమధనిస - పనిధమగరిస
మేచబంగళ	...	సరిగమపనిస - పథపమగరిస
సరసీరుమాము	...	సరిగమధనిధస - పనిధమగరిస
ధవళ సరసీరుమాము	...	సరిగమధపనిస - పనిధమగరిస

45. శుభవంతురావళి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

పంతురావళి	...	సరిగమపథనిస - పనిధపమగరిస
భానుగీర్వాణి	...	సరిగమపథనిస - పనిధమగరిస
భానుధన్యాని	...	సరిగమనిధని - ధపమగరిసనిస
గమక సామంతము	...	సగమపనిస - పనిధపమగరిస
కమలాభరణము	...	సరిగమపనిధస - పనిధపనిధమగరిస
కనకదీపరము	...	సగమపథపని - ధపమగరిసనిస
శుభవ్యరావళి	...	సగమపమధనిస - పనిధపమగరిస

మారువసంతము	...	సమగమతధనిస - పనితధమగరిప
శేఖరచంద్రిక	...	సరిగమరిధనిస - పనిధమగరిప
మేఘమనోహరి	...	పగమపధపనిస - సరిధమగరిప

46. వర్షిధమూర్తికి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కై వి

తీవ్రవాహిని	...	పరిగమపధనిస - పనిధపమగరిమగరిప
ఇందుభోగి	...	సగరిగమపధస - పనిధనిపమగరిప
ఇందుభద్రానీ	...	పగమధనిస - పనిధపధమగరిప
మారువగాళ	...	సగరిగమతధని - ధమపమగరిప
కుంతలస్వరావళి	...	సగమపధనిస - పనిధనిపమగరిప
విజయభీతి	...	సగరిగమపనిధస - సఖతమగరిప
శ్రీకంఠి	...	సగమతధనిస - పనిధపమగప

47. శువర్ణాంగి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

మారువసారాంతి	...	పరిగమపధస - పధనితమగరిగప
సౌమీరము	...	సరిగరిమపధనిస - పనిపధతమగరిప
సాలగజేశావళి	...	పరిగమపనిధనిస - పనిధపమగప
కుంతలధన్యానీ	...	సరిగమపమధనిస - పనిధనిపమగరిప
నేమామనోహరి	...	పరిగమతధనిధస - పనిశపమగరిగప
అభీరు	...	సధనిపమగమస - మగపనిధప
మారువసారంగ	...	పనిపరిగమపమధని - ధపమగరిగప
నవరసఖంకాళ	...	సరిగమధతధనిస - పనిధమగప
విజయశ్రీరాగము	...	పరిగమధనిస - పనిపమగరిప

48. దివ్యమణి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

కుంభుభిక్రియ	...	సరిగమపధనిస - పనిపమగరిప
కుంతలదీపరము	...	సమపధనిస - పనిధనిపమగప
జీవంతిని	...	సమపధనిస - పనిపమగప
అదిపంచమము	...	సరితధనిస - పనిధనిపమగరిప
అమృతపంచమము	...	సరిగమధనిస - పనిధమగపరిప
భోగధన్యానీ	...	సగమతధనిస - పనితధనిపమగరిప

భోగిసింఘ	—	సమమపధనిస - పనిధనిపమస
కువ్వగంధారి	—	పరిగమనిస - పనిధనిపమరిస
మఖస్వరావళి	—	పరిగమపధని - పమగరిపని

49. ధవళాంబరి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని.

వ్యరాధరణము	—	పగమపధనిస - పనిధపమస
భీష్మస్వరూపి	—	పరిగమపధనిస - పగనిధపమగస
కన్నడకురంజి	—	పగరిగమపధనిస - పధపమనిస
ధవళాంగి	—	పమగమపధనిధస - పనిధపమగరిస
దేవాధరణము	—	పగరిగమపధనిస - పనిధనిపమగరిస
చాయామారున	—	పరిగమపధనిధస - పనిధమగరిస
సవరసచంద్రిక	—	పరిగమపధనిస - పధపగరిస
ధర్మాణి	—	పరిగమపధనిస - పనిధమగరిస
సవరసఅంధోళి	—	పగరిమపధనిస - పధపమగరిగస
దేవగిరి	—	పరిమపధనిస - పనిధపమగరిగస

50. నామనారాయణి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-తైని

సర్వద	—	పరిగమపధనిస - పనిధమపమరిస
సవరసగంధారి	—	పరిగమపమపధనిస - పనిధమగరిస
శేవకన్నడ	—	సమపధనిస - పనిధపమగస
కుమమభోగి	—	పరిగమపధనిస - పధపమగరిగస
మందారి	—	పరిగమపధనిస - పనిపమగరిస
కన్నడభోగి	—	పరిగమపధనిస - పనిధమగరిగస
మధుకరి	—	పరిగమపధనిస - పనిధపమగరిస
గౌరీమారున	—	పరిమపధనిస - పనిధపమగరిగస
ప్రతాపము	—	పగమపధనిస - పనిధపమగరిస

51. కామవర్ధని—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

ఇందుమరి	—	పగమపధనిస - పనిధపమగస
కనకరసాళి	—	పరిగమపధనిస - పధపమగరిస
మాంసకారాయణి	—	పరిగమపధనిస - పనిపమగరిస
రామలియ	—	పరిగమపధనిస - పనిధపమగరిస
కౌరవని	—	పరిమపధనిస - పనిధపమపధమగరిస

చపంతమారుత	...	పరిగమపధనిధన - పధపమగన
భోగపసంతమ	...	పరిగమధనిస - పనిధమగరిస
కిరణి	...	పరిగమపనిధనిస - పనిధమగరిస
గమకక్రియ	...	పరిగమపనిధన - పధపమగరిస
పీఠకము	...	పగమపధపన - పనిధమమగరిస
భోగసామంతము	...	పగమపధపన - పధనిపమగరిస

రీతి, రామప్రియ—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని

రీతిచంద్రిక	...	పరిగమపధన - పనిధపమగరిస
రామమనోహరి	...	పరిగమపధనిధన - పనిధపమగరిస
జటాధరి	...	పగరిమపధనిస - పనిధపగరిస
బోంజురంజని	...	పగమపమధనిస - పనిధనిపమగరిస
తపస్వినీ	...	పగమపనిస - పనిధపమగన
శ్రీకరి	...	పరిగపధనిస - పనిధపమగన
మేఘమల్లారు	...	పగమపధనిస - పనిధపమగమరిస
యోగానంది	...	పరిగపమపధనిస - పనిధపమగన
ప్రతాపము	...	పపమపధరిస - పనిధపమగరిస
మందహాసిని	...	పరిగమపమధనిస - పనిధపమగమరిస
మాంసగమని	...	పగమపనిధన - పనిధపమధపమగరిస
కలభరణి	...	పగరిగమపనిధని - పధమగరిసనిస
మేఘవ్యామల	...	పగమపధనిధపన - పధనిపమగరిస
రసవిజోదిన	...	పగమపధనిధప - పనిధపమగన
బేదస్వరూపి	...	పరిగమపధనిపన - పనిధనిపమగన

రీతి, గమనశ్రీమ—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

గమకక్రియ	...	పరిగమపధనిస - పనిధపమగమరిస
కుద్ధరిసారి	...	పగమపధన - పధపమగరిస
మఖధ్వని	...	పగమపనిధన - పధనిపమగరిస
కన్నకమారుత	...	పగమపధనిస - పనిధపమగన
పూర్వకళ్యాణి	...	పరిగమపధనిధప - పనిధపమగరిస
మేళకారి	...	పరిగమపధపనిస - పనిధపమగరిస

గగనపరసీయహము	—	సగరిగమపధని - ధపమగరిపనిస
హంసాపాని	—	సరిగమధనిస - పనిధమగరిస

54. విశ్వంబరి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-మధ-శాని

విజయవసంత మ	—	పమపధనిస - పనిపమగస
వైశాఖము	—	సరిగమపధనిస - పనిధనితమగమరిస
దేశ్యమారువ	—	సరిగమనిస - పనిపమగరిస
అమః శ్యాణి	—	సరిగమపధనిస - పనిపమపరిస
నాగపరసీయహము	—	సగమపస - పనిధనిపమరిస
భృమరధ్వని	—	వగమధనిస - పధనిపమగరిస
సింధుమారువ	—	నరిగమపస - పనిధనిపమగరిస

55. శ్యామలాంగి—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

శ్యామల	—	సగరిగమపధనిధస - పనిధపమగరిస
శిరిశిరణి	—	సరిగమపధనిస - పధనిధపమగస
కమలసారాయణి	—	సరిమపధనిస - పనిధపమగమరిస
నాగప్రభావరి	—	సగమపధనిస - పనిధమగరిస
దేశావరి	—	సరిగమధనిధస - పనిధమగరిస
హంసగీర్వాణి	—	సరిగమపధస - పధపమగస
దేశ్యనాటకురణి	—	సరిగమపధపనిస - పనితధపమగరిస
నాగగీర్వాణి	—	వరిగమధనిధస - పనిధపమగరిస

56. మణ్మథియ—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కై ని

మనుమసారంగ	—	సరిమపధనిస - పనిధపమగరిస
భృమరసారంగ	—	సరిగమపధనిస - పధపమగరిస
భాషిణి	—	సగరిగమపనిధస - పనిధపమగరిస
మనుకరి	—	సగమపధనిస - పనిధమగస
సారంగభ్రమరి	—	పమపధనిధస - పనిధపమగస
త్రిమా	—	సరిగమధనిస - పనిధమగరిస
భృమరమనుమహ	—	సగమపధనిస - పనిధపమగరిస

కోకిలానంది	...	సగమధనిస - సనిధమగస
దేశమాళవి	...	సరిగమపధని - నిధపమగరిసని

57. సింహేంద్రమధ్యము—చరి-సాగ-ప్రమ-వ-శుధ-కాని

సింహులిని	...	సరిగమపధనిస - సపమగరిస
మాధ సమనోహరి	...	సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస
పద్మమఖి	...	సరిగమపధనిస - సధపమగస
విజయనరస్వతి	...	సగమపధనిస - సనిధమగరిస
భ్రమరమాంసి	...	సరిగమపనిస - పనిధపమగస
శుద్ధరాగము	...	సరిగమపనిస - సనిధమగరిస
భృమరమఖి	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
ధపళమాంసి	...	సరిమపధన - సనిధపమగరిస
భ్రమరకోకిలము	...	సరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిస
శేషసాదము	...	సరిగమపధన - సనిధపమగరిస
ఘంటాణము	...	సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
పర్వాంగి	...	సరిమధనిస - సనిధమగరిస
మసాదప్రియ	...	సరిగమతస - సనిధపమగరిస

58. హేమవతి—శురి-సాగ-ప్రమ-వ-చుధ-కైని

సింహోదవము	...	సరిమపనిస - పనిపమరిగరిస
సలిసభ్రమరి	...	సరిమపధనిస - సనిధనిపమరిస
విజయసారంగ	...	సరిగమపనిస - పనిధపమగస
భృమరపుత్తరి	...	సరిగమపధనిస - సధపమరిస
కనకభూషాపరి	...	సగమపధనిస - సనిధమగరిస
మాంసభ్రమరి	...	సరిగమపధన - పనిధపమగరిస.
హేమాంబరి	...	సరిగమపధనిస - సపమగరిస
విజయసామంతము	...	సగమపధన - పనిధమగరిస

59. ధర్మవతి—చరిసాగ-ప్రమ-వ-చుధ-కాని

భూమ్యరాగము	...	సరిగమపధన - సనిధపమగరిస
విజయసాగరి	...	సరిగమపధన - సధపమగరిస

కంజని	—	సరిగమధన - సనిధమగరిన
అలికిసింహారము	—	సరిగమపన - సనితమగరిన
శుద్ధసవనీతము	—	సరిగమధనిన - సనిపమగరిన
విజయశ్రీకంఠి	—	సగమపన - సనిధమగరిన
వనంతగీర్వాణి	—	సరిగమపనిధన - సనిధమగరిన
ధీరకంతలి	—	సమపధనిన - సనిధమగరిన

60. సీతిమంతి—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-మధ-కాని.

నూతనచంద్రిక	—	పరిగమపధనిన - పనిపధనిమగన
విజయరత్నాకరి	—	సరిమపధనిన - పనిపమగన
మాంసనాదము	—	సరిమపధనిన - సనిధనిపమరిన
దేవకుమారులలి	—	సమగమపన - సనిపమగరిన
శ్రీకవళి	—	సరిగమపధనిన - పనిపమగరిన
కనకశ్రీకంఠి	—	సరిగమపన - పనిధనిపమరిన
కుంతలరంజని	—	సమగమపధనిన - పనిపధనిపమగన
గౌరీక్రియ	—	సగమపధనిన - సనిధనిపమగన
శుద్ధగౌరీక్రియ	—	సగమపనిధనిన - సనిధపమగన

61. కాంతామణి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

కుంతలరాగము	—	సరిగమపధనిధన - సనిధపమగరిన
రామకుమారులలి	—	సగమపనిధపనిన - పనిధపమగరిన
కర్ణాటకతరంగిణి	—	సరిగమపనిన - పపమగరిన
విజయదీపిక	—	సరిగమపనిధన - పధనిపమగరిన
శ్రుతినిరంజని	—	సరిగమపధని - నిధపమగరిన
కనకకుమారులలి	—	పరిగమపధన - సధపమగరిన
శ్రీవిజయము	—	సరిగమపనిధన - పనిధపమగరిన
శుద్ధశ్రీనివాస	—	సగమపన - సనిధపమగరిన
కనకసింహారము	—	సగమపనిన - పనిధపమగరిన

62. రిషభప్రియ—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శ్రీ

కుంతలరాగము	—	సగమపధనిధన - సధపమగరిన
శ్రీనివాసము	—	సరిమపధనిధన - సనిపమగరిన

పద్మకాంతి	—	సరిగమపధనిప - సనిధమగరిప
బృందావనజీవాక్షి	—	సరిగమపమధన - సధపమగరిప
కనక నానామణి	—	సరిగమపధనిప - సనిధమగరిప
కుంభసారంగ	—	సగమపనిప - ప: పమగరిప
విజయగోత్రారి	—	సరిగమపధనిప - సనిధమగరిప
రిత్నభాను	—	సరిమగరిమపనిధనిప - సనిధపమగరిప

63. లతాంగి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుభ-కాని

నవరత్నకామణి	—	సరిగమపధన - పనిధపమగరిప
కరుణాకరి	—	సమపధనధన - సనిధపమప
గోత్రారి	—	సరిమప:స - ప: పమగరిప
స్వర్ణకాంతి	—	సగమపనిప - సనిధమగరిప
మజనరంజని	—	సరిగమపధనిప - సనిధపమరిప
నజ్జనానంది	—	సరిగమపధనిప - సనిధపమగరిప
రత్నకాంతి	—	సరిగమపనిప - సనిధమగరిప
యుగాకారి	—	సరిగమపనిధన - సధపమగరిప
లీలావిమోచిని	—	సరిగమపధనిధన - సనిధపమగరిప
చామండిరాగము	—	సగమప:ధన - పనిధపమగరిప
కాకుమియ	—	సరిపమపధన - సనిధపమగరిప

64. వాచస్పతి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని

కేశామృతివాహిని	—	సగమప:ధ:స - సనిధనిపమగరిప
విజయాభరణి	—	సరిగమపధనిధన - సనిధపమగరిప
గురుమియ	—	సరిగమపనిప - సనిధమగరిప
సింహస్వరూపి	—	సగమపనిప - సనిధమగరిప
పరవ్యతి	—	పరిమపధన - సనిధపమరిప
శతకమియ	—	సగమపనిప - సనిధపమగరిప
విశ్వర	—	సగమరిగమపనిప - సనిధపమగరిప
రిత్నాంబరి	—	సగమపనిప - సనిధపమరిప
ఉత్తరి	—	సగమపధనిప - సనిధపమగరిప

పరిమళానంది	...	సరిగమధనిస - సనిపమగన
భోగీశ్వరి	...	సరిగపధనిధస - సనిధపమగరిస
గగనయోహిని	...	సగపథనిస - సనిపమగన
భూషావరి	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
తరుణిస్రియ	...	సగరిగమపధనిధస - సనిపమరిస

65. మేచకల్యాణి—చరి-లింగ-ప్రమ-ప-చధ-తాని

యమనకల్యాణి	...	సరిగపమపథస - సధపమపగరిస
మామిరుకల్యాణి	...	సపమపధనిస - సనిధపగ (మ) గరిస (శుమ)
కల్యాణకల్యాణి	...	సరిగమపనిస - సనిపధపమగరిస
సారంగ	...	సరిగమపథనిస - సనిధపమరిగమరిస
మైత్రిభావిని	...	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
కుంతలక్రీకంఠి	...	సగమపధనిస - సనిపమగరిస
కామోద	...	సరిగమనిస - సనిమగరిస
శుద్ధకోసల	...	సగమపస - సనిధమగరిస
శుభాదనిశోదివి	...	సగమధనిస - సనిధమగన
కుంతలకుసుమావళి	...	సరిగమపమపస - సనిధనిపమగన
చంద్రకాంతము	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
శుద్ధరత్నభాను	...	సరిగమపస - సనిధపమగన

66. చిత్రాంబరి—చరి-లింగ-ప్రమ-ప-మధ-తాని

శకురంగిణి	...	సమగమపనిస - సనిధనిపగమగరిస
గగనరంజని	...	సగమపస - సధనిపమగరిస
మార్గికావిశోదిని	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
కనకభవాని	...	సమగమపధనిస - సనిపమరిస
జాగజుంతలి	...	సరిగమపనిస - సనిపధనిపమగరిస
జేవగీర్వాణి	...	సగరిమపస - సపమగరిస
నిజయకోసలము	...	సరిగమపమపస - సనిపమగన
శుద్ధరత్నభాను	...	సరిగమపధనిపస - సనిపమగన

67. సుచరిత్ర—మరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

కనక నిర్మల	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
సత్యవతి	—	పరిమపథనిధని . పనిధమగరిప
రామకుంతలి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
సోమమంజరి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
కుంతలభవాని	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
సేవాజయంతి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
కనకగీర్వాణి	—	పరిమపథని . పనిధమగరిప

68. జ్యోతిస్వరూపిణి—మరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శైని

జ్యోతిష్మతి	—	పరిమగపథ . పనిధమగరిప
కువ్వశృతిరంజని	—	పరిమపథనిధని . పనిధమగరిప
కువ్వకుంతలి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
కుంతలగీర్వాణి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
కౌండగాంధారి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
హిందోళదేవత	—	పనిపరిగమపథ . పనిధమగరిప
కుంతలరంజని	—	పరిమపథని . పనిధమగరిప
కుసుమభవాని	—	పరిమపథని . పనిధమగరిప

69. భాతువర్ధని—మరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శైని

తద్వభవాని	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
భాతపంచమము	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
కుంతలసింహాసనము	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
ధీరశాశేరి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
అలికేశ్వరి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
సలిపకుసుమావలి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
బృందావనకన్నడ	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప
కాళగిరి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప

70. నాసికాభూషణి—మరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శైని

నాసికాభూషణి	—	పరిగమపథని . పనిధమగరిప

సాసానుటి	...	సరిగమపమకస - సనిధనికమరిస
తంతలఘంటాఽఽయ	...	సరిగమపమకస - సనికమరిస
విగమసంచారి	...	సగమపధనిస - సనిధనికమరిస
నీతికుంతలి	...	సమగమపధనిస - సధనికమగస
మాంసకోసల	...	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస

71. కోసలము—మరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

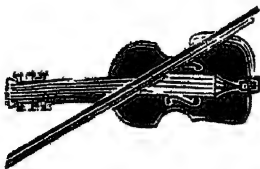
మమనూపలి	...	సగమపధస - సనిధపమగమరిస
ప్రతాపసారంగ	...	సరిగమపధస - సనిధపమగస
సాగిరి	...	సగమపధపస - సధపమగస
కౌస్తుభప్రియ	...	సరిగమపధనిస - సధపమగమరిస
గౌరీనిషాధము	...	సగమపధనిధస - సనిధనికమగస
సత్యభామజి	...	సగమపధనిస - సనిధపమగస

72. రసికప్రియ—మరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

క సమంజరి	...	సరిగమపధనిస - సనికమగరిస
కనకజ్యోతిమ్మతి	...	సమపధనిస - సనిధపమస
మాంసగిరి	...	సరిగమపధనిస - సనికధనికమగ
రీతిమల్లారు	...	సరిగమపస - సనికధనికమగస
గీర్వాణపదం	...	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
నితికుంతలి	...	సరిగమపమగమకస - సనిధనికమగస

దెబ్బదిరెండు మేళకర్తల జన్యరాగములు

సంపూర్ణము

[రాగకాలనిర్ణయము]

శ్లో॥ అధవత్కృమి హేతాత కాలరాగ సనుక్రమాత్

దేశాక్షి దేవగాంధారి భాండీ ధన్యాసి మారువాః ॥

దేవక్రియాచ మందాళిగారి భూపాల ఏవచ

స్వస్వరైశ్చ ప్రవర్తంతే ప్రాతఃకాలే దినేదినే ।

తా॥ దేశాక్షి, దేవగాంధారి, భాండీ, ధన్యాసి, మారువ, దేవక్రియ, మందాళి, గారి, భూపాలము అను నీ రాగములు ప్రాతఃకాలమునందు అనగా గ్రాతి 3 ఘంటలు మొదలు ఉదయము 6 ఘంటల వరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ కురంజీ సాహుళీ ఘంటారావ రామక్రియా తథా

చిలహారి మలహారి ముఖారి యమునాతథా

రేగుప్తీ భైరవశ్చైవ వర్తంతే సంగమేదినే ॥

తా॥ కురంజీ, సాహుళీ, ఘంటారావము, రామక్రియ, చిలహారి, మలహారి, ముఖారి, యమున, రేగుప్తీ, భైరవి అను నీ రాగములు సంగమకాలమందు అనగా ఉదయము 6 ఘంటలు మొదలు 9 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ మేఘరంజీచ, సారంగా భల్లాతి మధ్యమావతి

దేశీ నీలాంబరీచైవ తథా మంగళదేశికా

శ్రీరాగశ్చతు మధ్యాహ్నే వర్తంతేను దినేదినే ।

తా॥ మేఘరంజీ, సారంగ, భల్లాతి, మధ్యమావతి, దేశీ, నీలాంబరి, మంగళదేశిక, శ్రీరాగము, అను నీ రాగములు మధ్యాహ్న కాలమందు అనగా పగలు 9 ఘంటలు మొదలు 12 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ మోహనాచైవ కళ్యాణీ కాపిఘూర్జరికాతథా

శంకరాభరణాపూర్వీ వసంతశ్చాపతే దినే ।

తా॥ మోహన, కళ్యాణి, కాపి, ఘూర్జరి, శంకరాభరణము, పూర్వీ, వసంత అను నీ రాగములు శతదినే అనగా పగలు 12 ఘంటలు మొదలు 3 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ నారాయణేచ హిందోళి సారాష్ట్ర తోడి రామళి

గారీవరాళికావంతు ఉనేని మాళవస్తథా

సాయంకాలే ప్రవర్తంతే లలితాచ తద్ధేవచ॥

తా॥ నారాయణి, హిందోళి, సారాష్ట్ర, తోడి, రామళి, గారి, వరాళి, చంకువ రాళి, ఉనేని, మాళవి, లలిత, అను నీ రాగములు సాయంకాలమందు అనగా మధ్యాహ్నము ౩ ఘంటలు మొదలు ౬ ఘంటలవరకు పాడతగినవి.

శ్లో॥ వేళావళీచ కాంభోజీ సావేరి బేగడత్తథా

పూర్వారాత్రౌ ప్రవర్తంతే పున్నాగో నాటకాదయః॥

తా॥ వేళావళి, కాంభోజి, సావేరి, బేగడ, పున్నాగ, నాట అను నీ రాగములు పూర్వరాత్రియందు అనగా సాయంత్రము ౬ ఘంటలు మొదలు రాత్రి ౯ ఘంటలవరకు పాడతగినవి.

శ్లో॥ గుండక్రియా మనోహరీతథా మంగళశ్చ శిశికా

కేదార్యాహిర్య సావేర్యః బంగాళో హౌళికాతథా

ఏతేరాగః ప్రవర్తంతే మధ్యరాత్రౌ దినేదినే॥

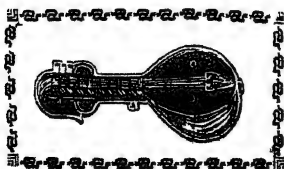
తా॥ గుండక్రియ, మనోహరి, మంగళశ్చక, కేదార, ఆహిరి, ఆసావేరి, బంగాళ, శాలి, అను నీ రాగములు మధ్యరాత్రియందు అనగా, రాత్రి ౯ ఘంటలు మొదలు 12 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ జోగిని చిత్రవేళాచ కర్ణాట సురటాతథా

మంజరీచ ప్రవర్తంతే పరరాత్రౌ దినేదినే॥

తా॥ జోగిని, చిత్రవేళ, కర్ణాట, సురట, మంజరి, అను నీ రాగములు పరరాత్రౌ అనగా, రాత్రి 12 ఘంటలు మొదలు ౩ ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

రాగప్రకరణము—సమాప్తము

[illegible]

[illegible]

న ని ధ
ని ని ధ
ని ధ ప
త ధ ప
ధ ప మ
ప ప మ
ప మ గ
మ మ గ
మ గ రి
గ గ రి
గ రి ప	నిధపధపమ
ధపమపమగ
పమగమగరి
మగరిగరిప.	పగమపమగరి
మరిగమగరిప	ధపమగమప
పమగారిగమ
మగరిపరి
రిపారిపరి
రిపారిపరి
మొత్త బాటి	1. సరిగమపధని
రిగమపధనిప
పనిధపమగరి
నిధపమగరిప.	4. సరిగరిగమ
రిగమగమప
గమమపమపధ
మపమపధపని
పధపనిధపని
పనినిధనిధప
నిధపపధపమ
ధపపమమగ
మగగరిగరిప.	7. సరిపమగమ
రిమగరిపమప
గపమగధపధ
మధపమరిధని
తనిధపపనిప
ధపనిధరిపరి
పధనిపపధప
నిపధనిమపమ
ధమపధగమగ
పగమపరిగరి
మరిగమపరిప.
2. సరిగమరిగ
రిగమపగమప
గమపధమపధ
మపధనిపధని
పధనిపధనిప
పనిధపనిధప
నిధపమపధమ
ధపమగపమగ
పమగరిమగరి
మగరిపగరిప.	5. సరిగరిగగమ
రిగమగమప
గపపమపధ
మధపపధపని
పనినిధనినిప
పధపనిధప
నిపపధపమ
ధమపమమగ
తగగమగగరి
మరిగరిప.	8. సారిగమరిగ
రిగమపగమ
గమపధమప
మపధనిపధ
పనిపనిప
పనిపనిప
నిధపమపధ
ధపమగపమ
పమగరిమగ
మగపరిపగరి
గారిపనిప.	10. సరిగమరిగ
రిగమపగమ
గమపధమప
మపధనిపధ
ధపనిపనిప
పనిపనిప
నిధపపధ
ధపమపధ
పమగరిమగ
మరిగమపరిప.
3. సరిగరిగమ
రిగమగమప
గమపధమపధ
మపధపధపని
పధపనిపధ
పనిధపనిధ
నిధపమపధ
ధపమగపమగ
పమగరిమగరి
మగరిపగరిప.	6. సరిగరిగమ
రిమగరిగమ
గపమగమపధ
మధపమపధని
పనిధపనిప
పధపనిపధ
నిపపధపమ
ధమపమమగ
తగగమగగరి
మరిగరిప.	9. సరిగమరిగ
రిగమపగమ
గమపధమప
మపధనిపధ
పధనిపధని
ధనిపనిప
పనిధపనిప
నిధపమపధ
నిధపమపధ	11. సరిగమరిగ
రిగమపగమ
గపధపమప
మపధనిపధ
ధపనిపనిప
పనిపనిప
నిధపపధ
ధపమపధ
పమగరిమగ
మరిగమపరిప.
			12. సరిగరిగమ
రిగమపగమ
గపధపమప
మపధనిపధ
ధపనిపనిప
పనిధపనిప
నిధపమపధ
నిధపమపధ

పసాని ధనిప
పపాధనిధప
నిమాపధపమ
థ గామపమగ
పరిగమగరి
మసారిగఃప	15. సారిగపమగ
రిమగమఃపమ
గమపమగప
మధపధమనిధ
పనిధనిపమని
ధపనిపధరిప
పధనిధనిపధ
నిపధపధమత
థమతమతగమ
పగమగమరిగ
మరిగరిగపరి
గపరిపరినిప	నిధపధాప
ధాపమపామ
పామగమగ
మారిగారి
గారిపరిప.	నినిధపధ
నిధపమత
ధపమగమ
పమగరిగ
మగరిపరి
గరిపనిప
13. ససారిగపరి
రిగిగమరిగ
గగామతగమ
మమపధమప
పపాధనిపధ
దధానిపధని
నినిపరినిప
ససానిధనిప
నినిధపధని
దధాపమపధ
తపామగమప
మమారిగమ
గగారిపరిగ
రిగిపనిపరి
ససానిధనిప	16. సపరిపగరిగ
రిరిగరిమగమ
గగమగతమప
మమపమధపధ
పపధపనిధని
ధధనిధపనిప
నినిపనిపరి
సపరిపగరిగ
సపనిపధనిధ
నినిధనిపధప
ధధపధమపమ
తమమపగమగ
మమగమరిగరి
గగరిగపరిప.	18. గరిగరిగ
రిగామగామ
గమపమప
మపాధపాధ
తధానిధాని
ధపిపనిప
సనిధనిధ
నిధాపధాప
ధపామపామ
పమాగమాగ
మగారిగారి
గరిపరిప.	9. పగరిమగ
రిమగతమ
గమపధప
మధపనిధ
పనిధపని
ధపనిపరి
సధనిపధ
నితధమప
ధమతగమ
పగమరిగ
మరిగపరి
గపరినిప
14. సగరిగరిగమ
రిగగమగతమ
మధపధపనిధ
పనిధనిధపని
ధపనిపనిప
నిరిపరిపగరి
పధనిధనిపధ
నిపధపధమత
ధమతమపగమ
పగమగమరిగ
మమారిగరి
గపరిపరినిప	17. సారిగరిగ
రిగమగమ
గామపమప
మపధపాధ
పాధనిధాని
ధానిపనిప
సానిధనిధ	ఖండజాతి
1. సరిగమప
రిగమపధ
గమపధని
మతధనిప
పనిధతమ
నిధపమగ
ధతమరి
పమగరిప.	4. పమగమప
రిపమపధ
గధపధని
మనిధనిప
సపధపమ
నిమపమగ
థగమగరి
ఋరిగరిప
		2. సరిగమగ
రిగమపమ
గమధధప
మపధనిధ
పధనిపని
ధనిపరిప	5. పరిపగరి
రిగరిమగ
గమగతమ
మమతమప
పధపనిధ
ధనిధపని
నిధనిపరిప

సనిసధని
నిధనిపధ
ధపధమత
పమపగమ
మగమరిగ
గరిగసరి
రివరినిస.	పధపనిని
పధధపని
పపధపని
ధనిధపస
ధనివిధన
ధధనిధస
సనిసధధ
సనినిసధ
పపనిసధ
నిధనితప
నిధధనిప
నినిధనిత
ధతధమమ
ధతపధమ
ధధపధమ
తమపగగ
పమమతగ
తపమపగ
మగమరిరి
మగగమరి
మమగమరి
గరిగపన
గరిగస
గగరిగస.	మాగరిని.
9. పరిగమ
రిగామత
గమాపధ
మపాధని
తధానిస
సనీధత
నిధాపమ
ధపామగ
తమాగరి
మగారిస.	12. సరిగగ
రిగామమ
గమాపత
మపాధధ
తధానిని
ధనీపస
వనీధధ
నిధాపప
ధపామమ
తమాగగ
మగారిరి
గరిపస.
6. సగరిగరి
రిమగమగ
గపమతమ
మధపధప
తనిధనిధ
ధసనిసని
నిరిసరిస
సధనిధని
నిపధపధ
ధమతమత
పగమగమ
మరిగరిగ
గసరివరి
రినిసనిస.	గరిగపన
గరిగస
గగరిగస.	10. పరిగామ
రిగమాప
గమపాధ
మతధాని
తధనీస
సనిధాప
నిధపామ
ధతమాగ
తమగారి
మగరిస.	13. పరిగాగ
రిగమామ
గమపాప
మపదాధ
పధనీని
ధనిపాస
సనిధాధ
నిధపాప
ధపమామ
తమగాగ
మగరిరి
గరిపాప.
7. సరిసగగ
సరిసగ
సపరిసగ
రిగరిమమ
రిగరిమ
రిగరిమ
గమగతప
గమమగప
గగమగత
మతమధధ
మతపమధ
మమతమధ	8. సారిగమ
రీగమప
గామతధ
మాపధని
పాధనిస
పానిధత
నీధతమ
ధాతమగ
పామగరి	11. ససారిగ
రిరిగమ
గగామప
మమాపధ
పపాధని
ధధానిస
సపానిధ
నినీధత
ధధాపమ
పపామగ
మమాగరి
గగారిస.	14. సపరిగరి
రిరిగమగ
గగమపమ
మమతధత
తతధాధ
ధధనిపని
నినివరివ
సపనిధని
నినిధపధ

దధతమత
పమమగమ
మమగరిగ
గగరిసరి
రిసనిస.	సనిధతమ నిధతమ
నిధతమగ ధతమగ
ధతమగరి పమగరి
పమగరిస మగరిస.	పమగరిగ రిగమగ
మగరిసరి సరిగరి
గరిసనిస రిసనిస.
15. సరిగమ
రిగగమత
గమమపధ
మపతధని
పధధనిస
సనినిధప
నిధధపమ
ధపపమగ
తమమగరి
మగగరిస.	2. సరిగమగ రిగమప
రిగమపమ గమపధ
గమపధప మపధని
మపధనిధ పధనిస
సనిధపధ నిధతమ
నిధతమప ధపమగ
ధపమగమ తమగరి
పమగరిగ మగరిస.	౧. సారిగమరిగ సరి
రిగమపగమరిగ
గామపధమపగమ
మాపధనిపధమత
పాధనిసధనిపధ
ధానిసరినిపధని
నీపరిగ సరినిస
సానిధపనిధసని
నీధపమధపనిధ
ధాతమగతమధప
పామగరిమగపమ
మాగరిసగరిమగ
గారిసరిసగరి
రిసనిధసనిరిస.
16. సగరిగ
రిమగమమ
గమమపత
మధతమద
పరిధనిని
ధసనినిస
సధనిపధ
నితధతత
ధమపమమ
తగమగగ
మరిగరి
గవరిసస.	3. సరిగరిగ మగరిగ
రిగమగమ పమగమ
గమపమప ధపమప
మపధపధ నిధతధ
పధనిధని సనిధని
ధనిసనిస రిసనిస
సనిధనిధ పధనిధ
నిధపధత - మపధప
ధపమపమ గమపమ
పమగమగ రిగమగ
మగరిగరి వరిగరి
గరివరిస నిసరిస.	6. సరిగమరిగ సరి
రిగామపగమరిగ
గమాపధమపగమ
మపాధనిపధమప
పధానిసధనిపద
ధనిపరినిపధని
నిసారిగ సరినిస
సనిధపనిధపని
నిధాపమధపనిధ
ధపామగతమధప
పమాగరిమగపమ
మగారివగరిమగ
గరిస నిరిగరి
రిసానిధసనిరిస.
సంగీత జాతి	4. సరిగమగ మగరిగ
రిగమపమ తమగమ
గమపధప ధపమప
మపధనిధ నిధపధ
పధనిసని సనిధని
ధనిసరిస రిసనిస
సనిధపధ పధనిధ
నిధతమత మపధప
ధతమగమ గమపమ	7. సరిగామ రిగసరి
రిగమాపగమరిగ
1. సరిగమప రిగమత
రిగమతధ గమతధ
గమతధని మపధని
మపధనిస తధనిస		

గమపాదమపగమ
మథానిపథమప
తధానిపథనిపథ
ధనిసారినిపథని
నిసరిగపరినిస
సనిధానిపథసం
నిధపామధపనిధ
ధపమాగతమధప
మగారిమగపమ
మగరిసగరిమగ
రిసారినిసగరి
రిసనిధసనిరిస.	పమమరిగమగరిస.
10. పసారిగమగరి
రిగిగమపమగమ
గ గాతపథపమప
మమాపథనిధపథ
పపాధనిసనిధని
ధధానిపరిసనిప
గసానిధపథనిధ
నినిధపమపథప
ధధాపమగమపమ
పపామగరిగమగ
మమాగరిసరిగరి
గ గారిసనిసరిస.	ధపపమగమపమా
పమమగరిగమ గా
మగగరిసరిగరి
గరిసనిసరిసా.
13. పగరిగరిమగరిగ
రిమగమగపమగమ
గపమపమధపమప
మధపథపనిధపథ
పనిధినిధపనిధని
ధపనిసరిపనిస
సధనిధిపథనిధ
నితధపథమపథప
ధమపమపగమపమ
పగమగమరిగమగ
మరిగరిగపరిగరి
గసరిసరిసరిస.
8. ప గారిమరిగపరి
రిమగపగమరిగ
గపామధమపగమ
మథానిపథమప
పనిధిపథనిపథ
ధసానిరినిపథని
నిరిసగపరినిస
సధానిపథపని
సీపాధమధపనిధ
ధమాపగపమధప
పగామరిమగతమ
మరిగపగరిమగ
గపారినిసగరి
రిసీసథపనిరిస.	11. పసారిగరిగ
రిగిగమగమ
గ గామమాపమప
మమాపపాధపథ
పపాధధానిధని
ధధానిసీసనిస
ససానినిధిధ
నిసీధధాపథప
ధధాపపామపమ
పపామమాగమగ
మమాగగారిగరి
గ గారిరిసరిస.	14. సరిసగరిమరిగరి
రిగరిమగతగమగ
గమగపమధమపమ
మపమధపపథప
పథపనిధపథపథ
ధనిధసరినిసని
నిసరిసరిసగరిసరిస
సనిసధనిపనిధని
విధవిపథమధపథ
ధతధమపగతమప
తమపగమరిమగమ
మగమరిగపగరిగ
గరిగపరిసరిసరి
రిసరినిధపనిస.
9. సరిరిమగరిగమప
రిగగపమగమపథ
గమమధపమపథని
మపపరిధపథనిస
పనినిపథనిధపమ
నిధధమపథపమగ
ధతపగమపమగరి	12. సరిరిగమగరిగా
రిగగమపమగమా
గమమపథపమపా
మపపథనితపథా
పథధనిసనిధని
ధనినిసరిసనిసా
పనినిధపథనిధా
నిధధపమపథపా	చతురశ్ర - తిశ్ర
1. సరిగమ - సరిగ
రిగమత - రిగమ

<p> గమకధ - గమక
మపధని - మపధ
పధనిస - పధని
ధనిసరి - ధనిస
సనిధత - సనిధ
నిధపమ - నిధప
ధపమగ - ధపమ
పమగరి - పమగ
మగరిస - మగరి
గరిసని - గరిస </p>	<p> మిత్ర - చతురశ్ర
1. పగరిగపరిగ - మరిగమ
రిమగమరిగమ - పగమక
గపమపగమప - ధమపధ
మధతధమతధ - నిపధని
పనిధనిపధని - పధనిప
పధనిధపనిధ - పనిధప
నిపధపనిధప - మధపమ
ధమపమధపమ - గపమగ
పగమగపమగ - రిమగరి
మరిగరిమగరి - సగరిస </p>
<p> మిత్ర - చతురశ్ర
1. పరిగ - రిగమప
రిగమ - గమపధ
గమక - మకధరి
మపధ - పధనిస
సనిధ - నిధపమ
నిధప - ధపమగ
ధపమ - పమగరి
పమగ - మగరిస </p>	<p> చతురశ్ర - మిత్ర
1. సగరిగ - సమగమపరిగ
రిమగమ - రిపమపరిగమ
గపమప - గధపధగమప
మధపధ - మనిధనిమపధ
పనిధని - పధనిపపధని
ధపనిప - ధరిసరిధనిస
పధనిధ - సపధపపనిధ
నిపధప - నిమకమనిధత
ధమపమ - ధగమగధపమ
పగమగ - పరిగరిపమగ
మరిగరి - మసరిసమగరి
గసరిస - గనిసనిగరిస. </p>
<p> 2. పరిగ - పరిగరి
రిగమ - రిగమగ
గమప - గమపమ
మపధ - మకధప
పధని - పధనిధ
ధనిస - ధనిసని
నిసరి - నిసరిస
సనిధ - నిధపధ
నిధప - ధపమక
ధపమ - పమగమ
పమగ - మగరిగ
మగరి - గరిసరి
గరిస - రిపనిస </p>	<p> 2. సపరిగ - సగరిపమగ
రిగమ - రిమగరిపామ
గగమప - గపమగధాప
మమపధ - మధతమనిధ
పపధని - పనిధపపాని
పధతని - ధపనిధరిస
పపనిధ - సధనిపపాధ </p>

<p>నినిధప - నిపధనిమాప
దధపమ - ధమపధగామ
పపమగ - పగమపరిగ
మమగరి - మరిగమసారి
గగరిప - గపరిగసీప.</p>	<p>ఖండ - చతురశ్ర</p> <p>1. సమగమత - రిగమత
రిపమతధ - గమపధ
గధపధని - మఽధని
మనిధనిప - తధనిప
సపధపమ - నిధపమ
నిమతమగ - ధపమగ
ధగమగరి - పమగరి
పరిగరిప - మగరిప.</p>
<p>3. ఓరిగ - రిమగసారిగ
రిగగమ - గపమరిగమ
మమమప - మధపగామత
మపపధ - పనిధమాపధ
పగధని - ధపనిపాధని
ధనినిప - నిరిపధానిప
పనినిధ - నిపధసానిధ
నిధధత - ధమపనిధప
ధపమ - సగమధాపమ
తమమగ - మరిగపామగ
మగగరి - గపరిమాగరి
గరిప - రినినిగారిప.</p>	<p>చతురశ్ర - సంకీర్ణము</p> <p>1. సగరిగ - పరిగమగఽగమత
రిమామ - రిగమపమగమపధ
గపమప - గమపధపమపధని
మపపధ - మపధనిధపధనిప
సధనిధ - సనిధతధనిధపమ
నిపధప - నిధపమపధపమగ
ధపమప - ధపమగమపమగరి
పగమగ - పమగరిగమగరిప.</p>
<p>చతురశ్ర - ఖండ</p> <p>1. సమగరి - సగరిమగ
రిపమగ - రిమగపమ
గధపమ - గతమధప
మనిధప - మధపనిధ
పసనిధ - పనిధపని
ధరిపని - ధసనిరిప
సపధని - సధనిపధ
నిమపధ - నిపధమప
ధగమప - ధమపగమ
పరిగమ - పగమరిగ
మపరిగ - మరిగపరి
గనిపరి - గపరినిప.</p>	<p>2. సపారి - పారిమరిగపరి
రిగిగ - రిగమపగమరిగ
గగామ - గామపధమపగమ
మమాప - మాపధనిపధమప
తపాధ - పాధనిపధనిపధ
ధధాని - ధని రినిపధని
ససీత - సీపరిగపరినిప
ససాని - సానిధపనిధపని
నిసీధ - సిధతమపనిధ
తధాప - ధాపమగపమధప
తపామ - పామగరిమగపమ
మమాగ - మాగరిపగరిమగ
గగారి - గారిపనిరిపగరి
రిగీప - రీపనిధపనిరిప.</p>

సంగీత - చతురశ్రము	
1. సంగీత సంగీతము - రిగిరి
రిమాగరిగిరి - గమప
గపామాగమపద - మపపద
మధాపమమపద - పదపని
పనిధపపపని - ధనిని	సధానిపనిధప - నిధప
నిసాధనినిధప - ధపప
ధమాపధపమగ - మమగ
మగానుపపమగరి - మగగరి
మరిగమమగరి - గరిరి.

ఈ స్వర ప్రస్తారమును శంకరాభరణ రాగమునందు క్రమముగా 1, 2, 3, 4 తాళముల పద్ధతిని, లయ జేరికొని సాధకము జేసిన యడల స్వరజ్ఞానము కలుగు చున్నది. విమ్మట తమకిష్టమైన ఏ తాళములోనైనను పల్లవిబాడుచూ, అందు ఆరా వృత్తము చొప్పునను, ఆవృత్తము చొప్పునను, స్వరములను సంపదముచేసి పాడుకొనునది మఱియు, తమకిష్టమైన రాగములలో పల్లవీలు బాడుకొనునప్పుడు ఆ యా, రాగములకు గల కుద్ధవికృతి స్వరస్థానములను మాత్రము గుర్తెరిగి స్వరపంపకము జేసి పాడుకొనునది.

స్వరజ్ఞాన ప్రస్తారము సంపూర్ణము.

262 జేజీలో ఈ కృతి స్వరపరచియున్నది.

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-శైని

53. హరికాంభోజి రాగము - ఆదితాళము

ఆరో. సరిగమపధనిస. అవ. సనిధపమగరిస.

[శ్రీ త్యాగరాజమ్యూరి కృతి]

31 వినుతానుతనానుడై వెడలెను కంచివరడుడు ||విస||

32 వసజాసనాది నురలూ సనకసనాది మునులు జొగడ ||విస||

33 సెరవైకాభాత్మవమున శరదినకరు బందయించిరో యన పక్కియకోత్రురవ్వారమున చరాచరములకు వరత్యాగరాజునుడు ||విస|| (జేరికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుతున్నది.)

రాగలక్షణము:— ఇది 28వ మేళకర్తరాగము, రాగాంగము, సప్తస్వర, శుభ్రార్థగమక, వరిక, రక్తిరాగము, మూడుజేలయందు పాడవలెను. రిగిరి తాళము, మధ్యమ, దైవత నిపాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు.

శ్రీ రస్తు

తాళప్రకరణము

శ్లో॥ కళ్యాణగుణసంపన్నం శర్ణాంతాయతలోచనమ్ ।

కౌసల్యతనయం రామం కలయేకమలాపతిమ్॥

అవతారిక॥ ఇహుఖం సకలభరత పండితమండలాఖండల సకలభరత ప్రపర్యకభా
మణిః, కోహళాచారనామకః పరమకారుణిః కశ్చిద్వివశ్చ తస్యకలలాకోప
కారకాయ తార్మ్యతికోపరంజికం, తదాశ్రయ త్వేవశ్రీసిద్ధం, దశప్రాణ
సతుతం తాళస్వరూపం, సంప్రపంచం శ్రీతిపాదయుతు కావశ్చిక్రీడితస్య
గ్రంథస్య నిర్విఘ్న చరిషమాప్తయే సర్వేశ్వర సమస్కారాత్మకమంగళావ
రణపూర్వకంచీకీర్తితం ప్రతిజానితే విష్ణుమితి॥

కా॥ ఈ లోకమందు సకలమైన విద్యస్సమూహమునకు శ్రేష్ఠుడైనవాడును, భరత
ప్రపర్యకుల కెల్లరకును శిరోభూషణమైనవాడును, అర్చితము దయకారియు
సగు కోహళాచార్యుడను విద్వాంసుడు సకల లోకోపకారము కొరకు
సృష్టగీతవ ద్యములు బ్రకాశింపజేయునట్టియు, ఆ సృష్టగీతవాద్యములకు ఆశ్ర
యమైనట్టియు, దశప్రాణములతోగూడిన తాళస్వ రూపమును లెప్పగా
బ్రతిపాదించుటకు విశ్వయించినవాడై, ఈ గ్రంథము విర్విఘ్నముగా ముగియు
కొరకు, సర్వేశ్వరసమస్కారరూపమైన మంగళమును జేయుచు, తాళస్వరూప
మును లెప్పగా బ్రతిపాదించెదనని ప్రతిజ్ఞసేయుచున్నాడు.

శ్లో॥ విష్ణులోకగురుం వ్రణమ్య శిరసాషక్తార్థసంధర్మకమ్

కీర్తిప్రీతికరం జనస్య లఘునాకాలేన కామప్రదమ్

సేవ్యంసద్యతిభిరుతపురపదం న్యాసాత్తలోకత్రయమ్

తాళానాంకధయామిలక్షణ మహం పూర్వోక్తశాస్త్రక్రమాత్ ।

టీక॥-లోకగురుం=లోక=సకలలోకములకును, గురుం=(వేదశాస్త్రరూపము
చేత హితోపదేశము చేయువాడును,) సన్మార్గసంధర్మకం=సన్మార్గ=స్వామ్య

వైశేషిక, సంఖ్య, యోగ, పూర్వమీమాంస, ఉత్తరమీమాంసలనెడి ఆఱుమార్గముల యొక్క వందర్శకం=తత్వమును జూపువాఁడును, జన్యత=భక్తజనునికి, కీర్తిప్రీతికరం=సత్కీర్తి సంతోషములను చేయువాఁడును. లఘునాకాలేన=శీఘ్రకాలముచేత, కామప్రదమ=ఆభిక్షిజనునికి వకలాభిష్టముల నిచ్చివహించును, సద్యతిథిః=సారదాది మహాయోగయామికులచేత, సేవ్యం=మాఖ్య పాయమై సేవింపఁ దగినవాఁడును, ద్రుతప్లుతపదస్యాసాత్రలోలత్రయం - ద్రుత=శీఘ్రముగా, ప్లుత=ఎత్తబడిన, పద=పాదములయొక్క, స్యాస=మెట్టుకొనేత, ఆత్ర=పొందబడన, లోకత్రయం=మూడులోకములుకలవాఁడునైన, విష్ణుం=సర్వవ్యాపకుడైన, సర్వేశ్వరునిగూర్చి, శిరసాక్షయ్య=సాష్టాంగసమస్కారములచేసి, తహం=నేను, తాతానాం=తాళములయొక్క, లక్షణం=(స్వరూపమును)లక్షణమును, పూర్వోక్తకాస్త్రులమాత=పూర్వమందుఁ జెప్పబడిన కాస్త్రక్రమమునుబట్టి, కథయామి=చెప్పుచున్నాను. ఈ శ్లోకమందు లోకగురుం అనెడి విష్ణునికేవలములు తాళమందు అన్వయింపవలెను. అదెట్లనఁగా!

తాళపక్షమందు

టీక|| లోక=లోకమందు, గురుం=శ్రేష్ఠమైనదియు, షష్ఠార్థవందర్శకం=షష్ఠార్థవక్షియ, వార్తిక, చిత్త్ర, చిత్రకర, చిత్రలేఖ, అతిచిత్రకములనెడి ఆఱుమార్గములయొక్క, వందర్శకం=కళలను చూపునపుడు జ్ఞాపకపరచునదియు, జనస్య=చూచెడిమనుజునికి, ప్రీతికరం=కీర్తిసంతోషములను చేయునదియు, లఘునాకాలేన=లఘువాది కాలముచేత, కామప్రదం=ఆచూచెడి జనునికి ఆభిలాషను గలుగజేయునదియు, సద్యతిథిః=సమశ్రోతోపమాగోతుచ్ఛాదియకులచేత, సేవ్యం=తెలియదగినదియు, ద్రుతప్లుతపదస్యాసాత్రలోకత్రయం=ద్రుతప్లుతము మొదలగు ఆంగములయొక్క, పద=స్థానములయందు, స్యాస=త్రస్తారముచేత, ఆత్ర=వ్యావరింపబడిన, లోకత్రయం=మూడులోకములుగలదైన తాళముయొక్క స్వరూపమునుసవిశేషముగా వివరించెదనని ప్రతిజ్ఞనీయుచున్నాడు. ఈ శ్లోకమందు సమస్కారత్వేనత్రకృతిమైన విష్ణువుయందును, ప్రతిపాద్యత్వేన త్రకృతమైన తాళమందును, లోకగురుం అను మొదలగు విశేషజనులన్నియు పట్టినందున త్రకృతమైన అనెడి అలంకారము. ఇదియొక విష్ణునికేవలములు తాళమందు అన్వయించుటచేత, తాళము విష్ణుశక్తియందును తెలిసికొనునది. ఈ యర్థము. శ్రీశ్రీశ్రీమాదతాళమందు ప్రసిద్ధమైనది.

శ్లో॥ గీతప్రధానం ప్రవచంతిన్పత్తం నృత్తప్రధానం ప్రవచంతివాద్యం
నృత్తగీతవాద్యచయప్రధానంతత్తాళమాద్యం ప్రణమామినిత్యమ్॥

టీక॥ గీతప్రధానం ప్రవచంతిన్పత్తం = అనగా గీతము నృత్తానకు ప్రధానమై యుండును. నృత్తప్రధానం ప్రవచంతివాద్యం = అనగా నృత్తమునకు ప్రధానమైనవి వాద్యము, నృత్తగీతవాద్యచయప్రధానం తత్తాళమాద్యం ప్రణమామినిత్యం = అనగా నృత్తగీతవాద్యములకు తాళము ప్రధానమై యుండును. తత్ = అటువంటి తాళమును, నిత్యం = నిత్యమున్ను, ప్రణమామి = సమస్కరించెదను.

తాళస్వరూపము ప్రతిపాదించుట వలనను తెలియుటవలనను

గలుగు ఫలమేమనగా జెప్పబడుచున్నది.

శ్లో॥ తౌర్య తికనిదానంచ తాళం కాలస్వరూపిణమ్

దక్షప్రాణ సమోపేతం యోజనాతి సతత్సవితే

తా॥ నృత్తగీత వాద్యములకు అది కారణమైనదియు కాలాదికతప్రాణయులతో గూడినదియు, కాలస్వరూపమైనతాళమును ఏవరు తెలియుదురో వారు సర్వేశ్వరరూపమును తెలిసిన వారదురు. గాన, తాళస్వరూపము అక్షర్యము తెలిసే యుండవలెనని తెలుగుననెడి.

శ్లో॥ శివశక్తిప్రకాశం పుణ్యం యశశ్యం భుక్తిముక్తిదమ్

దక్షప్రాణాత్మకం తాళం యోజనాతి సతత్సవితే ।

తా॥ శివశక్తిస్వరూపంబును ఫలితంబును కీర్తికరంబును భుక్తిముక్తి ప్రదంబును, దక్షప్రాణసహితంబును నగు తాళమును యొనరుతెలియుదురో వారు సర్వేశ్వరరూపము తెలిసిన వారగుదురు. గమక తాళస్వరూపము ముజ్జియగా తెలిసే యుండవలెనని తెలుగుననెడి.

శ్లో॥ గీతంవాద్యంచ నృత్యంచ తాళహీనంనరాజితే

తా॥ గీతవాద్యనృత్తములు తాళములేకున్న ప్రకాశించవు.

శ్లో॥ లోకేవేదేచ వచనాం పాదయోగ్యతీరుత్తమా

తాళేనైవ విసాతేన స్థలమతేషు దృశ్యతే॥

తా॥ లోకేవేదంబును, సైదికంబును, వాక్యైవయందును పాదములయొక్క వ్యాపారము తాళముచేతనే లెస్సగా ప్రవర్తించును. అ. తాళముతోడ నెడతాళిన

యదల ఆ లోకవైదిక వాక్కులయందును, ఆ లోకవైదిక పాదగతుల
యందును తొట్రుబాటు కానబడుచున్నది.

శ్లో॥ తోర్యత్రిశం తాళహీనం చాలయే త్పురుషాధమః

సపాపి సరకం ఘోర మాశు గచ్ఛతి సాన్వయః ॥

తా॥ ఎవరైనను సృష్టగీతవాద్యములను తాళానుగుణము గాకుండునటుల కొలి
పించునో, వాడు పురుషాధముడనియు, పాపాత్ముడనియు వంశమువారితో
గూడా ఘోరమైన సరకమును శీఘ్రముగా బొందును. కావున, సకల లోకీక
వాద్యపాఠములకున్న తాళము అవశ్యము గనుక తాళస్వరూపము నిరూపించేది,
యొక్కమని సిద్ధాంతము.

—* తాళశబ్దవ్యుత్పత్తి *—

శ్లో॥ తాళస్తలప్రతిష్ఠాయా మితి ఖాతోర్థాన్యస్మృతః ।

తా॥ తల అనెడి ధాతువు ప్రతిష్ఠయందు వచ్చును. ఆ తల యనెడి ధాతువుమీద
జ ప్రత్యయంబును అపివృద్ధియు కాగా తాల, అని నిలచెను. అటుమీదట
ను ప్రత్యయమును, ఋత్వవిసర్గలు రాగా తాళః అనెడి శబ్దము ఏర్పడెను
ఈ తాళశబ్దానకు వ్యుత్పత్తి (తలంతి తివంతి గీతవాద్యవృత్తాని) ఆత్మేతి
తాళః = అనగా గీతవాద్యవృత్తములు, అత్ర = ఈ తాళమందు తలంతి = రెప్పగా
నున్నది. అనెడి అర్థమందు తాళః = తాళశబ్దమువచ్చును. ఈ తాళశబ్దానకు
మరొక వ్యుత్పత్తి చెప్పబడుచున్నది. తల్యంతే ప్రతాళ్యంతే సృష్టగీత
వాద్యాని యేనేతివాసతాళః = సృష్టగీత వాద్యములు చేసినచేత ప్రతాళింక
పడునో అది తాళము, అను నీ రెండు వ్యుత్పత్తులచేతను, తాళశబ్దమునకు
అర్థము తెలియదగినది. ఈ తీరుననే సంగీత రత్నాకరమందు కార్ణాజీవుడు

తాళశబ్దానకు వ్యుత్పత్తిని అర్థమున్ను చెప్పియున్నాడు.

శ్లో॥ తాళస్తలప్రతిష్ఠాయా మితి ఖాతోః ప్రయోగతః

సృష్టిగీతం తథా వాద్యం యతస్తాతే ప్రతిష్ఠితం ।

తా॥ తలప్రతిష్ఠాయాం అనెడి ధాతువుయొక్క ప్రయోగమువలన తాళశబ్దము వృత్తి
నది. ఈ తలధాతువు, ప్రతిష్ఠాస్థతనగుటచే సృష్టగీత వాద్యములు తాళమందు
ప్రతిష్ఠితమై యున్నవి. కావున తాళశబ్దముయొక్క వ్యుత్పత్తియు, అర్థమున్ను
ఇటుని తెలిపికోసమని.

శ్లో॥ తకారశ్శంకరః ప్రోక్తోలకార శ్శక్తిరుచ్యతే
శివశక్తి సమామోగా త్తాళనామాభిధియ్యతే॥

తా. తకారమునకు అధిదేవత శంకరుడును, లకారమునకు అధిదేవత పార్వతియు నగుటచే, ఈ పార్వతీ పరమేశ్వరులయొక్క సంయోగమువలన తా అత్యధి శబ్దము పుట్టెనని చెప్పబడుచున్నది. అవగా ఆర్థశాసీశ్వరు కరతలద్వయ మగుటచే, మడిపాస్త్రము శివవర్ణరూపమనియు, ఎడమపాస్త్రము పార్వతీ వర్ణరూపమనియు, ఈ రెండు పాస్త్రములయొక్క సంయోగమువలన తాళమనెడి శబ్దము బుట్టెనని భావము.

శ్లో॥ హస్తద్యయస్య సంయోగే వియోగేచాపి వర్తతే
వ్యాప్తిమాన్యో దశప్రాణై స్సృశాల స్తాళసంజ్ఞకః॥

తా॥ రెండు హస్తములను, సంయోగేత = వశబ్ద క్రియయు, వియోగేత = నిశ్శబ్ద క్రియయు గలిగి దశప్రాణములతో నూడుకొని వర్తించెడి యే కాలముగలదో అది తాళమనబడును.

శ్లో॥ కాలఃక్రియాచ మానంచ సంభవతి యదా సహ
తదా తాళస్య సంభూతి రితిజ్ఞేయం విచక్షణైః
కాలః యదాదీకో జ్ఞేయ త్తాళయో ర్ఘటసంక్రియా
క్రియయోరంతరం యత్తువిశ్రామో మాన ముచ్యతే॥

తా॥ కాలము, క్రియ, మానము అను నీ మూడును చేరి ఎప్పుడు ఏకకాలములో కలుగుచున్నవో అప్పుడు తాళమునకు ఉత్పత్తియని నెఱుంగవచ్చి, క్షణాది కము, కాలమని వ్యవహరింపబడును. కొట్టబడిన రెండు వస్తువుల చేరిక క్రియ యనబడును. క్రియలకు మధ్యనుండు విక్రాంతికాలము మాత్రమే చెప్పబడును.

శ్లో॥ మార్గదేశీ గతత్వేన తాళోసా ద్వివిధోమతః
శుద్ధసాలగ సంకీర్ణా స్తాళభేదాః క్రమాస్మకాః॥

తా॥ మార్గము, దేశి అని తాళము రెండు విధములు. అది యొక్కొక్కటి శుద్ధము, సాలగము, సంకీర్ణము, అని మూడు విధములై యున్నవి.

తాళదళ ప్రాణములు

శ్లో॥ కాలోమార్గః క్రియాంగాని గ్రహ జాతిః కళాలయః
యతిః ప్రస్తారకశ్చేతి తాళపాణాదకస్మృతాః ॥

తా॥ కాలము, మార్గము, క్రియ, అంగము, గ్రహము, జాతి, కళ, లయ, యతి, ప్రస్తారము, అను నీవదిన్ని తాళమునకు ప్రాణములు.

1. కాల ప్రాణలక్షణము

శ్లో॥ ఉపర్యు పరివిన్యస్యత్యద్రవత్రం శతం సకృత్
యః కాలస్సౌచి సంభ్రాంత్యణంచ పరీర్తితః
లవక్ష్యతై రష్టభిన్య త్కాష్టోవ్యవలవాత్మకైః
అష్ట కాష్ఠనిమేషస్యాన్ని మేషై రష్టభిఃకళాః
కళాభ్యాంతు చతుర్భాగో చతుర్భాగ మనుద్రుతమ్
అనుద్రుతౌచ బిందుస్యార్భిందుభ్యాంచ లఘుర్భవేత్
లఘుశ్చయం గురుశ్చైవ త్రిలఘుప్లుత ముచ్యతే
చాతు ర్లఘుంచ కాకపాదం ఇత్యేతత్కాల లక్షణమ్॥

తా॥ మఱు తామర శేకులను ఒకటిమీద నొకటిచొప్పన దొంతకగాజేర్చి నూచితే పొడవగా శేకులన్నియు తెగినంత కాలము పేరు క్షణ మనంతదును. అట్టి క్షణములు ఎనిమిదైతే ఒక లవమనిపేరు. అలవములు ఎనిమిదైతే ఒక కాష్ఠమను. ఆ కాష్ఠములు ఎనిమిదైతే ఒక నిమిషము. ఆ నిమిషములు ఎనిమిదైతే ఒక కళ. ఆ కళలు రెండైతే ఒక చతుర్భాగము. ఆ చతుర్భాగములు రెండైతే ఒక అనుద్రుతము. అట్టి అనుద్రుతములు రెండయితే ఒక ద్రుతము. ద్రుతములు రెండయితే ఒక లఘువు. లఘువులు రెండయితే ఒక గురువు. ఆ లఘువులు మూడయితే ప్లుతము. లఘువులు నాలుగయితే కాకపాదమగును. ఇందుచేత తాళము నిర్ణయితమగుచున్నది. మఱియు, ఇవ్వడు అనుద్రుతములు మొదలు షోడశ అను అంగములు మూత్రము వాడుక యందున్నవి, శ్లోందరు, చతుర్భాగమును పీడవ యంగమును సహా వాడుచున్నాడ, ఇది కాలప్రాణము, ఈ

కాల ప్రాణము తాళమును సాక్షాత్ సంబంధించి యుండి తాళావళు నిర్వాహకంగాను ప్రాణమని చెలిసికొనునది.

— 2. మార్గప్రాణలక్షణము —

శ్లో॥ దక్షిణో వార్తికశ్చిత్ర స్త్రవచిత్ర రస్మతః
తథా చిత్రతమశ్చస్యా తతిచిత్రమో మతః
పడేవం కథితా మార్గా స్తత్స్వరూపం నిరూప్యతే ॥

తా॥ దక్షిణము, వార్తికము, చిత్రము, చిత్రతరము, చిత్రతమము, తతిచిత్రతమము అని మార్గములు ఆఱువిధములు.

శ్లో॥ తత్ర దక్షిణమార్గస్య మాత్రాష్టక ముదాహృతమ్
వార్తికేతు చతుర్మాత్రాశ్చ త్రిమార్గో ద్విమాత్రకః
ఏకమాత్ర శ్చిత్రతరో ద్దుిత శ్చిత్రతమే మతః
తతిచిత్రతమేనూరే నుద్రతపరిక్షీర్తితః ॥

తా॥ దక్షిణమార్గము = ఆనగా, ఏతాళమునకైనను తాళాక్షర కాలమునకు ఏదిమిది మాత్రల కాలము నడుచునది.

వార్తికము = ఆనగా, తాళాక్షర కాలమునకు నాలుగుమాత్రల కాలము నడుచునది.

చిత్రమార్గము = ఆనగా, తాళాక్షర కాలమునకు రెండుమాత్రల కాలము నడుచునది.

చిత్రతరము = ఆనగా, తాళాక్షర కాలమునకు ఒక మాత్రకాలము నడుచునది. మాత్ర ఆనగా, నాలుగక్షరముల కాలము.

చిత్రతమము = ఆనగా, తాళాక్షర కాలమునకు ద్వితర కాలము నడుచునది. ద్వితర కాలమనగా రెండక్షరముల కాలము.

తతిచిత్రతమము = ఆనగా, తాళాక్షర కాలమునకు ఆరు ద్రుతకాలము నడుచునది. ఆరు ద్రుతకాలమనగా ఒక యక్షర కాలము.

ఇటులా ఏతాళమునకైనను? నిత్యాక్షర తాళాక్షరమునకు పైన చెప్పబడిన ప్రకారము అక్షరము మొదలు మరియొక అక్షరమువఱకు జరుగు కాలద్విగ్రహము అత మార్గములచి చెప్పబడుచున్నవి. ఇది మార్గమనేది ప్రాణము. ఈ మార్గమునది ప్రాణము తాళాక్షరమున కైన క్రియాసముదాయమునకు ఆశ్రయమగుట

చేతను తాళపంబంధి ఆయిన క్రియతో పంబంధించెను గన మాగ్గమున్ను తాళము వల ప్రాణముని తెలిసికొనునది.

కి, క్రియాప్రాణలక్షణము

శ్లో॥ మార్గ దేశిగత త్వేన త తాద్యస్యకీయా ద్వీధా
నిశ్చబ్దా, శ్చబ్దయుక్తాచ నిశ్చబ్దాతు కళోచ్యతే॥

తా॥ క్రియలు మార్గక్రియలని, దేశ్యక్రియలని చెందువిధములు. ఆమార్గక్రియలు నిశ్చబ్ద క్రియలని, శబ్దక్రియ లని చెందు విధములు. అందు నిశ్చబ్ద క్రియకు కళ అనే పేరు చెల్లును గనుక ఆ నిశ్చబ్దక్రియలు చెప్పబడుచున్నవి.

నిశ్చబ్దక్రియలు

శ్లో॥ తత్రా నాపాధవిస్త్రామో విక్షేపశ్చ ప్రవేశనమ్
చతుర్విధాశ్చ విక్షేయా నిశ్చబ్దాశ్చ క్రియాబుధైః॥

తా॥ అనాపము, నిష్కాపము, విక్షేపము, ప్రవేశము, అను నీ నాలుగున్ను నిశ్చబ్దక్రియలు.

నిశ్చబ్దక్రియల లక్షణములు

శ్లో॥ అనాపస్తత హస్తస్య త్రానస్యం గుళికుంచనమ్
నిస్త్రామోధస్తలస్యస్య దంగుళీరాం ప్రసారణమ్ ।
తస్యదక్షిణ విక్షేపో విక్షేప ఇతికథ్యతే
వివర్తనంచ హస్తస్య ప్రవేశోధో ముఖస్యచ ॥

తా॥ అనాపము అనగా, వెల్లికిలగా యెత్తబడిన పతాకహస్తముయొక్క తర్జినీ మొదలగు నాలుగుచేళ్ళను చూచుచుట. నిస్త్రామీయము అనగా ఆమడిచిన హస్తముయొక్క చేళ్ళను విప్పట. విక్షేపము అనగా, ఆ హస్తమును తెలవల కుడిపార్శ్వమునకు విదిలించుట. ప్రవేశము అనగా, ఆ హస్తమును అప్రవక్షిణము గా క్రిందుగా ముందరికి రానిచ్చుట. ఈ నాలుగున్ను నిశ్చబ్ద మార్గక్రియలు.

శబ్దక్రియలు

శ్లో॥ శ్చవోశమ్యశ్చ తాళశ్చ నన్నిపాత ఇతిస్మృతః
ఇతికథ్యేన సంయుక్తో విక్షేయశ్చ చతుర్విధమ్॥

తా॥ ధృవము, కన్యము, తాళము, పన్ని పాతము అను నీ నాలుగున్న పశబ్దక్రియలు

—॥ సకలక్రియల లక్షణములు ॥—

శ్లో॥ రవో హస్తస్య పాతస్యా చ్చుటికా శబ్దపూర్వకః
కమ్యోవామని పాతస్తు తాళో దక్షిణ ఘాతకః॥
ఉభయోర్హస్తయోరాత స్పన్ని పాత ఇతిస్పృశః
ఏతామార్గ క్రియాశ్చైవ కథితా భరతజ్ఞకైః॥

తా॥ ధృవము అనగా శబ్దపూర్వకమైన చిటికి శ్రేయము కన్య అనగా కుడిహస్త
మందు యెడమచేతి ఘాతశ్రేయము. తాళము అనగా యెడమహస్త మందుకుడి
చేతి ఘాత శ్రేయము. పన్ని పాతము అనగా అభియముగా నిలిపిన రెండు
హస్తములచే పదుముగా ఘాతశ్రేయము. ఈ నాలుగున్న పశబ్దమార్గ క్రియలు.

—॥ దేశక్రియలు ॥—

శ్లో॥ ధృవకా సర్పిణీకృష్యా పద్మినీచ విసర్జితా
విక్రిప్తాచ పతాకాఖ్యా పతితాష్టా క్రియా తథా॥

తా॥ ధృవక, సర్పిణి, కృష్య, పద్మిని, విసర్జిక, విక్రిప్త, పతాక, పతిక అను నీ ఎనిమిది
విన్న దేశక్రియలు.

—॥ దేశక్రియల లక్షణము ॥—

శ్లో॥ సకలై ధృవకాజ్ఞేయో సుర్పిణీ వామగామినీ
కృష్యాదక్షిణతః పాతః పద్మినిస్యా ధధోగతః
విసర్జితా బహిర్భూతా విక్రిప్తా కుంచితాత్మికా
ప్రతాకాచోర్ధ్వ గతునా పతితాకర పాతనా॥

తా॥ ధృవకము అనగా సకలముతో గూడిన కుడి హస్తము యొక్క ఘాతధృవక
మనంబుడు. సుర్పిణి అనగా పతాక హస్తము చేత యెడమ వంకకు
శ్రేయముచాచుట. కృష్య అనగా యెడమ కుంచి కుడిపార్శ్వమునకు రాని
చ్చుట. పద్మిని అనగా అరచేతి క్రిందుగా అధోమఖముగా శ్రేయ
ముచాచుట. విసర్జిత అనగా అచేతిని వెలపక నివదట. విక్రిప్త అనిగా అ

హస్తముయొక్క వేళ్ళముడిచి తనదిక్కుకు దీయుట పతాకము అనగా పతాక హస్తముగా బట్టిన చేతిని మీదికి ఎత్తుట ప్రతిత అనగా ఆ మీదికి యెత్తిన హస్తమును దిగువకు దిండుట ఈ ఎనిమిది దేశ్యక్రియలలో ధృవక అనునది మాత్రమునుకల్పకీయ. స్పటి మొదలైన తక్కిన ఏడున్న నికల్ప క్రియలని తెలుగునది. ఇది క్రియ అనెడు ప్రాణము. ఈ క్రియలు హస్త మందు నుండుటచే తాళమునకు జ్ఞాపకము గనుక తాళప్రాణమని తెలిసికొనునది.

4. అంగప్రాణ లక్షణము

శ్లో॥ అనుద్రుతో ద్రుతశ్చైవ లఘుర్దురు పుతస్తథా
తాకపాదం తథాప్రోక్తం తాళాంగానిచ వద్యిధమ్॥

తా॥ అంగము అనగా తాళసంఖ్యను తెలియుటకు పాదసం బగు సంఖ్యావిశేషము అంగమనబడును. అది అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు, గురువు, పుతము, తాకపాదము అని అంగములు ఆఱు విధములు.

అంగముల స్వరూపములు

శ్లో॥ అనుద్రుతస్య రూపంచ అర్ధచంద్ర కళాత్మకం
ద్రుతస్తు వలయాకారో లఘురర్థ శరాకృతిః
గురుర్వక్ర ధనుజ్జేయం పుతస్తు శిఖరో గురుః
ఉర్ధ్వ రేఖాచ తిర్యంచో తాకపాదః ప్రకీర్తితః॥

తా॥ అనుద్రుతము—అర్ధచంద్రునివలె నుండవలెను. ...
ద్రుతము—వలయాకారమయి యుండవలెను. ...
లఘువు—అర్ధబాణమువలె నుండవలెను. ...
గురువు—ఎక్కు బెట్టిన విల్లువలె నుండవలెను. ...
పుతము—శిఖరరేఖతో గూడిన గురువువలె నుండవలెను. ...
తాకపాదము—హంసపాద యవలె నుండవలెను. ...

వడంగముల నిఘంటు

శ్లో॥ అనుద్రుతోర్ధ చంద్రస్యాద్వంజనం చానునాళకృత్,
అవ్యక్తంచ విరాఘంచ వక్రవ్యం ధరతజ్జకృత్॥

తా॥ అను ద్రుతము, అర్థచంద్రము, వ్యంజనము, అనునానీకము, అవ్యక్తము, విరామము అను నీ ఆఱున్న యద్రుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ అర్థమాత్రా ద్రుతం వ్యోమం బిందుకం వలయాకృతమ్॥

తా॥ అర్థమాత్రా, ద్రుతము, వ్యోమము, బిందువు, వలయము, చక్రము, అను నీ ఆఱున్న యద్రుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ మాత్రస్య సరళం హ్రస్వం కళాయాంచ లఘుర్భవేత్॥

తా॥ మాత్ర, సరళము హ్రస్వము, కళ, లఘువు, కరము అను ఆఱున్న లఘువునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ ద్విమాత్రకం గురుర్వక్రం త్రిమాత్రకమ్॥

తా॥ ద్విమాత్ర, గురువు, వక్రము, కాణము, యనుళము దీర్ఘము అను నీ ఆఱున్న గురువుకు పేళ్లు.

శ్లో॥ సమోద్భవం ప్లుతందీప్తం తథాత్ర్యంగం త్రిమాత్రకమ్॥

తా॥ సమోద్భవము, ప్లుతము, దీప్తము, త్రియంగము, త్రిమాత్ర, పకారము అను నీ యాఱున్న ప్లుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ కాశోహంస పాదాభ్యో నిశ్చబ్దశ్చ చతుర్లఘుః॥

తా॥ కాశపాదము, హంసపాదము, నిశ్చబ్దము, చతుర్లఘువు, చతుర్మాత్రా చతుష్కళ, అను నీ ఆఱున్న కాశపాదమునకు పేళ్లు.

అంగములు వాడేవిధము

శ్లో॥ ద్వయ్యాంగుళో బాలచంద్రా ద్రుతస్తు చతురంగుళః

లఘురష్టాంగుళః ప్రోక్తో గురుస్యాత్ప్రోడశాంగుళః॥

ప్లుతప్రమాణం కథితం చతుర్ద్వింశతి రంగుళాః

ద్వాత్రింశ త్కాశపాదస్యాత్పాదస్యాంగుళ నిర్ణయః॥

తా॥ అను ద్రుతము, రెండంగుళముల ప్రమాణమునను, ద్రుతము నాఱంగుళ

ముల ప్రమాణమునను, లఘువు ఎనిమిది అంగుళముల ప్రమాణమునను,

గురువు 16 అంగుళముల ప్రమాణమునను, ప్లుతము మూడు మాత్రలకు 24

అంగుళముల ప్రమాణమునను, కాశపాదము నాలుగు నిశ్చబ్ద మాత్రలకు

32 అంగుళముల ప్రమాణమునను, ఈ క్రమమున ఉన్నతం బెరింగి పాద పరిణామము.

అంగములకు హస్తక్రియలు వాడేవిధము

శ్లో॥ ధృవకా సర్పిణీకృష్యాప్లుతేచ పరిపత్తితా

ధృవకా పతితేదీరే ధృవకాచ లఘుస్మృతః

ధృవకార్థ ద్విత్వేచైవ తదర్థం మునయోవిధుః ।

తా॥ సర్పిణీ, కృష్య, పతాక, పతిత అను నీవాలుగు నిశ్శబ్ద క్రియలచేత కాకపోదము వాడవలెను. ధృవక, సర్పిణీ, కృష్య అను నీ మూడు క్రియలచేత ప్లుతము వాడవలెను. ధృవక, పతిత, అను నీ రెండు క్రియలచేత గురువు వాడదగినది. లఘువును ధృవక అనెడు క్రియచేత అష్టాంగుల ప్రమాణముగాను, ద్రుతమును చతురంగుల ప్రమాణముగాను, అనుద్రుతమును ద్వయాంగుల ప్రమాణముగాను వాడవలయును. అంగమునెడి ప్రాణము తాళావయవ మగుచూ తాళ సంబంధి గాన, ఇది తాళప్రాణమని నెఱుంగునది.

షోడశాంగముల పేర్లను తదంగసంజ్ఞలును అక్షరకాలమును

ఈక్రింద వ్రాయబడు చున్నవి.

షోడశాంగముల పేర్లు.	అంగ సంజ్ఞలు.	అక్షరకాలము.
అనుద్రుతము	∪	1
ద్రుతము	○	2
ద్రుతవిరామము	∪○	3
లఘువు		4
లఘువిరామము	∪	5
లఘుద్రుతము	○	6
లఘుద్రుతవిరామము	∪○	7
గురువు	.2	8
గురువిరామము	.2	9
గురుద్రుతము	02	10
గురుద్రుతవిరామము	∪02	11
స్పృశము	3	12
స్పృశవిరామము	∪3	13
స్పృశద్రుతము	03	14
స్పృశద్రుతవిరామము	∪03	15
కాక పాతము	+	16

5. గ్రహప్రాణలక్షణము

శ్లో॥ అతీతా నాగతశ్చైవ సమశ్చ విషమోపచ
గ్రహశ్చతుర్విధా ప్రోక్తా తత్స్వరూపం నిరూప్యతే॥

తా॥ అతీతము, అనాగతము, సమము, విషమము అని గ్రహములు నాలుగువిధములు.

గ్రహముల వివరణము

శ్లో॥ గీతాతీతేత్వతీతస్యా త్తాదాతీతే త్వనాగతః
గీతాయా తాళసంయుక్తో సమగ్రహ మతీరితమ్॥
అద్యంతయోరనియమో విషమశ్చ ప్రకీర్తితః
మాత్రాధిక్యంచ తస్యేవ క్వచిత్తేచిత్ప్రచక్షతే॥

తా॥ గీతము నడిచిన పిమ్మట తాళము నడచుట అతీతమనబడును. తాళము నడిచిన పిదప గీతము నడచుట అనాగత మనబడును. తాళగీతములు సమముగా నడచుట సమ మనబడును. ఈ మాడు విధములుగాక నడచునది విషమ గ్రహ మనబడును. మఱియు, గీతాదులకన్నను తాళమాత్రలు రెండుగాని మాడుగాని, నాలుగుగాని, అతీతమైతే అది అతీతగ్రహమనియు, ఇన్ని మాత్రలే అనాగతమైతే అది అనాగతగ్రహమనియు, నడచు ప్రకారము 5, 6, 7, 8 మాత్రలు గీతముకంటె అతీతమైనను అనాగతమైనను అది విషమ గ్రహమనబడును. ఇటుల రంగరాజ లొల్లభట్టులు మొదలైన భరిచిభావ్య వ్యాఖ్యాతలు నిర్ణయించినారు.

6. జాతిప్రాణలక్షణము

శ్లో॥ అనుగాయా మతేర్ధర్మం కారణంజాతిరుచ్యతే॥

తా॥ అను గతబుద్ధికి కారణమైన ధర్మము జాతియనబడును. అనగా లోకమందు అనేక మనుష్యులయందు ఏడు మనుష్యుడు అనెడి అనుగత బుద్ధిచేత మనుష్యత్వమనెడి జాతి సిద్ధించెను. ఆ తీరుననే అనేక తాళములయందు ఇదిన్ని తాళము అనెడి అనుగత బుద్ధిచేత తాళత్వమనెడి జాతి కద్దని దెలిసి కొనసది. ఇప్పుడు సకల మనుష్యుల యందును, మనుష్యులనెడి ఒక జాతియున్నను, ఆ మనుష్యులయందు బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర,

శ్వము మొదలైన అవాంతర జాతులు గలిగినట్లు సకల తాళములయందును తాళశ్వమనెడి వ్యాపకజాతియండి యున్నను, చతురశ్ర త్రిశ్రమ మొదలైన అవాంతర జాతులు మతభేదములచేత కలవని చెప్పబడినది.

జాతుల వివరణము

శ్లో॥ చతురశ్ర త్రిశ్రమితా ఖండస్సంకీర్ణకస్తథా
పంచథాజాతయ స్సర్వే తత్స్వరూపం యావ్యతే॥

తా॥ చతురశ్రమ, త్రిశ్రమ, మిశ్రమ, ఖండము, సంకీర్ణము, అని ఐదు జాతులు కలవు. అవి పరుసగా 4, 3, 7, 5, 9, సంఖ్యలు గలవు.

పైన జెప్పబడిన బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య కూద్రా సంకీర్ణము లనెడి అవాంతర జాతులప్రకారము చతురశ్రజాతి బ్రహ్మజాతిగా నెంచబడిన గాన, బ్రహ్మకుచతుర్ముఖులగుటచే చతురశ్రమనెడి జాతి ఏర్పడినది. గాన, ఆ చతురశ్రజాతికి 4 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. ఈ చతురశ్ర జాతియొక్క 4 అక్షరములను చూచితే గుడించగా 12 వచ్చును. ఆ 12 ను నాలుగుపాళ్ళుచేయగా పాలు ఒక్కొంటికి 3 అక్షరములు ఏర్పడును. గాన, త్రిశ్రజాతికి 3 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. చతురశ్ర జాతియొక్క 4 అక్షరములను, త్రిశ్రజాతియొక్క 3 అక్షరములను, మిశ్రమ 5 యగా మిశ్రజాతికి 7 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. ఈ మిశ్రజాతియొక్క 7 అక్షరములను, త్రిశ్రమయొక్క 3 అక్షరములను కలపగా 10 అక్షరములగును. ఆ 10 అక్షరములను పగముగా ఖండించగా ఏర్పడిన 5 అక్షరములు ఖండజాతికి లఘుకాలమాయెను. చతురశ్రజాతియొక్క 4 అక్షరములను త్రిశ్రమిశ్రములు కలిపి ఖండించిన ఖండజాతియొక్క 5 అక్షరములను కలపగా 9 అక్షరములు సంకీర్ణజాతికి లఘుకాలమాయెను. ఇదిగాక చరిత్రాన్ని లఘువులు చెప్పబడియున్నవి. అవి యెవ్వియన? మనుష్యలఘువు, స్వర్గలఘువు, మాంసలఘువు, దేవ్యలఘువు, చిత్రలఘువు, దివ్యలఘువు, సింహలఘువు, వృక్షలఘువు, వాచ్యలఘువు, కర్ణాటకలఘువు, అని లఘువులు పదివిధములు. అవి క్రమముగా 4, 3, 7, 5, 9, 6, 8, 10, 12, 16 అక్షరకాలములు గలవైయుండును. ఈ లఘువులలో పైజెప్పబడిన 5 జాతుల లఘువులుకూడ యున్నవి.

7. కళాపాణిలక్షణము

శ్లో॥ ఏక కళాచ ద్వికళాత్రికళాచ చతుఃకళా
పంచవిధాచ విశేషం తాళలక్షణం నిబిడైః॥

ఏకస్యాంచ కళాయాంతు లఘుకలేతి క్తిరితః
ద్వికళాయాం గురుశ్చైవ త్రికళాప్లుత ముచ్యతే
నిశ్చబ్ద లచతుష్కంచ కళాచతుష్కళాభిజే ।

తా|| ఏకకళ, ద్వికళ, త్రికళ, చతుష్కళ, అని కళలు నాలుగు గలవు. ఆందు లఘువుకు ఒక కళయు, గురువుకు రెండు కళలు, ప్లుతమునకు మూడు కళలును, కాళపాదమునకు నాలుగు కళలును గలిగియుండును. చచ్చత్పుట, చాచత్పుట, వట్టితాపుత్రిక, పంచద్వీప్త, ఉద్భట్టములను, నీ 5 కళములు కళలనంబడును.

8. లయప్రాణలక్షణము

శ్లో|| తాళాంతరాళన ర్దీయః కాలోసాలయనామకః
ద్రుతమధ్య విశంబాశ్చ భవేముస్త్రీవిభాలయాః
ద్రుతోమధ్యో విశంబశ్చ ద్రుతశ్శ్రీఘ్రతమోమతః
ద్విగుణాద్విగుణో జ్ఞేయా తస్మాన్మధ్యవిశంబితౌ ।

తా|| తాళమునడుమ నడిచెడి కాలము లయ యనంబడును. అది ద్రుతము, మధ్యము విశంబితము అని త్రివిధములు. ఆందు మిక్కిలి శీఘ్రమయినది ద్రుతము. దానిని ఇనుమడింప మధ్యము. దానిని ఇనుమడింప నిశంబితమగును. ద్రుతలయ అనగా పాడుటకు రెంథ త్వరగా తాళమువేసికొని పాదనగుమో అట్లు తాళమువేసికొనిపాడుట. మధ్యలయ అనగా, ద్రుతలయకు రెట్టింపు విశంబము చేయుట. విశంబితము అనగా అమధ్యలయకంటె రెట్టింపు విశంబము చేయుట. మఱియు. (గీతతాళాదీనా మేకత్ర విరామాలయః) అనియు "త్రుతిర్మాత్మా సితాలయః" అనియు, జెప్పియుండుటచేత లయ ముఖ్య ప్రాణ మని తెలుగునది.

9. యతి ప్రాణలక్షణము

శ్లో|| లయప్రవృత్తినియమో యతిరిత్యభిదీయతే
గమస్సోతోపమాఖ్యాతా గోవుచ్చేకపిపీలికా
మృదంగికాచ విషమోషడ్విధాయతి దుచ్యతే ।

తా|| యతి ఆనగా లయప్రవర్తయొక్క నియమము యతి యనబడును. అతి, సమయతి ప్రోతోవహాయతి, గోపుచ్చయతి, పివీలికయతి, మృదంగయతి, వివచయతి అని యతులు ఆఱు విధములు.

యతుల వివరణము

శ్లో|| ద్రుతాదీనాం సమాయత్ర సమాఖ్యాయతిఃపివ్యతే||

తా|| ద్రుతలము గురుప్లుతములలో యేవైనను 2 2 2 ఇట్లు సమానజాతీయము లగు అంగములు గలది సమయతి యనబడును.

శ్లో|| ద్రుతాదీనాం వివర్యాసా ద్యతిప్రోతో వహాభిదా||

తా|| ద్రుతలముగురు ప్లుతములలో నెవ్వియైనను ఇట్లు ౮ ౦ 1 2 నదివలె అదియందు కొంచమై క్రమముగా గొప్పఅంగములు గలది ప్రోతోవహాయతి యనబడును.

శ్లో|| ఆదౌ గురుప్లుతాయత్ర లఘుద్రుత లయాంతితే
గోపుచ్చయతి రాఖ్యాతతం తాళజ్ఞాన వినోదినః||

తా|| గోపుచ్చయతి ఆనగా గోపుతోకవలె 2 1 ౦ ౮ ఇట్లు అదియందు గొప్పఅంగములున్న రాసురాసు తక్కువైన అంగములు గలది గోపుచ్చయతియనబడును.

శ్లో|| లఘు ద్రుతాశ్చమధ్యేన్య రాదావంతే గురుప్లుతా
పివీలికా యతిఖ్యాతా తాళజ్ఞాన వినోదినః||

తా|| పివీలికాయతి ఆనగా చీవవలె 2 1 ౦ 2 ఇట్లు లఘువులు గాని ద్రుతములు గాని మధ్యనుండి అద్యంతములందు గురువుగాని ప్లుతము గాని యుండునది పివీలిక యతి యనబడును.

శ్లో|| గురుప్లుతాశ్చ మధ్యేన్య రాదావంతే లఘుద్రుతః
మృదంగయతి విచ్ఛతి లయజ్ఞాన వినోదినః||

తా|| మృదంగయతి ఆనగా మృదంగము వలె ౦ 1 2 1 ౦ ఇట్లు గురుప్లుతాలలో నెవ్వి యెవ్వను మధ్య గొప్ప అంగము లుండి అద్యంతము లందు లఘుద్రుతము లుండునది

శ్లో॥ అదౌ గురుప్లుతాయత్ర లఘుద్రుతాదయాంతికే
విషమాయాచిరస్యతు ఏత్త్యతేవిబుద్ధైరపి॥

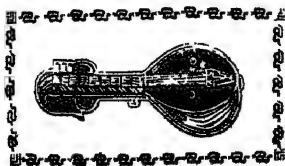
తా॥ విషమయతి అనగా అదియందు గురుప్లుతములుండి అంత్యమందు లఘుద్రుతములుండెనా, అనగా నై వ్యవస్థలకు సంబంధించక ౩ & ౧ ఇటుల వ్యత్యస్తముగా అంగములుండునది విషమయతి యనబడును.

10. ప్రస్తార ప్రాణలక్షణము

శ్లో॥ ప్రస్తార సంఖ్యేనప్తం చోద్దిప్తం పాదాళకంస్మృతః
ద్రుతమేరురఘురైరు ర్గురుమేరుః ప్లుతస్యచ॥
మేరు స్సంయోగమేరుశ్చ ఖండప్రస్తారకంస్మృతః
ఇతిప్రస్తారకస్యైవ లక్షణం కథితోబుద్ధైః ।

తా॥ ప్రస్తారము, సంఖ్య, సప్తమ, ఉద్దిప్తము, పాదాళము, ద్రుతమేరువు, అముమేరువు, గురుమేరువు, ప్లుతమేరువు, సంయోగమేరువు, ఖండప్రస్తారము, అని ఐది విధములనుండును. ఈతాళ ప్రస్తారమార్గములు అంగక్రేణి, సంఖ్యాక్రేణి, పాదాళము, మహాపాదాళము అను రెక్కలు చెప్పట కుపయోగించుచున్నవి. మఱియు మేరువులు జాతిజాతి నిష్ఠములుగా వేరే వేరే ఏర్పడుచున్నవి. ఇందలి ప్రయోజనము నబ్బోద్దిప్తము చెప్పటకే రిప్పు ఈ ప్రస్తార ప్రకార మేర్పడుతాళములు కొన్ని వాడుకలో లేనందున నీప్రస్తార ప్రాణము అతివిస్తరమగుటచే వాట్లనంతయు వివరించుటలో ప్రయోజనము లేదనే హేతువచే వదలిపెట్టడమైనది.

దశప్రాణములు సంపూర్ణము.

సప్త స్వరముల యొక్క వివరములు

౧. పడమర మనగా:—ఋషభాది నిశాకాంత్యముగాఁ గల ఆరుస్వరములకు పుట్టిన స్థానముగాను, ఆరు స్వరములను బుట్టించినదిగాను మానవ శరీరములో ముక్కు, కుక్కుక, తిరస్సు, దవడ, నాలుక, వంతములు, నీ యాదు స్థానముల ద్వారముగ బుట్టినదిగా నుండుటచేత పడమరమని చెప్పబడుచున్నది.
౨. ఋషభము అనగా:—హృదయమునందు బ్రతేకించునది గనుక ఋషభ మనంబును. ఆవుల గుంపులో ఆంబోతు పెద్ద బలవంతుడై యుండునో అట్లే యీ ఋషభము స్వరగుంపులో రెండవ స్థానమునందు గంభీరత్వము జెందినదై యున్నది.
౩. గాంధారమనగా:—గంధర్వ ముఖపాత్యమైనది. గనుక గాంధారమని నెపబడినదై యున్నది.
౪. మధ్యమమనగా:—సప్తస్వరములకు మధ్యస్థానమైన నాల్గవ స్థానమందుఁ బుట్టుటవలన మధ్యమమని చెప్పబడినదై యున్నది.
౫. పంచమ మనగా:—సప్తస్వరములలో నైవస్థానమందు వచ్చునది గావున పంచమ మని చెప్పబడుచున్నది.
౬. ధైవత మనగా:—ధీరత్వము జెందినదై ఆరవస్థానములో వచ్చుచున్నందున ధైవత మనంబుడుచున్నది.
౭. నిశాద మనగా:—పడమర దైవతాంతమైన అన్ని స్వరములును ముగించుచోటులో నుండునది గనుక నిశాద మనంబుడుచున్నది.

పదునైదు గీతాధికములయొక్క వివరములు

1. ఘనరాగశుభక మనగా:—నాట, గొళ, ఆరభి, వరాళి, కిర్రాగము యీ అయిదు రాగములను ఘనరాగశుభక మనంబుడునది.
2. సాధారణ లేక సంచారిగీతము:— క్రియకు అక్షరకాలముగనడుచుచు ఇందు గల సాహిత్యము దైవస్తోత్రముగను అకార, ఇకార, ఉకారములతో గూడి యున్నదియను, గీతములయొక్క మాకుపులు సంస్కృత భావమైన ప్రాకృత భాషాపదములును అభోగ ఖండ మాకుపులలో అర్థములేని అట; ఇయ్య, దియ్య; అందో; ఇయ్య; అరే, టను కల్పనాభావ వుండవలెను. రచనకర్తలు పునఃపఠనము, పైడాల గురుమార్తి కానుదు మొదలగుభావ.

3. లక్షణగీతము:—ఇందుగల సాహిత్యము ఆ లక్షణగీతము యొక్క రాగలక్షణమును అనగా ఆ రాగము యొక్క గ్రహ, వర్ణ, వక్రవ్యాస, అంశస్వరములును, బొడవ, మెడవ, సంపూర్ణ, స్వభావమున్ను; ఆ జన్యరాగ లక్షణగీతమయినచో, దాని జనకరాగమును; భామంగ రాగలక్షణ గీతమైనచో దాని అన్యస్వరము మొదలగు వివరములను గడిగియుండును. రచన కర్తలు గురుమూర్తి కాశ్రి, కెంకటమణి మొదలగువారు.
4. స్వరజతి:—నుధ్యమ కాలముగా శృంగార రసమైన మాతువులును, పల్లవి, అను పల్లవి, చరణములును, అను పల్లవికి చివర ముక్తాయి స్వరరూపమైన ధాతువును, అందు సగము పాటయును పగము స్వరమును చివర, తధింగిణితో అను పాఠమును జేర్చి పల్లవిని యొత్తుకొనునట్లు యుండవలెను. దీనికి సాహిత్యము పోకడ గూడ యన్ని యక్షరములుగ యుండును, రచనకర్తలు కాశ్రి, ఆది అష్టయ్య మొదలగువారు.
5. పదవర్ణము:—పదవర్ణమునే చాక వర్ణమని వాడుక. వీనిలో పల్లవి, అను పల్లవి, చరణము మొత్తగడ స్వరములు తప్పక యుండును. దీనికి ప్రతి పాదమునకు సాహిత్యముండి మిక్కిలి శృంగార రస ప్రధానము. దీనిలో సంగీతము నదృశ్య నడక నెమ్మదితో భావములను తెలియుట తగినట్లుగా యుండును. ఇది సావి మేళములం దుకయోగించెదరు. పదవర్ణముల రచనకర్తలు మైసూరు నవాజు రావు మొదలగువారు.
6. తానవర్ణము:—తాన గతితో గూడుకొని పల్లవి, అనుపల్లవి, తానపల్లవి, ముక్తాయి సర్వము, చరణము, స్వరములుగల్గి ప్రారంభించిన స్వరములోనే వచ్చి నిలుచునట్టి క్రియాస్థాయి. ఇందు సాహిత్యములో గల అక్షరములకు నుధ్య, అకార ఇకాగాదులు విశేషములుగా యిమిడియుండును. రచనకర్తలు వీణ తప్పయ్య మొదలగువారు.
7. కృతి:—భగవత్ చంబంథమైననుతి గల్గి పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములు గల్గి యుండును. కృతిలోని సంగీతము పంగతులతోను, గమకముతోను, నిమిడి యుండును. రచనకర్తలు త్యాగరాజయ్య మొదలగువారు.
8. కీర్తన:—పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములను, విభాగములుగ గలిగియుండు ఘోష రమణుని సంగీత రచనకు కీర్తన మని పేరు. ఇందు గల సాహిత్యము భక్తిభక్త ప్రధానమైయుండును. కృతివలె కీర్తనలోగూడ పైచెలిపిన మూడు ముఖ్యములుండియున్నను, కొన్ని కీర్తనములలో అను పల్లవి, లేకుండనుగూడ రచిత బడియుండును. అట్టి కీర్తనలలో ఒక పల్లవి, చాలా చరణములు గలిగియుండును. రచనకర్తలు పురంధర విఠలు, భద్రాచల రామదాసు మొదలగువారు.

9. రాగమాలిక:—శృంగార రసముతో మైనను లేక భక్తిరసముతో మైనను ఆ యా రాగముల కొనలందు, తాళాను సారమైన ఆ వృత్తములు గల ముక్తాయి స్వరములు గల్గి పల్లవి యొక్క మొదటి రాగమును పెత్తుకొనునట్లుండును. రచనకర్తలు శ్రీ సీతారామారావు మొదలగువారు.
10. పదము:—దేవతా సంబంధముగను శృంగార రసమునుగల్గి నాయికా, నాయక లక్షణములను సంబంధించియుండును. మఱియు పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములు గల్గియుండును. రచనకర్తలు శ్రీత్రజ్జులు, ఘనం సీతయ్య మొదలగువారు.
11. జావళీ:—ఇది శృంగార రసముతో నాయికా, నాయక లక్షణములతో, గ్రామ్యభావతో యిమిడియుండును. ఇది సాధారణముగా మధ్యమ కాల ముగా పాడబడినవై యుండును. జావళీలు రచనకర్తలను ధర్మపురి నుబ్బారావు మొదలగువారు.
12. తరంగము:—నిదియొక భక్తి శృంగార రసయుతమగు ఉజ్జ్వల రసప్రధానమైన రచన. పల్లవి, అనుపల్లవి చరణములను విభాగములు గల్గి 12 పల్లవతో వ్రాయబడియున్నది. దైవప్రేతమున శ్రీకృష్ణుని లీలలను నాయికా, నాయక లక్షణముల ననుసరించి, కృష్ణలీలాతరంగణి యను పేరి నీ గ్రంథమును నారాయణ తీర్థ యతీంద్రులచే సంస్కృతమున రచింపబడినది. ఇందుగల అనుపల్లవి చరణములు, ఒకే ధాతు శైలిని గలవిగా నుండును. రచనకర్తలు శ్రీనారాయణతీర్థ యతీంద్రులు.
13. అష్టపది:—ఇది శృంగార రస ప్రధానమై యుండును. ఈ గ్రంథమునకు గీతకావిందము యని పేరు. కీర్తనకు యెరిమిది పాదములుండును. పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములుగా లేక అన్నియు ఒకేమాదిరిగల చరణములుగా నుండును. అష్టపదులు జయదేవ కవి రచించెను.
14. దరు:—పదమువలె శృంగార రస ప్రధానమైయుండు నొక విధమగు రచనకు దరు అని పేరు. దీని నడక మధ్యమ కాలముగానుండును. ఈ దరువులలో కొన్ని ఒక చరణములొను, కొన్ని రెండు మూడు చరణములతోను గూడి యుండును. రచనకర్తలు మాధుస్వామి దీక్షితులు మొదలగువారు.
15. తిల్లాన:—శిష్యదేశీయమైన తితిల్లాన నుండి తీయబడిన యొక విధమైన రచనకు తిల్లాన యని పేరు. ఇది సాధారణముగా మధ్యమ కాలముగానుండును. దీనిలోని సంగీతము మిక్కిలి సజీవముగాను, తేగముగాను ఉండును. దీనికి పల్లవి, అనుపల్లవి, అను విభాగములుగా నుండును. దీనియందు గల, మారుపు, స్వరపాహిత్య యంతమున జతులు గలదిగా నుండును. రచనకర్తలు. పల్లవి శిష్యుల మొదలగువారు. కొన్ని తిల్లానలకు ఛరణముకూడ గలిగియుండును.

వెంకటమఖయొక్క మేళకర్తరాగపద్ధతి:—సప్తస్వరములు ప్రకృతి వికృతి భేదములచే యేర్పడు 16 స్వరములకు వరుసగా స.రి.గ.మ.ప.ధ.ని.యనుసంకేతాక్షరములనుకల్పించియున్నాడు. అట్టిసంకేతాక్షరములైన ప్రకృతి వికృతి భేదముల మార్పుల వలననే మేళకర్తలు 72 గా యేర్పడుచున్న వివరములను యీక్రిందను చెలుపఁబడుచున్నది.

సప్తస్వర సంకేతములనవిడు స.రి.గ.మ.ప.ధ.ని, యను యేడక్షరములను రెండు భాగములుగ భాగింపబడి అందు, స.రి.గ.మ, యను మొదటిభాగమునకు పూర్వాంగమువియు, ప.ధ.ని. యను రెండవ భాగమునకు ఉత్తరాంగమునియు జెప్పబడును. పూర్వాంగమగు, స.రి.గ.మ. లోని ప్రకృతి(శుద్ధ) వికృతి భేదములలో శుద్ధ స్వరములగు, మద్ద, శుద్ధ ఋషభ, శుద్ధ గాంధార, శుద్ధ మధ్యమములును, ఉత్తరాంగమగు ప.ధ.ని. లోని ప్రకృతి (శుద్ధ) వికృతిభేదములలో శుద్ధస్వరములగు పంచమ, శుద్ధదైవత, శుద్ధనిషాదములును చేరి యేర్పడునట్టి శుద్ధస్వర సప్తకము వలన గలుగునది యొక మేళమగును. ఇదే విధమున పూర్వాంగముయొక్క చుద్ధ స్వరములచే ఉత్తరాంగముయొక్క శుద్ధవికృతి స్వరములను ప్రస్తవించిన ఆరు మేళములగు విధమును వెంకటమఖి వారి సంకేతాక్షరములతో నీక్రింద చెలుపఁబడుచున్నది.

ఉత్తరాంగము - పూర్వాంగము

ప ద న	I సరగమ ప ధ న	యా ఆరుమేళములును,
ప ధ ని	2 సరగమ ప ధ ని	సరగమ యనుపూర్వాంగముచేఉత్తరాంగమును
I సరగమ ప ధ ను అనగా	3 సరగమ ప ధ ను	ప్రస్తవించగా ఏర్పడినవి
ప ధ ని	4 సరగమ ప ధ ని	
ప ధ ను	5 సరగమ ప ధ ను	
ప ధ ను	6 సరగమ ప ధ ను	

పైని చెలుపఁబడిన విధము అనగా,

- 1 సరగమయను పూర్వాంగభేదముచే ఉత్తరాంగ భేదముల ప్రస్తవించిన 6 మేళములును
 - 2 సరిగిన ————— 6 ”
 - 3 సరగుమ ————— 6 ”
 - 4 సరిగిన ————— 6 ”
 - 5 సరిగుమ ————— 6 ”
 - 6 సరుగుమ ————— 6 ”
- యేర్పడుచున్నవి. అనగా ఒక్కొక్క పూర్వాంగ భేదమునకు 6 మేళకర్తల వంటివి 6 పూర్వాంగ భేదములకు $6 \times 6 = 36$ మేళములు,

మ. అనుశుద్ధమధ్యమ ప్రస్తారముచే గలిగెను. వీనినే పూర్వ మేళము ల బడును. ఇదేవిధమున పై 36 మేళములును, మి - అను ప్రతిమధ్యమ ప్రస్తారము? మరియొక 36 మేళములు గలిగెను. వీనినే ఉత్తరమేళములందురు. గనుక, మ - మి యను శుద్ధమధ్యమ, ప్రతిమధ్యమ ప్రస్తారములచే $36 \times 2 = 72$ మేళములు యేర్పడ చున్నవనియు యంతకంటెను హెచ్చింపను తగ్గింపను కైలాస పత్తిత్రయ సాధ్యమ కాదనియు వెంకటమఖి చెప్పియున్నాడు. ఇదే వాకిమేళకర్తరాగయలపద్ధతి మరియు వెంకటమఖి పంకేతాక్షరములలో సప = వద్దపంచమము అనియు, ర - రి - రు = ఋషభములోని 1, 2, 3 భేదములనియు. గ - గి - గు = గాంధారములోని 1, 2, 3 భేదముల నియు, మ - మి = మధ్యమములోని, 1, 2 భేదములనియు, ధ - ధి - ధు = ధైవతములోని 1, 2, 3 భేదములనియు, న - ని - ను = నిషాదములోని, 1, 2, 3 భేదములనియు గ్రహించెడిది.

78 మేళకర్తరాగములకు 12 చక్రములకున్నా

(శ్రీ) వెంకటమఖి పెట్టిన నామములు

1 కనకాంబరీ, 2 శేనదుర్బరీ, 3 గానసాను వరాలి, 4 భానుమతి. 5 మనో రంజనీ, 6 తమక్రి, 7 నీవాగ్రజీ, 8 జవతోడి, 9 దునివిష్ణువద్దము, 10 నటాధరణిము, 11 శోకిలరవము, 12 రూపవతీ, 13 గేయహెజ్జరీ, 14 వాటిపసంతతైరవి, 15 మాయాహాళవ కాళ, 16 తోయజేగవాహినీ, 17 ఛాయావతీ, 18 జయశుద్ధ మాళినీ, 19 యుంకారభ్రమరీ. 20 వాకిరీతిగాళా, 21 కిరణావరీ, 22 శ్రీరాగము. 23 గారీజేళావరీ, 24 వీరవనంతము, 25 సరావతీ, 26 తరంగిణీ, 27 సారసేనా, 28 వాకికేదారగాళ, 29 ధీరకంకరాధరణిము, 30 నాగాధరణిము, 31 కలావతీ, 32 రాగమాడానుజీ, 33 గం గాతరంగిణీ, 34 భోగచ్చాయానాటూ, 35 కైలదేగక్షి. 36 చలనాటూ, 37 సాగంధినీ, 38 జగన్మోహనము, 39 ధాలివరారి, 40 నభోమణి 41 కుంభినీ, 42 రవిక్రయా, 43 గీర్వాణీ, 44 భవానీ. 45 శివపంతువరారి, 46 స్తవ రాజము, 47 సావీరము, 48 జీవంతినీ, 49 దవళాంగము 50 నానుడేరీ, 51 కాకిరామ క్రియా, 52 రమామనోహరీ, 53 గమనక్రియా, 54 వంకవతీ, 55 శ్యామళా, 56 చాను రము, 57 నునుద్యుతి, 58 దేవినేంహారవము, 59 ధానువతీ, 60 నివదము, 61 కుంత లము, 62 రతిప్రీరా, 63 గీతప్రీయా, 64 భూషువతీ, 65 కాంతకళ్యాణి, 66 చతు థంగిణి, 67 సంతాన మంజరీ, 68 జ్యోతిరాగము, 69 భూతిపంచము, 70 నాసానుజీ, 71 కుటుమాకరము, 72 రసమంజరీ, 73 కైక్యోక్క చక్రమునకు 6 రాగముల హోమ్యవ ఘండెండు చక్రముల పేర్లు యీ కింద నిమిదియున్నవి. (1) ఇందు (2) శ్రీర (3) జగ్గి (4) శేద (5) భాణ, (6) ఋగు (7) ఋషి (8) కను (9) బ్రహ్మ (10) రి (11) రుద్ర (12) అదిత్య—

గ్రామఫోన్, రేడియో

గ్రామఫోను, రేడియోలు మానవలోకమునకు ఆధునికకామ్రజ్ఞుల కెండు కానుకలు.

గ్రామఫోనుద్వారా “రికార్డు” చేయబడిన సంగీతమును ఎన్నిసార్లునను వినవచ్చును. రేడియో ద్వారా కేలకొలది మైళ్ళ దూరమున పాడు సంగీతమును కూడ వినగలుగుచున్నాము.

1. గ్రామఫోను రికార్డుల శబ్దగ్రహణ పద్ధతి చాల చిక్కినది. శబ్దగ్రహణ యంత్రమున కొకప్రక్క “మైక్రోఫోను” ఉండును. అది ఆగదిలో పాడబడుచున్న సంగీతమును గ్రహించును. యంత్రమునకు కెండవప్రక్క ఒక నూది ఉండును. ఆ నూది మైనుపు స్లేటుమీద ఈ శబ్దతరంగములను (రికార్డు) చిక్కించును.

ఈ మైనుపు స్లేటునుండి “పిగెటివ్”లు తీసి వానినుండి గ్రామఫోను రికార్డులు తయారు చేసెదరు.

గ్రామఫోను రికార్డుల ద్వారా గొప్ప గొప్ప పాటకుల గానమును వారు మరచించిన తరువాతకూడ వినగలుగుచున్నాము. అమూల్యమైన సంగీతమును ఈవిధముగ మనము భద్రపరచుకొనగలము.

2. రేడియో “ట్రాడ్ క్యాస్టింగు స్టేషను”లలో శబ్దము బయటికిపోవటములేని గదులలో సంగీతము పాడబడును. మైక్రోఫోనుముందర పాడబడిన సంగీతము “శుభ్రము” ద్వారా విద్యుత్తరంగముల రూపమున కొనిపోబడును. “రిసీవింగు పెట్టు” ఆ విద్యుత్తరంగముల నాకర్షించి మరల శబ్దతరంగములుగ మార్చును. ప్రతిరేడియో స్టేషనుకు “కేవలెంగ్” అనునది ఉండును. ఈ రిసీవింగ్ పెట్టును మనము ఏ స్టేషనులోని సంగీతము వినదలచిన ఆ స్టేషను కేవలెంగ్ను సరిచేసుకొనిన యెడల అట్టేవలెగాని సంగీతము మనము వినవచ్చును.

సంగీత ప్రశ్నోత్తరములు

1. సంగీత మనకేమి ?

సంగీత మనగా, గీతము, వాయిద్యము, వృత్తము. ఇను నీమూటి చేక సంగీత మనబడును. మఱియు, స్వరరాగ, తాళముల చేకయు, సంగీతమనబడును.

2. సంగీతము ఎన్ని విధములు ? మార్గము, దేశి అని సంగీతము రెండు విధములు.

3. మార్గ దేశి సంగీతమునకు గల భేదమేమి ?

ఈశ్వర ప్రణీతమైన సంగీతము మార్గమనబడును. ఆ మా దేశములయందే వాడుక గలిగి మనోహరముగా నుండు సంగీతము దేశి మనబడును.

4. నాదము ఎట్లు గలిగెను ?

అత్మ, మనస్సు, అగ్ని, వాయువు అను నీ నాలుగింటివలన నాదము బుట్టెను.

5. అనాద, అనాహత నాదమునకు గల భేదమేమి ?

అనాదనాదమనగా శ్రుత్యాదిముఖముగా జనరంజకము జేయునది. అనాహత నాదమనగా తన చిత్తమున కొక్కనికే తెలియదగినది.

6. శ్రుతియనగామేమి ?

స్వరారంభకావయన ధ్వనివిశేషము శ్రుతి యనబడును.

7. శ్రుతి ఎన్ని జాతులు గలది ? అది ఎన్ని భేదము లగును ?

దీప్త, ఆయత, కరుణ, మృదు, మధ్య అని శ్రుతి ఐదుజాతులు గలిగి. 24 భేదము లగుచున్నది.

8. మడ్డాతి స్వరములకు నియత శ్రుతు లెన్ని ?

చూడోవతి, రతిక, క్రోధి, మాన్దసి, ఆలాపిని, రమ్యక్షోభిణి అనునవి నియత శ్రుతులు.

9. శుద్ధవికృత స్వరములకు గల భేదమేమి ?

నియతములైన శ్రుతులతోగూడుకొన్న స్వరములు శుద్ధము లనబడును నియత ములకు హెచ్చుగాని తక్కువగాని అయిన స్వరములు వికృతము లనబడును

10. సప్తస్వరములలో వికృతిని పొందని స్వరము లెన్ని ?

మధ్యమము, శుద్ధరిషభము, అంతరగాంధారము, శుద్ధమధ్యమము. పంచమము శుద్ధధైవతము, కాకలీ సహజము అనునవి వికృతిని పొందని స్వరములు.

11. స్వరశబ్దము అర్థమేమి ?
(స్వ) స్వరముగా () రంజించునది గాన స్వరమని చెప్పబడినది.
12. స్వరమనగా నేమి ?
శృతులు విడివిడిగాను వ్యక్తముగాను పలుకవు. కనుక వ్యక్తముగ వివరించినది యును యిప్పుల యుగా నుండునటుల పూర్వము శృతులకు పంచి, రంజనము గల అక్షరములలో నీ శృతులకు జేర్చి పరికింపబడి యుండుటయే స్వరమనబడును. ఇట్టివి సప్తస్వరములు.
13. స్వరములు ఎన్ని విధములు ? శుద్ధ వికృతము అని రెండువిధములు.
14. ఆరోహణ అవరోహణమునకు గల భేదమేమి ?
స్వరములకు క్రమముగా హెచ్చుచూ జోవునది ఆరోహణమనియు, అట్లే తగ్గుచూ వచ్చుచుది అవరోహణమనియు చెప్పబడును.
15. గ్రామభేదములనగా నేమి ? గ్రామభేదములనగా పాడుటకు శ్రుతి గూర్చుకొనుట.
16. గ్రామము లెన్ని విధములు ?
మద్భ్రగ్రామము, మధ్యమగ్రామము, గాన్ధారగ్రామము అని మూడువిధములు.
17. మద్భ్రగ్రామమనగా నేమి ?
మంద్రముయొక్క మద్భ్రగ్రామమును ఆధార శ్రుతిగా నేర్పరచుకొని శ్రుతి గూర్చుకొనుట.
18. మధ్యమగ్రామ మనగా నేమి ?
మంద్రమద్భ్రముయొక్క మధ్యమ స్వరమువలన జోయి, ఆ మధ్యమస్వరమును ఆధారమద్భ్రముగా నేర్పరచుకొని శ్రుతి గూర్చుకొనుట.
19. గాన్ధార గ్రామమనగా ఎట్టిది ?
మధ్యమగ్రామముయొక్క మద్భ్రస్థానము మొదలు ఒకస్థాని ఆరోహణముగా జోయి, నానిపైనున్న గాన్ధారస్వరమును ఆధారమద్భ్రముగా శ్రుతి గూర్చుకొనుట.
20. రాగమనగా నేమి ?
స్వరవర్ణములచే అలంకరింపబడినదై జనుల చిత్తమునకు రంజకమైన ధ్వని విశేషము రాగ మనబడును.
21. రాగము ఎన్ని విధములు గలది ? అవి ఎన్ని భేదము లగుచున్నవి ?
మోదవము, మోదవము, సుమార్గము అని రాగములు మూడువిధములు. అది ఒక్కొక్కటి శుద్ధము, ఛాయాలగము, మిశ్రము అని మూడుభేదము లగుచున్నవి.

22. పాదవ ఔడవ సంపూర్ణమునకు గల భేదమేమి?

పాదవము 6 స్వరములును, ఔడవము 5 స్వరములును, సంపూర్ణము 7 స్వరములును గలిగియుండును.

23. సంపూర్ణ స్వరమునందు గలిగిన ఔడవభేదము తెల్పి ?

సంపూర్ణ స్వరమునందు గలిగిన ఔడవభేదములు పదిహేను.

24. ఆరోహణమునందు ఆఱు అవరోహణములో సప్తస్వరములుండుదానిపేరేమి?

ఆరోహణమునందు ఆఱు స్వరములును, అవరోహణమునందు యేడుస్వరములుండిన వానిని పాదవ సంపూర్ణ రాగమని పేరు.

25. స్థాయి అనగా నేమి ?

పద్ధతుము మొదలు పై పద్ధతుమునందుట స్థాయి యనబడును.

26. మేళకర్త అనగా నేమి ? అని యెన్నిగలవు ?

సంపూర్ణస్వరములుగల జనక రాగములకు మేళకర్తలని పేరు. అవి 72 గలవు.

27. దెబ్బిదిరెండు మేళకర్తలకు చక్రములెన్ని ? చక్రముక్కింటికి రాగములెన్ని ? చక్రముక్కింటికి అతని రాగముల చొప్పున 72 మేళకర్తలకు 12 చక్రములు గలవు.

28. సంగతి యనగా నేమి ?

సంగీత రచనయొక్క భాగములందు గాని పదజాలమునందు గాని, రంజకము కొరకు రాగతాళము లనుసరించి భావసంపత్తితో పాడబడు హేమ్యుతగ్గుల మార్పుగలది.

29. జన్యరాగము అనగా నేమి ?

మేళకర్తల నలన బుట్టిన ఔడవపాదవాది రాగములకు జన్యరాగములని పేరు.

30. మధ్యమము ఎన్ని భేదములు గలది ?

శుద్ధమధ్యమము, ప్రతి మధ్యమము అని రెండు భేదములు గలది.

31. రాగాంగము లెన్ని భేదములు గలవు?

రాగాంగము, ఉపాంగము, క్రియాంగము, దేశాంగము అని నాలుగుభేదములు గలవు.

32. రాగాంగ మనగా నేమి ?

రాగాంగమనగా సంపూర్ణములైన మేళకర్త రాగములు. (దీనినే జనకరాగమని పేరు.)

33. ఈ పాంగ మనగా నేమి ?

మేళకర్తలవలన జౌడవ పాడబడి వర్ణములచే బుట్టిన రాగములు. (రాగంగ రాగమునకు స్వంత పుత్రుని బోలినదై యున్నది.)

34. క్రియాంగ మనగా నేమి ?

రాగస్వరములను వక్రముచేయగా బుట్టిన రాగములు.

35. దేశాంగన నగా నేమి ?

రెండేసి రాగములను గలుపుటవలన బుట్టిన రాగములు.

36. రాగస్వరూపము దేనివలన ఏర్పడుచున్నది ?

స్వాసము, అంశ, గ్రహము అను నీ మూటివలన రాగస్వరూపము ఏర్పడుచున్నది.

37. స్వాసము అనగా నేమి ?

ఒక్కొక్క రాగమును ఆలాపించునపుడు సంగతి విన్యాసమయొక్క చివర స్వరమిద నిలుపుచుండునది స్వాసస్వర మనబడును.

38. ప్రత్యాహత మనగా నేమి ?

అవరోహణ జంటస్వరములలో రెండవ స్వరమును కొట్టి దాని మీదిస్వరము యొక్క ఛాయను రప్పించుట.

39. అంశస్వర మనగా నేమి ?

ఆయా రాగములలో సంగతికేసి పాడునపుడు విశేషముగ ఆ స్వరమునేమాటి మాటికి ప్రయోగించునది అంశస్వర మనబడును.

40. గ్రహస్వర మనగా నేమి ?

రాగము సారంభించు నపుడేమి మధ్య మధ్య సంగతి సారంభించునపుడేమి ఆ స్వరములొనే సారంభించునది గ్రహస్వర మనబడును.

41. గమపిడుపు అనగా నేమి ?

ఒక పాటలోని పల్లవినిగాని యే యితర భాగమునుగాని తాళమనందు మొదటి ఇబ్బు మీద ప్రారంభించునది.

42. వాదిస్వర మనగానేమి ?

ఒక రాగమునందు గల జీవస్వరమును బోలి మాటి మాటికి నుపయోగించుటను స్వరము.

43. సంవాది స్వరమనగా నేమి ?

రెండు స్వరములు మధ్య, ఎనిమిది లేక పండ్రెండు శ్వుతులుండిన అట్టి రెండు స్వరములు ఒకటి కొకటి సంవాదు లనిబడును.

44. కంపితము అనగా నేమి ?

ఒక స్వరమును ఒక అక్షరకాలము కడలించి దానికి సమాపమునందు గల మీది స్వరము యొక్క ఛాయను రానటుల జేయుట.

45. నాదము యనగా నేమి ?

సంగీత ధ్వని నా, ద, మను రెండక్షరములలో, నకారము ప్రాణమనియు, దకారము అగ్నియనియు సంజ్ఞ గ వున నట్టి ప్రాణాగ్నుల సంయోగమువలన యేర్పడు ధ్వని.

46. గమకము అనగా నేమి ?

మనదేశ సంగీతములో నుపయోగింపబడు రకరకములగు అందములు, కదలికలు, అలంకారములు మొదలై:వి, వినువారి కింపులగు, అవిర్వలకు అర్థమిచ్చు పదము.

47. తాళమనగా నేమి ?

సంగీతకాలమును తెలిసికొనుటకు నుపయోగించు కొలత.

48. జతి యనగా నేమి ?

తక.తరి.కిట.నక.తరి.సింగి.తొం అను తాళ ప్రత్యయములు గల రచనకు నామము.

49. గతి యనగా నేమి ?

తాళమునకు ఆధారముగనుండి లీనమై నిర్ణీత సవయములందు గల్గు ధ్వని,

50. ప్లుతము అనగా నేమి ?

ఎడమచేతిమీద కుడిచేతితో కొట్టి, మూడక్షర కాలములు శ్రేష్ఠము యెంచి నాల్గక్షరకాలములు ఎడమచేతి చుట్టూ కుడిచేతిని ప్రిప్తి నాల్గక్షర కాలములు కుడిచేతిని కుడిచైపు క్రిందికి విడుచుట.

51. శుద్ధమధ్యమ మేళకర్త లెన్ని ? ప్రతి మధ్యమ మేళకర్త లెన్ని? స్వరములయందు భేదము గలదా ?

శుద్ధ మధ్యమ మేళకర్తలు పిరి న్నూ, ప్రతి మధ్యమ మేళకర్తలు పిరి న్నూ గలవు. స్వరములకు భేదము గలదు.

52. విశ్వరిని పొందని కుడ స్వరములు గల రాగ మెద్ది ?
విశ్వతిభేదములేని శుద్ధస్వరరాగము మాయమాళవ గౌళ.
53. తాళశబ్దమునకు వ్యుత్పత్తి ఎట్లు ? అవి ఎన్ని విధములు ?
తలప్రతిష్ఠాముం నను ధాతువువలనను, కరతల ద్వయ సంయోగమువలనను, కాలము, క్రియ, మానము అను నీ మూటి చేరికవలనను, ఇన్నివిధముల చేత తాళశబ్దమునకు వ్యుత్పత్తి గలుగుచున్నది.
54. తాళమునకు ప్రాణములెన్ని ? అవి ఏవ్వి ?
తాళమునకు ప్రాణములు పది. అవి కాలము, మార్గము, క్రియ, అంగము, గ్రహము, జాతి, కళ, లయ, యతి, ప్రస్తారము అనునవి.
55. ఘాత ఆనగా నేమి ?
ఘాత ఆనగా చేతిలో కొట్టేడి దెబ్బకు నేరు.
56. సంయోగ వియోగమునకు గల భేదమేమి ?
రెండు హస్తములచేత ఘాత జేయుట సంయోగ మనబడును. ఆ రెండు హస్తములు విడదీయుట వియోగ మనబడును.
57. తాళము ఎన్ని విధములు ?
మార్గము, దేశి, అని రెండువిధములు.
58. మార్గతాళములెన్ని ? దేశీయతాళము లెన్ని ?
ఈశ్వర ప్రణీతిమైనటువంటి చంచత్పుట, చాదత్పుట, షట్పితామృత్రీక, సంపద్యోష్ఠీక, ఉద్భట్టములను పంచతాళములు మార్గతాళములు, తదితరములు దేశీయతాళము లనబడును.
59. తాళమునకు గల జాతు లెన్ని ?
చతురశ్ర, త్రిశ్ర, మిశ్ర, ఖండ, సంకీర్ణములను నవి తాళజాతులు.
60. సంకీర్ణజాతి ఎన్ని అక్షరములు గలది ?
9 అక్షరములు గలది సంకీర్ణజాతి యనబడును.
61. మిశ్రజాతి ఎల్లెన్నదీనది ?
చతురశ్రము, కలసి మిశ్రజాతి అయినది.
62. తాళాంగము లెన్ని ? అవి యెవ్వి ?
తాళాంగము లాఱు. అవి ఆనుడుతము, ద్రుతము, లఘువు, గురువు, ప్లుతము, కాకపాదము అనునవి.

63. జాతిభేదమగునట్టి అంగ మెదిసి

లఘువు మాత్రమే జాతిభేదమగునట్టి అంగము.

64. అంగమనగా నేమి

అంగమనగా తాళసంఖ్యను గుర్తెఱుంగుటకు చిహ్నముయిన సంజ్ఞ అంగమనబడును.

65. ధ్రువతాళము ఎన్ని అంగములు గలది

ధ్రువతాళము నాలుగు అంగములు గలది.

66. ఆనధ్రువమునకు ఎన్ని పేర్లు లవు

అర్థచంద్రము, అవ్యక్తము, కనునాళి, వ్యంజనము, విరామము అనునవి ఆనధ్రువమునకు పేర్లు.

67. ఏ యే అంగములచేత జంపెతా? మనబడును?

లఘువు, కనుధ్రువము, ధ్రువము అను నీ మూడు అంగములచేత జంపెతాళ మనబడును.

68. త్రిశ్రజాతి ధ్రువతాళము ఎన్ని అక్షరములుగలది?

త్రిశ్రజాతి ధ్రువతాళము 11 అక్షరములు గలది.

69. మాత్ర అనగా నేమి? లఘువుకే మాత్ర అని పేరు.

70. తాళమార్గము లెన్ని విధములు?

దక్షిణము, వార్తికము, చిత్రము, చిత్రితమము, చిత్రతరము, ఆతిచిత్ర తరము అని తాళమార్గములు ఆఱు విధములు.

71. మార్గము లనగా నేమి?

తాళాక్షరముయొక్క అక్షరము మొదలు మఱియొక అక్షరమువరకు నడిచెడి కాలదీర్ఘములకు మార్గము లనబడును.

72. దక్షిణమార్గము ఎన్ని మాత్రలచే నడుచును.

తాళాక్షరముయొక్క ఒక్కొక్క అక్షరమునకు ఎనిమిదేక మాత్రలు చొప్పున నడచునది దక్షిణమార్గ మనబడును.

73. తాళక్రియలు ఎన్ని విధములు? మార్గక్రియలని, దేశ్యక్రియలని రెండువిధములు

74. క్రియలనగా నేమి? చేతితో వేసెడి అంగ సంజ్ఞలకు క్రియ లనబడును?

75. కాకవాదము ఏయే క్రియలచేత వాడవలెను?

సద్విధి, క్రిస్య, పతాక, పలిత అను నీ నాలుగు నిశ్చయ క్రియలచేత వాడవలయును.

76. అతీత అనాగత గ్రహమునకు గల భేద మేమి ?

గీతము నడచిన పిమ్మట తాళము నడచునది అతీత మనబడును. తాళము నడచిన పిమ్మట గీతము నడచునది అనాగత మనబడును.

77. లయ అనగా నేమి? తాళము నడుమ నడచెడికాలము లయ యనబడును.

78. లయ ఎన్ని విధములు? ఆంధ్ర ధ్రువలయ ఎట్లగుచున్నది?

ధ్రువలయ, మధ్యలయ, నిశంబితలయ అని మూడు విధములు. ధ్రువలయ అనగా ఎంతత్వరగా పాడదగునో అట్లు తాళము నేసికొని పాడుట.

79. మధ్యలయ ఎట్లుండునది ?

ధ్రువలయ రెట్టింపు విశంబముగా తాళము నేసికొని పాడునది మధ్యలయ యనబడును.

80. నిశంబితలయకు గల భేదమేమి ?

మధ్యలయకంటె రెట్టింపు విశంబముగా తాళము నేసికొని పాడునది నిశంబితలయ యనబడును.

81. యతి యనగా నేమి ?

తాళాంగములుండు కీతినిబట్టి ఏర్పడుదానికి యతి అనబడును.

82. సమయతి యెట్లుండునది ?

అనుస్రవ, ద్రవ, గురుప్లుతములతో ఎవ్వయైననుపక; సమానజాతీయములగు అంగములు గలది సమయతి యనబడును.

83. ప్రస్తారమనగా నేమి ?

ఒక సంఖ్యగల స్వరమునుగాని, తాళాంగమునుగాని వైన వ్రాసి అసంఖ్యకు సమానమగు నితర స్వరములచే రూపభేదము చేయునది ప్రస్తార మనబడును.

84. కాలము తెన్ని? అణవకాలము ఎన్ని అక్షరములచే నడచును?

కాలములు అణు. ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ వగైరా. అణవకాలముని 32 అక్షరములచే నడచును.

85. ఆవృత్తమనగా నేమి ? తాళముయొక్క సంతూరికి ఆవృత్తమని పేరు.

86. తాళోదాత్త మనగా నేమి ?

తాళమాత యేస్వరముమీద బడుచున్నదో అట్టిస్వరమునకు తాళోదాత్తమనిపేరు.

87. స్వోదాత్త మనగా నేమి ?

తాళమాతబడిన స్వరములు తప్ప మరీ యే స్వరమునైనను అడిమి యుచ్చరించుదానికి స్వోదాత్త మని పేరు.

88. దేశాదితాళము అనగా నేమి ?

ఇది ఒక విస్తృతము, మూడు దెబ్బలు గలది. ఈతాళము నడక నెక్కుదిగా నుండును. విస్తృతిములో, ముప్పాతీక అక్షరకాలము విశ్రాంతి అయినపిమ్మట పాట ప్రారంభింపబడును.

89. మధ్యాది తాళము అనగా నేమి ?

దేశాదితాళమువలె ఒక విస్తృతము, మూడు దెబ్బలుండునుగాని తాళము నడక అంత నెక్కుదిగా నుండదు. ఇందు విస్తృతములో, అర అక్షరకాలము విశ్రాంతియైన తరువాత పాట ప్రారంభింపబడును.

90. చాపుతాళ మనగా నేమి? అవి ఎన్నివిధములు, అవి ఏవి ?

ఁంతము యొక్క కాలపరిమాణమును దెలియజేయు నొకవిధమగు శ్రోత. అవి మూడు విధములుగా నుండును. (1) మిత్రచాపు (లేక చాపు) మొదటి దెబ్బకు మూడు అక్షరముల కాలమును, రెండవ దెబ్బకు నాలుగు అక్షరముల కాలమును గలిగినది. (2) ఖండచాపు మొదటి దెబ్బకు రెండక్షరముల కాలమును, రెండవదెబ్బకు మూడక్షరముల కాలమును గలిగినది. (3) త్రిశ్రచాపు మొదటిదెబ్బకు ఒక అక్షరకాలమును, రెండవ దెబ్బకు రెండు అక్షరముల కాలమును గలిగినది.

91. జాటు అనగా నేమి ?

జాటు అనగా క్రిందినుండి పైకిగాని, పైనుండి క్రిందికిగాని, ఒక స్వరము నుండి మఱికొన్ని స్వరములవరకు ఈడ్చుట.

92. వజ్రము అనగా, నేమి ?

వజ్రము అనగా, ఒక స్వరము మొదలు దానిపైస్వరమువఱకు ఊగించుట.

93. అన్యస్వరమనగా నేమి ?

మేళకర్తరాగమునకు యేర్పడిన స్వరమును విడిచి యితర రాగస్వరము ఆ రాగములో యుపయోగించుట. (ఉదాహరణము) కాంభోజిరాగము:— స ని ప ధ స అను ప్రయోగములో దానికిగల కైకీ నిమిదమును, కాశలీ నిమిదముగా వ్రతయోగించుట.

94. పూర్వాంగమనగా నేమి ? స రి గ మ

95. ఉత్తరాంగ మనగా నేమి ? ప ధ ని

96. పూర్వమేళము అనగా నేమి ?

కుద్ధమధ్యమ క్రస్తారముచే పూర్వమేళము అనబడును.

97. ఉత్తరమేళమలనగా నేమి ?

ప్రతి మధ్యమ ప్రస్తారములచే ఉత్తరమేళము లనబడును.

98. ఘనరాగమనగా నేమి ?

ఇది ఘనమైన వాభిరామముగా గానక్రియలను చేయదగినది. శార్య పీఠోత్పాదములు గల పురుషుని బోలినదై యున్నది.

99. రక్తిరాగమనగా నేమి ?

ఇది విషవారి చిత్తమును రంజింపజేయునది. దీనిని నయరాగము మార్గరాగము అని యందురు. ఇది సొంపు, ఉంపులుగల మాటలచే చిత్తమును రంజించి మోహింపజేయు స్త్రీలను బోలినదై యున్నది.

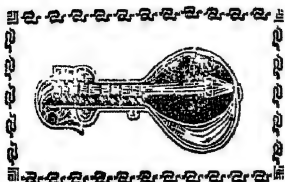
100. దేశీయరాగ మనగా నేమి ?

ఇది ఉత్తర దేశమునుండి వచ్చినదగుటచే జౌత్తరరాగమని చెప్పదురు. మరియు రంజనమ జేయు స్వభావము గలది. ఇంపుగల మాటలచే మనస్సును కరిగించి మోహింపజేయగల భోగ స్త్రీలను బోలినదై యున్నది.

101. భాషాంగరాగ మనగా నేమి ?

ఇది ఉపాంగరాగముగా నుండియు అన్యరాగాంగ రాగ శుద్ధవికృతి స్వరములలో నేడైన ఒకటి లేక రెండు స్వరములను గొనియుండును. ఈ రాగము రాగాంగరాగమనకు స్వీకరించిన యితర స్త్రీ పుత్రుని బోలినదై యున్నది.

సంగీత ప్రశ్నోత్తరములు సమాప్తము

102. వక్రరాగమనగా నేమి ?

ఈ రాగము, ఆరోహణ మార్గమునగానీ, అవరోహణ మార్గమునగానీ, లేదా రెంటి మార్గములలోగానీ, వక్రముగా, వంకరబింకరగా, శ్రమపూర్ణమై యుండును. ఉదాహరణము శ్రీరాగము.

103. స్వరస్థానమనగా నేమి ?

శబ్దార్థమునుబట్టి స్వరస్థానమనగా స్వరముయొక్క స్థానము (ఉనికి. లేదా ఉండు(పుట్టు)చోట ఉత్పత్తిస్థానము. లేదా స్థితిస్థానము కావచ్చును.) ప్రశస్య జేయుటకు అనువగు మెట్లగుల లేదా తంతులుగుల (తంత్రీయులమైన) జంత్రములలో, స్వరము (తీగేమీది) తంత్రమీది రేఖాగణితమందలి కేంద్రబిందువును తెలియజేయును. ఇదియే ప్రేలు జేసినప్పుడు కావలసిన ప్రత్యేక స్వరమును ధ్వనింపజేయును (పలుకును). స్వరస్థానముగూడ చిన్ని చిన్ని (అల్పాలములగు) అవకాశముల (కాలముల) తోఁ గూడి, కొంత సంఖ్యాపరిమితములైన శృతులుగలిగిన ప్రదేశము (స్థానము) ఇదియే రాగనిర్మాణమునకు, రాగాలూపమునకు ప్రాతిపదిక (లేదా బిందువు)గా సంగీకరింపబడినది. స్థాయికి పన్నెండు స్వరస్థానము లుండును. ఇరువదిరెండు శృతులును పన్నెండు స్వరస్థానములలో విభక్తములై యుండును.

104. ధాతు, మాతు అనగా నేమి ?

స్వరము, సాహిత్యము అనబడును.

105. మేళకర్తలు 72. కిన్నిచక్రము లెన్ని ? వాటిపేర్లేమి ?

చక్రములు పన్నెండు, 1. ఉండు, 2. శేత్ర, 3. ఆగ్ని, 4. జేద, 5. బాణ, 6. ఋతు, 7. ఋషి, 8. వసు, 9. బ్రహ్మ, 10. దిశి, 11. రుద్ర, 12. ఆదిత్య.

106. ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ కాలములు అనగా నేమి ?

ప్రథమకాలములో నొక్కొక్క లయప్రమాణకాలమునకు ఎన్ని ఆక్షరముల చొప్పున ప్రదర్శింపబడునో, ద్వితీయకాలమునకు అదే లయప్రమాణకాలమునకు, రెట్టింపు ఆక్షరములు ప్రదర్శింపబడును. మరియు రెండవ కాలములో నొక్కొక్క లయప్రమాణకాలమునకు ఎన్ని ఆక్షరములు చొప్పున ప్రదర్శింపబడునో తృతీయకాలములో నదే లయప్రమాణకాలమునకు మరల రెట్టింపు ఆక్షరములు ప్రదర్శింపబడును. (ఈరీతిగా కాలములు హెచ్చినకొలది క్రింది కాలమునకు రెట్టింపు ఆక్షరములు ప్రదర్శింపబడుచుండును.

107. అక్షరకాల మనగా నేమి ?

ఏదయిన ఒకకాలమును దాని జాతి ననుసరించి ఘాతలను, వేళ్ళను, విస్ఫోతములను, వాని వాని క్రమములో ప్రదర్శించుటకు అక్షరకాలములో తాళమును ప్రదర్శించుట అని చెప్పుదును. మరియు తాళము ప్రదర్శించునపుడు దానిలో ఎన్ని ప్రత్యేకమయిన నడకలు యుండునో, ఆ నడకల మొత్తమునకు అక్షరకాలమని పేరు.

108. వాగ్గేయకారు డనగా నేమి ?

ధాతు మాతుకారుడు అనగా గేయము (గీతము)ను రచించువాడును, దానికి రాగ కల్పనము (స్వరకల్పనము) చేయువాడును, వాగ్గేయకారుడే. ధాతుమాత్ర ప్రాధాన్యములగు జితిస్వరముల రచించువారును వాగ్గేయకారులే.

ఇప్పటికాలములో మిక్కిలి వాడుకయందుండు రాగములను, వాని
మేళకర్తల సంఖ్యలతోడ ఈ క్రింద వివరింపబడు చున్నవి,

అకాణా	...	29	గారీమనోహరి		23
అసావరి	...	8	గాళ	...	15
అనందభైరవి	...	20	చక్రవాకము	...	16
అంధారి	...	23	వలసాట	...	36
ఆభోగి	...	22	ఛాయాతరంగిణి	...	28
ఆభేరి	...	20	ఛాయానాట	...	34
ఆరభి	...	29	జంఝూడి	...	28
ఆహారి	...	8	జనరంజని	...	29
ఈశమనోహరి	...	23	జయనారాయణి	...	22
ఉదయరవిచంద్రిక	...	22	ఓడి	...	8
కన్నడ	...	20.29	దర్బారు	...	22
కానడ	...	22	దేశ్యఓడి	...	8
కమలామనోహరి	...	27	దేవమనోహరి	...	22
కాంభోజి	...	23	దేవగంధారి	...	29
కాఫి	...	23	దేశాక్షి	...	28
కీరవాణి	...	21	ద్విజావంతి	...	23
కుంతలవరాధి	...	23	ధన్యానీ	...	8
కురంజి	...	29	ధీరశంకరాభరణము	...	29
కేదార	...	29	నతభైరవి	...	20
కేవరగాళ		28	నవరసకన్నడ	...	28
కైకవళి	...	60	నవరోజా	...	29
కోలామాలము	...	29	నాగస్వరూపరి	...	28
ఖమాను	...	28	నాట	...	36
ఖరహరప్రియ	...	22	నాటకురంజి	...	23
గమకప్రియ	...	51	నాధనామక్రియ	...	15
గరుడస్వరి	...	29	నాయకి	...	22

నారాయణగౌళ	...	28	రీతిగౌళ		20
నీలాంబరి	...	28	రేగుప్తి		15
పున్నాగవరాళి	...	8	లలిత		17
పూర్వకల్యాణి	...	53	వసంత		15
పూర్ణచంద్రిక	...	29	వరాళి		31
భరణి	...	15	వాచస్పతి	...	64
మంజురి	...	22	వీరవసంతము	...	24
బిం గళ	...	28	శహన		28
బిలహంస	...	28	శంకరాభరణము		29
బిలహరి	...	29	శుద్ధసాశేరి	...	29
చేగడ	...	29	శుద్ధబిం గళ	...	22
కాళి	...	15	శుద్ధవంతువరాళి		45
క్యాగు	...	29	శోకవరాళి		9
భవప్రియ	...	44	శ్యామకశ్యాణి		65
భూపాలము	...	8	శ్యామ		23
భైరవి	...	21	శ్రీరంజని		22
మధ్యమావతి	...	22	శ్రీరాగము		22
మలయమారుతము	...	16	మామ్రాఖప్రియ		56
మలహరి	...	15	సరసాంగి	...	27
మాంజి	...	20	సరస్వతీసునోహరి		28
మాధవసునోహరి	...	57	సారంగ		65
మాయామాళవగౌళ	...	15	సాశేరి		15
మారువ	...	15	సురటి		28
మాళవి	...	23	సారాష్ట్ర		15
ముఖారి	...	22	హంసధ్వని		29
మేఘరంజి	...	15	హనుమత్తోడి	...	8
మేఘకల్యాణి	...	65	హమీరుకల్యాణి		65
మోహన	...	28	హరికాంధోజి	...	28
యదుకులకాంధోజి	...	28	హంసేని		22
ఋషునాకల్యాణి		65	పౌష్ణజ్జి		13

